

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

II.

KATSAUS

SUOMEN TALOUDELLISEEN TILAAN.

7.

VIISIVUOTISKAUSI 1891—1895.

EXPOSÉ DE LA SITUATION ÉCONOMIQUE DE LA FINLANDE PENDANT
LES ANNÉES 1891—1895.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1899.

Sisältö.

Tekstiä (siv. 1—213).	Siv.
I. Johdanto (A. B.)	1.
Rajat ja pinta-ala	1.
Hallinnollinen jako	2.
Ilmat	5.
Ulkonaiset valtiolliset olot.	7.
II. Väkiluku ja asunnot (A. B.)	8.
III. Elinkeinot	26.
Maanviljelys (A. B.)	26.
Karjanhoito (A. B.)	40.
Maanlohkominen (A. B.)	48.
Metsänhoito (A. B.)	50.
Metsästys (O. G.)	56.
Kalastus (O. G.)	58.
Koti- ja käsiteollisuus (O. G.)	65.
Vuorityö ja metalliteollisuus (O. G.)	70.
Muu teollisuus (O. G.)	74.
Paloviinanvalmistus (O. G.)	85.
IV. Kauppa ja kulkuneuvot (A. G. F.)	91.
Kauppa	91.
Merikulku	102.
Vesikuluneuvot	108.
Maakulkuneuvot	119.
Rautatiet	121.
Postitoimi	127.
V. Kameraalitoimi (A. G. F.)	130.
Talonsavut	131.

Table des matières.

Texte (pages 1—213).	Page.
I. Introduction	1.
Superficie et frontières	1.
Division administrative	2.
État de la température	5.
L'influence de l'état politique sur les conjonctures commerciales	7.
II. Population et habitations	8.
III. Agriculture et industrie	26.
Agriculture	26.
Élevage des bestiaux	40.
Nombre des exploitations rurales	48.
Economie forestière	50.
Chasse	56.
Pêche	58.
Industrie domestique	65.
Industrie minière et métallique	70.
Autre industrie	74.
Fabrication de l'eau-de-vie	85.
IV. Commerce et communications	91.
Commerce	91.
Navigation	102.
Voies de communication par eau	108.
Grandes routes	119.
Chemins de fer	121.
Postes	127.
V. Finances	130.
Propriétés rurales	131.

	Siv.		Page.
Maanmittaus ja isojako	137.	Arpentage et partage des terres	137.
Kruunun tulot	139.	Revenus de l'État	139.
VI. Yhteiskunnalliset ja kunnalliset olot	145.	VI. Renseignements sur l'état social et communal	145.
Kuntien tulot ja menot (A. G. F.)	145.	Les revenus et les dépenses des communes	145.
Uudet rakennukset (A. G. F.)	148.	Nouvelles constructions	148.
Rahaliike ja lainalaitokset (A. G. F.)	149.	Circulation de l'argent et institutions de crédit	149.
Vakuutuslaitokset (O. G.)	169.	Sociétés d'assurance	169.
Säästöpankit (A. G. F.)	181.	Caisses d'épargne	181.
Postisäästöpankki (A. G. F.)	185.	Caisse d'épargne postale	185.
Testamentteja ja lahjoituksia yleishyödyllisiin tarkoituksiin (A. G. F.)	186.	Legs et donations au profit des communes ou du bien public	186.
Opetustoimi (O. G.)	190.	Enseignement public	190.
Aikakautinen kirjallisuus (O. G.)	197.	La presse périodique	197.
Terveydenhoito (O. G.)	197.	Soins hygiéniques	197.
Köyhäinhoito (A. W. E.)	202.	Soins des pauvres	202.
Hätäaputoimia (A. W. E.)	208.	Mesures de secours	208.
Oikeustoimi ja vankeinhoito (O. G.)	210.	Organisation judiciaire et régime des prisons	210.

Taululiitteitä (siv. 1—295).

1. Henkikirjoihin ja kirkonkirjoihin pantu väestö Suomessa 31 p. jouluk. v. 1895, toinen toiseensa verrattuna	2.
2. Asuinrakennusten lukumäärä Suomessa 1895 vuoden lopussa	20.
3. Kylvö- ja satomäärä vv. 1891—1895	30.
4. Viljan tuonnin ja viennin määrät vuosina 1891—1895	34.
5. Talven yli elätettyjen elukkain lukumäärä Suomessa 1891—1895	36.
6. Tarttuviin tauteihin kuolleita elukoita 1891—1895	38.
7. Petojen tappamia koti-eläimiä 1891—1895	40.
9. Vaihtelut ruishehtolitrin hinnassa vuosina 1891—1895	42.
10. Palvelus- ja työväen palkkaehdot maaseudulla	44.

Tableaux (pages 1—295).

1. Comparaison des relevés de la population selon registre civil avec ceux des rôles de la cote personnelle au 31 Décembre 1895	2.
2. Nombre des maisons d'habitation en Finlande à la fin de l'année 1895	20.
3. Sémence et récolte en 1891—1895	30.
4. Importation et exportation du blé en 1891—1895	34.
5. Nombre des animaux domestiques en Finlande 1891—1895	36.
6. Animaux domestiques crevés des épidémies contagieuses 1891—1895	38.
7. Animaux domestiques tués par des bêtes féroces 1891—1895	40.
9. Les prix courants du seigle en 1891—1895	42.
10. Les salaires des ouvriers agricoles pendant les années 1891—1895	44.

	Siv.		Page.
11. Maanomistajain lukumäärä ja jako viljelyn maansa laajuuden mukaan v. 1895	48.	11. Les propriétaires classés selon la grandeur de leurs terres labourables en 1895	48.
12. Katsaus metsävalkeoihin Suomessa vuosina 1891—1895	49.	12. Les incendies des forêts en Finlande en 1891—1895	49.
13. Tapettuja peto-eläimiä ja niistä maksettujen palkintojen määrä 1891—1895	50.	13. Bêtes féroces tuées ainsi que le montant des gratifications accordées aux chasseurs en 1891—1895	50.
14. Myllyjen lukumäärä Suomessa v. 1895.	52.	14. Nombre des moulins en 1895	52.
15. Katsaus Suomen sahaliikkeesen 1891—1895	53.	15. Nombre des scieries ainsi que leur production en 1891—1895	53.
16. Tietoja Suomen kaupungeille kuuluvasta maasta y. m. v. 1895	55.	16. Superficie des terres etc. appartenantes aux villes de la Finlande 1895.	55.
17. Maanteitä ja siltoja Suomessa v. 1895.	57.	17. Routes et ponts en 1895.	57.
18. Aikakautena 1891—1895 tapahtuneitten kauppiaskonkursseihin lukumäärä	58.	18. Nombre des faillites en 1891—1895.	58.
19. Erityisluettelo tehdyistä uusista maanteistä kussakin läänissä 1891—1895	60.	19. Spécification des routes en construction pendant les années 1891—1895	60.
20. Kyyditys ja kestikievarit Suomessa vuosina 1891—1895	70.	20. Service des relais en Finlande en 1891—1895	70.
21. Erityisluettelo yleisten ulostekojen suuruudesta keskimäärin manttaalilta kussakin maalaiskunnassa Suomessa v. 1895	74.	21. Contributions en moyenne sur chaque «mantal» dans les communes rurales de la Finlande en 1895	74.
22. Erityisluettelo maksettavaksi lasketusta kruununylöskannosta ja maksamattomista rästeistä kussakin läänissä vv. 1891—1895	86.	22. Le montant des contributions directes au profit de l'État et les restes pendant les années 1891—1895.	86.
23. Tietoja maalaiskuntien tuloista ja menoista vuonna 1895	90.	23. Les revenus et les dépenses des communes rurales en 1895	90.
24. Ilmotus Suomen kaupunkien menoista v. 1895	124.	24. Aperçu des dépenses des villes de la Finlande en 1895.	124.
25. Katsaus pitäjänmakasiineihin tilaan vuosina 1891—1895	128.	25. Les magasins de blé des communes en 1891—1895	128.
26. Luettelo rahastoista yleishyödyllisiä tarkoituksia varten, pensioni- ja avunantokasoista v. 1895	130.	26. Spécification des fonds communaux et d'autres fonds institués pour l'utilité publique, en 1895	130.
27. Ilmotus Suomen kaupunkien tuloista v. 1895	120.	27. Aperçu des revenus des villes de la Finlande en 1895.	120.

O i k a i s u j a :

Tekstissä:

Siv. 99, rivi 5 ylhäältä on: 15,08; pitää olla: 17,76.

» » » 6 » » 13,19; » » 15,20.

» » » 7 » » 14,44; » » 16,88.

» » » 8 » » 11,29; » » 12,73.

» » » 11 alhaalta, sareke 1, on: 199,484; pitää olla: 199,751.

» » » » » 2, » 15,1; » » 15,2.

» » » » » 4, » + 17,9; » » + 17,8.

I. Johdanto.

Maan rajat, pinta-ala ja jako. Ulkonaiset olot, joista yleinen taloudellinen tila viisivuotiskauden kuluessa on riippunut.

Rajat ja pinta-ala. Maan rajat eivät viisivuotiskautena 1891—1895 ole mitenkään muuttuneet, josta syystä pinta-alan suuruuski on pysynyt muuttumatonna.

Maassa viimeksi tapahtuneen laskun Suomen pinta-alasta toimitti Maanmittauksen Ylihallitus v. 1870 suuren Suomen yleiskarttansa johdolla. Tämän laskun mukaan eri läänien ja koko maan pinta-alan suuruus oli seuraava:

Uudenmaan	lääni	11,790 km ² .
Turun ja Porin	»	24,565 »
Hämeen	»	22,081 «
Wiipurin	»	35,850 »
Mikkelin	»	22,885 »
Kuopion	»	44,750 »
Waasan	»	41,623 »
Oulun	»	166,739 »
		<hr/>
Koko Suomi		370,283 *) km ² .

Uusimmat laskut Suomen pinta-alan suuruudesta on kenraalimajuri Venäjän yleis-esikunnassa Strelbitski v. 1882 toimittanut. Koska hänen julkaisemiansa tietoja Europalaisten valtakuntain pinta-alaiseikoista melkein

---

*) Paitsi Suomen osuutta Laatokassa.

kaikkialla pidetään tarkimpina ja luotettavimpina, pannaan tähän vertailun vuoksi hänen laskunsa Suomen pinta-alan suuruudesta:

L ä ä n i. <i>Gouvernements.</i>	Neliökilometriä. — <i>Kilomètres carrés.</i>		
	Maata. <i>Terre.</i>	Järviä. <i>Lacs.</i>	Summa. <i>Total.</i>
Uudenmaan	11,131	741	11,872
Turun ja Porin	23,136	1,035	24,171
Hämeen	17,959	3,625	21,584
Wiipurin	31,409	3,632	35,041
Mikkelin	17,275	5,565	22,840
Kuopion	35,746	6,984	42,730
Waasan.	38,309	3,402	41,711
Oulun	156,979	8,662	165,641
Suomen osuus Laatokkaa	—	8,014	8,014
Koko Suomi	331,944	41,660	373,604

Tämän laskun mukaan on siis 88,85 % Suomen pinta-alasta maata ja 11,15 % vettä.

Suomenmaan luonnonlaatu tekee mahdolliseksi rauhallisella työnteolla vuosi vuodelta lisätä sen aluetta. Vielä on maassa järeällä suunnattomia vesiperäisiä soita ja rämeitä, joiden yhtämittäinen kuivaaminen, niinhyvin taloudellisten kuin terveyshoidollisten etujen vaatima, joka vuosi lisää uusia aloja kuivaa maata entisiin ja niinmuodoin todella laventaa sitä aluetta, joka täällä on ihmisen viljettävä. Nykyään otaksutaan että vähintään viidesosa Suomenmaan koko pinta-alasta on tällaisia vielä kuivaamattomia rämemaita. Tosin ei löydy varmoja, uudempiin mittauksiin perustuvia tietoja näiden suuruudesta ja laveudesta kussakin läänissä eikä myöskään niiden alueiden laajuudesta, jotka niistä on viljelykselle anastettu. Kuitenki ne tiedot, jotka alempana esitetään vuosina 1891—1895 tehdyistä järvenkuivaus- ja kaivantotoista sekä soiden ja rämeiden ojitamisesta, ovat mittakaavana, jonka mukaan voipi arvostella mitenkä vesiperäisten maiden kaivaustyöt vuosi vuodelta ovat edistyneet.

Hallinnollinen jako. Eri läänien rajat ja ala eivät viisivuotiskautena 1891—1895 ei ole olleet muutosten alaisia. Aikakauden lopulla Suomi hallinnollisessa suhteessa oli jaettu seuraavalla tavalla:

Division administrative du pays.

		Kaupungeita. <i>Villes.</i>	Kihlakuntia. <i>Bailliages.</i>	Nimismie- henpiiriä. <i>Districts des bas-officiers.</i>
Uudenmaan lääni		5	4	24
Turun ja Porin »		6	10	47
Hämeen »		2	6	27
Wiipurin »		6	9	41
Mikkelin »		3	4	21
Kuopion »		3	6	28
Waasan »		7	6	42
Oulun »		5	6	38
Koko Suomi 1895		37	51	268
» » 1890		36	51	263

Iisalmen kauppala sai kaupunginoikeudet v. 1891. Muut hallinnollisessa jaossa viisivuotiskautena tehdyt muutokset rajottuvat erityisiin nimismiespiirien uudestajärjestämissiin. Niin tuli suurempain piirien halkaisemisen kautta viisi uutta nimismiespiiriä lisää, joista kaksi Turun ja Porin läänissä sekä yksi Hämeen, Waasan ja Oulun läänissä. Nämät, samoin kuin edellisetki samanlaatuiset järjestelyt, ovat tosin vähitellen saattaneet maan hallinnollisen jaon hiukkaa yhdenmukaisemmaksi, vaikka kuitenkin paljo epätasaisuutta tässä kohden yhä vielä on jälellä. 1895 vuoden lopulla oli kihlakuntien ja nimismiespiirien keskimääräinen väkiluku:

Kihlakunnissa. Nimismiespiireissä.

Uudenmaan läänin	44,617.	7,436.
Turun ja Porin »	36,382.	7,741.
Hämeen »	40,892.	9,087.
Wiipurin »	38,145.	9,247.
Mikkelin »	44,815.	8,535.
Kuopion »	47,734.	10,229.
Waasan »	68,526.	9,789.
Oulun »	40,044.	6,323.
Koko Suomessa	44,079.	8,388.

Maamme väkirikkain kihlakunta on Ilmajoen kihlakunta Waasan läänissä, jossa on enemmän kuin 90,500 asukasta; väkiluvultaan pienin kihlakunta, kun ei Lapinmaata oteta lukuun, on Mynämäen kihlakunta Turun ja Porin läänissä, jonka asukasluku on vähän päälle 20,600 henkeä. Vielä suurempi on eroavaisuus nimismiespiireissä, joista suurimmat, niinkuin Kuopio ja Nilsia Kuopion läänissä, joista kummankin asukasluku on yli 17,000 henkeä, ovat yhdeksän kertaa väkiriikkaampia kuin pienimmät. Jollei oteta lukuun semmoisia piirejä, jotka ovat saaria ja joita erikois-aseman ja muiden asianhaaran vuoksi ei voida yhdistää toisten kanssa, niinkuin esim. Suursaari ja Tytärsaari, Lavansaari ja Seitskari, Kumlinki-Brändö, Raippaluoto y. m., löytyy nimittäin mannermaallaki nimismiespiirejä, jotka sekä laveudeltaan että väkiluvultaan ovat paljo pienempiä kuin läänin keskimääräiset luvut, ja verrattuina äsken mainittuihin väkiriikkaisiin piireihin saattavat tuon epätasaisen jaon selvästi näkyviin, niinkuin Rautavaara Kuopion läänissä 1,900:lla asukkaalla.

Tilastollisen Päätoimiston alamaissa kertomuksissa Suomenmaan taloudellisesta tilasta on jo puhuttu siitä yhtäpitäväisyyden puutteesta, joka yhä vielä on olemassa maamme hallinnollisen, lainkäytännöllisen ja kirkollisen jaon välillä, sekä niistä vastuksista, joita, varsinkin tilastollisessa suhteessa, syntyy sen kautta että piiri-alueet yllämainituissa suhteissa ovat keskenänsä erilaiset. Kun lisäksi tulee, että nämät alueet usein ovat samannimiset, vaikk' eivät käsitä samoja aloja, käypi asiantila vielä sekavammaksi. Niin löytyy nykyään sekä tuomiokuntia että kihlakuntia, joilla on nimenä Helsinki, Piikkiö, Halikko, Wehmaa, Pirkkala, Jämssä, Hollola, Mikkeli, Heinola, Juuka, Rantasalmi, Rautalampi, Kuopio, Iisalmi, Liperi, Korsholma, Ilmajoki, Laukaa, Oulu, Salo ja Kemi, mutta ei ainoakaan näistä tuomiokunnista käsitä samaa alaa kuin yhdenniminen kihlakunta, vaan toisinaan suuren, toisinaan pienemmän. Suomen lainkäytännöllisen, hallinnollisen ja kirkollisen jaon yhtäpitäväiseksi järjestäminen näyttää sehtähden olevien olojen vaatimalta, olletiki kun tuomiokuntain nykyiset rajat toisinaan, niinkuin Kiteen, Rautalammin ja Leppävirtain tuomiokuntain, käyvät ristiin itse lääninrajojen kanssa ja toisinaan taas (esimerkiksi Sahalahdella ja Peräseinäjoella) jakavat kirkkokunnat kahtia, joiden yhteys kuitenkin jokaisessa jaossa olisi ollut säilytettävä. Tähän voidaan vielä lisätä, että myöski hallinnollinen ja kirkollinen pitäjänjako usein on erilainen ja että tässä suhteessa samalla nimellä toisinaan osotetaan alueita, jotka yhden jakoperustuksen mukaan käsittävät eri alan kuin toisen mukaan.

Ilmat olivat v. 1891 maanviljelykselle yleensä vähemmin suotuiset. Useimmissa paikoin lumirikasta talvea seurasi kylmä kevät; kesä oli kylmäkö pitkällisine poutineen, jonka ohessa yöhalloja kävi useissa seu-
duin; Waasan läänissä teki sitä paitse niittymato tuhojaan. Tästä kai-
kesta oli seurauksena että sato etelä-osassa maata tuli ainoastaan keskulai-
sen hyvää, pohjois- ja itä-osissa keskinkertaista huonompaa, ja eri paikoin
Wiipurin, Kuopion, Waasan ja erittäinkin Oulun lääniä tuli kato. (Vuosien
1891, 1892 ja 1893 hätäaputoista, kats. edempänä luku VI). Vuosi 1892 oli vielä
epäsuotuisampi, ja viljasato Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Mikkelin lää-
nissä tuli ainoastaan keskulaisen hyvää, mutta Hämeen ja Wiipurin lää-
nissä epätyydyttävä; kato sattui suurimmassa osassa Kuopion, Waasan ja
Oulun lääniä. Heinänsato tuli kuitenkin melkein kaikkialla hyvää. Vuonna
1893 olivat ilmasuhteet yleensä suotuisat; sekä viljan- että heinänsato oli
osittain hyvää, osittain keskinkertaista. Vuonna 1894 ja 1895 oli ilma hyvin
edullinen maanviljelykselle, niin että edellisenä vuonna tuli hyvä ja jälkim-
mäisenä sangen hyvä sato.

Minkäänlaisia mainittavampia luonnonilmiöitä ei sattunut viisivuotis-
kaudella.

Lämpömääräseikkain valaisemiseksi yllämainittuina vuosina annetta-
koon vielä seuraavat tiedot. Purjehduskausi Helsingissä alkoi viisivuotis-
kautena aikaisimmin 1 p. Huhtik. 1894 ja myöhimmin Toukokuun 6 p. 1893.
Oulun satama oli jäistä vapaa aikaisimmin Toukokuuta 1891 ja myöhim-
min 6 p. Kesäkuuta 1893. Erotus sanottujen paikkain välillä satamien
avautumis-ajan puolesta vaihtelti eri vuosina 12 ja 46 päivän välillä. Pur-
jehduskausi päättyi sitävastoin Helsingissä aikaisimmin 2 p. Jouluk. vv.
1893 ja 1894 ja myöhäisimmin talvella 1894—1895, 13 p. Tammik. jälkimäi-
senä vuonna. Oulussa jäätyminen tapahtui aikaisimmin 30 p. Lokak. 1894
ja myöhäisimmin 14 p. Marrask. 1894. Helsingin satama oli siis 2—3 $\frac{2}{3}$
kuukautta vuodessa kauvemmin sulana kuin Oulun; mutta aikaisemmin al-
kava pimeys pohjoisilla vesillä sekä jäät siellä keväisin ovat vielä lisäksi
joka vuosi melkoisesti lyhentäneet purjehdusaikaa jälkimäisessä satamassa.

Hangossa on kulkuliikettä voitu ylläpitää jäänsärkijän »Murtajan»
avulla kautta koko talven kaikkina muina vuosina paitse 1893, jolloin liik-
tukalista jääsuhteista keskeytyi 61 päiväksi, elikkä 22 p:stä Tammik. 24
p:ään Maaliskuuta, ja 1895, jolloin sattui muutamaksi päiväksi pysähdys
liikkeessä Helmi- ja Maaliskuulla.

Täkäläisestä Meteorologillisesta Päälaitoksesta saatujen tietojen mukaan keskilämpö eri vuosina oli Celsiuksen astemitan jälkeen:

Température moyenne de l'année en

	Helsingissä.	Tampereella.	Kajaanissa.	Oulussa.
V. 1891	+ 4,82	+ 4,36	+ 1,53	+ 2,22
» 1892	+ 3,32	+ 2,69	+ 0,12	+ 0,65
» 1893	+ 2,84	+ 2,67	— 0,31	+ 0,23
» 1894	+ 5,69	+ 5,37	+ 2,79	+ 3,57
» 1895	+ 4,30	+ 3,78	+ 1,60	+ 2,20

Keskilämpö oli siis mainituissa paikoissa korkein vuonna 1894 ja alin vuonna 1893. Vuosi 1894 oli merkillinen tasaissimman lämmön kautta viisivuotiskautena. Korkein ja alin kuukauden-keskilämpö viisivuotiskautena oli sanotuissa paikoissa seuraava:

	Korkein kuukauden keskilämpö. <i>La plus haute température moyenne d'un mois.</i>				Alin kuukauden keskilämpö. <i>La plus basse température moyenne d'un mois.</i>			
	Hel-singissä.	Tam-pereella.	Kajaa-nissa.	Oulussa.	Hel-singissä.	Tam-pereella.	Kajaa-nissa.	Oulussa.
V. 1891 . .	+ 17,7	+ 18,2	+ 16,6	+ 16,7	— 6,4	— 8,2	— 10,7	— 10,3
» 1892 . .	+ 14,8	+ 15,1	+ 14,4	+ 14,6	— 9,3	— 11,2	— 14,8	— 13,8
» 1893 . .	+ 16,1	+ 16,6	+ 14,7	+ 15,9	— 14,8	— 14,8	— 20,2	— 19,5
» 1894 . .	+ 17,0	+ 17,2	+ 16,1	+ 16,8	— 2,6	— 3,8	— 8,4	— 7,0
» 1895 . .	+ 16,1	+ 16,2	+ 14,8	+ 15,4	— 13,2	— 14,9	— 16,5	— 14,8

Erotus korkeimman ja alimman kuukauden-keskilämmön välillä oli siis kunaki sanottuna vuonna:

La différence de la température moyenne des mois.

	Helsingissä.	Tampereella.	Kajaanissa.	Oulussa.
V. 1891	24,1	26,4	27,3	27,0
» 1892	24,1	26,3	29,2	28,4
» 1893	30,9	31,4	34,9	35,4
» 1894	19,6	21,0	24,5	23,8
» 1895	29,3	31,1	31,3	30,2

Sademäärä, luettuna millimetreissä, teki Meteorologillisen Pää-laitoksen antamain tietojen mukaan:

Quantité absolue de pluie en millimètres.

	Helsingissä.	Tampereella.	Kajaanissa.	Oulussa.
V. 1891	646,0	504,0	498,8	476,0
» 1892	755,1	583,3	509,5	558,9
» 1893	635,0	537,5	542,1	587,0
» 1894	659,5	592,9	448,8	495,3
» 1895	728,4	540,5	435,7	464,2

Ulkonaiset valtiolliset ja taloudelliset olot. Koko viisivuotiskausi 1891—1895 oli rauhan ja levollisuuden aikakausi. Oli siis täysi syy odottaa, että maan kauppa ja tavaravaihto sellaisena aikakautena olisivat verraten vilkkaita. Vaan tämä toivomus toteutui vaan osittain. Yhdeltä puolen kärsi kauppa ajanjakson alussa ja keskellä huonommista sadoista ja maassa samaan aikaan sattuneesta rahapulasta sekä ahtaista liikeoloista ylipäänsä; toiselta puolen vaikeuttivat tavarainvientiä Venäjälle tämän maan rahaoloissa muutamina vuosina vallinneet kovin epäedulliset kurssisuhteet, jotka vv. 1891 ja 1892 olivat sangen vaihtelevat; kurssi aleni jopa allekin 240. Myöskin vallitsevat tullirajoitukset vaikuttivat eduttomasti Suomeen kauppaan. Suurteollisuutta, jonka tuotteet suureksi osaksi olivat aiotut Venäjälle vietäväksi,

painosti näin ollen kova taloudellinen ahdinko. Suuremmassa määrin kuin edellisellä ajanjaksolla onkin senvuoksi osa tätä teollisuutta, erittäinkin puumassateollisuus, etsinyt ja saavuttanutkin pysyvämmät markkinat muissa maissa. Sen ohessa on tehdastuotteiden kulutus omassa maassa melkoisesti lisääntynyt ajanjakson kuluessa, johon etupäässä on vaikuttanut tuntuva lisänsäntö karjantuotteiden viennissä sekä puutavarain viennille yleensä edulliset liikeolot. Nämät molemmat päävientituotteet toivat maahan paljon rahoja, jotka osittain valittömästi, osittain välillisesti uusiin teollisuusyrityksiin sijoitettuina, tulivat väestön hyväksi. Erityiset suuret rautatierakennukset, joiden kustannukset suoritettiin ulkomailta otetuilla valtiolainoilla, sekä kaupunkikiinteistöjä varten perustettu hypoteekikassa, joka etupäässä ulkomaisella liikepääomalla aloitti toimensa v. 1895, ovat myös osaltaan lisänneet verrattain runsasta rahalähdettä maassa ajanjakson lopulla. Yleinen arvostelu ajanjaksosta täytynee senvuoksi tulla sellainen, että hyvinvointi maassa sill'aikaa on mennyt melkoisesti eteenpäin, jota myös todistaa väestön lisäys mainitulla ajalla.

II. Väkiluku ja asunnot.

Suhteellinen väenlisäys oli, vaikka sitä täytyy pitää normaalimäärää pienempänä, kuitenkin viisivuotiskaudella 1891—95 melkoista pienempi kuin tuona erittäin edullisena aikakautena 1871—1890. Tämä tuli siitä, että syntyneiden suhteellinen lukumäärä oli pienempi, kuolleiden lukumäärä sitä vastoin suurempi kuin viimeksimainittuina vuosina 1871—1890. Vuosien 1891 ja 1892 huononlaiset sadot, semminkin maan itäisissä ja pohjoisissa osissa, vaikuttivat myös tähän tulokseen, vaikka ne eivät synnyttäneet erityisiä kulkutauteja. Yleensä voi pitää terveydentilaa maassa koko viisivuotiskaudella tyydyttävänä, lukuunottamatta kadon ajanjakson alussa kohtaamia seutuja, jossa suurempi taudillisuus vallitsi, vaikka eivät mitkään erityiset kulkutaudit raivonneet.

	Väkiluku <i>Population</i>		Väestön lisäys vuosina 1891—1895. <i>Accroissement absolu.</i>	Vuotuinen väenlisäys prosenttina väkiluvusta. <i>Accroissement annuel, pourcents.</i>
	Joulukuun 31 p. 1890.	Joulukuun 31 p. 1895.		
Uudenmaan lääni	239,456	264,243	24,787	1,99
Turun ja Porin »	395,474	419,369	23,895	1,18
Hämeen »	258,180	276,010	17,830	1,34
Wiipurin »	351,600	379,115	27,515	1,52
Mikkelin »	180,920	185,098	4,178	0,46
Kuopion »	290,654	300,291	9,637	0,65
Waasan »	417,192	435,548	18,356	0,87
Oulun »	246,993	260,763	13,770	1,09
Koko Suomi	2,380,469	2,520,437	139,968	1,15

Viisivuotiskautena 1891—1895 oli absoluuttinen väenlisäys keskimäärin 27,994 henkeä vuodessa, niinmuodoin melkoista pienempi kuin ajanjaksolla 1886—1890, jolloin se oli keskimäärin 35,420 henkeä. Vuotuinen suhteellinen väenlisäys on keskimäärin prosenttina väkiluvusta tehnyt:

1841—1865	0,97 %.
1861—1865	1,08 »
1866—1870	— 3,98 »
1871—1875	1,59 »
1876—1880	1,50 »
1881—1885	1,35 »
1886—1890	1,54 »
1891—1895	1,15 »

Niinkuin yllä-olevasta taulusta näkyy, oli väestön lisääntyminen 1891—1895 Mikkelin ja Uudenmaan lääneissä kovin erilainen. Väkilukuun verraten Uudenmaan läänillä oli neljä vertaa suurempi väenlisäys kuin Mikkelin läänillä. On kuitenkin huomautettava, että väenlisäykseen Uudella- maalla suureksi osaksi ei ole ollut syynä syntyneitten enemmyys kuolleitten suhteen, vaan suuri määrä sisäänmuuttoja muista lääneistä, etupäässä kaupunkeihin, varsinki Helsinkiin.

Pinta-alansa laajuuden suhteen Suomenmaa vielä on hyvin harvaan asuttu. Kuitenki on väentiheys ainoastaan kahdessa läänissä alle 10 henkeä

km²:llä. Seuraava taulu osoittaa, kuinka asukasluku keskimäärin km²:llä on vuodesta 1870 kasvanut.

	Asukasluku 1 km ² :llä. <i>Nombre d'habitants par kil. carré de terre.</i>					
	1870.	1875.	1880.	1885.	1890.	1895.
Uudenmaan läänissä	15,1	16,5	18,2	19,6	21,5	23,7
Turun ja Porin »	12,7	13,8	14,9	16,0	17,1	18,1
Hämeen »	10,4	11,3	12,3	13,2	14,4	15,4
Wiipurin »	8,9	9,2	9,6	10,2	11,2	12,1
Mikkelin »	9,0	9,4	9,6	10,0	10,5	10,7
Kuopion »	6,1	6,7	7,2	7,6	8,1	8,4
Waasan »	7,8	8,5	9,4	10,1	10,9	11,4
Oulun »	1,1	1,2	1,3	1,4	1,6	1,7
Koko Suomessa	5,3	5,8	6,2	6,6	7,2	7,6

Ylläolevat tiedot Suomenmaan väkiluvunseikoista perustuvat, samoin kuin kaikki aikaisemmin julkaistutki, papiston, erittäin kultakin seurakunnalta, tekemiin väkilukutauluihin. Pitemmän ajanjakson kuluessa sanottujen taulujen summat kuitenkin melkoisesti ovat eronneet niistä tuloksista, joihin henkikirjoihin nojautuva luvunlasku samasta aineesta on tullut. Vuodesta 1880, jolloin Armollista Asetusta Joulukuun 9 p:ltä 1878, joka koskee henkikirjoitusta Suomessa, sekä Keisarillisen Senaatin kirjettä seuraavan Maaliskuun 11 p:ltä ruvettiin noudattamaan, on erotus mainittujen lähdetten tietojen välillä, verraten erotukseen edellisenä aikakautena, kuitenkin vähennyt, varsinkin jos ilmoituksia papiston tauluissa, jotka koskevat jonkun vuoden loppua, verrataan henkikirjoitukseen seuraavana vuonna, jonka tiedot kuuluvat vuoden alkuun ja siis ovat pidettävät yhtäläisinä ilmoitusten kanssa edellämäinituissa tauluissa. Allaseuraava taulu osoittaa hengille-pantujen lukumäärän vuosina 1891—1896, jonka määrän pitäisi olla sama kuin papiston ilmoittama lukumäärä 31 p. Joulukuuta kunaki vuonna 1890—1895.

Population inscrite dans les listes des cotes personnelles.

L ä ä n i. <i>Gouvernements.</i>	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.			Lisäys edellisen viisi- vuotiskauden lopusta alkaen. <i>Accroissement.</i>
						Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>	
Uudenmaan	238,655	242,044	243,599	248,595	253,236	123,521	135,733	259,254	20,599
Turun ja Porin	394,443	396,052	399,386	404,695	408,925	201,776	212,584	414,360	19,917
Hämeen	261,269	262,392	266,547	268,318	270,800	135,331	140,661	275,992	14,723
Wiipurin	347,823	352,853	356,891	360,840	367,595	184,354	188,734	373,088	25,265
Mikkelin	180,254	182,173	182,629	183,712	184,932	91,468	94,496	185,964	5,710
Kuopion	287,647	290,762	291,177	293,471	295,815	147,914	151,120	299,034	11,387
Waasan	403,050	404,040	405,005	406,602	411,999	204,846	215,249	420,095	17,045
Oulun	234,818	239,317	238,588	241,145	242,711	120,720	125,241	245,961	11,143
Koko Suomi (<i>Total</i>)	2,347,959	2,369,633	2,383,822	2,407,378	2,436,013	1,209,930	1,263,818	2,473,748	125,789
Siitä kaupungeissa (<i>Dans les villes</i>).	223,358	228,458	228,140	235,265	242,081	111,126	137,522	248,648	25,290
Siitä maaseuduilla (<i>Dans les communes rura- les</i>).	2,124,601	2,141,175	2,155,682	2,172,113	2,193,932	1,098,804	1,126,296	2,225,100	100,499

Helsingissä löytyi sitäpaitse enemmän kuin 500 juutalaista, jotka eivät olleet henkikirjoissa.

Yllä-oleva taulu, verrattuna papiston ilmoitusten perustuksella tehtyyn, osoittaa että maassa löytyi enemmän kirkonkirjoihin kuin henkikirjoihin pantuja, ja teki tämä erotus aikakauden alussa, 1 p. Tammik. 1891 32,510 henkeä, kun se sitävastoin aikakauden lopussa, 31 p. Jouluk. 1895, nousi 46,689 henkeen. Erotus kirkonkirjoihin otetun ja henkikirjoitetun väestön välillä oli siis vuosina 1891—1895 enennyt 14,179 hengellä. Erotuksen eneneminen saatettanee ainaksi osaki selittää siten, että henkikirjoista moni vähitellen on jätetty pois, joka kauemmin aikaa on paikkakunnasta ollut poissa, vaikka hän yhä seisoo kirkonkirjoissa, kun tietoa hänen kuolemastaan ei ole tullut; uskottavaa kuitenkin on, että suuri määrä tämmöisistä jo on kuollut, varsinki ulkomailla oleskelevista merimiehistä ja passilla ulkomailla elävistä henkilöistä. Sentähden luultavasti lähimmin päästään totuuden perille, jos otaksutaan jotenki yhtä suuria virheitä kirkonkirjoissa kuin henkikirjoissa, vaikka viat niissä kulkevat vastapäisiin suuntiin; tämän johdolla olisi todellinen väkiluku saatava, jos keskimäärä otettaisiin kirkon- ja henkikirjojen tiedonantojen välillä, ja olisi Suomen väkiluvun siis 31 p. Jouluk. 1895 pitänyt olla 2,497,093 henkeä.

Myötäliitetty taulu N:o 1 sisältää muuten tarkempia erityistietoja kirkonkirjoihin ja henkikirjoihin pantujen henkilöiden lukumäärästä kussakin kunnassa. Siitä näkyy, että useimmissa maamme suuremmissa kaupungeissa niinkuin Helsingissä, Turussa, Wiipurissa, Nikolainkaupungissa ja Oulussa sekä muutamissa pienemmissä, jommoinkin eroavaisuus on olemassa henkikirjojen ja kirkonkirjojen välillä. Kaikissa luetelluissa kaupungeissa sekä useissa muissa henkikirjoitettujen lukumäärä on suuremmassa tai vähemmässä määrässä pienempi kuin kirkonkirjoihin otettujen.

Useassa maalaiskunnassa havaitaan myöskin suuria erotuksia henkikirjoihin ja kirkonkirjoihin otetun väestön välillä, jolloin joskus edellinen, joskus jälkimäinen niistä on suurempi. Mahdotonta on pitää kumpaakaan näistä tiedoista luotettavampana. Muuten vertailu jonkun paikkakunnan kirkonkirjoihin ja henkikirjoihin otetun väestön välillä sekä mahdollisuus tarkastaa kumpaakin koskevain ilmoitusten luotettavuutta usein käypi vaikeaksi sen kautta, että paikkakunnan hallinnolliset ja kirkolliset rajat eivät ole samat ja että molemmat ilmotukset sentähden koskevat eri alueita.

Uskontunnustuksen mukaan jakautuivat Suomen asukkaat lopulla vuotta 1895 seuraavalla tavalla:

	Väkiluvuntaulujen mukaan. <i>Selon les registres des paroisses.</i>	Henkikirjain mukaan. <i>Selon les listes des cotes personnelles.</i>
Lutherilaisia (<i>Luthériens</i>).	2,471,313.	2,427,902.
Protest. eriuskolaisia (<i>Autres évangéliques</i>)	2,132.	—
Kreikkalais-venäläisiä (<i>Grecs-orthodoxes</i>)	46,509.	43,571.
Roomalais-katolisia (<i>Catoliques-romains</i>)	483.	—
Muita kristinuskolaisia (<i>Autres chrétiens</i>)	—	2,171 *).
Ei-kristittyjä (<i>Non-chrétiens</i>).	—	104.
Yhteensä	2,520,437.	2,473,748.

Seuraava taulu osoittaa lähemmin eri uskontoihin kuuluvan henkikirjoitetun väestön lukumäärän kussakin läänissä:

Population selon les listes des cotes personnelles en 1896.

L ä ä n i. <i>Gouvernements.</i>	Lutherilaisia. <i>Luthériens.</i>	Kreikkalais-venäläisiä. <i>Grecs-orthodoxes.</i>	Muita kristinuskolaisia. <i>Autres chrétiens.</i>	Ei-kristittyjä. <i>Non-chrétiens.</i>
Uudenmaan	256,941	2,053	260	—
Turun ja Porin	413,849	431	26	54
Hämeen	275,583	373	33	3
Wiipurin	341,461	31,492	135	—
Mikkelin	185,636	321	4	3
Kuopion	290,443	8,547	42	2
Waasan	418,291	136	1,668	—
Oulun	245,698	218	3	42
Koko Suomi (<i>Total</i>)	2,427,902	43,571	2,171	104
Siitä kaupungeissa (<i>Villes</i>).	243,961	5,245	546	59
» maaseudulla (<i>Communes rurales</i>)	2,183,941	38,326	1,625	45

Mainittava on että Turun, Tampereen ja Kuopion kaupunkien sekä Mikkelin pitäjän Juuan kunnan ja muutamien Oulun läänin maalaiskuntain henkikirjoissa löytyy joku määrä kristinuskoon kuulumattomia henkilöitä.

*) Tähän sisältyy myös protestanttisia eriuskolaisia ja roomalais-katolisia uskontunnustajia.

Hankittujen tiedonantojen mukaan ovat nämät ei-kristityt Turussa ja Kuopiossa juutalaisia ja Tampereella muhamettilaisia ja Venäjän alammaisia, joita, kun eivät ole Suomen alammaisia, ei olisi pitänyt henkikirjoihin panna. Oulun läänin henkikirjoihin otetut 42 vieras-uskolaista ovat taa-sen mustalaisia, ja Juvan pitäjässä Mikkelin läänissä, ilmoitetut 3 henkeä ovat kastamattomia lapsia lutherilaisille vanhemmille.

Tietoja maan väestön jakautumisesta kielen suhteen annetaan vain joka 10:s vuosi. V. 1890, jolloin sellaisia tietoja viimeksi annettiin, oli maan kaikista 2,380,469 asukkaasta oli

2,048,545 eli 86,07 % suomenkielisiä,
 322,604 » 13,55 » ruotsin- »
 6,124 » 0,25 » venäjän- »
 1,674 » 0,07 » saksan- »
 1,106 » 0,04 » lapin- » ja
 416 » 0,02 » joilla oli joku muu kieli äidinkielenä.

Kuten ylempänä on osotettu, nousi väenlisäys Suomessa viisivuotis-kautena 1891—1895 139,968:aan henkeen (väkiluvuntaulujen mukaan). Missä määrässä tämä lisääntymys on riippunut syntyväsyydestä ja kuolevaisuu-desta sekä sisään- ja ulosmuutoista, osottavat seuraavat numerot:

	Elävänä syntyneitä. <i>Naissances.</i>			Kuolleita. <i>Décès.</i>			Syntyneitten enemmyys. <i>Surplus des naissances.</i>		
	Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>	Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>	Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>
V. 1891	42,059	40,069	82,128	25,928	24,787	50,715	16,131	15,282	31,413
» 1892	39,251	37,182	76,433	29,553	27,933	57,486	9,698	9,249	18,947
» 1893	37,577	35,453	73,030	26,276	24,726	51,002	11,301	10,727	22,028
» 1894	39,013	37,193	76,206	24,074	23,393	47,467	14,939	13,800	28,739
» 1895	41,975	39,808	81,783	22,972	21,510	44,482	19,003	18,293	37,301
Yhteensä	199,875	189,705	389,580	128,803	122,349	251,152	71,072	67,356	138,428

Syntyneitten enemmyys viisivuotiskautena nousi siis 138,428:aan henkeen. Sisään- ja ulosmuuttaneitten summat tekivät viisivuotiskauden eri vuosina:

	Sisäänmuuttaneita. <i>Immigrations.</i>			Ulosmuuttaneita. <i>Émigrations.</i>			Sisäänmuuttaneitten enemmys. <i>Surplus des immigrants.</i>			
	Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>	Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>	Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Les deux sexes.</i>	
V. 1891	25,821	29,321	55,142	25,560	29,329	54,889	+ 261	— 8	+ 253	
» 1892	23,456	27,682	51,138	22,995	27,272	50,267	+ 461	+ 410	+ 871	
» 1893	24,297	28,824	53,121	24,120	28,720	52,840	+ 177	+ 104	+ 281	
» 1894	25,932	30,618	56,550	25,674	30,628	56,302	+ 258	— 10	+ 248	
» 1895	27,002	32,238	59,240	27,102	32,251	59,353	— 100	— 13	— 113	
Yhteensä	126,508	148,683	275,191	125,451	148,200	273,651	+ 1,057	+ 483	+ 1,540	

eli koko maassa 1,540 henkeä enemmän sisään- kuin ulosmuuttaneita.

Seuraava taulu osoittaa väenlisäyksen määrät kussakin läänissä sekä missä osissa maata sisään- taikka ulosmuutot ovat olleet voitolla, ynnä todellisen väenlisäyksen:

L ä ä n i. <i>Gouvernements.</i>	Syntyneiden enemmys vuosina 1891—1895. <i>Surplus des naissances.</i>	Sisäänmuuttaneitten (+) ja ulosmuuttaneitten (—) enemmys. <i>Surplus des immigrants (+) ou moins (-).</i>	Todellinen väenlisäys. <i>Accroissement effectif.</i>
Uudenmaan	16,506	+ 8,281	24,787
Turun ja Porin	26,834	— 2,939	23,895
Hämeen	19,264	— 1,434	17,830
Viipurin	18,496	+ 9,019	27,515
Mikkelin	7,437	— 3,259	4,178
Kuopion	14,714	— 5,077	9,637
Waasan	21,487	— 3,131	18,356
Oulun	13,690	+ 80	13,770
Yhteensä	138,428	+ 1,540	139,968

Jo edellisinä aikakausina on sisään- ja ulosmuuttojen verrattaisen suuruuden suhteen eri maakunnissa tehty se huomio, että kun maan etelä- ja kaakkoisosissa sisäänmuutot ylimalkaan ovat ulosmuuttoja lukuisammat, on

asianlaita pohjoisissa lääneissä päinvastainen. Epäilemättä tämä seikka on yhteydessä sen vetovoiman kanssa, millä suuremmat kaupungit ylipäänsä ovat näyttäneet vaikuttavan irtonaiseen väestöön, joka tulvaa niihin etsimään työnansiota ja sittemmin suuremmaksi tai vähemmäksi osaksi pysyväisesti asettuu niihin asumaan. Kun maan suurimmat kaupungit ovat eteläisissä lääneissä, käypi niinmuodoin selväksi syy minkätähden sisäänmuutot niissä ovat lukuisammat. Ylimalkaan karttuu kaupunkiväestö Suomessa verrattomasti suurimmaksi osaksi sisäänmuuttojen kautta. Aikakautena 1891—1895 oli syntyneiden lukumäärä kaikissa maamme kaupungeissa yhteensä 11,526 henkeä suurempi kuin kuolleiden. Kaupunkien luonnollinen väenlisäys nousi siis sanottuina viitenä vuonna ainoastaan tähän määrään. Kuitenkin teki kaupunkiväestö Suomessa

vuoden 1895 lopulla.	272,415 henkeä ja
» 1890 »	235,556 »

joten todellinen lisäys kaupunkien asukasluvussa nousi 36,859:een ja oli niinmuodoin 25,333 henkeä suurempi kuin syntyneiden enemmitys.

Henkikirjat antavat nykyään varsin tärkeitä tietoja väestön taloudellisesta tilasta. Kaikki sanottuihin kirjoihin otetut henkilöt luetaan nimittäin tunnettujen olojen mukaan johonkuhun seuraavaan kolmeen ryhmään:

1:ksi) Henkilöt, jotka elättävät itseänsä julkisella viralla, eläkerahalla, pää-omalla, maanviljelyksellä taikka muulla itsenäisellä ja vakituksella elinkeinolla, sekä heidän vaimonsa ja lapsensa;

2:ksi) Henkilöt, jotka ovat muilla laillisessa palveluksessa sekä heidän vaimonsa ja lapsensa, ja

3:ksi) Muu väestö, joka ei ole kiinnitetty vakinaiseen työhön.

Viimeksimainittuun ryhmään kuuluu siis se osa väestöä, joka elättää itseään päiväläisinä eli muiden satunnaisina työapulaisina ja jolla ei ylipäänsä ole muita toimeentulokeinoja kuin kättensä työ, niinkuin mäkitupalaiset, itselliset, työmiehet ja naiset y. m. perheinensä. Tämän yhteiskuntaluokan eli niin sanotun irtaimen väestön suhteellinen lukuisuus on sängen tärkeä yhteiskunnallisten epäkohtien mittamäärä eri osissa maata ja valaisee jossakin määrin myös sitä suuntaa, johon taloudellinen kehitys kullakin taholla on käynyt. Tässä puheenalaisen viisivuotiskauden lopulla, eli v. 1895, jakautui maan henkikirjoihin pantu väestö nyt mainitussa suhteessa seuraavalla tavalla:

Répartition de la population selon la position sociale et économique.

L ä ä n i. Gouvernements.	Koko henkilöuku. Population totale.	Henkilöt, jotka elättivät itsensä julkisella viralla, eläkerajalla, palkomalla taikka muulla itsensä ja vakiinuisella elinkeinolla, sekä heidän vaimot ja lapset. Nombre de personnes, vivants d'un métier indépendant (fonctionnaires publics, rentiers, agriculteurs, marchands, artisans etc.) avec leurs familles.	Henkilöt, jotka ovat muilla laillisessa palveluksessa sekä heidän vaimot ja lapset. Les gens de service avec leurs familles.	Muu väestö, joka ei ole kiinnitetty vakinaiseen työhön. Les journaliers et autres personnes sans emploi stable.
Uudenmaan	259,254	120,308	68,663	70,283
Turun ja Porin	414,360	205,485	48,027	160,848
Hämeen	275,992	130,217	46,461	99,314
Wiipurin	373,088	239,852	18,829	114,407
Mikkelin	185,964	102,803	16,676	66,485
Kuopion	299,034	166,773	22,114	110,147
Waasan	420,095	251,248	20,491	148,356
Oulun	245,961	134,951	14,934	96,076
Koko Suomi (Total)	2,473,748	1,351,637	256,195	865,916
Siitä kaupungeissa (Villes) . . .	248,648	110,493	45,915	92,240
» maaseudulla (Communes rurales)	2,225,100	1,241,144	210,280	773,676

100:sta asukkaasta kuului siis

	koko maassa	kaupungeissa	maaseuduilla
1:seen luokkaan . . .	54,64 0/0.	44,44 0/0.	55,78 0/0.
2:seen » . . .	10,36 »	18,46 »	9,45 »
3:teen » . . .	35,00 »	37,10 »	34,77 »

Irtain väestö Suomessa teki niinmuodoin vastamainittuna vuonna 865,916 henkeä eli enemmän kuin kolmannen osan maan koko väkiluvusta. Eri lääneissä oli irtaimen väestön suhteellinen lukuisuus eli prosenttimäärä seuraava:

Oulun läänissä	39,1.
Turun ja Porin »	38,8.
Kuopion »	36,8.
Hämeen »	36,0.

Mikkelin läänissä	35,8.
Waasan »	35,3.
Wiipurin »	30,7.
Uudenmaan »	27,1.

Eroavaisuus ensiksi- ja viimeksimainitun läänin välillä nyt sanotussa suhteessa on niinmuodoin sangen huomattava, mutta ei kuitenkaan vielä anna mitään käsitystä siitä, missä määrässä puheenaolevat prosenttiluvut yksityisissä kihlakunnissa ja kunnissa eriyvät toisistansa. Muutamat esimerkit valaisevat tätä. Uudenmaan läänissä, jossa irtain väestö, niinkuin näkyy, oli verrattain harvalukuisin, teki se Raseporin kihlakunnassa 15,2 %, Lohjan 17,4 %, Pernajan 33,1 % ja Helsingin kihlakunnassa 33,8 % koko asukasluvusta. Tosin ei voi päättää ovatko asianomaisten henkikirjurein erilaiset peri-aatteet jossakin määrin vaikuttaneet siihen että eroavaisuudet näissä rajakkain olevissa alueissa ovat niin suuret; mutta mikä heti pistää silmään, on se sopu-sointu, joka vallitsee maanlohkomisen ja irtaimen väestön lukumäärän välillä mainituissa kihlakunnissa. Muutamissa osissa esim. Lohjan kihlakuntaa käsittävät pienet maatilat, eli sellaiset joiden viljelty maa on vähemmän kuin 5 hehtaaria, aina 40 % koko viljelystä alasta; itä-osissa sitävastoin eivät semmoiset pienet maatilat useissa kunnissa tee edes viittäkään prosenttia viljeltyjen tilusten koko alasta *). Tämä viittaa siihen että maatilojen keski-suuruus muuten yhtäläisissä oloissa ainakin osaksi vaikuttaa irtaimen väestön lukuisuuteen — seikka joka onkin helppo selittää, koska irtain väestö suurimmaksi osaksi elättää itseänsä tekemällä työtä toisen maalla ja tätä työtä tavallisesti saatetaan sille tarjota ainoastaan suurilla ja keski-suurilla tiloilla, joilla on tarve palkatuista päivätyöläisistä, vaan ei pienillä tiloilla, joilta tämä tarve puuttuu. Wiipurin läänissä, jossa sekä ylipäänsä että väkiluvun suhteen on enemmän maatiloja kuin missään muussa Suomen läänissä ja jossa nämä tilat siis ylimalkaan ovat pieniä ja niiden omistajat varattomia, on irtain väestö myöskin verrattain vähälukuinen. Se onkin todellisuudessa siellä vielä vähempilukuinen kuin mitä henkikirjat tuovat ilmi, koska suuri osa siitä oleskelee työ-ansiota varten Wenäjällä ja on aikoja lakannut pitämästä asuntoansa läänissä. Tästä käypi myös selväksi, minkätähden Wiipurin maaseurakunnassa, Uudellakirkolla, Parikkalassa, Kurkijoella ja muissa paikoissa löytyy paljo suurempi määrä henkilöitä pantuina henkikirjoihin kuin kirkonkirjoihin. Mitä taasen tulee siihen osaan

---

*) Katso Suomenmaan Virallinen Tilasto III. 2. Maanviljelystiedustus Uudenmaan läänissä. Kartta N:o 6.

irtainta väestöä, joka oleskelee läänissä, olisi se luultavasti vieläkin harvempilukuinen, joll'ei maanomistajain vähävaraisuus estäisi heitä pitämästä palkollisia määrättyllä vuosipalkalla ja pakottaisi heitä niiden asemasta hätätilassa toisinaan käyttämään satunnaisia työapulaisia. Viimeksimainittu seikka ynnä laveaan pinta-alaan katsoen vielä harva maanlohkominen lienevät myös syynä tuohon irtaimen väestön tavattoman korkeaan prosenttiin pohjoisissa lääneissä, erittäinkin Oulun läänissä.

Ylipäänsä irtaimen väestön lisäys aikakautena 1891—1895 on ollut Turun ja Porin läänissä 4,7 %, Hämeen 3,3 %, Wiipurin 2,9 %, Mikkelin 2,8 %, Uudenmaan 1,7 %, Waasan 1,6 % ja Kuopion läänissä 1,2 %; ainoastaan Oulun läänissä on tapahtunut vähennys, nimittäin 0,3 %. Koko maassa on irtain väestö aikakauden kuluessa enennyt 2,3 prosentilla; sitävastoin ensi luokka väestöstä on vähennyt 1,4:llä ja toinen luokka eli palkolliset 0,9:llä prosentilla.

Irtain väestö on siis suhteellisesti lukuisin Oulun läänissä. Sen suurlukuisuus on yhteiskunnallinen epäkohta, joka etenki yleisen hädän aikoina, kun köyhäinhuoneet ovat täpötäysinä avuntarvitsioita ja maantiet työnhakioita ja kerjäläisiä, kyllin tulee näkyviin. Miten olot muodostuvat yksityisissä kunnissa, osottavat muun muassa seuraavat esimerkit:

1,000 asukkaasta kuului allaseisovissa kunnissa

1:seen luokkaan eli henkilöihin, joilla on vakainainen elinkeino.	2:seen luok- kaan eli palkollisiin.	3:tenn luokkaan eli irtaimen väestöön.
---	---	--

Oulun läänissä:

Oulun pitäjässä	300.	55.	645.
Kempeleessä	295.	75.	630.
Tyrnävällä	339.	114.	547.
Pulkkilassa	383.	70.	547.
Puolangalla	423.	51.	526.
Limingassa	397.	87.	516.
Säräisniemellä	445.	49.	506.
Muhoksella	434.	68.	498.
Utajärvellä	459.	48.	493.
Kestilässä	452.	56.	492.
Kajaanin maaseurakunnassa .	451.	58.	491.
Paltamossa	457.	54.	489.
Pyhäjärvellä	456.	64.	480.
Haapavedellä	441.	82.	477.
Kemin maaseurakunnassa .	488.	43.	469.

	1:seen luokkaan eli henkilöihin, joilla on vakinainen elinkeino.	2:seen luok- kaan eli palkollisiin.	3:teen luokkaan eli irtaimen väestöön.
Kärsämäellä	463.	78.	459.
Temmeksellä	470.	72.	458.
Iissä	503.	40.	457.
Piippolassa	458.	85.	457.

Turun ja Porin läänissä:

Kaarinassa	150.	163.	687.
Räntämäellä	178.	136.	686.
Porin kaupunkiseurakunn. .	260.	98.	642.
Rauman kaupunkiseurakunn.	275.	89.	636.
Uudessakaupungissa	330.	53.	617.
Porin maaseurakunnassa . .	350.	65.	585.
Dragsfjärdissä	264.	185.	551.
Huittisissa	373.	92.	535.
Turun kaupungissa	343.	126.	531.
Ulvilassa	377.	98.	525.
Merikarvialla	441.	36.	523.
Ahlaisissa	421.	58.	521.
Kauvatsalla	422.	57.	521.
Harjavallassa	438.	61.	501.
Luvialla	431.	77.	492.
Kokemäellä	403.	116.	481.
Rauman kaupunkiseurakunn.	439.	82.	479.
Wampulassa	435.	89.	476.
Lemlannissa	506.	21.	473.
Siikaisissa	449.	79.	472.
Pyhämaan emäseurakunnassa	475.	53.	472.
Paraisissa	368.	168.	464.
Alastarossa	395.	149.	456.

Kuopion läänissä:

Keiteleellä	392.	71.	537.
Maaningalla	369.	95.	536.
Pielavedellä	404.	91.	505.
Nurmeksessa	419.	77.	504.
Liperissä	443.	65.	492.
Karttulassa	445.	67.	488.

	1:seen luokkaan eli henkilöihin, joilla on vakinaisen elinkeino.	2:seen luok- kaan eli palkollisiin.	3:teen luokkaan eli irtaimien väestöön.
Kuopion maaseurakunnassa	431.	88.	481.
Kontiolahdella	363.	159.	478.
Kuusjärvellä	471.	56.	473.
Kiihtelysvaarassa	474.	57.	469.
Tuusniemellä	476.	59.	465.
Tohmajärvellä	488.	47.	465.
Pielisjärvellä	465.	74.	461.
Iisalmen kaupungissa	416.	126.	458.

Seuraavissa kunnissa irtain väestö teki 40—45 % koko väkiluvusta:

Oulun läänissä:

Hyrynsalmella, Salon kappelissa, Kemijärvellä, Tervolassa, Kiimingissä, Ylikiimingissä, Ristijärvellä, Haukiputaalla, Wihannissa, Hailuodolla, Nivallassa, Reisjärvellä, Lumijoella, Revonlahdella, Haapajärvellä, Kuhmoniemiellä, Sotkamossa, Paavolassa ja Oulunsalossa;

Turun ja Porin läänissä:

Eurassa, Hammarlandissa, Oripäässä, Kiukaisissa, Eurajoella, Laitilassa, Normarkussa, Westanfjärdissa, Punkalaitumella, Köyliössä, Kustavissa, Pyhämaassa ja Naantalissa;

Kuopion läänissä:

Pälkjärvellä, Rääkkylässä, Rautavaarassa, Polvijärvellä ja Juu'assa.

Niinkuin ylläseisovasta näkyy, teki irtain väestö enemmän kuin puolet koko väestöstä seitsemässä maalaiskunnassa Oulun läänissä, kymmenessä kunnassa Turun ja Porin läänissä ja neljässä kunnassa Kuopion läänissä. Mutta muissakin lääneissä löytyi kuntia ylenmäärin suurella irtaimella väestöllä, nimittäin Waasan läänissä Jyväskylän meuseurakunta 50,8:lla, Siipyy 51,2:lla ja Seinäjoki 54,2:lla prosentilla; Hämeen läänissä Korpilahti 51,6:lla ja Pirkkala 52,3:lla prosentilla; Wiipurin läänissä Wiipurin maaseurakunta 56,4:llä, Hamina 47,0:lla, Käkisalme 49,7:llä ja Kotka 67,4:llä prosentilla.

Muissa lääneissä irtain väestö teki yli 40 % seuraavissa kunnissa:

Waasan läänissä:

paitsi jo mainituissa (Jyväskylässä, Siipyyssä ja Seinäjoella), Uudenkaarlepyyn maaseurakunnassa, Keuruulla, Wähässä-Kyrössä, Ylistarossa, Isossa-Kyrössä, Uraisisissa, Jepualla, Lapualla, Pihtiputaalla, Koivulahdella, Saarijärvellä, Wiitasaarella, Karstulassa, Alahärmässä, Petäjävedellä, Laukaalla, Kivijärvellä, Ylihärmässä (49,8 %) ja Nikolainkaupungissa 41,4 %;

Hämeen läänissä:

paitsi jo mainituissa (Korpilahdella ja Pirkkalassa), Längelmäellä, Hollolassa, Eräjärvellä, Pälkäneellä, Kuorehvedellä, Kuhmalahdella, Hämeenlinnan

maaseurakunnassa, Messukylässä, Luopioisissa, Kuhmoisissa, Jämssässä (48,7 %)
ja Tampereella (56,8 %);

Wiipurin läänissä:

paitsi jo mainitussa (Wiipurin maaseurak.), Korpiselillä, Impilahdella,
Soanlahdella, Johanneksen pitäjässä, Suistamossa ja Kymissä (49,0 %);

Mikkelin läänissä:

Joroisissa, Haukivuorella, Pieksämäellä, Jäppilässä ja Leivonmäellä
(48,4 %);

Uudenmaan läänissä:

Porneesissa ja Iitin pitäjässä (44,4 %).

Huomattavan pieni oli irtain väestö seuraavissa kunnissa:

Oulun läänissä:

Utsjoella (4,8 %), Inarissa (14,5 %) ja Raahessa (12,0 %);

Waasan läänissä:

Pietarsaaressa (5,6 %), Kokkolassa (7,4 %) ja Kaskisissa (10,5 %);

Kuopion läänissä:

Hankasalmella (9,3 %), Leppävirroilla (9,4 %), Wesannolla (10,1 %) ja
Rautalammilla (13,3 %);

Mikkelin läänissä:

Heinolan kaupungissa (3,2 %);

Wiipurin läänissä:

Suursaarella ja Tytärsaarella (1,7 %), Seitskarissa ja Lavansaarella
(8,8 %), Rautjärvellä (9,7 %) ja Kirvussa (14,7 %);

Turun ja Porin läänissä:

Köökarissa (5,3 %), Brändöössä (8,0 %), Kumlingissa (9,8 %), Ikaalisten
kauppalassa (12,9 %), Houtskarissa (13,2 %), Korpoossa (14,0 %) ja Maarian-
haminassa (10,6 %);

Uudenmaan läänissä:

Siuntiossa (10,8 %), Pohjassa (11,0 %), Degerbyyssä (11,7 %), Karjalla
(12,7 %), Wihdissä (14,5 %), Sammatissa (14,8 %) ja Porvoon kaupungissa (12,8 %).

Osittain läheisessä yhteydessä irtaimen väestön suhteellisen lukuisuu-
den kanssa on henkirahan maksamisesta vapautettujen henkilöiden lukumäärä.
Kunaki vuonna nyt puheenaolevana viisvuotiskautena oli niiden henkilöin
lukumäärä:

	jotka maksoivat henkirahaa kokonaisuudessaan.	jotka olivat vapautetut henkirahan maksusta prosenttina.	jotka olivat vapautetut henkirahan maksusta kokonaisuudessaan.	jotka olivat vapautetut henkirahan maksusta prosenttina.
1891	1,140,997.	48,6.	1,206,962.	51,4.
1892	1,151,466.	48,6.	1,218,167.	51,4.
1893	1,166,450.	48,9.	1,217,372.	51,0.
1894	1,181,710.	49,1.	1,225,668.	50,9.
1895	1,188,170.	48,2.	1,247,843.	51,2.
1896	1,198,514.	48,4.	1,275,234.	51,6.

Taulusta näkyy, että henkirahan maksusta vapautettujen henkilöin luku on tehnyt enemmän kuin puolet koko henkikirjoitetusta väestöstä. Seuraava taulu näyttää likemmin kuinka monta henkeä, osaksi iän, osaksi köyhyyden tai muiden syiden tähden, on vapautettu henkirahan maksusta kussakin läänissä:

Henkilöiden lukumäärä, jotka ovat vapautetut henkirahan maksusta 1891—1896.

Nombre d'individus exemptés d'impôt personnel en 1891—1896.

L ä ä n i t. Gouvernements.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.			Prosenttina koko henki- kirjoitetun väestön lukumäärästä. <i>En pourcent de la population inscrite dans les listes.</i>					
						Miehenpuolta. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolta. <i>Sexe féminin.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.
Uudenmaan	109,825	109,569	110,969	111,234	112,597	55,831	60,669	116,500	46,0	45,3	45,6	44,7	44,5	44,9
Turun ja Porin	199,303	201,291	202,918	205,494	209,374	102,916	109,179	212,095	50,5	50,8	50,8	50,8	51,2	51,2
Hämeen	135,449	135,960	139,501	140,581	142,466	69,744	74,540	144,284	51,8	51,8	52,3	52,4	52,6	52,3
Wiipurin	160,118	163,951	155,071	160,640	165,632	88,160	91,334	179,494	46,0	46,5	43,5	44,5	45,1	48,1
Mikkelin	88,810	90,558	91,860	93,142	94,251	44,931	48,775	93,706	49,3	49,7	50,3	50,7	51,0	50,4
Kuopion	155,809	157,282	158,724	157,827	161,010	76,707	83,975	160,682	54,2	54,1	54,5	53,8	54,4	53,7
Waaan	219,994	219,197	218,833	216,959	221,233	110,684	114,084	224,768	54,6	54,3	54,0	53,4	53,7	53,5
Oulun	137,654	140,359	139,496	139,791	141,280	69,614	74,091	143,705	58,6	58,6	58,5	58,0	58,2	58,4
Koko Suomi (<i>Total</i>)	1,206,962	1,218,167	1,217,372	1,225,668	1,247,843	618,587	656,647	1,275,234	51,4	51,4	51,1	50,9	51,2	51,6
Siitä kaupungeissa (<i>Villes</i>)	96,415	93,407	88,753	91,708	94,601	48,207	53,678	101,885	43,2	40,9	38,9	39,0	39,1	41,0
» maaseuduilla (<i>Com- munes rurales</i>)	1,110,547	1,124,760	1,128,619	1,133,960	1,153,242	570,380	602,969	1,173,349	52,3	52,5	52,4	52,2	52,6	52,7

Jokaisesta kunnasta koottujen tietojen mukaan löytyi Suomessa vuoden 1895 lopulla kaikkiansa 343,819 asuinrakennusta, joista 18,728 kaupungeissa ja 325,091 maaseudulla. Jos väkiluku jaetaan tasan vastamainitulle määrälle, niin tulee jokaista asuinrakennusta kohti maassa keskimäärin 7,3 asukasta eli kaupungeissa erittäin 14,5 ja maaseudulla 6,9. Selvää on, että nämät keskimääräiset luvut antavat yhtä vähän käsitystä siitä, kuinka tilavasti tahi ahtaasti kansa ylipäänsä asuu, kuin ne tarjoavat mitään valaistusta asuinrakennusten suuruudesta ja laadusta. Viimeksimainitussa suhteessa voitaneen kuitenkin yleisesti tunnettuna asiana sanoa, että yhteisen kansan asunnot sekä tilavuuden että ulkonäön ja puhtauden puolesta ovat etevimmät maan länsi- ja lounaisosissa, kun ne sitävästoin itäosissa sekä erittäin useissa seuduin Wiipurin läänissä antavat huolettavan todistuksen väestön köyhyydestä ja alhaisesta sivistyskannasta. Kun tämä seikka otetaan huomioon, saavat ne numerot, jotka osottavat asukasten keskimääräisen luvun asuinrakennusta kohti kussakin läänissä, kuitenkin suhteellisen merkityksen. Verrattuina toisiinsa ne näet antavat valaistusta siitä, kuinka paljon paremmat olot asuntoihin katsoen ovat yhdessä paikkakunnassa kuin toisessa, jonka ohessa ne myöskin puolestaan esiytyvät paikkakuntain varallisuuden mittamääränä. Tältä katsantokannalta otetaan tähän seuraavat keskimääräiset luvut, jotka tarkoittavat ainoastaan maalaiskuntia kussakin läänissä, syystä että rakennustapaa ja asutuseikkoja kaupungeissa tavallisesti ei saateta katsoa maakunnan oloja kuvaaviksi.

Asukasten luku keskimäärin
yhdessä asuinrakennuksessa.

Wiipurin läänissä	5,4.
Turun ja Porin »	6,1.
Uudenmaan »	6,3.
Hämeen »	7,1.
Waasan »	7,1.
Oulun »	8,3.
Mikkelin »	8,8.
Kuopion »	9,1.

Ylläolevista luvuista näkyy, että Kuopion ja Oulun lääneissä, joissa, niinkuin ennen on osotettu, löytyy suhteellisesti lukuinen irtain väestö, olot asujanten asuntoihin nähden ovat huonoimpia. Asuinrakennuksiin, jotka ylimalkaan ovat pienempiä ja huonompia, kuin maan läntisissä osissa, on täällä kuitenkin sullottu paljon enemmän asukkaita. Tämä osottaa, että varsinaiset huonekuntalaiset, s. o. se luokka irtainta väestöä, joilla ei ole omaa mökkiä,

vaan joka asuu muiden huoneissa, tekevät jommoisenkin osan sanottujen läänien asukasluvusta.

Asuinrakennusten yleisestä laadusta ansaitsee mainita, että savupirtit, joissa on ainoastaan kiuas ilman uuninpiippua ja savutorvea, useissa seu-
duissa vielä ovat sangen yleiset. Ylempänä mainituista 343,819 asuinra-
kennuksesta, jotka vuoden 1895 lopulla löytyivät maassa, oli 12,268 savupirttejä.
Nämät jakautuivat eri läänien osalle seuraavasti:

Uudenmaan	lääni	9.
Turun ja Porin	»	140.
Waasan	»	237.
Wiipurin	»	421.
Hämeen	»	745.
Oulun	»	877.
Mikkelin	»	2,779.
Kuopion	»	7,060.

Niinkuin tästä näkyy, on savupirttien suurempi taikka vähempi lukui-
suus suorakohtaisessa suhteessa rakennustapaan yleensä kussakin paikkakun-
nassa. Odottamattomalta tosin näyttää, että kahdessa ensinmainitussa lää-
nissä vielä ilmoitetaan löytyvän sanotulla alkuperäisellä tavalla kyhättyjä
asuinrakennuksia, mutta tämä saapi selityksensä siitä että saunoja, jotka
ovat rakennetut samalla tavalla kuin savupirtit, toisinaan annetaan asun-
noiksi köyhille apua tarvitseville henkilöille ja silloin täydellä syyllä otetaan
asuinrakennusten lukuun. Savupirttien varsinaisina kotipaikkoina ovat kaak-
kois- ja itä-osat maata pidettävät. Useimmissa kunnissa tekevät savupirtit
pienen murto-osan asuinrakennusten luvusta; kuitenkin löytyy kuntia, joissa
asianlaita on päinvastainen. Enemmän kuin neljännes osan kaikista asuin-
rakennuksista savupirtit tekivät, Mäntyharjussa (26 %) Mikkelin läänissä,
Kiuruvedellä (26 %) Kuopion läänissä ja Paltamossa (27 %) Oulun läänissä;
enemmän kuin kolmannen osan Kangasniemellä (45 %) Mikkelin läänissä,
Hollolassa (46 %) Hämeen läänissä, Karttulassa (35 %), Nilsiässä (35 %), Keite-
leellä (39 %), Kaavilla (39 %), Kuopion maaseurakunnassa (40 %) ja Rutakossa
(46 %) Kuopion läänissä ja Ristijärvellä (36 %) Oulun läänissä; vihdoin yli
puolet Lammilla (58 %) Hämeen läänissä, Jäppilässä (58 %), Haukivuorella
(74 %) ja Joutsassa (86 %) Mikkelin läänissä, Iisalmella (51 %), Tuusniemellä
(53 %), Lapinlahdella (57 %), Rautavaaralla (59 %) ja Pielavedellä (63 %)
Kuopion läänissä. Allamainituissa kunnissa löytyi savupirttejä ja asuinra-
kennuksia savutorvilla seuraava määrä:

	Savupirttejä.	Asuinrakennuksia röö- reillä ja korsteeneilla.
Joutsa	728.	121.
Haukivuori.	262.	92.
Pielavesi	861.	504.
Rautavaara	116.	79.
Jäppilä	73.	53.
Lammin pit.	321.	230.
Lapinlahti	532.	400.
Tuusniemi	413.	365.
Iisalmi	1,046.	993.

Selvää on, että senkaltaiset asuntoseikat suuresti vaikuttavat paikkakuntain yleiseen terveydentilaan ja että erittäin tuo verrattain suuri lukumäärä sokeita ja kipeäsilmäisiä nyt nimitetyissä paikkakunnissa ei saata olla olematta yhteydessä niitten kanssa. Puheena-olleitten asuntoseikkain valaisemiseksi liitetään muuten taulu N:o 2.

Mitä tässä taulussa löytyviin tiedonantoihin tulee, niin on asuinrakennuksien lukumäärään katsoen muutamissa kunnissa niitten luotettavuisuus epäiltävä. Sillä asukaslukuun verraten tulisi toisissa kunnissa kutakin asuinrakennusta kohti ainoastaan 2 asukasta (Miehikkälä Wiipurin läänissä), toisissa sitävastoin aina 18 asuk. (Kempele Oulun läänissä). Ei myöskään savupirttien lukumäärää saata pitää oikeana. Sellaisiksi on varmaankin merkitty monta torvilla ja savupiipulla varustettua asuinrakennusta, kun ei ole oltu selvillä mitä tulee savupirtiksi katsoa. Muulla tavoin ei voi selittää, että esim. Joutsassa Mikkelin lääniä, missä v. 1890 ei ollut yhtään savupirttiä, on v. 1895 ilmotettu niitä olevan 728 eli 86 % kaikista asuinrakennuksista; tai että Ulvilassa Turun ja Porin lääniä savupirttien lukumäärä ajanjakson kuluessa olisi lisääntynyt 59:stä 116:een, tai Iisalmella Kuopion lääniä 241:stä 1,046:een j. n. e. Tilastollisen Päätoimiston yritykset saada selvyyttä tässä asiassa, ovat ainoastaan johtaneet mainittuun tulokseen.

III. Elinkeinot.

Maanviljelys. Väestön pää-asiallinen, ja muutamien paikoin maata melkein ainoa, elinkeino on maanviljelys. Aina siitä alkaen kuin kovat kato-
vuodet 1860-luvun lopulla olivat menneet ohitse, on Suomen maanviljelys yhtä mittaa edistynyt. Näinä vuosina saavutettu kova kokemus vaikutti näet, että tämä aika tuli käännekohdaksi, josta uusi aikakausi maamme

maanviljelyshistoriassa alkaa. Se näytti selvemmin ja yleisemmin kuin koskaan ennen maanviljelijälle, mitkä vahingot siitä voivat seurata, että yksipuolisesti pidetään silmämääränä ainoastaan jyväviljelyä ja laveaa pellonviljelystä, vaan vähemmin huolitaan niitynviljelyksestä ja jätetään se takapajulle. Tästä ajanvaihteesta on muistoonpantava verrattain suuria ja perinpohjaisia parannuksia Suomen maanviljelyksessä, jotka tulevat näkyviin muun muassa uusien, tarkoituksenmukaisempien maanviljelyskalujen yhä yleisemmässä käyttämisessä, heinä- ja rehukasvien vuosi vuodelta lisääntyvässä viljelyssä, sekä uusissa, järkipäisemmissä viljelystavoissa. Yleensä on katsottava maanviljelyksen ja sen sivuelinkeinojen paljon edistyneen viime aikoina.

Viisivuotinen aukakausi on tosin liian lyhyt, että se edistys, mikä asian luonnon mukaan sen kuluessa voipi tapahtua niin muutoksille vastahakiossa ja isiltä perittyihin tapoihin juurtuneessa elinkeinossa, kuin maanviljelys on, tulisi tarkoissa, jyrkästi rajoitetuissa numeroluvuissa huomattavaksi. Varsinkin on asianlaita näin, kun on kysymys kaksi- ja kolmijako-viljelyn muuttamisesta vuoro- eli koppeliviljelykseksi. Tämä muutos käypi pitkällisesti, ja jos kohta ne muutokset, jotka tässä suhteessa ovat tapahtuneet vuovuosina 1891—1895, eivät olleet kyllin suuria vaikuttaaksensa maamme maanviljelyksen kokonaiskuvaan, joka pääpiirteissään pysyi entisellään, niin olivat ne kuitenkin yksityisissä paikkakunnissa sangen huomattavia. Uudemaan läänissä karttuu vuosi vuodelta tilojen luku, joilla käytetään vuoroviljelystä ja keinollista heinäviljelystä. Sanottu viljelys on täydellisesti pantu käytäntöön useimmissa herrastaloissa, ja sitä ruvetaan vähitellen seuraamaan monessa talonpoikaistalossaki. Erittäin ilahuttava ilmiö on, että vanhoja autioina olevia kauramaita, joista läänin itä-osa on ollut niin rikas, nyt on ruvettu viljelemään, lannoittamaan ja käyttämään heinäviljelykseen. Turun ja Porin läänissä on edistys käynyt paljo hitammin. Siellä on pellonviljelys vielä perustettu melkein yksinomaisesti jyväntuotantoon, vaikka heinäviljelykseenkin myöhempinä aikoina lienee yhä enemmän ryhdytty. Tämän johdosta vuodentulot siellä tavallisesti ovatki suhteettoman vähäiset, verrattuina laajoihin, mutta huonosti hoidettuihin ja laihoihin viljaimiin. Kuitenki parannettujen maanviljelyskalujen sekä keinollisesti tehtyjen lannoitusaineiden käyttäminen osottaa, että täälläkin on ruvettu parempaan päin pyrkimään. Hämeen läänissä on niitynhoito ja niinmuodoin välillisesti myöskin pellonviljelys suuresti kohonnut. Samoin on myöskin ollut laita Wiipurin läänissä, jossa suuremmilla tiloilla on ruvettu käyttämään vuoro- ja koppeliviljelystä. Yhteisen kansan tiloilla taasen on maanviljelys siellä vielä jotenki alkuperäisellä kannalla. Kuitenki maan lohkomisen ylen pieniin osiin ja siten syntynyt tilusten pienuus siellä suuresti supistaa kaskenviljelystä. Mikkelin ja Kuopion lääneissä, joissa tiloilla yli-

malkaan on paljo laveammat alat, viljellään sitävastoin vielä sangen yleisesti kaskea, olletikin kun jyväsato vähistä pelloista ei riitä tarpeeseen ja suoviljelystä taasen, sen vaatimain suurempien kustannusten ja enemmän työn vuoksi, verrattain niukasti harjotetaan. Yhteisen kansan pellonviljelyskalat näissä lääneissä ovat yhä vielä enimmästi sahra ja puukarhi; uudemmat ja paremmat aseet, niinkuin kääntö-aura, rullakarhi, lata, jyry ja niittokone ovat harvinaisia sekä melkein yksiomaisesti herrastaloissa tavattavia. Kuitenkin voipi täälläkin huomata silmään pistäviä parannuksia muun muassa peltojen huolellisemmassa ojituksessa ja kynnössä sekä rehukasvien lisääntyvässä viljelyksessä. Paraiten lienee maanviljelys kuitenkin edistynyt Pohjanmaan osassa Waasan lääniä, jossa soiden ja rämeiden viljely on vuosi vuodelta kasvanut sekä siten laajentanut läänin vanhastaan satoisain ja jyvärikkaiden viljelysmaiden alaa. Vähitellen ruvetaan myös yhä enemmän ja enemmän seuraamaan järkiperaisempiä maanviljelystapoja ja uudet maanviljelysaseet tulevat yhä yleisemmin käytäntöön. Melkein samoin on laita Oulun läänin rannikkoseuduilla, mutta läänin pohjoisissa ja itäisissä osissa viljellään maata sitävastoin vielä vanhan tavan mukaan, eivätkä paremmat ja tarkoituksenmukaisemmat viljelystavat ole huomattavammassa määrässä voittaneet alaa. Erittäin huomiota ansaitsevan mallimaanviljelyksen on kuitenkin kruununnimismies X. W. Nordling aikanaan pannut toimeen pohjoisessa Lapinmaassa, toista peninkulmaa Inarin kirkon pohjoispuolella sijaitsevassa Toivoniemen puustellissa. Siellä 69" 5' kohdalla pohjaiseen päin päiväntasaajasta on tehty onnistuneita kokeita rukiin-, ohran-, herneen-, perunain-, porkkanain y. m. kasvien viljelyksessä. Tehtyjen kokeitten tulokset näyttävät osottavan, että täysijoutunutta viljaa siellä voidaan leikata ja että jyväkasvien viljelyä voidaan jollakin menestyksellä harjottaa.

Kaikista lääneistä vakuutetaan, että maanviljelysseurat ja niiden toimeenpanemat vuotiset kokoukset ynnä uusien ulkoa tuotujen maanviljelysaseiden näyttelyt otollisesti ovat vaikuttaneet maanviljelyksen edistymiseen. Näitä kokouksia varten tarvittavien kustannusten suorittamiseksi sekä palkeinnoiksi niitynhoidosta ja hyvintehdyistä maanviljelystöistä, jalompain siemenlajien, pellonviljelysaseiden y. m. ostamista varten ovat maanviljelysseurat, kuten ennenkin, saaneet raha-apua valtiovaroista. Määräraha maanviljelysseuroja sekä maanviljelyksen ja sen sivuelinkeinojen edistämistä varten teki 1895 151,200 markkaa. Sen ohessa on valtioneuvos K. H. F. Furuholm-vainajan Suomen valtiolle testamentin kautta lahjoittamain varojen koroista vuotisesti määrätty 1,000 markan suuruinen summa annettavaksi vuorottain Suomen Talousseuralle ja läänien maanviljelysseuroille, ja nämä ovat testamentintekijän säädännön mukaan käyttäneet sitä parannettujen maanviljelysaseiden ostamiseen, jotka on pantu malleiksi näytteille ja sitten ilmaiseksi jaettu maanviljeliöille.

Toimittaaksensa yksityisille maanviljeliöille tilaisuutta pienempien lainojen saamiseen edullisilla ehdoilla uutisviljelysten ja muitten maanhoidon parannusten aikaansaamiseksi, on valtiovaroja määrätty, joista osa on aiottu viljelysrahastojen perustamiseksi eri kuntiin sekä osa lainoiksi yksityisille maanviljeliöille.

V. 1892 perustettiin erityinen *maanviljelyshallitus* valvomaan kaikkia maanviljelysoppilaitoksia ja meijerikouluja sekä valtion palvelukseen, maanviljelystä ja sen sivuelinkeinoja varten otettuja virkamiehiä, antamaan lausuntoja maanviljelystä koskevissa asioissa, jotka hallitus mainitulle virastolle jättää, sekä seuraamaan maanviljelyksen ja sen sivuelinkeinojen kehitystä ja sen johdosta tekemään hallitukselle ne esitykset ja ehdotukset, jotka asianhaarat voivat aiheuttaa.

Maanviljelys- ja meijeriopisto Mustialassa, — joka on ollut olemassa v:sta 1840 — ja maanviljelysopisto Kurkijoella, sekä kaksitoista maanviljelyskoulua, jotka aikakauden alussa olivat olemassa, nimittäin Söderkullan tilalla Sipoon pitäjässä Uudenmaan lääninä, Tuorlan tilalla Piikkiössä ja Osaran tilalla Ikaalisten pitäjässä Turun ja Porin lääninä, Hagan kuninkaankartanossa Saltviikin pitäjässä Ahvenanmaalla, Harjun tilalla Wirolahden pitäjässä Wiipurin lääninä, Otavan puustellilla Mikkelin pitäjässä Mikkelin lääninä, Peltosalmen tilalla Iisalmen pitäjässä (tänne muutettu Leväisten puustellilta Kuopion pitäjässä) ja Simananniemen tilalla Liperin pitäjässä Kuopion lääninä, Korscholman latokartanossa Mustasaaren pitäjässä, Orismalan tehtaantilalla Isonkyrön pitäjässä ja Tarvaalan sotilaspuustellilla Saarijärven pitäjässä Waasan lääninä sekä Koivikon tilalla Muhoksen pitäjässä Oulun lääninä, ovat ajanjakson kuluessa olleet toimessa. Kaikki nämä oppilaitokset ovat vähitellen lähettäneet melkoisen määrän järkipäraseen maanviljelykseen perehtyneitä oppilaita, jotka ovat hajonneet ympäri maan ja siten myöskin puolestaan edistäneet parannettujen työtapojen sekä tarkoituksenmukaisemman maanviljelyksen ja paremman karjanhoidon toimeenpanemista ja ovat ne epäilemättä huomattavalla tavalla vaikuttaneet maanviljelyksen edistymiseen.

Maanviljelyksen hyväksi valtiovaroilla perustettu maanviljelys- ja kauppakemiallinen laboratorio Helsingissä ja kemiallinen ja siemenkontrollilaitos Turussa ovat toimineet koko viisivuotiskautena. Sitäpaitsi oli toimessa kemiallinen ja siemenkontrollilaitos Kuopiossa vuoteen 1892 ja Waasassa aina vuoteen 1893 saakka, jotapaitsi löytyi kasviopillinen maanviljelysasema Herniäisten tilalla Hattulan pitäjässä Hämeen lääninä.

Viisivuotiskauden lopulla löytyi 16 vanhempaa ja nuorempaa läänin- ja apulais-agronomia, nimittäin 1 Uudenmaan läänissä, 3 Turun ja Porin, 1 Hämeen, 3 Wiipurin, 1 Mikkelin, 2 Kuopion, 2 Waasan ja 3 Oulun läänissä, 3 maanviljelys-insinööriä, 1 pellavanhoidon neuvoja, 1 valtion palkkaama kynönnöneuvoja sekä 1 pomologi.

Kumoamattoman todistuksen maanviljelyksen edistymisestä antavat tulliluettelot maahan tuoduista maanviljelys-aseista. Niiden mukaan teki ulkomaalta tänne tuotujen maanviljelyskoneiden ja -aseiden arvo:

vuosina 1866—1870	44,041 m:kaa	eli keskimäärin	vuodessa	8,508 m:kaa.
» 1871—1875	314,764	» »	» »	62,953 »
» 1876—1880	805,247	» »	» »	161,049 »
» 1881—1885	2,959,256	» «	» »	591,851 »
» 1886—1890	1,022,559	» »	» »	204,511 »
» 1891—1895	1,624,133	» »	» »	324,827 »

Maahan tuotujen maanviljelys-aseiden arvo oli 1886—1890 ja 1891—1895 tosin paljoa pienempi, kuin niitten arvo 1881—1885, vaan johtuu tämä vähentyminen siitä, että tämänkaltaisia aseita nykyään valmistavat maassa löytyvät rautatehtaat paljoa suuremmassa määrässä kuin ennen.

Vaikeimpia kysymyksiä, mitä tilastotieteellä Suomessa on ratkaistavana, on epäilemättä vielä edelleen mahdollisuus tarkasti ilmentää maamme viljellyn maan laajuutta sekä lisäystä, joka vuotuisesti syntyy uutisviljelysten kautta. Mitä tähän lisäykseen tulee, näkyy niistä ilmoituksista, joita jokaisesta kunnasta summittaisesti on annettu, että viljelykselle anastetun maan pinta-ala teki:

v. 1891	21,037 hehtaaria,
» 1892	24,182 »
» 1893	31,891 »
» 1894	28,923 »
» 1895	29,589 »

eli jaettuna eri läänien osalle:

L'étendue des défrichements.

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	H e h t a a r i a.				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Uudenmaan	923	1,412	1,831	4,029	2,418
Turun ja Porin	3,551	2,862	5,422	3,095	2,819
Hämeen	2,862	6,010	5,284	5,019	5,059
Viipurin	1,584	2,382	3,768	3,673	4,379
Mikkelin	2,762	2,734	3,173	3,899	4,125
Kuopion	2,323	2,353	3,841	2,523	3,266
Waasan	4,923	3,856	4,606	4,410	5,287
Oulun	2,109	2,573	3,966	2,275	2,236

Arvattavasti eivät ylläolevat tiedonannot uutisviljelysten suuruudesta kuitenkaan ole täysin oikeat ja muutamille osille maata suuresti liioitetut, erittäinkin mitä Hämeen ja Mikkelin lääniin tulee. Ja on selitys tähän etsittävä siitä, että uudestaan muokatut nurmikot ovat luetut uutisviljelysten joukkoon.

Mitään tietoja viljellyn maan ja luonnollisten niittyjen alasta ei enää koota. Vaan jos viisivuotiskautena tehtyjen uutisviljelysten ala lisätään v. 1890 viljellyn maan alaan, niin teki viljellyn maan pinta-ala v. 1895 tasaluvuissa:

	Viljeltyä maata <i>Terres labourables</i> hehtaaria.
Uudenmaan läänissä	120,000.
Turun ja Porin »	212,000.
Hämeen »	141,000.
Wiipurin »	129,000.
Mikkelin »	96,000.
Kuopion »	106,000.
Waasan »	228,000.
Oulun »	83,000.
Yhteensä	1,115,000.

Prosenttina koko pinta-alasta teki viljelty maa v. 1895:

	Viljeltyä maata. <i>Terres labourables.</i>
Uudenmaan läänissä	10,78 %.
Turun ja Porin »	9,16 »
Hämeen »	7,86 »
Wiipurin »	3,92 »
Mikkelin »	5,56 »
Kuopion »	2,97 »
Waasan »	5,95 »
Oulun »	0,53 »
Koko Suomi	3,36 %.

Vuonna 1890 . . . . . 2,95 »

Mitä viljelystapaan tulee, osoittaa seuraava taulu likemmin miten kunnat tämän suhteen jakautuivat kussakin läänissä 1895:

L ä ä n i t. Gouvernements.	Kuntien luku, joissa yleisimmin käytetty viljelystapa on: <i>Nombre de communes où l'assolement le plus usité est:</i>					
	<i>Rotation des cultures.</i> Vuoro- tai koppeli- viljelys.	<i>Rotation des cultures</i> et assolement en 2, 3 et 4 soles.	<i>en 4 soles.</i> Neljäkovi viljelys.	<i>en 3 soles.</i> Kolmjakovi viljelys.	<i>en 2 soles.</i> Kaksi- ja neljäko- viljelys sekaisin. en 2, 3 et 4 soles.	<i>en 2 soles.</i> Kaksijakoviljelys.
Uudenmaan	—	35	—	—	3	—
Turun ja Porin	—	74	—	16	23	9
Hämeen	—	24	1	14	10	—
Wiipurin	—	34	—	—	14	—
Mikkelin	—	—	—	27	—	—
Kuopion	—	—	13	16	4	—
Waasan	3	14	2	41	20	4
Oulun	—	—	8	40	14	1
Yhteensä	3	181	24	154	88	14

Muist. Tietoja puuttuu muutamista yksityisistä kunnista ja koko Lapinmaan kihlakunnasta.

Pellonviljelyn ohessa on, kuten jo mainittiin, kaskenviljelys useissa seuduissa maata vielä sangen yleinen. Laajimmin levinnyt se on itä-osissa Kuopion lääninä, melkein koko Mikkelin läänissä sekä pohjois- ja keski-osissa Wiipurin lääninä. Viisivuotiskauden kolmena viimeisenä vuonna saatiin kaski- maista seuraavat määrät rukiita, ohria, kaurjoja, vehnää ja muita jyvälajeja:

Rendement des terres brûlées. Grains.

L ä ä n i t. Gouvernements.	H e h t o l i t r a a.					Prosenttina koko jyvansaalist. <i>En pourcent de la production</i> <i>totale des céréales.</i>				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Uudenmaan	548	1,805	592	972	780	0,05	0,17	0,05	0,08	0,06
Turun ja Porin	140	148	276	97	95	0,01	0,01	0,01	0,003	0,003
Hämeen	3,242	4,594	3,040	4,588	4,960	0,23	0,34	0,21	0,27	0,27
Wiipurin	30,302	19,684	13,778	20,415	36,636	1,99	1,29	1,10	1,30	2,05
Mikkelin	114,382	85,846	85,712	91,553	101,211	10,33	10,37	9,35	7,86	7,85
Kuopion	93,103	71,908	70,910	109,476	114,487	9,54	11,05	7,70	9,78	8,35
Waasan	10,115	6,905	3,267	2,956	4,945	0,47	0,47	0,16	0,12	0,20
Oulun	742	243	188	490	1,329	0,11	0,07	0,03	0,08	0,18
Koko Suomi	252,574	191,133	177,763	230,547	264,443	2,36	2,01	1,65	1,83	1,91

Erityisissä kunnissa viljansato kaskimaista vuonna 1895 nousi verrattain paljo enempään kuin tässä lääneille ilmoitettu keskimäärä. Suurin oli tämä sato 1895 Mikkelin läänissä Heinolan pitäjässä, jossa se teki 22 %, Wiipurin läänissä Soanlahdella 39 % ja Kuopion läänissä Ilomantsissa 62 % vuoden koko viljantulosta. Viimeksimainitussa, maan itäisimmässä osassa sijaitsevassa pitäjässä on kaskenviljelys niinmuodoin väestölle tärkeämpi elatuksenlähde kuin itse pellonviljelys.

Eri vuosina aikakaudesta 1891—1895 nousi viljantuotanto Suomessa allamainittuihin määriin:

Production totale des céréales.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
	H e h t o l i t r a a .				
Vehnää (<i>Froment</i>)	44,345	39,820	44,805	52,101	51,715
Rukiita (<i>Seigle</i>)	4,376,593	3,242,685	3,828,137	4,301,033	4,667,198
Ohria (<i>Orge</i>)	1,787,573	1,470,478	1,781,467	2,030,304	2,154,015
Kauroja (<i>Avoine</i>)	4,281,894	4,582,739	4,857,567	5,917,900	6,623,887
Sekaviljaa (<i>M'teil</i>)	119,013	111,183	124,748	151,268	158,288
Tattaria (<i>Sarrasin</i>)	10,523	8,188	5,424	9,229	29,078
Herneitä ja papuja (<i>Pois et fèves</i>) . .	100,771	66,650	114,134	142,744	149,736
Yhteensä	10,720,712	9,521,743	10,756,282	12,604,579	13,833,917

Tämän lisäksi tuli vielä perunoita sekä nauriita ja muita juurikasveja, joita saatiin:

	Perunoita, hehtolitraa.	Nauriita ja muita juurikasveja, hehtolitraa.
V. 1891	5,859,551.	424,312.
» 1892	3,801,156.	223,581.
» 1893	4,181,249.	308,522.
» 1894	6,066,032.	363,241.
» 1895	6,357,312.	464,158.

Jos Suomen viljantuotantoa viisivuotiskautena 1891—1895 verrataan oloihin edellisinä viisivuotiskausina, niin nähdään että se laatunsa puolesta on sangen huomattavassa määrässä muuttunut. Vuotisesti saatiin näet keskimäärin:

H e h t o l i t r a a.			
	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.
1861—1865 . . .	2,989,385.	1,670,638.	1,499,033.
1866—1870 . . .	3,219,884.	1,862,519.	1,657,070.
1871—1875 . . .	4,155,921.	2,180,502.	2,084,573.
1876—1880 . . .	3,577,136.	1,674,421.	2,726,965.
1881—1885 . . .	3,696,052.	1,955,675.	3,433,209.
1886—1890 . . .	4,505,473.	2,141,216.	4,864,224.
1891—1895 . . .	4,083,129.	1,844,767.	5,252,797.

eli prosenttina:

H e h t o l i t r a a.			
	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.
1861—1865	48,6.	27,1.	24,3.
1866—1870	47,8.	27,7.	24,5.
1871—1875	49,4.	25,9.	24,7.
1876—1880	44,8.	21,0.	34,2.
1881—1885	40,7.	21,5.	37,8.
1886—1890	39,1.	18,6.	42,3.
1891—1895	36,5.	16,5.	47,0.

Samalla kun viljantuotanto siis ylimalkaan paljouteen katsoen on viimeisenä kolmenakymmenenä vuotena tullut melkein kahta suuremmaksi, on myöskin erityisten viljalajien viljelys melkoisesti entisestään muuttunut. Rukiin ja ohran tuotanto on tosin absoluuttisesti kasvanut, mutta ei niin vahvasti kuin kauranviljelys. Vuosina 1891—1895 saatiin keskimäärin vuodessa runsaasti 3,753,000 hehtolitraa enemmän kauroja kuin viisivuotiskautena 1861—1865. Sanottu viljalaji, jolla sadon suuruuden puolesta ennen oli viimeinen sija, on nyt kohonnut ensimmäiseen ja, samalla aikaa kuin rukiin- ja ohransato ovat vähenneet 12,1 ja 10,6 prosentilla, kasvanut 22,7 prosentilla eli koko viljantuotantoon verrattuna 24,3:sta, 47,0:een prosenttiin. Syyksi tähän kauranviljelyksen lisääntymiseen voidaan tosin suureksi osaksi lukea se seikka, että kauraa nykyään on ruvettu entistä enemmän viljelemään ulosvientiä varten ja että se sentähden kauppatavarana on saanut suuremman arvon ja varmemman menekin, mutta epäilemättä syy myöskin on etsittävä siinä, että maanviljelystä on ruvettu harjottamaan enemmän intensiivisti eli viljelystavan tarkkuutta noudattamalla sekä huomiota enemmän kääntämään rehukasveihin, kuin mitä vielä muutamia vuosia takaperin tehtiin. Tätä todistavat tulliluettelotkin, joista näkyy että kaurain ulosvienti Suomesta teki vuosina:

	Kaikkiansa hehtolitraa.	Keskimäärin vuodessa hehtolitraa.
1856—1860	244,433.	48,877.
1861—1865	311,720.	62,344.
1866—1870	615,759.	123,152.
1871—1875	978,503.	195,701.
1876—1880	1,669,260.	333,852.
1881—1885	1,867,917.	373,583.
1886—1890	3,371,541.	674,308.
1891—1895	2,458,099.	491,620.

Vaikka kauran ulosvienti on, paitse viimeisellä viisivuotiskaudella, mainittuina vuosina sangen suuresti enentynyt, niin ei enennys kuitenkaan ole ollut niin suuri, että se edes likimäärin vastaisi tuotannon lisääntymystä samana aikana. Tämä lisääntymys on siis välttämättä suurimmaksi osaksi kulutettu omassa maassa, joka seikka ilahuttavalla tavalla todistaa, että kotieläimiä vähitellen on ruvettu entistä paremmin hoitamaan ja ruokkimaan.

Taululiitteeseen N:o 3 otetaan lähempiä tietoja erityisten viljalajien kylvö- ja satomäärästä kussakin läänissä vuosina 1891—1895. Satojen laatua valaisevat seuraavat numerot. Hehtolitran kylvöstä saatiin keskimäärin hehtolitraa

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Vehnää	6,48	5,67	6,72	7,31	7,20
Rukiita	6,77	5,06	6,36	6,89	7,48
Ohria	4,55	3,83	4,83	5,43	5,76
Kauroja	4,29	4,61	5,11	5,82	6,19
Sekaviljaa	4,05	4,03	4,32	5,18	5,40
Tattaria	7,25	5,80	4,72	7,26	8,15
Herneitä ja papuja	4,00	2,80	3,92	5,54	5,79
Perunoita	5,13	3,99	4,79	6,54	6,50

Eri lääneissä oli sato tärkeimmistä viljalajeista ja juurikasveista jyväluvun mukaan seuraava:

Satojyvä. — Rapport de la production à la sémence.

L ä ä n i t. Gouvernements.	1 8 9 1.				1 8 9 2.				1 8 9 3.				1 8 9 4.				1 8 9 5.			
	Rukita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Pernoita. Pommes de terre.	Rukita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Pernoita. Pommes de terre.	Rukita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Pernoita. Pommes de terre.	Rukita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Pernoita. Pommes de terre.	Rukita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Pernoita. Pommes de terre.
H e h t o l i t r a a.																				
Uudenmaan	7,48	4,62	3,99	5,06	5,64	4,96	4,85	2,78	6,65	5,45	5,51	5,29	7,23	5,80	5,52	6,18	7,62	6,16	6,06	5,96
Turun ja Porin	5,85	3,62	3,60	5,26	5,81	4,91	5,53	4,00	6,62	5,28	5,58	4,24	7,06	6,91	6,53	6,78	7,20	5,90	6,73	6,93
Hämeen	6,79	5,25	4,74	4,90	5,49	5,29	5,60	4,37	6,18	5,38	5,24	4,58	7,03	5,97	6,27	6,86	7,46	6,22	6,68	7,21
Wiipurin	6,78	4,93	4,05	5,88	6,03	4,86	3,86	6,28	5,97	5,28	4,97	5,78	6,53	6,19	5,16	6,20	7,01	6,38	5,57	6,24
Mikkelin	6,67	4,63	4,35	4,92	4,88	4,03	4,16	4,02	5,43	4,05	4,07	4,31	6,44	5,35	5,10	5,87	7,19	5,83	5,42	5,72
Kuopion	7,51	4,03	3,94	5,00	4,10	2,99	3,17	3,11	7,01	4,46	3,86	4,90	7,36	4,88	4,18	6,84	8,53	5,57	5,55	6,68
Waasan	7,06	5,69	5,37	5,19	3,93	4,24	4,22	3,76	6,63	5,81	5,25	5,10	7,04	6,60	6,52	7,08	7,75	6,33	6,47	6,81
Oulun	6,85	4,00	4,88	4,42	2,78	2,57	2,12	2,14	5,84	3,82	4,01	3,85	5,75	4,05	4,88	5,38	7,12	4,89	5,35	5,24
Koko Suomi	6,77	4,55	4,29	5,13	5,06	3,83	4,61	3,99	6,36	4,83	5,11	4,79	6,89	5,43	5,82	6,54	7,48	5,76	6,19	6,50

Jos kuudes jyvä rukiista sekä viides suviviljoista ja perunoista otak-
sutaan likimäärin vastaavan keskinkertaista satoa, voitaisiin niinmuodoin
pit   ainoastaan vuodet 1894 ja 1895 saatuihin vuodentuloihin nähden täysin
tyydyttävinä. Samoin oli rukiinsato tyydyttävä v. 1891 ja 1893, kauransato
v. 1893 ja perunainsaanti 1891; sitä vastoin oli sato kaikista viljalajeista
ep t ydytt v  v. 1892, ohrista 1891 ja 1893, kauroista 1891 ja perunoista 1893.
Keskimääräinen sato, laskettuna kaikilta viideltä vuodelta yhteensä, on jyvä-
luvun mukaan seuraava:

Rapport de la production à la s mence pour les cinq années r unies.

	Rukiita. <i>Seigle.</i>	Ohria. <i>Orge.</i>	Kauroja. <i>Avoine.</i>	Perunoita. <i>Pommes de terre.</i>
Uudenmaan lääni	6,90	5,40	5,20	5,05
Turun ja Porin »	6,50	5,15	5,62	5,46
Hämeen »	6,58	5,62	5,74	5,58
Wiipurin »	6,48	5,49	4,68	6,09
Mikkelin »	6,15	4,78	4,65	5,02
Kuopion »	6,93	4,38	4,19	5,33
Waasan »	6,48	5,72	5,59	5,62
Oulun »	5,68	3,86	4,24	4,24
Koko Suomi	6,51	4,87	5,22	5,39

Ylimalkaan oli viljansato siis puheenalaisena viisivuotiskautena kes-
kinkertaista vähän parempi. Wiipurin läänissä olivat kuitenkin kauransadot
alemmat sitä keskijyv m  r  , jota tässä ylempänä on arveltu säännöllistä
satoa vastaavaksi; Mikkelin ja Kuopion lääneissä sekä ohran- että kauran-
sadot, sekä Oulun läänissä kauran- ja perunain-, mutta etenkin ohransato,
joka viimeainittu seikka oli tälle läänille erityisestä merkityksestä, koska
ohraa siinä viljellään yleisemmin kuin muualla. Vaikka sadot siis viisivuotis-
 kautena tulivat ainakin keskinkertaisia, olivat ne sentään riittämättömiä
väestön tarpeisiin. Tämä näkyy parhaiten tulliluetteloista. Eri vuosina tuo-
tiin näet maahan:

	Jauhoja.	Jauhamat. viljaa.	Yhteensä.
	K i l o g r a m m a a.		
V. 1891	61,253,150.	40,636,200.	101,889,350.
» 1892	118,917,001.	88,077,598.	206,994,599.
» 1893	149,945,851.	58,029,181.	207,975,032.

	Jauhoja.	Jauhamat. viljaa.	Yhteensä.
	K i l o g r a m m a a.		
V. 1894	164,979,507.	51,978,511.	216,958,018.
» 1895	147,799,682.	39,266,683.	187,066,365.
Yhteensä	642,895,191.	277,988,173.	920,883,364.

Kokomäärät kunakin viisivuotiskautena maahan tuodusta viljasta oli:

vuosina 1866—1870	306,199,636	kilogrammaa.
» 1871—1875	388,436,752	»
» 1876—1880	440,786,648	»
» 1881—1885	478,750,005	»
» 1886—1890	514,429,544	»
» 1891—1895	920,883,364	»

Eri vuosina vietiin maasta:

	Jauhoja.	Jauhamat. viljaa.	Yhteensä.
	K i l o g r a m m a a.		
V. 1891	462,043.	44,763,547.	45,225,590.
» 1892	579,486.	3,678,120.	4,257,606.
» 1893	58,905.	28,202,163.	28,261,068.
» 1894	203,331.	21,397,427.	21,600,758.
» 1895	99,961.	32,347,789.	32,447,750.
Yhteensä	1,403,726.	130,389,046.	131,792,772.

Siis oli tuonti vientiä suurempi

v. 1891	56,663,760	kilogrammaa.
» 1892	202,736,993	»
» 1893	179,713,964	»
» 1894	195,357,260	»
» 1895	154,618,615	»

Paitsi omaa tuotantoa, on maassa kulutettu:

vuosina 1866—1870	256,084,292	kilogr. viljaa.
» 1871—1875	299,355,870	» »
» 1876—1880	315,428,414	» »
» 1881—1885	350,370,233	» »
» 1886—1890	331,141,583	» »
» 1891—1895	789,090,592	» »

Tuontisummiin on myöskin ne viljamäärät luettu, jotka ovat aiotut Suomeen sijoitetun venäläisen sotaväen tarpeeksi. Ne tekevät tietysti sentään niin pienen murto-osan koko tuontimäärästä, että se mitä vaihettelut tämän sotaväen lukumäärässä vaikuttavat koko tuontiin, sentähden tässä voitaneen jättää lukuun ottamatta. Taululiitteessä N:o 4 löytyy muuten lähempiä tietoja Suomen viljantuonnista ja -viennistä kunaki vuonna tässä puheena-olevana viisivuotiskautena.

Kehruukasvien *pellavan* ja *hampun* viljelystä harjotetaan edelleen sangen yleisesti, vaikka useimmissa seuduissa ainoastaan kotitarpeiksi. Sato niistä ilmotettiin seuraavaksi:

	Pellavia.	Hamppuja.
	Kilogrammaa.	
v. 1891	1,597,086.	915,897.
» 1892	1,830,951.	683,058.
» 1893	1,245,579.	510,586.
» 1894	1,629,065.	609,665.
» 1895	1,618,916.	666,674.

Noin kolmasosa Suomen pellavantuotannosta tuli yksistään Hämeen läänin osalle, jossa pellavaa muutamissa pitäjissä, etenki Lammilla, Hollolassa ja Koskella, ahkerasti viljellään. Lammilla saatiin v. 1895 yli 130,000 kilogrammaa, Hollolassa ja Koskella 60,000 kg. Useassa kunnassa pellavaa viljellään myötäväksi ja on siitä nyt tullut varma myöntitavara, sittekun pellavan kehruu- ja kutomatehtaasta Tampereella on tullut sen pysyväinen kuluttuja. Paitsi Hämeen läänissä viljellään pellavaa vähän suuremmassa määrässä ainoastaan Wihdin, Iitin ja Orimattilan pitäjissä Uudenmaan lääniä, Mynämäen, Hämeenkyrön, Ikaalisten ja Tyrvään pitäjissä Turun ja Porin lääniä, Säkjärven Luumäen, Savitaipaleen, Ruoholahden, Muolan, Pyhäjärven ja Kurkijoen pitäjissä Wiipurin lääniä sekä Mäntyharjun, Rantasalmen ja Pieksämäen pitäjissä Mikkelin lääniä. Sitävastoin ei pellavaa viljellä juuri nimeksikään koko Oulun läänissä. Hamppua taasen viljellään sangen vähä Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneissä, mutta hiukan yleisemmin muissa lääneissä, erittäinki Kuopion ja Mikkelin lääneissä, joissa sen viljelys on yleisempi kuin pellavan. Muutoin maan tulliluettelot osottavat, ett'ei kumpaisenkaan nyt mainitun kehruukasvin tuotanto täytä tarvetta, vaan että maahamme vuosina 1891—1895 tuotiin pellavia ja pellavantappuroita kaikkiansa 5,865,000 kilogrammaa sekä hamppuja 1,485,000 kilogrammaa enemmän kuin täältä samana aikana vietiin ulos. Tosin tämä tuonti etupäässä lienee tapahtunut tehtaita varten ja sitä vastannee sentähden likimäärin näistä

raaka-aineista valmistetut tehtaantuotteet, joita täältä sen sijaan on viety ulos, mutta kun otetaan lukuun, että Suomi puolestaan kuluttaa paljon suurempia määriä ulkomaan pellava- ja hamppekankaita kuin sillä on lähettää muihin maihin, käypi vajuus oman maan tuotannossa täten kaikissa tapauksissa kyllin selväksi.

Maan puutarhanhoidon edistämistä ja puutarhurien kehittämistä varten on erityisiä määrärahoja valtionvaroista annettu Suomen puutarhayhdistykselle Helsingissä, Kupittaaan puutarhanhoitokoululle Turussa, Auran puutarhaystäville, Haapaveden puutarhakoululle ja Kuopion puutarhayhdistykselle.

Elokuulla 1894 pidettiin yleinen Suomen maanviljelyskokous Nikolainkaupungissa, jossa myös koti-eläimiä, työkaluja sekä maanviljelyksen ja sen sivuelinkeinojen tuotteita oli näytteille asetettuina. Sitä paitsi oli Suomen tuotteita näytteillä kansainvälisessä hedelmänäyttelyssä Pietarissa v. 1894 ja Lybekissä v. 1895.

Karjanhoito. Samoin kuin edellisenä viisivuotiskautena on hallitus tämänkin kuluessa kääntänyt huomiotansa toimenpiteisiin kotimaisten eläinrotujen parantamiseksi. Niin on edelleen joka vuosi valtion kustannuksella ostettu vissi määrä virheettömiä ja siitoseläimiksi sopivia oriita, jotka ovat asetetut yksityisten henkilöin luo eri osissa maata huokeata maksua vastaan polkijoina käytettäviksi. Senlaisten siitosoriitten luku on määrätty 100:ksi. Niistä 8 on sijoitettu Uudenmaan lääniin, 10 Turun ja Porin lääniin, 15 Hämeen lääniin, 12 Wiipurin lääniin, 10 Mikkelin lääniin, 16 Kuopion lääniin, 18 Waasan lääniin ja 11 Oulun lääniin. Julistuksen kautta 13 p:ltä Helmi-kuuta 1893 myönnettiin, maan hevossiitoksen parantamiseksi, 58,000 markan vuotuinen summa; siitä määrätään 27,000 markkaa siitosoriitten ostamiseksi, 20,000 markkaa palkinnoiksi yleisissä kilpa-ajoissa, 3,000 markkaa varsain sekä tammaain ynnä varsain palkitsemiseksi, 5,000 markkaa hevosystäväin- ja oriyhdistyksille sekä 3,000 markkaa hevoshoidonneuvojan palkkaamiseksi. Mitä kilpa-ajoihin tulee, niin yleinen mielipide hevosystäväin-yhdistyksissä näyttää olevan, että kilpa-ajot hyödyllisesti vaikuttavat hevosrodun parantamiseen. Vuosittain toimeenpannaan kahdet suuremmat kilpa-ajot, joissa 5,600 markkaa jaetaan palkintoina, ja kahdeksan pienempää, joissa palkinnot nousevat 14,400 markkaan. Että kesälläki voitaisiin toimittaa tällaisia kilpa-ajoja, löytyy hevosystäväin-yhdistyksen Uudellamaalla perustama kesäkilparata Oulunkylässä lähellä Helsinkiä. Väilillisesti tuottanevat nämät kilpailut kuitenkin suurinta hyötyä siten, että ne suuressa yleisössä herättävät ja ylläpitävät halua parempaan hevosenhoitoon. Taitavain hevosenkengittäjain saamista varten on hevosenkengityskoulu yhä edelleen valtion avulla ollut toimesta Helsingissä, jonka ohessa samallinen on toiminut Turussa. Eläin-

välskärrien kehittämistä varten on löytynyt koulu Helsingissä. Ajanjakson lopulla oli 30 valtion palkkaamaa eläinlääkärinä, eri osiin maata sijoitettuina.

Sarvikarjan parantamiseksi ei tänä viisivuotiskautena ole valtion kustannuksella ulkomaanrotuisia siitoseläimiä hankittu maahan.

Järkiperaäinen meijeritoimi on viisivuotiskautena suuresti edistynyt. Alkuansa harjoitettuna melkein yksinomaaisesti suuremmilla tiloilla, on se vähitellen, sen mukaan kuin rautatieverkko maassa on laajennut, joutunut yhä vilkkaamman harrastuksen esineeksi myös pienempään tilojen omistajille, jotka ovat ruvenneet yhtiöihin piirimeijerein perustamiseksi, meijeriliikkeen harjoittamisella hyväksi käyttääkseen paikkakunnan maitovaroja meijerituotteen vientiin ulkomaille. Suurin lukumäärä meijereitä löytyi Waasan ja Oulun lääneissä, joissa ne v. 1895 nousivat noin 500:aan kummassakin.

Että meijeritoimen tarve käytännöllisesti ja tieteellisesti oppineista miehistä, jotka voisivat maanviljeliöille olla avullisina antamalla neuvoja ja selityksiä suurempien meijerilaitosten perustamisessa ja käyttämisessä, täytettäisiin, oli aikakauden kuluessa virassa kaksi valtionmeijeristiä ja kolme lääninmeijeristiä, joista yksi Waasan ja yksi Oulun läänissä sekä sitäpaitsä yksi meijerihoidonneuvoja Uudenmaan läänissä. Näillä oli toimena myöskin tarkastaa meijerikouluja sekä antaa lääninkarjakoille tarpeellisia ohjauksia. Näitä viimeksimainittuja on ollut 15. Kuvernööreihin ja maanviljelysseurain yhtäpitävien todistusten mukaan on yhteinen kansakin ahkerasti käyttänyt lääninkarjakkojen neuvoja, joten ne tehokkaasti ovat vaikuttaneet siihen edistykseen, mikä karjan- ja maitotalouden hoidossa on tapahtunut nyt puheenaolevana viisivuotiskautena. Rinnakkain tämän kanssa ovat myöskin meijerikoulut vaikuttaneet yleisempään tietojen levittämiseksi järkiperaisessä maitotalouden-hoidossa. Näitä kouluja löytyi viisivuotiskauden alussa 17; aikakauden kuluessa on 8 tullut lisää. Viisivuotiskauden lopulla löytyi siis seuraavat 25 meijerikoulua:

Myyransin tilalla Uudenmaan läänissä.

Aittamäen	»	Turun ja Porin	»
Öfverbyyn	»	»	»
Hakoisten kartanossa	Hämeen	»	»
Pekkalen	»	»	»
Niemelän tilalla	Wiipurin	»	»
Pukinniemen	»	»	»
Jalovaaran	»	»	»
Hovilan kartanossa	Mikkelin	»	»
Järvikylän	»	»	»
Peltosalmen tilalla	Kuopion	»	»

Mattilan	tilalla	Kuopion	länissä.
Koivikon	»	»	»
Simananniemen	»	»	»
Korholan	»	»	»
Sonkajan	»	»	»
Klaresundin	»	Waasan	»
Orismalan	»	»	»
Seinäjoella		»	»
Koivikon	»	Oulun	»
Ruonan	»	»	»
Kärsämäellä		»	»
Limingassa		»	»
Alatyrnävällä		»	»
Petäjäkankaalla		»	»

Sitäpaitsi löytyy meijerikouluja yhdistettyinä Mustialan maanviljelys- ja meijeriopistoon sekä Kurkijoen maanviljelysopistoon. Karjanhoitajien ja karjanrenkien kasvattamista varten löytyy karjanhoitokouluja Westankvarnan tilalla Inkoon ja Albacka'n tilalla Hattulan pitäjässä.

Maahan tuotiin meijeri-aseita:

1886—1890	659,926	markan	arvosta,	eli	vuosittain	131,985	markan	arvosta.
1891—1895	2,548,614	»	»	»	»	509,723	»	»

Muuten on meijerihoitoa tämän samoin kuin edellisenki viisivuotis-kauden kuluessa autettu lainoilla tätä tarkotusta varten perustetusta ja Suomen Valtiokonttorin hallinnon alaisena olevasta meijeri-lainarahastosta.

Talous- ja maanviljelysseurat ovat tänä ajanjaksona panneet toimeen näyttelyitä eri osissa maata. Sitäpaitsi pantiin valtion puolelta toimeen vainäyttely Oulussa 1891 ja meijerinäyttely Hangossa 1895.

Kun useimmissa maissa, joissa maanviljelys on enemmän kehittynyt, eläinmarkkinain on arveltu varsin tehokkaasti vaikuttavan kelyollisten koti-eläinten siittämiseen, on senlaisia toimeenpantu Suomessakin jo 1880-luvulta alkaen. Kokemus siltä ajalta, jonka kuluessa näitä markkinoita on pidetty, on näyttänyt että niiden tarkotus ylipäänsä on saavutettu. Niinpä on useoihin niistä runsaasti tuotu elukoita, joita on vilkkaasti ostettu ja myyty.

Allamainittujen vuosien lopulla oli talven yli elätettyjen kotieläinten lukumäärä Suomessa seuraava:

Nombre des animaux domestiques.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Hevosia, täysikasvuisia (<i>Chevaux</i>)	262,874	261,333	261,920	267,388	271,124
» varsoja (<i>Poulains</i>)	29,778	27,795	29,253	29,258	29,526
Sarvikarjaa, härkiä ja sonneja (<i>Taureaux et boeufs</i>)	79,439	78,243	74,358	77,754	78,830
» lehmiä (<i>Vaches</i>)	926,939	930,329	949,229	987,732	1,024,556
» nuorta karjaa (<i>Veaux</i>)	284,317	278,649	282,057	298,586	305,797
Lampaita (<i>Moutons</i>)	1,025,543	995,561	1,007,238	1,028,425	1,067,384
Vuohia (<i>Chèvres</i>)	14,754	14,856	14,290	14,240	14,541
Sikoja (<i>Porcs</i>)	189,417	176,135	169,160	178,144	197,356
Poroja (<i>Rennes</i>)	95,222	106,290	119,837	127,594	129,984
Kanoja ja kalkkunoita (<i>Poules et dindons</i>)	311,755	305,018	325,573	352,102	396,269
Hanhia ja ankoja (<i>Oies et canards</i>) . . .	4,269	4,755	3,661	4,297	4,658

Elukkain arvon voipi alhaisen laskun mukaan arvata yli 100 miljoonaksi markaksi.

Tietoja kotieläinten lukumäärästä erittäin kussakin läänissä löytyy taululiitteessä N:o 5.

Seuraava taulu sisältää vertailun kotieläinten lukumääräin välillä viisivuotiskauden alussa ja lopussa sekä eri eläinlajien lisääntymisen (+) eli vähentymisen (—) sinä aikana.

	1890.	1895.	Lisäännys (+) eli vähennys (—).
Hevosia (<i>Chevaux</i>)	293,391	300,650	+ 7,259
Sarvikarjaa (<i>Espèce bovine</i>)	1,305,187	1,409,183	+ 103,996
Lampaita (<i>Moutons</i>)	1,054,027	1,067,384	+ 13,357
Vuohia (<i>Chèvres</i>)	15,266	14,541	— 725
Sikoja (<i>Porcs</i>)	194,192	197,356	+ 3,164

V. 1895, jolloin elukkain lukumäärä viisivuotiskautena oli itsessään suurin, löytyi Suomessa noin 7,000 hevosta, 104,000 nautaeläintä, 13,000 lamasta ja 3,000 sikaa enemmän kuin v. 1890. Vuohien lukumäärä sitävastoin oli vähentynyt 700:lla. Tämä lisäys voidaan yksistään, laskun mukaan, joka ei ole korkea, arvata vastaavan 6,000,000 markan pääomaa.

Suhta kotieläinten lukumäärän ja väkiluvun välillä kussakin läänissä vuoden 1895 lopulla nähdään seuraavasta taulusta:

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	1,000 henkeä kohti tuli keskimäärin allamainittuja elukoita. <i>Nombre de têtes pour 1,000 habitants.</i>				
	Hevosia. <i>Chevaux.</i>	Nauta-eläimiä. <i>Espèce bovine.</i>	Lampaista. <i>Moutons.</i>	Vuohia. <i>Chèvres.</i>	Sikoja. <i>Porcs.</i>
Uudenmaan	119	452	279	1	72
Turun ja Porin	129	530	531	11	53
Hämeen	149	580	393	17	74
Wiipurin	114	488	346	1	119
Mikkelin	135	778	392	3	181
Kuopion	108	610	273	1	106
Waasan	115	568	602	9	49
Oulun	89	567	440	—	14
Koko Suomessa	119	559	423	6	78
1890 tuli 1,000 henkeä kohti koko maassa.	123	549	443	6	81

Siis oli viisivuotiskautena nautaeläinten ja sikojen lukumäärä lisääntynyt suuremmassa suhteessa kuin väkiluku; hevosten, lampaisten ja sikojen lukumäärä oli sitä vastoin vähentynyt, ja vuohien lukumäärä pysynyt entisellään.

Väkilukuun verraten oli 1895 Hämeen läänillä suurin ja Oulun läänillä vähin luku hevosia, Mikkelin läänillä suurin ja Uudenmaan läänillä vähin luku nautaeläimiä sekä Waasan läänillä suurin ja Kuopion läänillä vähin luku lampaista. Merkillinen on se suuri eroavaisuus, joka lammashoidon yleisyyteen katsoen on olemassa Turun ja Porin sekä Waasan läänien välillä yhdeltä puolen ja Uudenmaan ja Kuopion läänien välillä toiselta puolen. Yhtäläinen eroavaisuus on myöskin huomattava sikain suhteellisessa lukumäärässä, joka esim. Mikkelin läänissä on kolmetoista kertaa suurempi kuin Oulun läänissä.

Kotieläinten lukuisuus yksistään ei ole mikään tarkka karjanhoidon suuremman taikka vähemmän taloudellisen merkityksen mittamäärä jossaki maassa, vaan olisi se täydennettävä ilmoituksilla eläinten laadusta, suuruudesta, elävästä painosta j. n. e. Semmoisia ilmoituksia ei sentään Suomesta löydy.

Toinen katsantokanta koti-eläinten verrallista lukuisuutta arvosteltaissa on suhta, missä ne ovat sen alueen laajuuteen, jolla niitä elätetään. Tässä suhteessa yksityiset seudut osottavat melkoisia silmäänpistäviä eroavaisuuksia, jotka tarjoavat arvokkaita lisä sen tavan valaisemiseksi, millä maanviljelystä eri osissa maata harjotetaan. Seuraava taulu esittää hevosten, nauta-eläinten, lammasten ja sikain keskilukumäärän jokaista 1,000 hehtaaria kohti koko tiluslaajuudesta kussaki Suomen läänissä:

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	Elukkain lukumäärä 1,000 hehtaaria koko tiluslaajuudesta. <i>Nombre de têtes par 1,000 hectares du territoire total.</i>			
	Hevosia. <i>Chevaux.</i>	Nauta-eläi- miä. <i>Bêtes à cornes.</i>	Lampaita. <i>Moutons.</i>	Sikoja. <i>Porcs.</i>
Uudenmaan	28	107	66	17
Turun ja Porin	23	96	96	10
Hämeen	23	89	60	11
Wiipurin	14	59	42	14
Mikkelin	14	83	42	19
Kuopion	9	51	23	9
Waasan	13	65	68	6
Oulun	1,5	9	7	0,2
Koko Suomi	9	42	32	6

Kun, niinkuin ylläolevasta taulusta näkyy, katsauksia eri läänein verralliseen koti-eläinten rikkauteen vaikeuttaa se seikka, että semmoisten eläinlajien jako, joita ei suorastaan käy toisiinsa vertaaminen, on epätasainen ja epäsuhteellinen, näyttää tarpeelliselta, sen mukaan kuin ulkomaillakin on tavallista, otaksua kaikille lajeille yhteinen perus-yksikkö ja muuttaa niiden summat kertomaluvuiksi siitä. Sellaisena perusyksikkönä pidetään tavallisesti täysikasvuinen nauta-eläin ja muut eläinlajit lasketaan sitten, sen arvon mukaan mikä niillä on tähän verrattuna, vastaavan suurempaa taikka vähempää lukumäärää semmoisia elukoita. Jos nyt nauta-eläin Suomessa otaksutaan olevan samanarvoinen kuin $\frac{1}{2}$ täysikasvuista hevosta = 2 varsaa = 2 vasikkaa ja hiehoa = 8 lammasta = 3 sikaa, niin saadaan tällaisen muuttolaskun kautta seuraava luku elukoita keskimäärin jokaiselle tuhannelle hehtaarille koko tiluslaajuudesta:

Uudenmaan läänissä . . . . . 161.
Turun ja Porin » . . . . . 143.

Hämeen läänissä	132.
Mikkelin »	111.
Waasan »	92.
Wiipurin »	89.
Kuopion »	68.
Oulun »	12.
<hr/>	
Koko Suomessa	61.

Nämät luvut tarkoittavat niin laveita maa-aloja kuin koko läänejä ja ovat niinmuodoin itse asiassa ainoastaan keskimääräisiä lukuja, joista olot yksityisissä kunnissa ja kihlakunnissa usein melkoisesti poikkeavat.

Se edistys, mikä Suomen meijerihoidossa yhä edelleen on tapahtunut, ynnä maamme parannetut kulkuneuvot ovat melkeässä määrässä vaikuttaneet karjantuotteiden ulosviennin lisääntymiseen. Suomen satamissa käyvän hinnan mukaan laskettiin maastamme ulosvietyjen karjantuotteiden arvo

aikakautena 1866—1870	43,098,000	markkaa
» 1871—1875	58,914,000	»
» 1876—1880	71,183,000	»
» 1881—1885	72,060,000	»
» 1886—1890	82,683,000	»
» 1891—1895	102,732,000	»

Jos ilmoitukset kahdelta ensinmainitulta viisivuotiskaudelta eivät olekaan täydelleen tarkkoja, vaan todennäköisesti, vastataksensa lähemmin tosio-
loja, saatetaan tasaisissa luvuissa laskea vuosina 1866—1870 45,000,000:ksi ja 1871—1875 60,000,000:ksi markaksi, niin jääpi kaikissa tapauksissa sangen suuri ennennys kolmenakymmenenä vuotena, joka todistaa että, katsomatta yksityisinä vuosina tapahtuviin vaihteluihin, Suomen karjantuotteiden menekki yhä lisääntymistensä lisääntyy. Itsekunaki vuonna nyt puheenalaisesta viisivuotiskaudesta teki sanotun viennin arvo

v. 1891	15,967,000	markkaa.
» 1892	16,364,000	»
» 1893	19,208,000	»
» 1894	25,224,000	»
» 1895	25,969,000	»

Viennin laatua samana aikana osottavat seuraavat taulut:

1. *Elävien eläinten vienti. — (Exportation des bêtes sur pied).*

	Herosa. <i>Chevaux.</i>	Härkiä ja leh- miä. <i>Boeufs et vaches.</i>	Vasikoita. <i>Veaux.</i>	Lampaita. <i>Moutons.</i>	Sikoja. <i>Porcs.</i>	Muita elukoita. <i>Autres espèces.</i>
V. 1891	2,680	5,741	8,457	2,189	17,528	1,442
» 1892	2,434	3,970	7,385	1,696	12,354	1,054
» 1893	4,198	4,164	7,771	1,574	9,780	1,078
» 1894	5,804	4,196	8,117	1,537	10,785	1,520
» 1895	5,721	3,891	8,934	900	12,435	1,722
Yhteensä	20,837	21,962	40,664	7,896	62,882	6,816
Vuosina 1886—1890	14,771	33,456	49,878	16,772	103,548	4,528
» 1881—1885	25,110	42,092	59,600	14,248	92,113	4,887
» 1876—1880	13,798	42,055	61,290	12,880	94,403	3,105
» 1871—1875	6,610	35,292	91,667	9,216	100,420	1,493
» 1866—1870	13,861	43,263	70,614	10,616	23,576	59

Elävien eläinten vientiä muihin maihin ehkäisee usein se seikka, että asianomaiset ulkomaiset virastot, erittäinkin Ruotsissa, toisinaan varsin epäpätevien syitten nojalla julistavat eläinruton liikkuvaksi Suomessa ja sen johdosta kieltävät kaiken eläinten tuonnin täältä. Asiain niin ollen ei puheenalaisten vienti-esineiden lukumäärän vaihteluiden johdosta voi tehdä mitään varmoja johtopäätöksiä tuotannon lisääntymisestä taikka vähentymisestä.

2. *Erinäisten karjantuotteiden vienti. — (Exportation des produits divers des fermes).*

	Voita. <i>Beurre.</i>	Juustoa. <i>Fromage.</i>	Silavaa, makkar. ja kielii. <i>Lard etc.</i>	Naudan- ja lam- paanlihaa. <i>Viande de boeuf etc.</i>	Poron- lihaa. <i>Viande de renne.</i>	Maitoa. <i>Lait.</i>
	K i l o g r a m m a a.					Litraa.
V. 1891	7,963,561	121,671	239,969	949,098	71,251	1,465,384
» 1892	8,092,937	170,027	69,540	601,108	65,400	1,532,608
» 1893	9,641,200	193,028	11,336	492,352	20,891	1,401,394
» 1894	13,335,069	212,182	7,451	539,389	41,761	1,330,969
» 1895	12,668,695	199,540	47,426	686,535	29,327	1,416,428
Yhteensä	51,701,462	896,448	375,722	3,268,482	228,630	7,146,783
Vuosina 1886—1890	36,129,521	229,565	290,199	4,418,970	252,113	6,002,820
» 1881—1885	24,583,190	152,782	819,496	3,789,015	328,609	7,649,139
» 1876—1880	27,449,840	218,676	863,518	3,692,988	202,067	6,398,821
» 1871—1875	23,732,905	103,209	285,479	2,735,151	85,742	3,268,323
» 1866—1870	17,352,649	80,225	637,626	1,677,497	131,218	2,119,932

Jos summia vuosilta 1891—1895 verrataan summiin lähinnä edelliseltä viisivuotiskaudelta, niin nähdään että viennin lisäys tekee: 6,066 hevosta, 15,571,941 kilogrammaa voita, 666,883 kilogr. juustoa ja 1,143,963 litraa maitoa; sitä vastoin vähennys tekee 11,494 härkää ja lehmää, 9,214 vasikkaa, 8,876 lammasta, 40,666 sikaa ja 1,088,448 kilogr. lihaa ja silavaa. Suurin määrä eläviä eläimiä on, niinkuin ennenkin, viety maarajan yli Venäjälle, sekä sitä lähin Nikolainkaupungista ja Maarianhaminasta meritse. Maan suurin voinvientipaikka on Hanko. Sanotusta kaupungista vietiin nimittäin:

v. 1891	5,364,927 kg
» 1892	6,279,436 »
» 1893	6,798,090 »
» 1894	11,296,480 »
» 1895	11,396,916 »

Tarttuvien tautien kautta Suomi viisivuotiskauden kuluessa kadotti 1,653 hevosta, 9,265 nauta-eläintä, 9,915 lammasta, 21 vuolta ja 3,688 sikaa. Enemmän kuin kolmasosa koko tästä vahingosta tulee yksistään Kuopion läänin osalle. Lähempiä tietoja saadaan muuten taululiitteestä N:o 6.

Vuoden 1895 lopussa löytyi maassa 30 vakinaista läänineläinlääkäriä. Peto-eläimet tappoivat seuraavan määrän elukoita:

	v. 1891.	v. 1892.	v. 1893.	v. 1894.	v. 1895.
Hevosia ja varsoja	44	46	13	22	20
Nauta-eläimiä	276	294	149	214	214
Lampaista	3,340	3,282	2,675	2,499	2,425
Vuohia	24	18	14	10	8
Sikoja	68	39	31	29	14
Poroja Oulun läänissä . . .	1,985	2,303	1,733	2,114	4,015
Siipikarjaa	3,438	3,746	3,884	4,289	3,819

Sillä tavalla näinä neljänä vuonna kadotettujen eläinten arvo voidaan laskea noin 400,000 markaksi, ja se vahinko, minkä peto-eläimet niinmuodoin keskimäärin vuodessa ovat tehneet maamme karjanomistajille, 80,000 markaksi. Taululiite N:o 7 osoittaa miten mainitut vahingot jakautuvat eri läänien osalle.

Maanlohkominen ja viljelysosien lukumäärä. Itsenäisten maanviljelijäin lukumäärä Suomenmaassa nousi vuoden 1895 lopulla kunnittain koottujen tietojen mukaan 117,790:een. Todellisuudessa on tämä luku hiukan

pienempi. Henkilöt, joilla on maatiloja kahdessa taikka useammassa kunnassa, otetaan näet erittäin kunkin kunnan luetteloihin, joten läänin ja koko maan kokonaissummat useamman kerran tulevat sisältämään samoja henkilöitä. Kun sellaisten, muutenkin vähälukaiseen säätyhenkilöin luokkaan enimmäkseen kuuluvien, maanviljelijäin lukumäärä on verrattain vähäinen, ei äskenmainittu summa kuitenkaan, kuten jo viitattiin, voi siitä sanottavassa määrässä muuttua. Sama on myöskin seuraavain lukujen laita, jotka koskevat maanviljelijäin jakoa viljellyn maan laajuuden mukaan. Äskenmainituista 117,790 maanomistajasta oli näet

2,823:lla kullaki 100 hehtaaria ja siitä päälle viljeltyä maata,
 22,135:llä » 25 ja 100 hehtaarin välillä,
 60,121:llä » 5 » 25 » » sekä
 32,711:llä » vähemmän kuin 5 hehtaaria viljeltyä maata.

Taululiite N:o 11 valaisee erityisesti kunkin läänin oloja tässä suhteessa. Sen johdolla otetaan tähän seuraavat prosenttiluvut, joista selvemmin voipi nähdä missä määrässä suuri ja vähäinen maanviljelys ovat levinneet eri seuduissa. 100:sta maanviljelijästä allamainittu määrä omisti:

*Nombre des cultivateurs, classés selon l'étendue de leurs possessions.
 Rapport pour 100.*

L ä ä n i t. Gouvernements.	Hehtaaria viljeltyä maata. Terres labourables hectares.			
	100 ja enemmän. Plus de 100.	25—100.	5—25.	Vähemmän kuin 5. Moins de 5.
Uudenmaan	3,6	18,9	68,7	8,8
Turun ja Porin	3,1	28,2	54,5	14,2
Hämeen	6,9	27,4	59,5	6,2
Wiipurin	1,2	21,9	45,3	31,6
Mikkelin	6,7	16,3	53,1	23,9
Kuopion	2,0	18,4	50,5	29,1
Waasan	1,9	19,0	57,7	21,4
Oulun	0,1	3,4	39,2	57,3
Koko Suomi	2,4	18,8	51,0	27,8

Jollei oteta lukuun Oulun lääniä, jossa ilmanala-seikat suuressa määrässä rajottavat pellonviljelystä ja jossa niinmuodoin viljellyn maan laajuus ei ole mikään luotettava mitta maatilojen suuruutta arvosteltaissa, on Wiipurin läänillä siis verrattain suurin luku pienten maatilojen omistajia eli semmoisia, joilla on vähemmän kuin viisi hehtaaria viljeltyä maata. Sitävastoin isojen maatilojen omistajat ovat lukuisimmat Hämeen läänissä.

Tärkeänä lisänä niiden taloudellisten ehtojen valaisemiseksi, joiden nojalla maanviljelystä Suomessa harjotetaan, ovat ilmotukset yleisimpien eläustarpeiden *hinnoista* sekä työpalkoista. Siinä suhteessa liitetään tähän taulut N:o 9 ja 10, joissa paitsi koko lääneille laskettuja keskimääräisiä hintoja, myöskin on korkeimmat ja alimmat luvut, joiden välillä hinnat ovat vaihtelleet. Nuo suuret erotukset, etenkin pohjoisissa lääneissä, osottavat että jyväkauppa maassa vielä on kokonansa kehittymätön ja että useimmissa maalaiskunnissa hintojen vaihtelemista ei ole järjestänyt mikään kauppiasten keskinäinen kilpailu, vaan että ne yksistään ovat riippuneet myyjän taikka ostajan tilapäisestä tarpeesta. Siten köyhä maanviljelijä useinki heti elonkorjuunajan ohitse mentyä on pakotettu tarjoamaan tavaransa kauppaan melkeinpä mistä hinnasta hyvänsä, koska halullisia ostajia silloin puuttuu; kun sitävastoin muutamia kuukausia myöhemmin, jolloin jäväintarve on suuri, mutta myyjien luku pieni, hinnat ylenmääräisesti kohotetaan. Jo eteläisemmissäkin lääneissä, Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, joissa kuitenkin hyvät kulkulaitokset helpottavat menekkiä ja tasottavat hintoja, nousevat erotukset ruishehtoliträn hinnassa samana vuonna ja samassa kunnassa toisinaan aina 5:een ja 6:eenkin markkaan, mutta pohjoisissa lääneissä on hinnanerotus usein vielä paljo suurempi ja nousee siellä toisinaan 10:een ja 12:eenki markkaan.

Metsänhoito. Mitään järkiperaistä metsänviljelystä sarkahakkuulla ja metsänkylvöllä ei tosin harjoteta muualla kuin kruununpuistoissa sekä kruunun omistamissa kuninkaankartanoissa, sotilaspuustelleissa ja palkkataloissa ynnä jossakussa suuremmassa herrastalossa maan eteläosassa. Useimmissa paikoin harjotetaan metsänhakkuuta ilman minkäänlaista järjestelmää ja metsien uudestaankasvamisesta lukua pitämättä. Kuitenkin huomaa, kuten viitattiin, että muutos parempaan päin monin paikoin on alkanut. Metsien arvoa käsitetään nykyään yleisesti ja niiden kanssa menetellään sentähden säästäväisemmin kuin ennen. Uudenmaan ja Hämeen lääneissä tavataan siellä täällä myöski yhteisen kansan omistamilla tiloilla metsiä, joista risut on korjattu pois ja joissa puiden tyvipuolet ovat karsitut. Polttopuiden ylellinen haaskaus alkaa vähetä ja polttopuiden tarpeen täyttävät jo useissa paikoin yksistään kuivat puut ja oksat sekä muut metsäntähteet. Se aika,

jolloin metsiä pidettiin jotenki vähä-arvoisina mautilojen lisinä, on siis aikoja sitten ohitse.

Maan metsät voivat ylipäättänsä tyydyttää rakennuspuun, polttopuiden y. m. tarpeen. Kuitenkin vallitsee miltei kaikkialla yksityisten metsissä puute jyrkemmistä sahapuista, joita sitä vastaan on kruununmetsissä; jota paitse edelliset monessa paikoin epäjärjellisen viljelystavan, kaskenpolton ja kolomistavan sekä metsävalkeiden kautta myös ovat rakennuspuiden puutteessa. Runsaammin löytyy metsää Oulun ja Kuopion sekä paikottain Wiipurin ja Waasan lääneissä, kun sitä vastaan Turun ja Porin, Uudenmaan, Waasan ja Wiipurin läänit paikottain, erittäin viimeksimainittu lääni sekä useat tilat Mikkelin ja Hämeen läänissä ovat hioma- ja propsipuu-hakkuun kautta suuremmassa määrin metsistä paljaat. Havumetsät, joissa mänty on vallitsevana puulajina, ovat 60—80 % pohjois- ja itä-Suomen metsämaista sekä 40—70 % maan muista osista. Kuusi, jota muutamien paikoin löytyy sangen paljon, tavataan samoin kuin koivu, leppä y. m. etupäässä sekametsissä.

On laskettu että noin 23 miljoonaa hehtaaria eli 64 %, Suomen koko pinta-alasta on metsämaata. Noin 6 miljoonaa hehtaaria tästä summasta on kuitenkin joutomaita (soita ja rämeitä, joita on pidetty metsäakasvavina) sekä mittaamatonta maata, jonka vuoksi todellinen kuiva metsäakasvava ala luultavasti on vähä pienempi. Tasaisissa luvuissa voitaneen se eri lääneissä laskea seuraavasti:

Uudenmaan läänissä	652,000	hehtaaria
Turun ja Porin »	1,157,000	»
Hämeen »	1,048,000	»
Wiipurin »	1,708,000	»
Mikkelin »	900,000	»
Kuopion »	1,713,000	»
Waasan »	1,570,000	»
Oulun »	8,236,000	»

eli koko Suomessa vähän enemmän kuin 17,000,000 hehtaaria. Metsänhoitohallituksen antamain tietojen mukaan käsittivät kruununmetsät 31 p. Jouluk. 1895 yhteenlaskettuina 6,276,775 hehtaaria kuivaa metsämaata, paitsi viljeltyjä tiluksia sekä soita, rämeitä ja joutomaita. Noin 37 % maan metsäakasvavasta alasta on siis valtion omaisuutta, mutta tämä melkoinen osa löytyy lähes kokonaan eli noin 90 % Oulun läänissä. Kruununmetsien ala sekä suhta koko metsämaan alaan katsoen kussakin läänissä oli nimittäin:

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	Kruununmetsien laajuus hehtaareissa. <i>L'étendue des forêts de la couronne hectares.</i>	Prosentina läänin kui- vasta metsämaasta tekivät <i>En pourcent du total du territoire boisé</i>	
		kruunun- metsät. <i>Forêts de la couronne.</i>	yksityisten metsät. <i>Forêts des particuliers.</i>
Uudenmaan	2,063	0,3	99,7
Turun ja Porin	74,182	6,4	93,6
Hämeen	65,394	6,4	93,6
Wiipurin	148,190	8,7	91,3
Mikkelin	26,130	2,9	97,1
Kuopion	254,046	14,8	85,2
Waasan	211,286	13,4	86,6
Oulun	5,495,484	66,7	33,3
Koko Suomessa	6,276,775	37,0	63,0

Kuninkaankartanoiden, sotilaspuustellien ja palkkatilojen metsät eivät ole Metsänhoitohallituksen hallittavina eikä sentähden kruununmetsiin luetut.

Kun kokemus on osottanut, että yksityisten metsänhoito ei tarjoa riittävää varmuutta siitä ettei täydellinen metsänpuute voi syntyä useissa seuduissa maata, ehdotteli se komitea, joka v. 1873 asetettiin antamaan lausuntoa siitä mihin toimenpiteihin olisi ryhdyttävä metsän hävittämisen estämiseksi, että soveliaita metsämaita erittäinki maan etelä- ja keski-osissa lunastettaisiin kruununmaiksi ja erotettaisiin kruununpuistoiksi. Keisarillisen Senaatin siitä tekemän esityksen johdosta sääti Teidän Keisarillinen Majesteettinne, Armollisesti hyväksyen tämän ehdotuksen, 6 p. Toukokuuta 1876, että valtion omiksi vähitellen, ja milloin asianhaarat niin myöntävät, etupäässä Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Mikkelin lääneissä, lunastettakoon metsämaita ja erotettakoon kruununpuistoiksi, sekä että vast'edes valtiokulunki-arviota tehtäissä siihen viidentoista vuoden kuluessa vuotisesti otettakoon se summa, mikä muiden tarpeellisten menojen jälkeen voipi jäädä sanottuun tarkotukseen käytettäväksi. Tämän nojalla on ennen lunastettujen metsämaitten lisäksi nyt puheena-olevana viisivuotiskautena erinäisten kauppakirjain kautta metsämaita lunastettu kruunulle Joroisten, Heinäveden, Säamingin ja Savonrannan pitäjissä Mikkelin läänissä, yhteensä 2,925 ha. Kruununpuistojen hankkimisen kautta on pelko vastaisesta täydellisestä metsänpuutteesta poistettu muutamista niistä maamme osista, joissa metsät nykyään ovat huonoimmat.

Että yksityistenkin metsänhoitoa saataisiin paremmalle kannalle ja tietoja metsän arvosta ja merkityksestä sekä tarkoituksenmukaisesta hoidosta levitetäksi, on viisivuotiskauden kuluessa kaksi metsänhoidonneuvojaa ollut palkattuna. Näistä metsänhoidonneuvojista on toinen ollut asetettu Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Waasan läänejä sekä toinen Wiipurin, Mikkelin, Kuopion ja Oulun läänejä varten. Ne ovat velvoitetut matkustamaan ympäri ja matkoillansa etupäässä käymään niissä seuduissa, joissa heidän apuansa tarvitaan, auttamaan maanviljelijöitä tiedonannoilla ja neuvoilla sekä johtamaan maanjaotus- ja muita metsänhoitoon kuuluvia töitä. Niiden neuvoja ja apua vakuutetaankin ahkerasti kysytyn. Koko viisivuotiskautena on myöskin *Suomen metsänhoito-yhdistys*, jonka tarkoituksena on edistää maan metsänhoitajain, maanomistajain, metsä-elinkeinon harjoittajain sekä muiden metsänhoitoa suosivain kansalaisten lähempää yhdysvaikutusta ja siten herättää halua parempaan metsänhoitoon, yhä ollut toimessa sekä ulos-
 antanut oman aikakauskirjan.

Sekä Evon metsänhoito-opisto että siihen yhdistetty metsänvartiakoulu ovat viisivuotiskauden kuluessa lakkaamatta olleet toimessa. Kuitenkin siihen rajoitettuun määrään katsoen, mikä maassa tarvitaan metsänhoitajia, otetaan oppilaita opistoon ainoastaan joka toinen vuosi. Oppilasten lukumäärä on viimeisinä vuosina vaihdellut 10 ja 16 välillä.

Maasta ulosvietyjen metsäntuotteiden arvo laskettiin Suomen satamissa käyvän hinnan mukaan tekevän:

	markkaa.	prosenttina koko viennin arvosta.
v. 1891 . . .	46,232,261.	44,37.
» 1892 . . .	42,535,864.	45,44.
» 1893 . . .	50,222,509.	43,76.
» 1894 . . .	63,541,798.	46,73.
» 1895 . . .	63,291,792.	44,28.

Nyt mainittuja arvosummia vastaan seuraavat määrät allalueteltuja
 ermäisiä metsäntuotteita:

Exportation des produits des forêts.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Sahatuita puutavar. (<i>bois de sciage</i>) m ³	1,592,553	1,452,934	1,651,569	1,950,212	1,912,585
Valmistamatt. » (<i>bois non-cié</i>) m ³	203,451	238,571	387,016	586,463	700,888
Halkoja (<i>bois à brûler</i>) . . . . . m ³	569,440	613,180	748,408	784,869	854,587
Pajunparkkia (<i>écorce</i>) . . . . . kg	2,273,552	3,361,488	3,223,317	4,062,973	2,252,961
Pikeä (<i>poix</i>) . . . . . hl	4,883	4,287	6,262	4,041	5,609
Tervaa (<i>goudron</i>) . . . . . hl	144,581	120,378	146,106	130,646	141,302
Pihkaa ja hartsia (<i>résine et pain de</i> <i>résine</i>) . . . . . kg	47,083	160,749	293,783	103,687	309,920

Näiden lisäksi tulee vielä joku määrä kaikenlaisia puuaineita ja metsäntuotteita.

Ylimalkaan Suomen puutavarain ulosvienti 1860-luvun alusta saakka on enentymistään enentynyt ja varsinkin viimeisinä viisivuotiskausina kasvanut siinä määrässä, että se nyt jo on melkoisena osuutena tässä haarassa mailmankauppaa.

Sitävastoin pien ja tervan vienti on vähän vähennyt. Suomesta vietiin nimittäin:

H e h t o l i t r a a.

Pikeä. — *Poix.* Tervaa. — *Goudron.*

vuosina 1866—1870 . . .	38,895.	1,021,466.
» 1871—1875 . . .	35,451.	1,036,428.
» 1876—1880 . . .	29,675.	906,681.
» 1881—1885 . . .	28,007.	774,137.
» 1886—1890 . . .	24,501.	765,974.
» 1891—1895 . . .	25,082.	683,013.

Hartsin ja pihkan vienti teki:

Résine.

vuosina 1871—1875	846,680 kg
» 1876—1880	785,053 »
» 1881—1885	596,366 »
» 1886—1890	509,764 »
» 1891—1895	915,222 »

Potaska, jota 1860-luvun alussa muutamina vuosina vietiin ulos yli 340,000 kilogrammaa, on nykyään lakannut olemasta minään suurempiarvoisena vientitavarana.

Suomesta viisivuotiskautena 1891—1895 ulosviedyistä 7,530,889 kuutiometristä sahattuja puutavaroita vähintään 2 metrin pituisia tulee 3,725,266 kuutiometriä Wiipurin, Kotkan ja Porin kaupunkien osalle, jotka niinmuodoin yhteensä välittävät noin 50 % koko tästä ulosviennistä. Sitävastoin sahattujen puutavarain vienti Suomen suurimmasta ja metsärikkaimmasta läänistä, Oulun läänistä, nousi samoina vuosina ainoastaan 855,861 kuutiometriin eli vähän yli 11 prosenttiin maan koko vientimäärästä. Toisin sanoen, sahattujen puutavarain vienti Tornion, Kemin, Oulun ja Raahen kaupungeista on tehnyt ainoastaan noin kaksikolmannesta siitä, mitä samana aikana on viety ulos Kotkasta yksinänsä. Tästä käypi myöskin osittain selväksi, minkätähden kruununmetsistä, jotka, kuten jo mainittiin, suurimaksi osaksi sijaitsevat Oulun läänissä, on tullut niin vähäinen lisä maan ulosvientiin. Metsänhoitohallituksen tekemäin laskujen mukaan oli yllämainittuihin ulosvietyjen plankkuin, lautain ja battensien summiin mennyt alla olevat määrät sahapölkkyjä, jotka verrattuina kruununmetsistä samana aikana myytyjen sahapuiden lukuun antavat seuraavat tulokset:

	Kulutettujen sahapölkkyjen lukumäärä.	S i i t ä			
		yksityisten metsistä lukumäärä.	prosenttina.	kruununmetsistä lukumäärä.	prosenttina.
v. 1891 . . .	7,134,817.	6,671,697.	94.	463,120.	6.
» 1892 . . .	6,501,390.	5,578,245.	86.	923,145.	14.
» 1893 . . .	7,064,342.	6,028,569.	86.	1,035,773.	14.
» 1894 . . .	8,200,868.	7,420,472.	90.	780,396.	10.
» 1895 . . .	7,967,522.	6,998,879.	88.	968,643.	12.

Koko nyt puheena-olevana viisivuotiskautena myytiin kruununmetsistä siis 4,171,077 kappaletta sahapuita, eli vähän enemmän kuin 11 % sahattujen puutavarain ulosvientiin kulutetusta tukkimäärästä.

Metsänhoitohallituksen tiedonantojen mukaan olivat valtion tulot ja menot kruununmetsistä itsekunaki vuonna seuraavat:

	Tulot. <i>Recettes.</i>	Menot. <i>Dépenses.</i>	Voitto. <i>Revenu.</i>
	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
V. 1891.	1,125,211	592,937	532,274
» 1892.	2,098,652	636,016	1,462,636
» 1893.	2,324,085	682,918	1,641,167
» 1894.	1,987,631	639,494	1,348,137
» 1895.	2,284,077	627,959	1,656,118

478 metsäpalontapausta on aikakauden kuluessa pantu muistoon, joista 1 on tapahtunut Huhtikuussa, 30 Toukokuussa, 138 Kesäkuussa, 255 Heinäkuussa, 42 Elokuussa, 1 Syyskuussa, 1 Marraskuussa ja 10 ilmottamattomalla ajalla. 301:ssä tapauksessa syy valkean irtipääsemiseen on ollut tuntematon, 43:ssa on valkea saanut alkunsa kydönpoltosta, 36:ssa kaskenpoltosta, 48:ssa metsään sytytetystä nuotiotulesta, 19:ssä tupakanpoltosta, 2:ssa murhapoltosta, 8:ssa tapauksessa on syynä ollut höyryveturista lähteneet kipinät, 15:ssä suonpoltto ja 6:ssa ukkosentuli. Valkean hävittämät metsäalueet, joista tietoja on annettu, käsittivät yhteensä 233,307 hehtaarin laajuisen alan. Palaneen metsän arvo laskettiin 1,046,046 markaksi.

Metsästys. Sen tärkeän merkityksen Suomen kansan elinkeinojen joukossa, mikä metsästyksellä muonoin oli, on se nykyänsä melkoisessa määrässä kadottanut. Mikäli viljelys on kasvanut ja edistynyt, sikäli on metsästyksen tuottaman annon tarve vähentynyt. Sen ohessa on itse metsästysoloja supistettu ja myöskin on metsästykselle kelpaavien otusten luku, niin kuin petoeläintenkin, vähentynyt. Kuitenkin edistää tämä elinkeino vielä nytkin sanottavassa määrässä kansan toimeentuloa. Vaikka ne metsästäystä koskevat tiedot, jotka virallista tietä joka vuosi kootaan, ovat erittäin vaillinaiset ja epäluotettavat, esitetään ne kuitenkin tässä, jotta niistä saataisiin edes likimääräinen kuva siitä, missä määrässä metsästäystä nykyaikaan meillä harjoitetaan.

Petoeläinten pyyntiä ei maassa yleensä ammattina harjoiteta. Ainoastaan kaakkois-Karjalassa, etenkin Salmin, Suojärven ja Korpiselän pitäjissä, sekä maan pohjoisosissa harjoitettaneen sitä suuremmassa määrässä. Yhä edelleen on petoeläinten pyyntiä koetettu edistää palkkioilla, joita maksavat osittain kunnat, osittain valtio tapetusta karhusta, sudesta, ilveksestä j. n. e. Myöskin useat metsästysyhdistykset ovat joko valtion sitä varten antamalla apurahoilla tai myös ilman niitä viisivuotiskautena palkkioita antamalla pienempien peto- tai raatelijaeläinten tappamisesta koettaneet suojella syötäväksi kelpaavaa metsänriistaa.

Viisivuotiskautena 1891—1895 tapettiin Snomessa saatujen tietojen mukaan melkoisesti vähemmän suurempia petoeläimiä, kuin edellisenä viisivuotiskautena. Seuraava määrä petoeläimiä on ilmoituksien mukaan kumpaisenakin ajanjaksona tapettu:

	vuosina 1886—1890.	vuosina 1891—1895.
Karhuja	394	370
Susia	304	53
Ilveksiä	1,440	544
Kettuja	17,018	25,933
Ahmoja	181	212
Saukkoja	1,505	2,542
Näätii ja kärppiä. . .	7,718	8,310
Petolintuja	24,508	33,296

Ne palkkiot, jotka kunnat tällaisten eläinten tappamisesta maksoivat, nousivat ajanjaksolla 1891—1895 57,564 markkaan. Edellisenä viisivuotiskautena oli näitten palkkioitten määrä lähes kahta vertaa suurempi eli 108,846 markkaa. Taululiite N:o 13 sisältää lähempiä tietoja tästä joka läänistä ja vuodelta.

Mitään tilastollisia tietoja ruoaksi kelpaavia metsänotuksia koskevasta metsästyksestä ei löydy. Ainoat tiedot tällä alalla ovat ne, jotka löytyvät tulliluetteloissa Suomen ulosviennistä. Mutta varmaan nämä eivät ole läheskään tarkat, muun muassa siitä syystä, että suuri paljous, etenkin lintuja, viedään ulos maasta matkustajain tavarana tai »lihaksi» luokitettuna. Lintujen ulosvientiä toimitetaan tätä nykyä suurimmaksi osaksi, noin 50 %, Pietariin; ulosvienti Ruotsiin vuosina 1891—1895 on tehnyt ainoastaan 16 prosenttia keskimäärin.

Kun »metsä- ja muiden lintujen» ulosvienti Suomesta ilmoitetaan kokonaisuudessa tehneen vuosina 1881—1885 2,327,310 kilogrammaa, vuosina 1886—1890 2,073,992 kilogrammaa ja vuosina 1891—1895 ainoastaan 1,692,560 kilogrammaa, niin näyttää siltä kuin ruoaksi kelpaavan metsäriistan pyynti jälkimmäisinä viisivuotiskausina olisi vähentynyt.

Tulliluetteloissa on maasta vietyjen lintujen ja muun metsäriistan arvo v. 1891 ilmoitettu 300,131 markaksi, v. 1892 462,735 markaksi ja v. 1893 184,764 markaksi, v. 1894 250,792 markaksi ja v. 1895 419,105 markaksi, eli kaikkina viitenä vuotena yhteensä 1,617,527 markaksi.

Nahkoja on ilmoituksen mukaan viety maasta vuosina 1891—1895 yhteensä 2,504,077 markan arvosta eli eri vuosina seuraavat määrät:

v. 1891	368,540	markkaa.
» 1892	554,808	»
» 1893	1,222,683	»
» 1894	248,479	»
» 1895	109,567	»

Kalastus. Niin vesirikkaassa maassa, kuin Suomi on, johon kuuluu niin avara saaristo, on kalastus aina ollut erittäin tärkeä elinkeino. Kuitenkin on maan vesialan suuruuteen katsoen sen kalatuotto silmiinpistävän pieni. Sen vuoksi onkin Hallitus viime aikoina ryhtynyt moniin toimiin kalastuselinkeinon suojelemiseksi ja edistämiseksi. Niin on vuotuisesti määrätty joukko palkintoja annettavaksi sellaisille henkilöille eli yhdistyksille, joiden yleisesti tiedetään ja tunnustetaan ansiokkaasti vaikuttaneen jonkun hyödyllisen kalalajin siirtämiseen järvissä, lammeissa tahi muissa sisämaan vesistöissä. Tarkotus tälläkin toimella yhteisessä kansassa herättää ja ylläpitää halua arvokasten kalalajien siirtämiseen niissä vesistöissä, joissa niitä ei ole löytynyt, sekä kehoittaa yleishyödylliseen vaikutukseen tässä suhteessa lieneekin saavutettu. Sen ohessa on Kuvernöörien, kalastustarkastajan ja tämän apulaisen toimesta perustettu kalastusyhdistyksiä useimpain vesistöjen osakkaiden kesken, jotta täten kalat kudunaikana rauhoitettaisiin sekä sikiön hävittäminen estettäisiin.

Koska maan kalastuselinkeinon auttamiseksi yleisistä varoista myönnetty määrä 3,000 markkaa on huomattu riittämättömäksi, on Hänen Keisarikillinen Majesteettinsa 26 p. Elok. 1892 armossa suvainnut, että tarkoitukseen saisi vuosittain käyttää lisäksi 12,000 markkaa. Edellämäinitusta määrästä on suomen- ja ruotsinkielellä ilmestyvä »Suomen Kalastushoitolehden« kustannuksiin myönnetty 2,500 markan vuotuinen summa neljän vuoden ajaksi, sekä maan Kalastusyhdistyksen toiminnan auttamiseksi 2,500 markkaa v. 1892 sekä 5,000 markkaa vuosina 1893—1895. — Ajanjaksolla 1891—1895 on kalanistutuksia varten annettujen palkintojen summa noussut 6,650 markkaan. Evon metsänopistolla on perustettu kalastuskoeasema, ja on sitä varten annettu 7,500 markkaa, jota paitse sen ylläpitämiseksi on vastaiseksi määrätty 1,500 markkaa vuosittain, vuodesta 1892 alkaen.

Myöskin opetuksen antamiseen parannetussa kalansäilytystaidossa, etenkin mitä silakkaan ja kilohailiin tulee, on hallituksen huomio ollut kääntyneenä kysymyksessä olevana aikana.

Ne tilastolliset tiedot, joita Kuvernöörien vuosikertomuksia varten säädetyin kaavan mukaan vuosittain kootaan jokaisesta kunnasta, valitetta-

vasti kyllä eivät kestä tyystä arvostelua kalastuksen kannasta ja tilasta eri vuosina. Likimääräistä arviota varten sopii niitä sentään käyttää.

Pääasiallisesti meren rannoilla, saaristossa, harjotetaan kalastusta tärkeänä elinkeinona, niinpä paikoittain ainoanakin. Ainoastaan sieltä kootaankin tietoja niitten perhekuntain lukumäärästä, joiden yksinomaisena ja ainoana elinkeinona on kalastus. Näitten tietojen mukaan oli v. 1895 näitten perhekuntain luku 6,281. Kalastusta varten käyttivät he 9,182 venettä, joitten miehistönä tavallisesti on 2—4 miestä. Kalanpyydyksiä ilmoitettiin v. 1895 olleen 4,046 nuottaa, 66,347 silakkaverkkoa ja 10,524 lohiverkkoa. V. 1891 ilmoitettiin nuottain lukumäärän olleen 7,647, silakkaverkkojen 68,157 ja lohiverkkojen 10,040. Tiedonantojen epäluotettavuus tekee kaiken vertailemisen mahdottomaksi.

Yllämainittujen tietojen mukaan oli maan kalanpyynti ajanjaksona 1891—1895 vuosittain tehnyt 17,290,400 kilogrammaa, joista merikalastus on antanut noin kaksi kolmannesta (10,980,000 kilogrammaa).

Lähemmin lajiteltuina olivat nämä määrät kilogrammeissa laskien seuraavat:

Merikalastus.		Järvi- ja jokikalastus.	
Silakoita	8,346,200 kg	Lohia	330,800 kg
Lohia ja taimenia	208,900 »	Taimenia ja rautuja	34,100 »
Siikoja	493,900 »	Siikoja ja harreja	417,100 »
Kuoreita	459,100 »	Muikkuja ja kuoreita	1,849,000 »
Kilohailia	25,800 »	Muita kaloja	3,679,400 »
Muita kaloja	1,446,100 »		
Yhteensä 10,980,000 kg		Yhteensä 6,310,400 kg	

Epäilemättömäksi tosiasiaksi saattanee katsoa, että suuri osa kalan-saaliista ei joudu tilastollisen tarkastelun alaiseksi, joten yllämainitut luvut ovat paljon suurennettavat, ennenkuin ne ilmaisevat todellista asiantilaa. Saatavissa olevien tiedonantojen mukaan tuotti kalastus vuosina 1891—1895 seuraavat määrät:

Pêche en mere. Les quantités prises.

Vuonna.	Silakoita. <i>Petit hareng.</i>	Lohta ja taimentaa. <i>Saumon.</i>	Silkaa. <i>Houting.</i>	Kuoreita. <i>Éperlan.</i>	Kilohailia. <i>Ésprôt.</i>	Muita kaloja. <i>Autres espèces.</i>	Hylkeitä. <i>Phoques.</i>	
	Kilogrammia.				2,13 kilogram- man nassakkaa.	Kg.	Lukumäärä. <i>Nombre.</i>	Niistä saatu rasva. Kg. <i>Produit de graisse.</i>
1891	8,161,483	198,360	465,282	491,413	12,941	1,545,982	5,324	98,386
1892	8,989,134	215,430	551,813	411,957	10,477	1,341,531	5,383	107,966
1893	7,808,051	215,184	535,388	459,304	11,347	1,463,224	4,193	84,651
1894	8,453,105	201,692	455,445	487,180	13,206	1,516,818	5,953	106,840
1895	8,319,295	213,695	461,724	445,792	12,609	1,362,995	4,346	87,231
Yhteensä	41,731,068	1,044,361	2,469,652	2,295,646	60,580	7,230,550	25,199	485,074
Keskimäärä	8,346,214	208,872	493,930	459,129	12,116	1,446,110	5,080	97,015
Keskimäärä vv. 1881— 1885	11,618,927	197,254	610,398	634,116	6,578	1,373,399	6,914	116,004

Kuten ylläluetellut keskimäärät osoittavat on pyynti vuosina 1891—1895 ollut ylipäänsä vähemmän tuottava kuin sitä edellisenä viisivuotiskautena. V. 1892, joka oli edullisin, jakaantui saanti niille viidelle läänille, joilla on merenrantoja, seuraavalla tavalla:

Les quantités prises en 1892 par gouvernements.

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	Silakoita.	Lohta ja taimentaa.	Silkaa.	Kuoreita.	Kilohailia.	Muita kaloja.	Hylkeitä.	
	Kilogrammia.				2,13 kilogr. nassakkaa.	Kg.	Lukumäärä.	Niistä saatu rasva. Kg.
Uudenmaan . . .	306,032	1,085	4,833	22,035	7,847	282,974	209	3,458
Turun ja Porin . .	4,913,126	4,185	89,802	46,180	545	448,565	880	15,435
Wiipurin	1,517,906	93,766	222,351	178,300	1,146	286,420	1,192	32,783
Waasan	1,822,490	25,191	144,534	21,892	939	230,456	2,670	44,298
Oulun	429,580	91,203	90,293	143,550	—	93,116	432	11,992
Yhteensä	8,989,134	215,430	551,813	411,957	10,477	1,341,531	5,383	107,966

Joki- ja järvikalastuksen tulos on edellämainittujen tietojen mukaan muodostunut seuraavaan tapaan:

Pêche dans les lacs et dans les rivières.

Vuonna.	Lohia. <i>Salmon.</i>	Taimenia ja järvi- rautuja. <i>Truite.</i>	Sikoja ja harreja. <i>Hauting.</i>	Mukkuja ja kuo- reita. <i>Larvet argenté.</i>	Muita kaloja. <i>Autres espèces.</i>
	K i l o g r a m m i a.				
1891	306,728	33,135	401,409	1,967,813	3,943,549
1892	343,381	31,450	389,571	1,805,662	3,840,213
1893	349,393	27,163	413,871	1,768,593	3,557,398
1894	323,908	38,392	422,588	1,841,156	3,493,349
1895	330,553	40,527	458,000	1,861,811	3,562,561
Yhteensä	1,653,963	170,667	2,085,439	9,245,035	18,397,070
Keskimäärin	330,787	34,133	417,088	1,849,007	3,679,414
Keskimäärin vuosilta 1886—1890.	423,300	39,296	747,983	3,293,274	1,659,132

Myöskin sisävesistöissä näkyy kalastus vv. 1891—1895 yleiseen olleen vähemmin tuotteliasta verrattuna ajanjaksoon 1886—1890.

Tärkein joissa-kalastus ja sen ohessa ainoa, jota harjoitetaan ammatina ja käyttämällä suurempia pääomia, on lohen-, taimenen- ja siianpyynti. Suurimmat kalastamot ovat pohjoisissa joissa, Tornion, Kemin, Iin ja Oulun, niin myös Kokemäen, Kymin ja Wuoksen joissa, ja ovat ne valtion omia. Vuokrakontraktien mukaan on valtio kaikista kalastuspaikoistaan kantanut vuokramaksuina:

v. 1891	87,261 markkaa.
» 1892	86,800 »
» 1893	86,968 »
» 1894	106,316 »
» 1895	105,194 »

Seuraavassa taulussa luodaan silmäys lohen-, taimenen- ja siianpyyntiin, sellaisena kuin se muodostui eri läänien joissa ja järvissä v. 1895:

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	Lukumäärä. <i>Nombre.</i>		Saaliinmäärä kilo- grammoissa. <i>Quantités prises.</i>			Kruunukalastamoista maksettu vuotuinen vuokra. <i>Revenus de la couronne.</i>	
	Lohi- ja siikapatoja. <i>Pecheries.</i>	Henkiöitä, jotka olivat työssä kalastusajkana. <i>Personnes en service.</i>	Lohta. <i>Saumon.</i>	Taimenia ja järvinautuja <i>Truite.</i>	Siikojen ja harreja. <i>Houting.</i>	<i>Fr.</i>	<i>tbl.</i>
Uudenmaan	26	465	3,534	—	3,260	—	—
Turun ja Porin	16	194	9,824	—	13,424	21,213	—
Hämeen	200	2,992	970	—	2,450	—	—
Wiipurin	248	7,002	159,122	13,785	292,171	31,329	83
Mikkelin	—	1,390	519	—	11,144	16	94
Kuopion	61	4,461	4,524	394	30,835	642	08
Waasan	117	1,599	2,954	210	15,165	—	—
Oulun	97	5,990	149,106	26,138	89,551	27,879	01
Yhteensä	765	24,093	330,553	40,527	458,000	81,080	86

Kuten ennen, täytyy tälläkin kertaa lohi- ja siikakalastamoissa kalastusajkana työskentelevien henkilöiden lukumäärää koskevista ilmoituksista se muistutus tehdä, että ne nähtävästi useimmista lääneistä ovat liian korkeita ja johonkin erhtykseen perustuvia.

Lähinnä silakanpyyntiä on muikun ja kuoreen pyynti maassamme tärkein. Etenkin Savon väestöissä Kuopion ja Mikkelin lääneissä on Saimaan ja Kallaveden vuosittain tuottama muikun- ja kuoreenanto tärkeä osa yhteisen kansan elatusvarain joukossa. Vuosilta 1891—1895 ilmoitetaan kysymyksessä oleva kalastus tuottaneen:

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	Muikkuja ja kuoreita, kilogrammia. <i>Pêche du lavaret. Quantités prises.</i>					
	1891.	1892.	1893.	1994.	1895.	Yhteensä.
Uudenmaan	5,202	8,121	13,598	18,782	17,514	63,217
Turun ja Porin.	36,763	59,275	42,651	37,927	29,116	205,732
Hämeen	210,703	156,750	201,485	193,835	128,840	891,613
Wiipurin	499,446	480,146	489,782	551,177	566,998	2,587,549
Mikkelin	332,749	395,620	302,033	314,156	207,836	1,552,394
Kuopion	480,967	398,161	467,724	460,563	517,055	2,324,470
Waasan	244,049	212,794	172,325	181,185	283,697	1,094,050
Oulun	157,934	94,795	78,995	83,531	110,755	526,010
Yhteensä	1,967,813	1,805,662	1,768,593	1,841,156	1,861,811	9,245,035

Tässä yhteydessä sopii myöskin mainita kravunsaantia. Jos kohta tämä ei vieläkaan ole sanottavan suuri (krapujen ulosvienti vuosina 1891—1895 lasketaan keskimäärin tehneen 335,553 kg), on se kuitenkin alkanut joutua ulosvientitavaraksi Wenäjälle. Pääasiallisesti on krapuja tähän asti kuljetettu Hämeestä ja tätä ulosvientiä ovat toimittaneet Pietarissa asuvien kauppiasten ostajat. Viennin keskiarvo on noussut kysymyksessä olevana ajanjaksona noin 134,000 markkaan vuosittain.

Jos kohta hylkeenpyyntö oikeimmiten kuuluu metsästykseen, on siitä tavallisesti mainittu kalastusta koskeissa tiedoissa. Hylkeenpyynti Saimaassa ja Laatokassa, jotka ovat ainoat sisävedet, missä hylkeitä löytyy, on ollut vähäpätöistä laatua. Sitävastoin on se saaristoväestölle, etenkin Waasan ja Wiipurin lääneissä, tärkeä elinkeino. Tiedot tästä on annettu siv. 60.

Edellä on jo sanottu, että ylläolevat ilmoitukset ovat vain likimääräiset. Oikeastaan ne lienevät melkoisesti alemmat todellisia numeroita. Sitä ilmaisevat myös tulliluetteloiden tiedonannot Suomen kalanviennistä. Kalanvienti ilmoitettiin nimittäin vuosina 1891—1895 seuraavaksi:

Exportation.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Yhteensä.
Eläviä ja tuoreita kaloja, (<i>Poisson frais</i>) . . . . . kg	2,562,218	2,234,500	1,724,691	1,615,880	2,332,512	10,469,801
Suolattua lohta, (<i>Saumon salé</i>) »	242,240	287,301	197,431	230,799	220,322	1,178,093
Suolatuita silakoita, (<i>Petit hareng salé</i>) . . . . . »	3,943,139	3,802,161	3,565,439	4,373,349	4,385,870	20,069,958
Suolattua siikaa, (<i>Hauting salé</i>) »	28,776	23,262	22,924	12,118	14,556	101,636
Suolatuita ja astiaan pantuja kilohailia, (<i>Melet salé</i>) . . »	—	—	13	388	392	793
Suolatuita muita kaloja, (<i>Autres espèces</i>) . . . . . »	284,283	142,658	85,505	95,537	94,366	702,349
Krapuja (<i>Écrevisses</i>) . . . . »	340,267	251,275	296,341	343,793	446,088	1,677,764
Kravun lihaa ja säilykkeitä (<i>Viande d'écrev</i>) . . . . »	4,418	5,663	5,807	5,513	4,252	25,653

Kalan- ja kalanmädinviennin arvo Suomesta on tulliluetteloissa laskettu allamainittuihin määriin:

v. 1891	2,695,370 markkaa.
» 1892	2,579,367 »
» 1893	2,046,301 »
» 1894	2,213,618 »
» 1895	2,560,859 »

Sitävastoin on Suomenmaahan samana aikana muista maista tuotu keskimäärin vuodessa noin 5,280,000 kilogrammaa tuoreita, suolatuita, kuivatuita, savustettuja tahi astioihin pantuja kaloja, joiden ilmoitettu arvo teki

v. 1891	1,198,591 markkaa.
» 1892	1,663,345 »
» 1893	1,527,319 »
» 1894	1,243,983 »
» 1895	1,440,074 »

Viisivuotiskautena 1891—1895 nousi siis vuotisessa keskimäärässä Suomen kalantuonti muista maista 1,414,662 markkaan, sen kalanvienti 2,419,103 markkaan, ja nousee siis ulosvienti arvoltaan 1,004,441 markkaa korkeammaksi. Viisivuotiskautena 1886—1890 teki kalanviennin arvo keskimäärin vuosittain 1,957,524 ja tuonnin 1,500,177 markkaa; ulosviennin arvo oli siis kysymyksessä olevana aikana ainoastaan 457,347 markkaa suurempi.

Käsityöteollisuus. Käsityöteollisuus on maan rahvaassa vielä jotenkin kehittymättömällä kannalla, rajoittuen etupäässä vaateparsien sekä talouskapineiden, ajo- ja maanviljelyskalujen valmistamiseen, joita omaan talouteen tarvitaan. Rajaseuduilla tyydytetään tarpeet ostamalla aseita Venäjältä sekä Ruotsista ja Norjasta. Tunnettua on muuten, että mitä erilaatuisimpia Venäläisiä tuotteita, m. m. puuastioita, puulusikoita, vaatteita, lakkeja sekä nahkatavaroita, erittäinkin siloja, suurissa määrin tuotetaan maahan ja pidetään kaupan sekä kaupungeissa että maaseudulla. — Suurena esteenä käsiteollisuuden edistymiselle on useimmissa tapauksissa vaikeus saada tuotteensa vaihdetuksi rahaan ja se vähäinen määrä esineitä, minkä käsiteollisuutta harjottava rahvas saa käymään kaupaksi omalla paikkakunnallaan. Juurtunut tapa tyytyä yksinkertaisimpiin, usein huonotekoisiin taloustarpeisiin ja halpoihin vaatteihin sekä puuttuva tarve suuremmasta mukavuudesta jahauskuudesta kodissa ja keveämmistä ja sirommista maanviljelys- ja muista aseista myöskin ovat omiaan ehkäsemään käsityötaidon edistymistä. Tällä ei kuitenkaan ole sanottu, ett'ei rahvaan kotiteollisuustaito olisi, jopa huomattavastikin, edistynyt. Suurin ansio siitä tulee epäilemättä valtion kustantamille, läänien maanviljelysseurojen ottamille kiertäville käsiteollisuus-opettajille ja -opettajattarille, jotka, itse lähteneinä rahvaan riveistä, ovat osanneet herättää innostusta asiaansa, ja jotka oleskellessaan eri seuduilla maassa läheisessä kanssakäymisessään kansan kesken ovat tälle opettaneet sellaisten käsiteollisuusesineiden valmistamisen merkityksen, joiden tarve on välttämätön. Sitä paitse ovat suureksi avuksi olleet ne kiinteät kutoma- ja veistokoulut, joita löytyy useissa kaupungeissa sekä monessa paikoin maaseudulla ja joiden kautta — niissä kun käy runsaasti oppilaita — hienontunut maku ja lisääntyneet vaatimukset koteollisuustuotteiden kunnollisuuden ja sirouden suhteen leviävät yhä laajempiin kansanpiireihin.

Alimmalla kannalla on kotiteollisuus maan itäisimmissä osissa, erittäin Sortavalan ja Sahmin kihlakunnissa; kehittynein ja yleisin se on Satakunnassa ja Pohjanmaalla. Veistotaito riippuu yleensä suorastaan siitä miten suuressa määrässä teollisuutta harjotetaan, ja enimmin sitä tietysti harjotetaan niissä seuduin, missä teollisuustuotteet menevät vilkkaimmin kaupaksi. Erittäinkin Pohjanmaan osassa Waasan lääniä on kotiteollisuus tärkeänä tulolähteenä kansalle.

Miesten teollisuudesta on tietysti

puuteollisuudella

etusija. Sen tuotteista ansaitsee mainita:

Puuastiat, huonekalut ja talouskapineet Uudenkaupungin ja Laitilan pitäjissä Turun ja Porin lääninä, eräissä muissa osissa Lounais-Suomea ja Etelä-Pohjanmaalla, Wirolahden ja Säkjärven pitäjissä Wiipurin lääninä sekä Kalajoen, Sievin ja Kiimingin pitäjissä Oulun lääninä. Huonekaluista huomattakoon erittäin: keinutuolit Urjalan pitäjästä Hämeen lääninä ja Nakkilan pitäjästä Turun ja Porin lääninä, sekä talouskapineista rukkit Kaustisten, Evijärven ja Korttesjärven pitäjistä Waasan lääninä, Kalajoen ja Sievin pitäjistä Oulun lääninä sekä Säkjärven pitäjästä Wiipurin lääninä.

Ajokalujen valmistaminen on jotenkin yleinen; kuitenkin lienee niissä, mitä sirouteen, köykäisyyteen ja kestävyYTEEN tulee, yhtä ja toista moittimisen varaa. Niin esm. monessa paikoin valitetaan että pyöräin valmistamisen taito on jotenkin puuttuva. Paikkakunnista, joissa ajokaluteollisuutta harjoitetaan, on mainittava: Tuuloksen ja Humppilan pitäjät Hämeen lääninä, Sakkolan, Walkjärven, Muolan ja Antrean pitäjät Wiipurin lääninä, Ähtävän, Kokkolan, Ala-Wetelin, Wöyrin, Oravaisten, Alavuuden, Wirtain, Ätsärin y. m. pitäjät Waasan lääninä, Liperin pitäjä Kuopion lääninä sekä Kiimingin, Kalajoen ja Sievin pitäjät Oulun lääninä. — Walkjärven pitäjässä valmistetaan vuosittain melkoinen määrä sekä neli- että kaksi-pyöräisiä lujia, pienehkoisia ajokaluja, jotka siroutensa ja huokeutensa tähden menevät hyvin kaupaksi Keisarikunnan pääkaupungissa.

Käsin valmistetut *maanviljelysaseet* ovat tehdasteokset paljon tunkeneet syrjään, niin esm. auranvalmistuksen Etelä-Pohjanmaalla. Viskuuconeita valmistetaan vielä Orihveden pitäjässä Hämeen lääninä ja Wöyrin ja Oravaisten pitäjissä Waasan lääninä. Työrekiä tehdään erittäin Wirolahden ja Säkjärven pitäjissä Wiipurin lääninä ja Kiimingin pitäjässä Oulun lääninä. Muista työaseista mainittakoon luokat ja langet Kurkijoen, Kuortaneen, Sievin ja Kalajoen pitäjistä.

Paraimmat ja enimmin kysytyt *veneet* saadaan Teiskon ja Hauhon pitäjistä Hämeen lääninä sekä Luodon, Kokkolan, Bergöön, Raippaluodon, Korsnääsin ja Keuruun pitäjistä Waasan lääninä.

Suksia valmistetaan Puolangan, Paltamon, Kiimingin, Ylitornion ja Rovaniemen pitäjissä Oulun lääninä; *püppuja* Jurvan pitäjässä Waasan lääninä ja Kiikoisten pitäjässä Turun ja Porin lääninä. *Juuriteoksia* tapaa suuremmissa määrin Siikajoen pitäjässä Oulun lääninä, *vasuteoksia* taas Kerimäen pitäjässä Mikkelin lääninä.

Metalliteollisuus.

Takokaluja valmistetaan hyvin vähän myytäväksi, vaikka niitä viljaltavataan käytännössä. Suuremmassa määrässä valmistetaan: viikatteita Wöyrissä sekä puukkoja, lapioita, kirveitä ja kuokkia useimmissa Waasan läänin pitäjissä sekä Oulun läänin etelä-osissa, semminkin Kalajoella ja Alavieskassa.

Valurin- ja läkkisepänteoksia valmistetaan pääasiallisesti muutamissa Waasan läänin (Kälviän, Ullavan, Wöyrin, Oravaisten, Kauhavan, Lapuan, Nurmon, Maalahden, Sulvan, Wähänkyrön ja Teuvan) ja Oulun läänin (Kalajoen, Alavieskan y. m.) pitäjissä. — *Villakarstoja* valmistetaan Satakunnassa sekä Keski-Pohjanmaalla (Kokkolassa, Kaustisissa ja Alavetelissä).

Nahkateollisuus.

Hienompain nahkateosten valmistaminen on melkein kokonaan rajoitettu tehtaisiin ja kaupunkien käsityölaitoksiin. Siellä täällä maaseudulla tavataan tosin tuotantoa suuremmassa määrässä, kuten kintaitten valmistus Rantasalmella, Sulkavalla ja Säämingissä Mikkelin lääninä ja Luopioisissa Hämeen lääninä, jalkineiden valmistus maan lounaisosassa ja Pohjanmaalla sekä ruoskain valmistus Kurkijoella Wiipurin lääninä j. n. e.

Savi- ja kiviteokset

näkyvät yleensä olevan harvinaisia; paikoittain, esm. Mikkelin läänissä, sanotaan tämänlaatuisen kotityön olevan miltei tuntemattoman. — Saviteoksia valetaan Köyliössä ja Hinnerjoella Turun ja Porin läänissä sekä venäläisten siirtolaisten asumassa Kyyrölän kylässä Muolan pitäjää sekä Asilan tilalla Hiitolan pitäjässä Wiipurin lääninä. — Myllynkiviä valmistetaan Isonjoen ja Kortesarven pitäjissä Waasan lääninä sekä Säskylän pitäjässä Turun ja Porin lääninä.

Tärkeämpi kuin edellä lueteltujen tuotteiden menekki on naisten teollisuustuotteiden myynti. Paitse *kalanpyydysten*, verkkojen ja nuottain valmistamista, jossa myös miehet ovat osallisina, on ensiksi mainittava kaikenlaiset *kutomukset*, kuten puuvilla-, villa-, pellava- ja hamppukankaat, ryijyt, matot y. m.; senjälkeen *kehruu- ja ompeluteokset*. Muutamat osat maata osottavat näissä käsiteollisuushaaroissa hyvin vilkasta tuotantoa. Ensi sijalle tulevat Porvoon seutu Uudellamaalla sekä Rauma ja Uusikaupunki ympäristöineen Turun ja Porin läänissä.

Vasujen valmistaminen pajusta ja päreistä on sangen yleinen Helsingin, Uskelan, Mynämäen, Teiskon, Petalahden y. m. kunnissa; *villa- ja karvamattojen* valmistus Porvoossa, Pornaisissa, Kauvatsalla, Teerijärvellä, Kalajoella ja Pyhäjoella. *Olkiteoksia* tuotetaan suurin määrin Porvoossa, Huittisissa,

Kauvatsalla, Hauholla ja Lumijoella, *harjantekijäntöitä* Nilsiässä. Rauman *pitsinkudonta*, jos kohtakaan ei yhtä yleinen kuin ennen, on vielä vanhassa maineessaan.

Yllämainittuja kotiteollisuustuotteita myydään tietysti paraasta päästä omassa ja naapurikunnissa sekä läheisissä kaupungeissa, varsinkin markkina-aikoina. Muutamia tavaroita lähetetään etäämmälle myytäväksi, niinkuin Kajaanin suksia, joku määrä sorvari- ja ajokaluja, Satakunnan viskureja, Pohjanmaan metalliteoksia, Rantasalmen kintaita, juuriteoksia ja joukko kutouksia.

Niinkuin edellisessä mainittiin, ovat valtion puolelta tehdyt toimenpiteet veistotaidon edistämiseksi olleet omiaan suuressa määrin valmistamaan kansalle tilaisuutta kohottaa käsiteollisuustaitoaan. Kuntain ja yhdistysten osottama vilkas harrastus veistokoulujen perustamisessa on tehnyt että ne varat, jotka armollisen julistuksen kautta 8 p:ltä Kesäkuuta 1883 määrättiin käsiteollisuustaidon kohottamiseksi, käytettiin siihen määrään että niistä 300,000 markasta, jotka osittain välittömästi, osittain korkoa kasvavina sai mainittuun tarkotukseen käyttää, vuoden 1893 lopulla oli jälellä ainoastaan 179,250 markkaa. Jotta kuitenkin myös vastaisuudessa maassa perustetut käsiteollisuuslaitokset voisivat saada kannatusta, katsoi Hänen Keisarillinen Majesteettinsa hyväksi määrätä, että rahasto taloudellista käsiteollisuutta varten lisättäisiin entiseen kapitaali-määräänsä siirtämällä siihen 120,750 markkaa valtion ylijäämävaroja sekä että vuosirahasäännössä oleva veistotaidon edistämiseksi myönnetty määrä, 40,000 markkaa, vuodesta 1895 alkaen korotettaisiin 65,000 markaksi.

Puheena olevalla viisivuotisajalla on entisten lisäksi perustettu kolmisenkymmentä veistokoulua, ja teki niiden luku, sittekun muutamia vanhempia kouluja on lopetettu, ajanjakson lopulla noin 40. Sitä paitse on annettu käsiteollisuusopetusta kiertämällä paikkakunnissa, missä käsiteollisuus on vähemmin kehittyneellä kannalla, jonka ohessa yhdistyksille, jotka tarkottavat tämän teollisuuden edistämistä, on annettu avustusta. Etenkin ansaitsee mainitsemista että nyt puheena olevana ajanjaksona muutaman yksityisen henkilön Hämeenlinnan kaupunkiin perustama naisten kutoma- ja työkoulu on järjestetty keskuslaitokseksi kutomisen opettajattarien ja ammattikutojien valmistamista varten, ja on tähän tarkotukseen laitokselle myönnetty lisää apurahaa yleisistä varoista. Laitoksen teokset ovat hyvin ansaitussa maineessa ja sai se v. 1895 Lybeckissä pidetyssä saksalais-pohjoismaalaisessa kauppa- ja teollisuusnäyttelyssä teoksistaan palkinnoksi kultamitalin.

Kotiteollisuuden ja muitten kotimaisten tuotteiden myynnin edistäminen on niinikään ollut hallituksen huomion esineenä. Tätä tarkottavien toimenpiteiden joukosta mainittakoon, että Keisarillinen Senaatti v. 1892

myönsi Helsingissä toimininella »Suomen Teollisuuskauppa« yksinomaisesti kotimaisten tehdas- ja käsiteollisuustuotteiden myymistä varten perustetun liikkeen johtajalle yli sen 20,000 markan kustannuspääoman, joka oli yleisistä varoista vuonna 1889 myönnetty, vielä lisäksi 40,000 markkaa kustannus- ja kommandiitti-pääomaksi, muun muassa sillä ehdolla että varoja, joista ei lasketa korkoja, oli aljettava maksaa takaisin sittenkun niitä oli liikkeessä käytetty viisi vuotta, suorittamalla 4,000 markkaa vuosittain.

Niiden yleisten apurahojen kokonaissumma, jotka maan käsiteollisuuslaitosten ylläpitämiseksi v. 1893 suoritettiin, oli, jaettuina eri läänejä kohden, seuraavasti:

Uudenmaan lääni	. . .	9,000 markkaa.
Turun ja Porin »	. . .	9,200 »
Hämeen »	. . .	15,000 *) »
Wiipurin »	. . .	21,100 »
Mikkelin »	. . .	8,900 »
Kuopion »	. . .	10,100 »
Waasan »	. . .	9,800 »
Oulun »	. . .	13,700 »
Yhteensä		96,800 markkaa.

Mitään luotettavia numerotietoja maamme kotiteollisuustuotteiden paljoudesta ja arvosta valitettavasti ei ole saatavissa. Vaikeus arvostella ainoastaan kotitarvetta varten maalaiskunnissa valmistettujen kotiteollisuustuotteiden tuotantomäärä ja likimääräinen arvo, erilaiset käsitykset kotiteollisuudesta ja varsinaisesta käsityöammatista sekä se asianhaara, että puheenaolevat tuotteet, ne kun suurimmaksi osaksi kuluvat yksityisessä taloudessa tai valmistajain puolelta kaupitaan vähitellen, helposti välttävät tilastollisen tarkastuksen ja arvioimisen, ovat kaikki yhteensä synnyttäneet puutteellisuuden tähän kuuluvissa alkeistiedoissa, jota ei ole voinut auttaa. Tällä muistutuksella mainittakoon kuitenkin kuvernöörien kertomuksiin liitettyjen taulujen mukaan että kotiteollisuustuotteiden vuosittainen likimääräinen arvo teki ajanjaksolla 1891—1895 keskimäärin

Uudenmaan läänissä	. . .	69,400 markkaa.
Turun ja Porin »	. . .	257,800 »
Hämeen »	. . .	222,400 »
Wiipurin »	. . .	871,200 »

*) Tästä menee 10,000 markkaa Hämeenlinnan keskuslaitokselle kutoma-opettajattarien kehittämiseksi.

Mikkelin läänissä . .	125,600	markkaa.
Kuopion » . .	158,400	»
Waasan » . .	375,800	»
Oulun » . .	236,800	»

Vuotuinen keskimäärä koko maalle teki 2,317,400 markkaa 1,897,700 markkaa vastaan ajanjaksolla 1886—1890.

Vuorityö ja metalliteollisuus. *Rauta ja teräs.* Kuten jo edellä on sanottu, on rautakaivosteollisuus maassamme, osittain Suomen vuorimalmien kivennäisköyhyyden tähden, osittain sen vuoksi, että Ruotsista on helppo saada parempia ja huokeampia malmeja, vähitellen vähentynyt. Kun 1860-luvulla vielä tehtiin työtä 16 à 20 rautakaivoksessa, löytyi viisivuotiskauden 1886—1890 alkupuoliskolla ainoastaan Kulonsuomäen rautakaivos, joka kuuluu Karkkilan (Högfors) ruukille Pyhäjärven pitäjässä Uudenmaan lääninä. Mainitun viisivuotiskauden lopulla oli toimessa ainoastaan tuo v. 1889 avattu Wälimäen kaivos Mäkisalons kylässä Sortavalan pitäjää; v. 1891 kiskottiin siitä rautamalmia vaan Tammi- ja Helmikuulla, jolloin saatiin 440 tonnia. Työ keskeytyi siihen ajaksi, mutta v. 1895 alkoi Putiloffin Pietarissa sijaitseva ruukinyhtiö, joka on ottanut haltuunsa Wälimäen löydökset, alkanut suuremmissa kaivoslouhintaa siinä löytyvässä magneettisessa rautamalmissa. Viimeksi mainitun vuoden kuluessa työskenneltiin kuudessa ennen au'aistussa kaivoskuilussa, joista nostettiin 3,140 tonnia vuorta ja josta saatiin 1,906 tonnia valikoittua rautamalmia. Kustannukset eivät nousseet enempään kuin 11,461 Smkkaan, mutta asuinhuoneustojen, makasiinien, nosto- ja annollis-laitoksien rakentamiseen y. m. meni kokonaista 235,892 markkaa. Työntekijäin lukumäärä oli vuoden ajalla keskimäärin 100 miestä.

Järvi- ja suomalmia on ajanjakson kuluessa nostettu allamainitut määrät:

Vuonna	Paljous, kilogrammaa.	Järvien lukumäärä.
1891	58,252,000.	177.
1892	58,210,000.	168.
1893	54,772,000.	146.
1894	68,244,000.	171.
1895	65,818,000.	169.

Kustannukset järvimalmin nostamisesta ja kuljetuksesta, joka tulee köyhimmän kansan osalle, nousi v. 1895 546,651 markkaan.

Harkkoraudan valmistukseen käytettiin länsi-Suomen tehtaissa ruotsalaista rautamalmia, itäosissa taas ainoastaan kotimaista järvi- ja (aivan vähässä määrässä) suomalmia. Ruotsalaista rautamalmia käytettiin v. 1895 17,516,500 kilogrammia sekä kotimaista järvi- ja suomalmia 39,119,400 kilogrammia.

Harkkoraudan valmistus nousi seuraaviin määriin:

1891	23,073,900 kg.
1892	24,167,200 »
1893	21,356,400 »
1894	21,174,100 »
1895	23,220,200 »

Keskimäärin ovat kotimaiset järvimalmit antaneet 35 % rautaa ja ruotsalaiset vuorimalmit 50 %.

Muun rauta- ja teräsvalmistuksen määrä on ollut:

	Kankirautaa, hienoa rautaa ja peltiä.	Valinrautaa tai terästä.	Nauvoja.	Muita mustakeiteitä ja valintavaroita.	Millbaria ja sulainpötkyjä yli tehtaitten oman tarpeen.
K i l o g r a m m a a .					
V. 1891	15,160,900	2,164,700	3,222,000	1,386,000	2,220,000
» 1892	13,494,400	3,062,000	2,543,200	1,185,200	1,434,900
» 1893	9,796,900	1,870,600	2,121,700	1,087,600	2,338,100
» 1894	9,886,800	3,978,100	2,391,590	1,296,510	1,361,300
» 1895	9,622,700	6,566,400	3,189,670	1,443,830	1,782,900

Maan yksityisissä konepajoissa, joista vuoden 1895 lopulla 36 oli toimessa, on valmistettu:

	Höyryaluksia, kpl.	Lokomo- biileja, kpl.	Höyry- koneita, kpl.	Maanviljelys- ja meijerikaluja, kpl.	Sahalai- toksia, kpl.	Mylly- laitoksia, kpl.
1891	59.	28.	96.	8,283.	22.	71.
1892	53.	18.	100.	3,932.	25.	75.
1893	36.	15.	79.	4,864.	23.	46.
1894	31.	43.	130.	7,219.	37.	54.
1895	52.	45.	128.	8,608.	25.	55.

Koko lukumäärä kaikilta näiltä vuosilta yhteensä on siis 231 höyry-alusta, 149 lokomobiilia, 533 höyrykonetta, 32,906 maanviljelys- ja meijerialua, 132 saha- ja 301 myllylaitosta. Vuosina 1886—1890 oli valmistettu 210 höyryalusta, 375 höyrykonetta, 16,723 maanviljelys- ja meijerialua, 69 saha- ja 222 myllylaitosta. On kuitenkin huomattavaa, että nämä tiedonannot samoin kuin tiedot vv:lta 1891—1895, eivät ole täysin tarkkoja mitä höyrykoneisiin, maanviljelys- ja meijerialuihin sekä saha- ja myllylaitoksiin tulee, koska muutamat tehtaas eivät tarkemmin luettele teoksiaan.

Yleensä on tuotanto puheenalaisen viisivuotiskauden aikana ollut tehtaissa ja valimoissa likimäärin yhtä suuri kuin rautaruukeissa ja muissa vuorityöhön kuuluvissa tehdaslaitoksissa. Tuotanto huuhtomoissa, kaivoksissa ja ruukeissa saavutti korkeimman määränsä v. 1891, jolloin sen arvo oli yli 10 miljoonaa markkaa, mekaanisissa tehtaissa ja valimoissa taas v. 1895, jolloin tuotannon arvo nousi noin 11,300,000 markkaan, johon määrään maan tehdasteollisuus ei koskaan ennen ole päässyt. Tähän tulokseen vaikutti esinnä Kone- ja sillanrakennusyhtiön tehdas Helsingissä noin 1,9 miljoonalla markalla, senjälkeen Chrichton ja Kumpp. Turussa 1,8 miljoonalla markalla. — Seuraavat tiedot, jotka koskevat eri teollisuuslaitosten tuotannon arvoa, valaisevat tässä kosketeltuja oloja:

	Valmistusarvo markkoissa.				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Huuhtomoissa, kaivok-					
sissa ja ruukeissa. .	10,075,398.	8,969,664.	8,018,723.	8,124,799.	9,094,287.
Konetehtaissa (yksityi-					
sissä) ja valimoissa .	10,665,858.	10,203,596.	9,342,456.	8,957,366.	11,279,051.

Valmistusarvo valtion maanrajain sisäpuolella olevissa konetehtaissa, joka 1890 nousi 1,643,627 markkaan *), on näinä viitenä vuotena tehnyt:

1891	1,820,880 markkaa.
1892	1,835,949 »
1893	1,804,568 »
1894	1,788,302 »
1895	2,000,560 »

*) Edellisessä viisivuotiskertomuksessa on myös otettu lukuun valtionrautateiden Pietarissa oleva konetehtas.

Hopean, vasken ja tinan valmistusta on nyt enää harjoitettu ainoastaan Pitkärannan kaivoksessa. Tuotanto tänä viisivuotiskautena on ollut:

	Kuparia kg	Tinaa kg	Hopeaa kg	Yhteenlaskettu arvo markkoissa.
1891. . .	411,830.	9,600.	1,038.	1,232,384.
1892. . .	335,856.	9,720.	920.	1,125,000.
1893. . .	279,416.	6,799.	889.	600,000.
1894. . .	323,340.	3,932.	878.	585,009.
1895. . .	364,288.	20,781.	451.	788,500.

Näinä viitenä vuotena on siis kaikkiansa valmistettu kuparia 1,714,730 kilogrammia, tinaa 50,832 kilogrammia sekä hopeata syrjätuloksena vaskenvalmistuksista 4,176 kilogrammia. Koko tuotannon yhteenlaskettu arvo teki viisivuotiskautena 4,330,893 markkaa. Verrattuna edelliseen viisivuotiskautteen, jolloin tuotanto teki 1,301,500 kg kuparia, 72,500 kg tinaa ja 3,264,03 kg hopeata on siis kuparin ja hopean valmistus suurentunut tuntuvasti, mutta tinantuotanto vähentynyt.

Kullanhuuhtomot Ivalojella ovat tuottaneet:

1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Keskim. 1891—1895.
kultaa: gr 8,768.	4,807.	4,120.	6,471.	9,926.	6,818.
Keskim. 1871—1875.	1876—1880.	1881—1885.	1886—1890.		
36,677.	9,687.	12,423.	13,154.		

Huuhtomapaikkojen lukumäärä taas on ollut:

Keskimäärin vuosina									
1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891—1895.	1886—1890.	1881—1885.	1876—1880.	1871—1875.
24.	16.	22.	22.	24.	22.	36.	39.	10.	18.

Verrattuna käytettyihin työpäiviin on huuhtominen tuottanut grammia työpäivää kohti:

1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Keskim. 1870—1895.
1,78.	2,28.	1,11.	2,07.	2,97.	2,28

Koko viisivuotiskautena huuhdottu kultapaljous teki 34,092 grammia tahi melkoista vähemmän kuin kolmena edellisenä viisivuotiskautena, jolloin se teki: vuosilta 1876—1880 48,434, 1881—1885 62,116,35 ja 1886—1890 65,770,25 gr. Tuotannon arvo teki vv. 1891—1895 108,938 markkaa. V. 1893 saatiin, kuten edellisestä näkee, vaan 4,120 grammia kultaa, jonka arvo oli 13,184 Smkaa, elikkä vähin määrä, mikä minkään vuoden kuluessa on huuhdottu Ivalojesta aina v:sta 1870 alkaen, jolloin huuhtominen siellä alkoi.

Vuoden 1870 jälkeen on huuhtomoista saatu yhteensä 412,956 gr kulta, jonka arvo on laskettava 1,325,298 markaksi.

Huuhdottu soramäärä sekä siitä saatu kulta on tehnyt:

	Huuhdottu sora- määrä, m ³ .	Kultaa huuh- dottu keskimäärin, m ³ .	Saattua kulta. gr
1871—1875 . . .	29,264.	6,27.	183,385,70.
1876—1880 . . .	13,823.	3.50.	48,434,00.
1881—1885 . . .	47,461.	1,31.	62,116,35.
1886—1890 . . .	101,256.	0,64.	65,770,25.
1891—1895 . . .	18,264.	1,87.	34,092,00.

Muu teollisuus. Lukuunottamalla kullanhuuhtomot, vuorilaitokset, ruukit, konepajat ja valimot, joitten toimintaa jo ylempänä on kosketeltu, sekä pienemmän metalliteollisuuden kaupungeissa, mainitsee Teollisuushallitus kertomuksessaan vuodelta 1895 tehtaitten ja käsityölaitosten koko lukumäärän 7,197:ksi jolloin useat käsityölaitokset maaseuduilla eivät ole lukuunotetut, koska tietoja niistä puuttuu. Se työvoima, joka näissä tehdaslaitoksissa oli toimessa, nousi 65,250 henkeen, tähän luettuina naiset ja lapset. Valmistuksen bruttoarvo ilmoitetaan likimittäin 188¹/₂ miljoonaksi markaksi. Vuonna 1890 ilmoitettiin teollisuutta harjoittavien työpaikkojen lukumäärän olleen 6,496, työmiehistön 59,176 ja valmistusten arvon 167 miljoonaa markkaa.

Näistä tiedoista huomataan, että teollisuustyön edistyminen ei ole ollut erittäin suuri puheena olevana viisivuotiskautena. Työpaikkojen lukumäärä on lisääntynyt 10 %:lla, työmiehistö 10 %:lla ja bruttovalmistus 13 %:lla. Edellisellä viisivuotisajalla nämä prosenttiluvut olivat 52, 63 ja 55.

Työpaikkojen ja työntekijäin lukumäärä sekä teollisuustuotannon arvo näkyy seuraavista luvuista:

	L u k u m ä ä r ä		Valmistuksen arvo, markkaa.
	työpaikkoja.	työmiehiä.	
V. 1891 . . .	6,773.	61,304.	175,648,662.
» 1892 . . .	6,948.	58,948.	169,795,942.
» 1893 . . .	6,646.	55,976.	159,504,801.
» 1894 . . .	6,963.	58,231.	169,731,078.
» 1895 . . .	7,197.	65,250.	188,472,212.

Jos jätetään huuhtomot, vuorilaitokset, ruukit, konetehtaat ja valimot sekä pienempi metalliteollisuus kaupungeissa lukuunottamatta, jää muun tehdas- ja käsityöteollisuuden osalle v. 1895 6,022 työpaikkaa, joitten työnteki-

jäin lukumäärä kaikkiaan on 53,187 henkeä ja valmistuksen arvo tekee 162,499,957 markkaa, kun sitävartoin v. 1890 5,551 työpaikassa 49,137 työntekijää valmisti tuotteita 141,748,290 markan arvosta. — Vaikka taloudellinen tila maassa kieltämättömästi alkoi huonota v. 1891, osotti teollinen tuotanto, verrattuna edelliseen vuoteen, vielä vilkastuneempaa toimellisuutta. Mutta 1892 vuoden kato ja muut epäedulliset asianhaarat ovat vuoden 1891 jälkeen painaneet leimansa myös teollisuuselämään. Tosin oli työpaikkojen lukumäärä v. 1892 vähän suurempi kuin edellisenä vuonna, mutta sekä työntekijäin lukumäärä että tuotannon bruttoarvo vähentyivät 4:llä ja 3:lla %:lla. Työpaikkojen luvun kasvaminen saapi selityksensä siitä, että osa niistä käsityöläisistä, jotka heidän isäntänsä vähentyneen työnsaannin johdosta olivat erottaneet, yritti hankkimaan elatuksensa rupeamalla omalla vastuullaan työtä tekemään. Tämä johtopäätös on sitä luultavampi, kun ottaa huomioon, että työpaikkojen lukumäärä kaupungeissa on lisääntynyt pääasiallisesti niissä ammateissa, missä työntekijä miltei tyhjin käsin voi alkaa itsenäistä tointa, niinkuin räätälin- ja suutarinammateissa, joiden työntekijäin luku kuitenkin aleni. Sen lisäksi on huomattavaa, että maaseudulla työpaikkain lukumäärä lisääntyi sellaisissa teollisuushaaroissa, joihin huonontunut taloudellinen tila ei vaikuttanut, koska ne, kuten sahalaitokset ja meijerit, etupäässä työskentelivät ulosvientiä varten. Mitä tulee esim. etevimpään vientiteollisuuteemme, puutavarateollisuuteen, osotti se v. 1892 lisääntyneen tuotanto-arvon edelliseen vuoteen verrattuna. — Seuraukset 1892 vuoden taloudellisesta ahdingosta tuntuivat vielä seuraavana vuotena, jolloin tuotanto osottaa vähimmän määränsä ajanjaksolta 1891—1895. Mutta vuonna 1894 tapahtui muutos parempaan päin ja, sittenkuin edellisten vuosien kriisin nyttemmin voipi pitää päättyneenä, teollinen toiminta palajaa, ylimalkaisesti katsoen, entisiin normaalioloihin, jotka eivät ainoastaan ilmene vientiteollisuushaaroissa, vaan, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, myöskin niissä, jotka tarkottavat kotimaista kulutusta. Seuraava vuosi osottaa vieläkin vilkkaampaa toimellisuutta teollisuuden alalla, niin että 1895 vuoden tulos ylipäänsä on edullisin, mikä maan teollisuudella tähän saakka on ollut osoitettavissa.

Vaihtelut eri vuosina eri teollisuushaaroissa osottaa seuraava taulu:

Työpaikkain ja työntekijäin lukumäärä sekä tuotannon arvo allamainituissa teollisuushaaroissa vv. 1891—1895.

	1891.			1892.			1893.			1894.			1895.		
	Työ- paikkoja.	Työn- tekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo, mk.	Työ- paikkoja.	Työn- tekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo, mk.	Työ- paikkoja.	Työn- tekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo, mk.	Työ- paikkoja.	Työn- tekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo, mk.	Työ- paikkoja.	Työn- tekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo, mk.
Kiviteollisuus	204	5,190	6,797,901	204	4,326	5,553,253	175	3,862	5,283,684	167	3,682	5,606,733	190	4,994	7,084,120
Kemiallinen teollisuus	219	1,923	4,142,397	217	2,148	4,337,511	225	1,461	4,080,366	240	1,522	4,582,804	253	1,685	6,191,430
Nahkateollisuus	699	2,561	11,021,706	717	2,368	9,904,044	698	2,223	9,662,998	736	2,413	11,010,305	765	2,714	12,384,803
Tekstiiliteollisuus . . .	52	6,667	22,189,915	50	6,258	18,954,203	41	6,433	19,367,010	40	6,782	22,966,394	40	7,336	25,058,523
Paperiteollisuus	120	3,810	12,727,306	132	3,885	12,584,888	120	4,303	15,226,355	124	4,599	17,242,331	124	4,830	18,075,166
Puu-, luu- y. m. teoll.	678	12,590	37,487,012	681	12,765	38,402,333	678	13,479	39,239,090	692	13,549	42,774,279	754	14,651	45,771,214
Rakennusteollisuus . . .	363	3,727	4,547,980	361	3,028	3,936,267	357	2,342	3,050,057	350	2,491	2,682,597	369	3,504	4,772,773
Ravinto- ja nautinto- aine-teollisuus:															
Olut- ja portteri- panimot	89	1,411	7,113,910	91	1,309	6,262,804	87	1,136	5,561,254	87	1,182	5,350,285	88	1,267	6,188,487
Polttimot ja viinan tisl. laitokset	44	901	3,469,895	39	771	3,099,555	30	600	2,528,864	32	668	2,913,114	26	556	2,487,109
Tupakkatehtaat	32	1,837	5,790,157	37	1,686	5,765,461	29	1,578	5,664,046	34	1,701	6,283,064	30	1,750	6,371,844
Muiden ravinto- ja nautintoain. teol.	2,204	3,625	19,057,749	2,274	3,792	21,985,440	2,006	3,761	19,333,929	2,119	3,908	16,492,143	2,151	4,244	17,906,317
Vaatetus- ja puhdistus- teollisuus	975	3,829	6,202,210	1,027	3,512	5,580,208	1,042	3,457	5,110,484	1,101	3,762	5,738,353	1,125	4,072	6,576,620
Kuvaava teollisuus . . .	86	1,396	2,974,328	90	1,402	3,022,357	95	1,450	2,865,810	103	1,524	3,441,404	107	1,584	3,631,551
Yhteensä	5,765	49,467	143,522,466	5,920	47,250	139,388,324	5,583	46,085	136,973,967	5,825	47,783	147,083,806	6,022	53,187	162,499,957

Eräiden uusien muutosten toimeenpaneminen venäläis-suomalaisen kaupan tullimääräyksissä, jotka muutokset astuivat voimaan 13 p:nä Syyskuuta 1885, ovat, kuten edellisessä viisivuotiskatsauksessa on esitetty, niin perinpohjaista laatua, etteivät ainoastaan tasottaneet Wenäjän ja Suomen tullitaksojen väliä ulkomaan suhteen, vaan sitä paitsi vaikuttivat suorana esteenä Suomen ulosviennille Wenäjälle. Juuri tärkeimpiä, etupäässä ulosvientiin Wenäjälle perustettuja teollisuuden haaroja maassamme sanotut muutokset kohtasivat. Uudet tullimääräykset koskivat nimittäin 1) paperitavaroita, 2) harkkorautaa, rautaa, terästä ja läkkiä, valmistettua ja valmistamatonta; 3) pumpuliteoksia; 4) valmistettuja ja valmistamattomia nahkoja sekä 5) fajansia, porsliiniä ja lasia.

Etenkin rautateollisuus tuli näitten määräysten kautta suuresti kärsimään. Viisivuotiskaudella 1886—1890 nousi raudan ja rautatavarain vienti keisarikuntaan keskimäärin 12,285,000 kilogrammaan vuosittain, kun sallittu vientilimiittimäärä oli 15,234,000 kilogrammaa. Mutta seuraavana viitenä vuotena on tässä suhteessa tapahtunut muutos parempaan päin; vienti nousee keskimäärin joka vuodelta 14,153,000 kilogrammaan ja saavuttaa korkeimman määränsä v. 1895 14,683,000 kilogrammalla, jonka kautta koko limiittimäärä on siis viety ulos paitsi 551,000 kg.

Raudan ja rautatavarain vienti keisarikuntaan on nykyisellä vuosikymmenellä noussut seuraaviin määriin:

Vuonna.	Harkkorautaa, tulli- vapaita.	Sulampökyjä, tulli- vapaita.	Kanki- ja sortirautaa à 15 kop. kullassa tullia pun- daltä (= 16,381 kg).	Valu- ja rautateoksia à 20 kop. kullassa tullia pun- daltä (= 16,381 kg).	Koneita ja työkaluja à 20 kop. kullassa tullia pun- daltä (= 16,381 kg).	Yhteensä kg.
1891 vienti kg	4,373,727	2,178,673	5,838,450	558,330	288,682	13,237,862
1892 » »	4,373,727	2,161,620	6,300,919	825,095	293,842	13,955,203
1893 » »	4,373,727	2,178,624	6,394,291	1,034,165	341,150	14,321,957
1894 » »	4,369,533	2,162,914	6,323,099	1,081,375	627,098	14,564,019
1895 » »	4,570,299	1,979,906	6,436,455	1,087,797	608,849	14,683,306
Rajoitettumäärä						
teki kg:ia . . .	4,368,272	2,184,128	6,552,400	1,146,670	982,860	15,234,330

Suotuisana seurauksena muuttuneista tullisuhteista keisarikuntaan on kuitenkin mainittava, että suomalaiset teollisuudenharjoittajat senjälkeen kuin myynti keisarikuntaan vaikeutettiin, olivat pakoitettut suuremmassa

määrässä kuin ennen hakemaan menekkiä tavaroilleen kotimaassa sekä sen ohessa ulkomailla kilpailemaan vieraitten kansojen kanssa. Se ahdinkotila, johonka venäläiset tullit olivat saattaneet suomalaisen teollisuuden, on siis monella taholla vaikuttanut ylykkeenä suurempaan valppauteen ja toimellisuuteen sekä siten samalla vähentänyt sen taloudellisen riippuvaisuuden tilan, jossa suomalainen teollisuus oli ollut Wenäjään.

Muutokset Suomen ja muiden maiden välisissä kauppasuhteissa ovat vuoden 1886 jälkeen yhä enemmän kehittyneet siihen suuntaan, että niin hyvin Keisarikuntaan menevän viennin kuin sieltä tulevan tuonnin arvo on suhteellisesti — jos kohtakaan ei absoluuttisesti — alennut, kun taas kauppayhteys Suuriruhtinaskunnan ja muiden maiden kanssa tietysti on vastaavassa määrässä kasvanut. Tämä näkyy parhaiten allaseuraavista prosenttiluvuista, jotka ilmaisevat venäläisen ja ulkomaalaisen tuonnin Suomeen, verrattuna kokotuontiin, sekä Suomen viennin Keisarikuntaan ja ulkomaille, verrattuna Suuriruhtinaskunnan koko vientiin:

Vuosi.	T u o n t i		V i e n t i	
	Wenäjältä, %:ssa koko tuonnista.	ulkomailta, %:ssa koko tuonnista.	Wenäjälle, %:ssa koko viennistä.	ulkomaille, %:ssa koko viennistä.
1886	47,9	52,1	44,1	55,9
1887	43,1	56,9	40,1	59,9
1888	43,5	56,5	35,7	64,3
1889	39,5	60,5	35,6	64,4
1890	33,1	66,9	39,4	60,6
1891	35,3	64,7	34,6	65,4
1892	41,2	58,8	34,9	65,1
1893	39,1	60,9	34,9	65,1
1894	34,0	66,0	32,1	67,9
1895	33,5	66,5	34,0	66,0

Kuitenkin on tämän johdosta sittenkin suurentunut teollisuustoimi maassa vaikuttanut, että suomalaisten teollisuustuotteitten vienti myös Keisarikuntaan huolimatta niille asetetuista tullimaksuista, jonkun aikaa aikakauden alussa ja keskivälillä horjuttuaan, ei ainoastaan ole kohonnut entiseen

määrään, vaan vielä suurentunutkin. Mitä rautatavaroihin tulee, niin tämä kävi ilmi jo äsken mainituista tiedoista ja mitä muihin teollisuustuotteisiin tulee, niin huomataan sama seikka alla olevasta taulusta.

Vienti keisarikuntaan teki:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Pahvia, paperia, paperiteoksia . 1,000 kg.	14,330	13,366	16,437	22,357	22,249
Puu- ja paperimassaa . . . . . »	10,984	10,017	11,550	12,589	12,489
Lankoja ja kankaita . . . . . »	1,352	1,503	1,795	1,714	1,940
Vuotia, nahkaa ja teoksia siitä . . . . . »	719	778	1,064	912	901
Fajansseja ja porsliinia . . . . . »	118	103	108	41	77
Lasia ja lasitavaroita . . . . . »	3,188	2,813	4,095	6,079	7,713

Valmistusten arvo kaupunkien teollisuuslaitoksissa nousi v. 1895 105,845,846 markkaan ja maalais kuntien 82,626,466 markkaan. — *Maaseudulla* harjoitetaan etupäässä alustavaa työtä kiviaineissa ja metsäntuotteissa. Puuteollisuuden tuotteet mainitaan 34 miljoonan markan, joista yksistään sahojen 32 milj. mk, paperiteollisuuden 14 miljoonan markan arvoiksi, josta summasta noin 12 miljoonaa tulee puuhiomoiden ja paperitehtaiden osalle. Sulatus- ja metallinjalostuttamislaitosten sekä metalliteollisuuden valmistusten arvo maaseudulla arvostellaan 12 miljoonaksi markaksi: kutomateollisuuden tuotteen yli 7 miljoonaksi, kiviteollisuuden tuotteet 5 milj. markaksi, nahkateollisuuden 4½ milj. markaksi, olut- ja paloviinatehtaitten ainoastaan 2,5 miljoonaksi markaksi, j. n. e.

Kaupunkien teollisuudessa anastaa ensimmäisen sijan ravinto- ja nautintoaineitten teollisuus (olut- ja portteritehtaat, viinapolttimot ja väkiviinatehtaat, tupakkatehtaat y. m.) 29½ miljoonalla markalla; sen jälkeen seuraa kutoma- ja kehruteollisuus 17,7 milj. markan valmistusarvolla, konetehtaat ja valimot 13,7 milj. markan, sahalaiteokset, puuteollisuus 11,8 milj. markan, nahkateollisuus 7,8 milj. markan, räätäliwerstaat, kylpylaitokset y. m. 6,5 milj. markan valmistusarvolla j. n. e.

Allaoleva taulu antaa lähempiä tietoja maan teollisuudesta v. 1895 sekä sen jaosta maaseudulla ja kaupungeissa.

Teollisuus Suomessa v. 1895.
L'industrie de Finlande en 1895.

	Kaupungeissa ja kauppaloissa. <i>Villes et bourgs.</i>			Maaseudulla. <i>Communes rurales.</i>			Koko maassa. <i>Tout le pays.</i>		
	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i>			Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i>			Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i>		
	Yhteiskäitoä. <i>Ouvriers.</i>	Yrityspäiköjä. <i>Etablissements.</i>	Markkaa.	Yhteiskäitoä. <i>Ouvriers.</i>	Yrityspäiköjä. <i>Etablissements.</i>	Markkaa.	Yhteiskäitoä. <i>Ouvriers.</i>	Yrityspäiköjä. <i>Etablissements.</i>	Markkaa.
Huuhdomoita, sulatus- ja metallipuhdistustehtaita sekä mekaaninen teollis.	536	5,705	13,740,090	639	6,358	12,232,265	1,175	12,063	25,972,355
Kiviteollisuus	61	1,124	1,716,842	129	3,868	5,367,178	190	4,992	7,084,020
Kemiallinen teollisuus . .	80	717	4,744,207	173	968	1,447,223	253	1,685	6,191,430
Nahkateollisuus	181	1,355	7,757,853	584	1,359	4,626,950	765	2,714	12,384,803
Kudontateollisuus	27	5,399	17,677,002	13	1,937	7,381,521	40	7,336	25,058,523
Paperiteollisuus	85	1,148	4,041,139	39	3,682	14,034,027	124	4,830	18,075,166
Puu-, kautsuteoll., lunteok- sia sekä senkaltaista . .	327	3,845	11,754,262	427	10,806	34,016,952	754	14,651	45,771,214
Rakennusteollisuus . . .	369	3,504	4,772,773	—	—	—	369	3,504	4,772,773
Olut- ja portteritehtaita .	49	854	4,453,645	39	413	1,734,842	88	1,267	6,188,487
Paloviinapolttimoja . . .	17	275	977,572	9	156	728,609	26	431	1,706,181
Väkiiviina- ja likööriteht.	40	125	780,928	—	—	—	40	125	780,928
Tupakkatehtaita	27	1,691	6,282,656	3	59	89,188	30	1,750	6,371,844
Muitten ravinto- ja nau- tinto-aineitten valmis- tusteollisuus	509	2,208	16,976,906	1,602	2,038	929,511	2,111	4,246	17,906,417
Puettamis- ja puhdistamis- teollisuus	1,123	4,052	6,538,420	2	20	38,200	1,125	4,072	6,576,620
Graafillinen teollisuus . .	107	1,584	3,631,551	—	—	—	107	1,584	3,631,551
Yhteensä	3,538	33,586	105,845,846	3,659	31,664	82,626,466	7,197	65,250	188,472,312

Edelläolevassa taulussa on teollisuustyö jaettu suuriin yleisiin pääryhmiin. Jos niistä otetaan erittäin huomioon ne teollisuudet, jotka meillä ovat päässeet toisten edelle kehittymisessä ja taloudellisessa merkityksessä, ja jos ne ryhmitetään erikseen kaupunkien ja maaseudun välille, saadaan allaoleva katsaus:

Suomen tärkeimmät teollisuushaarat vuonna 1895.

Les industries les plus importantes de Finlande en 1895.

	Kaupungeissa ja kaupaloissa. <i>Villes et bourgs.</i>			Maaseudulla. <i>Communes rurales.</i>			Koko maassa. <i>Tout le pays.</i>		
	Työpaikkoja. <i>Établissements.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i> Markkaa.	Työpaikkoja. <i>Établissements.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i> Markkaa.	Työpaikkoja. <i>Établissements.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i> Markkaa.
Sahalaitoksia	26	2,251	8,467,123	401	9,840	32,205,161	427	12,091	40,672,284
Paperiruukkeja, puuhio- moita, asfaltti-, sellu- loosa- ja paperitehtaita	7	618	2,914,722	38	3,678	14,032,487	45	4,296	16,947,209
Pumpuli-kutomatehtaita .	3	3,358	11,830,774	1	1,300	4,500,000	4	4,658	16,330,774
Konepajoja ja valimoi- ta	28	3,613	9,990,341	15	2,917	3,289,270	43	6,530	13,279,611
Karvaus- ja nahkateh- taita	93	821	6,554,248	583	1,353	4,622,528	585	1,629	11,930,226
Sokeritehtaita	2	276	7,307,698	583	1,353	4,622,528	676	2,174	11,176,776
Tupakkatehtaita	27	1,691	6,282,656	3	59	89,188	30	1,750	6,371,844
Olut- ja portteritehtaita .	49	854	4,453,645	39	413	1,734,842	88	1,267	6,188,487
Villa-kutomatehtaita . . .	5	456	1,933,250	9	615	2,845,091	14	1,071	4,778,341
Leipomoita	253	927	3,428,850	?	?	?	253	927	3,428,850
Lasitehtaita	1	60	100,000	15	1,416	3,168,996	16	1,476	3,268,996
Räätälinteollisuus	410	1,621	3,149,919	?	?	?	410	1,621	3,149,919
Pellava-kutomatehtaita . .	1	1,244	3,000,000	—	—	—	1	1,244	3,000,000
Kirjapainoja	63	1,246	2,760,924	—	—	—	63	1,246	2,760,924
Nikkariteollisuus	208	1,162	2,185,828	9	169	204,060	217	1,331	2,389,888

Yllä on jo näytetty, kuinka laajalti kaupungit ovat itselleen koonneet maan teollisuustyön. Kaupunkien joukossa ovat taas edellä muita maan kolmen suurimman kaupungin, Helsingin, Turun ja Tampereen teollisuus saavuttanut itselleen varman etusijan. Niitten teollisuusvalmistukset edustivat vuonna 1895 kaikkia muita kaupunkeja yhteensä voittavan arvon, ni-

mittain vähän päälle 54 miljoonaa. Teollisen tuotannon brutto-arvo teki nimittäin mainittuna vuonna:

Helsingissä	22,788,142	markkaa.
Tampereella	19,588,221	»
Turussa	11,646,644	»
Nikolainkaupungissa . .	6,052,661	»
Oulussa	5,992,118	»
Kotkassa	4,702,223	»
Wiipurissa	4,408,391	»
Porissa	2,785,041	»
Pietarsaaressa	2,275,900	»
Kuopiossa	1,594,124	»
Hämeenlinnassa	1,005,946	»

Jokaisessa maan muussa kaupungissa ja kauppalassa tuotanto oli alle 1 miljoonan.

Seuraava taulu antaa silmäyksen teollisuustyön jaosta eri lääneille, kaupunkeja ja maaseutua toisistaan eroittamalla.

Summittainen katsahdus tehdas- ja käsityöteollisuuteen kussakin Suomen läänissä vuonna 1895.

L ä ä n i t. Gouvernements.	Kaupungeissa ja kauppaloissa. <i>Villes et bourgs.</i>			Maaseudulla. <i>Communes rurales.</i>			Koko maassa. <i>Tout le pays.</i>		
	Työpaikkoja. <i>Établissements.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i>	Työpaikkoja. <i>Établissements.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i>	Työpaikkoja. <i>Établissements.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Tuotannon arvo. <i>Valeur de la production.</i>
			Markkaa.			Markkaa.			Markkaa.
Uudenmaan	895	9,883	31,732,270	359	3,894	11,007,167	1,254	13,777	42,739,437
Turun ja Porin	780	6,410	20,006,485	521	4,843	16,291,900	1,301	11,253	36,298,385
Hämeen	425	6,985	21,739,576	467	5,580	16,552,009	892	12,565	38,291,585
Wiipurin	388	4,215	11,840,206	708	7,799	19,204,887	1,096	12,014	31,045,093
Mikkelin	182	537	1,315,371	323	1,442	2,951,670	505	1,979	4,267,041
Kuopion	288	1,035	2,330,781	374	3,653	6,356,739	662	4,688	8,687,520
Waasan	367	2,881	9,738,357	721	2,782	6,028,406	1,088	5,663	15,766,763
Oulun	213	1,640	7,142,800	186	1,671	4,233,688	399	3,311	11,376,488
Yhteensä	3,538	33,586	105,845,846	3,659	31,664	82,626,466	7,197	65,250	188,472,312

Jo ylempänä on ilmoitettu työntekijäin koko lukumäärä viisivuotiskauden eri vuosina ja eri tehdas- ja käsityö-teollisuushaaroissa (ks. sivv. 74 ja 76) sekä viimeksi esitetyssä taulussa niiden lukumäärä vuodelta 1895, jaetuna kaupungeille ja maaseudulle sekä lääneille. Naisten, nuorten henkilöiden ja lasten käyttämisestä teollislaitoksissa annetaan alempana seuraava taulullinen yhteenvedo.

Naiset, nuoret henkilöt ja lapset tehdas- ja käsityö-teollisuudessa
1891—1895.

	Naisia.		Nuoria henkilöjä 15 ja 18 vuoden välillä.		Lapsia 12 ja 15 vuoden välillä.	
	Lukumäärä.	Prosenttina työntekijäin koko luku- määrästä.	Lukumäärä.	Prosenttina työntekijäin koko luku- määrästä.	Lukumäärä.	Prosenttina työntekijäin koko luku- määrästä.
V. 1891 . .	11,999	24,3	4,753	9,6	1,859	3,8
» 1892 . .	11,355	24,0	4,539	9,6	1,234	2,6
» 1893 . .	11,223	24,3	4,070	8,8	875	1,9
» 1894 . .	12,019	25,1	4,094	8,6	753	1,6
» 1895 . .	13,577	25,5	4,484	8,4	966	1,8

Niinkuin taulusta näkyy, on naistyyöntekijäin lukumäärä ollut jotenkin pysyväisesti neljäs osa kaikista työntekijöistä. Niiden merkitys on ollut suurin tekstiiliteollisuudessa. Niinpä teki tässä ryhmässä naisten lukumäärä v. 1891 4,217, v. 1892 3,870, v. 1893 4,063, v. 1894 4,339 ja v. 1895 4,795, kun miesten työntekijäin luku samassa teollisuushaarassa mainittuina vuosina oli 2,450, 2,388, 2,370, 2,443 ja 2,541. Kokokonaista 61,8 % (minimi, v. 1892) à 65,4 % (maksimi, v. 1895) työntekijöistä oli vaimonpuolia. V. 1895 oli kaikista tehdas- ja käsityöteollisuudessa työskentelevistä naisista 35 % kutoma- ja kehruteollisuudessa; kaikista paperiteollisuudessa työskentelevistä oli mainittuna vuonna 36 % naisia. — Nuorten henkilöiden lukumäärä on yleensä vähennyt, mutta v. 1895 on muutos tapahtunut, niin että niiden lukumäärä absoluuttisesti, vaikk'ei suhteellisesti, on kasvanut. Mitä lopuksi lapsiin tulee, voi yleisenä tosiasiana mainita että vuoden 1890 alusta voimaan astunut työväensuojelulaki lasten työaikaa ja koulunkäyntiä koskevine määräyksineen, on vaikuttanut, että 12—15 vuotisten lasten työssä käyttäminen on tuntuvasti vähentynyt. V. 1895 on tosin muutos huomattavissa, lasten luku kun on lisääntynyt sekä absoluuttisesti että suhteellisesti, mutta siitä ei vielä voi tehdä mitään yleisiä johtopäätöksiä. Vertailun vuoksi annettakoon seuraavat numerotiedot, jotka koskevat 15 vuotta nuorempain lasten käyttämistä teollisuudessa viisivuotiskaudella 1886—1890:

Lapsia alle 15 vuoden, 1886—1890.

	Lukumäärä.	Prosenttina työntekijäin koko luvusta.
V. 1886	1,500.	4,3.
» 1887	1,698.	4,7.
» 1888	1,437.	3,7.
» 1889	1,605.	3,6.
» 1890	1,848.	3,8.

Höyryvoiman käyttäminen teollisuuden (rautateollisuutta lukuunottamatta) palveluksessa puheenalaisella ajanjaksolla on vaihdellut tavalla, jonka seuraava taulu osoittaa:

	Höyrykoneiden		Hevosvoimain keskimäärä yhtä höyrykonetta kohti.	Työntekijäin keskimäärä kutakin hevosvoimaa kohti.
	lukumäärä.	voima hevosvoimiksi laskettuna.		
V. 1891	582	14,815	24,6	3,4
» 1892	610	15,079	24,7	3,1
» 1893	591	15,276	25,8	3,0
» 1894	620	15,892	25,6	3,0
» 1895	649	17,082	26,3	3,1

Edellisenä viisivuotiskautena olivat vastaavat luvut saatavissa olevain tietojen mukaan seuraavat:

	Höyrykoneiden		Hevosvoimain keskimäärä yhtä höyrykonetta kohti.	Työntekijäin keskimäärä kutakin hevosvoimaa kohti.
	lukumäärä.	voima hevosvoimiksi laskettuna.		
V. 1886	419	7,568	18	4,6
» 1887	451	8,266	18,3	4,4
» 1888	519	9,353	18	4,2
» 1889	609	10,383	17	4,3
» 1890	698	12,017,5	17,2	4,1

Ylempänä olevain taulujen mukaan on höyryvoiman käytäntö melkoisesti kasvanut. Niinpä on hevosvoimain yhteinen lukumäärä vuosina 1886—1890 lisääntynyt 59 %:lla ja vuosina 1891—1895 enemmän kuin 19 %:lla. Suuri prosenttiluku edelliseltä ajanjaksolta varmaankaan ei tule yksistään siitä että höyryvoimaa yhä enemmän on ruvettu käyttämään teollisuuden

palveluksessa, vaan epäilemättä myös siitä että teollisuustilasto tältä ajanjaksolta, liiatenkin sen ensimmäisiltä vuosilta, ei ole tarkka.

Mitä tulee elinkeino-lainsäädäntöön, mainittakoon siitä lyhykäisesti se osa, joka tuntuvammin on vaikuttanut teolliseen toimintaan. -- Jo edellisinä aikakautena, 15 päivänä Huhtikuuta 1889, julistettiin maan Säätyjen, Armollisen esityksen mukaan hyväksymä asetus, joka koskee työntekijäin suojelusta teollisissa ammateissa. Sen ohessa laadittiin asetuksen täytäntöön panoa varten tarvittavia tarkempia määräyksiä ammattientarkastajille, jotka asetettiin valvomaan sanotun asetuksen noudattamista. Katsoen teollisuuslaitosten ja niissä olevien työntekijäin silloiseen lukumäärään, pidettiin tähän valvomiseen kaksi ammattientarkastajaa toistaiseksi tarpeeksi, ja sai toinen asumapaikakseen Helsingin ja toinen Tampereen, maan suurimman tehdaspaikan.

Ajanjakson alulla vielä auki ollut kysymys, joka koskee lisättyä suojelusta teollisuus-työntekijöille työssä tapahtuneita tapaturmia vastaan on sen jälkeen tärkeissä osissa saatu ratkaistuksi. Sittekun kysymystä oli asianmukaisesti valmisteltu, annettiin 1894 vuoden valtiopäiväin Säädyille armollinen esitys asiassa. Valtiosäädyt kannattivat kaikin puolin armollisen esityksen tarkotusta että erinäisellä lainsäädöksellä järjestettäisiin kysymys työntekijäin turvaamisesta työssä kohtaavien tapaturmain taloudellisia seurauksia vastaan, samoin kuin Säädyt hyväksyivät sen armollisessa esityksessä lausutun periaatteen että työnantajan tulee hankkia työntekijälle määrätty vahingonkorvaus siitä vähentyneestä tai ainaiseksi menetetyistä työkyvystä, jonka työntekijä kärsii työssä kohdanneen tapaturman kautta. Säätyjen hyväksymä laki vahvisti yleiseksi säädökseksi, että työnantaja on velvollinen suorittamaan vahingonkorvausta, kun työntekijä on loukkautunut työssä ollessaan, mutta pakollinen vakuutus määrättiin ainoastaan niissä tapauksissa, kun ruumiinvammasta on seurauksena työkyvyn ainaiseksi menettäminen tai vähentyminen, jonka kanssa yhdenarvoisena pidettiin 120 päivää pitempi työhön kykenemättömyys. Keisarillisen Majesteetin suvaittua armossa vahvistaa tämän Valtiosäätyjen hyväksymän lain, koskeva työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää kohtaavasta ruumiinvammasta, julkaistiin sanottu laki 5 päivänä Joulukuuta 1895, joka oli astuva voimaan Tammikuun 1 päivänä 1898.

Paloviinanvalmistus. Paloviinanvalmistuksen perustana oli aina 1886 vuoden loppuun asti määräykset Keisarillisessa Asetuksessa 9 päivästä Kesäkuuta 1873. Säädöksen mukaan tässä asetuksessa olisi se tosin jo 1883 ollut lakkautettava voimassa olemasta. Mutta Säätyjen alamaisen anomuksen johdosta määrättiin asetus nondatettavaksi ensinmainitun vuoden loppuun asti,

jolloin se kumottiin Armollisten Asetusten kautta 16 päivältä Heinäkuuta 1886 paloviinan valmistuksen ja tislauksen ehdoista ynnä ehdoista paloviinan ja muitten poltettujen tai tislattujen väkiviinajuomien myymiseen, kuljetukseen ja varastossa pitämiseen.

Nämät viimemainitut asetukset, joiden pääasiallisesta sisällyksestä on lyhyesti tehty selkoa viimeisessä viisivuotiskertomuksessa, lakkasivat 1893 vuoden alusta olemasta voimassa. Kun oli tarpeellisia valmistustoimia tehty annettiin 1891 vuoden valtiopäiväin säädylle armollinen esitys, joka sisälsi ehdotuksen uusiin asetuksiin, koskevat paloviinan ja muiden poltettujen tai tislattujen väkiviinajuomien valmistusta ja tislausta sekä oikeutta erityisissä poikkeustapauksissa kaupata maalla väkiviina- ja mallasjuomia. Säätysten hyväksymäin ehdotusten mukaisesti suvaitsi Hänen Keisarillinen Majesteettinsa 9 p:nä Kesäkuuta 1892 julistaa *a)* asetuksen paloviinan valmistamisesta ja tislaamisesta, *b)* asetuksen paloviinan ja muiden poltettujen tai tislattujen väkiviinajuomien myymisestä, kuljetuksesta ja varastossa pitämisestä, ja *c)* asetuksen luvan antamisesta eräissä poikkeustiloissa pitää maalla kaupaksi väkiviinatarvotteita ja mallasjuomia, jonka ohessa Lokakuun 10 päivänä 1892 julkaistiin järjestyssääntö paloviinapolttimoille ja tislauslaitoksille. — Ensimmäisessä asetuksessa säädettiin paloviinan valmistamisajaksi kahdeksan ja puoli kuukautta vuodessa, jaettuina kahteen aikakauteen, joiden aikana valmistetun paloviinan määrä ei saisi missään polttimossa olla 400,000 litraa suurempi eikä 20,000 litraa pienempi. Vero määrättiin 65 penniksi (ennen 62 p:ää) jokaiselta litralta normaalipitoista paloviinaa, jolla ymmärretään paloviinaa, joka 15 asteen lämpöisenä, Celsiuksen lämpömittarin mukaan, sisältää 50 volyymiprosenttia alkohoolia. Tämä vero korotettiin Valtiosäätysten esityksen mukaisesti 70 penniin litralta Armollisella asetuksella 14 päivältä Joulukuuta 1894, ja tuli tämä verotus olemaan voimassa vuosina 1895, 1896 ja 1897.

Paloviinan myynnistä säädetään edellä mainitussa asetuksessa 9 p:ltä Kesäkuuta 1892, että paloviinanvalmistaja ja tislauslaitoksen omistaja saa tehtaasta myydä puhdistettua paloviinaa vähintään 50 litraa henkilöille tai yhtiöille, jotka ovat saaneet luvan tämän tavaran kauppaamiseen. Paloviinan paljottaiskauppaa, jossa omatekoista tai toisen tekemää tavaraa myytäköön vähintään 400 litran määrin, saa harjottaa kaupungissa sekä yksityinen että yhtiö. Maalla ja kauppalassa ei sitä vastoin saa semmoista paljottaiskauppaa erinäisenä elinkeinona harjottaa. Vähittäiskauppaa, jossa noudatettavaksi saa antaa ulos vähintään kaksi litraa, saapi myöskin joko yksityinen tai yhtiö harjottaa. Paloviinan anniskelua paikalla nauttivaksi saadaan harjottaa ainoastaan yhteydessä ruuanpidon kanssa, jossa lämmintä ja ravitsevaa ruokaa on tarjona pidettävä. Maalla ja kauppalassa ei paloviinan vähittäiskauppaa

eikä muu paloviinan anniskelu, paitse erityisissä poikkeustapauksissa, ole luvallinen.

Itsekunakin allamainittuna vuonna oli polttimojen luku läänittain lueteltuna sekä niiden valmistuksen määrä seuraava:

Suomen paloviinateollisuus 1891—1895.

Fabrication de l'eau-de-vie.

L ä ä n i t. <i>Gouvernements.</i>	1 8 9 1.		1 8 9 2.		1 8 9 3.		1 8 9 4.		1 8 9 5.	
	Polttimojen lukumäärä. <i>Nombre des fabriques.</i>	Valmistuksen määrä. <i>Production.</i> Litraa.	Polttimojen lukumäärä. <i>Nombre des fabriques.</i>	Valmistuksen määrä. <i>Production.</i> Litraa.	Polttimojen lukumäärä. <i>Nombre des fabriques.</i>	Valmistuksen määrä. <i>Production.</i> Litraa.	Polttimojen lukumäärä. <i>Nombre des fabriques.</i>	Valmistuksen määrä. <i>Production.</i> Litraa.	Polttimojen lukumäärä. <i>Nombre des fabriques.</i>	Valmistuksen määrä. <i>Production.</i> Litraa.
Uudenmaan	6	1,666,255	5	1,617,038	5	1,395,238	5	1,316,789	4	1,208,285
Turun ja Porin	12	1,720,068	11	1,496,363	10	1,111,757	12	1,892,616	8	1,051,062
Hämeen	5	1,511,889	5	1,358,027	4	910,627	5	1,573,853	4	1,110,587
Wiipurin	4	537,174	2	335,100	2	103,742	1	354,681	1	180,773
Mikkelin	6	767,389	6	835,265	4	631,238	3	551,033	2	415,519
Kuopion	5	558,163	2	132,837	2	325,618	2	495,641	2	420,596
Waasan	6	800,410	6	844,330	2	474,560	4	723,216	4	608,060
Oulun	2	124,385	2	147,234	1	79,018	1	125,469	1	127,877
Yhteensä	46	7,685,733	39	6,766,194	30	5,031,798	33	7,033,298	26	5,122,759

Mitä tulee eri vuosien valmistusarvoon ks. taulua siv. 76.

Valmistukseen on käytetty seuraavat määrät jyviä, juurikasveja tai muita kasvikunnan tuotteita:

Matières employées pour la fabrication de l'eau-de-vie.

	Kuivatuita maltaita.				Kuivaamattomia maltaita.				Vehnää.	Rukkiita.	Ohria.	Kauroja.	Maissia.	Riisiä.	Sekulia y. m.	Kahujyviä.	Siirappia.	Olutta.	Perunoita.
	Vehnää.	Rukkiita.	Ohria.	Kauroja.	Vehnää.	Rukkiita.	Ohria.	Kauroja.											
K i l o g r a m m i a.										K i l o g r a m m i a.						Hehtol.			
V. 1891. . .	—	163,520	959,771	5,298	—	487,897	964,431	150,767	3,729	5,191,786	338,889	591,132	3,342,320	—	68,751	13,629	—	—	8,228
» 1892. . .	—	66,818	873,629	2,555	5,938	145,257	1,056,192	43,511	39,466	1,973,211	242,335	233,775	6,246,060	11,750	51,436	—	—	—	2,607
» 1893. . .	—	29,195	631,746	595	—	151,826	835,869	63,474	1,900	1,630,802	80,028	174,057	4,577,866	30,711	86,127	—	4,000	—	2,493
» 1894. . .	—	11,073	721,482	—	—	330,737	1,212,544	84,088	51,835	3,194,046	222,168	229,996	5,111,493	16,140	100,897	—	—	—	21,885
» 1895. . .	—	7,540	727,667	—	—	139,203	828,493	137,745	128,665	2,411,242	113,077	171,692	3,135,932	2,000	392,162	—	—	—	29,341

Valtion tulot paloviinanvalmistuksesta ja siihen yhdistetyt tarkastuskustannukset ovat vuosina 1891—1895 nousseet seuraaviin määriin:

Paloviinavero.

Impôts sur la fabrication de l'eau-de-vie.

Vuosi.	Suoritettu maksu. <i>fr.</i>			Viinaveron käyttäminen. <i>fr.</i>				Siirto seuraavaan vuoteen. <i>fr.</i>
	Valmistusvero.	Ammiskelvero.	Yhteensä.	Kontrollikustannukset.	Kuntien osuus.	Valtiorahastoon korvausta entisestä viina-arennista.	Jätetty kululaitosrahastoon.	
1891	4,887,265	31,963	4,919,228	226,850	400,000	660,000	3,444,705	545,020
1892	4,029,278	22,056	4,051,334	209,582	400,000	660,000	2,826,500	476,613
1893	3,330,076	33,792	3,363,868	204,839	400,000	660,000	2,068,241	523,755
1894	3,808,361	32,543	3,840,904	214,446	400,000	660,000	3,081,601	444,453
1895	4,312,452	31,329	4,343,781	188,171	400,000	—	3,723,585	?

Rikokset paloviina-asetuksia vastaan ovat yhä vielä lukuisat, mutta ovat kuitenkin ylipäänsä tuntuvasti vähenneet edellisen viisivuotiskauden jälkeen. Maan vakinaisten ja ylimääräisten kruununpalveliaain oikeuteen saattamien, viina-asetuksia vastaan tehtyjen rikosten sekä syytettyjen ja tuomittujen henkilöitten lukumäärä vuonna 1895 on yhteensä tehnyt:

Nombre des infractions contre les lois sur l'eau-de-vie. Année 1895.

L ä ä n i t. Gouvernements.	Rikosten lukumäärä. — <i>Nombre des infractions.</i>										Henkilöin luku. <i>Nombre des individus.</i>			
	Paloviinanpoltto. <i>Fabrication illicite de l'eau-de vie.</i>			Paloviinanmyynti. <i>Vente illicite.</i>			Muunlaiset rikok- set. <i>Autres infractions.</i>			Koko summa. <i>Total.</i>	Syytettyjä. <i>Accusés.</i>	Langetetuita. <i>Condamnés.</i>	Vapautetuita. <i>Reconnus libres de délit.</i>	Yhä syytöksen- alaisina. <i>Sous action.</i>
	Ratkaisematta edelli- seltä vuodelta. <i>Causes de l'année pré- cédente.</i>	Uusia. <i>Causes nouvelles.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Ratkaisematta edelli- seltä vuodelta. <i>Causes de l'année pré- cédente.</i>	Uusia. <i>Causes nouvelles.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Ratkaisematta edelli- seltä vuodelta. <i>Causes de l'année pré- cédente.</i>	Uusia. <i>Causes nouvelles.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>					
Uudenmaan	—	—	—	34	87	121	1	9	10	131	177	107	31	39
Turun ja Porin	1	9	10	33	80	113	4	45	49	172	196	104	37	55
Hämeen	—	1	1	18	35	53	7	12	19	73	88	39	34	15
Wiipurin	5	23	28	64	114	178	17	63	80	286	296	150	35	111
Mikkelin	75	137	212	99	158	257	6	16	22	491	515	232	72	211
Kuopion	26	39	65	100	168	268	3	16	19	352	381	184	49	148
Waasan	8	34	42	24	79	103	3	5	8	153	174	104	23	47
Oulun	2	8	10	73	120	193	13	15	28	231	258	99	34	125
Yhteensä	117	251	368	445	841	1,286	54	181	235	1,889	2,085	1,019	315	751
V. 1890	161	270	431	1,079	1,874	2,953	190	427	617	4,001	5,090	2,369	882	1,839
» 1891	150	252	402	980	1,766	2,746	150	363	513	3,661	4,418	2,121	748	1,549
» 1892	128	167	295	974	1,514	2,488	116	328	444	3,227	3,877	2,051	657	1,169
» 1893	78	156	234	791	944	1,735	81	224	305	2,274	2,624	1,319	479	826
» 1894	73	234	307	555	846	1,401	68	180	248	1,956	2,300	1,186	404	710

Niitten lukumäärä, jotka kaupungeissa tuomittiin juopumuksesta, on vuodesta 1887 alkaen jotenkin tasaisesti suurentunut, ja nousi v. 1895 2,759:ään, joka luku voittaa suurimman lukumäärän edellisenä viisivuotiskautena. Maaseudulla sitävastoin on juoppoudesta langetettujen lukumäärä ylipäänsä huomattavasti vähentynyt. Juopumuksesta tuomitettujen lukumäärä on nyt puheena olevan viisivuotiskauden eri vuosina tehnyt:

Juopumuksesta tuomitut.			
	Maaseudulla.	Kaupungeissa.	Yhteensä.
V. 1891	669.	1,790.	2,459.
» 1892	718.	1,907.	2,625.
» 1893	561.	1,702.	2,263.
» 1894	469.	1,431.	1,900.
» 1895	271.	2,759.	3,030.

IV. Kauppa ja Kulkuneuvot.

Kauppa. Viisivuotiskautena 1891—1895 on Suomen tavaravaihto Keisarikunnan ja ulkomaiden kanssa laskettu seuraaviin arvoihin:

	Tuonti. <i>Smc.</i>	Vienti. <i>Smc.</i>	Yhteensä. <i>Smc.</i>
V. 1891	146,526,720.	104,198,133.	250,724,853.
» 1892	145,650,569.	93,683,125.	239,333,694.
» 1893	126,244,437.	114,777,476.	241,021,913.
» 1894	138,702,635.	135,965,234.	274,667,869.
» 1895	150,345,661.	142,934,771.	293,280,432.
Yhteensä	707,470,022.	591,558,739.	1,299,028,761.
Keskimäärin	141,494,004.	118,311,748.	259,805,752.
Vuosina 1886—1890 yht.	595,557,220.	440,077,135.	1,035,634,355.
» » » keskim.	119,111,444.	88,015,427.	207,126,871.

Näistä ilmoituksista huomaa, että maan kauppayhteys ulkomaan kanssa on vilkkaasti suurentunut. Tämä suhde on vieläkin merkittävämpi, koska aikakaudella oli kaksi vähemmän suotuisaa viljavuotta (1891—1892), jotka uonnollisesti eivät vaikuttaneet edullisesti väestön tuotanto- ja kulutus-
kykyyn.

Mutta näinä vuosina tapahtuneen tuonnin suureen nousumäärään vaikuttivat tuntuvasti osaksi huonon sadon takia suuresti enentynyt viljantuonti, osaksi muutamissa teollisuushaaroissa tuntuvasti vilkastunut toimellisuus. Vuosina 1894 ja 1895 lisääntyneet vientimäärät riippuivat taas karttuneesta voin ja puutavarain viennistä, jossa viimeainitussa liikesuhteet olivat erittäin hyvät.

Jo edellisen aikakauden viimeisinä vuosina poikkeuksellisesti laajennettu tuonti, joka vuonna 1891 vieläkin nousi vastaamatta kumminkaan viennin karttumista, tuotti kohta viisivuotiskauden alussa jokseenkin tuntuva rahapuutteen, joka lisääntyi epäsuotuisten satojen johdosta tuottamalla muun muassa lukuisia vararikkoja, saatavien suurta vähenemistä säästöpankeissa sekä korkokannan nousua, joka ensi luokan vakuudesta kokosi aina 6 % saakka. Helpoitusta saattoivat vihdoin, paitsi tuonnin tuntuva vähenemistä, suotuisa ja melkoisesti suurentunut vienti v. 1894 ja 1895 sekä erityiset, osaksi valtion ulkomailta uusia rautatierakennuksia varten, osaksi yksityisten kiinteistövakuuksia vastaan ottamat melkoiset lainat.

Jos maan tavaravaihdon arvo ajatellaan tasan jaetuksi keskimääräiselle väkiluvulle, on jokaista asukasta kohti keskimäärin tuotu tai viety tavaroita seuraavasta arvosta:

Jokaista asukasta kohti tuli		
	tuotuja tavaroita	vietyjä tavaroita
	seuraavasta arvosta:	seuraavasta arvosta:
v. 1891	61,15 markkaa.	43,48 markkaa.
» 1892	61,28 »	38,68 »
» 1893	51,67 »	46,98 »
» 1894	56,18 »	55,07 »
» 1895	60,09 »	57,13 »
Keskimäär. vv. 1891—1895	57,84 markkaa.	48,36 markkaa.
» » 1886—1890	51,93 »	38,37 »

Lisääntyminen edellisestä ajanjaksosta kysymyksessä olevaan on siis jokaista asukasta kohti keskimääräisestä väkiluvusta ollut viennissä keskimäärin 26 %, vaan tuonnissa ainoastaan 12 %.

Miten maan yhteenlaskettu tavaravaihto ulkomaitten kanssa jakaantuu viisivuotiskautena eri maille käy selville seuraavasta taulusta:

Suomen allamainituja maita koskevan tavaravaihdon arvo 1891—1895 i 100,000 markkoissa.

Valeur du commerce de la Finlande avec les pays sous-dits, en 100,000 marcs (= francs).

	Tuonti. — <i>Importation.</i>									Vienti. — <i>Exportation.</i>								
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Keskimäärä 1891—1895.	Keskimäärä %:ssa koko tuonnista 1891—1895.	Keskimäärä 1886—1890.	Keskimäärä %:ssa koko tuonnista 1886—1890.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Keskimäärä 1891—1895.	Keskimäärä %:ssa koko viennistä 1891—1895.	Keskimäärä 1886—1890.	Keskimäärä %:ssa koko viennistä 1886—1890.
Venäjä (<i>Russie</i>)	525	606	501	476	511	524	37,06	497	41,77	361	327	401	436	487	402	34,04	341	38,79
Ruotsi ja Norja (<i>Suède et Norvège</i>) . .	106	100	87	97	97	97	6,86	92	7,72	62	49	54	50	61	55	4,66	83	9,44
Saksa (<i>Allemagne</i>)	468	424	361	490	526	454	32,11	342	28,74	73	81	78	90	100	84	7,11	67	7,62
Tanska (<i>Danemarck</i>)	37	40	56	39	44	43	3,04	19	1,60	150	115	143	188	165	152	12,87	67	7,62
Iso Britannia ja Irlanti (<i>Grande Bre- tagne et Irlande</i>)	215	172	143	171	193	179	12,66	164	13,78	190	210	254	328	360	268	22,69	170	19,34
Alankomaat (<i>Pays-Bas</i>)	5	2	1	1	2	2	0,14	3	0,25	27	36	37	53	52	41	3,47	24	2,73
Belgia (<i>Belgique</i>)	20	21	15	24	37	23	1,63	6	0,51	15	21	35	42	34	29	2,45	13	1,48
Ranska (<i>France</i>)	14	21	21	20	33	22	1,56	5	0,42	113	40	93	115	111	94	7,96	62	7,05
Espanja (<i>Espagne</i>)	16	18	14	17	21	17	1,20	10	0,84	47	55	48	54	57	52	4,40	48	5,46
Portugali (<i>Portugal</i>)	5	3	4	5	2	4	0,28	4	0,34	—	1	1	1	1	1	0,09	1	0,12
Italia ja Itävalta (<i>Italie et Autriche</i>) . .	5	6	7	5	6	6	0,42	5	0,42	1	—	2	—	1	1	0,09	1	0,12
Muut maat (<i>Autres pays</i>)	49	43	51	42	32	43	3,04	43	3,61	3	3	2	2	1	2	0,17	2	0,23

Yleensä on tavaraliike useimpien yllämainittujen maitten kanssa karsinyt vauriota taloudellisessa suhteessa epäsuotuisina vuosina alkupuolella 1890-lukua, vaan on kuitenkin useimmissa maissa huomattavasti kehittynyt edellisestä viisivuotiskaudesta. Myöskin tuonti kaukaisemmista maista on noussut silmiinpistävän alhaisiin määriin, johon syy on kuitenkin helposti ymmärrettävä, kun huomioon ottaa, että Suomen suoranainen yhdysliike kaukaisempien maitten kanssa on verrattain vähäpätöinen, ja että sen vuoksi välillä olevien maitten satamat välittävät suurimman osan niitten tavaravaihdosta tai ainakin kulkee se näitten satamien kautta. On kuitenkin huomattava, että suoranainen tavaravaihto osalla näistä on melkoisesti lisääntynyt, kuten Englannin, Belgian, Ranskan ja Espanjan kanssa. Samoin on silmiinpistävä melkoisesti enentynyt vaihto Tanskan ja Saksan kanssa. On mainittava että viime nimitettyjen maitten tuontimääriin osaksi myöskin sisältyy Englannin, Ranskan tahi muiden Itämeren takana olevien maitten tavarat, kun ne ovat kulkeneet transito näitten maitten satamissa, koska tuonnissa Suomen kauppatilasto katsoo viimeistä laivaan-lastausseutua tavaran alkuperäpaikaksi. Itämeren takana olevien Euroopan maitten kanssa lisääntyneen suoranaiseen tavaravaihtoon on yhtenä syynä epäilemättä Suomen Höyrylaivaosakeyhtiön toimeenpanema säännöllinen höyrylaivaliike näitten maitten ja Suomen välillä.

Allamainitun summittaisen taulun yleiskatsauksesta käy selville tuonnin ja viennin arvomäärä vuosina 1891—1895 jaettuna eri tavararyhmiin.

Tavara-ryhmiä. <i>Classes de marchandises.</i>	Tuonti. — <i>Importations.</i>					Vienti. — <i>Exports.</i>				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
	Tuhansia markkoja. — <i>Milliers de marcs.</i>									
Eläimiä ja elukoita, elävinä	110	35	36	33	57	2,060	1,656	2,259	2,844	2,810
Karjantuotteita ja otuksia, sekä liha- ja silavavalmisteita	1,866	1,981	2,208	2,202	3,123	16,267	16,827	19,393	25,475	26,388
Kalaa, tuor., kuivatt., suolatt. tai savust.	1,079	1,554	1,417	1,119	1,318	2,694	2,576	2,040	2,207	2,543
Jyviä ja leivoksia	27,808	48,237	39,080	34,328	30,327	7,077	707	4,006	2,576	3,393
Kasviksia, ryytimaankasveja ja maan- hedelmiä	748	1,215	1,405	797	909	29	37	18	111	101
Hedelmiä ja marjoja	1,625	1,145	1,384	1,428	1,680	88	54	104	159	142
Säilykkeitä ja syötäviä kuoriaiseläimiä	263	228	190	258	259	145	116	135	153	203
Siirtomaantavaroita ja ryytejä:										
Kahvia ja kahvinvastikkeita	12,641	10,781	12,510	13,419	13,906	3	2	4	4	16
Teetä	208	178	235	356	322	—	—	—	—	—
Kaakaota	58	65	90	103	116	—	—	—	—	—
Sokeria ja teoksia siitä	7,563	7,431	7,884	7,678	7,165	12	10	5	5	3
Suolaa	1,469	1,242	1,227	1,295	1,312	1	2	1	1	1
Ryytejä	930	511	396	736	642	113	44	145	48	80
Tupakkaa	2,082	1,891	2,068	2,029	2,159	104	67	76	28	70
Juomataavaroita	4,397	4,271	3,573	4,361	4,869	13	18	6	6	11
Apteekkitavaroita	316	348	305	335	393	2	7	7	7	10
Luita, harjaksia, sarvia, karvoja ja jouhia y. m. eläinaineita ja teoksia niistä	1,242	843	848	932	1,330	117	89	115	82	98
Vuotia ja nahkoja sekä teoksia niistä	6,270	3,630	3,204	4,571	5,116	2,596	2,706	3,998	3,467	3,433
Turkiksia ja turkkiteoksia	404	302	317	349	423	369	555	1,223	248	110
Kasveja, eläviä ja siemeniä sekä kas- viaineita ja teoksia niistä, joita muualla ei ole mainittu	1,871	1,627	1,879	3,237	3,512	507	854	1,040	1,115	827
Puunaineita ja puuteoksia	1,136	890	988	1,237	1,389	44,784	41,375	49,453	63,069	63,351
Puuvanuketta ja paperia sekä paperi- teoksia	568	545	422	553	796	8,626	9,023	11,633	11,934	12,907
Kehruunaineita	8,326	8,259	5,993	8,677	8,567	27	37	126	65	12
Lankaa ja rihmaa sekä köydenkijän- teoksia	4,217	2,937	2,671	4,030	4,553	972	1,021	1,383	1,091	1,256
Siirto	87,197	100,146	90,330	94,063	94,243	86,606	77,783	97,170	114,695	117,765

Tavara-ryhmiä. <i>Classes de marchandises.</i>	Tuonti. — <i>Importations.</i>					Vienti. — <i>Exportation.</i>				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
	Tuhansia markkoja. — <i>Milliers de marcs.</i>									
Siirto	87,197	100,146	90,330	94,063	94,243	86,606	77,783	97,170	114,695	117,765
Kankaita	13,452	9,280	7,339	10,528	12,335	4,210	4,840	5,304	5,425	5,831
Valmiita vaatteita sekä kaikenlaisia muualla mainitsemattomia tehdas- tavaroita kehruuaineista	4,123	3,214	2,463	3,089	3,588	264	337	294	267	210
Gummiä, guttaperkkaa, tervaa, hartsia y. m. samankaltaisia aineita ja teoksia niistä	2,716	2,352	2,151	2,402	2,802	2,221	1,898	2,269	2,072	2,339
Öljyjä ja rasvoja sekä teoksia niistä	4,527	4,381	4,212	5,166	7,776	24	24	78	491	2,557
Kaunottavia (kosmeettisia) aineita . .	195	166	148	194	232	—	1	—	1	1
Kivennäisiä ja teoksia niistä, erikseen nimittämättömiä	5,030	3,836	3,236	3,708	4,318	2,051	1,949	2,407	3,582	4,421
Valmisteita, kemiallisia ja kemiallisia tarve-aineita	1,024	1,025	1,222	1,376	1,735	4	8	1	7	15
Räjähdy- ja sytytys-aineita	213	217	139	119	114	349	18	46	12	142
Värejä ja värjäys-aineita	2,224	1,854	1,399	1,972	2,269	85	149	137	177	159
Metalleja ja metalliteoksia	13,006	10,077	6,638	7,288	9,330	4,212	3,960	3,934	4,071	4,022
Koneita ja koneosia, moottoreja, lait- teita ja kaluja, erikseen nimittä- mättömiä	6,126	4,484	3,693	4,902	6,262	395	337	547	835	1,233
Konekaluja ja kellosepänteoksia . . .	1,522	983	629	857	1,647	187	151	204	64	95
Vaununtekijänteoksia	142	98	58	66	88	162	135	95	132	261
Laivoja ja veneitä	2,472	1,336	441	764	749	2,029	656	508	2,575	2,127
Taide- ja kirjallisuustuotteita, niin myös opetus- ja kirjoitustarpeita sekä kokoelmaesineitä	939	815	926	766	1,005	198	184	268	190	167
Koru- ja loistotavaroita sekä kappale- tavaroita, erikseen nimittämättöm.	940	646	506	684	889	7	3	3	1	3
Tavaroita, jotka eivät ole edelläoleviin ryhmiin luettavia	679	741	714	759	964	1,194	1,250	1,512	1,368	1,587
Yhteensä	146,527	145,651	126,244	138,703	150,346	104,198	93,683	114,777	135,965	142,935

Kasvaneen tuonnin takia ulkomailta (ei Venäjältä), on tuonti Venäjältä, josta Suomi kuitenkin vielä saa suurimman tuontinsa, suhteellisesti kulkenut takaperin. Verraten maan koko tuontiin nousi tämä Venäjältä vuosina 1891—1895 keskimäärin ainoastaan 37 %:iin, tehden vuosina 1886—1890 keskimäärin lähes 42 %.

Myöskin vienti Venäjälle on suhteellisesti vähentynyt, nimittäin vuosina 1886—1890 keskimäärin 39 %:sta vuosina 1891—1895 keskimäärin 34 %:iin. Tähän vähenemiseen on syynä epäilemättä se, että Suomen kauppa, joka vanhastaan on perustautunut menekkiin Venäjälle, vuonna 1895 tapahtuneiden muuttuneiden tullisuhteitten takia tähän maahan, kuten myöskin on voitu aavistaa, osaksi on muuttanut suuntaa, kuin myöskin että on kiinnitetty suurempaa huomiota niihin tavaroihin, jotka ovat tarkoitettut valmistettaviksi länsi-Europan markkinoita varten. Luonnollista on että järkähtyneet vientisuhteet Venäjälle vuorostaan ovat vaikuttaneet tuontiin, kuten myöskin käy selville niistä numeroilmoituksista y. m. jotka siinä tarkoituksessa ovat esiin tuodut, vaikkapa tuonnin ensi katsaukselta luulisi olevan tästä vähemmän riippuvan, kun tämä yhä edespäin on ollut tullista vapaa melkein kaikille tavaroille. Maan viljan tuontikaan ei ole samassa määrin kuin ennen tapahtunut Venäjältä. Tämän tuonti-tavaran arvo on nimittäin ollut seuraava:

	Venäjältä. milj. markkaa.	Muista maista milj. markkaa.
V. 1890 . . .	20	2
» 1891 . . .	24	4
» 1892 . . .	36	12
» 1893 . . .	26	13
» 1894 . . .	22	12
» 1895 . . .	20	10

Korvausta vaikeutetusta menekistä Venäjän suhteen on Suomen kauppa etsinyt ulkomaan markkinoilta. Kuitenkin on ainoastaan puumassalla ja paperilla niistä Suomen teollisuustuotteista, joilla on ollut menekkiä Venäjällä, näyttänyt olevan suotuisimmat markkinat vieraissa maissa. Myöskin on mainittava tavaravaihdon suhteen Venäjän kanssa, että suomalaisilla teollisuustuotteilla, huolimatta ankarista tullimääräyksistä Venäjän puolelta, edelleen on ollut menekkinsä tässä maassa sekä osaksi jopa enentänytkin vientinsä. (Vert. tästä tehdasteollisuuden alla).

Käsillä olevana viisivuotiskautena lisääntyi kaupunkien lukumäärä yhdellä, Iisalmella, jolle annettiin perustuskirja 20 p. Lokakuuta 1891. Vuoden 1895 päättyessä oli kaupunkien lukumäärä siis 37.

Kuten oli otaksuttava, on Armollisen asetuksen 20 p. Elokuuta 1873 sekä elinkeinolain kautta 31 päivästä Maaliskuuta 1879 myönnetty vapaa elinkeino-oikeus melkoisessa määrässä vaikuttanut kaupunkien ja maan kauppaja- ja elinkeinoliikkeesen. Selityksessä tähän kuuluvista asioista Toimiston edellisissä viisivuotiskertomuksissa mainitaan, että, kun sanottujen lakien nojalla vuosi vuodelta kasvava lukumäärä ammatintaitavia maakauppiaita melkein joka ainoassa kunnassa oli ryhtynyt ennen yksinomaisesti kaupungeille kuuluvaan kaupantekoon maaseudulla, ne asianhaarat, jotka aikaisemmin olivat tehneet kaupungit enemmän tai vähemmän keinotekoisiksi keskuspaikoiksi liiketoiminnalle, olivat poistetut, sekä että samassa monen pikkukaupungin pystyssäpysymisen mahdollisuus isosti oli vähennetty. Sikäli kuin maakauppiasten luku on kasvanut, on tukkukauppa kaupungeissa lisääntynyt ja täten suuremmat kaupungit ja ne, jotka sopivan asemansa taikka muitten asianhaarain kautta muodostavat luonnollisia keskuuksia avarammille aloille, kilpaillessaan muitten, useimmiten pienempien kaupunkien kanssa, ovat päässeet etusijalle, saavuttaneet yhä määräävämmän aseman sekä vielä joutuneet tavarainhankkioiksikin pienemmille. Ne kaupungit, jotka näillä perusteilla etenkin ovat edistyneet, ovat etusijassa rautatienlinjain loppuasemien lähellä olevat kaupungit, niinkuin Helsinki, Turku, Viipuri, Tampere, Nikolainkaupunki, Hanko, Kotka, Kuopio, Oulu, Joensuu ja Pori y. m. Tämän jälkeen seuraavat järjestyksessä muut, jotka ovat yhdistetyt rautatieverkkoon. Kuitenkin on väenlisäännys useimmissa näistä ollut verrattain vähäinen. Jäljellä olevat, joiden luku vuoden 1895 päättyessä vielä oli 17, elävät jokseenkin riutuvaa elämää ja muutamissa näistä, niinkuin Raahessa, Naantalissa ja Uudessakaarlepyyssä, on, väkiluvun seikoista päättäen, tällä viisivuotiskaudella taaksepäin kulku voitu huomata.

Neljä Suomen kaupunkia ei vielä 1895 vuoden päättyessä ollut pääsyt 1,000 asukkaasen, nimittäin Naantali, Maarianhamina, Kaskinen ja Kemi; 9 kaupunkia oli, joissa löytyi 1,000—2,000 asukasta, nimittäin Uusikaarlepyy, Iisalmi, Kajaani, Käkisalmi, Tornio, Heinola, Sortavala, Savonlinna ja Loviisa; 8 kaupunkia luki 2,000—3,000 asukasta, nimittäin Tammi-
saari, Lappeenranta, Pietarsaari, Kokkola, Jyväskylä, Kristiina, Mikkeli ja Hamina; 3 kaupunkia 3,000—4,000 asukasta, nimittäin Joensuu, Raahen ja Hanko; 4 kaupunkia 4,000—5,000 asukasta, nimittäin Uusikaupunki, Rauma, Porvoo ja Kotka; Hämeenlinnassa oli 5,322, Kuopiossa 9,566, Porissa 11,669, Nikolainkaupungissa 12,384, Oulussa 13,770, Viipurissa 23,026, Tampereella 25,338, Turussa 34,339 ja Helsingissä 73,820 kirkonkirjoihin pantua asukasta. Kauppaloiden luku oli neljä, nimittäin Salo, Lahti, Ikaalinen ja Nurmee.

Yhteenlaskettuna oli kaupunkien väestö 1895 vuoden päättyessä kasvanut 272,415 asukkaaseen, tehden 10,81 % maan koko väestöstä. Lisääntyminen on erittäin viime aikoina ollut tuntuva, nimittäin:

aikakautena	$31/12$ 1890— $31/12$ 1895	15,81 %
»	» 1885— » 1890	15,08 »
»	» 1880— » 1885	13,19 »
»	» 1875— » 1880	14,44 »
»	» 1870— » 1875	11,29 »

Verrattuna koko maan väkilukuun teki kaupunginväestö:

$31/12$ 1890	9,89 %
» 1885	9,04 »
» 1880	8,41 »
» 1875	7,76 »
» 1870	7,44 »

Kaupunkien kasvamisen tällä ajanjaksolla verrattuna edelliseen saataneen ehkä paraiten selväksi seuraava summittainen taulu kaupunkien väkiluvusta, kauppiasten luvusta, tavaravaihdon arvosta, kauppalaivaston suuruudesta sekä asukasten tuloista, laskettuna takseerattujen veroäyrien luvun mukaan:

	1885.	Lisäys 1881—1885 %:ssa v:n 1880 summasta.	1890.	Lisäys 1886—1890 %:ssa v:n 1885 summasta.	1895.	Lisäys 1891—1895 %:ssa 1890 v:n summasta.
Kaupunkien väkiluku kirkonkirj.						
otettu	199,484	+ 15,1	235,227	+ 17,9	272,415	+ 15,8
» kauppiaita	2,614	+ 42,7	4,414	+ 68,9	5,699	+ 29,1
» koko tavaravaihdon arvo, markkaa .	198,858,543	— 24,1	233,023,361	+ 17,2	293,280,432	+ 25,8
» kauppalaivast. kan- tavuus, tonia . .	142,996	— 11,6	¹⁾ 122,557	— 14,3	129,247	+ 5,5
» Siitä höyrylaivojen kantavuus, tonia .	14,737	+ 28,6	23,727	+ 61	26,417	+ 11,3
» veroon takseerattuj. asukast. veroäyr. mukaan, lask. mk.	81,841,450	+ 7,4	98,620,200	+ 20,5	124,442,796	+ 26,2

¹⁾ 31 p. Joulukuuta 1891.

Niinkuin kauppiasten luku kaupungeissa on myöskin maakauppiasten luku kasvanut kasvamistaan. Kuvernöörivirastojen kautta tulleiden tietojen mukaan oli maakauppiasten yhteenlaskettu luku v. 1875 1,432, v. 1880 2,075, v. 1885 2,766, v. 1890 3,136 ja v. 1895 3,477. Lisääntyminen vuosina 1891—1895 on siis ollut 10,9 % viisivuotiskauden 1886—1890 13,4 % vastaan, 33,3 % aikakautena 1881—1885 ja 44,9 % v. 1876—1880. Kasvaminen eri lääneissä näkyy seuraavasta taulusta:

Maakauppiasten lukumäärä teki seuraavien vuosien päättyessä

Marchands à la campagne.

	1875.	1880.	1885.	1890.	1895.
Uudenmaan läänissä . .	141	261	298	364	422
Turun ja Porin läänissä .	187	330	520	612	629
Hämeen » .	129	234	332	402	452
Viipurin » .	248	347	515	603	668
Mikkelin » .	115	119	151	197	194
Kuopion » .	268	210	212	230	284
Vaasan » .	217	416	541	549	623
Oulun » .	127	158	197	179	205

Yhteensä 1,432 2,075 2,766 3,136 3,477

Jos vararikkojen luku kauppamiehistössä ja elinkeinonharjoittajissa lähinnä edelläkäyvänä viisivuotiskautena oli jokseenkin iso, saavutti niiden luku vuosina 1891—1895 erinomaisen laajuuden. Vuosina 1881—1885 tapahtui yhteensä 457 ¹⁾ tällaista vararikkoa, joissa velat tekivät 31 miljoonaa markkaa ja varat 25 miljoonaa markkaa. Seuraavana viitenä vuonna nousi näiden luku 666 ²⁾, joissa velkoja oli 23 milj. ja varoja 19 milj. markkaa, vaan vuosina 1891—1895 oli niiden luku aina 1,522 ³⁾, joissa velkoja oli 69 milj. ja varoja 67 milj. markkaa.

Viimemainitun aikakauden eri vuosina oli vararikkojen lukumäärä seuraava:

¹⁾ Näistä olivat kuitenkin 9 vararikon varat ja velat tuntemattomat.

²⁾ » » » 6 » » » » »

³⁾ » » » 7 » » » » »

Nombre des faillites en tout le pays.

	Vararikkojen luku- määrä. <i>Faillites.</i>	Velkoja pesäntila- laskun mukaan. Markkaa. <i>Passifs. Mrcs.</i>	Varoja pesäntila- laskun mukaan. Markkaa. <i>Actifs. Mrcs.</i>
V. 1891.	1) 285	9,841,600	8,845,193
» 1892.	2) 448	23,782,607	23,373,063
» 1893.	343	19,512,407	20,474,149
» 1894.	3) 224	10,298,704	9,281,700
» 1895.	222	6,263,172	5,306,606
Yhteensä	4) 1,522	69,698,490	67,280,711

Suurimmat vararikot tapahtuivat rakennusalalla Helsingissä, jolloin muutama vuosi ennen suurta rahanpulaa vuosina 1891—1892 laaja keinot-
telu oli päässyt valtaan. Maaseudulla tapahtui verrattain harvoja vararik-
koja, joiden summat nousivat myös pieniin määriin.

Vararikkojen lukumäärä maaseudulla oli:

Nombre des faillites à la campagne.

	Vararikkojen luku- määrä. <i>Faillites.</i>	Velat pesäntila- laskun mukaan. Markkaa. <i>Passifs. Mrcs.</i>	Varat pesäntila- laskun mukaan. Markkaa. <i>Actifs. Mrcs.</i>
V. 1891.	5) 35	805,020	639,621
» 1892.	6) 94	2,782,496	2,213,880
» 1893.	72	2,395,824	2,292,517
» 1894.	5) 59	981,332	723,520
» 1895.	65	1,114,580	751,882
Yhteensä	7) 325	8,079,252	6,621,420

1) Näistä 4, joiden velat ja varat tuntemattomat.

2) » 1 jonka » » » »

3) » 2 joiden » » » »

4) » 7 » » » »

5) » 2 » » » »

6) » 1 jonka » » » »

7) » 5 joiden » » » »

Merikulku. Niiden tietojen punteellisuus, jotka kuvernöörinvirastot vuosittain antavat maan kauppalaivastosta, on Päätoimiston viimeisessä viisivuotiskertomuksessa jo otettu siksi huomioon, että sitä tässä ei enään tarvinnut mainita, semminkin kun kysymyksessä olevana aikana Marraskuun 11 p:nä 1889 julistetun lain kautta, joka koskee laivain rekisteröimistä, on saatu täysin luotettavia aineksia laivaston suuruudesta ja laadusta niissä laivarekistereissä, jotka kaupunkien maistraatit tai järjestösoikeudet toimittavat. Mutta kun laivarekistereihin tulee merkitä 19 rekisteritonnia suuremmat laivat, täytyy edeskinpäin ottaa mainittua rekisterilukua pienempäin laivain luku kuvernöörien kertomuksista, jotka, kuten säädetty on, mainitsevat kaikki höyrylaivat ja veneet, joita käytetään kaupan tarkoituksessa sekä kaikkia 10 rekisteritonnia suuremmat purjelaivat. Koska ilmoitusten merkitsemistä laivarekisteriin ei ehditty päättää viisivuotisjakson kuluessa — kotona olevien laivain ilmoitus aika loppui 1 p. Maaliskuuta 1891, mutta vieraililla vesillä olevien laivain vasta 30 päivän kuluttua laivan tulosta kotimaahan — mainitaan laivarekistereihin mukaan alempana laivain luku 1892 vuoden lopulta ikäänkuin koko viisivuotiskautta edustavana. On näyttänyt ett'ei viime mainittuna ajankohtana kaikkia Suomen, pitimmillä matkoilla olevia, laivoja ole voitu rekisteröidä. 19 tonnin kantavuutta pienemmistä laivoista tulee huomauttaa että ne, kuvernöörien tauluista otettuina, eivät ole täydelliset. Näihin viittauksiin nojaten ilmoitetaan seuraavassa taulussa Suomen kauppalaivaston suuruus vuosien 1880, 1885, 1892 ja 1895 päättyessä:

Marine marchande de la Finlande.

	Purjelaivoja yli 10 rekisteri- tonnia. <i>Navires à voiles au-dessus de 10 ton- neaux.</i>		Höyrylaivoja. <i>Navires à vapeur.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	
	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonneaux.</i>	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonneaux.</i>	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonneaux.</i>
V. 1880	1,641	276,877	216	11,431	1,857	288,308
» 1885	1,742	247,074	242	15,625	1,984	262,699
» 1892	1,776	231,806	417	26,048	2,193	257,854
» 1895	1,955	236,928	418	28,770	2,373	265,698

Näistä ilmoituksista näkee että, kun purjelaivain luku viisivuotiskaudesta viisivuotiskauteen kasvaa, niiden yhteenlaskettu kantavuuden määrä yleensä vähenee. Kuitenkin täytyy myöntää että vuosina 1892—1895 lisääntyminen kantavuudenmäärässä tapahtui, vaikkapa osa tästä syntyi eri puuttuvaisuuksista laivarekistereissä vuodelta 1892. Että todellinen lisääntyminen kantavuuden määrässä vuosina 1893—1895 ilmaantui, käy nimittäin selville siitä, että näinä vuosina purjelaivoista — näissä erittäin huomataan vähenemistä, — 19 rekisteritonnia suuremmat 187 kappaletta rakennettiin maassa sekä 23 ostettiin ulkomailta, vaan sitävastoin ainoastaan 63 joutui haaksirikkoon (näistä kokonaista 35 vuonna 1895), 47 purettiin ja 14 myytiin ulkomaille. — Laivaston keskisuuruus on sitävastoin suuresti vähenemässä. Tämä teki v. 1880 168,7, v. 1885 150,6, v. 1892 130,5 ja v. 1895 ainoastaan 121,2 rekisteritonnia laivalta. Tämä seikka on tavallaan todisteena Suomen rahtimerikulun lamatilasta sekä muuttuneista suhteista kansanvälisessä rahtikaupassa. Jos näet tarkastaa purjelaivaston muutoksia yksityisten laivain suhteen, niin huomaa että jo kauan aikaa sitte — katso tästä erittäin Päätoimiston kertomusta Suomen kaupasta ja merikulusta vuosina 1881 ja 1882 — Suomen laivasto on muuttunut siten, että keskusuuret laivat yhä häviävät, jota vastaan pienet ja isot laivat lisääntyvät. Jos Suomen laivasto jaetaan suuruuden mukaan eri kategorioihin, huomaa että tämä muutos on tapahtunut yhä edelleen edellä olevan viisivuotiskauden aikana. Silloin käy selville (katso taulua alemm.), että laivat kategorioissa 19—100 rek. tonnia sekä päälle 1,000 tonnia ovat lisääntyneet, jota vastoin muut kategoriat ovat hupenneet, keskusuuret jopa melkoisestikin.

Kauppalaivaston suuruus 31 p:nä Joulukuuta.

Navires existants au 31 Décembre.

Purjelaivain kantavuus. <i>Catégories de tonnage des nav. à voiles.</i>	1885.		1892.		1895.	
	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonnear.</i>	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonnear.</i>	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonnear.</i>
19—49 rek. tonnia.	579	19,013	655	20,897	721	23,296
50—99 » »	270	19,463	299	20,341	352	24,333
100—199 » »	291	42,330	264	34,412	267	33,889

Purjelaivain kantavuus. <i>Catégories de tonnage des nav. à voiles.</i>	1 8 8 5.		1 8 9 2.		1 8 9 5.	
	<i>Laivoja. Navires.</i>	<i>Rek. tonn. Tonneaux.</i>	<i>Laivoja. Navires.</i>	<i>Rek. tonn. Tonneaux.</i>	<i>Laivoja. Navires.</i>	<i>Rek. tonn. Tonneaux.</i>
200—299 rek. tonnia	171	41,683	151	37,611	146	36,363
300—399 » »	94	32,442	84	28,888	82	28,165
400—499 » »	47	20,985	43	19,089	45	20,069
500—599 » »	37	20,306	25	13,680	21	11,464
600—699 » »	27	17,294	23	14,737	17	10,873
700—799 » »	17	12,868	16	12,023	15	11,290
800—1,000 » »	10	9,039	10	9,271	9	8,345
1,000 ja sen yli	8	8,740	15	17,047	19	22,804

Mitä höyrylaivastoon tulee, on se lakkaamatta ja tuntuvasti kasvanut. Kuitenkin ei tonniluku vielä vuoden 1895 päättyessä ollut suurempi kuin 68,8 keskimäärin laivaa kohti. Sen lisääntyminen eri kategorioissa on ollut:

Höyrylaivain kantavuus. <i>Catégories de tonnage des navires à vapeur.</i>	1 8 8 5.		1 8 9 2.		1 8 9 5.	
	<i>Laivoja. Navires.</i>	<i>Rek. tonn. Tonneaux.</i>	<i>Laivoja. Navires.</i>	<i>Rek. tonn. Tonneaux.</i>	<i>Laivoja. Navires.</i>	<i>Rek. tonn. Tonneaux.</i>
Alle 19 rek. tonnia	131	1,380	224	2,087	197	2,004
19—49 » »	41	1,221	71	2,151	79	2,350
50—99 » »	30	2,140	44	3,111	48	3,376
100—199 » »	17	2,378	24	3,329	27	3,637
200—299 » »	8	2,040	9	2,145	10	2,306
300—399 » »	11	4,010	9	3,263	11	3,940
400—499 » »	2	1,100	4	1,678	4	1,678
500—599 » »	2	1,356	2	1,098	2	1,098
600—699 » »			10	6,504	10	6,517
800—899 » »			—	—	1	893

Siitä vilkkaasta affääriliikkeestä, joka oli ominaista viisivuotiskauden jälkimmäiselle puoliskolle ja joka m. m. ilmeni, kuten jo on esitetty, niin-hyvin kotimaisen teollisuuden edistymisessä kuin tuntuvasti lisääntyneessä tavarainvaihdossa, seurasi että rahtiolot olivat verrattain suotuisat. Aika-kauden lopulla melkoisesti lisääntyneeseen tavarainvaihtoon tarvittiin m. m. maan kauppalaivastoa suuremmassa määrässä kuin pitkiin aikoihin tätä ennen. Seuraava yhteenveto saapuneiden ja menneiden laivain luvusta ja kantavuudesta osottaa missä suhteessa liikenne oli edelliseen viisivuotis-kauteen:

	Kaikki tulleet laivat. <i>Navires entrés.</i>	
	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonneaux.</i>
1883—1885 keskimäärin	11,348	1,806,576
1886—1890 »	11,806	1,770,419
1891	11,633	1,991,539
1892	12,351	2,137,208
1893	12,985	2,369,140
1894	14,759	2,730,188
1895	13,519	2,613,706
1891—1895 keskimäärin	13,049	2,368,356

	Kaikki lähteneet laivat. <i>Navires sortis.</i>	
	Laivoja. <i>Navires.</i>	Rek. tonn. <i>Tonneaux.</i>
1883—1885 keskimäärin	10,870	1,753,713
1886—1890 »	11,634	1,763,449
1891	12,010	2,043,465
1892	12,482	2,142,980
1893	13,233	2,384,359
1894	14,908	2,708,972
1895	13,814	2,643,854
1891—1895 keskimäärin	13,289	2,384,726

Tähän kulkuliikkeen vilkastumiseen vaikutti myös aikakauden lopulla kestänyt verrattain pitkä purjehduskausi. Mainitun purjehduskauden pituuden eri vuosina maamme etevimmissä satamissa näemme seuraavista numeroista.

Se teki seuraavan määrän

La durée de la navigation en

	1886.	1887.	1888.	1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
	p ä i v i ä . — j o u r s .									
Oulussa	169	162	136	145	188	151	160	158	176	187
Nikolainkaupungissa .	196	188	170	198	215	193	193	181	245	204
Porissa	241	236	217	217	241	212	234	211	249	243
Turussa	265	250	231	243	254	235	249	236	271	243
Hankoniemessä ¹⁾ . .	320	365	280	289	365	365	365	295	365	354
Helsingissä ¹⁾	248	262	229	244	294	259	263	239	275	244
Kotkassa	214	226	199	211	234	216	210	200	241	227
Wiipurissa	219	226	182	204	228	190	205	196	228	217

Kauppataarkoituksessa menivät ulkomaille ja tulivat suorastaan ulkomailta seuraavat 19 rekisteritonnia suuremmat laivat: ²⁾

Vuosi.	Tulleet laivat.				Menneet laivat.			
	Purjelaivat.		Höyrylaivat.		Purjelaivat.		Höyrylaivat.	
	Laivat.	Rek. tonn.	Laivat.	Rek. tonn.	Laivat.	Rek. tonn.	Laivat.	Rek. tonn.
1892	4,986	594,408	1,898	717,429	4,924	587,353	1,906	718,977
1893	5,304	640,918	2,065	802,508	5,378	649,340	2,063	801,858
1894	5,893	693,589	2,596	953,699	5,889	682,958	2,593	953,914
1895	5,502	648,562	2,274	932,768	5,569	665,493	2,273	930,349

¹⁾ Purjehduskausi pidennetty jäänsärkijän (»Murtajan«) avulla.

²⁾ Merenkulkuilastossa on vasta vuodelta 1892 alkaen erotettu suoranainen merenkulku ulkomaille, osoittava maahan tulleiden ja maasta lähteneiden laivojen todellisen määrän matkoja. Ylläolevia tiedonantoja senvuoksi ei voi verrata aikaisempien vuosien tietoihin, jotka käsitteivät nimellä maahan tulleet ja maasta lähteneet laivat kaikki klareeraukset, joiden alaisina laivat ulkomaanmatkan yhteydessä ovat olleet Suomen satamissa.

Jättämällä pois vuoden 1894, jonka purjehduskausi oli erinomaisen pitkä on vuosi vuodelta nouseva laivalukumäärä välittänyt maan tavaravaihdon ulkomaan kanssa. Kuten näkyy on tässä höyrylaivojen luku ollut pääosana ja nousee tämä joka vuosi. Niiden osuus tässä välityksessä on nimittäin koko tilatusta tonnimäärästä tehnyt 54,69 % vuonna 1892, 55,60 % vuonna 1893, 57,90 % vuonna 1894 ja 58,99 % vuonna 1895 tulleille laivoille ja 55,04 % v. 1892, 55,25 % v. 1893, 58,28 % 1894 ja 58,30 % v. 1895 lähteneille laivoille.

Tulleiden laivojen yllämanittu kantavuus jakaantuu *kansallisuuteen* nähdén seuraavalla tavalla:

Kansallisuus.	Tulleet laivat.							
	1892.		1893.		1894.		1895.	
	Rek. tonn.	%	Rek. tonn.	%	Rek. tonn.	%	Rek. tonn.	%
Suomalaisia	652,891	49,77	653,135	45,25	731,446	44,40	687,386	43,47
Venäläisiä	51,353	3,91	61,299	4,25	70,644	4,29	74,523	4,71
Ruotsalaisia	69,014	5,26	82,075	5,69	88,209	5,36	75,939	4,80
Norjalaisia	92,461	7,06	124,251	8,61	125,827	7,64	121,184	7,66
Tanskalaisia	97,229	7,41	104,158	7,22	114,747	6,96	113,290	7,17
Saksalaisia	87,904	6,70	102,631	7,11	142,564	8,65	115,915	7,33
Alankomaalaisia . . .	19,978	1,52	22,112	1,53	24,313	1,48	22,544	1,43
Belgialaisia	347	0,03	1,065	0,08	872	0,05	2,538	0,16
Englantilaisia	192,578	14,68	226,523	15,69	257,383	15,62	260,284	16,46
Skotlantilaisia	32,352	2,47	46,109	3,19	56,778	3,45	76,546	4,84
Irlantilaisia	—	—	2,797	0,19	1,435	0,09	—	—
Ranskalaisia	275	0,02	4,653	0,32	3,788	0,23	3,450	0,22
Espanjalaisia	5,973	0,45	3,341	0,23	8,143	0,49	11,103	0,70
Italialaisia	2,672	0,20	4,391	0,30	7,208	0,44	8,187	0,52
Itävalta-Unkarilaisia .	6,810	0,52	4,886	0,34	13,931	0,85	8,441	0,53
Yhteensä	1,311,837	100	1,443,426	100	1,647,288	100	1,581,330	100

Ylläolevat tiedonannot osottavat, että Suomen laivaston kantavuusmäärä välittämässä maan tavaravaihtoa ulkomaan kanssa on käsillä olevana viisivuotiskautena kärsinyt verrannollisen, keskeymättömän ja tuntuvan vähenemisen. Sen osuus tässä välityksessä on nimittäin noussut 49,8 %:in vuonna 1892, 45,3 % vuonna 1893, 44,4 % vuonna 1894 ja 43,5 %:iin vuonna 1895. Ulkomaan laivastosta on verrattain suurin osuus brittiläisellä sekä

senjälkeen venäläisellä. Verrattain pienempi kasvu on ollut norjalaisella ja saksalaisella laivastolla.

Ylläolevista Suomen laivastoa koskevista ilmoituksista voipi myöskin saada johdatusta näiden suhteiden arvostelemiseen. Suomen purjehduslaivaston kantavuusmäärä, joka 1870 vuoden keskivaiheilla saavutti korkeimman suuruutensa, on aina nykyisen ajanjakson keskiväliin vähentynyt ja laivojen keski-ikä tullut korkeammaksi. Kun purjehduslaivasto on saanut tyytyä huonoimpiin rahtimääriin tahi on ollut vähemmin käyttämiseen kelvollinen, ei höyrylaivaston kehitys ole ollut missään suhteessa maan suuresti lisääntyneeseen vientiin ja tuontiin meritse tahi tämän laivalajin käyttämiseen nykyaikaisessa kansainvälisessä yhdysliikenteessä. Koska vilkkaus maan tuonnissa ja viennissä nykyisellä ajanjaksolla, kuten yllä on mainittu, on erinomaisesti lisääntynyt, ymmärretään helposti, minkätähden myöskin ulkomaan kauppalaivaston osuus Suomen tavaravaihdon välityksessä ulkomaan kanssa on lisääntynyt.

Merikulkuneuvot. Merikulun helpottamiseksi Suomen vesillä on ajanjakson kuluessa pystytetty 4 uutta, isoa valolaitetta, nimittäin: *Yttergrundin* Waasan luotsauspiirissä, *Ekkeröön* Ahvenanmaan luotsauspiirissä, *Jussaaren*, Helsingin luotsauspiirissä sekä *Sortanlahden*, Laatokan luotsauspiirissä. Vedenalaisten karien viitoittamiseksi on asetettu 2 uutta tulituslaivaa, nimittäin toinen *Äransgrundin* luo Helsingin luotsauspiirissä ja toinen *Ulkonahkiaisen* karin luo Oulun luotsauspiirissä. Sitä paitsi on sisäreittien ja satamain tuloväylien viitoittamiseksi pystytetty joukko pienempiä valolaitteita. Tämän lisäyksen johdosta nousi toimessa olevain valtion kustantamain valolaitteiden luku vuoden 1895 päättyessä 158:aan, joista 42:lla oli vakinainen vartio, 7 oli tulilaivaa ja 107 johtomajakkaa ilman vakinaista vartiotta sekä loistokoneita. Luotsilaitoksen käytettävänä olevista höyrylaivoista on viisivuotiskauden kuluessa myyty höyrylaivat *Kallavesi* ja *Silmä*, jota vastoin uusi höyryalus *Saima* on tullut sijaan. Luotsilaitoksen höyrylaivain luku oli siis vuoden 1895 päättyessä 9, nimittäin *Eläköön*, *Sextant*, *Walvoja*, *Willmanstrand*, *Åland*, *Saturnus*, *Jupiter*, *Ahkera* ja *Saima*. Luotsilaitoksen valvonnan alaiseksi on myös pantu v. 1890 valmiiksi rakennettu jäänsärkijälaiva *Murtaja*.

Katsaus edellisiin ajanjaksoihin osottaa että on paljon saatu aikaan kulkuväyliemme merkitsemiseksi ja merikulun helpottamiseksi maamme rannikoilla. Toimessa pidettyjen tulilaitteiden luku on nimittäin ollut kunakin allaolevana vuotena:

Toimessa olevain		
	isomp. ¹⁾ tulilaitt. luku (ynnä tulilaivat).	pienempien tuli- laitteiden luku.
V. 1870	14	—
» 1875	16	—
» 1880	24	—
» 1885	31	41
» 1890	42	83
» 1895	51	107

Luonnollisena seurauksena tästä laitosten lisääntymisestä maan merikulkuneuvojen turvaamiseksi on epäilemättä pidettävä maan rannoilla tapahtuneiden karilletörmäysten ja haaksirikkojen lukumäärän huomattava väheneminen, jos kohta tämä lukumäärä jonakuna vuonna on saattanut nousta sangen korkeaan lukumäärään. Vuodesta 1876 on rantaantumisten ja haaksirikkojen lukumäärä ollut:

Vuonna.	Lukumäärä rantaantumisia ja haaksirikkoja. <i>Naufages.</i>	Vuonna.	Lukumäärä rantaantumisia ja haaksirikkoja. <i>Naufages.</i>	Vuonna.	Lukumäärä rantaantumisia ja haaksirikkoja. <i>Naufages.</i>	Vuonna.	Lukumäärä rantaantumisia ja haaksirikkoja. <i>Naufages.</i>
1876	21	1881	23	1886	21	1891	13
1877	32	1882	33	1887	22	1892	21
1878	23	1883	25	1888	24	1893	26
1879	50	1884	23	1889	18	1894	23
1880	34	1885	34	1890	32	1895	25
Yhteensä	160	Yhteensä	138	Yhteensä	117	Yhteensä	108
Keskim. v:ssä	32	Keskim. v:ssä	27,6	Keskim. v:ssä	23,4	Keskim. v:ssä	21,6

Haaksirikkojen ja rantaantumisten suuri luku v. 1890 on pääasiallisesti seurauksena Elokuun 28 p:nä mainittua vuotta Suomenlahden rannikoilla raivonneesta ankarasta myrskystä.

Luotsi- ja majakkalaitoksen palvelusväestö on enentynyt 31:stä virka- ja palvelusmiehestä, 138:sta majakan päälliköstä ja majakan vartiasta, 849:stä luotsipaikoissa ja muissa luotsilaitteissa sekä 216:sta luotsilaitoksen laivoissa palvelevasta henkilöstä v. 1890, 37:ään virka- ja palvelusmieheen, 174:ään

¹⁾ = Vakinaisella vartiolla varustetut tulilaitteet.

majakapanpäällikköön ja majakanvartiaan, 880:een luotsipaikoissa ja muissa luotsilaitteissa sekä 234:ään luotsilaitoksen laivoissa ja merimittauksissa palvelevaan henkilöön vuoden 1895 päättyessä.

Luotsausten luku teki:

	Luotsauksia. <i>Navires pilotés.</i>	Luotsausrahojen summa. <i>Montant du pilotage.</i>	
		Markkaa.	penniä.
V. 1891	12,209	242,991	32
» 1892	10,857	219,569	16
» 1893	11,847	246,413	73
» 1894	12,724	272,640	98
» 1895	11,442	253,636	77

Luotsausten keskimäärä aikakaudella 1891—1895 teki 11,816 vuodessa, jota vastoin lähinnä edellisenä viisivuotiskautena 10,705, 11,853 aikakautena 1881—1885 ja 11,215 vuosina 1876—1880. Luotsausrahojen summa kaikkina viitenä vuonna nousi 1,235,251 markkaan 96 penniin, 1,040,193 markkaan 82 penniin vuosina 1885—1890, 1,080,694 markkaan 11 penniin vuosina 1881—1885 ja 1,043,586 markkaan 46 penniin 1876—1880.

Merimittauksia Pohjanlahdessa, joita jo 1851 aloitettiin, on puheenalaisena aikakautena jatkettu sekä toimitettu keski- ja eteläisessä Merenkurkussa. Sitä paitsi on merimittauksia myöskin tehty Hankoniemen ja Helsingin läheisyydessä sekä Pielaveden ja Saimaan vesillä. Näitten kautta ovat seuraavat lukumäärät neliökilometriä mitatut ja kartotetut:

	Mitatut pinta-ala km ² :ssä.
V. 1891	267.
» 1892	268.
» 1893	674.
» 1894	556.
» 1895	607.
Yhteensä 2,372.	

Työn alkuunpanosta on siis merimittausten lopettamiseen saakka v. 1895 tutkittu ja mitattu 14,508 km²:n laajuinen meripinnan ala.

Tulua tuottavien kanavien luku, jotka olivat *Saimaan* kanava *Wiipurin* lahden ja *Saimaan* järven välillä, *Taipaleen* ja *Kannuksen* kanavat *Leppävirran* pitäjässä, *Ruokovirran* ja *Ahkionlahden* kanavat *Maaningan* pitäjässä, *Nerkkoon* kanava *Lapinlahden* pitäjässä, *Pielisjoen* kanavat, *Wesijärven* ja

Kalkkisten kanavat Asikkalan pitäjässä, *Walkiakosken* kanava Sääksmäen pitäjässä, *Lempoisten* kanava Lempäälän pitäjässä, *Muroleen* kanava Ruoveden pitäjässä sekä *Ämmän* ja *Koivukosken* sulut Kajaanin kaupungin lähellä, on edellisen viisivuotiskauden päättyessä lisääntynyt *Paakkolan* kanavalla Muolaan pitäjässä ja *Kolun* kanavalla Karttulan pitäjässä, molemmat avatut liikkeelle vuonna 1895. Sitä paitsi löytyi erityisiä valtion toimeenpanemia ja ylläpitämiä kanavarakenteita, joita käytettäessä ei tullut maksuja kysymykseen. Tähän voi laskea ne vene-, lauttaus- ja vesireitit, jotka suurimmissa vesistöissä ovat kulkuneuvojen parantamiseksi valtion aikaansaamia.

Kanavaliikkeen tulot sekä menot kanavien hoidosta ja korjauksista ovat vuosina 1892 ¹⁾—1895 tehneet:

	Tuloja.	Menoja.	Jäännös (+) tahi vajeus (—).
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
V. 1892	509,344: 11.	259,384: 25.	+ 249,959: 86.
» 1893	504,585: 13.	250,414: 33.	+ 254,170: 80.
» 1894	571,417: 83.	273,539: 49.	+ 297,878: 34.
» 1895	482,198: 32.	419,103: 61.	+ 63,094: 71.
Yhteensä	2,067,545: 39.	1,202,441: 68.	+ 865,103: 71.

Vuotuiset bruttotulot kanavista ja sulkulaitoksista ovat siis näinä neljänä vuonna nousseet keskimäärin 516,886 markkaan, menot näiden hoidosta ja korjauksista 300,610 markkaan, sekä nettotulo valtiolle 216,276 markkaan.

On ehkä mainittava, että valtion tulot kanavista ja sulkulaitoksista viimeisinä vuosikymmeninä ovat suuresti vähentyneet. Tarkastamalla tiedonantoja tässä suhteessa, esim. viimeisiltä 19 vuodelta, huomaa, että bruttotulot vuosina 1877—1880 tekivät keskimäärin vuodelta 806,016 markkaa, vuosina 1881—1885 717,642 markkaa, vuosina 1886—1890 521,326 markkaa, vuosina 1891—1895 504,801 markkaa. Epäilemättä riippuu tämä suhde etupäässä rautatieverkon laajenemisesta, jonka kautta kanavien merkitys vähenee.

Kaikki tulot kanavista ja sulkulaitoksista, sekä kaikki menot näiden korjaamiseksi ja hoitoon ynnä kanavalaitosten laajentamista varten, satamatoista, uusien laiva- ja tukkilauttausreitten y. m. sellaisten laitosten toimitamista varten ovat vuodesta 1877 alkaen tehneet:

¹⁾ Aikaisemmista vuosista puuttuu Tie- ja vesirakennusten Ylihallituksen kertomuksissa täysin luotettavia tietoja.

	Tulot. <i>Smc.</i>	Menot. <i>Smc.</i>
V. 1877	957,835: 51.	1,099,758: 65.
» 1878	846,807: 86.	944,717: 96.
» 1879	607,058: 70.	600,579: 70.
» 1880	812,360: 01.	368,294: 27.
» 1881	714,066: 24.	399,741: 59.
» 1882	834,499: 18.	469,883: 01.
» 1883	799,386: 97.	294,968: 40.
» 1884	688,736: 41.	303,357: 58.
» 1885	551,520: 88.	308,482: 07.
» 1886	541,823: 55.	234,307: 29.
» 1887	522,371: 94.	237,802: 68.
» 1888	531,224: 46.	236,228: 48.
» 1889	531,571: 05.	392,194: 76.
» 1890	479,640: 66.	823,134: 79.
» 1891	456,459: 61.	493,160: 68.
» 1892	509,344: 11.	1,054,533: 07.
» 1893	504,585: 13.	955,843: 66.
» 1894	571,417: 83.	1,046,424: 26.
» 1895	482,198: 32.	792,158: 86.

Kanavalaitoksen laajentamista varten, satamatöistä, uusien laiva- ja tukkilauttausreittien laittamista sekä vanhain tällaisten parantamista varten on valtion varoja annettu:

V. 1892	795,148: 82.
» 1893	705,429: 33.
» 1894	772,884: 77.
» 1895	373,055: 25.

Aikakauden 1891—1895 kuluessa valtion kustannuksella tehdyistä koskenperkaus- ja kanavoimistöistä, joka kustannus sisältyy yllämainittuihin summiin, mainittakoon:

1. Savonlinnan ja Punkaharjun kulkuväylän välillä olevan Moisalmen perkaaminen. Työ tehtiin v. 1891—1892 ja maksoi 36,632 markkaa 87 penniä.

2. Pielisjoen kanavalaitoksessa erityisiä pienempiä perkaustöitä.

3. Puulavedessä löytyvien Likaisensalmen, Kellosalmen ja Waimosalmen kanavoittamista Kangasniemen ja Mikkelin pitäjässä 1,78 m syväksi veden matalimmalla ollessa; päätettiin 1893. Työ alettiin 1889 ja maksoi 90,973 markkaa 20 penniä.

4. Pinteleen ja Ilmoilanselän välillä Pälkäneen pitäjässä olevan Kyllön joen kanavoiminen. Työ oli aloitettu 1889 ja päättyi 1893. Kulut 77,415 markkaa 20 penniä.

5. Ruoveden pitäjässä aivan alapuolella Muroleen kanavaa olevan Kivisalmen sekä samassa pitäjässä olevan Kaivoskannan kanavan syventäminen. Työ tehtiin 1891—1893. Kulut 53,370 markkaa 49 penniä.

6. Tuloväylän perkaaminen Naantaliin länsipuolella Raumankaria. Tehtiin 1890—1891. Kulut 21,626 markkaa 87 penniä.

7. Hummelsundin ja Källsundin ruoppaaminen sisemmässä väylässä saaristosta Porvoon kaupunkiin 4 jalan syvyydeksi veden alinna ollessa. Alotettiin 1890 ja lopetettiin 1895. Kulut 35,464 markkaa 64 penniä.

8. Klubbnäsin kanavasta kulkevan väylän syventäminen, laajentaminen sekä perkaaminen 1,78 m syväksi Hertonäsin kartanon ja Degeröön välillä Helsingin läheisyydessä. Tehtiin 1891—1892. Kulut 15,400 markkaa 44 penniä.

9. Iijoen perkaaminen, jotta saataisiin veneväylä ja esteetön lauttausreitti pitkin jokea. Alotettiin 1888 sekä päättyi 1894. Kulut 58,604 markkaa 68 penniä.

10. Lauttausreitti pitkin Taivalkosken länsirantaa Kemijoen joessa ja Kemijoen pitäjässä. Tehtiin 1889—1891. Kulut 108,433 markkaa 43 penniä. Erityisiin vuosina 1892—1893 tehtyihin täydentämistöihin meni vielä 21,088 markkaa 91 penniä.

11. Tornion ja Muonion jokien perkaaminen, lauttauksen helpottamiseksi. Työ tehtiin Ruotsin-Norjan ja Suomen tekemän yhteisen suunnitelman mukaan vuosina 1891—1894. Perkaamistyö Suomen puolesta päättyi kuitenkin jo 1893 ja maksoi 37,891 markkaa 82 penniä.

12. Hangon sataman laajentaminen, johon työhön kuului:

a) aallomurtajan pidentäminen, b) rantalaiturin varustaminen tavaravajalla, sekä c) satamasuvannon ruoppaaminen. Työ alkoi 1889 ja päättyi 1894. Kulut 1,145,718 markkaa 83 penniä.

13. Helsingin satamassa olevan Lonnarin vedenalaisen karin särkeminen 8,5 m syväksi. Aljettiin 1890 ja päätettiin 1894. Kulut 219,126 markkaa 67 penniä.

14. Ahoniemensalmen, Kirnusalmen, Jäminkinsalmen, Tervasalmen, Kilvensalmen, Hampoistensalmen ja Toltainsalmen perkaaminen kulkuväylässä Muroleelta Virtain kirkonkylään esteettömän 1,5 m syvyyden kulkureitin saavuttamiseksi. Työ alkoi 1892 sekä päättyi 1894. Kulut 55,831 markkaa 96 penniä, johon Virtain kunta otti osaa 900 markalla.

15. Vesireittien kanavoiminen ja perkaaminen Pielaveden ja Iisveden välillä, haaralla viimeainitusta järvestä Karttulaan 1,78 m syväksi sekä Matin-

lanvirran ylisen ja alisen Keiteleen välillä samaa syvyyttä, samoin kuin Iisveden ja Niiniveden välillä olevien Jänissalmen ja Vaajasalmen perkaaminen sekä Kuttajärven ja Wirmaveden välillä Karttulan pitäjässä olevan Kuttakosken kanavoiminen 1,5 m syväksi. Nämät työt tehtiin 1892—1895 627,000 markan kustannuksella.

16. Vuoksen joen kanavoiminen. 2,07 m syväksi veden alinna ollessa, Jääsken kirkonkylästä Laatokan järvelle pohjoisella ja Kiviniemelle Sakkolan pitäjässä eteläisellä haaralla. Tehtiin 1892—1895. Kulut 329,522 markkaa 67 penniä.

17. Porvoon pitäjässä pohjoispuolella Ramsholman saarta olevan Kivisalmen syventäminen 2,38 metriksi veden alinna ollessa ja 3,27 m keskikorkeudella. Tehtiin 1892—1894. Kulut 10,413 markkaa 32 penniä.

18. Wiipurin kaupungin ja Uuraan välillä olevan kulkureitin syventäminen 4,45 m veden alinna ollessa sekä siitä 5,34 m syväksi ulapalle. Työtä aloitettiin 1892 ja päätettiin vuonna 1895, jolloin työ kokonaisuudessaan maksoi 398,100 markkaa, johon Wiipurin kaupunki otti osaa melkein kolmannella osalla.

19. Venereitin ja vetoreittien tekeminen niihin vesiin, jotka Änättijärvestä sekä Veräisenjärven vesistä juoksevat Lammas- ja Ontojärviin Kuhmoniemen kirkon seuduilla. Työ tehtiin 1892—1893. Kulut 19,198 markkaa 90 penniä.

20. Venereitin ja vetoreittien tekeminen niihin vedenhaaroihin, jotka nimellä Viekeinjoki luoteesta laskevat Ontojärveen Kuhmoniemellä. Työ tehtiin 1892—1893. Kulut 5,669 markkaa 50 penniä.

21. Venereitin ja vetoreitin tekeminen Vuokkijokeen Suomussalmen pitäjässä. Tehtiin 1892—1893. Kulut 9,864 markkaa 47 penniä.

22. Pielisjärvestä Retulahden kautta Juu'an pitäjän kirkonkylään kulkevan kulkuväylän perkaaminen. Aljettiin 1893, vaan ei päätetty viisivuotiskaudella. Lasketut kulut 28,700 markkaa.

23. Jämssän pitäjän kirkonkylän ja Päijänteen välillä olevan Jämssänjoen ruoppaaminen 2,82 m syväksi veden keskikorkeudella ollessa. Alotettiin 1893. Arvioitu kustannus 32,800 markkaa.

24. Saaristossa Uudenkaupungin ja Naantalin välillä olevan Merimaskun salmen perkaaminen 3,15 m syväksi veden tavallisella korkeudella ollessa. Tehtiin 1893. Kulut 5,831 markkaa 61 penniä.

25. Oulun- ja Kiantajärvien välillä olevien vene- ja vetoreittien laajentaminen ja täydentäminen Kiehimän- ja Emäjoissa. Tehtiin 1893—1895. Kulut 76,784 markkaa 25 penniä.

26. Palojoen ja Sotkajoen perkaaminen venekulun helpottamiseksi Enontekiäisten pitäjän kirkonkylän ja Muonion joen välisillä vesillä. Tehtiin 1893. Kulut 2,000 markkaa.

27. Vehmaan salmessa Naantalin ja Uudenkaupungin välillä löytyvän kulkuväylän perkaaminen 1,5 m syväksi veden alinna ollessa. Tehtiin 1894—1895. Kulut 9,348 markkaa 59 penniä.

28. Bogskärin majakan korjaaminen ja vahvistaminen. Tehtiin 1894. Kulut 78,968 markkaa 85 penniä.

29. Pohjan lahden suun ruoppaaminen 5,195 m syvyiseksi; tehtiin 1894—1895. Kulut 61,055 markkaa 28 penniä.

30. Kulkuväylän oikominen ja perkaaminen Leppävirran ja Tuusniemen pitäjissä olevan Suvasveden sekä Heinäveden pitäjässä olevan Karvionrannan välillä 1,78 m syväksi. Tehtiin 1892—1893 sekä täydennystyö 1895. Kulut 39,799 markkaa 86 penniä.

31. Karvionjärven ja Kermajärven välillä olevan Karvion kosken Heinäveden pitäjässä kanavoiminen 2,1 m syvyiseksi. Aljettiin 1895. Arvioitu kustannus 125,000 markkaa.

32. Ukon- eli Hullatsalmen, Kotkan eli Rautamullansalmen, Punapukinsalmen ja Vaimosalmen itäisen suun perkaaminen, 1,8 m vähinnä syvyytenä, Puulavedessä, Kangasniemen ja Mikkelin pitäjissä. Tehtiin 1894—1895. Kulut 18,418 markkaa 49 penniä.

33. Puulaveden ja Liekuneenvesien välillä olevan Suonsalmen perkaaminen Hirvensalmen pitäjässä kulkuväylän avaamiseksi, joka olisi vähintään 1,8 m syvä. Työt aljettiin 1895. Arvioitu kustannus 38,300 markkaa.

34. Pälkäneen pitäjässä olevan Kyllön joen oikominen. Aljettiin 1895. Arvioitu kustannus 26,100 markkaa.

35. Kulkuväylän syventäminen Siuron asemalta Hämeenkyrön pitäjän kirkonkylään 1,2—1,5 m syvällä käypien höyrylaivojen reitin hankkimiseksi. Työ tehtiin pääasiallisesti 1895. Arvioitu kustannus 19,600 markkaa.

36. Vetoreitin teettäminen Ontajokeen, Kuhmoniemen pitäjässä olevaan Katermakoskeen. Tehtiin 1895. Kulut 5,958 markkaa 19 penniä.

37. Utojoen perkaaminen Utajärven pitäjässä erityisten lauttauses-teitten poistamiseksi. Kulut 3,909 markkaa 86 penniä, johon asianosalliset ottivat osaa 733 markalla 90 pennillä.

38. Oulun joessa olevan Madetkosken perkaaminen höyrylaivareitin aikaansaamiseksi. Työ tehtiin 1895. Kulut 14,221 markkaa 1 penni.

Järvenlaskemis-, koskenperkaus- ja kanavoittamistöistä, jotka ovat tarkoittaneet vesiperäisten soiden ja rämeiden kuivattamista sekä viljeltävään maahan aikaansaantia, mainittakoon yhteydessä edellisten kanssa seuraavat:

1. Tessiön eli Taasian joen perkaaminen Lappträskin ja Ruotsin-Pyhtään pitäjässä veden tulvaamisen estämiseksi. Työ aloitettiin 1885 ja päätettiin 1893.

2. Vantaan joen perkaaminen sen suusta aina lähelle Riihimäen asemaa. Työ aloitettiin 1891, vaan ei keritty päättää viisivuotiskautena.

3. Muurame-järven laskeminen Korpilahden pitäjässä järven lähellä olevien vesiperäisten maitten vapauttamiseksi liiallisesta vedestä. Työ suoritettiin 1891.

4. Ämmänsuon ja Toivarinsuon 10,6 hehtaaria suurien nevojen kuivattaminen Huittisten pitäjässä. Työ suoritettiin 1890—1892 sekä erityiset täydentämistyöt 1894—1895.

5. Karjajoen perkaaminen Pöytyän pitäjässä ympäristöllä olevien vesiperäisten maiden kuivattamiseksi. Suoritettiin 1890—1891.

6. Saveron joen ja Paanunkosken perkaaminen Sippolan joessa ja Sippolan pitäjässä ympäristöllä olevien vesiperäisten maitten kuivattamiseksi. Työ alkoi jo 1888 ja päättyi 1892, johon tuli lisäksi pienempi täydennöstyö v. 1893.

7. Rutajärven laskeminen Korpilahden ja Leivonmäen pitäjissä, ympäristöllä olevien maitten kuivattamiseksi. Työ alkoi 1890 ja päättyi 1894.

8. Haapajärven, Pienen- ja Suuren-Kiukoisen sekä Sarvijärven laskeminen Pielaveden pitäjässä. Työ alkoi 1886 ja jatkui vuosittain, keskeyttämisellä 1889, vuoteen 1891, jolloin se päättyi.

9. Kortteisten järven kuivattaminen Pihtiputaalla. Työ, jonka kautta arvattiin saatavan 840 tynnyrin alaa heinää kasvavaa maata, alkoi 1883 ja päättyi 1891. Täydennystyö suoritettiin 1894—1895.

10. Tainusjärven laskeminen Jurvan pitäjässä kasvun kartuttamista varten Tainusjoen puron molemmilla puolilla olevalla 85 hehtaaria avaralla kytömaalla 300 hehtaarin järvenpohjan muuttamiseksi luonnolliseksi niityksi. Työ tehtiin 1891—1893, paitsi seuraaviksi säästetyt erityiset perkaamistyöt.

11. Köntterinnevan, Laakanevan ja Viitanevan kuivattaminen Kuortaneen pitäjässä 245 hehtaarin laueudelta. Suoritettiin 1891—1892.

12. Riihinevan, Alinennevan, Heinänevan, Syrjänevan ja Jäättenevan toistensa kanssa yhteydessä olevien nevojen kuivattaminen Lapuan pitäjässä, jonka kautta saatiin yhteensä 1,450 hehtaaria viljelykseen kelpaavaa maata. Työ aloitettiin 1886 ja päätettiin 1895.

13. Ison- eli Joudinnevan kuivattaminen Isonkyrön pitäjässä 500 hehtaaria maata. Työtä, joka alkoi 1888, ei kerjitty päättää viisivuotiskautena.

14. Kyröjoen suun perkaaminen Koivulahden pitäjässä suurien ja pitkällisten tulvien estämiseksi, jotka toisinaan peittävät 740 tynnyrinalaa maata. Työ tehtiin 1891—1892.

15. Laninsoson kruunulle kuuluvan, 500 hehtaarin laajuisen suomaan kuivattaminen Muhoksen pitäjässä. Työ aljettiin 1890 ja päättyi 1893.

16. Karjurimmin ja Hirvirimmin nevojen kuivattaminen Kestilän pitäjässä. Työ tehtiin 1891—1893.

17. Vesiperäisten maitten kuivattaminen Rutakon rukoushuoneen seurakunnassa Iisalmen pitäjää. Työ tehtiin 1891—1893 erityisine täydennystöineen 1895.

18. Isonsuon ojittaminen Poomarkun kappelissa. Työ suoriutui 1891—1894, keskeytyen vuonna 1893.

19. Pien-Sulkavan järven laskeminen Pielaveden pitäjässä. Alotettiin 1889 ja päätettiin 1895.

20. Pöllökkäjärven, Soppilammin ja Poskilammin laskeminen Nilsian pitäjässä. Työ tehtiin 1892—1895.

21. Kaurajärven laskeminen ja kuivattaminen. Työ, joka oli alkanut 1885 ja sittemmin vuosittain jatkunut, lukuun ottamatta vuosia 1890 ja 1891, ei tullut päätetyksi viisivuotiskautena.

22. Rummukajärven kuivattaminen Vähän Kyrön pitäjässä, jonka kautta 42 hehtaaria merenpohjaa ja 276 hehtaaria ympäröivää savipohjaista suomaata ajottiin muuttaa viljelykseen kelpaavaksi maaksi. Työ alkoi 1892 ja päättyi 1895 paitsi vähempiä perkaamis- ja oikaisutöitä.

23. Pohjanluoman puron perkaaminen Ilmolan pitäjässä Surennevan 433 hehtaaria avaran maan kuivattamiseksi. Työ suoritettiin 1892—1894.

24. Marjamon suon kuivattaminen Ristijärven kappelissa, jonka kautta otaksuttiin saatavan noin 100 hehtaaria maata. Työ tehtiin 1892—1894.

25. Piipsjärven kuivattaminen Oulaisten pitäjässä, jonka kautta arvattiin saatavan 365 hehtaaria rehevää niittymaata järvenpohjasta. Työ alkoi 1892 ja on jatkunut koko viisivuotiskauden läpeensä.

26. Tittojoen perkaaminen Kurkijoen pitäjässä, jonka kautta saatiin 250—280 hehtaaria viljelyksenkelpoista niittymaata. Työ suoritettiin 1893—1894, täydennystyöllä 1895.

27. Hannilanjärven laskeminen Antrean pitäjässä, jonka kautta arvattiin saatavan 10 hehtaaria maata sekä 108 hehtaaria niittymaata

parannettavan. Työ alkoi 1893, vaan ei keritty päättää aikakauden kuluessa.

28. Nisajärven kuivattaminen Polvijärven kappelissa Liperin pitäjää. Työ suoritettiin 1893.

29. Porosuo- nevan kuivattaminen Iisalmen pitäjässä, jonka kautta saatiin 425 hehtaaria maata. Tehtiin 1893—1895, paitse yksityisiä, pienempiä täydennystöitä.

30. Heinävalkeisen, Isorimmin, Kõmijärven ja Kivirimpilammin toistensa kanssa yhteydessä olevien lampien laskeminen Pihlajaveden kappelissa, jonka kautta on arvattu saatavan 32 hehtaaria hyvänlaista maatumaa, 142 hehtaaria suomaata kuivattavan ja 71 hehtaaria maata vapautetuksi vahingollisista tulvauksista. Työ tehtiin 1893 ja 1894, jonka jälkeen se vastaisuudeksi keskeytettiin.

31. Mölynlammin laskeminen Soinin kappelissa, jonka kautta otaksuttiin saatavan 12 hehtaaria viljelyksenkelpoista maatumaa sekä 136 hehtaaria niitty- ja suomaata vapautetuksi tulvauksista ja mahdollisiksi ojittaa. Työ tehtiin pääasiallisesti 1893—1894.

32. Syrjäsuon 490 hehtaarin lavean nevan kuivattaminen Utajärven pitäjässä. Suoritettiin 1893—1894.

33. Isososon, Matokorven ja Rauhioniityn 1,430 lavean suomaan kuivattaminen Muhoksen pitäjässä. Työ tehtiin 1893—1894.

34. Unterniskan ja Virrasjoen perkaaminen Ruokolahden pitäjässä, jonka kautta noin 200 hehtaaria niittymaata katsottiin voitavan parantaa ja 189 hehtaaria suo- ja nevamaata kuivattaa. Työ tehtiin 1894.

35. Lapuanjoen vedenkorkeuden järjestäminen Alahärman pitäjässä Jepuan kappelissa vedentulvan estämiseksi. Työ alkoi 1894, vaan ei ehditty päättää viisivuotiskauden kuluessa.

36. Vedenkorkeuden järjestäminen Nurmon pitäjän Nurmon joessa vedentulvien estämiseksi. Työ alkoi 1894 ja päättyi pääasiallisesti 1895.

37. Alajoen perkaaminen ja syventäminen Halsuan lammin veden alentamista varten Halsuan kappelissa. Tämän arveltiin voitavan lyhentää sitä aikaa, jolloin lammin ympärillä olevat vesiperäiset maat ovat veden tulvan vallassa. Työ alkoi 1894.

38. Riponjoen vedenkorkeuden järjestäminen Huittisten pitäjässä ympärillä olevien maitten kuivattamiseksi. Työ alkoi 1895.

39. Nevamaan kuivattaminen Lappajärven pitäjässä, jonka kautta noin 88 hehtaaria kuivaa nevamaata tehtiin viljelyksenkelpoiseksi. Työ alkoi 1895.

40. Lehmäjoen perkaaminen Isonkyrön pitäjässä, jonka kautta arvattiin saatavan noin 1,980 hehtaaria nevaperäistä maata kuivatuksi. Työ alkoi 1895.

41. Suvantojärven pohjan kuivattaminen Viitasaaren pitäjässä, jonka kautta heinän kasvuksi sopivaa maata laskettiin saatavan 500 hehtaaria. Työ tehtiin 1895.

Useimmat nämä vedenlaskemis- ja kuivattamistyöt ovat toimitettaneet osakkaat, jotka tässä suhteessa ovat saaneet kannatusta osaksi valtion antamalla rahaavulla osaksi saaneet johtamisen maksutta.

Maakulkuneuvot. Vuoden 1885 päättyessä ilmoitettiin *teitä* olevan 42,644 km, joista 23,392 km oli yleisiä maanteitä ja 19,252 km kyläteitä sekä vuoden 1890 päättyessä 44,408 km, joista 25,192 oli yleisiä maanteitä ja 19,216 km kyläteitä. Vuoden 1895 päättyessä mainitaan niiden pituus olleen ainoastaan **44,391** km, joista **24,967** km oli yleisiä maanteitä ja **19,424** kyläteitä. Tästä seuraisi että yleisten maanteitten pituus viisivuotiskaudella olisi jossain määrin vähentynyt, joka itsessään jo tuntuu mahdottomalta ja on lähemmin tarkastettaessa mahdotonta sikäli kun, kuten taulusta 17 käy selville, viisivuotiskaudella melkoinen määrä uusia maanteitä on tullut liisään. Koska ensitiedot, johon yllämainitut kuvernöörien kertomuksista otetut ilmoitukset viittaavat, ovat tehdyt summittaisesti kustakin kunnasta, ei kuitenkaan perusteellinen tarkastus eri vuosien ilmoituksista näytä missä vika on etteivät yllämainitut tiedonannot pidä yhtä. Näyttää kuitenkin siltä, että vuodelta 1890 annetut ilmoitukset ovat liian korkeat, riippuen siitä että Hämeen läänistä annetut tiedonannot ovat väärät, jossa yleisten maanteitten ja kyläteitten pituuden oikeammin tulee olla 2,899 ja 1,922 km 3,824 ja 2,238 km sijasta. Tämän muutoksen kautta tulee loppusummaksi koko tienpituudelle vuoden 1890 päättyessä 43,167 km, joista 24,267 km yleisiä maanteitä ja 18,900 km kyläteitä. Tästä seuraisi siis, että viisivuotiskauden ajalla teiden pituus oikeimmiten olisi lisääntynyt 1,224 km:llä, joista 700 km yleisiä maanteitä ja 524 kyläteitä. Kuitenkaan ei tämä pidä yhtä ilmoitusten kanssa taulussa 19, että kokonaista 1,758 km kyläteitä olisi vuosina 1891—1895 rakennettu. Jos kuitenkin katsotaan oikeaksi, että 1895 päättyessä olisi löytynyt 44,391 km teitä, tulisi mainittuna aikana yhdelle kilometrille tietä 7,5 neliökilometriä maan alasta. Eri lääneissä suhta oli seuraava:

Uudenmaan lääni	2,6
Turun ja Porin lääni	3,6
Hämeen »	3,7
Wiipurin »	3,7
Mikkelin »	5,5
Kuopion »	7,8
Waasan »	5,6
Oulun »	27,7

Etupäässä ovat uudet tiet syntyneet pohjoisissa lääneissä, joita kato-
vuodet 1891—1892 enimmin kohtasivat, ja on tierakennukset olleet hätäapu-
teinä, osaksi valtion, osaksi kuntien järjestäminä, monessa tapauksessa val-
tiovarojen avulla. Kuvernöörien antamien ilmoitusten mukaan oli tällaisia
rakenteita varten viisivuotiskaudella annettu ainakin 739,000 markkaa, josta
yksistään Waasan läänille tuli 84,000 markkaa, Oulun läänille 271,000 mark-
kaa ja Kuopion läänille 317,000 markkaa.

Siltojen ja lauttojen luku, joka 1890 päättyessä oli 8,412 ja 167, ilmoi-
tetaan 1895 päättyessä olleen 8,570 ja 175. Tästä määrästä oli 35 raudasta
ja 2,244 kivistä sekä jäännös puusta. Vuoden 1890 päättyessä oli edellisten
luku 25, ja kivisiltojen luku 1,840.

Maanviljelyksen hartioilla vanhastaan olevan, matkustavaisten kuljet-
tamista koskevan velvollisuuden suhteen oli edellisen aikakauden kuluessa
tapahtunut perinpohjaisia muutoksia. Armollisessa Asetuksessa 12 p:ltä Mar-
raskuuta 1883 vahvistettiin nimittäin uudet periaatteet mainitun velvollisuu-
den suhteen, joilla tarkoitettiin vähentää maatilojen kyyditysrasitusta sekä
siirtää osa sen kustannuksista itse matkustavaisiin. Tämän mukaan annet-
tiin urakkalaitokselle etusija kyyditystointa järjestettäissä eri kunnissa, ja
Armollisen Julistuksen kautta samalta päivältä korotettiin kyytiraha 20 pen-
niin kaupunkien kestikievareista sekä 16 penniin virstalta (= 11,0688 km)
kestikievareista ja postiasemista maaseudulla. Kolmas laji kyytilaitoksia,
jotka asetus määräsi, oli n. s. reservi-asemat, joista matkustavaisia kuljetet-
taisiin ainoasti lisä-kyytirahaa vastaan, joka ei saanut nousta 32 penniä suu-
remmaksi virstalta. 20 p:nä Joulukuuta 1888 annetun asetuksen kautta pois-
tettiin n. k. postiasemat vuoden 1891 alusta lukien sekä määrättiin julistuk-
sen kautta samalta päivältä että kyytiraha kaupungista oli 18 penniä ja
maalla 14 penniä kilometriltä jolloin n. s. »lisä« kyyditykseen tuli korkein-
taan 5 pennin korotus kilometriltä.

Kuten Päätoimiston viimeisestä viisivuotiskertomuksesta käy selville,
oli heti siitä alkaen, jolloin asetukset tästä astuivat voimaan eli 1 p:ltä
Tammikuuta 1885, täten järjestetty kyytilaitos ruvennut osottamaan vaiku-
tustaan kulkuliikenteessä. Niiden tietojen mukaan, jotka kuvernöörit ovat

antaneet matkustajien luvusta, jotka ovat käyttäneet kyytiä, aleni näet tämä luku 617,659 matkustajasta keskimäärin vuosina 1881—1884 ainoastaan 242,671:een v. 1885. Sen jälkeen kyydistysten luku viitenä seuraavana vuotena on ollut yhä alenemassa päin, ja oli

v. 1886	219,477.
» 1887	201,055.
» 1888	198,052.
» 1889	196,681.
» 1890	194,255.

tahi ainoastaan 201,904 kyyditystä vuotuisena keskimääränä. Kysymyksessä olevana aikakautena on keskimäärä ollut vieläkin alenemassa, nimittäin 192,399:ään kyyditykseen. Yksityisinä vuosina on luku kuitenkin vaihtunut ja oli

v. 1891	199,462.
» 1892	209,082.
» 1893	197,728.
» 1894	183,824.
» 1895	171,898.

Niinkuin muutamat kuvernöörien kertomukset mainitsevat, oli syynä tähän matkustajien määrän huomattavaan alenemiseen se, että matkustavainen yleisö vältti yleisesti kyydin käyttämistä ja sen sijaan enemmän kuin ennen käytti joko omia tai pitempiä matkoja varten vuokrattuja hevosia. Tapahtuipa useinkin, että yleisten kyydityslaitosten viereen syntyi yksityisiä, jotka tarjosivat matkustajille kyyditystä edullisemmilla ehdoilla. Erittäin tärkeänä syynä kyyditysten vähenemiseen tulee myös pitää rautatieverkon jatkunutta laajenemista.

Rautatiet. Maan liikenteeseen käytettyjen rautateitten yhteenlaskettu pituus teki vuoden 1890 päättyessä 1,908,58 kilometriä, joista 1,875,58 km oli valtion rautateitä ja 33 kilometriä, nimittäin Porvoon—Keravan rautatie, yksityisen yhtiön. Valtiorautateitten koko pituus, haara- ja sivuradat siihen luettuina, nousi 2,179,06 km.

Vuosien 1891—1895 kuluessa on rautatieverkkoa laajennettu kahdella uudella, valtion varoilla rakennetulla radalla: Karjalan ja Porin radalla. Edellinen, Wiipuri—Antrea, avattiin liikenteelle 1 p:nä Marraskuuta 1892. Jäljellä olevat radat Antrea—Sortavala sekä Sortavala—Joensuu avattiin 1

p:nä Marraskuuta 1893 ja 1 p:nä Marraskuuta 1894. Porin rata, jonka lähtöpaikka on Tampere ja päättyy Poriin, avattiin juhlallisesti liikenteelle 1 p:nä Marraskuuta 1895. Paitsi näitä pää ratoja, joiden yhteenlaskettu pituus on 446,507 km — Karjalan rata 310,527 km ja Porin rata 135,98 km — on viisivuotiskautena seuraavat sivuradat tulleet lisää, nimittäin 1:o) 1,8 km pituinen sivurata Savonradalla Otavan asemalta Puulaveden järven rannalle, rakennettu vuonna 1891; 2:o) n. k. Imatran rata, 35,710 km pitkä, Antrean asemalta Karjalanradalla Imatran putoukselle, avattiin liikenteelle 1 p:nä Marraskuuta 1892; 3:o) 3,8 km pituinen sivurata, joka 2 km pohjoisessa Kouvolan asemalta Savon radalla kulkee Kymin tehtaalle, avattiin liikenteelle 1 p:nä Lokakuuta 1892; 4:o) 1,327 km pituinen sivurata Imatran radalta Enson puuhiomolle, rakennettu 1892; 5:o) 1,609 km pituinen sivurata Antrean asemalta Vuoksen satamalle, avattiin liikenteelle 1 p:nä Toukokuuta 1893; 6:o) 3,660 km pituinen sivurata Waasan rautatieltä Vaskiluodon satamalle, avattiin liikenteelle 1 p:nä Elokuuta; 7:o) 2,064 km pituinen Sortavalasta Karjalan radalla viime mainitun kaupungin satamaan avattiin liikenteelle 1 p:nä Kesäkuuta 1894; 8:o) 2,105 km pituinen sivurata Wiipurin asemalta Wiipurin satamaan, avattiin 1 p:nä Lokakuuta 1894; 9:o) 2,302 km pituinen sivurata Malmin asemalta Helsingin—Riihimäen radalla, mainitun aseman lähellä olevalle Helsingin kaupungin hautausmaalle, valmiiksi rakennettu Marraskuussa 1894; 10:o) 4,541 km pitkä sivurata Helsingin asemalta tämän kaupungin eteläsatamaan, avattu liikenteelle 16 p:nä Joulukuuta 1894; sekä 11:o) 3,3 km pituinen sivurata Värtsilän asemalta Karjalan radalla Värtsilän tehtaalle; 12:o) Imatran rata jatkettu 6,75 km:llä Vuoksen niskan satamapaikkaan Saimaan rannalla; 13:o) 1,26 km pituinen sivurata, lähtien Savon radalta 3 km matkalla pohjoispuolella Kotkan kaupunkia Hallan—Hovinsaaren sahoille; nämä kolme viime mainittua valtionrautatietä avattiin liikenteelle 16 p:nä Lokakuuta 1895.

Näitten lisääntymisten kautta on Suomen valtionrautateitten pituus viisivuotiskautena enentynyt 514,83 kilometrillä, niin että maan rautatieverkon koko raitiopituus v. 1895 päättyessä oli 2,390,41 kilometriä jaettuna seuraavalla tavalla:

La longueur des chemins de fer exploités de l'État en 1895.

	Pääratoja. <i>Voies princ.</i>	Haara- ratoja. <i>Voies se- cond.</i>	Sivu- ja- syjäräi- tioita. <i>V. de gare et de serv.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
	km.	km.	km.	km.
Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin rata-osa	477,83	40,91	¹⁾ 196,00	714,74
Hankoniemen—Hyvinkään » .	149,23	4,29	30,42	183,94
Turun—Tampereen—Hämeenlinnan » .	207,66	3,95	44,38	255,99
Waasan » .	306,75	3,66	34,07	344,48
Oulun » .	334,74	24,33	42,24	401,31
Savon » .	325,82	16,91	34,26	376,99
Karjalan » .	310,53	47,82	38,70	397,05
Porin » .	135,98	—	21,07	157,05
Yhteensä	2,248,54	141,87	441,14	2,831,55

Liikepituus yhteensä 2,390,41

Mitään yksityisiä ratoja ei aikakaudella syntynyt.

Kustannukset Karjalan radalta nousivat 24,325,750 markkaan. Kun nämät kulungit jaetaan asianom. ratojen raitiopituudella pääradoilla ja valtion kokonaan kustantamilla haararadoilla, saadaan raitiorakennukselle keskimääräisenä kustannuksena 70,108 markkaa 48 penniä ²⁾ kilometriltä Karjalan rautatietä ja 80,656 markkaa 88 penniä ²⁾ Porin rataa.

Päälle sitä pääomaa, jota eri rautatierakenteet alkuaan vaativat, on valtionrautateiden pääoma-arvo vuosien kuluessa tuntuvasti enentynyt sen kautta, että on rakennettu haararatoja, kaksinkertaisia raitioita yksityisillä radoilla, perustettu uusia asemia ja pysäkkiä, laajennettu asemia, vahvistettu irtonaisia aineksia y. m. Jos nämät kustannukset otetaan huomioon, tekee valtionrautateiden pääoma-arvo v. 1895 lopussa noin 193,000,000 markkaa. Vuoden 1890 päättyessä teki tämä arvo 143,158,507 markkaa 93 penniä, joten siis rautateiden laajentamista varten viisivuotiskautena on suoritettu noin 50,000,000 markkaa.

¹⁾ Tästä on 21,06 km kaksinkertaista raitiota.

²⁾ Kysymyksessä olevan raition pituus Karjalan radalla on nimittäin 346,973 km ja Porin radalla 140,661 km.

Alla-oleva taulu osoittaa tasaisissa markkoissa valtionrautateitten tulot ja menot sekä säästön
puheenalaisena aikakautena:

		T u l o t. — <i>R e c e t t e s.</i>				M e n o t. — <i>D é p e n s e s.</i>			Säästö. <i>Revenu.</i>
		Henkilöliikenne. <i>Voyageurs.</i>	Tavaraliike. <i>Marchandises.</i>	Ylimääräisiä ja sekalaisia tuloja. <i>Diverses.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Liikenteen ylläpito ja korjaukset. <i>Trafic et remonte.</i>	Uutisrakennukset, kalusto, tarve- aineet y. m. <i>Constructions nou- velles.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	
V. 1891		5,474,672	7,079,660	178,158	12,732,490	8,204,907	2,276,016	10,480,923	2,251,567
» 1892		5,099,336	7,067,903	154,314	12,321,553	8,631,430	2,626,586	11,258,016	1,063,537
» 1893		5,256,635	7,989,854	157,770	13,404,259	9,112,665	1,325,204	10,437,869	2,966,390
» 1894		5,461,802	8,655,940	183,308	14,301,050	9,186,701	1,600,587	10,787,288	3,513,762
» 1895		6,069,759	9,212,558	173,967	15,456,284	10,119,866	3,008,572	13,128,438	2,327,846
1891—1895	Yhteensä	27,362,204	40,005,915	847,517	68,215,636	45,255,569	10,836,965	56,092,534	12,123,102
»	» Keskimäär.	5,472,440	8,001,183	169,504	13,643,127	9,051,114	2,167,393	11,218,507	2,424,620
1886—1890	Yhteensä	20,413,072	27,428,808	686,929	48,528,809	29,940,778	6,269,326	36,210,104	12,318,705
»	» Keskimäär.	4,082,614	5,485,762	137,386	9,705,762	5,988,156	1,253,865	7,242,021	2,463,741

Kun bruttotulot edellisenä viisivuotiskautena nousivat 48,5 milj. markkaan sekä niiden yhteinen summa puheena olevana aikakautena oli 68,2 milj. markkaa, on siis niiden absoluuttinen lisääntyminen 19,7 milj. markkaa tahi 41 %. Verraten itse rautatieverkon laajenemiseen, on lisääntyminen ainoastaan näennäinen. Tulot ovat, verrattuna yhteen kilometriin keskimääräisestä liikennepituudesta, viisivuotiskautena 1891—1895 ainoastaan 460 markalla keskimäärin nousseet yli 1886—1890 vuosien tulojen. Nämät keskimääräiset tulot tekivät edellämäinnittuina vuosina 6,725 markkaa ja vuosina 1886—1890 6,265 markkaa. Tulot kilometriltä keskimääräisestä liikennepituudesta tekivät nimittäin:

V. 1886 . . .	6,265 mkaa.	V. 1891 . . .	6,782 mkaa.
» 1887 . . .	5,487 »	» 1892 . . .	6,517 »
» 1888 . . .	6,252 »	» 1893 . . .	6,770 »
» 1889 . . .	6,515 »	» 1894 . . .	6,739 »
» 1890 . . .	6,444 »	» 1895 . . .	6,809 »

Menot ovat kuitenkin nousseet vielä suuremmassa määrässä kuin tulot. Rautatiehallinnon suorittamat menot, jotka viimeisenä viisivuotiskautena nousivat 36,2 milj. markkaan, ovat puheena olevana aikakautena tehneet 56,1 milj. markkaa. Menot ovat siis lisääntyneet 19,9 milj. markalla tahi 55 %. Suurin osa tästä eli 15,3 miljoonaa markkaa on mennyt »liikenteen ylläpitoon ja korjauksiin» sekä jäännös eli 4,6 milj. markkaa »uutisrakennuksiin ja tarveaineisiin», jotka korottavat rautateitten pääoman arvoa. Kilometriltä keskimääräisestä liikennepituudesta tekivät nämä menot vuosina 1891—1895 4,465 markkaa ja vuosina 1886—1890 3,892 markkaa, ja nousi siis viimeisenä viisivuotiskautena 573 markalla tahi 14,72 % yli edellisen keskimäärän.

Yksityisinä vuosina teki tämä keskimäärä:

V. 1886 . . .	4,300 mkaa.	V. 1891 . . .	4,370 mkaa.
» 1887 . . .	3,526 »	» 1892 . . .	4,565 »
» 1888 . . .	3,862 »	» 1893 . . .	4,603 »
» 1889 . . .	3,869 »	» 1894 . . .	4,329 »
» 1890 . . .	3,902 »	» 1895 . . .	4,458 »

Merkittävä on, että, vaikkapa rautatieverkkoa vuosittain laajennetaan, 1 ja 2:sen luokan matkustajien luku vuosina 1891—1894 on säntillään vähentynyt, eikä edes kolmannessakaan luokassa näy enentyvän. Sitävastoin nousi vuonna 1895 kaikissa luokissa matkustajien luku melkoisesti, johon syynä lähinnä huomaa olevan henkilöliikenteen suuren enentymisen Antrea—Imatran

sekä sillä osalla Wiipurin—Pietarin rataa, joka on Keisarikunnan rajojen sisällä. Syynä henkilöliikenteen nousuun viimeksimainitulla rata-osalla on etupäässä katsottava uusi ja melkoisesti halvempi taksa paikallisliikennettä varten, josta 11 p:nä Joulukuuta 1894 Keisarillinen Senaatti antoi asetuksen Wenäjällä olevasta osasta Suomen valtionrautateita. Tämä on myöskin selvityksenä vuonna 1895 huomattuun suhteeseen, että matkustajain keskimääräinen tienpituus tuntuvasti väheni, nimittäin 50 km:stä henkilöltä v. 1894 46 kilometriin v. 1895, ja että ensimmäisen luokan matkustajien määrä melkoisesti nousi.

Kuten edellä mainituista suhteista huomaa ovat v. 1895 keskimääräiset tulot matkustajapileteistä olleet verrattain vähemmät kuin v. 1894, nimittäin 1 markka 87 penniä 2 markkaa vastaan. Sen johdosta että matkustajaliikenne määrättyillä rata-osilla suurenee, nousee kuitenkin koko tulo matkustajaliikkeestä v. 1895 yli edellisten vuosien tulon 608,000 markalla eli 11 %:lla.

Kaikkina viitenä vuotena 1891—1895 ovat matkustajaliikenteen tulot (katso yllä siv. 124) valtionrautateiden koko tulosta tehneet %:ssa:

V. 1891.	43,0.
» 1892.	41,4.
» 1893.	39,2.
» 1894.	38,2.
» 1895.	39,3.

Kaikilla valtionrautateilla lunastettujen *matkustajalippujen* luku teki:

Trafic des chemins de fer. Voyageurs.

	Lunastettujen matkustajalippujen luku. — <i>Billets payés.</i>					
	I Luokka.	II Luokka.	III Luokka.	Sotaväen kuljetus. <i>Militaires.</i>	Vankien kuljetus. <i>Prisonniers.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
V. 1891.	15,735	343,826	2,175,338	62,285	3,127	2,600,311
» 1892.	15,433	338,110	2,129,523	50,745	3,578	2,537,389
» 1893.	13,526	327,819	2,163,269	47,164	3,728	2,555,506
» 1894.	13,299	325,213	2,148,256	44,456	4,199	2,535,423
» 1895.	19,282	389,098	2,568,192	39,936	5,701	3,022,209
Yhteensä	77,275	1,724,066	11,184,578	244,586	20,333	13,250,838
Yhteensä 1886—1890	87,127	1,582,517	8,891,990	185,643	31,275	10,778,552

Tavaraliike valtionradoilla nousi:

Trafic des chemins de fer. Marchandises.

	Rahitavaraa. <i>Petite vitesse.</i>	Pikatavara. <i>Grande vitesse.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Maitoa. <i>Lait.</i>	Paketteja. <i>Paquets.</i>	Ajokaluja. <i>Voitures.</i>	Hevosia. <i>Chevaux.</i>	Karjaa. <i>Bétail.</i>	Koiria. <i>Chiens.</i>
	Tonnia. — <i>Tonnage.</i>			Colly.	Kappaletta. — <i>Pièces.</i>				
V. 1891	1,030,084	3,536	1,033,620	75,173	124,116	3,459	5,739	6,647	6,234
» 1892	953,107	3,840	956,947	62,138	126,520	2,587	4,827	4,680	7,423
» 1893	1,073,425	3,788	1,077,213	60,823	132,179	3,562	6,002	4,560	7,940
» 1894	1,099,679	4,039	1,103,718	51,898	126,175	2,931	7,603	5,213	8,827
» 1895	1,214,062	4,779	1,218,841	44,861	160,413	3,156	8,028	5,924	9,570

Tavaraliikkeen tulot (katso yllä siv. 124) tekivät valtionrautateiden koko tulosta %:ssa vuonna 1891 55,6, vuonna 1892 57,4, vuonna 1893 59,6, vuonna 1894 60,5 ja vuonna 1895 59,6.

Postitoimi on aikakaudella 1891—1895 ollut edelleen suuresti kehitty-
mässä vuoden 1880 alussa tehdyn suuren uudestaanjärjestämisen kautta. Seuraavasta taulusta käy selville missä määrässä postitoimistojen, postivirkamiesten ja lähetysten luku on noussut ja kuinka paljon postilaitoksen tulot ja menot ovat nousseet viisivuotiskausina 1880—1885 ja 1890—1895.

	Lukumäärä.. — <i>Nombre.</i>					Tulot. <i>Revettes.</i>	Menot. <i>Dépenses.</i>	Voitto (+). Tappio (—). <i>Excédant (+). Déficit (—).</i>
	Palvelioita. <i>Employés.</i>		Lähetyksiä. <i>Depêches.</i>					
	Postilaitoksia. <i>Des bureaux.</i>	Postiljooneja ja vaihtemestareita. <i>Subalternes. Virkamiehiä. Des bureaux de poste.</i>	Sanomia ja ai- kakauskirjoja. <i>Journal.</i>	Muita. <i>Autres.</i>	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	
V. 1880	117	219	221	3,412,844	3,294,733	797,194	729,239	+ 67,955
» 1885	250	371	185	5,480,993	4,615,073	1,075,264	1,042,048	+ 33,216
» 1890	421	642	689	7,576,148	10,663,863	1,609,444	1,433,981	+ 175,463
» 1895	694	914	871	10,251,946	15,136,295	2,171,090	1,979,117	+ 191,973

Vuonna 1895 löytyvistä postilaitoksista oli: 39 postikonttooreja, joista 2 postihaarakonttooria Helsingissä ja 1 Turussa, perustettu 1 p:nä Heinäkuuta 1895; 377 postitoimistoa, joista 231 ensi luokan ja 128 toisen luokan sekä 18 rautatie-postitoimistoa; 181 postiasemaa ja 97 postipysäkkiä. Postilaitoksessa löytyvistä virkamiehistä 352 oli naisia, jotka suureksi osaksi olivat maaseudulla löytyvien postitoimistojen hoitajina. Lähetyksen eneminen tänä aikakautena on tietysti pääasiallisesti ollut seurauksena suuremmasta vilkkaudesta yksityisessä kirjevaihdossa, jos kohta virallinen eli vapaakirjeitten osa on noussut 17,9 %:lla eli 664,164:stä vuonna 1890 783,065:teen vuonna 1895. Vapaakirje-oikeus ja postirahan-vapaus on huomattavasti laajennettu, jonka johdosta Postihallitus 31 p:nä Toukok. ehdoitti että vapaakirje-kirjevaihto lakkaisi ja virkamerkkiä pantaisi käytäntöön. Kysymyksen lopullinen selvitys jääpi seuraavaan aikakauteen.

Muille yleisille lajeille lähetyksiä, paitsi sanomalehdille ja aikakauskirjoille, jakautui tämä eneneminen seuraavan katsauksen mukaan:

	L u k u m ä ä r ä. — N o m b r e d e s.				
	Kirjeitä. <i>Lettres.</i>	Kirjekortteja. <i>Cartes post.</i>	Ristisiteitä. <i>Envois sous bande.</i>	Tavarapaketteja. <i>Envois des marchandises.</i>	Postiosoituksia. <i>Mandats de poste.</i>
V. 1880	2,461,210	204,961	278,366	55,915	—
» 1885	4,450,057	424,668	711,055	67,756	—
» 1890	7,766,569	874,294	1,248,583	110,253	—
» 1895	10,793,860	1,312,387	2,102,245	139,620	5,118

Yksityisistä lähetyksistä oli vuonna 1895 633,367 sisäänkirjoitettuja ja 211,958 vakuutettuja, joista 195,182 kirjeitä ja 16,776 paketteja. Lähetyksen vakuutettu arvo teki 154,292,414 markkaa, johon lisäksi pitää lukea postiosoitusten ilmoitettu arvo 196,991 markkaa ja postietuantien laskettu arvo 548,730 markkaa. Ulkomailta tulleet (yksityiset) lähetykset, sanomalehdet ja aikakauskirjat niihin luettuina, jotka vuonna 1890 tekivät 3,077,671, olivat vuonna 1895 nousseet 4,155,277:een.

Vuonna 1890 on Keisarillisen Senaatin 7 p:nä Huhtikuuta s. v. antamalla suostumuksella uusi postinkuljetustapa, n. k. maankirjekuljetus pantu toimeen, mikä hyvin on näyttänyt täyttävän tarkoituksensa. Tämän johdosta on melkoinen määrä maankirjekuljetuslinjoja vuosittain perustettu.

	Maalaiskirjeen- kantolinjojen lukumäärä.	Postin niillä kulkemia kilometriä.
V. 1890	26.	41,100.
» 1891	38.	112,469.
» 1892	50.	162,232.
» 1893	68.	201,593.
» 1894	96.	293,606.
» 1895	133.	404,002.

Maalaiskirjeenkantajat kantoivat vuonna 1895 osittain asianomaisille adressaateille suoraan, osittain semmoiseen tarkoitukseen määrättyihin jakamispaikkoihin kuin myös keräsivät kirjeenkantolinjoilta ja toivat postitoimistoihin edelleen kuljetettaviksi seuraavat määrät lähetyksiä:

	Kannetut postitoimis- toista.		Kerätyt matkalla.	Yhteensä.
	Kirjeitä, postikortteja ja ristikortteja.	Sanomaleh- tiä (luku nu- merokapp.).	Kirjeitä, pos- tikortteja ja ristikortteja.	
Uudenmaan lääni	38,675	20,834	11,979	71,488
Turun ja Porin »	42,803	77,877	14,976	135,656
Hämeen »	13,155	45,833	6,548	65,536
Viipurin »	21,800	66,501	17,072	105,373
Mikkelin »	8,583	12,256	4,925	25,764
Kuopion »	9,608	30,506	4,704	44,818
Vaasan »	69,920	182,648	44,046	296,614
Oulun »	45,886	136,181	21,877	203,944
Yhteensä	250,430	572,636	126,127	949,193
Vuonna 1894	184,310	466,363	119,256	769,929

Merkillinen tapaus postilaitoksen kehityksessä, joka Armollisen Manifestin julkaisemisella ^{31 p. Toukokuuta}_{12 p. Kesäkuuta} 1890 tapahtui ja jonka kautta Suomen postilaitoksen johto on keskitetty Keisarikunnan Sisä-asiaain Ministeriöön ja sikäläiseen Posti- ja sähkölennätin-ylihallitukseen, on vaikuttanut, että koko viisivuotiskaudella kaikki sellainen yleisöä koskeva postikehitys, joka on riippuva Armollisen Postijärjestyksen ja siihen kuuluvan Johdesäännön muuttamisesta, on pysynyt alallaan. Postihallitukselle on ollut mahdotonta saada tarpeelliset määräykset muutetuiksi. Tämä on vaikuttanut että posti ei ole voinut edistyä maan kehityksen rinnalla muissa suhteissa.

Postiliiton kautta Marraskuun 1 p:ltä 1895 Venäjän ja Ruotsin välillä on Suomelle myönnetty tilaisuus saada viimeksimainitun maan ja sen kautta muitten Maailman-postiyhdistykseen kuuluvien maitten kanssa vaihtaa posti-osoituksia, postipaketteja ja postietuannilla varustettuja lähetyksiä. Tämän sellaisten yleisölle mukavien postilähetysten vaihdon kautta, jotka lähetykset suuressa määrässä edistävät pienempien likeyhteyksien syntymistä, on Suomi saatettu tilaisuuteen nauttia ja käyttää Maailmanpostiyhdistyksen sopimusten kaupallisetuja.

V. Kameraalitoimi.

Keisarillisen Senaatin Kamaritoimituskunnan kertomuksen mukaan, joka käsittää kolmivuotiskauden 1891—1893, oli ensiksimmäitun vuoden alussa verolle pantu maa kameraalisessa suhteessa jaettuna seuraavalla tavalla:¹⁾

L ä ä n i t.	M a n t a a l i a.			
	Vero- maata.	Kruunun- maata.	Rälssi- maata.	Yhteensä.
Uudenmaan	1,690,38	181,62	410,00	2,282,00
Turun ja Porin	3,988,52	388,48	621,00	4,998,00
Hämeen	2,010,91	175,37	227,93	2,414,21
Wiipurin	1,076,78	479,25	792,97	2,349,00
Mikkelin	1,082,23	111,32	12,00	1,205,55
Kuopion	1,356,54	197,93	80,39	1,634,86
Waasan	2,427,80	205,19	7,00	2,639,99
Oulun	1,781,84	396,14	1,75	2,179,73
Koko Suomessa	15,415,00	2,135,30	2,153,04	19,703,34

Verotasotusten ja uutistalojen perustamisen kautta sekä talojen maanluontoa muuttamalla ja niitä yhdyttämällä muuttuu kameraalinen jako vuo-

¹⁾ Myöskin kuvernöörit vuosikertomuksissaan antavat tietoja maan kameraalisesta jaosta. Vuoden 1890 lopulta nämät tiedonannot koko maan manttaalien loppusummissa tosin eivät poikkea muuten kuin muutamalla desimaalilla (ks. Päätoimiston viimeistä viisivuotiskertomusta s. 121) Kamaritoimituskunnan tiedonannoista, mutta eri läänien ja maanluonteiden laadun suhteen on erotus usein hyvinkin suuri. Niin oli kuvernöörien tiedonantojen mukaan veromanttaalien lukumäärä maassa v. 1890 15,467,88, kruununmanttaalien 2,123,05 ja rälssimanttaalien 2,112,19.

sittain, jotka muutokset kuitenkin säännöllisesti ovat ylen pienet. Yleensä nämät muutokset käyvät siihen suuntaan että veromanttaalien lukumäärä lisääntyy.

Mainitun toimituskunnan kertomuksen mukaan vv:lta 1894—1896 oli siten verollepannun maan jako 1890 vuoden lopulta alkaen vuoden 1896¹⁾ loppuun muuttunut seuraavalla tavalla:

L ä ä n i t.	Veromaata.	Kruunun- maata.	Rälssimaata.	Yhteensä.
	Lisääntynyt (+) Vähentynyt (-) sitte v. 1890.	Lisääntynyt (+) Vähentynyt (-) sitte v. 1890.	Lisääntynyt (+) Vähentynyt (-) sitte v. 1890.	Lisääntynyt (+) Vähentynyt (-) sitte v. 1890.
Uudenmaan	+ 17,94	— 3,38	+ 0,63	+ 15,19
Turun ja Porin	+ 34,95	— 20,84	+ 0,39	+ 14,50
Hämeen.	+ 14,37	— 9,48	— 0,04	+ 4,85
Wiipurin	+ 285,85	— 196,68	— 206,10	— 116,93
Mikkelin	+ 14,68	— 22,70	+ 0,12	— 7,90
Kuopion	+ 28,97	— 28,29	+ 0,11	+ 0,79
Waasan.	+ 8,92	— 9,39	— 0,09	— 0,56
Oulun	+ 56,87	— 42,08	—	+ 14,79
Koko maa	+ 462,55	— 332,84	— 204,98	— 75,27

Veromaan suuri lisäännys ja muiden ryhmien vähennys Wiipurin läänissä tulee niistä suurista kameraalisista muutoksista, jotka ovat johtuneet siitä että valtio on lunastanut vanhat lahjotusmaat, nämät pantu veron alle ja luovutettu entisille lahjotusmaiden talonpojille. Veromanttaalit ovat lisääntyneet etupäässä kruununmanttaalien kustannuksella, joita kuitenkin jotakuinkin on korvattu uutistalojen perustamisen kautta.

Talojen lukumäärä, jotka uutistalojen, talonjakojen ja maanlohkomi-
sen kautta ovat syntyneet, on kuvernöörien vuosikertomusten mukaan vv. 1891—1895 ollut yhteensä 6,124, jotka seuraavalla tavalla jakautuivat eri lääneille ja vuosille.

¹⁾ Koska ne manttaalien lukua koskevat tiedonannot, jotka löytyvät kuvernöörien kertomuksissa v:lta 1895, eivät näytä luotettavilta, ja koska ne sitäpaitse ovat vain summittaisesti merkityt ja siten niitä ei voi tarkastaa, on niiden sijaan tässä otettu ylempänä mainitut Kamari-toimituskunnan julkaisemat.

Talojen lisääntyminen.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Yhteensä.
Uudenmaan lääni	24	25	1	6	18	74
Turun ja Porin »	30	73	67	69	85	324
Hämeen »	7	5	6	10	6	34
Wiipurin »	315	348	336	315	360	1,674
Mikkelin »	62	38	28	55	117	300
Kuopion »	183	181	299	152	248	1,063
Waasan »	271	273	234	247	613	1,638
Oulun »	242	232	138	175	230	1,017
Koko maa	1,134	1,175	1,109	1,029	1,677	6,124

Suurin luku uusia taloja eli 5,298 syntyi jakojen kautta; lisäys maanlohkomisen kautta nousi 679:ään ja verolle pantujen uutistalojen lukumäärä 144, niistä 138 Oulun ja 6 muissa lääneissä.

Vähentynyt on talojen lukumäärä ajanjakson kuluessa samojen kertomusten mukaan autiotiloiksi joutumalla 24:llä, niistä 23 Oulun läänissä, ja yhdistämällä muihin taloihin 2,645:llä, siis kaikkiaan 2,669. Kun tämä luku vähennetään yllämainitusta lisääntymismäärästä 6,124, olisi talojen lukumäärä maassa vv. 1891—1895 todenperäisesti lisääntynyt 3,455:llä — 2,862 vastaan vuosina 1886—1890 ja 2,418 vastaan vv. 1881—1885. Talojen koko lukumäärä Suomessa, lukuunottamatta Sodankylän pitäjää, oli vuoden 1885 lopulla manttaaliluetteloiden mukaan 107,737 ja, arvioimalla talojen luvun mainitussa pitäjässä 250 à 300:ksi, tasaisin luvuin 108,000. Jos tähän summaan lisätään äskenmainittu talojen kasvuluku ajanjaksoilla 1886—1890 ja 1891—1895, olisi manttaaliin pantujen itsenäisten maanomistusten lukumäärä maassa vuoden 1895 lopulla ollut 114,317 eli tasaisin luvuin 114,500.

Päätoimistossa tehty lasku manttaaliin pantujen talojen lukumäärästä manttaaliluetteloiden mukaan 1 piltä Tammikuuta 1896 on kuitenkin antanut tulokseksi 115,928 tilaa, siis vähäistä suuremman luvun kuin edellämainitun laskun kautta on saatu. Eri lääneille jakaantui näiden tilojen lukumäärä seuraavalla tavalla:

Uudenmaan lääni	7,243.
Turun ja Porin »	12,430.
Hämeen »	7,861.
Wiipurin »	30,659.

Mikkelin lääni.	9,159.
Kuopion »	14,184.
Waasan »	21,486.
Oulun »	12,906.

Koko maa 115,928.

Taloja, jotka on yhdistetty muihin, on kuvernöörien kertomuksien mukaan ollut eri vuosina:

V. 1891	420.
» 1892	497.
» 1893	552.
» 1894	406.
» 1895	770.

Yhteensä 2,645.

Autioiksi jääneet tilat taasen ovat jakaantuneet eri lääneille seuraavasti:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Yhteensä.
Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	1	1
Oulun »	12	6	—	2	3	23
Yhteensä	12	6	—	2	4	24

Maanmittaus-ylihallituksen kertomusten mukaan oli tilusten lohkomisten luku ajanjakson kuluessa ollut 375, 194 vastaan vv. 1886—1890 ja 121 vastaan vv. 1881—1885. Näiden tiluslohkomisten kautta on syntynyt yhteensä 746 uutta tilaa, siis vähän enemmän kuin minkä kuvernöörit ovat ilmoittaneet. Maanpalstotusten lukumäärä taas on samojen kertomusten mukaan tehnyt 180 v. 1891, 201 v. 1892, 264 v. 1893, 178 v. 1894 ja 287 v. 1895 eli yhteensä koko ajanjaksolta 1,110 583:a vastaan vv. 1886—1890 ja 275:ttä vastaan vv. 1881—1885. Kuvernöörien ilmoitusten mukaan oli taas vv. 1891—1895 palstotusten kautta syntynyt yhteensä 1,160 uutta palstaa. Puuttuva yhdenmukaisuus näissä tiedonannoissa tulee ainakin osaksi siitä, että ne koskevat eri ajankohtia. Uudenmaan läänissä tekivät Maanmittaus-ylihallituksen mukaan nämät palstotukset yhteensä ajanjaksolta 173, Turun ja Porin läänissä 82, Hämeen läänissä 147, Wiipurin läänissä 486, Mikkelin läänissä 48, Kuopion läänissä 44, Waasan läänissä 112 ja Oulun läänissä 18. Mitä palsto-

tusten suuruuteen tulee, oli 711 palstalle vv. 1891—1895 tilusala vähempi kuin 3 hehtaaria. Jo aikaisemmissa kertomuksissa on esitetty, että palstotusjärjestelmän varsinainen tarkoitus eli tilaisuuden valmistaminen irtolaisväestölle hankkia itselleen oma maatilkkku vain hyvin vähäisessä määrässä lienee saavutettu, koska useimmat palstotukset lienevät tapahtuneet säätyhenkilöjen, erittäinkin kaupunkilaisten, varalle. Yhä edespäin on viisivuotiskauden aikana esm. Kuopion läänissä sen lukuisine irtolaisväestöineen palstotusten lukumäärä ollut ylen vähäinen. Niiden melkoinen lisääntyminen Wiipurin läänissä tulee yhä edelleen siitä että Pietarista vuosittain muuttaa lukuisasti kesävieraita maahan. Useimmat palstotukset tässä läänissä tapahtuvat rautatietä lähinnä olevissa seuduissa. Koko maassa nousi palstojen lukumäärä v. 1895 kuvernöörien ilmoitusten mukaan 1,593:een, ja oli tämä lukumäärä jaettu eri lääneille seuraavalla tavalla:

Uudenmaan lääni	317.
Turun ja Porin »	123.
Hämeen »	93.
Wiipurin »	782.
Mikkelin »	88.
Kuopion »	49.
Waasan »	115.
Oulun »	26.

Tilusten lukumäärä, jotka viisivuotiskautena ostettiin perinnöksi, teki kuvernöörien vuosikertomusten mukaan 3,126, muodostaen yhteensä 263,51 manttaalia. Keisarillisen Senaatin samana aikana antamain perintömaankirjain lukumäärä teki 3,563. Suurin eroavaisuus kohdistuu lähinnä Wiipurin lääniin, jossa perinnöksiostojen lukumäärä mainitaan olleen 1,748, kun sitävastoin perintömaankirjojen luku oli 2,249. Toimitetut perinnöksiostot ja annetut perintökirjat nousivat kunakin vuosista 1891—1895 seuraavaan määrään:

	Perinnöksiöt kuvernörien ilmoitusten mukaan.	Keisarillisen Senaatin antamia perintökirjoja.
V. 1891	1,019	1,223
» 1892	512	514
» 1893	514	562
» 1894	555	685
» 1895	526	579
Yhteensä	3,126	3,563

Eri lääneille jakautuivat kuvernöörin kertomusten taululitteissa löytyvien ilmoitusten mukaan perinnöksiötetut tilat vv. 1891—1895 seuraavasti:

Terres domaniales devenues censuelles par achat.

Läänit. <i>Gouvernements.</i>	1891.		1892.		1893.		1894.		1895.		Yhteensä kaikkina viitenä vuonna. <i>Toutes les cinque années.</i>	
	<i>Nombre des propriétés.</i> Tilojen luku.	Vastaava mantaali- luku. <i>Valeur en mantal.</i>	<i>Nombre des propriétés.</i> Tilojen luku.	Vastaava mantaali- luku. <i>Valeur en mantal.</i>	<i>Nombre des propriétés.</i> Tilojen luku.	Vastaava mantaali- luku. <i>Valeur en mantal.</i>	<i>Nombre des propriétés.</i> Tilojen luku.	Vastaava mantaali- luku. <i>Valeur en mantal.</i>	<i>Nombre des propriétés.</i> Tilojen luku.	Vastaava mantaali- luku. <i>Valeur en mantal.</i>	<i>Nombre des propriétés.</i> Tilojen luku.	Vastaava mantaali- luku. <i>Valeur en mantal.</i>
Uudenmaan	4	0,35	1	0,08	1	0,08	3	0,25	2	0,50	11	1,26
Turun ja Porin	30	5,46	56	6,40	8	1,06	19	1,74	34	4,21	147	18,87
Hämeen	16	3,06	16	3,06	4	1,01	11	0,63	4	1,32	51	9,08
Wiipurin	649	46,71	196	10,68	291	16,98	311	17,97	301	17,78	1,748	110,12
Mikkelin	55	5,32	73	6,21	62	5,11	65	5,39	34	4,03	289	26,06
Kuopion	73	6,93	30	2,47	39	2,45	41	3,62	51	3,68	234	19,15
Waasan	26	2,33	17	1,33	18	2,24	12	0,78	9	0,91	82	7,59
Oulun	166	20,46	123	16,14	91	10,74	93	11,96	91	12,08	564	71,38
Yhteensä	1,019	90,62	512	46,37	514	39,67	555	42,34	526	44,51	3,126	263,51

Suomen Keisarillisen Senaatin Kamaritoimituskunnan kertomusten mukaan vuosilta 1891—1895 jakautuivat annetut perintökirjat eri lääneille seuraavasti:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891— 1895.	1886— 1890.
Uudenmaan läänissä.	6	1	1	3	1	12	24
Turun ja Porin »	28	18	9	6	5	66	158
Hämeen »	16	16	12	12	2	58	134
Wiipurin »	855	239	330	462	363	2,249	1,573
Mikkelin »	58	64	60	58	51	291	159
Kuopion »	74	32	41	41	51	239	272
Waasan »	19	14	12	11	1	57	92
Oulun »	167	130	97	92	105	591	493
Yhteensä	1,223	514	562	685	579	3,563	2,905

Maanmittaus ja isojako. Viisivuotiskauden kuluessa on keskimäärin 104 vanhempaa ja nuorempaa komissionimaanmittaria, 54 maanmittausauskultanttia ja 97 oppilasta vuosittain ollut osallisena isojako- ja maanmittaus- töissä. He ovat mitanneet 1,227,073 hehtaaria tiluksia, paaluttaneet rajoja, joiden yhteenlaskettu pituus tekee 67,305,394 metriä, pystyttäneet 175,362 pyykkiä ja toimittaneet isojakoja y. m. 409 jakopiirissä. Mittaukset ovat käsittäneet seuraavanlaatuisia tiluksia:

Terres arpantées pendant la période.

	Terres arables. Peltoa.	Niittyä. Prairies.	Metsämäata. Forêts.	Järviä ja vesiä. Lacs.	Yhteensä. Total.
	H e h t a a r i a . — H e c t a r e s .				
V. 1891	14,127	21,996	203,739	5,369	245,231
» 1892	10,229	15,426	182,624	3,994	212,273
» 1893	9,693	17,996	166,101	3,346	197,136
» 1894	10,291	23,517	229,499	15,062	278,369
» 1895	17,285	23,998	248,945	3,836	294,064
Yhteensä	61,625	102,933	1,030,908	31,607	1,227,073

Lopetetut isojako-, verollepano-, tilusten järjestely- y. m. toimitukset ovat käsittäneet:

Partage des terres.

	Jakopiirejä. <i>Sociétés de partage.</i>	Taloja ja uutis- asutuksia. <i>Propriétés.</i>	Manttaalia. <i>Mantel.</i>	Hehtaaria. <i>Hectares.</i>
V. 1891	41	268	119,13	77,775
» 1892	76	490	194,26	208,460
» 1893	93	482	250,23	149,051
» 1894	98	1,121	239,26	242,883
» 1895	101	1,582	232,83	187,371
Yhteensä	409	3,943	1,035,71	865,540

Loppuunsaatettujen välijakojen lukumäärä on ollut:

	Jaettuina tiloja.	Osakkaita eli tiloja, jotka jaossa ovat syntyneet.	Manttaalia.	Hehtaaria.
V. 1891	353	820	59,93	84,875
» 1892	269	675	52,02	53,146
» 1893	474	1,031	70,72	87,670
» 1894	520	1,118	76,85	103,460
» 1895	489	1,138	83,39	113,997
Yhteensä	2,105	4,782	342,91	443,148

Kuvernöörien kertomuksien mukaan taas olisi, kuten ylempänä mainittiin, välijakojen kautta kaikkina viitenä vuotena syntynyt 5,298 tilaa. Erotus näiden lukujen välillä tulee siitä, että kuvernöörien tiedonannoissa on joukko taloja merkitty lopullisesti jaetuiksi, joita ei kuitenkaan maanmittaus-hallituksen ilmoituksissa vielä ole semmoisina otettu.

Sitä päitse on niinkuin jo yllä sanottiin, Maanmittauksen ylihallitukselle ilmoitettu tehdyn 375 tilusten lohkomista, jonka kautta 746 uutta tilaa, suuruudeltaan yhteensä 95,83 manttaalia ja 115,605 hehtaaria, on syntynyt,

sekä 1,110 maanpalstotusta, käsittäen 20,358 hehtaaria, joista useimmat Wiipurin läänissä ja alaltaan vähemmän kuin 1 hehtaari.

Tässä yhteydessä on mainittava, että muutos vanhemmasta mitta- ja painojärjestelmästä metriseen, joka, Armollisen Asetuksen mukaan 16 p:ltä Heinäk. 1886, jo 1 p:stä Tammik. 1887 on säädetty noudatettavaksi posti- ja tullilaitoksessa, valtion rautateillä ja apteekkilaitoksissa sekä 1 p:stä Tammik. 1890 kaikessa kruunun ylöskannossa, viisivuotiskaudella on täydelleen tapahtunut, kun näet 1 p:stä Tammik. 1892 tämä mitta- ja painojärjestelmä yksinomaan on otettu käytäntöön yleisessä liikkeessä.

Kruunun tulot. Verot ovat tämän viisivuotiskauden kuluessa suoritettut ilman mainittavia rästä. Kuitenkin on näiden suuruus, niinkuin alempana olevista tauluilmotuksista käy selville, vuosi vuodelta lisääntynyt ja nousi ajanjakson lopulla suurempaan määrään kuin minään vuonna 1881 jälkeen, jos vain vuosi 1883 jätetään lukuunottamatta, jolloin verot nousivat 72,350 markkaan. Lähinnä suurin määrä, jonka ne mainittuun aikaan ovat nousseet, oli 44,516 markkaa v. 1882. Suoranaisten kruununverojen maksettavaksi laskettu määrä teki yksityisiltä vuosilta ajanjaksolla 1890—1895 kuvernöörien kertomuksia seuranneiden taulujen mukaan:

Impôts directs de l'État.

	1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>
Vakinainen maavero (<i>Impôt foncier ordinaire</i>) . . .	2,479,267	—	2,499,974	30	2,553,684	99	2,560,096	31	2,565,831	36
Kruununkymmenys (<i>Dîme de la couronne</i>)	340,322	29	334,420	71	357,900	19	337,275	95	329,098	99
Suostuntavero (<i>Impôt sur le revenu</i>)	¹⁾ 66,467	12	²⁾ 64,186	31	³⁾ 61,384	17	⁴⁾ 58,690	43	⁵⁾ 48,849	15
Henkivero (<i>Cote personnelle</i>)	1,706,379	59	1,767,534	07	1,772,801	81	1,782,487	13	1,808,461	94
Arentirahat (<i>Revenu des terres de l'État</i>)	513,197	27	509,563	10	538,706	87	551,310	30	517,426	38
Muu ylöskanto (<i>Autres recettes</i>)	961,273	73	1,551,562	09	1,301,055	56	1,363,092	80	1,408,524	49
Yhteensä (<i>Total</i>)	6,066,907	—	6,727,240	58	6,585,533	59	6,652,952	92	6,678,192	31
Vähennys (<i>A défalquer des recettes</i>)	103,044	83	131,154	87	128,846	55	142,054	16	127,164	50
Vuoden lopussa maksamatta olevia rästejä (<i>Restes</i>)	10,368	80	21,222	97	35,816	78	38,265	24	59,398	30

¹⁾ Siitä 36,197: 12 veroheinä-varoja.

²⁾ » 34,626: 31 »

³⁾ » 32,803: 67 »

⁴⁾ » 32,960: 43 »

⁵⁾ » 34,069: 15 »

Veronvähennykset ovat koko aikakaudella tehneet yhteensä 632,264 markkaa 91 penniä. Vuosina 1886—1890 ne tekivät yhteensä 560,003 markkaa 97 penniä ja vv. 1881—1885 761,702 markkaa 55 penniä. Rästit taasen nousivat vv. 1891—1895 yhteensä 165,072 markkaan 9 penniin, vv. 1886—1890 112,643 markkaan 53 penniin ja vv. 1881—1885 219,202 markkaan 28 penniin. Muiden suoranaisten verojen yhteenlasketut määrät olivat:

	1891—1895.	1886—1890.
Vakinainen maavero . .	12,658,853: 96.	12,013,902: 92.
Kruununkymmenys. . .	1,699,018: 13.	2,073,760: 15.
Suostuntavero.	299,577: 18. ¹⁾	1,079,713: 09. ²⁾
Henkivero	8,837,664: 54.	8,135,693: 45.
Arentirahat	2,630,203: 92.	2,655,661: 56.
Muu ylöskanto	6,585,508: 67.	4,539,275: 94.
Yhteensä	32,710,826: 40.	30,498,007: 11.

Taululiitteessä N:o 21 annetaan kuvernöörien ilmoitusten mukaan tarkempi esitys yleisten ulostekojen määrästä keskimäärin manttaalia kohden jokaisessa maalaiskunnassa v. 1895 ja taululiitteessä N:o 22 kruununylöskannon määrästä sekä ulkona olevista rästeistä joka vuodelta läänittäin.

Suomen yleisiin valtiovaroihin (valtio- ja sotilasrahastoihin) kuuluvat tulot nousivat, pääoma-laskujen mukaan sanotuista varoista vuosilta 1891—1895, seuraaviin määriin:

¹⁾ Siitä 170,656: 68 veroheinä-rahoja.

²⁾ Summan suuruus tulee siitä että vielä v. 1886 kannettiin yleistä suostuntaveroa, joka ylöskanto lisää luvun vähän päälle 800,000:lla markalla.

Recettes ordinaires de l'État en 1891—1895.

	1 8 9 1.		1 8 9 2.		1 8 9 3.		1 8 9 4.		1 8 9 5.	
	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fr.</i>	<i>kl.</i>
Tulot kuninkaankartanoista, puustelleista ja muista tiluksista sekä kalastuslaitoksista (<i>Actifs de l'État</i>)	551,693	51	586,897	75	592,621	25	594,312	48	593,252	37
Kruununmetsät (<i>Forêts de l'État</i>)	1,327,819	32	2,425,144	11	2,633,256	54	2,343,851	26	2,638,340	57
Korko ja kuoletus Suomen pankille annetusta lainasta (<i>Intérêts</i>)	135,000	—	132,000	—	129,000	—	126,000	—	123,000	—
Maksu lahjotusmaista (<i>Donations</i>)	299,496	79	625,779	44	389,806	84	392,131	37	431,507	52
Erityiset korot ja maksot uloslainatuista varoista, agio myödyistä obligatsioneista y. m. (<i>Inter., amortiss. etc.</i>)	228,588	72	220,925	99	69,075	16	50,836	86	51,924	93
Välittömät verot (<i>Impôts directs</i>):										
Maaverot	3,282,248	20	3,253,933	72	3,405,784	79	3,440,447	64	3,404,648	28
Elinkeinoverot	348,736	67	359,778	33	368,328	34	365,991	66	373,641	66
Henkivero	1,966,784	99	1,994,825	69	2,014,575	63	2,016,547	25	2,040,831	86
Välilliset verot ja ulosteot (<i>Impôts indirects</i>) . . .	20,447,181	46	19,544,085	48	19,018,485	18	22,275,841	20	24,426,832	37
Maksut erityisten valtiolaitosten käyttämisestä (<i>ca-naux, poste etc.</i>)	3,396,550	98	3,541,831	84	3,735,744	26	3,983,636	83	3,978,030	28
Eri ylöskantoja (<i>Impôts divers</i>)	1,024,779	22	963,589	03	1,127,333	72	1,134,986	81	1,174,348	22
Yhteensä (<i>Total</i>)	33,008,879	86	33,648,791	38	33,484,011	71	36,724,583	36	39,236,358	06
Tähän tulee takaisinmaksettuja tai poistettuja varoja	1,031,415	24	752,523	64	376,451	30	556,761	—	891,232	41

Muihin rahastoihin kertyneet valtiotulot tekivät valtionrahastojen yleis-
pääkirjan mukaan:

Autres recettes de l'État en

	1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
	Smpc.	7ml.	Smpc.	7ml.	Smpc.	7ml.	Smpc.	7ml.	Smpc.	7ml.
Suostuntaverorahasto	6,521,914	62	2,145,584	74	3,936,254	62	1,766,919	05	3,324,901	62
Viinavero	5,016,507	06	4,141,915	71	3,440,324	67	4,425,335	33	5,048,152	78
Kululaitosrahasto	12,953,897	04	12,441,111	04	13,471,118	93	14,359,350	28	16,178,269	29
Erityisiä tarkoituksia varten kapitaliseerat- tuja, lahjotettuja tai käytettyjä rahastoja	2,275,224	04	2,315,915	98	2,203,657	21	2,009,022	66	2,271,016	70
Yhteensä	26,767,542	76	21,044,527	47	23,051,355	43	22,560,627	32	26,822,340	39

Valtiomenot taas ovat yleispääkirjan mukaan tehneet:

Dépenses de l'État en:

	1 8 9 1.		1 8 9 2.		1 8 9 3.		1 8 9 4.		1 8 9 5.	
	<i>Mark.</i>	<i>piä.</i>	<i>Mark.</i>	<i>piä.</i>	<i>Mark.</i>	<i>piä.</i>	<i>Mark.</i>	<i>piä.</i>	<i>Mark.</i>	<i>piä.</i>
Valtio- ja sotilaslaitoksen rahastot	34,053,517	63	37,123,169	52	37,052,129	99	35,251,968	46	38,376,144	97
Suostuntaverorahasto	1,434,229	96	1,227,204	28	1,467,085	62	1,764,446	28	1,742,079	90
Viinavero	739,702	39	727,139	95	724,151	15	703,131	63	708,357	82
Kululaitosrahasto	22,118,653	80	26,911,534	15	21,945,034	87	17,122,726	—	21,320,580	71
Erityisiä tarkoituksia varten kapitaliseerattuja, lahjo- tettuja tai käytettyjä rahastoja	1,256,990	39	2,637,033	54	1,414,964	85	1,628,035	62	1,777,283	85
Yhteensä	59,603,094	17	68,626,081	44	62,603,366	48	56,470,307	99	63,924,447	25

Kun näihin verrataan valtion kaikki yllä merkityt tulot, jotka tekivät v:ltä 1891 60,807,837 markkaa 86 piä, v:ltä 1892 55,445,842 markkaa 49 piä, v:ltä 1893 56,911,818 markkaa 44 piä, v:ltä 1894 59,841,971 markkaa 68 piä ja v:ltä 1895 66,949,930 markkaa 86 piä, tuntuu tosin siltä kuin yksityisiltä vuosilta olisi vajaan syntynyt, mutta tulee tämä niistä suurista kustannuksista, jotka on pantu pääasiallisesti rautateiden kehitykseen, ja jotka sisältyvät kulkulaitosrahaston menosummiin. Kun vertaa tämän rahaston omia tuloja ja menoja tämän vajauksen määrään, näkee, että valtion meno- ja tuloarvio on ollut loistavalla kannalla, joka osottaa melkoisia liikamääriä.

VI. Yhteiskunnalliset ja kunnalliset olot.

Kaupunkien ja maalaiskuntien tulot ja menot. Lannistuneet liike-olot ovat yleensä maan kaupungeissa kysymyksessä olevana viisivuotiskautena luonnollisesti vaikuttaneet ehkäisevästi asukaslisäykseen. Tämä, joka vuosina 1885—1890 teki 17,8 % väkiluvusta aikakauden alkaessa, oli vuosina 1890—1895 ainoastaan 15,8 % väkiluvusta vuonna 1890. Itsekseen katsottuna oli väkiluku kaupungeissa noussut 272,415 henkeen eli 10,8 % koko maan väkiluvusta.

Kaupunkien menojen yhteenlaskettu määrä, joka vuonna 1885 teki 6,138,979 markkaa ja 1890 9,147,175 markkaa, nousi 1895 12,520,264 markkaan. Lisääntyminen viimeisenä viitenä vuonna oli siis ollut miltei 3,4 milj. markkaa, kun se sitä vastoin vuosina 1885—1890 teki päälle 3 milj. markkaa. Verrattuna menoihin ajanjakson alkaessa on karttuminen vuosina 1890—1895 paljoa vähempi, nimittäin 36,9 %, kuin vuosina 1885—1890, jolloin se teki 49,0 %. Asettamalla ilmoitukset menoista suhteeseen väkilukuun ovat nämät huomattavasti nousemassa. Kaupunkien menot tekivät läpimitaten henkilöltä 30 markkaa 73 penniä v. 1885, 38 markkaa 89 penniä v. 1890 ja 45 markkaa 96 penniä v. 1895. Huomattavimmat menomäärät olivat: rakennuksista, yleisistä töistä sekä katujen korjauksista y. m., koululaitoksesta, terveyshoidosta, katuvalaistuksesta ja palolaitoksesta. Menot näistä ovat olleet:

	1890.	1895.
	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
Rakennuksiin, yleisiin töihin sekä katu-		
jen korjauksiin y. m.	2,033,397	3,155,901.
Koululaitokseen	1,126,119	1,707,026.
Terveyshoitoon	215,263	466,572.
Katuvalaistukseen	257,812	341,939.
Palolaitokseen	283,030	339,011.

Hallintoon, lainkäytäntöön, poliisiin ja rahainkanton, joihin vuonna 1890 yhteensä meni 1,569,029 markkaa, suoritettiin vuonna 1895 1,856,666 markkaa.

Niihin määriin, jotka eivät tule suoritetuksi kaupunkien maan ja muun omaisuuden tuloilla, liikenteestä ja elinkeinoista tahi muista välillisistä veroista, ovat menot täytetyt takseerauksen kautta, mikä myöskin on näyttänyt

kasvaneen. Vuotena 1885 on tämä noussut 2,049,206 markkaan, tehden keskimäärin asukkaalta 8 markkaa 71 penniä, v. 1890 2,387,221 markkaan, joka taas keskimäärin tekee henkilöltä 10 markkaa 15 penniä, ja vuonna 1895 3,688,634 markkaan tahi keskimäärin henkilöltä 13 markkaa 54 penniä. Kaupunkien velkakuorma on myöskin melkoisesti kasvanut. Tämä, joka vuoden 1885 päättyessä oli ainoastaan 7,749,532 markkaa ja samaan aikaan vuonna 1890 10,261,423 markkaa, oli vuoden 1895 päättyessä noussut 21,163,079 markkaan. Korkoihin ja pääomalyhennyksiin meni 1,230,868 markkaa. Luonnollisesti ei joka kaupunki samassa määrässä ole vaikuttanut näitten menojen ja velkakuormain lisäykseen. Ainoastaan 8 kaupunkia ei vielä viimeainittuna aikana ollut joutunut velkaan. Kaupungin asukasten takseeratuista tuloista päättäen oli kuitenkin yleinen varallisuus kaupungeissa enentynyt (katso sivu 99). Tulo, jonka mukaan veroäyri takseerauksessa oli laskettu, on asetustenmukaisesti pysytetty 400—200 markassa, niin että tämä veronmäärä 5 kaupungissa teki 400 markkaa, 1 kaupungissa 350, 7 kaupungissa 300, 1 kaupungissa 250, ja 23 kaupungissa 200 markkaa. Erittäin luetut ilmoitukset eri kaupunkien tärkeimmistä tulo- ja menomääristä löytyy taululiitteissä N:o 27 ja 24.

Taululiitteessä N:o 23 annetaan tietoja maalaiskuntien tuloista ja menoista. Kuten edellisissä viisivuotiskertomuksissa mainitaan, käsittävät nämä tiedot kuitenkin ainoastaan ne tulot ja menot, joista kunnallishallitukset pitävät huolta. Koska kuitenkin useimmat ulosteot, jotka ovat suuremmasta merkityksestä, maksetaan luonnossa ja useitten maksojen ylöskantoa, kuten papiston, tuomarin y. m. palkkoja, useimmissa paikoissa palkansaaajat itse toimittavat ja ne siis eivät joudu kunnallishallitusten laskuihin, ei kysymyksessä olevia tietoja saa katsoa todellisuudessa käsittäväksi maalaiskuntien kaikkia tulo- ja menomääriä.

Seuraavassa taulussa ilmaistaan lyhyt yhteenveto näistä maalaiskuntien tuloista ja menoista vuosilta 1890 ja 1895.

Maalaiskuntien tulot:

Les revenus des communes rurales.

	Ulostakseerat- tuja veroja. <i>Taxes sur le revenu et sur les propriétés.</i>	Arentituloja, korkoja, lahjo- tuksia ja tes- tamentteja. <i>Actifs des com- munes.</i>	Muita tuloja. <i>Autres recettes.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>
V. 1890	3,104,295	177,613	589,588	3,871,496
» 1895	4,130,856	231,779	870,036	5,232,671

Maalaiskuntien menot:

Dépenses des communes rurales.

	Kunnallishallitukseen. <i>Administration.</i>	Koulutoimeen. <i>Instruction publique.</i>	Kyödykseen, kestävä- relin ja teiden kunnossa- pitäminen. <i>Entretien des chemins, poste etc.</i>	Muita menoja. <i>Autres dépenses.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>
V. 1890	304,078	580,742	670,975	2,201,790	3,757,585
» 1895	349,626	884,276	845,245	2,993,723	5,072,870

Maalaiskuntien vuoden 1895 päättyessä oleva suorittamaton velka nousi 5,911,384 markkaan, vaan vuoden 1890 päättyessä oli tämä ainoastaan 1,548,875 markkaa. Tämä suuri velkakuorman lisäys oli etupäässä tapahtunut vuosina 1892—1893. Edellämainitun vuoden päättyessä oli tämä jo noussut 4,769,950 markkaan ja nousi yhä seuraavina vuosina, jotta se vuoden 1893 päättyessä oli 6,571,323 markkaa ja vuoden 1894 päättyessä 6,804,792 markkaa. Kun tämä äkisti noussut velka oli seurauksena onnettomista sadoista, on pääasiallisesti seuduilla Wiipurin, Kuopion ja Oulun lääneissä, jossa elonkorjuusuhteet puheena olevana aikakautena olivat epäsuotuisimmat, suurin osa tätä velkaa niskoillaan.

Vuoden 1895 päättyessä oli maalaiskuntien velka eri lääneissä vielä ¹⁾ seuraava:

Uudenmaan läänissä . . .	630,751	markkaa.
Turun ja Porin » . . .	372,525	»
Hämeen » . . .	576,564	»
Wiipurin » . . .	895,813	»
Mikkelin » . . .	286,315	»
Kuopion » . . .	1,017,622	»
Waasan » . . .	568,868	»
Oulun » . . .	1,562,926	»
<hr/>		
Koko maassa	5,911,384	»

Uudet rakennukset. Kuvernöörein antamain tietojen mukaan ovat kuntien tai seurakuntain ajanjaksolla 1891—1895 tekemät uudet rakennukset maksaneet:

	Kaupungeissa.	Maalaiskunnissa.	Yhteensä.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
V. 1891	906,900	626,000	1,532,900
» 1892	1,220,200	985,800	2,206,000
» 1893	294,800	770,100	1,064,900
» 1894	823,500	1,099,900	1,923,400
» 1895	267,400	727,800	995,200

Suuremmista rakennuksista, joita sanottujen vuosien kuluessa on rakennettu, mainittakoon *kirkkoja*: Hangossa, Helsingissä, Helsingin pitäjässä (korjattu), Brändöössä, Loimaalla, Wampulassa, Hämeenlinnassa (laajennettu), Heinävedellä (loppuun saatettu), Ilomantsissa (venäläinen, valmiksi rakennettu), Nurmeksessa, Peräseinäjoella, Keuruulla (valmistunut), Kyyrölässä (ruvettu rakentamaan); *Kellotapulirakennuksia*: Kalvolassa, Nurmeksessa, Padasjoella ja Muhoksella; *Kaupunginhuone* Porvoossa (kustannus 309,200 markkaa) ja Raumalla (kustannus 34,000 markkaa); *sairaala* Helsingissä (kustannus 530,900 markkaa), Porissa (kustannus 180,000 markkaa), Wiipurissa (kustannus 85,600 markkaa), Tammisaaressa, Tampereella ja Loimaa-Alastarossa; *köyhäinhuoneita* Jämssässä (kustannus 83,900 markkaa), Hollolassa (kustannus 41,600 markkaa),

¹⁾ Kaikissa muissa paitsi Uudenmaan, Hämeen ja Waasan läänissä oli velka mainittuna aikana jo osaksi jopa melkoisestikin vähentynyt, kuten Oulun ja Kuopion läänissä.

litissä (kustannus 41,800 markkaa). Uusia *kansakoulurakennuksia* ilmoitetaan tänä viisivuotiskautena rakennetun yhteensä 247, nimittäin 33 Uudenmaan, 47 Turun ja Porin, 26 Hämeen, 34 Wiipurin, 13 Mikkelin, 21 Kuopion, 56 Waasan ja 17 Oulun läänissä. Näistä rakennuksista nousivat kustannukset kansakouluhuoneesta Nikolainkaupungissa 270,000 markkaan.

Korjauskustannuksiin sekä rakennusmuutoksiin ja lisärakennuksiin ilmoitetaan kuntien maksaneen:

V. 1891	. . .	227,300	markkaa.
» 1892	. . .	199,200	»
» 1893	. . .	423,000	»
» 1894	. . .	342,200	»
» 1895	. . .	345,700	»

Pappien puustellein, kansakoulurakennusten ja hautausmaitten uudesti-rakentamiset ja korjaukset tekevät suurimman osan näistä summista.

Rahaliike ja lainalaitokset. Verrattain rikkaan rahainsaannin ja vilkkaan liiketoiminnan jälkeen, joka oli huomattava 1880-kauden loppupuolella ja muun muassa ilmaantui, kuten Päätoimiston viimeisessä viisivuotiskertomuksessa esitettiin, erittäin suuressa tuonnissa samoin kuin melkoisissa, liiallisissa liikeyrityksissä, esiintyi jo lopulla v. 1890 rahanpuute, joka oli yleensä tuntuva vuosina 1891—1893 ja josta oli seurauksena joukko asiatoimien järkytyksiä sekä epävarmuus liikesuhteissa, mikä oli melkein poikkeuksellista laatua. Asema tuli vielä vaikeammaksi huonojen vuodontulojen kautta vuosina 1891 ja 1892 sekä sen kautta, että etevimpien yksityispankkien pääomat suotuisina vuosina 1880-kauden lopulla melkoisina määrinä olivat sidottu maan pääkaupungin uutisrakennusyrityksissä ja siis poissa varsinaisesta liiketoiminnasta, kun näitä pääomia vallitsevan rahanpuutteen tähden ei voitu panna kiinteihin sijoituksiin löytyvissä kassoissa. Viimemainituille olivat olot suotuisat sikäli, että korkokanta ensi luokan sijoituksista reaaliavakuutta vastaan nousi aina 6 %:iin. Huojennusta näistä taloudellisista vaikeuksista tuottivat vihdoinkin, paitsi tuonnin väheneminen muutamina vuosina, kasvanut ja osaksi suotuisa vienti, sekä vuoden 1895 alussa perustettu erityinen rahalaitos kaupungin kiinteistöjen lainoittamista varten, mikä laitos sai ulkomaalta liikevaransa huokeilla ehdoilla, ja jota välittömästi seurasi samallaan lainoittaminen eräässä maan yksityisessä osakepankissa. Tämän kautta tuli liikkeesen melkoinen määrä pankinpääomaa sekä suoritettiin joukko yksityisiä ja kassalainoja, jonka kautta kassat ja rahamiehet saivat yltäkyllin liikeneyviä varoja ja sentähden pakoitettiin alentamaan lainauskorkonsa aina 4:ään à 4 $\frac{1}{2}$:een %:iin ensi vakuuden lainoja vastaan. Sopivain sijoit-

tusten puutteessa tulvaili myöskin liikeneviä varoja pankkeihin, joiden talletustili-laskut äkkiä saavuttivat hyvin korkeita määriä, ja jotka tämän johdosta olivat puolestaan pakotetut alentamaan korkokannan sekä sisään- että uloslainauksessa.

Suomen Pankin diskonttokorko oli 1890 vuoden alussa 4, 4 1/2 ja 5 1/2 prosenttia, aina vekselien ajanmäärän ja laadun mukaan, mutta korotettiin jo 17 p. Maaliskuuta 4 1/2, 5 ja 6 %:iin sekä 17 p. Marraskuuta s. v. 5, 5 1/2 ja 6 %:iin, jonka suuruisena se pysyi 1 p:ään Joulukuuta 1891, jolloin pienempi korotus tapahtui 5 1/2 ja 6 %:iin. Viimeksi mainittu korkokanta pysytettiin 2 päivään Joulukuuta 1893, jolloin se taas alennettiin 5, 5 1/2 ja 6 %:iin. Senjälkeen aleni se vielä yhä: 9 p. Helmikuuta 1895 4 1/2, 5 ja 5 1/2 %:iin ja 3 p. Lokakuuta s. v. 4, 4 1/2 ja 5 %:iin. Hypoteekkilainoista oli korko Suomen Pankissa alussa vuotta 1890 4, 4 1/2 ja 5 %, mutta korotettiin samaten jo samana vuonna 17 p. Maaliskuuta 4 1/2, 5 ja 5 1/2 %:iin ja 17 p. Marraskuuta 5 ja 5 1/2 %:iin, sekä vuoden lopulla 5 1/2 ja 6 %:iin, jonka suuruisena se sitten pysyi 1 päivään Elokuuta 1894; mainittuna päivänä tapahtui korotus 5, 5 1/2 ja 6 %:iin, joka kuitenkin jatkui vain lyhemmän ajan, sillä jo 27 p. Marraskuuta s. v. palattiin 5 ja 5 1/2 %:n korkokantaan. Helmikuun 9:nä 1895 aleni se vielä lisää 4 1/2 ja 5 %:iin ja 3 p. Lokakuuta s. v. 4 ja 4 1/2 %:iin. Ajanjakson kuluessa olivat siis korkomäärät suurimmaksi osaksi korkeat ja saavuttivat maksimimääränsä vv. 1892 ja 1893. Ajanjakson päättyessä ne olivat vähäistä pienemmätkin kuin sen alkaessa. Maan kaikissa yksityispankeissa vuoden lopulla talletus- ja juoksevalle tilille pantujen sisäänpanosten summa oli

v. 1890 102,1 ¹⁾ miljoonaa markkaa.

» 1891 110,7	»	»
» 1892 118,2	»	»
» 1893 130,3	»	»
» 1894 146,1	»	»
» 1895 183,9	»	»

Edellisellä ajanjaksolla olivat sisäänpanot nousseet 41 miljoonasta 1880 64 miljoonaan 1885, siis lisääntyneet 23 miljonalla; vv. 1886—1890 teki lisäys 38,1 miljoonaa. Nyt puheenaolevalla ajanjaksolla on niiden määrä nousut kokonaista 81,8 miljoonalla markalla. Syynä tähän on etupäässä se, että joutilas pääoma niin paljon kuin mahdollista, liikeolojen epävakavuuden johdosta, pyrki päästä pankkeihin, jotka sitä paitse, täyttääkseen ajanjakson

¹⁾ Edelliseen kertomukseen on pujahtanut virhe 95,1 milj. markkaa.

alku- ja keskivaiheilla vallitsevaa suurta luottotarvetta, katsoivat itsensä pakotetuksi korottamaan sisäänlainauskorkonsa. Tämä, joka talletuksille 6 kuukauden ylössanomisella v. 1890 teki $4\frac{1}{2}\%$, korotettiin jo 1892 vuoden alussa 5% iin, jonka suuruisena se sitten pysyi aina 1895 vuoden alkuun, kun se jälleen alennettiin $4\frac{1}{2}\%$ iin; jonka jälkeen se vuoden keskivälissä, jo silloin alkaneen helpomman rahansaataavuuden johdosta, aleni 4% iin.

Suomen Pankissa, Yhdyspankissa, Pohjoismaiden osakepankissa, Uudenmaan osakepankissa ja Kansallis-Osake-Pankissa ostettujen kotimaisten vekselien yhteinen määrä oli

				Siitä Suomen Pankissa.	
V. 1891	. . . . .	232,4	milj. markkaa.	78,5	milj.
» 1892	. . . . .	232,1	»	74,4	»
» 1893	. . . . .	224,2	»	61,9	»
» 1894	. . . . .	235,7	»	59,4	»
» 1895	. . . . .	238,9	»	59,4	»

Diskontattu määrä sellaisille vekseleille nousi mainituissa pankeissa v. 1890 ainoastaan 194,9 miljoonaan markkaan, ja oli siis nopeasti lisääntynyt vuoteen 1891 kokonaista 37,5 miljoonalla markalla. Senjälkeen seuraa pankkien puolelta varovainen aika, josta johtuu että diskontattu määrä vähenee sekä 1892 että 1893 kohotakseen jälleen seuraavina vuosina. Kotimaisten vekselien diskonttaukset olivat kuitenkin v. 1895 ainoastaan 6,5 miljoonaa markkaa suuremmat kuin 1891. Vaasan osakepankki ja Helsingin Kansanpankki on täytynyt jättää pois, koska näiden pankkien vuosikertomukset eivät ole ilmottaneet vekselidiskonttojen kokonaismäärää.

Kaikissa pankeissa myönnettyt lyhyet lainat ja diskonteeratut kotimaiset vekselit sekä kassakreditiviltä ulosotetut varat olivat kunkin vuoden lopulla ajanjaksolla 1891—1895 määrältään:

V. 1891	. . . . .	143,5	milj. markkaa.
» 1892	. . . . .	143,3	»
» 1893	. . . . .	143,6	»
» 1894	. . . . .	146,6	»
» 1895	. . . . .	184,9	»

Myöskin nämät summat, verrattuina ylempänä esitettyihin tietoihin yksityispankeissa talletus- ja juoksevalle tilille pantujen varojen määrästä, osottavat kuinka suotuisat liikeolot olivat vuosina 1894 ja 1895 verrattuna lähinnä edellisiin vuosiin ja kuinka kovasti pankkien varoja oli kysytty vuosina 1891—1893.

Suomen Pankin tila oli kunkin vuoden lopulla ajanjaksolla 1891—1895 seuraava:

Situation de la banque de la Finlande à la fin des années sous-dites.

	1 8 9 1.		1 8 9 2.		1 8 9 3.		1 8 9 4.		1 8 9 5.	
	<i>Amf.</i>	<i>ml.</i>	<i>Amf.</i>	<i>ml.</i>	<i>Amf.</i>	<i>ml.</i>	<i>Amf.</i>	<i>ml.</i>	<i>Amf.</i>	<i>ml.</i>
Vastaavaa.										
Kovaa rahaa (<i>L'encaisse métallique</i>), etupäässä kultaa	22,106,462	82	21,789,702	79	21,688,697	46	21,953,306	30	21,736,135	09
Suomen hopearahaa	3,378,686	75	3,138,097	75	3,467,172	25	3,500,762	50	3,016,684	25
Valtiopapereita ja obligatiooneja ulkomaan rahassa (<i>Titres de rente, obligations etc.</i>) . . .	10,031,503	29	4,343,467	89	1,914,616	69	9,419,466	76	22,937,588	18
Saamisia pankin asiamiehiltä ulkomailla (<i>Créances sur les correspondants à l'étranger</i>)	12,675,469	58	19,592,415	72	16,170,794	86	21,857,990	30	24,203,654	92
Saamisia kotimaassa (<i>Créances à l'intérieur</i>): vekseleitä salkussa	25,228,871	20	22,531,836	21	19,907,962	85	19,127,245	86	21,126,406	31
hypoteekkilainoja	10,215,847	62	10,287,486	28	10,593,091	92	7,792,590	49	6,689,006	—
alkuperäisiä lainoja	584,551	98	503,896	45	446,841	72	373,513	47	317,715	95
kassakreditiviilla ulkona olevaa	5,514,030	86	5,955,984	20	5,768,478	94	5,356,368	89	3,533,438	58
Salkussa vekseleitä ulkomaan ja Venäjän rahassa (<i>Lettres de change</i>)	484,251	39	455,984	12	317,130	41	270,574	54	403,213	22
Venäjän ja ulkomaan saamisia (<i>Valeurs russes et étrangers</i>)	249,390	47	336,126	72	479,892	91	890,929	41	—	—
Muita varoja (<i>Autres actifs</i>)	1,717,180	41	1,779,858	99	2,077,285	38	1,714,424	02	2,523,276	77
Yhteensä	92,186,246	37	90,714,857	12	82,831,965	39	92,257,172	54	106,487,119	27

	1 8 9 1.		1 8 9 2.		1 8 9 3.		1 8 9 4.		1 8 9 5.	
	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>
Vastattavaa.										
Liikkeessä oleva setelimäärä (<i>Billets en circulation</i>)	48,905,546	—	45,968,976	—	44,440,169	—	49,051,195	—	56,339,057	—
Postilähetysvekseleitä (<i>Cheques</i>)	1,422,124	63	1,931,584	42	1,353,991	32	2,059,435	28	2,467,778	85
Pano- ja ottotilillä (<i>Comptes courants et lettres à vue</i>)	10,344,563	34	4,194,613	16	6,006,609	40	11,321,330	53	16,168,293	07
Ulosottamattomia kuoletuksia y. m. (<i>Annuités</i>) . .	388,438	30	340,456	34	696,099	37	612,321	76	1,315,057	63
Laina Suomen valtiolaitoksesta (<i>Dû à l'État</i>) . .	7,280,000	—	2,160,000	—	2,040,000	—	1,920,000	—	1,800,000	—
Kreditivi ulkomailla (<i>Crédit à l'étranger</i>)	—	—	9,986,500	—	2,522,000	—	—	—	—	—
Pankin kantarahasto (<i>Capital</i>)	10,000,000	—	10,000,000	—	10,000,000	—	10,000,000	—	10,000,000	—
» vararahasto (<i>Fondes de reserve</i>)	8,188,526	27	8,760,314	54	11,237,692	92	11,219,576	88	14,035,319	23
» kiinteistö ja kalusto (<i>Biens meubles et immeubl.</i>)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sisällä olevia voittorahoja (<i>En caisse</i>)	5,657,047	83	7,372,412	66	4,535,403	38	6,073,313	09	4,361,613	49
Yhteensä	92,186,246	37	90,714,857	12	82,831,965	39	92,257,172	54	106,487,119	27

Pankin koko rahaliike debet- ja kreditpuolella teki:

V. 1891	683,298,461	markkaa	22	pennia.
» 1892	664,449,334	»	58	»
» 1893	615,144,182	»	59	»
» 1894	616,148,395	»	26	»
» 1895	733,663,900	»	64	»

Numerot osottavat selvästi liikkeen huomattavaa suurenemista.

Aikakauden kuluessa ei pankki ole enentänyt eikä vähentänyt haarakonttooriensa lukua, jotka siis vuoden 1895 päättyessä olivat 14, nimittäin: pääkonttoori Helsingissä, haarakonttoorit Turussa, Wiipurissa, Nikolainkaupungissa, Oulussa, Kuopiossa, Porissa, Tampereella, Joensuussa, Jyväskylässä, Mikkelissä, Sortavalassa, Kotkassa ja Pietarissa.

Tulokset pankin toimesta eri vuosina olivat:

Recettes de la banque.

	Vuoden bruttotulo. <i>Recettes brutes.</i>		Palkkoja ja muita kustannuksia, pois- tettuja saatavia y. m. <i>Frais d'administra- tion, décomptes etc.</i>		Pankin puhdas voitto. <i>Bénéfice net.</i>	
	<i>Frk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Frk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Frk.</i>	<i>ml.</i>
V. 1891	3,372,938	19	814,139	24	2,558,798	95
» 1892	3,291,021	68	754,327	58	2,536,694	10
» 1893	2,863,537	46	955,511	32	1,908,026	14
» 1894	2,717,300	80	888,850	09	1,828,450	71
» 1895	3,328,898	65	959,831	89	2,369,066	76

Talletuspankkien luku vuoden 1895 päättyessä oli muuttumaton, sama kuin vuoden 1890 päättyessä, tahi siis 6, nimittäin *Suomen Yhdyspankki, Pohjoismaiden Osakepankki Kauppaa ja Teollisuutta varten, Waasan Osakepankki, Uudenmaan Osakepankki, Kansallis-Osake-Pankki ja Osakeyhtiö Helsingin Kansanpankki* (sittemmin uudestaan perustettu muutetulla nimellä Privatbanken i Helsingfors Aktiebolag).

Kaikkien talletuspankkien vastaavat ja vastattavat tekivät kunkin vuosien 1891—1895 päättyessä:

La situation des banques privées à la fin des années sous-dites:

Vastaavaa.	1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
	<i>Smc.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml.</i>
Puhdasta rahaa	10,133,791	65	10,879,483	46	8,817,312	64	11,529,752	84	14,498,002	73
Vekseleitä:										
paikallisia	56,340,314	52	53,097,463	03	50,976,402	42	56,519,709	69	63,673,381	08
lähetettyjä										
ulkomaan	3,274,889	29	5,169,628	85	6,645,609	16	6,480,002	84	7,837,511	73
Lainoja kiinnitystä vastaan kiinteistöön	13,293,586	57	14,249,201	54	17,669,581	67	17,392,632	93	26,159,729	34
» korkoja tuottavia obligatioonia vastaan . .	1,977,029	—	2,375,434	71	2,074,567	—	1,913,603	18	1,431,017	40
» osakkeita vastaan	6,063,141	—	7,030,162	66	6,946,306	01	7,954,890	15	10,108,325	86
» muissa varoissa	2,657,344	33	4,214,119	82	3,473,176	96	4,171,569	25	4,101,389	24
» takuita ja velkakirjoja vastaan	3,823,265	—	3,013,462	20	4,652,337	92	5,013,980	02	5,147,481	55
Kassakreditiiivilasku	17,781,565	96	20,077,135	41	22,106,848	41	20,998,433	67	21,429,693	77
Obligatiooneja	14,178,201	69	13,300,523	13	14,563,709	72	20,299,613	79	24,400,827	19
Kuponkeja	20,455	12	30,973	53	30,099	31	40,657	76	70,774	61
Osakkeita	257,090	02	246,361	50	557,210	24	661,031	—	875,435	50
Sisämaan kirjevaihtajat	7,966,464	07	9,453,959	99	8,109,353	61	8,657,733	24	11,605,749	10
Ulkomaan »	5,180,821	34	5,411,847	—	10,813,247	15	13,109,263	38	21,119,573	58
Palkkoja ja kulunkeja	33,318	45	96,616	23	54,592	24	53,451	27	31,163	25
Sekalaisia laskuja	383,514	27	739,457	95	927,607	78	512,504	48	1,187,253	03
Kertyneitä korkoja	376,082	16	373,672	13	458,311	54	471,580	65	482,889	09
Kiinteistöjä	1,632,559	54	2,477,895	04	3,057,030	92	3,672,646	69	4,545,118	19
Hypoteekkiosasto	—	—	—	—	—	—	—	—	1,260,458	12
Kalustoa	107,429	33	149,200	—	162,310	43	163,000	—	164,000	—
Voitto- ja tappiotili	—	—	25,951	39	147,434	65	110,753	22	60,350	40
Pankin konttoorien yleinen tili	—	—	—	—	171,337	39	—	—	—	—
Kiinnitettyjä velkakirjoja	—	—	416,000	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	145,480,863	31	152,828,549	57	162,414,387	17	179,726,810	05	220,190,124	76

	1 8 9 1.		1 8 9 2.		1 8 9 3.		1 8 9 4.		1 8 9 5.	
	<i>Frj.</i>	<i>ml.</i>	<i>Frj.</i>	<i>ml.</i>	<i>Frj.</i>	<i>ml.</i>	<i>Frj.</i>	<i>ml.</i>	<i>Frj.</i>	<i>ml.</i>
Vastattavaa.										
Suoritettu osakepääoma	17,800,000	—	17,800,000	—	17,800,000	—	17,800,000	—	18,200,000	—
Vararahastoja	6,636,289	02	7,013,006	62	7,165,539	15	7,364,410	81	7,694,031	12
Osakkaiden etuoikeustili	—	—	—	—	50,000	—	—	—	—	—
Talletuksia	98,169,939	46	105,305,415	93	117,662,277	38	131,236,112	34	166,067,228	56
Juoksevilla tilillä	12,321,743	58	12,691,534	20	12,350,309	26	14,469,089	30	17,223,369	02
Säästökassaosakkaiden sisäänpanot	4,900	—	4,300	—	2,200	—	600	—	—	—
Sisäänpanoja säästökassaan	195,255	04	228,845	23	250,933	81	393,218	20	616,855	89
Uudestaan diskontattuja vekseleitä	—	—	—	—	—	—	37,426	57	51,592	—
Postilähetyksvekseleitä	1,222,715	87	1,079,205	12	1,190,792	55	1,451,123	60	1,604,005	47
Liikkeessä olevia omia seteleitä	1,245,835	—	349,885	—	130,655	—	83,600	—	65,290	—
Sisämaan kirjevaihtajat	526,556	89	602,900	12	331,015	82	1,369,032	35	2,049,826	34
Ulkomaan	2,361,233	59	2,844,206	70	993,881	91	1,386,387	91	1,871,780	87
Perittyjä vekseleitä	236,407	51	269,047	56	184,728	17	302,759	92	289,060	57
Velkakirjoja vastaan otettuja lainoja	993,000	—	974,000	—	872,000	—	100,000	—	—	—
Nostamattomia jako-osuuksia	656,663	60	20,436	20	24,892	45	23,440	40	24,133	90
Sekalaisia laskuja	423,089	61	209,433	56	235,813	87	232,512	16	929,361	31
Korkoja ja provisiooneja	1,265,593	21	1,309,362	10	1,389,831	74	1,589,736	40	1,476,147	80
Voitto- ja tappiotili	1,421,640	93	2,126,971	23	1,779,516	06	1,887,360	09	2,027,441	91
Yhteensä	145,480,863	31	152,828,549	57	162,414,387	17	179,726,810	05	220,190,124	76

Vahin Suomen yksityisistä pankeista, *Yhdyspankki*, on edelleen harjoittanut liikennettään paitsi pääkonttoorin kautta Helsingissä, 21 haarakonttoorin kautta maamme kaupungeissa, joista Hangon konttoori on tullut lisää. Tätä paitsi avasi pankki vuonna 1893 haarakonttoorin Lahden kauppalassa.

Pankin koko rahaliike debet- ja kreditpuolella teki:

V. 1891 . . .	1,258,028,125	markkaa 32 penniä.
» 1892 . . .	1,348,545,567	» 93 »
» 1893 . . .	1,273,338,173	» 18 »
» 1894 . . .	1,457,925,843	» 69 »
» 1895 . . .	1,775,800,166	» 19 »

Pankin tulot liikkeestä osottaa seuraava taulu:

	Vuoden bruttotulo. <i>Recettes brutes.</i>		Palkkoja ja muita kulunkeja, veroja, poistoja y. m. <i>Frais d'adminis- tration, décomptes etc.</i>		Pankin puhdas voitto. <i>Bénéfice net.</i>	
	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>
V. 1891	1,460,512	56	549,070	05	911,442	51
» 1892	1,407,380	33	603,352	59	804,027	74
» 1893	1,335,744	24	614,674	67	721,069	57
» 1894	1,378,585	52	626,220	02	752,365	50
» 1895	1,464,538	61	777,088	04	687,450	57

Poistetut saatavat viisivuotiskautena tekivät kaikkiaan 437,212 markkaa 99 penniä, kun ne edellisenä aikakautena 1886—1890 olivat 572,375 markkaa 90 penniä ja aikakautena 1881—1885 605,155 markkaa 22 penniä.

Pankin tila Joulukuun 31 p:nä 1895 oli seuraava:

Situation de la Banque de l'Union au 31 Décembre 1895.

Vastaavaa.	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	Vastattavaa.	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>
Kotimaan vekseleitä	19,145,258	30	Osakepääoma	3,000,000	—
Ulkomaan »	1,654,893	70	Vararahastot	5,124,426	03
Lainoja	14,859,854	40	Talletukset	56,190,670	—
Kassakreditiiveja	6,096,689	95	Juokseva tili	5,913,434	41
Obligatsiooneja	8,027,589	32	Postilähetysvekseleitä	418,928	99
Kuponkeja y. m.	252	06	Omia seteleitä	65,290	—

	<i>Smc</i>	<i>pi</i>		<i>Smc</i>	<i>pi</i>
Osakkeita	93,120	—	Kotimaan kirjevaihtajia . . .	321,555	02
Kotimaan kirjevaihtajia . . .	5,142,297	50	Ulkomaan „ . . .	535,389	16
Ulkomaan „ . . .	10,209,568	54	Perityitä vekseleitä	95,622	52
Kiinteistöstä	1,177,500	—	Ulosottamattomia jako-osinkoja	9,720	—
Kasvaneita korkoja	474,954	42	Kertyneitä korkoja	833,832	04
Muita varoja	¹⁾ 1,790,016	61	Voitto- ja tappiotili	687,450	57
Kassa	4,524,323	94			
Yhteensä	73,196,318	74	Yhteensä	73,196,318	74

Pohjoismaiden Osakepankillä kauppaa ja teollisuutta varten on yhä edelleen viisivuotiskautena ollut pääkonttoorinsa Wiipurissa ja, senjälkeen kuin vuonna 1894 avattiin uusi konttoori Sortavalassa, se paitsi pääkonttoorinsa kautta on harjoittanut liikennettään 22 haarakonttoorin kautta.

Pankin koko rahaliikenne debet- ja kreditpuolella teki 31 päivänä Joulukuuta

V. 1891 . . .	1,382,858,357	markkaa 74 penniä.
» 1892 . . .	1,381,787,918	» 36 »
» 1893 . . .	1,340,096,768	» 80 »
» 1894 . . .	1,457,503,860	» 18 »
» 1895 . . .	1,711,979,273	» 44 »

Tulos pankin toiminnasta oli:

	Vuoden bruttotulo. <i>Recettes brutes.</i>		Palkkoja ja muita kustannuksia, ulos- tekoja, tilistä pois- toja y. m. <i>Frais d'administra- tion, décomptes etc.</i>		Pankin puhdas voitto. <i>Bénéfice net.</i>	
	<i>Smc</i>	<i>pi</i>	<i>Smc</i>	<i>pi</i>	<i>Smc</i>	<i>pi</i>
V. 1891	1,474,445	42	720,927	31	753,518	11
» 1892	1,644,657	93	754,297	36	890,360	57
» 1893	1,745,084	16	959,457	21	785,626	95
» 1894	1,691,182	77	771,220	59	919,962	18
» 1895	1,672,310	43	752,519	20	919,791	23

¹⁾ Tästä Hypoteekkiosasto 1,260,458: 12.

Tileistä poistetut saatavat viisivuotiskautena tekivät kaikkiaan 893,515 markkaa 88 penniä, 246,461 markkaa 11 penniä vastaan vuosina 1886—1890 ja 266,896 markkaa 44 penniä vuosina 1881—1885.

Pankin tila 1895 vuoden päättyessä oli seuraava:

Situation de la Banque du Nord au 31 Décembre 1895.

Vastaavaa.	Frac.		Vastattavaa.	Frac.	
	Frac.	pa		Frac.	pa
Kassa	5,610,761	29	Osake-pääoma	8,000,000	—
Kotimaan vekseleitä	20,013,707	62	Talletustili	56,350,229	70
Ulkomaan	3,808,356	35	Juokseva tili	6,780,755	77
Lainoja	20,559,592	55	Pankkipostivekseleitä	574,527	34
Kassakreditiivejä	8,406,971	37	Kirjeenvaihtajia ulkomailla	1,069,195	15
Obligatsiooneja	7,796,550	84	„ kotimaassa	749,010	44
Kuponkeja	42,297	70	Korkoja ja provisiooneja	317,371	14
Osakkeita	226,607	50	Erinäisiä laskuja	79,619	51
Kirjeenvaihtajia ulkomailla	5,274,850	83	Vararahasto	1,617,223	79
„ kotimaassa	3,044,658	58	Eläkerahasto	107,789	52
Kiinteististöjä	1,803,969	48	Nostamattomia jako-osinkoja	7,895	40
Erinäisiä laskuja	60,847	38	Perittyjä vekseleitä	92,234	69
Kalustoa	25,000	—	Voitto- ja tappiotili	928,319	04
Yhteensä	76,674,171	49	Yhteensä	76,674,171	49

Waasan Osakepankki on paitsi pääkonttoorinsa kautta Nikolainkaupungissa harjottanut liikettään konttoorien kautta Ristiinankaupungissa, Uudessa Kaarlepyyssä, Helsingissä, Turussa, Porissa ja Pietarsaareissa; kaksi viime-mainittua konttooria tuli lisään 1891.

Tulos pankin toiminnasta oli:

	Vuoden bruttotulo.		Palkkoja, kulun- keja, tileistä pois- tamisia y. m.		Pankin puhdas voitto.	
	<i>Recettes brutes.</i>		<i>Frais d'administra- tion, décomptes etc.</i>		<i>Bénéfice net.</i>	
	Frac.	pa	Frac.	pa	Frac.	pa
V. 1891	455,632	83	269,131	72	186,501	11
„ 1892	486,734	59	295,601	03	191,133	56
„ 1893	509,214	83	336,875	48	172,339	35
„ 1894	451,366	29	295,180	94	156,185	35
„ 1895	437,654	73	266,379	07	171,275	66

Tileistä poistamiset ovat viisivuotiskautena nousseet kaikkiaan 322,193 markkaan 96 penniin.

31 p:nä Joulukuuta 1895 oli pankin tila:

Situation de la banque de Wasa au 31 Décembre 1895.

Vastaavaa.	Fmg.		Vastattavaa.	Fmg.	
		7 ^h ä.			7 ^h ä.
Kassasäästö	2,230,642	80	Osake-pääoma	1,500,000	—
Ulkona olevia lainoja	5,006,912	92	Vararahasto	644,467	37
Kassakreditiivejä	2,289,692	65	Talletukset	22,526,491	29
Kotimaan vekseleitä	8,548,983	49	Juokseva tili	1,585,356	38
Ulkomaan »	1,629,261	32	Postilähetysvekseleitä	204,496	04
Obligatsiooneja	3,643,120	16	Kotimaan kirjevaihtajat . . .	95,049	72
Ulkomaan rahaa ja kuponkeja	153,936	34	Ulkomaan »	65,056	62
» kirjevaihtajia	2,534,204	07	Erinäisiä laskuja	54,364	48
Kotimaan »	636,897	47	Korkoja	102,370	32
Erinäisiä laskuja ja epävarmoja			Nostamattomia jako-osinkoja .	2,255	—
saatavia	252,531	66	Vuoden voitto	171,275	66
Kalustoa	25,000	—			
Yhteensä	26,951,182	88	Yhteensä	26,951,182	88

Uudenmaan Osakepankilla on edelleen ollut pääkonttoorinsa Helsingissä sekä haarakonttooreita Salon kauppalassa, Kokkolassa sekä vuodesta 1891 Pietarsaareissa ja Loviisassa ja vuodesta 1893 Savonlinnassa.

Tulos pankin toiminnasta oli:

	Vuoden bruttotulo.		Palkkoja, kulun- keja, tileistä pois- tamisia y. m.		Pankin puhdas voitto.	
	<i>Recettes brutes.</i>		<i>Frais d'administra- tion, décomptes etc.</i>		<i>Bénéfice net.</i>	
	Fmg.	7 ^h ä.	Fmg.	7 ^h ä.	Fmg.	7 ^h ä.
V. 1891	141,224	66	53,904	65	87,320	01
» 1892	141,156	93	109,230	36	31,926	57
» 1893	117,546	74	80,716	69	36,830	05
» 1894	115,569	18	83,375	80	32,193	38
» 1895	178,926	32	133,737	93	45,188	39

Uloslainaustilistä poistetut varat nousivat viisivuotiskautena 195,561 markkaan 25 penniin.

Pankin tila 31 päivänä Joulukuuta 1895 oli seuraava:

Situation de la banque de Nylande au 31 Décembre 1895.

Vastaavaa.	<i>My.</i>	<i>ptä.</i>	Vastattavaa.	<i>My.</i>	<i>ptä.</i>
Kassa	245,046	85	Osake-pääoma	1,000,000	—
Kassakreditiivejä	800,315	23	Talletuksia	5,779,204	98
Kotimaan vekseleitä	2,613,961	06	Juokseva tili	299,008	98
Hypoteekkilainoja	2,123,067	95	Pankkipostivekseleitä	54,111	80
Obligatiooneja	889,622	62	Maksamattomia perittäviä	2,923	59
Ulkomaan rahaa ja kuponkeja sekä vekseleitä ulkom. rahassa	50,518	04	Kirjeenvaihtajia ulkomailla	9,784	95
Kirjevaihtajia ulkomailla	191,358	90	Vararahasto	289,000	—
„ kotimaassa	260,000	—	Eläkerahasto	8,314	03
Kalusto	8,000	—	Kertyneitä korkoja	88,949	62
Kiinteististöjä	350,000	—	Erinäisiä laskuja	23,619	36
Erinäisiä laskuja	17,327	18	Voitto- ja tappiotili	45,983	86
Kertyneitä korkoja	51,683	34			
Yhteensä	7,600,901	17	Yhteensä	7,600,901	17

Koko rahaliike debet- ja kreditpuolella teki:

Vuoden 1891 päättyessä	51,351,396	markkaa	29	penniä.
» 1892 »	51,137,715	»	43	»
» 1893 »	42,695,928	»	48	»
» 1894 »	47,956,991	»	87	»
» 1895 »	65,289,875	»	70	»

Helsingin Kansanpankki on harjoittanut liikettään ainoastaan pääkontto-
toorinsa kautta Helsingissä. Eräs pankin hallinnossa tapahtunut epärehelli-
syys ja tästä seuraava melkoinen tappio on jokseenkin eduttomasti vaikutta-
nut pankin toiminnan tulokseen, josta oli seurauksena pankin uudestaan
muodostuminen, mikä tapahtui vasta sitten kun aikakausi oli päättynyt.

Tileistä poistamiset pankin lainanantoliikkeessä tekivät aikakaudella
kaikkiaan 77,994 markkaa 53 penniä.

Sen tila 31 päivänä Joulukuuta 1895 oli:

Situation de la banque de »Helsingfors Folkbank« au 31 Décembre 1895.

Vastaavaa.	Fmk.		sh.	Vastattavaa.	Fmk.		sh.
Kassasäästö	89,134	86		Sisäänmaksettu osake-pääoma .	700,000	—	
Kotimaan vekseleitä	792,724	70		Talletuksia	2,130,092	29	
Lainoja	1,448,790	—		Juokseva tili	281,864	—	
Kassakreditiivejä	519,490	81		Säästökassa-sisäänpanoja . .	506,324	11	
Osakkeita	1,053	—		Säästökassa-osakkaiden lasku .	600	—	
Obligatsiooneja	1,093,304	05		Postilähetyksvekseleitä	19,233	61	
Kuponkeja ja ulkomaan rahaa	5,841	35		Kirjevaihtajia kotimaassa . .	390,000	—	
Korkotili	7,934	67		» ulkomailla	33,434	60	
Irtaimisto	3,000	—		Korkoja, provisiooneja, laskuja			
Erinäisiä laskuja	10,999	45		y. m.	9,549	78	
Ulkomaan kirjevaihtajia . . .	38,475	10					
Voitto- ja tappiotili	60,350	40					
Yhteensä	4,071,098	39		Yhteensä	4,071,098	39	

Kansallis-Osake-Pankki, joka alkoi toimintansa 8 p. Helmik. 1890 ja jo ennen vuoden päätyttyä oli perustanut, paitsi pääkonttooria Helsingissä, haarakonttooreita Turussa, Haminassa, Tampereella, Wiipurissa ja Oulussa, on aikakauden kuluessa erittäin laajentanut toimintaansa sekä perustanut kokonaista 15 uutta haarakonttooria, nimittäin: vuonna 1891 konttoorit Kuopiossa, Hämeenlinnassa ja Porissa; 1892 konttoorit Käkisalnessa ja Kemissä; 1893 konttoorit Heinolassa, Waasassa, Mikkelissä, Raumalla ja Iisalnessa; 1894 konttoorit Kajaanissa, Rovaniemellä ja Raahessa, sekä 1895 konttoorit Salossa ja Maarianhaminassa.

Tulos pankin liikenteestä on ollut:

	Vuoden bruttotulo.		Palkkoja, kulun- keja, poistamisia tileistä y. m.		Pankin puhdas voitto.	
	<i>Recettes brutes.</i>		<i>Frais d'administra- tion, décomptes etc.</i>		<i>Bénéfice net.</i>	
	Fmk.	sh.	Fmk.	sh.	Fmk.	sh.
V. 1891	418,802	73	270,006	17	148,796	56
» 1892	516,470	70	395,554	—	120,916	70
» 1893	402,693	67	534,063	11	— 131,369	44
» 1894	520,276	91	468,031	68	52,245	23
» 1895	602,538	40	450,883	12	151,655	28

Pankin tila 31 päivänä Joulukuuta 1895 oli:

Situation de la banque National au 31 Décembre 1895.

Vastaavaa.	<i>Fr.</i>	<i>gr.</i>	Vastattavaa.	<i>Fr.</i>	<i>gr.</i>
Kassa	1,563,327	50	Maksettu osake-pääoma . . .	4,000,000	—
Obligatsiooneja	2,950,640	20	Vararahasto	10,599	90
Kuponkeja ja ulkomaan rahaa	92,925	59	Talletuksia	23,090,540	30
Kotimaan vekseleitä	12,548,844	42	Juokseva tili	2,362,949	48
Ulkomaan »	704,163	42	Postilähetysvekseleitä	332,707	69
Kotimaan kirjeenvaihtajia . .	2,521,895	55	Perittäviä vekseleitä	48,845	29
Ulkomaan »	2,871,116	14	Kotimaan kirjevaihtajia . . .	494,211	16
Lainoja	2,949,725	57	Ulkomaan »	158,920	39
Kassakreditiivejä	3,316,533	76	Jäännös erinäisistä laskuista .	667,072	02
Osakkeita	536,250	—	Korkoja pro 1896	222,574	30
Erinäisiä laskuja	334,381	23	Säästökassatili	109,931	78
Kiinteististöjä	1,213,648	71	Nostamattomia jako-osinkoja .	3,687	—
Kalustoa	93,000	—	Voitto- ja tappiotili	194,412	78
Yhteensä	31,696,452	09	Yhteensä	31,696,452	09

Lainanantotilistä tehdyt poistamiset ovat aikakaudella nousseet 663,799 markkaan 98 penniin.

Hypoteekikassoja kiinteistöjen lainaamista varten. Ainoa aikakauden alkaessa oleva kassa tätä laatua oli *Suomen Hypoteekkiyhdistys*, jolla kuitenkin, osakkaiden keskinäistä vastuunalaisuutta vastaan, oli ainoastaan oikeus myöntää lainoja kiinnitystä vastaan maalla oleviin kiinteistöihin. Vaan kauvanpa oli kuitenkin kaivattu erityistä rahalaitosta kiinteistöluottoa varten kaupungeissa, mikä tarve rakentamisinnon kautta Helsingissä loppupuolella 1880-lukua tuli erittäin vilkkaaksi ja jo silloin syntyi ajatus perustaa sellainen laitos. Tätä seuraavat epäsuotuisat taloudelliset vuodet alkupuolella 1890-lukua viivyttivät tämän tuuman toteutumista, vaan kiinteistöjen omistajat kaupungeissa saivat näinä vuosina surullisia kokemuksia yhä uudistuvien koronnousujen kautta ja epävarmuudesta lainojen pysyväisyydestä pitemmäksi aikaa myöskin mitä ensi luokan kiinnityslainoihin tuli. — Kun vihdoin vuonna 1895 runsaampi rahansaanti ulkomailla näytti tarjoavan tilaisuuden tämän tuuman onnelliseksi toteuttamiseksi ja suotuisimmat taloudelliset olot olivat tulleet maahamme vuonna 1894, ryhdyttiin tuumaan uudelleen. Seurauksena oli *Osakeyhtiö Suomen Hypoteekikassan* muodostuminen; se perustettiin 7 p. Toukokuuta samana vuonna ohjesääntöineen 25 p:ltä

Huhtikuuta. Hypoteekikassa aloitti heti toimintansa, sittenkun se oli onnistunut osaksi ulkomaalaisten, osaksi kotimaan pankkilaitosten kautta saamaan obligatsioonilainan aina 15,000,000 markkaan 4 % juoksevaa korkoa vastaan, jonka vakuudeksi asetettaisiin kiinnitettyjä velkakirjoja määrästä, joka 10 % nousi päälle ulosannettujen obligatsioonien nimellisen arvon; kuitenkin ei näiden velkakirjojen määrä saanut nousta korkeampaan summaan kuin kaksikolmatta osaa kiinteistön arvoa. Samoilla ehdoilla sai kassa oikeuden vuoden kuluessa ottaa lisäksi 3,000,000 markan obligatsioonilainan tarpeen vaatiman krediitin täyttämiseksi. Lainat, jotka kassa myönsi, olivat: 1:ksi kuoletuslainat, joita myönnettiin korkeintaan puolet siitä arvosta, josta kiinteistö rakennettuine rakennuksineen oli arvosteltu; 2:ksi seisovat lainat ilman määrättyä kuoletusta, pitemmäksi kuin viiden vuoden maksuajaksi, mitkä lainat annettiin korkeintaan kolmannella osalla kiinteistön takseerausarvosta, ja 3:ksi irtisanottavat lainat lyhyemmällä kuin viiden vuoden jälleensmaksamisajalla korkeintaan seitsemänkymmenettä osalla kiinteistön takseerausarvosta. — Koska kuoletuslainojen takaisinmaksaminen tapahtuu siten, että suoritetaan määrätty kuoletusraha vähintään 5 %:lla alkuperäisestä lainasummasta, josta kuoletusrahasta $4\frac{1}{2}$ % on juoksevana korkona ja jäännös velankuoletuksena, ja nämät lainat ovat sellaiset, ettei niitä voi yhtiön puolesta irtisanoa, eikä liioin seisovien lainojen korko saa nousta yli $4\frac{1}{2}$ % ja ovat nämät sitäpaitsi ainoastaan määrätyn ajan perästä irtisanottavia, niin on selvä että niitä lainoja, joita kassa tarjosi, kiinteistönomistajien puolesta halulla vastaanotettaisiin. Yhtiö antoiakin ennen vuoden päätyttyä aina yli 15 milj. markkaa lainana kiinnitystä vastaan kaikkiaan 152:teen kiinteistöön; useimmat niistä sijaitsevat Helsingissä. Lainat jakaantuivat seuraavasti:

Lainojen laatu.	Kiinnitettyjen kiinteistöjen			Myönnettyjä lainoja.		Kiinnityksen korkeus %:ssa kiinteistöarvosta.
	Määrä.	Arvo. Smc.	Etuoikeutetut kiinnitykset, ennen lainoja seuraavassa sarakkeessa.	Smc.	ml.	
a) Seisovia lainoja	4	2,600,000	—	666,000	—	25,38
Koko summa Helsingissä.						
b) Kuoletuslainoja	121	30,183,500	671,000	13,444,049	15	46,76
Siitä Helsingissä.	113	29,452,000	660,000	13,100,049	15	46,69
c) Irtisanottavia lainoja	29	8,639,000	4,316,000	920,500	—	60,61
Siitä Helsingissä.	27	8,159,000	4,076,000	885,500	—	60,81
Koko lainaus	152	30,373,500	51,000	15,030,549	15	49,65

Samaan aikaan kuin yllämainittu yhtiö perustettiin, kiiruhti myöskin kaksi maan yksityispankkia laajentamaan liikettään muodostamalla kumpikin samanlaatuista hypoteekkiosastoa. Erityisistä syistä voi kuitenkin ainoastaan toinen näistä pankeista, nimittäin *Suomen Yhdyspankki*, vuoden kuluessa toimia hypoteekkiliikkeellään, jonka kautta vuoden kuluessa 6,097,000 markkaa kiinnitettiin seisoviin lainoihin kiinnitystä vastaan kaupunkikiinteistöihin, vastaten kaikkiaan 15,364,100 markan takseerausarvoa. Minkä vaikutuksen näiden hypoteekkikassojen toiminta teki yleiseen korkokantaan lainoille ensiluokan kiinnitysvakuutta vastaan, on pankeista puhuttaissa yllä jo mainittu.

Suomen Hypoteekkiyhdistys. Senjälkeen kuin hypoteekkiyhdistys hallituksen ja säätyjen välityksellä v. 1883 oli saattanut täyttää aikaisempien häviöiden kautta syntyneen suuren, yli yhden miljoonan vajauksensa ja samalla v. 1884 onnistunut saamaan 14,814,500 markan suuruisen ulkomaan lainan $4\frac{1}{2}\%$ vastaan, sekä enemmän turvaantuneen asemansa johdosta oli päättänyt muuttaa lainausehtoja siten, että kuoletusraha tekisi $5\frac{1}{2}\%$, josta $4\frac{1}{2}\%$ korkoa, $\frac{5}{8}\%$ kuoletusta ja $\frac{3}{8}\%$ apuna hallituskustannuksiin, lisääntyi uloslainaus nopeasti edullisten ehtojen johdosta ja oli niin jatkunut, että 1884 vuoden lainoista 31 päivänä Joulukuuta 1890 oli jäljellä liikkeen laskemattomasta määrästä ainoastaan 1,088,500 markkaa. Vielä enemmän vahvistaaksensa asemaansa on yhdistys v. 1887 pannut toimeen lainankonverteerauksen, nimittäin 1865 vuoden ulkomaan $4\frac{1}{2}\%$ lainan uudeksi 4% ulkomaan lainaksi, jonka kautta yhdistykselle on karttunut noin 30,000 markkaa vuotista voittoa enemmän kuin 30 vuodeksi eteenpäin. Laina otettiin Suomen valtion takauksella pankkiirihuoneelta M. A. von Rothschild & Söhne Frankfurt a/M:ssa 9,630,000 Suomen markan suuruisena. Kaiken tämän johdosta on yhdistys saattanut vuoden 1890 loppuun perustaa kaksi vararahastoa, yhteensä 1,049,801 markan 40 pennin suuruiset, jonka ohessa on saatettu myöntää useampia helpotuksia niille, joilla on ollut yhdistyksen $5\frac{1}{2}\%$ ja 5% lainoja. Mitään tiloja ei yhdistyksellä 1890 vuoden lopulla enään ollut hallussaan.

Kun yhtiön lainausrahasto epäsuotuisina vilja- ja rahavuosina 1891—1892 otettiin kysymykseen, antoi yhdistys tämän vaurastuttamiseksi armollisella luvalla ulos $4\frac{1}{2}\%$ obligatsiooneja v. 1892 kaikkiaan 3,000,000 markan arvosta ja v. 1894 6,000,000 markasta, ja kun yhdistyksen vararahasto vuoden 1894 päättyessä nousi päälle 2% yhdistyksen ulkona olevista sitoumuksista sekä armollisen asetuksen kautta vuodelta 1895 hypoteekkiyhdistykselle määrättyistä ehdoista valtion takuulla ottaa ulkomailla 7,500,000 markan suuruisia lainaa, käytettäväksi yhdistyksen ulkona olevien, yllämainittujen kotimaisten obligatsioonein lunastamista varten, teki yhdistys Dresdenin pankin kanssa Berliinissä lainasopimuksen yllämainitusta määrästä antamalla tätä

vastaan $3\frac{1}{2}\%$ obligatsiooneja. Tästä lainasta asetettiin $\frac{1}{5}$ 10 päivänä Loka-kuuta 1895 yhdistyksen käytettäväksi. Jäännöksen peräyttäminen määrättiin 1 p:ksi Helmikuuta 1896, jolloin yhdistyksen $4\frac{1}{2}\%$ obligatsioonein lunastaminen tapahtuisi.

Lainananto on ollut seuraava:

	Lainojen lukumäärä.	Lainasumma.
V. 1891	68.	652,500 mkaa.
» 1892	64.	1,107,300 »
» 1893	225.	2,082,500 »
» 1894	322.	3,733,100 »
» 1895	293.	2,306,200 »
Yhteensä	972.	9,881,600 mkaa.
Yhteensä vuosina 1886—1890	719.	5,609,004 »

Taloudelliselle asemalle maassamme viisivuotiskautena merkittävä ilmiö on sekä tämä verrannollisesti karttunut lainananto verrattuna lainanantoon lähinnä edellisinä vuosina että se suhde, että kuoletusrahat yhdistyksen lainoista muutamina vuosina hyvin vitkaan kertyivät. Tarpeellinen varovaisuus yhdistyksen omien ulkona olevien kuoletusrahojen suorittamisessa pakoitti sen ohessa yhdistystä enentyneeseen varovaisuuteen lainojen myöntämisessä. Tähän tuli, että yhdistyksen lainarahastot olivat yhteen aikaan vähäiset, koska yhdistyksen $4\frac{1}{2}\%$ obligatsioonein myymisessä ilmaantui vaikeuksia pankkien korkean talletuskoron johdosta eikä voitu edes toimittaa ilman tappiota pääoma-alennuksen kautta. Nämät olivat verrattain pieniä määriä: vuonna 1892 5,640 markkaa kotimaisista ja 5,037 markkaa 50 penniä ulkomaisista obligatsiooneista (vuoden kuluessa myytyjen obligatsioonein määrä oli: kotimaisia 282,000 markkaa ja ulkomaisia 673,000 markkaa) ja vuonna 1893 35,431 markkaa 60 penniä (myytyjä obligatsiooneja: 1,638,000 markkaa). Jäljellä olevat yhdistyksen myöntämien lainojen kuoletusrahat tekivät:

vuodelta 1891	33,344 markkaa	26 penniä.
» 1892	77,050	» 31 »
» 1893	90,116	» 91 »
» 1894	51,214	» 98 »
» 1895	68,320	» 60 »

Hypoteekkiyhdistyksen voitto- ja tappiotili osottaa:

	Tuloja. <i>Recettes.</i>		Menoja. <i>Dépenses.</i>		Voitto. <i>Bénéfice.</i>	
	<i>Smc.</i>	<i>7¹⁴</i>	<i>Smc.</i>	<i>7¹⁴</i>	<i>Smc.</i>	<i>7¹⁴</i>
V. 1891	1,217,746	45	1,100,777	60	116,968	85
» 1892	1,260,626	38	1,110,594	86	150,031	52
» 1893	1,350,592	07	1,205,920	90	144,671	17
» 1894	1,445,137	13	1,289,058	18	156,078	95
» 1895	1,603,162	25	1,442,528	62	160,633	63
Keskimäärin 1891—1895	1,375,452	86	1,229,776	04	145,676	82
» 1885—1890	1,231,081	13	1,105,255	16	125,825	97

Vuodesta 1882 saakka, jolloin voitto- ja tappiotili ensin pantiin yhdistyksen laskuihin, teki vuoden 1885 loppuun voitto, 100,000 markan valtioapua lukuunottamatta, yhteensä ainoastaan 258,346 markkaa 24 penniä, josta vuodelle 1885 yksistään 102,994 markkaa 20 penniä; vuodelle 1890 se teki 142,903 markkaa 23 penniä.

Ulkona olevat kuoletuslainat olivat 31 p. Joulukuuta 1895, otettuina jäljellä olevissa pääoma-määrissä, seuraavalla tavalla jaetut korkokannan mukaan:

		à 5½ % korko. <i>Prêts à 5½ %.</i>		à 5 % korko. <i>Prêts à 5 %.</i>		à 4½ % korko. <i>Prêts à 4½ %.</i>		Jäljellä oleva lainasumma. <i>Total des prêts.</i>	
		Luku- määrä.	Laina.	Luku- määrä.	Laina.	Luku- määrä.	Laina.	Luku- määrä.	Laina.
Uudenmaan	läänessä	150	2,319,468	37	174,421	350	5,317,818	537	7,811,707
Turun ja Porin	»	100	1,835,296	38	206,328	127	2,534,694	265	4,576,318
Hämeen	»	100	1,204,436	12	71,616	115	2,269,008	227	3,545,060
Wiipurin	»	38	746,170	27	183,605	64	856,431	129	1,786,206
Mikkelin	»	197	1,152,081	51	107,083	238	1,896,584	486	3,155,748
Kuopion	»	252	903,016	169	376,238	77	363,269	498	1,642,523
Waasan	»	339	924,703	177	349,124	753	3,436,855	1,269	4,710,682
Oulun	»	107	236,142	50	95,834	91	355,245	248	687,221
Yhteensä		1,283	9,321,312	561	1,564,249	1,815	17,029,904	3,659	27,915,465

Jouluk. 31 p. 1895 oli Hypoteekkiyhdistyksen asema seuraava:

*Situation de la Société hypothécaire de la Finlande au 31
Décembre 1895.*

	<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>		<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>
V a s t a a v a a :			V a s t a t t a v a a :		
Lainaustili	27,916,350	06	Kotimaisia obligatiooneja . . .	5,602,800	—
Juokset, maksamattomat korot .	631,852	31	Ulkomaisia	23,765,000	—
Etumaksoja, kiinnitys- ja lainan-			Obligatiooneille juossut korko .	455,612	09
haku-	3,035	64	Kassakreditiivi Yhdyspankissa .	1,452	50
Lääninkomiteat	2,629	72	Dresdenin Pankki	41,507	46
M. A. von Rothschild & Söhne			Vararahasto	615,781	90
sekä Erlanger & Consortes .	4,342	76	Sekalaista	4,231	36
Yhdyspankki, juokseva tili . .	50,469	49	Voitto vuodelta 1895	160,633	63
Obligatiooneja	351,991	82			
Säästöönpanoja	1,672,000	—			
Tilus	3,303	98			
Kalusto	3,080	45			
Kassa y. m.	7,962	71			
Yhteensä	30,647,018	94	Yhteensä	30,647,018	94

Vakuutuslaitokset. Maan kolme vanhaa osakasten keskinäiselle edesvastuulle perustettua palovakuutusyhtiötä ovat viisivuotiskautena jatkaneet toimintaansa. Vanhimmalla niistä, *Kaupunkien yleisellä palovakuutusyhtiöllä*, oli vuoden 1895 lopulla yhteensä 9,162 vakuutusta, joitten palovakuutusarvo nousi 262,792,939 markkaan 71 penniin. Vakuutusten eneneminen aikojen kuluessa nähdään seuraavasta taulusta, joka osottaa vakuutettujen kiinteistöjen lukumäärän sekä niitten palovakuutusarvon allamainittujen vuosien lopulla:

	Kiinteimis- töjä.	Palovakuutusarvo.	
		<i>Mark.</i>	<i>pää</i>
V. 1840 ($\frac{1}{10}$)	1,825	19,569,861	44 ¹⁾
» 1850 ($\frac{1}{10}$)	2,845	32,050,082	56 ²⁾
» 1860 ($\frac{1}{10}$)	3,372	46,702,462	16 ³⁾
» 1870	4,887	80,348,552	35
» 1880	6,471	123,648,206	82
» 1885	7,398	163,144,005	40
» 1890	8,399	210,810,853	03
» 1891	8,596	227,906,145	86
» 1892	8,748	242,103,538	29
» 1893	8,873	249,163,542	14
» 1894	8,979	253,846,205	56
» 1895	9,162	262,792,939	71

Kokonaissummista v. 1895 tuli 970 numeroa vakuutuksia, joiden palovakuutusarvo teki 102 miljoonaa markkaa (39 % kaikista vakuutuksista) Helsingin osalle, 900 numeroa 34 miljoonalla markalla (13 %) Turun ja 553 numeroa 20 $\frac{1}{2}$ miljoonalla (8 %) Wiipurin osalle. Näitä lähinnä oli Tampereella yhtiössä vakuutuksia noin 11,5 milj. markan, Nikolainkaupungilla ja Oululla 10,9 ja 9,0, Porilla 7,8, Kuopiolla 6,5 milj. markan arvosta j. n. e.

Jos kiinteimistöjen lukumäärä verrataan yhtiön vuotiseen edesvastaussummaan, nähdään että edesvastaussumman keskimäärä kultakin yksityiseltä kiinteimistöltä, toisin sanoen kiinteimistöjen arvo, on herkeämättä ollut kasvamassa. Vuonna 1840 teki nimittäin tämä edesvastaussumma keskimäärin 10,723 markkaa kultakin kiinteimistöltä, v. 1850 se teki 11,265 markkaa, v. 1860 13,850 markkaa, v. 1870 16,441 markkaa, v. 1880 19,108 markkaa, v. 1885 22,052 markkaa, v. 1890 25,100 markkaa ja v. 1895 28,683 markkaa. Yhtiön tulot mainittujen palovakuutusten yhteenlasketuista vuosimaksuista nousivat v. 1870 542,345 markkaan 34 penniin, v. 1880 789,854 markkaan 43 penniin, v. 1890 1,163,413 markkaan 91 penniin ja v. 1895 1,375,245 markkaan 93 penniin.

Yhtiön maksamat palovahingonkorvaukset tekivät

¹⁾ 17,123,628 ruplaa 77 kopeekkaa bancaa.

²⁾ 8,012,520 ruplaa 64 kopeekkaa hopeaa.

³⁾ 11,675,615 ruplaa 54 kopeekkaa hopeaa.

vuosina 1886—1890 yhteensä . . 1,574,817 mkaa 68 penniä, ja

v. 1891	452,074	»	—	»
» 1892	224,513	»	7	»
» 1893	295,611	»	29	»
» 1894	446,314	»	31	»
» 1895	183,314	»	49	»

Yhteensä 1891—1895 1,601,827 mkaa 16 penniä.

Vuosi 1895 oli yhtiölle suhteellisesti suotuisin, sillä vahingonkorvaukset tekivät ainoastaan 0,07 % edesvastaussummasta; vuosi 1891 taas epäsuotuisin, jolloin vastaava prosenttiluku nousi 0,2:een.

1895 vuoden lopulla yhtiön varat, niihin lukematta kantarahastoa, maksamattomia palovahinkoja ja kalustoa (kaikkiaan 60,971 markkaa 60 penniä), tekivät 5,322,213 markkaa 57 penniä, joka summa niinmuodoin oli vararahaston säästynyt kapitaali mainitun vuoden lopulla. Koska ohjesäännön mukaan tämän vararahaston tulee olla 3 1/2 kertaa suurempi kuin yhden vuoden sisäänpääsymaksut kaikesta yhtiön vakuuttamasta omaisuudesta, joka määrä, kun nämä sisäänpääsymaksut nousivat 1,375,245 markkaan 93 penniin, tekisi 4,813,360 markkaa 76 penniä, oli siis järeillä 508,852 markan 81 pennin ylijäämä.

Suomen maalaisten paloapu-yhtiöllä oli 38:n tilivuotensa lopulla 13 p. Maalisk. 1896 vakuutuksia 140,769,840 markan arvosta, joista edesvastaussumma teki 161,463,630 markkaa. 13 p. Maalisk. 1891 yhtiön vakuutukset nousivat 160,975,280 markan arvoon sekä niiden edesvastaussumma 192,973,710 markkaan. Vakuutukset olivat siis näinä viitenä vuonna vähentyneet arvoltaan 20,205,440 markalla eli 12,6 %:lla, sekä edesvastaussummaltaan 31,510,080 markalla eli 16 %:lla. Edellinen viisivuotiskausi osotti sitä vastaan ennennystä 24 % vakuutusarvossa ja 22 % edesvastuu-arvossa.

Lähempiä tietoja yhtiön vakuutuksista ja edesvastuu-summista eri tilivuosien lopulla (13 p. Maaliskuuta) sekä lisäyksistä ja vähennyksistä näissä määrissä eri vuosina saadaan alla-olevasta taulusta:

V.	Vakuutussumma. Markkaa.	Lisäännys (+) tai vähennys (—) edel- lisestä vuodesta. Markkaa.	Vastuusumma. Markkaa.	Lisäännys (+) tai vähennys (—) edel- lisestä vuodesta. Markkaa.
1891 . .	160,975,280	+ 3,941,220	192,973,710	+ 3,561,100
1892 . .	164,483,680	+ 3,508,400	196,063,200	+ 3,089,490
1893 . .	161,009,850	— 3,473,830	190,490,360	— 5,572,840

V.	Vakuutussumma. Markkaa.	Lisäännys (+) tai vähennys (—) edel- lisestä vuodesta. Markkaa.	Vastuusumma. Markkaa.	Lisäännys (+) tai vähennys (—) edel- lisestä vuodesta. Markkaa.
1894 . .	160,030,010	— 979,840	188,403,010	— 2,087,350
1895 . .	152,476,620	— 7,553,390	178,548,780	— 9,854,230
1896 . .	140,769,840	— 11,706,780	161,463,630	— 17,085,150

Vuoteen 1892—93 lisääntyivät vakuutukset, jos kohta lisäännys jo 1888—89 alkoi vähetä. V. 1892—93 tapahtui kuitenkin käänne, kun näet vakuutukset tästä alkaen eivät ainoastaan ole pysyneet lisääntymättä, vaan päinvastoin ovat viimeisinä vuosina lakkaamatta vähentyneet ylempänä mainituilla summilla. Tämä yhtiölle epäedullinen tulos näyttää etupäässä johduvan niistä verrattain suurista vuosimaksuista, joita 7—8 viimeisenä vuotena on ulostaksoitettu.

Yhtiön toiminnasta, aina sen muodostumisesta alkaen, käy selville että vuosimaksujen keskimäärä niinä 38:na vuotena, jolloin ulostaksoitus on tapahtunut, on ollut Smk 2: 89 pro mille. Edullisimmat olivat ensimmäiset 10 vuotta, 1858—67, ainoastaan 2: 09 suuruisella keskimääräisellä maksulla; seurasi sitten kovin epä-edullinen aika yhtiön olemassa-olon toisella vuosikymmenellä, vuosina 1868—77, jolloin keskimääräinen preemio nousi 3: 47:ään. Yhtiön kolmannella vuosikymmenellä, 1878—87, aleni keskipreemio 2: 77:ään, noustakseen taas viimeisinä 8 vuotena, 1888—95, lähemmäs 3: 40:een, kaikki keskimäärin pro mille.

13 p. Maalisk. 1896 yhtiön vakuutusarvo ja edesvastaussumma jakautui seuraavalla tavalla eri läänien kesken:

		Vakuutus- arvo. Markkaa.	Prosenttina koko vakuu- tusarvosta.	Edesvastaus- summa. Markkaa.	Prosenttina koko edes- vastaus- summasta.
Uudenmaan	lääni	24,717,150	17,5	28,223,640	17,5 (18)
Turun ja Porin	»	16,314,860	11,6	18,788,640	11,6 (19)
Hämeen	»	19,326,840	13,7	22,785,360	14,1 (20)
Wiipurin	»	24,481,540	17,4	26,918,650	16,6 (13)
Mikkelin	»	8,439,270	6,0	9,951,230	6,2 (6)
Kuopion	»	17,678,030	12,6	21,073,930	13,1 (9)
Waasan	»	14,489,700	10,3	16,713,170	10,4 (8)
Oulun	»	15,280,450	10,9	17,009,010	10,5 (7)
Koko maa		140,727,840	100,00	161,463,630	100,00

Numerot sulkumerkkien välissä osottavat prosenttilukuja v. 1891.

Palovahinkojen korvauksista yhtiö 14 päivästä Maalisk. 1891 13 päivään Maalisk. 1896 maksoi seuraavat määrät:

	Palovahinkojen lukumäärä.	Palovahingonkorvauksia.	
		<i>Smk.</i>	<i>ni.</i>
14/3 1891—13/3 1892	355	571,882	04
» 1892— » 1893	366	507,496	11
» 1893— » 1894	474	720,751	37
» 1894— » 1895	401	444,285	78
» 1895— » 1896	374	536,976	70
Yhteensä	1,970	2,781,392	—

Edelläolevasta kokosummasta, Smkkaa 2,781,392: — maksettiin korvausta palovahingoista:

asuin- ja ulkokuoneissa	smkkaa 2,252,740: 27 eli 81,0 %
teollisuuslaitoksissa y. m. sell.	» 154,995: 08 » 5,6 »
riihissä	» 319,310: 89 » 11,5 »
saunoissa	» 54,345: 76 » 1,9 »

Mainittuihin summiin on myöskin luettu korvaus siitä irtaimistosta, joka kiinteimistön palossa kärsi vahinkoa.

Yhtiön palovahingon-korvaukset viisivuotiskaudella ovat noin 400,000 markkaa suuremmat kuin korvausten yhteenlaskettu määrä edelliseltä viisivuotiskaudelta. — Suurimmista tulipaloista mainittakoon Nurmeksen kauppalassa tilivuonna 1891—92 tapahtunut, joka yksinään maksoi yhtiölle Smkkaa 121,062: 49, sekä kirkonpalo Helsingin pitäjässä v. 1893—94, joka ynnä kirkon ympäristöllä sattunut palo maksoi yhtiölle yhteensä Smkkaa 68,662: 99. Viimeksi mainittuna tilivuonna nousivat korvaukset palovahingoista suuremmiksi kuin minään edellisenä vuonna, joka johtui osaksi mainitusta tulipalosta Helsingin pitäjässä, osaksi, ja pääasiallisesti, tulipalojen suuresta lukumäärästä (474) sanottuna vuonna.

14 p:stä Maalisk. 1858, jolloin yhtiö alkoi toimintansa, samaan päivään 1895 eli siis 37 vuotena olemassa-olonsa aikana on yhtiö kaikkiaan 9,758 palovahingosta maksanut 13,284,385 markkaa. Ulostakseeratut maksot ovat samaan aikaan tehneet 17,016,335 markkaa. Summien jakautuminen eri läänelle nähdään seuraavasta taulusta:

L ä ä n i t.	Palovahinkojen suuruus.	Ulostakseeratut maksut.
	M a r k k a a.	
Uudenmaan	1,951,113	3,146,111
Turun ja Porin	2,481,209	3,808,123
Hämeen	1,758,046	2,815,855
Wiipurin	2,146,225	2,209,201
Mikkelin	989,333	886,865
Kuopion	1,578,083	1,261,511
Waasan	1,369,409	1,560,940
Oulun	1,010,967	1,327,729
Yhteensä	13,284,385	17,016,335

Suomen kaupunkien paloapu-yhtiöllä irtainta omaisuutta varten, joka alkoi toimintansa vuonna 1872, oli 24:nnen tilivuotensa lopulla 31 p. Toukok. 1896 vakuutuksia 43,977,500 markasta, jaettuina 6,402 vakuutuskirjeelle, joitten vakuutusmaksut tekivät yhteensä 99,429 markkaa 95 penniä. Vakuutuksista tuli 11,2 miljoonaa markkaa Turun, 9,6 miljoonaa Helsingin, 3,2 miljoonaa Wiipurin, 2,7 miljoonaa Waasan, 2,0 miljoonaa Porin, 1,2 Oulun ja Kuopion osalle j. n. e. V. 1891 vakuutussumma teki 39,282,300 markkaa, jaettuna 5,426 vakuutuskirjan välillä, joiden vakuutusmaksut yhteensä nousivat 111,542 markkaan 61 penniin.

Tulos yhtiön toiminnasta nähdään seuraavasta taulusta:

	Tulot.		Menot.		Voitto.	
	<i>Smc</i>	<i>pta</i>	<i>Smc</i>	<i>pta</i>	<i>Smc</i>	<i>pta</i>
¹ / ₆ 1891— ³¹ / ₅ 1892	150,511	53	98,963	59	51,547	94
» 1892— » 1893	154,473	46	80,700	59	73,772	87
» 1893— » 1894	153,742	41	90,143	37	63,599	04
» 1894— » 1895	151,449	25	100,186	27	51,262	28
» 1895— » 1896	154,077	90	65,700	97	88,377	33
Yhteensä	764,254	55	435,695	09	328,559	46

Ensimmäisinä menoissa ovat tietysti palovahingonkorvaukset, jotka eri tilivuosina nousivat seuraaviin määriin:

1891—92 . . .	Smk 58,433: 05.
1892—93 . . .	» 19,877: 42.
1893—94 . . .	» 50,909: 80.
1894—95 . . .	» 49,958: 78.
1895—96 . . .	» 7,485: 81.

Yhteensä Smk 186,664: 86.

Edelläolevasta summasta saatiin kuitenkin takaisin jälleenvakuutuksen kautta ja palovahingoittuneiden esineiden myymisellä ajanjakson kuluessa Smkkaa 25,514: 46. Muut suurimmat meno-erät olivat:

provisiooneja yhtiön asiamiehille	Smk 62,230.
jälleen- ja yhteisvakuutuksiin	» 70,679.
palkkoja ja kuluja	» 130,317.
Yhteensä Smk 263,226.	

Yhtiön tila 31 p. Toukok. 1896 oli seuraava:

Vastaavaa.	Smk.	pää	Vastattavaa.	Smk.	pää
Obligatiooneja	364,942	05	Vararahasto	525,532	33
Kalusto	1,078	58	Vakuutusrahasto	674,205	23
Lainoja velkaseteleitä vastaan .	320,000	—	Obligatsioonivarahasto . . .	54,286	32
Sisällä olevaa asiamiesten ja jäl-			Velkaa yhtiön asiamiehille . .	6,257	30
leenvakuuttajien luona	2,398	65	Sam. suorittamattomista palova-		
Talletuksia pankeissa	542,000	—	hingonkorvauksista	26	65
Juoksevilla tilillä	5,500	—			
Juosseita korkoja	24,386	30			
Kassa	2	25			
Yhteensä	1,260,307	83	Yhteensä	1,260,307	83

Näitten kolmen keskinäiselle edesvastausvelvollisuudelle perustettujen yleisten palovakuutusyhtiöiden lisäksi on v. 1890 tullut neljäs enemmän yksityisellä luonteella, nimittäin *Suomen sahanomistajien palovakuutus-yhtiö*, jonka säännöt saivat vahvistuksen 12 p. Jouluk. 1889 ja joka aloitti toimintansa 1 p:nä Lokakuuta 1890.

Yhtiön toiminta näkyy alla-olevista tauluista:

Vuonna.	Vakuutuskanta 31 p. Joulukuuta. Markkaa.	Edellä olevasta vakuutuskannasta tuli:					Vakuutuskannasta oli jälleenvakuutettuna. Markkaa.
		rakennuksille. Markkaa.	puutavaralle. Markkaa.	sahalaistoksille. Markkaa.	lautapihloille, kalustoille ja aseille. Markkaa.	höyryvenelle. Markkaa.	
1891	8,861,349	?	?	?	?	—	?
1892	8,334,219	3,538,410	3,831,750	798,619	165,440	—	7,272,636
1893	9,223,762	4,011,938	4,216,250	783,029	212,545	—	8,055,725
1894	11,292,016	4,076,861	6,182,000	815,310	217,845	—	11,292,016
1895	12,383,685	4,296,694	7,019,846	803,300	229,845	34,000	10,945,405

Suoritettut palovahingot ja säästöt tekivät:

Vuonna.	Suoritettuja palovahinkoja.		Edellä olevasta määrästä oli jäl- leenvakuutettuna.		Säästö.	
	<i>Smc.</i>	<i>7¹²</i>	<i>Smc.</i>	<i>7¹²</i>	<i>Smc.</i>	<i>7¹²</i>
¹ / ₁₀ 1890— ³¹ / ₁₂ 1891	17,748	14	16,136	08	38,311	30
1892	2,426	80	2,137	62	23,684	08
1893	40,610	07	32,862	78	43,746	73
1894	93,926	80	85,290	36	58,685	87
1895	78,971	93	68,303	11	73,177	48

Molemminpuoliseen vastuuseen perustuvista läänin- ja kihlakunnann-yhtiöistä puuttuu luotettavia tietoja. Kuitenkin mainittakoon, kuvernöörien vuosikertomuksissa olevain tiedonantojen mukaan, että vuosina 1891—1895 palanut tai palossa vahingoittunut omaisuus oli vakuutettuna alla-oleviin määriin:

1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Mkkaa.	Mkkaa.	Mkkaa.	Mkkaa.	Mkkaa.
402,269	351,350	455,649	461,917	980,396

Paitse näitä yllämainittuja keskinäisiä yhtiöitä oli maassa vuoden 1895 lopulla kaksi osakkeisiin perustuvaa kotimaista palovakuutus-yhtiötä, nim.

Fennia, perustettu v. 1882, ja *Pohjola*, perustettu v. 1891, sekä 8 ulkomaista ynnä muutamia venäläisiä yhtiöitä. Molempien kotimaisten yhtiöiden toiminta on ajakson kuluessa ollut seuraava:

Vuonna.	Vastuusumma.		Vakuutusmaksoja.	
	Fennia.	Pohjola.	Fennia.	Pohjola.
	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>
1891	105,781,556	—	491,701	—
1892	97,647,146	39,561,031	471,956	232,404
1893	99,647,146	60,971,545	496,145	366,188
1894	105,720,283	85,025,987	512,229	453,304
1895	111,030,763	158,333,474	545,975	862,798

Vuonna.	Tuloja.		Menoja.		Säästö.	
	Fennia.	Pohjola.	Fennia.	Pohjola.	Fennia.	Pohjola.
	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>	<i>Mark.</i>
1891	462,922	—	392,424	—	70,498	—
1892	460,995	206,266	336,151	138,156	124,844	68,110
1893	476,716	369,935	343,317	282,458	133,399	87,477
1894	519,884	485,916	429,445	378,330	90,439	107,587
1895	544,931	815,676	394,928	764,197	150,003	51,479
1891—1895	2,465,448	1,877,793	1,896,265	1,563,141	569,183	314,653

Ulkomaisissa ja venäläisissä yhtiöissä vakuutetun omaisuuden arvo nousi, vakuutustarkastajan kertomusten mukaan, allamainitujen vuosien lopulla seuraaviin määriin:

Vuonna.	Vakuutusarvo, markkaa.	
	Ulkomaaisissa yhtiöissä.	Venäläisissä yhtiöissä.
1892 ¹⁾	158,993,422	65,000,000
1893	188,508,837	65,000,000
1894	185,398,788	70,000,000
1895	159,872,989	80,000,000

Ylläolevat luvut eivät kuitenkaan ole täysin tarkkoja. Etupäässä koskee tämä venäläisten yhtiöitten summia, jotka ovat vaan likimääräiset. Toinen epätasaisuus tulee siitä että kalenteri- ja tilivuodet eivät kaikille yhtiöille ole samat.

Ulkomaisten yhtiöiden vakuutusmaksut, palovahingonkorvaukset ja hoitokustannukset näkyvät seuraavista tauluista:

Vuonna.	Vakuutusmaksut.	Korvaukset.	Kulungit.
	<i>Smk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>Smk.</i>
1892	1,239,149	765,422	267,304
1893	1,183,974	709,090	248,138
1894	1,099,386	1,072,127	199,831
1895	975,522	606,289	196,809

Venäläisistä yhtiöistä puuttuu vastaavat tiedonannot.

Vuoden 1895 lopulla oli maassa kaksi kotimaista *henkivakuutus-yhtiötä*, *Kaleva* ja *Suomi*, edellinen perustettu vuonna 1874 ja jälkimmäinen vuonna 1890, joiden toiminnasta annetaan seuraavassa tarkempi selonteko.

Kaleva on miltei puhdas osakeyhtiö, kun taas Suomen järjestysseuran nitelma edellyttää että laitos, sitte kun sen toiminnan pohjaksi kokoontunut osakepääoma aikaa myöten erä erältä kuoleutuu, muuttuu vähitellen puhtaaksi keskinäiseksi yhtiöksi, jonka osakkaina silloin ovat yksinomaan vakuutuslaitokset. Nämä molemmat kotimaiset vakuutuslaitokset edustavat siis toinen toista ja toinen toista järjestysmuotoon nähden ilmestynyttä pääsuuntaa henkivakuutuksen alalla.

¹⁾ Vakuutustarkastajan ensimmäinen kertomus koskee vuotta 1892.

Vuoden 1890 lopulla vastasi Kaleva henkivakuutuksista, joiden arvo nousi 33,474,152 markkaan 23 penniin, jaettuna 4,388 hengelle; summasta oli Smkkaa 1,969,343: 40 142 hengelle jälleenvakuutettuna ulko- ja kotimaisissa yhtiöissä. Lopulla vuotta 1895 oli yhtiön vastaamain henkivakuutusten määrä 42,951,997 markkaa 52 penniä, jaettuna 7,168 hengelle ja oli mainitusta summasta Smkkaa 2,639,679: 20 168 hengelle jälleenvakuutettuna muissa yhtiöissä. Yhtiön vastaamain jälkekelo-korkojen summa nousi 31 p:nä Joulukuuta 1895 60,441 markkaan 48 penniin, myötäjaisvakuutusten 686,313 markkaan 35 penniin, elinkorkovakuutusten 221,481 markkaan 47 penniin, keskinäisten lastenvakuutusten 31,755 markkaan 47 penniin. Yhtiön varat olivat 1895 vuoden lopulla kirjojen mukaan Smkkaa 12,785,732: 67; 1890 vuoden päättyessä ne olivat tehneet Smkkaa 8,970,422: 45.⁵

Vakuutuksen-ottajain keskinäiseen vastuuseen perustuvan Suomi-yhtiön vastuusumma teki 1891 vuoden lopulla, yhtiön ensimmäisen toimintavuoden päättyessä, henkivakuutuksista Smkkaa 17,750,300: — 3,562 hengelle; edellämainitusta määrästä oli jälleenvakuutettuna Smkkaa 393,578: —. Samaan aikaan nousi yhtiön vastuusumma elinkoroista Smkkaan 6,468: 02 ja myötäjaisvakuutuksista Smkkaan 127,573: 37. Joulukuun 31 p:nä 1895 nousivat vastuusumat seuraaviin määriin: henkivakuutuksista Smkkaan 44,563,930 11,406 hengeltä (summasta oli Smkkaa 710,166 jälleenvakuutettuna), elinkoroista Smkkaan 70,048: 36, myötäjaisvakuutuksista Smkkaan 368,378: 70, jälkekelokoroista Smkkaan 5,407: 50 ja lastenvakuutuksista Smkkaan 137,700: —. Yhtiön varat tekivät Joulukuun 31 p:nä 1895 Smkkaa 5,257,010: 61; vuonna 1891 samaan aikaan ne olivat tehneet Smkkaa 1,624,785: 83.

Yhtiöt saivat vakuutusmaksuina pääoma- ynnä myötäjaisvakuutuksista:

Vuonna.	Vakuutusmaksuja, markkaa.	
	Kaleva.	Suomi.
1891	1,124,526	834,797
1892	1,190,580	800,028
1893	1,227,090	1,100,545
1894	1,217,731	1,428,681
1895	1,315,928	1,698,359
1891—1895	6,075,855	5,862,410

Suoritukset kuolemantapauksista ja loppuunkuluneesta vakuutusajasta sekä hoito- ja asiamieskustannukset y. m. ovat ennen mainittuina vuosina tehneet:

Vuonna.	Suoritukset kuolemantapauksista ja loppuunkuluneista vakuutuks. Markkaa.		Hallinto- ja asiamieskustannuksia y. m. Markkaa.	
	Kaleva.	Suomi.	Kaleva.	Suomi.
1891	373,945	57,000	160,695	260,923
1892	433,345	92,000	173,292	166,367
1893	441,489	92,240	183,760	197,436
1894	542,014	195,350	188,678	247,083
1895	758,118	304,230	204,974	303,448
1891—1895	2,548,911	740,820	911,399	1,175,257

Yhtiöiden voitto oli vuosina 1891—1895:

	Kaleva.			Suomi.		
V. 1891 . .	206,094 mkkaa	75 p:nä.		20,531 mkkaa	26 p:nä.	
» 1892 . .	240,904	» 29	»	73,464	» 33	»
» 1893 . .	250,987	» 75	»	124,342	» 97	»
» 1894 . .	207,982	» 21	»	170,010	» 78	»
» 1895 . .	739	» 73	»	185,952	» 31	»
V:ina 1891—1895	906,708 mkkaa	73 p:nä.		574,301 mkkaa	65 p:nä.	

Ulkomaisista maassa toimivista henkivakuutusyhtiöistä mainittakoon seuraavaa.

Vuoden 1891 päättyessä oli massa 6 ruotsalaista, 2 englantilaista ja 2 saksalaista yhtiötä sekä yksi ameriikkalainen. Mainittuun aikaan teki niiden vakuutuskanta Suomessa yhteensä 32,226,114 markkaa 94 penniä eli 37 % kaikista suomalaisista vakuutuksista. Vuoden 1895 lopulla oli toimessa 7 ruotsalaista, 3 englantilaista, 4 saksalaista ja 2 ameriikkalaista yhtiötä sekä yksi ranskalainen, joiden yhteinen vakuutuskanta 31 p:nä Joulukuuta mainittua vuotta nousi 53,934,165 markkaan 89 penniin, tehden tämä summa 38,8 % kaikista suomalaisista vakuutuksista. Vuonna 1895 kantoivat puheenalaiset yhtiöt vakuutusmaksuina Smkkaa 1,770,756: 45 sekä suorittivat kuole-

Lisäys ja oikaisu sivulla 181 koskeva säästöpankkeja. — Sittenkun Uudenkirkon säästöpankki Wiipurin läänissä lakkasi toiminnallaan lopulla vuotta 1895, on säästöpankkien luku mainitun vuoden päättyessä, sillä rajoituksella mikä muistutuksessa mainitaan, ainoastaan 160, josta maaseudulla 129. Ainoastaan Hämeen läänissä oli lukumäärä koko viisivuotiskautena siten muuttumattomana sama. Kuitenkin lienee jo vuoden 1895 päättyessä ollut kysymys Sääksmäen säästöpankin lakkauttamisesta. Taulussa sivulla 184 on tämän mukaisesti säästöpankkien lukumäärä, johon myöskin Finlayson & C:n sekä Daalin tehtaan säästökassat ovat luetut, Wiipurin läänin ja koko maan maalaiskunnissa sekä loppusummat vähennettävä yhdellä (läänin ja koko maan loppusummien tulee olla 6 ja 162).

mantapauksista ja loppuun kuluneista vakuutuksista Smkkaa 549,586: 65; niiden kustannukset mainittuna vuonna tekivät Smkkaa 352,035: 79.

Tapaturmavakuutuksen alalla oli seuraavilla yhtiöillä oikeus harjoittaa maassa vakuutusliikettä, nim. kahdella kotimaisella, Patrialla, joka perustettiin v. 1888, ja Kullervolla, perustettu v. 1895, sekä yhdellä ruotsalaisella, yhdellä englantilaisella, kolmella saksalaisella, yhdellä schweitsiläisellä ja yhdellä ranskalaisella yhtiöllä. Seuraavassa jätetään Kullervo poikkeen, joka aloitti toimintansa vasta Kesäkuussa 1895 ja tältä vuodelta ei ole eri tilinpäätöstä tehty. Muitten laitosten kantamat vakuutusmaksut nousivat ajanjakson viimeisenä vuotena Smkkaan 195,383 (joista Patrian yksistään Smkkaan 143,576); korvaukset tekivät Smkkaa 110,650 (niistä Patrian Smkkaa 88,165) sekä kustannukset Smkkaa 52,594 (joista Patrian Smkkaa 42,621). Patrian säästöt tekivät:

V. 1891 . . .	24,060 mkkaa	04 p:nä.
» 1892 . . .	9,029	» 80 »
» 1893 . . .	30,146	» 38 »
» 1894 . . .	30,174	» 01 »
» 1895 . . .	25,023	» 02 »

Säästöpankit. Viime viisivuotiskauden päättyessä oli säästöpankkien luku 136 ¹⁾, joista 29 ¹⁾ kaupungeissa ja maaseudulla 107 ¹⁾. Vuoden 1895 lopussa oli lukumäärä noussut 161 ¹⁾, tahi kaupungeissa 31 ¹⁾, ja maaseudulla 130 ¹⁾. Suurin lisääntyminen oli Waasan ja Oulun lääneissä 7:llä säästöpankilla kummassakin läänissä. Senjälkeen tulevat järjestyksessä Kuopion lääni 4:llä, Turun ja Porin lääni 3, Mikkelin lääni 2 säästöpankilla sekä lopuksi Uudenmaan lääni 1 säästöpankilla. Ainoastaan Viipurin läänissä on lukumäärä muuttumaton. Maarianhaminalta, Naantalilta, Käkisalmeilta, Kaskisilta, Kemiltä, Torniolta ja Kajaanilta puuttui vielä säästöpankkia. Oulu oli aikakauden kuluessa saanut toisen säästöpankkinsa lisään (säästöpankki »Sampo« perustettu 1891).

Taloudelliset suhteet vaikuttivat viisivuotiskautena jotenkin epäsuotuisesti säästöpankkien toimintaan. Erittäinkin suuremmat pankit kärsivät tunnustavasti taloudellisesta ahdinkotilasta. Välittömänä seurauksena oli että ulosotot suuressa määrin karttuivat, kun taas sisäänpanot vähenivät. Useassa säästöpankissa väheni säästökassakirjojenkin luku. Täyttääkseen sisäänpani-

¹⁾ Tähän ei kuitenkaan ole luettu Finlayson & C:ön teollisuuslaitoksessa Tampereella olevaa säästökassaa, eikä samanlaista kassaa Daalin tehtaalla Dragsfjärdissä, mitkä kassat edellisessä viisivuotiskertomuksessa luettiin säästöpankkeihin.

joitten tarpeita oli osa säästöpankkeja pakoitettu ottamaan melkoisia lainoja, kun huomattiin olevan epäedullista tahi melkein mahdoton tänä rahanpuutteen aikana kerätä säästöpankkien lainaksi annettuja varoja. Useimmat säästöpankit koettivat myöskin turvata itseään kohottamalla sisäänlainauskoron. Vasta taloudellisesti suotuisina aikoina vuosina 1894 ja 1895 alkoi säästöpankeille koittaa parempi aika, joka osoittautuu siinä, että säästöpankkikirjojen lukumäärä suureni melkoisesti sekä siinä että sisäänpanojen kokonaissumma taas viimeisenä vuotena jotenkin suuresti oli paljoo suurempi kuin ulosotot.

Säästöpankkikirjojen luku samoin kuin sisäänpanijoitten saatavat tekivät v. 1890—1895 kullekin vuodelle erikseen:

Vuonna.	Säästöpankki-kirjojen lukumäärä.			Säästöpanijoitten saatavat.		
	Kaupunkien säästöpankeissa.	Maalaiskuntien säästöpankeissa.	Kaikissa säästöpankeissa.	Kaupunkien säästöpankeissa.	Maalaiskuntien säästöpankeissa.	Kaikissa säästöpankeissa.
³¹ / ₁₂ 1890 . .	37,305	19,742	77,047	34,299,674	7,049,860	41,349,534
» 1891 . .	57,485	21,402	78,887	32,383,872	7,805,505	40,189,377
» 1892 . .	57,452	21,137	78,589	30,726,014	8,186,912	38,912,926
» 1893 . .	59,813	21,097	80,910	32,530,145	8,175,377	40,705,522
» 1894 . .	63,684	22,279	85,963	35,756,212	8,838,088	44,594,300
» 1895 . .	68,779	24,468	93,247	39,079,199	10,252,597	49,331,796

Sisäänpanojen ja ulosottojen kokonaissumma taas teki:

Vuonna.	Sisäänpanojen kokonaissumma. <i>Smc</i>			Ulosottojen kokonaissumma. <i>Smc</i>		
	Kaupunkien säästöpankeissa.	Maalaiskuntien säästöpankeissa.	Kaikissa säästöpankeissa.	Kaupunkien säästöpankeissa.	Maalaiskuntien säästöpankeissa.	Kaikissa säästöpankeissa.
1891	5,883,855	1,694,458	7,578,313	9,123,165	1,238,758	10,361,923
1892	5,473,919	1,522,187	6,996,106	8,518,263	1,388,889	9,907,152
1893	6,494,102	1,125,763	7,619,865	6,192,730	1,508,609	7,701,339
1894	7,436,641	1,662,265	9,098,906	5,835,310	1,419,628	7,254,938
1895	9,174,166	2,301,294	11,475,460	7,353,975	1,313,968	8,667,943

Korkokanta, jonka mukaan säästöpankit laskivat hyvityksensä säästöpanijoille, teki vuotena 1891 suurimmaksi osaksi 4 %. Enemmän kuin puolet pankeista, tahi 57 %, oli jo seuraavana vuonna nostaneet sisäänlainauskorkonsa 4 ¹/₂ à 5 %:iin. Vuonna 1893 seurasi 83 % kaikista säästöpankeista tätä koronlaskua. 1894 näytti sisäänlainauskorolla vielä olevan tai-

pumus nousta, vaan seuraavana vuonna laskeutui tämä jotenkin paljon. Kuitenkin pysyi tämä sinä vuonna korkeammalla kuin se oli vuonna 1891.

Suurimmat säästöpankit v. 1895 löytyivät Turussa 13,5 miljoonan pääomalla, Helsingissä 8,1, Wiipurissa 3,8, Porvoossa 3,6, Lovisassa 1,8, Tampereella 1,6, Oulussa 1,5, Hämeenlinnassa 1,4 ja Nikolainkaupungissa 1,3 miljoonan pääomalla. Maaseudun säästöpankeista oli Perniön pankilla ensi sija 804,000 markan pääomalla, senjälkeen seurasi Salon 755,000 markan, Loimaan—Pöytyän 621,000 markan pääomalla j. n. e.

Katsaus maan säästöpankkien tilaan 31 p. Joulukuuta 1895.

Les caisses d'épargne au 31 Decembre 1895.

Läänit. Gouvernements.	Kaupungeissa. Villes.				Maalaiskunnissa. Communes rurales.				Yhteensä. Total.				
	Säästöpankkien luku. Nombre des caisses.	Säästöpankkikirjain luku. Nombre des livrets.	Säästöpankkin saatat. Crédit des dépôts.	Säästöpankkien omat varat. Propres fonds des caisses.	Säästöpankkien luku. Nombre des caisses.	Säästöpankkikirjain luku. Nombre des livrets.	Säästöpankkin saatat. Crédit des dépôts.	Säästöpankkien omat varat. Propres fonds des caisses.	Säästöpankkin saatat. Crédit des dépôts.	Säästöpankkien omat varat. Propres fonds des caisses.	Säästöpankkikirjain luku. Nombre des livrets.	Säästöpankkin saatat. Crédit des dépôts.	Summa hoidettuja varoja. Total des fonds admin.
			mk.	mk.			mk.	mk.				mk.	mk.
Uudenmaan	5	22,371	12,000,934	1,970,628	18	4,215	1,428,689	171,995	23	26,586	13,429,623	2,142,623	¹⁾ 15,581,417
Turun ja Porin	4	19,494	13,723,197	1,866,668	32	9,622	4,480,260	434,300	36	29,116	18,203,457	2,300,968	²⁾ 20,542,446
Hämeenlinnan	3	5,780	4,414,640	391,725	20	3,731	1,320,349	159,184	23	9,511	5,734,989	550,909	6,285,898
Wiipurin	5	8,474	4,149,229	806,273	2	207	120,770	29,407	7	8,681	4,429,999	835,680	5,105,679
Mikkelin	3	1,746	564,351	67,444	11	1,472	669,047	78,585	14	3,218	1,233,398	146,029	³⁾ 1,402,676
Kuopion	3	1,713	352,825	75,015	12	1,122	312,410	57,350	15	2,835	665,235	132,365	⁴⁾ 799,007
Waasan	6	5,573	2,480,878	370,282	15	1,827	1,017,387	102,745	21	7,460	3,498,265	473,027	⁵⁾ 3,977,356
Oulun	3	3,628	1,393,145	294,448	21	2,272	903,685	110,841	24	5,900	2,296,830	405,289	2,702,119
Koko Suomessa	32	68,779	39,079,199	5,842,483	131	24,468	10,252,597	1,144,407	163	93,247	49,331,796	6,986,890	⁶⁾ 56,396,598

¹⁾ Tästä 9,171 mk. erikseen hoidettuja varoja. — ²⁾ Tästä 25,311 mk. erikseen hoidettuja varoja, 12,710 mk. velkaa. — ³⁾ Tästä 23,249 mk. lainoja. — ⁴⁾ Tästä 1,407 mk. velkaa. — ⁵⁾ Tästä 6,064 mk. erikseen hoidettuja varoja. — ⁶⁾ Tästä 77,912 mk., osaksi erikseen hoidettuja varoja, osaksi lainaa ja velkaa.

Postisäästöpankki. Myöskin tämän, valtion takauksen alla ja postilaitosten yhteydessä olevan säästöpankin kehitys kärsi viisivuotiskaudella tuntuva haittaa rasittavien taloudellisten olojen painosta. Laitoksessa, joka on ollut toimessa 1 p:stä Tammikuuta 1887, oli vuoden 1890 lopulla 22,532 säästöönpanijaa yhteensä 1,309,700 markan 97 pennin saatavalla. Seuraavan ajanjakson taloudellisesti epäedullisempina vuosina yhdeltä puolen vähentyi sisäänpanojen luku ja kokomäärä melkoisesti, sekä toiselta puolen lisääntyi ulosottojen luku ja määrä. Vähimmin pantiin rahoja säästöön v. 1893 ja enimmäin niitä otettiin ulos v. 1891. Vähin määrä säästöönpanijoita oli 1894 vuoden lopulla, mutta niiden saatavain keskimäärä oli jo silloin vähäistä suurempi kuin 1893 vuoden päättyessä.

Seuraavassa taulussa annetaan lähempiä tietoja säästöönpanojen ja ulosottojen luvusta ja kokomäärästä jokaisena vuonna 1890—1895 sekä säästöönpanijain luvusta ja niiden saatavain suuruudesta kunkin askenmainitun vuoden lopulla.

	Säästöönpanoja.		Ulosottoja.		Säästöönpanijain lukumäärä ^{31/12.}	Säästöönpanijain saatavat ^{31/12.} <i>Smk.</i>
	Luku.	Määrä. <i>Smk.</i>	Luku.	Määrä. <i>Smk.</i>		
V. 1890	28,536	769,645	6,225	596,226	22,532	1,309,701
» 1891	26,171	613,428	7,305	706,838	23,461	1,252,789
» 1892	18,608	440,393	7,671	619,916	21,980	1,106,853
» 1893	16,891	340,502	7,045	527,553	20,935	948,336
» 1894	16,482	412,801	5,939	406,589	20,483	981,480
» 1895	17,462	519,453	5,272	401,341	21,145	1,129,461

Pääasiallinen syy säästöönpannun ja ulosotetun määrän keskinäiseen epäsuhtaan sekä säästöönpanijain saatavain siitä johtuvaan vähenemiseen oli siinä alhaisessa korossa, minkä postisäästöpankki antoi verrattuna muihin säästöpankkeihin ja pankkilaitoksiin. Tämä korko, joka säätyjen ja hallituksen hyväksymässä ohjesäännössä postisäästöpankkia varten, oli määrätty 3 %:ksi, oli nim. epäedullisimpina vuosina 2—2½ % pankkilaitosten tavallista korkokantaa alempi. Tosin herätti postisäästöpankin hallitus jo alussa vuotta 1892 kysymyksen koron kohottamisesta, mutta asian ratkaisun vaatima menettely lykkäsi tämän korotuksen edemmäksi sitä aikaa, minkä tämä viisivuotiskertomus käsittää.

Testamenteja ja lahjotuksia yleishyödyllisiin tarkoituksiin on vuosina 1891—1895, mikäli ne asianomaisille kokoilijoille ovat olleet tunnetuita, tehty seuraava lukumäärä:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Uudenmaan lääni	6	10	8	9	14
Turun ja Porin »	15	15	15	11	24
Hämeen »	3	10	9	11	9
Wiipurin »	4	6	4	4	2
Mikkelin »	4	3	10	1	7
Kuopion »	3	—	8	9	5
Waasan »	9	2	3	4	3
Oulun »	1	—	—	5	6
Yhteensä	45	46	57	54	70

Suurin määrä näitä lahjotuksia on kuten edellisinä viisivuotiskausina annettu köyhäin lasten koulunkäynnin hyväksi, stipendiorahastoiksi etupäässä kansakouluille, köyhien auttamiseksi, hätäavuiksi y. m. sellaisiin tarkoituksiin. Vastoin mitä edellisenä viisivuotiskautena oli laita, jolloin suuri osa lahjotuksista oli kiinteistöjä, niinkuin koulutontteja ja -rakennuksia, vaivaistaloja, irtaimistoja, jyviä y. m., ilman ilmotettua arvoa, on puheenalaisina vuosina pääasiallisesti lahjotettu rahoja. Puhtaassa rahassa annetut lahjotukset nousivat Kuvernöörein kertomusten mukaan ajanjaksolla 1891—1895 yhteensä 2,075,555 markkaan, 300 ruplaan ja 400 kruunuun — eli vähän korkeammaksi, koska kertomuksissa lahjotusten rahamäärä joskus ei ole ilmoitettu. Eri vuosille nämät lahjotussummat jakautuivat seuraavalla tavalla:

V. 1891	396,218 markkaa ja 100 ruplaa.
» 1892	271,741 » » 100 »
» 1893	470,594 » » 100 »
» 1894	240,687 » » —
» 1895	696,315 » » 400 kruunua.

Eri lääneissä vuosina 1891—1895 lahjotettujen rahojen summa teki:

Uudenmaan läänissä. . . .	477,671 markkaa ja 400 kruunua.
Turun ja Porin »	1,099,072 » » —
Hämeen »	112,666 » » —

Wiipurin läänissä.	125,390	markkaa ja 300 ruplaa.
Mikkelin »	141,970	» » —
Kuopion »	55,404	» » —
Waasan »	23,498	» » —
Oulun »	39,884	» » —

Yksityisten henkilöin lahjotuksista mainittakoon erittäin seuraavat:

Uudenmaan läänissä: kauppias E. J. Silfviukselta ja hänen rouvaltaan 42,724 markkaa, joista korko käytetään kansakoulujen ylläpitämiseksi Kirkkonummella sekä 88,254 markkaa 52 piä kansakoulujen ylläpidoksi Helsingissä; kauppias Erik Johan Willstedtiltä urut, arvattu 12,000 markaksi, Karjalohjan kirkolle; valtioneuvos Frans Julius v. Beckeriltä 120,802 markkaa 32 piä korkoa kasvavissa obligatiooneissa, 2,031 markkaa 77 piä puhtaassa rahassa sekä kiinteistö 188,460 markan arvosta kasvatus- ja opetuslaitokseksi köyhiä varten Helsingistä; valtioneuvos J. A. J. Pippingsköldiltä 80,000 markkaa köyhien avuksi; neideiltä Carlstedt 14,557 markkaa 23 piä velkaseteleissä, obligatiooneissa ja talletuksissa, joista korot käytetään kansakouluja varten Tammisaaressa; kauppias W. Sandellilta Inkoon pitäjässä 3 taloa Gårdsbölen kylässä, 1 talo Näsbyssä ja Westankvarnan yksityinen talo kansakoulua, meijeriä ja maanviljelyskoulua varten; kreivi C. M. Creutziltä 20,000 markkaa, josta korko käytetään Malmgårdin »corps de logis'in« ylläpitämiseksi, niinkauvan kuin tilus on Creutz-suvun hallussa, jonka jälkeen pääoma joutuu Pernajan kunnalle; agronomi Karl Segerstrålen perillisiltä 5,000 markkaa Pernajan rahvaan taloudellista edistystä varten; neiti Lina Borgströmiltä 15,000 markkaa, joista korko käytetään päivällisiä varten Helsingin varattomille kansakouluoppilaille, sekä 5,000 markkaa, josta korko annetaan kahdelle n. s. »pauvres honteux'lle«; opettajatar E. O. Gustavsonilta 25,500 markkaa puhtaassa rahassa ja obligatiooneissa, joista korot annetaan vanhoille kivuloisille naimattomille naisille Helsingistä; hovineuvos Wilh. Brummerilta kansakoulu-huoneusto Wihdissä kalustoineen ja tarpeellisine ulkorakennuksineen; kauppaneuvos Aug. Eklöfiltä 10,000 markkaa sairaskotia varten Porvoon maalaiskunnassa; leskivapaaherratar Emmy Cedercreutziltä y. m. lahjakirjeessä 10,200 markkaa, josta vuotinen korko annetaan lastenmajan ylläpitämiseksi; *Turun ja Porin läänissä:* maanviljelijä G. E. Himmelroosilta tontti ja kaksi tynnyrinalaa viljeltävää maata kansakoulua varten Uskelassa; kauppias J. H. Lindrothilta 56,050 markkaa vastaista ukkointotia varten Turussa; kauppias Johan Ludvig Steniukselta 20,000 markkaa kansakoulurakennusrahastoon Raumalla, 15,000 markkaa sikäläiseen sairastalorahastoon sekä noin 150,000 markkaa Rauman rautatietä varten; kauppias Johan Henrik Lindrothilta 8,000 markkaa, josta korko käytetään jouluhalko-

jen ostamiseksi Rauman köyhille, sekä 5,000 markkaa, jonka korko käytetään Rauman n. k. polttimomäen kaunistamiseksi; kapteeninrouva Ch. Björkholmilta 5,000 markkaa talon ostamiseksi köyhäintaloa varten; valtioneuvos J. Pippingsköldiltä Kallelan $\frac{1}{2}$ manttaalin suuruinen talo Lemulla mallitaloksi maanviljelijöille; apteekkari K. Lindemanilta 14,400 markkaa kirkonurkuja varten Eurajoella; kauppias J. W. Rautellilta 12,000 markkaa ukkoinkotia varten Turussa; kapteeni Chr. Feilekeltä 92,000 markkaa lastensuojeluyhdistykselle Turussa; lasimestari J. Lindqvistiltä 15,000 markkaa, joista korko 10,000 markalta täytetään Mynämäen kirkkoa varten ja 5,000 markalta jaetaan Mynämäen köyhille; kauppias G. A. Seréniltä 40,000 markkaa Kemiön köyhäin kansakoululaisten ylläpidoksi, 10,000 markkaa Turun Kauppaseuran eläkelaitokselle, 5,000 markkaa iäkkäiden naisten kodille Turussa, 30,000 markkaa Turun ukkoinkodille, 50,000 markkaa Turun kaupungille kesälomasiirtoloita varten Turun kansakouluoppilaille sekä 50,000 markkaa iäkästen palvelijain kotia varten Turussa; Charlotta Waldstedtilta kaupunkitalo Naantalissa mielen mukaan käytettäväksi; talolliselta Steffan Tapaanilta 10,000 markkaa, josta $\frac{1}{5}$ koroista lankee Muurilan kunnalle, $\frac{1}{5}$ köyhille kansakouluoppilaille ja $\frac{3}{5}$ sikäläisille köyhille; talonpoikaisvaimolta H. S. Henrikintytareltä 10,152 markkaa 65 p:ää, jonka koroista toinen puoli tulee kansakoululle, toinen Perttelin pitäjän köyhille; karvarimestari K. Tornbergilta 60,000 markkaa köyhäin Turussa asuvain lasten kasvattamiseksi; 50,000 markkaa sikäläiselle ukkoinkodille, 20,000 markkaa köyhäin käsityöläisten lapsille ja leskille Turussa, 10,000 markkaa Turun suomalaiselle lyseolle, 50,000 markkaa Turun käsityöläisten eläkekassalle; kenraalikonsuli C. M. Malmilta 25,000 markkaa vanhain raihnasten naispalvelijain kotia varten Turussa, 30,000 markkaa Turun ukkoinkodille, 20,000 markkaa Turun naisyhdistykselle, 5,000 markkaa lastenkodille Turussa, 20,000 markkaa kesälevon suomista varten Turusta kotoisin oleville sairaille työmiehille, 5,000 markkaa Suomen kauppa-apulaisten eläkelaitokselle Turussa; kauppaneuvos E. Dahlströmiltä ja kauppias M. Dahlströmiltä 150,000 markkaa kirjastorakennusta varten Turkuun; kauppias C. Åkermanilta 30,000 markkaa Turun kauppaseuran eläkekassalle; kauppias J. Nordgrenilta 35,000 markkaa lastenkodon ylläpitämiseksi Porissa; *Hämeen läänissä*: kuvernöörinrouvalta Jenny Costianderilta 6,000 markkaa sopankeittolaitosta varten Hämeenlinnassa; kauppias K. I. Blanchilta 11,063 markkaa 6 p:ää lastenkotia varten Hämeenlinnassa; maanviljelijä W. Palanderilta 10,000 markkaa kansakoulua varten Hausjärvellä; apteekkarinrouvalta Charlotte Waldstedtilta 30,000 markkaa maksutonta sairashoitoa varten köyhille säätyläishenkilöille Hämeenlinnan sairashuoneessa; kenraaliluutnantti Otto Furuhejmiltä 16,050 markkaa tallettavaksi Urjalan Hongolan kansakoulun ylläpitämiseksi; neiti Sofia Gustava

Domanderilta 21,000 markkaa köyhäin auttamiseksi Kalvolassa; *Wiipurin läänissä*: Venäläiseltä hyväntekeväisyysseuralta 5,200 markkaa kansakouluja varten Kyyrölässä; kauppaneuvos A. Nissinin perillisiltä 10,000 markkaa Sortavalan pitäjän köyhäintalolle sekä 5,000 markkaa uusien kirkkourkujen hankkimiseksi; valtioneuvos H. Hallonbladilta 85,000 markkaa Sortavalan pitäjän köyhäintalon sisustamista varten ja 10,000 markkaa Sortavalan luterilaisen seurakunnan hautausmaan kunnossapitämistä varten; *Mikkelin läänissä*: komissioonimaamittari K. Löfiltä 64,000 markkaa hätäapukassaksi Puumalan talonmistajille, lampuodeille ja torppareille; neiti Ch. Tavaststjernalta 10,000 markkaa Mikkelin kirkonrakennusrahostolle; maanviljelijä A. Häyryseltä 29,000 markkaa hyväntekeväisyystarkotuksiin Pieksämäellä; *Kuopion läänissä*: leski Maria Liisa Koposelta 28,276 markkaa 7 piä turvattomia lapsia varten Kuopion kaupungissa ja maalaiskunnassa; »1860 vuoden ompeluseuralta« 5,369 markkaa 71 piä lastenkodin perustamiseksi Kuopioon; M. A. Nygréniltä 10,000 markkaa sivistystarkotuksia varten Ilomantsissa; *Waasan läänissä*: neiti Borgströmiltä 5,000 markkaa hätäaputoimia varten Lestijärvellä; kauppias H. Koskiselta 5,000 markkaa kirkonkellon ostoa varten Isojoelle; *Oulun läänissä*: raatimies J. M. Porthanilta 20,700 markkaa kiinteässä ja irtaimessa omaisuudessa sekä rahassa kansakoulua varten Torniossa; merikapteeni Hans Johan ja neiti Anna Helena Leufstadiukselta 30,000 markkaa (tarkotusta ei mainittu); tuntemattomalta 5,000 markkaa kansakoulun rakentamiseksi Taivalkoskelle.

Testamentteihin ja lahjotuksiin ei ole tällä kertaa, yhtä vähän kuin Toimiston edellisiinkään viisivuotiskertomuksiin, otettu kaupunkien anniskelu- ja vähittäismyyntiyhtiöiden voittovaroja tai mitään osaa niistä, samoista syistä kuin 1886—1890 vuosien kertomuksessa on mainittu. Sitä vastoin on tällä kertaa, vastoin entistä tapaa, testamentteihin ja lahjotuksiin otettu ainoastaan sellaiset, joiden määrä nousee päälle 5,000 markkaa.

Kaikkien yleishyödyllisten rahastojen määrä 31 p:nä Joulukuuta 1895, joista rahastoista löytyy luettelo taululiitteessä N:o 26, oli, mikäli ne olivat kokoojille tunnetut, seuraava:

Uudenmaan lääni	3,190,755 markkaa.
Turun ja Porin »	9,247,415 »
Hämeen »	3,459,657 »
Wiipurin »	3,855,326 »
Mikkelin »	640,335 »
Kuopion »	3,243,570 »
Waasan »	4,148,740 »
Oulun »	4,373,784 »
<hr/>	
Yhteensä	32,159,582 markkaa.

Vuoden 1890 päättyessä ilmotettiin nämät rahastot 22,232,756 markaksi.

Sitä paitse löytyi seuraavat *yleiset eläkekassat*, joiden säästö lopulla vuotta 1895 teki:

Suomen Siviiliviraston leski- ja orpoinkassa . .	12,132,835 mkaa.
Kirkollisviraston » » » (1/5 96)	5,078,579 »
Suomen sotilasviraston » » » . .	4,343,312 »
Kouluviraston eläkekassa	3,715,790 »
Merimieseläkelaitos	2,453,952 »
Yliopiston leski- ja orpoinkassa	2,010,962 »
Valtionrautateitten eläkelaitos	1,784,916 »
Kansakoulu-opettajain leski- ja orpoinkassa . .	920,544 »
Apteekarein ja farmaseuttein eläkekassa . . .	711,042 »
Lääkärein eläkekassa	296,192 »
Aatelisneitien »	258,284 »
Suomen kauppapalveliaain eläkekassa	209,787 »
Boijen lahjotusrahasto	202,672 »
Taideniekkain ja kirjailijain eläkekassa	199,332 »
Kirjaltajain avunantorahasto	47,248 »
<hr/>	
Yhteensä	34,365,447 mkaa.

Yleisten eläkekassojen säästö vuoden 1890 lopulla ilmotettiin 26,524,553 markaksi.

Opetustoimi. Vakinaisten kansakoulujen lukua maan kaupungeissa ei mainita Koulu-ylihallituksen vuosikertomuksissa; maalaiskansakoulujen lukumäärä oli sitävastoin:

lukuvuonna 1891—1892 . . .	960.
» 1892—1893 . . .	1,032.
» 1893—1894 . . .	1,102.
» 1894—1895 . . .	1,174.
» 1895—1896 . . .	1,273.

Oppilasten lukumäärä kansakouluissa (ynnä seminaarein mallikouluissa ja lastentarhoissa) teki:

	Kaupun- geissa.	Maaseudulla.	Yhteensä.
Lukuvuonna 1891—1892	20,775	38,097	58,872
» 1892—1893	21,988	40,426	62,414
» 1893—1894	23,043	45,656	68,699
» 1894—1895	24,814	51,467	76,281
» 1895—1896	25,880	56,956	82,836

Maalaiskansakoulujen lukumäärä oli lukuvuonna 1890—1891 880 ja oli siis viitenä vuotena enentynyt 293:lla eli 45 prosentilla; oppilasten lukumäärä sekä kaupunki- että maalaiskouluissa oli vv. 1890—1891 54,543, ennennys siis 28,293.

Paitsi oppilaita varsinaisissa kansakouluissa on otettava huomioon oppilaat erityisissä kansakouluihin maalla yhdistetyissä pienten lasten kouluissa, joitten oppilasmäärä teki

lukuvuonna 1891—1892 . . .	24,570.
» 1892—1893 . . .	26,979.
» 1893—1894 . . .	29,329.
» 1894—1895 . . .	31,682.
» 1895—1896 . . .	32,977.

Lukuvuonna 1890—1891 oli näitten oppilasten lukumäärä 22,846.

Opettajakunnan luku kansakouluissa teki v. 1891—1892 1,977, v. 1892—1893 2,140, v. 1893—1894 2,302, v. 1894—1895 2,497 ja v. 1895—1896 2,697, joista viimein mainituista 1,021 oli miespuolista ja 1,676 naispuolista opettajaa.

Ylipäänsä kansakoulut viisivuotiskautena ovat voittaneet paljon alaa maassa. Lukuvuoden 1890—1891 lopulla löytyi vielä 65 maalaiskuntaa eli $\frac{1}{7}$ koko lukumäärästä, joilla ei ollut vakinaista kansakoulua; lukuvuoden 1895—1896 lopulla oli tällaisten maalaiskuntien lukumäärä alentunut 22:ksi eli $\frac{1}{21}$ maalaiskuntien koko lukumäärästä. Lukuvuonna 1890—1891 teki niitten maalaiskuntien luku, joilla oli enemmän kuin yksi korkeampi kansakoulu, 221; lukuvuoden 1895—1896 lopulla oli lukumäärä 273. Seuraava taulu antaa yleissilmäyksen kansakoulujen leviämiseen Suomen maalaiskunnissa lukuvuonna 1895—1896.

	Kuntia, joissa oli <i>Nombre des communes rurales où il y avait des écoles primaires supérieures.</i>													Maalaiskuntia, joissa ei ollut vakinaista kansakoulua toimessa. <i>Communes rurales sans écoles prim. super.</i>	Summa maalaiskuntia. <i>Total des communes rurales.</i>
	1 koulu.	2 koulu.	3 koulu.	4 koulu.	5 koulu.	6 koulu.	7 koulu.	8 koulu.	9 koulu.	10 koulu.	12 koulu.	14 koulu.	16 koulu.		
Uudenmaan lääni . . .	5	9	3	3	4	3	5	2	3	—	—	1	—	—	38
Turun ja Porin » . . .	60	27	14	3	4	1	2	—	—	—	—	—	—	10	21
Hämeen » . . .	12	9	8	10	2	2	4	1	—	—	—	—	—	—	48
Wiipurin » . . .	9	12	5	4	9	3	2	2	1	1	—	—	1	—	49
Mikkelin » . . .	8	3	4	3	6	1	—	1	—	—	—	—	—	—	26
Kuopion » . . .	8	4	4	2	7	—	2	1	1	2	1	—	1	—	33
Waasan » . . .	34	12	14	10	5	3	—	1	2	—	—	—	—	2	83
Oulun » . . .	35	9	4	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	10	68
Yhteensä	171	85	56	44	38	13	15	8	7	3	1	1	2	22	466

Wiipurin ja Kuopion maalaiskunnissa ne 16 koulua löytyivät.

Lukuvuonna 1895—1896 maalla toimessa olevista kouluista oli 1,044 suomalaista, 204 ruotsalaista, 22 suomalais-ruotsalaista ja 3 muunkielistä. Näiden koulujen oppilaista nautti 48,209 opetusta suomenkielellä, 8,602 ruotsinkielellä ja 145 muulla kielellä.

Kaupunkien kansakouluissa annettiin samana vuonna opetusta 17,927 oppilaalle suomeksi, 6,397:lle ruotsiksi ja 24:lle venäjäksi.

Kansakoulujen mies- ja nais-opettajaseminaarit eivät ole viisivuotiskautena lisääntyneet, niin että niitä ajanjakson lopulla yhä edelleen oli neljä. Oppilasten lukumäärä niissä teki lukuvuonna 1895—1896 yhteensä 647, joista 217 miehen- ja 239 vaimonpuolta oli suomenkielisiä, 82 miehen- ja 109 vaimonpuolta ruotsinkielisiä. Kun oppilasluku v. 1890—1891 teki 433, on siis melkoinen lisäännys tapahtunut. Seminaarien mallikouluissa ja lastentarhoissa suomalaisten oppilasten lukumäärä vv. 1895—1896 teki 672, joista 316 oli poikia ja 356 tyttöjä, ruotsalaisten 213, joista 79 poikaa ja 134 tyttöä; edellisestä lukumäärästä oli lastentarhojen oppilasten luku yhteensä 128. Vuosina 1891—1896 suomalaisista seminaareista laskettujen oppilasten luku teki 347, joista 136 miehen- ja 211 vaimonpuolista opettajaa, ruotsalaisista seminaareista 113, joista 33 miehen- ja 80 vaimonpuolta. Uloslaskettujen koko määrä nousi siten vaan 460:een, kun niitten määrä edellisenä viisivuotiskautena oli 550.

Sortavalan seminaarin yhteyteen perustettu väliaikainen laitos mp. ja vp. opettajain valmistamista varten kreikkalais-katoolisten seurakuntain lastenkouluihin on lukuvuonna 1892—1893 lopettanut toimensa. Niinä kuutena vuonna, jolloin laitos on ollut toimessa, on valmistunut yhteensä 64 kreikkalais-katoolista lastenopettajaa ja -opettajatarta, nim. lukuv. 1887—88 9, 1888—89 9, 1889—90 15, 1890—91 7, 1891—92 12 ja 1892—93 12.

Vuodesta 1893 alkaen on Sortavalan seminaariin ollut yhdistettynä laitos valmistamaan mies- ja nais-opettajia lastenkouluja varten Itä-Suomen evankelis-luterilaisissa seurakunnissa. Koulussa, joka nauttii valtioapua, kävi lukuvuonna 1893—94 15 oppilasta, 1894—95 17 ja 1895—96 myös 17 oppilasta. Mainittuna kolmena vuotena on laitoksesta päästetty yhteensä 44 oppilasta, joista 10 pikkukoulunopettaja- ja 34 -opettajatar-kokelasta.

Kouluylivaltuutuksen taulun muotoon tehdyn yleiskatsauksen mukaan lastenopetuksesta Suomen sekä luterilaisissa että kreikkalais-katoolilaisissa seurakunnissa 1 p. Toukok. 1896 teki koulu-iässä olevien 7—15 vuoden vanhojen lasten lukumäärä mainituissa seurakunnissa 457,678, joista 6,995 ennen oli saanut ja 438,907 mainittuna vuonna sai opetusta, vaan 11,776 ei saanut opetusta. Edellä mainituista 438,907:stä opetettiin:

		Prosenttina opetusta nauttivista.
Oppikouluissa	6,947.	1,6.
Vakinaisissa kansakouluissa . . .	79,322.	18,1.
Kiertokouluissa	192,832.	43,9.
Vakinaisissa pikkulasten kouluissa	12,699.	2,9.
Kotona ja valmistavissa kouluissa	146,764.	33,4.
Aistivallisten kouluissa	343.	0,1.
	438,907.	100,0.

Yhteenlaskettu lukumäärä lapsia kreikkalais-katoolilaisissa seurakunnissa, jotka nauttivat opetusta, oli 4,775; ne lapset, jotka eivät sellaista nauttineet, olivat luvultaan 2,321.

Lukuvuoden 1895—1896 lopulla löytyi maassa seuraavat oppikoulut: 16 klassillista ja 7 realilyseota, 10 alkeis- ja 1 realikoulu, sekä 11 tyttökoulua, kaikki ylläpidetyt valtion kustannuksella; 3 lyseota poikia varten, 3 reaali- ja porvarikoulua, 17 yhteiskoulua ja 58 tyttö- ja valmistavaa koulua, kaikki nämä yksityisiä oppilaitoksia, vaan suurimmaksi osaksi valtiopaua nauttivia. Seuraava taulu osoittaa lähemmin näiden koulujen laadun, opetuskielen, opettajain ja oppilasten lukumäärän sekä valtion kustannukset niistä.

Les établissements d'instruction

	Suomenkielisiä oppilaitoksia. <i>Ecoles finnoises.</i>			Ruotsinkielisiä oppilaitoksia. <i>Ecoles suédoises.</i>		
	Lukumäärä. <i>Ecoles.</i>	Opettajia. <i>Person. enseignant.</i>	Oppilaita. <i>Élèves.</i>	Lukumäärä. <i>Ecoles.</i>	Opettajia. <i>Person. enseignant.</i>	Oppilaita. <i>Élèves.</i>
Valtion.						
Klassillisia lyseoita, 8 luokkaisia	9	141	1,982	6	102	900
Reaaliyseoita, „	5	66	664	2	32	384
Alkeis- ja reaalikouluja, 4 luokkaisia	2	17	110	5	40	297
3 „	1	5	45	—	—	—
2 „	—	—	—	2	8	58
Tyttökouluja, 7 luokkaisia	1	20	235	1	22	289
5 „	5	55	550	4	48	474
Yksityisiä.						
Lyseoita poikia varten	1	8	74	2	21	307
Yhteiskouluja	7	76	668	10	162	1,365
Reaali- ja porvarikouluja	2	19	125	1	4	37
Tyttö- ja valmistavia kouluja	24	252	2,503	34	369	2,714
Yhteensä	57	659	6,956	67	808	6,825

Paitsi yllämainittuja Koulu-ylihallituksen tarkastuksen alla seisovia oppilaitoksia löytyi lukuvuoden 1895—1896 lopulla Helsingissä 8-luokkainen kymnaasi poikia varten ja 7-luokkainen naiskymnaasi, sekä Wiipurissa 7-luokkainen reaalioppilaitos ja 8-luokkainen kymnaasi tyttöjä varten, kaikilla venäjä opetuskielenä. Nämä oppilaitokset, joita lähinnä saattaa verrata valtion lyseoihin ja tyttökouluihin, eivät olleet suomalaisten virastojen tarkastuksen alaisia. Niitten oppilaslukumäärä oli yhteensä 425, joista 232 olivat poikia ja 193 tyttöjä.

secondaire en 1895—1896.

Oppilaitoksia kaksinaisella opetuskielellä. <i>Autres.</i>			Yhteensä. <i>Total.</i>		Valtion määräraha. — <i>Subvention de l'Etat.</i>									
					Suomenkie- lisille oppi- laitoksille. <i>Ecoles finnoi- ses.</i>		Ruotsinkie- lisille oppi- laitoksille. <i>Ecoles suédoi- ses.</i>		Oppilaitok- sille kaksi- naisella ope- tuskielillä. <i>Autres.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>			
Lukumäärä. <i>Ecoles.</i>	Opetajia. <i>Person. en- seign.</i>	Oppilaita. <i>Élèves.</i>			<i>Angl.</i>	<i>ruut.</i>	<i>Angl.</i>	<i>ruut.</i>	<i>Angl.</i>	<i>ruut.</i>	<i>Angl.</i>	<i>ruut.</i>		
1	13	140	16	256	3,022	618,332	4	466,718	12	65,420	—	} 1,526,214	57	
—	—	—	7	98	1,048	242,024	41	133,720	—	—	—			
—	—	—	7	57	407	45,691	99	127,960	36	—	—			
—	—	—	1	5	45	16,954	90	—	—	—	—	} 229,210	65	
1	5	51	3	13	109	—	—	25,240	—	13,363	40			
—	—	—	2	42	524	47,931	25	57,007	51	—	—			
—	—	—	9	103	1,024	159,980	91	127,569	34	—	—	} 392,489	01	
—	—	—	3	29	381	16,000	—	35,500	—	—	—			
—	—	—	17	238	2,033	53,000	—	110,500	—	—	—		} 251,000	—
—	—	—	3	23	162	27,000	—	9,000	—	—	—			
—	—	—	58	621	5,217	61,600	—	91,900	—	—	—			
2	18	191	126	1,485	13,972	1,288,515	50	1,185,115	33	78,783	40	2,552,414	23	

Ylioppilasten lukumäärä *Keisarillisessa Aleksanterin yliopistossa* on edelleen vahvasti ollut lisääntymään päin. Aikakautena 1878—1881, laskettuna lukuvuosittain, teki vuotinen keskimäärä niistä, jotka yliopistossa olivat suorittaneet ylioppilastutkintonsa, 188, viisivuotiskautena 1881—1886 229, viisivuotiskautena 1886—1891 300 ja aikakautena 1891—1896 344.

Niiden ylioppilasten luku, jotka lukukausten aikana olivat yliopistossa läsnä, teki:

Nombre des étudiants présents.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Kevätlukukautena (<i>Semestre de printemps</i>)	893	917	965	1,037	1,094
Syyslukukautena (<i>Semestre d'automne</i>) . .	993	1,043	1,151	1,127	1,222

Kaikkein sisäänkirjotettujen, sekä läsnä- että poissa-olevain, ylioppilasten lukumäärä teki syyslukukaudella 1895 2,015, joista 225 kuului juma-luusopilliseen, 529 lainopilliseen, 194 lääketieteelliseen ja 1,067 filosofiseen tiedekuntaan; viimemainituista kuului 513 historiallis-filologiseen ja 554 fyysillis-matemaatiseen osastoon. Koko määrästä oli naisylioppilaita 88.

Vakinaisten professorinvirkojen lukumäärä vuoden 1896 alussa oli 32, ylimääräisten 16, dosenttivirkojen 42. Koko opettajakunnan 110.

Erityistä ammatti- ja virkasivistystä varten oli maassa seuraavat oppi-laitokset:

Suomen kadettikoulu Haminassa noin 100 oppilaalla.

Polyteknillinen opisto Helsingissä 33 opettajalla lukuvuonna 1895—1896, erityisiin oppi-aineisiin nähden jaettuina seuraavalle viidelle osastolle, nimitt-äin: arkkitehtuuri-, insinööri-, konerakennus-, kemialliselle ja maanmittaus-osastolle, sekä 176 oppilaalla.

Kuusi *teollisuuskoulua*, Helsingissä, Kuopiossa, Nikolainkaupungissa, Tampereella, Turussa ja Oulussa yhteensä 55 opettajalla ja 383 oppilaalla lukuvuonna 1895—1896.

Seitsemän *merenkulkukoulua*, Oulussa, Nikolainkaupungissa, Turussa, Maarianhaminassa, Helsingissä, Wiipurissa ja Raumalla yhteensä 156 oppi-laalla lukuvuonna 1895—1896.

Kahdeksan *kauppakoulua*, nimittäin porvari- ja kauppakoulu Raahessa, kauppa-opistot Helsingissä, Turussa ja Porissa sekä kauppakoulut Oulussa, Kuopiossa, Wiipurissa ja Tampereella yhteensä 70 mies- ja 15 naisopettajalla sekä 442 oppilaalla, joista 233 oli mies- ja 209 naisoppilasta. Paitsi Raa-hen porvari- ja kauppakoulua saivat kaikki äskenmainitut koulut valtio-apua.

Sitäpaitsi löytyi lukuvuonna 1895—1896 8 korkeampaa ja 34 alemmaa käsityökoulua, joista viimemainituista 32 kaupunkikunnissa ja 2 maaseudulla sekä keskuskoulu taideteollisuutta varten Helsingissä, yhteensä 157 opettajalla ja 1,480 oppilaalla kevätlukukauden lopulla, kaksi taide-yhdistyksen piirustus-koulua Helsingissä ja Turussa, erityisiä veistokouluja, 9 aistiviallisten koulua, joista 6 oli kuuromyyksiä, 2 sokeita ja 1 tylsämielisiä varten, jota paitse yksi kasvatustila, nim. Käyrän, huonosti hoidettuja ja pahantapaisia lapsia

varten ja yksi samallinen, Nygård eli Kylliälä, köyhiä ja orpolapsia varten, sekä Koivulan ja Vuorelan kasvatustilokset ala-ikäisiä pahantekijöitä varten, edellinen poikia, jälkimmäinen tyttöjä varten. Mitä tulee ammattikouluihin maanviljelyksen, karjan- ja metsänhoidon edistämiseksi ks. sivv. 29 ja 53.

Aikakautinen kirjallisuus. Vaikka yhä edelleen edelläkäyvän painotarkastuksen alaisena on aikakautinen kirjallisuus kuitenkin myös vv. 1891—1895 yhä suuresti kehittynyt ja edistynyt. Vuoden 1891 keskivaiheilla ilmestyi maassa sanomalehtiä ja aikakauskirjoja 134 kappaletta, yhteensä 11,117 numerolla. Vuoden 1895 keskivaiheilla oli sanomalehtien luku 163 ja niiden numeromäärä yhteensä 13,318. Että suomenkielinen sanomalehtikirjallisuus ensi sijassa on lisääntynyt, on luonnollista: vuonna 1891 oli sanomalehdistä 78 suomalaista, 56 ruotsalaista, edellisten numeromäärä 6,215, jälkimmäisten 4,902; v. 1895 löytyi 94 suomalaista sanomalehteä ja 66 ruotsalaista; edellisten numeromäärä oli 7,530, jälkimmäisten 5,746; suomalais-ruotsalaisia lehtiä ilmestyi 3, yhteensä 42 numerolla.

Sanomalehtiä ja aikakauskirjoja ilmestyi v. 1895:

La presse périodique en 1895.

	Suomalaisia. <i>Journaux finnois.</i>	Ruotsalaisia. <i>Journaux suédois.</i>	Suomal.-Ruotsal. <i>Journaux finnois-suédois.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
Joka päivä (<i>tous les jours</i>)	—	4	—	4
Kuusi kertaa viikossa (<i>6 fois par semaine</i>).	8	5	—	13
Neljä » » (4 » » »)	1	—	—	1
Kolme » » (3 » » »)	16	6	—	22
Kaksi » » (2 » » »)	12	9	—	21
Kerran » » (1 » » »)	7	9	—	16
Kaksi kertaa kuukaudessa (<i>2 fois par mois</i>)	13	3	1	17
Kerran » » (1 » » »)	31	24	1	56
Kuusi kertaa vuodessa (<i>6 fois par an</i>)	5	3	1	9
Neljä » » (4 » » »)	1	3	—	4
Yhteensä (<i>Total</i>)	94	66	3	163

Terveys- ja sairashoito. Terveyshoidon alalla aikakausi 1886—1890 oli, kuten edellisessä katsauksessa mainittiin, huomattava etupäässä sen kautta, että Suomen ensimmäiset kunnallislääkärit maalla silloin astuivat virkoihinsa. V. 1886 ottivat nimittäin Keuruun ja Multian kunnat yhteisesti

ja v. 1887 Ilmajoen ja Juvan kunnat kumpiki vakinaisen lääkärinsä, ja niitten esimerkkiä senjälkeen muut kunnat seurasivat, niin että mainitun aikakauden lopulla kaikkiaan 18 kunnallislääkärintavirkaa, käsittäen 23 kuntaa, löytyi maassa, s. t. s. että 23 kunnalle oli luvattu valtio-apua lääkärin palkkaamiseksi. Lopulla vuotta 1895 nousi piirien luku 55:een ja käsitti kaikkiaan 82 kuntaa. Oikeutettujen lääkärein lukumäärä, joka 1890 vuoden lopulla nousi 236:een, teki vuoden 1895 lopulla 281, apteekien lukumäärä oli aikakauden kuluessa noussut 119:stä 140:een, niistä 34 reaali- ja 106 personaali-oikeudella; apteekilääkäreiden luku 62:sta 65:een. Lääninlääkärein piirien lukumäärä on jäänyt muuttumatta ja teki siis aikakauden lopulla 53. Kätilöitten lukumäärä on 495:stä v. 1890 noussut 610:een v. 1895, joista 260 asui kaupungeissa ja 350 maaseudulla.

Yhä edelleen kuitenkin maan lääkärikunta on pieni väkilukuun verraten, puhumattakaan sen suhteesta maan pinta-alaan. Kutaki lääkäriä kohti tuli keskimäärin 1895 8,970 henkeä, kun sitävastoin suhta Ruotsissa samana vuonna oli 1 lääkäri 4,909 henkeä ja Norjassa (vuonna 1894) 1 ainoastaan 2,634 henkeä kohti. Lääkäripiirien lukumäärä Norjassa 1894 oli 158, kun niitten lukumäärä meillä, jos lasketaan yhteen lääninlääkäripiirit ja ne 31 kaupunkia, joissa vakinaisia kaupunginlääkäreitä löytyi, ainoastaan nousee 84:ään eli tuskin puoleen Norjassa löytyvästä lukumäärästä; ja kuitenkin Suomi pinta-alaltaan on suurempi Norjaa.

Terveystila maassa on viisivuotiskautena ylipäänsä ollut tyydyttävä; ei mitään yleisiä kulkutauteja ole liikkunut. Tosin uhkasi maata muutamina vuosina Keisarikunnassa syntynyt pelottava koleratauti, mutta tämä, mitä Suuriruhtinaskuntaan tulee, pontevilla toimenpiteillä tukahutettiin jo synnytyessään. Kesällä 1892, jolloin tauti Keisarikunnasta rupesi pelottavasti uhkaamaan Suomea, ryhdyttiin kaikkialla maassa voimakkaisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi. Lääkintähallituksen ehdotuksesta määräsi Keisarillinen Senaatti, että lääkärin tarkastusta oli toimitettava kaikilla laivoilla, jotka saapuivat maasta, missä koleraa oli ilmestynyt tai koleraan tartuttamasta seudusta maan rajain sisällä, ja määrättiin lääkäreitä näitä tarkastuksia toimeenpanemaan 32:ssa kaupungissa sekä erityisillä muilla paikoilla maan etelä-rannikolla ja itä-rajilla, jonka ohessa sairashuoneita koleraan sairastuneita varten laitettiin muutamille Pietarin—Helsingin rautatielinjan asemille ja määrättiin niitä valmistamaan tarpeen tullen maan kaupungeissa. Kaikkia terveyslautakuntia maassa kehoitettiin valvomaan järjestystä ja puhtautta sekä toimittamaan tarpeellista desinfektioon huoneistoissa, jotka ovat yleisön käytettävinä. Seurauksena kaikista näistä toimenpiteistä oli että, lukuunottamatta yksityisiä sairaus- ja kuolemantapauksia, tauti ei saanut jalansijaa maassa. Valtion menot taudin ehkäisemiseksi nousivat vuosina

1892—1894 yhteensä 199,529 markkaan 62 penniin ja 1,617 ruplaan 3 kopeakkaan sekä kaupunkien kulut samaa tarkotusta varten yhteensä 332,664 markkaan 34 penniin. Vuonna 1894 sattui maassa 57 kolerakohtausta, joista 34 päättyi kuolemalla ja v. 1895 4 kohtausta, joista 2 päättyi kuolemalla. Viimemainittuna vuonna voipi pitää taudin kokonaan lakanneena.

Edelliseltä aikakaudelta 1886—1890 on, paitsi kunnallislääkärein asettaminen, merkittävä myös pakollisen rokotuksen perättäisin seuraava toimeenpaneminen maassa, alkaen vuodesta 1886 kaupungeilla ja loppuen v. 1890 Oulun läänillä. Lääkintöhallituksen tiedonannot kertovat rokotuksesta ajanjaksolta 1891—95 muun muassa:

La vaccination.

	Rokotusvelolisten koko lukumäärä.	Koko määrä rokotettuja.	% rokotusvelollisista.	Siitä täydellisesti menestyksellä.	% rokotetuista.	Poisjääneitä tarkastuksesta.	% rokotetuista.
V. 1891	94,941	67,897	71,5	53,725	79,1	4,854	7,2
» 1892	100,536	72,061	71,7	57,334	79,6	5,197	7,2
» 1893	94,280	67,797	71,9	54,930	81,0	4,319	6,4
» 1894	89,415	59,558	66,6	49,850	83,7	3,854	6,5
» 1895	88,507	66,759	75,4	56,205	84,2	6,887	5,5

Ylläoleva taulu eroaa vastaavista yhteensovitteluista, jotka ovat olleet edellisissä viisivuotiskertomuksissa, siinä että se sisältää rokotettujen lukumäärän verrattuna rokotusvelolisten koko lukumäärään, eikä — kuten ennen — verrattuna edellisenä vuonna elävänä syntyneihin. Tässä taulussa ilmaistu suhde on silminnähävästi enemmän omiaan osottamaan pakkorokotuksen seurauksia, mutta käy se sen kautta mahdottomaksi verrata ennen julkaistuihin, tätä kohtaa koskeviin tiedonantoihin. Sitä vastoin voipi verrata tiedonantoja rokotuksen vaikutuksesta edellisissä kertomuksissa oleviin, ja osottautuu silloin että täydellisellä menestyksellä rokotettuja oli vv. 1891—1895 79,1 à 84,2 % rokotettujen koko lukumäärästä, kun vastaavat prosenttiluvut edellisellä ajanjaksolla tekivät 74,7 à 85,5 %, sekä että tarkastuksesta poisjääneiden minimiluku ajanjaksolla 1891—95 nousi 5,5 (v. 1895), mutta ajanjaksolla 1886—1890 7,7 (v. 1890).

Menot rokotuksesta ovat nousseet:

v. 1891	.	.	.	63,877	markkaan	78	penniin.
» 1892	.	.	.	65,701	»	20	»
» 1893	.	.	.	62,099	»	93	»
» 1894	.	.	.	67,827	»	73	»
» 1895	.	.	.	76,221	»	20	»

Sairashoitolaitosten, sekä yleisten että yksityisten, lukumäärä on kasvanut 118:sta v. 1890 146:een v. 1895. Näissä laitoksissa hoidettujen lukumäärä teki:

Nombre des malades soignés dans les hôpitaux.

	Hoidettujen sairasten luku. Nombre des malades.					Sairaanhoitopäiviä. Jours de traitement.				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Hulluinhoitolaitoksissa (<i>Hôpitaux des aliénés</i>)	891	864	1,063	1,103	1,391	171,108	182,047	206,527	229,391	276,255
Sotaväen sairashuoneissa (<i>Hôpit. militaires</i>)	1,070	1,310	1,269	1,077	1,205	15,524	19,538	19,766	17,339	20,968
Yleisten sairashuoneitten lasaretti-osastoissa (<i>Maisons de santé</i>)	7,689	7,757	7,769	8,056	8,171	256,013	270,497	274,446	280,255	278,087
Yleisten sairashuoneitten kuppatauti-osastoissa (<i>Pour les syphilitiques</i>)	3,028	3,571	3,618	3,956	4,239	122,042	145,862	144,783	149,465	160,440
Ylimääräisissä kuppataudin-sairashuoneissa (<i>Hôpitaux provisionels des syphilitiques</i>) . .	1,032	1,141	1,308	1,498	1,738	43,157	48,084	53,303	63,522	69,039
Vankilain lasareteissa (<i>Hôpitaux des prisons</i>)	764	782	612	590	621	20,722	18,274	13,233	12,950	14,155
Rautatie-lasareteissa (<i>Hôpitaux des chemins de fer</i>)	97	87	96	91	82	2,129	1,699	1,950	1,732	2,245
Lapsenpäästölaitoksessa ja väli-aik. synnytyslaitoksessa (<i>Maisons d'accouchement</i>) . .	1,340	1,488	1,390	1,778	2,014	11,009	12,458	11,999	15,298	17,192
Yksityisissä ja kuntain sairashuoneissa (<i>Hôpitaux privés et communaux</i>)	3,273	3,427	4,157	4,099	6,165	93,216	118,766	146,551	142,978	181,808
Yhteensä (<i>Total</i>)	19,184	20,427	21,282	22,248	25,626	734,920	817,225	872,558	912,930	1,020,189

Kustannukset maan yleisillä varoilla kannatetuista siviilisairashuoneista tekivät, lukuunottamatta niitä varoja, jotka valtio on myöntänyt yksityisille sairaaloille:

v. 1891 . . .	1,407,034	markkaa	99	pennia.
» 1892 . . .	1,481,948	»	55	»
» 1893 . . .	1,519,714	»	27	»
» 1894 . . .	1,565,896	»	34	»
» 1895 . . .	1,644,527	»	82	»

Köyhäinhoito. Vuosina 1891—1895 on köyhien lukumäärä, se tietää henkilöjen, jotka toimeentuloansa varten ovat olleet kunnan avun tarpeessa, ollut väkilukuun verraten suhteellisesti suurempi kuin vuosina 1886—1890. 100 henkeä kohti tuli näet yllämainituilla ajanjaksoilla seuraavat avunnauttijain lukumäärät:

Nombre des indigents secourus, en pourcent de la population.

	1886.	1887.	1888.	1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Uudenmaan lääni . .	3,0	2,8	2,7	2,7	2,8	2,7	3,1	3,2	3,0	2,7
Turun ja Porin » . .	3,1	3,0	2,1	2,9	2,9	3,0	3,6	3,6	3,6	3,2
Hämeen » . .	3,1	3,0	2,8	3,0	3,2	3,0	3,7	4,5	4,1	3,4
Wiipurin » . .	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9	2,2	2,4	2,6	2,3	2,2
Mikkelin » . .	3,9	3,5	3,4	3,3	3,7	3,7	4,3	5,4	4,8	4,3
Kuopion » . .	5,2	5,0	4,5	4,1	4,0	4,6	4,9	6,3	4,8	4,5
Waasan » . .	2,8	2,8	2,9	2,8	2,7	2,9	3,2	3,4	3,0	2,8
Oulun » . .	7,8	7,5	7,5	7,0	6,8	6,8	8,3	8,9	7,9	6,0
Koko Suomi	3,7	3,6	3,4	3,4	3,3	3,5	4,0	4,5	4,0	3,5

Syynä tähän avunsaajain lukumäärän kasvamiseen, joka v. 1893 oli korkeimmillaan, 4,5 0/0, eli absoluuttisena lukuna 110,294 henkeä — v. 1890 oli absoluuttinen lukumäärä 79,557 henkeä — ovat ne kadot, jotka kohtasivat maata vv. 1891 ja 1892.

Allaoleva taulu osoittaa avunsaajain absoluuttisen määrän viisivuotiskaudella, jaettuina viiteen ryhmään sekä vanhempiin ihmisiin ja lapsiin.

Nombre absolu des indigents entretenus et secourus par les communes.

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Köyhäinhoitolaitoksissa hoidetut köyhät, vanhempia ihmisiä	3,468	4,169	5,980	5,800	5,775
lapsia alle 15 vuoden	1,410	2,051	3,188	2,497	2,057
Elänteelle annetut, vanhempia ihmisiä	9,683	10,512	12,317	12,961	12,807
lapsia alle 15 vuoden	8,359	9,306	10,725	11,184	11,979
Ruotuvaivaiset, vanhempia ihmisiä	5,849	6,277	5,044	3,697	2,961
lapsia alle 15 vuoden	2,780	2,951	2,217	2,246	1,489
Vuosiapua nauttineet köyhät, vanhempia ihmisiä . .	16,579	17,536	19,304	19,029	18,670
lapsia alle 15 vuoden	10,747	10,780	12,055	10,519	7,545
Satunnaista apua nauttivat, vanhempia ihmisiä . .	16,749	22,952	28,020	21,687	17,763
lapsia alle 15 vuoden	8,268	10,070	11,444	8,533	6,321
Yhteensä	83,892	96,604	110,294	98,153	87,367
Niistä vanhempia ihmisiä	52,328	61,446	70,665	63,174	57,976
<i>De ce nombre adultes.</i>					
Niistä lapsia alle 15 vuoden	31,564	35,158	39,629	34,979	29,391
<i>Enfants au dessous de 15 ans.</i>					

Mikä ylläolevassa taulussa lähinnä köyhien lukumäärän kasvamista vv. 1892 ja 1893 on omiaan kiinnittämään huomiota puoleensa on, vuotta 1892 lukuunottamatta, ruotuvaivaisten luvun yhtämittainen väheneminen. Oltuaan yhteensä 8,629 henkeä v. 1891 on tämä luku v. 1895 vähennyt 4,450:een eli melkein puoleen, vaikka avunsaajain määrä ajanjakson lopulla ylipäänsä on vähän suurempi kuin sen alussa. Senjälkeen käy taulusta aivan selväksi, että tilapäinen syy — kato — on saanut avunnauttijain luvun kasvamaan, koska tämä kasvaminen on suurin ryhmässä: satunnaista apua nauttivat.

Prosenttina väkiluvusta olivat v. 1891 ensi ryhmän avunsaajat 0,20, toisessa 0,75, kolmannessa 0,36, neljännessä 1,13, viidennessä 1,04; yhteensä 3,48. Vuonna 1895 olivat luvut samassa järjestyksessä: 0,32, 0,98, 0,17, 1,04 ja 0,96; yhteensä 3,47. Avunsaajain lukumäärä oli niinmuodoin ajanjakson lopulla suhteellisesti lisääntynyt kahdessa ensimmäisessä ryhmässä, mutta vähentynyt muissa, erittäinkin, kuten äsken mainittiin, kolmannessa.

Kunnallisen köyhäinhoidon ylläpitämäin tai auttamain henkilöjen lukumäärä oli v. 1895:

Nombre des indigents entretenus et secourus par les communes en 1895.

L ä ä n i t. Gouvernements.	Köyhäinhoito- laitoksessa elätetyt. <i>Indigents entre- tenus dans les maisons de charité.</i>		Yksityisten luo- na pidetyt. <i>Indigents entre- tenus chez des particuliers.</i>		Ruotuvaivaiset. <i>Indigents entre- tenus tour à tour chez les paysans.</i>		Vuosi-apua saaneet. <i>Individus secou- rus pendant toute l'année.</i>		Satunnaista apua saa- neet. <i>Individus secou- rus temporai- rement.</i>		Yhteensä köyhäinhoidon elättämiä ja auttamia. <i>Total des individus entretenus et secourus.</i>			
	Lapset alle 15 v:n. <i>Enfants.</i>	Aika-ihmiset. <i>Adultes.</i>	Lapset alle 15 v:n. <i>Enfants.</i>	Aika-ihmiset. <i>Adultes.</i>	Lapset alle 15 v:n. <i>Enfants.</i>	Aika-ihmiset. <i>Adultes.</i>	Lapset alle 15 v:n. <i>Enfants.</i>	Aika-ihmiset. <i>Adultes.</i>	Lapset alle 15 v:n. <i>Enfants.</i>	Aika-ihmiset. <i>Adultes.</i>	Lapset alle 15 v:n. <i>Enfants.</i>	Aika-ihmiset. <i>Adultes.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Prosentina väki- luvusta. <i>% de la population.</i>
Uudenmaan	274	1,064	855	733	—	84	691	1,826	68	1,645	1,888	5,352	7,240	2,74
Turun ja Porin	348	843	1,998	1,719	—	15	1,245	4,103	665	2,452	4,256	9,132	13,388	3,19
Hämeen	347	979	1,169	1,152	1	369	751	2,459	509	1,582	2,777	6,541	9,318	3,38
Wiipurin	128	633	607	1,011	9	598	756	2,189	549	1,739	2,049	6,170	8,219	2,17
Mikkelin	365	775	920	1,777	—	613	683	822	415	1,642	2,383	5,629	8,012	4,33
Kuopion	343	705	2,303	2,785	2	336	568	1,866	1,617	2,937	4,833	8,629	13,462	4,48
Waasan	84	463	1,875	1,841	—	355	677	3,265	803	2,698	3,439	8,622	12,061	2,77
Oulun	168	313	2,252	1,789	1,477	591	2,174	2,140	1,695	3,068	7,766	7,901	15,667	6,01
Yhteensä	2,057	5,775	11,979	12,807	1,489	2,961	7,545	18,670	6,321	17,763	29,391	57,976	87,367	3,41
Siitä kaupungeissa	550	1,834	1,183	464	—	—	1,230	3,088	661	2,737	3,624	8,123	11,747	4,31
» maaseudulla	1,507	3,941	10,796	12,343	1,489	2,961	6,315	15,582	5,660	15,026	25,767	49,853	75,620	3,36

Oulun läänillä on yhä edelleen empimättä ensimmäinen sija, mitä tulee avunsaajain sekä absoluuttiseen että suhteelliseen lukuisuuteen; Kuopion läänillä niin ikään kummassakin suhteessa toinen sija. Senjälkeen tulee läänien keskinäinen järjestys erilainen aina sen mukaan jos absoluuttinen tai suhteellinen lukumäärä pannaan laskun perustaksi; niinpä tulee absoluuttisesti katsoen Turun ja Porin lääni, mutta suhteellisesti katsoen Mikkelin lääni kolmannelle sijalle j. n. e., niinkuin kaikki taulusta näkyy. Mitä kahteen ensimmäiseen lääniin tulee, on huomattavaa, että köyhäin suhteellinen lukumäärä aikakauden lopulla kummassakin läänissä on vähäsen alennut, Oulun läänissä 6,83 %:sta 6,01 %:iin, Kuopion läänissä 4,64:stä 4,48 %:iin — alennus, joka seuraavina vuosina on jatkunut.

Köyhäinhoidon kustannukset tekivät tasaisissa markoissa viisivuotiskauden eri vuosina: v. 1891 2,857,275 mkaa, v. 1892 3,438,898 mkaa, v. 1893 3,864,749 mkaa, v. 1894 3,637,632 mkaa ja v. 1895 3,412,352 mkaa; yhteensä siis koko ajanjaksolla 17,210,906 markkaa eli keskimäärin vuodessa 3,442,181 markkaa. Edellisenä viisivuotiskautena teki kustannusten koko määrä 11,990,237 markkaa eli 2,398,047 markkaa keskimäärin vuodessa. Vuotuinen lisäys on siis nyt kysymyksessä olevalla ajanjaksolla ollut melkoinen, tehden vähän päälle yhden miljoonan.

Erotettuina avunsaajain eri ryhmien mukaan jakautuivat köyhäinhoitokustannukset eri läänejä kohti v. 1895 seuraavalla tavalla:

L'évaluation des secours alloués aux indigents par les communes en 1895.

L ä ä n i t. Gouvernements.	Keskimmään kunki kuntalaisen osalle. Par habitant.	Yhteensä kulunkeja köyhäin- hoidosta. Total des frais.	Satunnaiset avut. Montant des secours accidentels.	Vuosi-avut. Montant des secours annuels.	Ruotuvaikeisten elatus. L'entretien des «roteljons».	Menot yksityisten luona pidetyistä. Dépenses pour l'entretien des pauvres chez des particuliers.	Menot köyhäinhoidotaitoksessa pidetyistä. Dépenses pour l'entretien des pauvres en maisons de charité.
	Amf.	Amf.	Amf.	Amf.	Amf.	Amf.	Amf.
Uudenmaan	1	468,569	43,176	104,237	5,422	153,221	162,513
Turun ja Porin	1	585,887	62,324	164,569	1,174	233,363	124,457
Hämeen	1	341,364	28,984	77,118	25,579	112,001	97,682
Wiipurin	1	388,079	34,063	81,533	64,259	103,319	104,605
Mikkelin	1	249,540	19,481	21,243	25,990	108,060	74,766
Kuopion	1	423,254	43,471	52,352	28,787	226,799	71,845
Waasan	1	434,027	60,616	98,724	25,238	193,768	55,681
Oulun	2	521,632	57,369	68,201	157,937	196,641	41,484
Yhteensä	1	3,412,352	349,484	668,277	334,386	1,327,172	733,033
Siitä kaupungeissa	2	760,580	60,725	208,447	—	206,895	284,513
» maaseudulla	1	2,651,772	288,759	459,830	334,386	1,120,277	448,520

Jos kuntain köyhäinhoitokustannukset jaetaan asukasluvulle itsekussaki läänissä, nähdään että köyhäinmaksut hengen osalle keskimäärin ovat tehneet:

Les contributions pour les soins des pauvres. Moyen par tête.

L ä ä n i t. Gouvernements.	1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
	<i>Smk.</i>	<i>ruä</i>	<i>Smk.</i>	<i>ruä</i>	<i>Smk.</i>	<i>ruä</i>	<i>Smk.</i>	<i>ruä</i>	<i>Smk.</i>	<i>ruä</i>
Uudenmaan	1	31	1	63	1	73	1	73	1	77
Turun ja Porin	1	10	1	32	1	40	1	37	1	40
Hämeen	1	11	1	42	1	56	1	41	1	24
Wiipurin	—	99	1	04	1	16	1	06	1	02
Mikkelin	1	23	1	41	1	60	1	51	1	35
Kuopion	1	30	1	58	2	—	1	58	1	41
Waasan	—	95	1	07	1	19	1	06	1	—
Oulun	1	75	2	26	2	44	2	51	2	—
Koko maassa	1	18	1	41	1	57	1	46	1	35

Tästä taulusta, verrattuna vastaavaan tauluun edelliseltä viisivuotis-kaudelta, käypi vielä selvemmin kuin ylläsanotusta esille, missä määrässä köyhäinhoitokustannukset vv. 1891—1895 ovat lisääntyneet. Tasan jaetut kulleki henkilölle koko maassa nämä kustannukset nimittäin tekivät v. 1886 Smk 1: 12, v. 1887 Smk 0: 99, v. 1888 Smk 0: 99, v. 1889 Fmk 1: 01 ja v. 1890 Smk 1: 09, eli keskimäärin Smk 1: 04 vuodessa, kun keskimäärä vv. 1891—1895 tekee Smk 1: 39, ja keskimääräinen kustannus erittäin vuodelta 1893 kokonaista Smk 1: 57.

Tulee kuitenkin huomata että tässä ilmotetut köyhäinhoitokustannukset ovat otetut Kuvernöörien vuosikertomuksiin liitetyistä tilastollisista tauluista, joiden kaavat ovat vahvistetut K. Julistusten kautta 16 p:ltä Tammik. 1877 ja 7 p:ltä Helmik. 1888. Mutta senjälkeen kun K. Julistuksen kautta 2 p:ltä Lokakuuta 1888 erityinen tarkastaja köyhäinhoitoa varten oli asetettu, julkaistiin uudet kaavat köyhäinhoitotauluja varten 10 p:nä Helmikuuta 1891, ja näiden mukaan ovat köyhäinhoidon kustannukset melkoista suuremmat kuin edellisten taulujen mukaan, tehden v:lta 1893 4,866,190 markkaa, v:lta 1894 4,892,620 markkaa ja v:lta 1895 4,720,446 markkaa. Erotus tulee siitä että edellisiin tauluihin vaan on merkittynä suoranaiset kulut itse köyhäinhaitolaisista, jälkimmäisiin kaikki kustannukset köyhäinhoidosta.

Uuden köyhäinhoidon-tarkastajan ansioksi lienee luettava että useat parannukset köyhäinhoidon alalla on toimeenpantu. Niinpä on ruodullapito-

järjestelmä hylätty, niin että ruotuvaivaisten luku, kuten yllä mainittiin, on tuntuvasti ja lakkaamatta vähennyt; elätteellepano-järjestelmä pantu paremmalle pohjalle ja n. k. köyhäinhuutokaupat lakkautettu; köykäinhoitolaitoksia aljettu perustaa paljoa ahkerammin kuin ennen j. n. e.

Allamainittu määrä naimattomia lapsensynnyttäjiä sekä lapsia on nauttinut apua kruunulta:

	Naimattomia lapsensyn- nyttäjiä.	Lapsia.	Yhteensä apua.	
			<i>Smc.</i>	<i>7ml.</i>
V. 1891	255	462	9,084	22
» 1892	209	154	5,375	94
» 1893	240	212	7,071	17
» 1894	249	138	9,660	62
» 1895	280	119	10,527	67

Apujen määrä on kuitenkin tosiasiassa täytynyt olla vähän suurempi, koska kuvernöörein tauluissa silloin tällöin nähdään, että ainoastaan avunsaajain lukumäärä on ilmotettu, vaan ei avun suuruutta. V:ltä 1892 puuttuu sitäpaitse tietoja Turun ja Porin ja Wiipurin lääneistä.

Hätäaputoimia. Sen hädän lieventämiseksi, joka kohtasi erittäinkin maan pohjaisia ja itäisiä osia vuosina 1891 ja 1892 sattuneiden katojen johdosta, täytyi ryhtyä erinäisiin aputoimiin. Ensi tehtävänä oli tyydyttää välttämätön kylvösiemenen tarve ja ostettiin sitä varten hallituksen puolesta: kotimaisia rukiin, ohran ja kauran kylvösiemeniä vv. 1891, 1892 ja 1893 yhteensä 1,591,801 markasta, ja ulkomaisia kylvörukiita ja -ohria vv. 1892 ja 1893 yhteensä 1,369,449 markasta. Jotta sitte voisi pitää tarjolla kovimmin kohdatuille seuduille eloja ja jauhoja leipäravinnoksi, ostettiin lisäksi kruunun kustannuksella vv. 1891 ja 1892 rukiita ja ruisjauhoja yhteensä 1,020,629 markasta. Niiden lainojen määrä, joka näistä siemeniksi ja leipäravinnoksi ostetuista vilja- ja jauhovaroista annettiin kunnille, nousi v. 1892 1,915,940 ja v. 1893 2,247,110 eli yhteensä molempina vuosina 4,163,050 markkaan, josta summasta tuli Kuopion läänin osalle 1,565,553, Oulun läänin osalle 959,132 ja Waasan läänin osalle 902,853 markkaa eli kaikkien kolmen läänin osalle yhteensä 3,427,538 markkaa.

Elatusvarojen puutteen poistamiseksi hallitus myönsi vielä lisäksi syksyllä 1892 yksityisille liikkeenharjoittajille rukiiden, ruisjauhojen tai ohrien maahantuontia varten lainoja yhteensä 2,515,000 markan määrästä, josta kolmen pohjoisen läänin osalle 1,930,000 markkaa.

Jotta hankittaisi työnansiota hätää kärsivälle väestölle pantiin toimeen erinäisiä yleisiä töitä, etupäässä tienrakennuksia ja sitä lähinnä suon- ja nevankuivattamisia, ja määrättiin edellisiä varten 710,930 markkaa, josta Oulun läänin osalle 417,365 markkaa ja Kuopion läänin osalle 278,565 markkaa, sekä jälkimmäisiä varten 140,233 markkaa. Missä sellaisia töitä kruunun puolesta ei tehty tai voitu toimeenpanna, määrättiin syksyllä 1892 Kuopion, Oulun ja Waasan läänejä varten 400,000, 350,000 ja 200,000 markkaa kuntien lainattavaksi pienemmin erin hyvin tunnetuille maanviljelijöille, jotka tahtoivat suorittaa erinäisiä töitä tiloillaan ja senkautta antaa työtä ja ansiota hätää kärsiville. Näitä jälkimmäisiä määrärahoja annettiin yhteensä 842,000 markkaa; edellisistä oli jäljellä vuodeksi 1894 69,145 markkaa.

Köyhäinhoidon ylläpidoksi ja viljan ostamiseksi annettiin sitä paitse kadon kovimmin kohtaamille kunnille Oulun ja Kuopion läänissä erinäisiä lainoja, joiden yhteenlaskettu määrä edellistä lääniä varten nousi 364,500 markkaan, jälkimmäistä lääniä varten 211,200 markkaan.

Erityisistä rahastoista myönnettiin vielä lisäksi hätää kärsiville yhteensä 78,500 markkaa.

Niiden määrärahojen summa, jotka Suomen valtio hädän lieventämiseksi käytti vv. 1891—1893, nousee niinmuodoin 8,775,097 markkaan. Määrät vv. 1867 ja 1868 tekivät vähän päälle 6,300,000 markkaa.

Paitse valtiota otti myös yksityinen hyväntekeväisyys tehokkaasti osaa hädänalaisten auttamisessa. Helsingissä muodostetulle keskushätäapukomitealle kertyi ensimmäisenä vuonna syksystä 1891 syksyyn 1892 rahalahjoina yhteensä 280,556 markkaa, siitä omasta maasta 252,671 markkaa, Venäjältä 5,308 markkaa ja ulkomailta 22,576 markkaa, sekä lahjoja luonnossa noin 7,000 markan arvosta. Toisena vuotena syksystä 1892 syksyyn 1893 kerääntyi taas suoranaisena raha-apuna omasta maasta 616,443 markkaa, Venäjältä 112,595 markkaa ja ulkomailta 31,241 markkaa eli yhteensä 760,279 markkaa sekä lahjoina in natura, lukuunottamatta vaatteita, noin 22,000 markkaa. Molempina vuosina yhteensä saatiin niinmuodoin rahalahjoina 1,040,835 markkaa ja lahjoina in natura noin 29,000 markkaa. Hätäapukomitealle Oulussa kertyi sitä paitse rahalahjoina ensimmäisenä vuonna 65,078 markkaa ja toisena 101,320 markkaa, yhteensä siis 166,398 markkaa; hätäapukomitealle Wiipurissa hädänalaisten auttamiseksi Wiipurin läänin itä-osassa samaten ensimmäisenä vuonna noin 13,000 markkaa ja toisena 76,268 markkaa, yhteensä molempina vuosina siis lähes 90,000 markkaa. Kumpikin hätäapukomitea sai sen lisäksi lahjoja in natura. Yksityiskeräysten kokonaismäärä nousee siten ainakin noin 1,350,000 markkaan.

Yksityisen hyväntekeväisyyden avunanto-tapa oli osaksi sama kuin valtion, sillä erotuksella, että edellinen enemmän kääntyi köyhimmän väestön

puoleen. Osaksi kuitenkin keskushätäapukomitea kävi toista tietä, koettaen, kuten sen kertomuksessa sanotaan, tyydyttää ei ainoastaan hetken tarvetta, vaan myöskin edistää kansansivistystä ja taloudellista kehitystä, jossa tarkoituksessa apua annettiin hädänalaisille kansakoulun-oppilaille, jotta heidän koulunkäyntinsä hätävuotena voisi jatkua, myönnettiin rahamääriä käytettäväksi hätäaputoinä kansakoulutalojen rakentamiseen, ylläpidettiin lasten-turvalaitoksia, joissa etupäässä hädänalaiset pikkulapset saivat hoitoa, kasvatusta ja opetusta, perustettiin veistotupia mies- ja naiskäsitöiden opetusta varten, ylläpidettiin työlaitoksia j. n. e. Sitä periaatetta noudatti sekä hallitus että yksityinen hyväntekeväisyys, että apua vaan poikkeustiloissa oli annettava lahjain muodossa, vaan että etupäässä oli koetettava tehdä mahdolliseksi hädänalaisille ansaita omalla työllään leipänsä.

Kerätyistä varoista oli keskushätäapukomitealla jälellä syksyllä 1893 266,401 markkaa 47 penniä, josta Helsingissä 30 p:nä Lokakuuta mainittuna vuonna pidetyssä yleisessä kokouksessa päätettiin muodostaa rahasto, joka vastaisuudessa tapahtuvan yleisen tai suuremman paikallisen kadon sattuessa ensi kädessä olisi käytettävä. Rahastoa hoitaa kolmimiehinen komitea säätyjen pankkivaltuutettujen valvonnan alla.

Oikeustoimi ja vankeinhoito. Niiden tietojen mukaan, jotka julkaistaan Prokuraatorin kertomuksessa v:ltä 1891 sekä Oikeustoimituskunnan kertomuksissa vuodesta 1892 alkaen, oli alaoikeutten ratkaisemain rikosasiain lukumäärä vuosina 1891—1895 seuraava:

Causes criminelles décidées.

	Kihlakunnan- oikeuksissa ratkaistuja rikosjuttuja. <i>Dans les commu- nes rurales.</i>	Raastuvan- ja järjestysoi- keuksissa ratkaistuja rikosjuttuja. <i>Dans les villes.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
V. 1891	17,005	5,250	22,255
» 1892	16,822	5,974	22,796
» 1893	15,651	5,475	21,126
» 1894	15,679	5,648	21,327
» 1895	14,512	7,663	22,175

Tuomittujen henkilöiden luku oli:

Les condamnés.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
V. 1891	18,553	2,467	21,020
» 1892	18,216	2,649	20,865
» 1893	16,827	2,461	19,288
» 1894	13,301	2,029	15,330
» 1895	11,761	1,786	13,547

Näistä oli tuomittu:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Summa 1891—1895.	Summa 1886—1890.
Murhasta ja taposta	67	50	45	60	42	264	434
Lapsenmurhasta ja sikiön kät- köönpanosta	71	104	75	77	104	431	394
Varkaudesta ja murtovarkaudesta	957	1,249	1,447	1,078	1,287	6,018	4,426
Juoppoudesta	2,459	2,625	2,263	1,900	3,030	12,227	10,114

Mitä tuomittujen rankaisemiseen tulee, ovat ala-oikeudet tuominneet:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	Summa 1891—1895.	Summa 1886—1890.
Kuolemanrangaistukseen	38	32	33	11	1	115	181
Kuritushuoneeseen	363	389	366	531	635	2,284	1,788
Vankeuteen	297	332	363	838	1,071	2,901	1,168

Kuolemanrangaistusta ei nyt enemmän kuin ennenkään ole toimeenpantu, vaan muutettu pakkotyöksi Suomen kuritushuoneissa.

Jo useampia vuosia kestänyt työ maan vankeustoimen muuttamiseksi nyky-aikaisen rikoslainsäädännön vaatimusten mukaiseksi oli edellisenä viisivuotiskautena viimeinki päätetty, mitä vankeuslaitosten ulkonaiseen järjestysmuotoon tulee. Näiden lukumäärä maassa vuoden 1895 lopulla teki: neljä kuritus- ja työvankilaa, kahdeksan läänin ja kolme kihlakunnan vankilaa. Kuritus- ja työvankiloista, joilla oli yhteensä 305 päivä- ja yökoppia ja 465 yökoppia, joitten yhteisissä makuuhuoneissa oli tilaa 955 hengelle, oli rangaistusvankila Sörnääsissä Helsingin lähellä määrätty miespuolisia, alle 4 vuoden kuritushuoneeseen tuomituita vankeja varten, Turussa oleva 4:ksi ja useammaksi vuodeksi tuomittuja samanlaisia vankeja varten, kuritus- ja työvankila Hämeenlinnassa naispuolisia vankeja varten, jotka ovat tuomitut kuritushuoneeseen eli kruunun työhön irtolaisuudesta, ja viimein työvankila Lappeenrannassa miespuolisia vankeja varten, tuomittuja pidettäväksi kruununntyössä. Nuo kahdeksan lääninvankilaa, aiotut tutkimusvankien säilyttämiseksi sekä vankeusrangaistuksen toimeenpanemiseksi, olivat yhteensä varustetut 860 päivä- ja yökopilla ja tilalla yhteisissä makuuhuoneissa 332 henkilölle. Kihlakunnanvankiloissa oli kussakin tilalla yhteisissä makuuhuoneissa 20 vangille. Maan kaikissa vankiloissa säilytettyjen vankein lukumäärä oli vuosina 1891—1895 kunki vuoden lopulla Vankeinhoitohallituksen vuosikertomusten mukaan:

Prisonniers.

1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.
1,581	531	1,699	617	1,811	630	1,604	513	1,863	617

Kaikki menot vankeinhoidosta ja vankeinkuljetuksesta tekivät yhteensä:

1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>
1,373,914	68	1,538,135	26	1,561,603	47	1,527,276	44	1,503,636	12

Niistä kustannuksista teki valtiovaraston lisä-apu:

1891.		1892.		1893.		1894.		1895.	
<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>
998,380	04	1,133,950	03	1,151,236	15	1,112,759	12	1,088,084	18

Tulot vankien työstä tekivät v. 1891 354,165 markkaa 55 penniä, v. 1892 381,709 markkaa 02 p., v. 1893 382,324 markkaa 34 p., v. 1894 383,336 markkaa 65 p. ja v. 1895 381,931 markkaa 80 p. — Muutamain kaupunkien lisä-apu kustannuksiin nousi vuonna 1891 18,100 markkaan, 1892 17,500 markkaan, sekä vv. 1893, 1894 ja 1895 viimeainittuun määrään kunkin vuonna.

Vankeuslaitoksiin on myös luettava Koivulan ja Vuorelan kasvatuslaitokset, edellinen poikia varten, Tuusulan pitäjässä, jälkimmäinen tyttöjä varten, Wihdin pitäjässä. Oppilasten luku oli v. 1895 Koivulassa 97 ja Vuorelassa 9.

Helsingissä, Tilastolliselta Päätoimistolta, Huhtikuulla 1898.

A. BOXSTRÖM.

A. G. Fontell.

Osk. Groundstroem.

TAULUJA.

TABLEAUX.

1. Henkikirjoihin ja kirkonkirjoihin pantu väestö Suomessa 31 p.
Joulukuuta 1895, toinen toiseensa verrattuna.

Population de la Finlande 31 Décembre 1895.

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	<i>Seze masculin.</i>	<i>Vaimonpuolia. Seze féminin.</i>	<i>Summa. Total.</i>	<i>Seze masculin.</i>	<i>Vaimonpuolia. Seze féminin.</i>	<i>Summa. Total.</i>	<i>De celle-ci.</i>	<i>Jalkimäisiä. De celle-ci.</i>
Uudenmaan lääni.								
<i>Kaupungit.</i>								
Helsinki ynnä Viapori . .	29,703	37,950	67,653	33,792	40,028	73,820	—	6,167
Loviisa	994	1,226	2,220	915	1,059	1,974	246	—
Porvoo	1,838	2,383	4,221	2,057	2,363	4,420	—	199
Tammisaari	939	1,201	2,140	987	1,123	2,110	30	—
Hankoniemi	1,553	1,682	3,235	1,721	1,732	3,453	—	218
Summa	35,027	44,442	79,469	39,472	46,305	85,777	—	6,308
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Bromarvi	1,454	1,469	2,923	1,502	1,494	2,996	—	73
Tenhola	2,054	2,073	4,127	2,032	2,030	4,062	65	—
Tammisaaren maaseurak.	854	905	1,759	943	998	1,941	—	182
Pohja	2,363	2,363	4,726	2,248	2,239	4,487	239	—
Karja	1,548	1,551	3,099	1,422	1,395	2,817	—	9
Mustion tehtaansurak. . }				137	154	291		
Snappertuuna	1,268	1,280	2,548	1,249	1,272	2,521	27	—
Inkoo	1,859	1,910	3,769	1,913	1,994	3,907	—	138
Fagerviiki								
Degerbyy	724	788	1,512	739	798	1,537	—	25
Karjalohja	957	1,055	2,012	952	1,039	1,991	21	—
Sammatti	407	458	865	406	451	857	8	—
Nummi	1,583	1,747	3,330	1,577	1,722	3,299	31	—
Pusula	1,776	1,740	3,516	1,751	1,721	3,472	44	—
Pyhäjärvi	1,742	1,725	3,467	1,791	1,766	3,557	—	90
Wihti	3,544	3,657	7,201	3,549	3,597	7,146	55	—
Lohja	2,676	2,784	5,460	2,671	2,769	5,440	20	—
Siuntio	2,075	2,120	4,195	2,054	2,107	4,161	34	—
Kirkkonummi	3,093	3,233	6,326	3,012	3,183	6,195	131	—
Siirto	29,977	30,858	60,835	29,948	30,729	60,677	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Mihepuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vainonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Mihepuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vainonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-ci.</i>	Jäljimmaisia. <i>De celle-là.</i>
Siirto	29,977	30,858	60,835	29,948	30,729	60,677	—	—
Espoo	2,810	2,974	5,784	2,734	2,903	5,637	147	—
Helsinki	5,602	5,929	11,531	5,047	5,279	10,326	1,205	—
Nurmijärvi	4,072	3,970	8,042	4,170	3,944	8,114	—	72
Tuusula	2,816	2,729	5,545	2,675	3,130	5,805	—	260
Sipoo	3,124	3,340	6,464	3,137	3,319	6,456	8	—
Porneesi	1,180	1,204	2,384	1,198	1,217	2,415	—	31
Mäntsälä	3,874	4,095	7,969	3,957	4,015	7,972	—	3
Pukkila	1,078	1,113	2,191	1,089	1,083	2,172	19	—
Askula	1,443	1,560	3,003	1,430	1,426	2,856	147	—
Porvoon maaseurak. . . .	6,127	6,510	12,637	6,351	6,711	13,062	—	425
Pernaja	3,259	3,314	6,573	3,305	3,224	6,529	44	—
Liljendaali	788	823	1,611	789	812	1,601	10	—
Myrskylä	1,251	1,337	2,588	1,300	1,339	2,639	—	51
Orimattila	4,487	4,530	9,017	4,455	4,460	8,915	102	—
Iitti	5,273	5,405	10,678	5,247	5,343	10,590	88	—
Jaala	1,572	1,617	3,189	1,569	1,605	3,174	15	—
Artjärvi	1,414	1,450	2,864	1,438	1,453	2,891	—	27
Laptreski	2,392	2,470	4,862	2,433	2,498	4,931	—	69
Elimäki	2,901	3,000	5,901	2,851	2,920	5,771	130	—
Anjala	1,184	1,250	2,434	1,174	1,214	2,388	46	—
Ruotsin-Pyhtää	1,870	1,813	3,683	1,814	1,731	3,545	138	—
Summa	88,494	91,291	179,785	88,111	90,355	178,466	1,319	—
Yhteensä kaupungeissa. .	35,027	44,442	79,469	39,472	46,305	85,777	—	6,308
Koko lääni yhteensä	123,521	135,733	259,254	127,583	136,660	264,243	—	4,989
Turun ja Porin lääni.								
<i>Kaupungit.</i>								
Turku	13,010	16,057	29,067	16,190	18,149	34,339	—	5,272
Pori	5,912	6,568	12,480	5,620	6,049	11,669	811	—
Rauma	1,709	1,982	3,691	2,038	2,073	4,111	—	420
Uusikaupunki	1,511	1,845	3,356	2,124	1,899	4,023	—	667
Naantali	320	445	765	277	377	654	111	—
Maarianhamina	349	443	792	361	395	756	36	—
Summa	22,811	27,340	50,151	26,610	28,942	55,552	—	5,401

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 3 4 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 6 7 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 9 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miheppuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miheppuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jatkumaisia. <i>De celle-ci.</i>
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Ekkeröö	565	635	1,200	613	641	1,254	—	54
Hammarlanti	865	980	1,845	955	1,015	1,970	—	125
Jomala	1,291	1,421	2,712	1,441	1,475	2,916	—	204
Finströmi	1,021	1,196	2,217	1,096	1,197	2,293	—	76
Geeta	490	535	1,025	501	553	1,054	—	29
Saltviiki	1,177	1,211	2,388	1,209	1,218	2,427	—	39
Sunti	880	949	1,829	959	968	1,927	—	98
Wordöö	521	606	1,127	561	610	1,171	—	44
Lumparlanti	258	283	541	282	300	582	—	41
Lemlanti	948	952	1,900	997	1,022	2,019	—	119
Föglöö	705	861	1,566	864	951	1,815	—	249
Köökari	370	370	740	368	354	722	18	—
Sottunka	197	225	422	194	212	406	16	—
Kumlinki	461	503	964	487	503	990	—	26
Brändöö	597	633	1,230	602	630	1,232	—	2
Iniö	357	404	761	363	402	765	—	4
Welkua	247	256	503	267	253	520	—	17
Taivassalo	1,340	1,461	2,801	1,339	1,442	2,781	20	—
Kivimaa	1,225	1,247	2,472	1,296	1,248	2,544	—	72
Lokalahti	797	925	1,722	839	929	1,768	—	46
Wehmaa	1,566	1,763	3,329	1,571	1,739	3,310	19	—
Uusikirkko	2,364	2,493	4,857	2,407	2,467	4,874	—	17
Uudenkaup. maaseurak. .	273	284	557	304	317	621	—	64
Pyhämaa (Rohdais) . . .	1,292	1,281	2,573	1,293	1,267	2,560	13	—
Pyhämaan saariseurak. .	618	601	1,219	638	598	1,236	—	17
Laitila	3,868	3,940	7,808	3,890	3,948	7,838	—	30
Karjala	483	516	999	510	520	1,030	—	31
Mynämäki	2,121	2,204	4,325	2,061	2,171	4,232	93	—
Mietoinen	832	908	1,740	831	903	1,734	6	—
Lemu	375	428	803	375	429	804	—	1
Askainen	623	631	1,254	626	633	1,259	—	5
Merimasku	501	552	1,053	490	519	1,009	44	—
Rymättylä	1,276	1,350	2,626	1,282	1,342	2,624	2	—
Houtskari	887	964	1,851	928	984	1,912	—	61
Siirto	31,391	33,568	64,959	32,439	33,760	66,199	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kunnat. <i>Communes.</i>	Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sex masculin.</i>	Vainonpuolia. <i>Sex féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sex masculin.</i>	Vainonpuolia. <i>Sex féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jatkumaisia. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	31,391	33,568	64,959	32,439	33,760	66,199	—	—
Korpoo	1,214	1,282	2,496	1,278	1,288	2,566	—	70
Navo	1,624	1,815	3,439	1,713	1,761	3,474	—	35
Parainen	3,625	3,731	7,356	3,579	3,633	7,212	144	—
Kakskerta	293	334	627	286	322	608	19	—
Kaarina	1,909	2,094	4,003	1,213	1,277	2,490	1,513	—
Kuusisto	202	206	408	201	210	411	—	3
Piikkiö	1,022	1,081	2,103	993	1,041	2,034	69	—
Paimio	1,912	2,061	3,973	1,905	2,046	3,951	22	—
Sauvo.	1,533	1,651	3,184	1,510	1,540	3,050	134	—
Karuna	797	856	1,653	838	854	1,692	—	39
Kemiö	2,800	2,772	5,572	2,877	2,820	5,697	—	125
Dragsfjärdi	1,578	1,529	3,107	1,654	1,590	3,244	—	137
Westanfjärdi	754	776	1,530	798	774	1,572	—	42
Hiittinen	811	851	1,662	827	844	1,671	—	9
Finbyy	733	763	1,496	746	768	1,514	—	18
Perniö (ynnä Ylikylä) . .	3,143	3,471	6,614	3,209	3,496	6,705	—	91
Kisko	1,417	1,422	2,839	1,420	1,421	2,841	—	2
Suomusjärvi	844	809	1,653	850	820	1,670	—	17
Kiikkala	1,297	1,282	2,579	1,286	1,287	2,573	6	—
Kuusjoki	907	880	1,787	890	878	1,768	19	—
Pertteli.	1,124	1,206	2,330	1,139	1,207	2,346	—	16
Muurla	665	713	1,378	656	694	1,350	28	—
Uskela	1,647	1,700	3,347	1,646	1,708	3,354	—	7
Angelniemi	492	525	1,017	487	512	999	18	—
Halikko	2,680	2,741	5,421	2,494	2,741	5,235	186	—
Marttila (ja Karinainen)	1,868	2,000	3,868	1,882	1,986	3,868	—	—
Koski	1,485	1,497	2,982	1,496	1,483	2,979	3	—
Euran kappeli.	769	770	1,539	774	770	1,544	—	5
Prunkkala	514	507	1,021	588	584	1,172	—	151
Lieto	2,050	2,207	4,257	1,914	2,153	4,067	190	—
Räntämäki	2,914	3,091	6,005	2,083	2,129	4,212	1,793	—
Paattinen	404	421	825	476	489	965	—	140
Raisio	877	973	1,850	855	975	1,830	20	—
Naantalin maaseurak . .	425	473	898	460	507	967	—	69
Siirto	77,720	82,058	159,778	77,462	80,368	157,830	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Mielenpää. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Mielenpää. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jälkimäisiä. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	77,720	82,058	159,778	77,462	80,368	157,830	—	—
Rusko	330	358	688	328	359	687	1	—
Masku	677	741	1,418	704	746	1,450	—	32
Wahto	380	413	793	381	408	789	4	—
Nousiainen	1,441	1,560	3,001	1,475	1,564	3,039	—	38
Pöytyä	2,334	2,459	4,793	2,315	2,402	4,717	76	—
Oripää	760	737	1,497	756	732	1,488	9	—
Yläne	1,326	1,395	2,721	1,328	1,384	2,712	9	—
Honkilahti	758	807	1,565	770	801	1,571	—	6
Hinnerjoki	840	822	1,662	821	813	1,634	28	—
Euran pitäjä	1,424	1,455	2,879	1,422	1,510	2,932	—	53
Kiukainen	1,790	1,870	3,660	1,794	1,870	3,664	—	4
Lappi	1,618	1,624	3,242	1,641	1,632	3,273	—	31
Rauman maaseurak.	1,760	1,724	3,484	1,754	1,727	3,481	3	—
Eurajoki	2,728	2,789	5,517	2,734	2,767	5,501	16	—
Luvia	1,359	1,447	2,806	1,382	1,448	2,830	—	24
Porin maaseurak.	2,650	2,716	5,366	3,146	3,200	6,346	—	980
Ulvila	2,540	2,577	5,117	2,478	2,501	4,979	138	—
Nakkila	2,055	2,104	4,159	2,083	2,104	4,187	—	28
Kullaa	1,236	1,303	2,539	1,238	1,310	2,548	—	9
Normarkku	1,874	1,892	3,766	1,877	1,927	3,804	—	38
Poomarkku	1,975	2,007	3,982	1,966	2,018	3,984	—	2
Ahlainen	1,940	1,979	3,919	1,961	1,975	3,936	—	17
Merikarvia	3,406	3,473	6,879	3,358	3,477	6,835	44	—
Siikainen	2,016	2,141	4,157	2,050	2,132	4,182	—	25
Kankaanpää	3,766	3,979	7,745	3,729	3,948	7,677	68	—
Honkajoki	1,344	1,444	2,788	1,319	1,407	2,726	62	—
Karvia	1,679	1,656	3,335	1,677	1,655	3,332	3	—
Parkano	3,107	2,980	6,087	3,030	2,950	5,980	107	—
Jämijärvi	1,548	1,551	3,099	1,525	1,549	3,074	25	—
Ikaalinen ynnä Ikaal. kaup	5,355	5,274	10,629	5,381	5,245	10,626	3	—
Wiljakkala	1,293	1,287	2,580	1,268	1,302	2,570	10	—
Hämeenkyrö	4,109	4,010	8,119	4,118	3,976	8,094	25	—
Lavia	2,525	2,579	5,104	2,559	2,576	5,135	—	31
Suodenniemi	1,328	1,350	2,678	1,326	1,361	2,687	—	9
Siirto	142,991	148,561	291,552	143,156	147,144	290,300	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kunnat. <i>Communes.</i>	Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jakimattomia. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	142,991	148,561	291,552	143,156	147,144	290,300	—	—
Mouhijärvi	2,204	2,145	4,349	2,201	2,138	4,339	10	—
Suoniemi	849	862	1,711	858	849	1,707	4	—
Karkku	1,702	1,697	3,399	1,686	1,666	3,352	47	—
Tyrvää	3,940	4,016	7,956	3,914	4,024	7,938	18	—
Kiikka	1,873	1,846	3,719	1,875	1,837	3,712	7	—
Kiikoinen	1,101	1,135	2,236	1,109	1,152	2,261	—	25
Kauvatsa	1,157	1,215	2,372	1,226	1,262	2,488	—	116
Harjavalta	825	853	1,678	844	870	1,714	—	36
Kokemäki	3,443	3,415	6,858	3,481	3,427	6,908	—	50
Huittinen	4,425	4,678	9,103	4,502	4,769	9,271	—	168
Köyliö	1,574	1,675	3,249	1,596	1,697	3,293	—	44
Säkylä	1,114	1,102	2,216	1,123	1,115	2,238	—	22
Wampula	1,292	1,399	2,691	1,316	1,404	2,720	—	29
Punkalaidun	2,843	2,884	5,727	2,885	2,914	5,799	—	72
Alastaro	2,039	2,077	4,116	2,119	2,160	4,279	—	163
Metsämaa	679	686	1,365	691	703	1,394	—	29
Loimaa	4,914	4,998	9,912	4,321	4,469	8,790	—	192
» osa Perttulaa . . }				646	668	1,314		
Summa	178,965	185,244	364,209	179,549	184,268	363,817	392	—
Yhteensä kaupungeissa. .	22,811	27,340	50,151	26,610	28,942	55,552	—	5,401
Koko lääni yhteensä	201,776	212,584	414,360	206,159	213,210	419,369	—	5,009
Hämeen lääni.								
<i>Kaupungit.</i>								
Hämeenlinna	2,287	2,933	5,220	2,409	2,913	5,322	—	102
Tampere	11,169	14,242	25,411	11,539	13,799	25,338	73	—
Summa	13,456	17,175	30,631	13,948	16,712	30,660	—	29
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Somero	3,562	3,459	7,021	3,689	3,599	7,288	—	267
Somerniemi	813	801	1,614	847	840	1,687	—	73
Tammela	6,325	6,639	12,964	6,569	6,843	13,412	—	448
Jokioinen	1,756	1,728	3,484	1,712	1,721	3,433	51	—
Siirto	12,456	12,627	25,083	12,817	13,003	25,820	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jatkumaisia. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	12,456	12,627	25,083	12,817	13,003	25,820	—	—
Perttula	933	886	1,819	952	915	1,867	—	48
Humpilla	1,166	1,183	2,349	1,199	1,197	2,396	—	47
Urpala	4,815	4,601	9,416	4,985	4,772	9,757	—	341
Kylmäkoski	806	774	1,580	820	776	1,596	—	16
Akaa	1,485	1,458	2,943	1,622	1,577	3,199	—	256
Kalvola	1,785	1,709	3,494	1,905	1,796	3,701	—	207
Sääksmäki	3,021	2,975	5,996	3,132	3,046	6,178	—	182
Pälkäne	2,135	2,148	4,283	2,153	2,149	4,302	—	19
Lempäälä	2,389	2,351	4,740	2,370	2,322	4,692	48	—
Wesilahti	3,515	3,426	6,941	3,444	3,330	6,774	167	—
Tottijärvi	610	605	1,215	701	699	1,400	—	185
Pirkkala	2,640	2,691	5,331	2,487	2,472	4,959	372	—
Ylöjärvi	1,395	1,381	2,776	1,414	1,389	2,803	—	27
Messukylä	1,579	1,591	3,170	1,499	1,489	2,988	182	—
Kangasala	2,887	2,945	5,832	2,894	2,917	5,811	21	—
Sahalahti	838	910	1,748	1,138	1,201	2,339	—	591
Orivesi	3,968	4,154	8,122	3,563	3,717	7,280	842	—
Teisko	2,128	2,196	4,324	2,158	2,081	4,239	85	—
Kuru	2,104	2,131	4,235	2,091	2,026	4,117	118	—
Ruovesi	6,070	6,333	12,403	6,075	6,114	12,189	214	—
Kuorevesi	1,354	1,373	2,727	1,333	1,335	2,668	59	—
Korpilahti	4,930	5,201	10,131	4,907	5,108	10,015	116	—
Jämsä	5,953	6,055	12,008	5,967	6,028	11,995	13	—
Längelmäki	2,096	2,125	4,221	2,079	2,059	4,138	83	—
Eräjärvi	925	875	1,800	885	852	1,737	63	—
Kuhmoinen	3,348	3,424	6,772	3,255	3,353	6,608	164	—
Kuhmalahti	1,222	1,255	2,477	870	927	1,797	680	—
Luopioinen	1,848	1,954	3,802	1,874	1,934	3,808	—	6
Tuulos	993	938	1,931	990	921	1,911	20	—
Hauho	2,540	2,601	5,141	2,554	2,603	5,157	—	16
Tyrväntö	812	896	1,708	797	896	1,693	15	—
Hattula	2,067	2,111	4,178	2,040	1,980	4,020	158	—
Hämeenlinnan maaseurak.	720	737	1,457	720	722	1,442	15	—
Wanaja	1,327	1,433	2,760	1,323	1,422	2,745	15	—
Siirto	88,860	90,053	178,913	89,013	89,128	178,141	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellist. <i>De celle-ci.</i>	Jälkimmäistä. <i>De celle-là.</i>
Siirto	88,860	90,053	178,913	89,013	89,128	178,141	—	—
Janakkala	3,334	3,429	6,763	3,296	3,382	6,678	85	—
Renko	1,385	1,374	2,759	1,432	1,388	2,820	—	61
Loppi	3,189	3,126	6,315	3,185	3,082	6,267	48	—
Hausjärvi	4,181	4,078	8,259	4,377	4,292	8,669	—	410
Kärkölä	1,987	2,016	4,003	2,057	2,044	4,101	—	98
Nastola	2,308	2,363	4,671	2,385	2,408	4,793	—	122
Hollola ynn. Lahden kaupp.	4,924	4,968	9,892	4,943	4,990	9,933	—	41
Koski	1,582	1,660	3,242	1,529	1,575	3,104	138	—
Lammi	3,285	3,358	6,643	3,369	3,411	6,780	—	137
Asikkala	4,388	4,457	8,845	4,483	4,475	8,958	—	113
Padasjoki	2,452	2,604	5,056	2,508	2,598	5,106	—	50
Summa	121,875	123,486	245,361	122,577	122,773	245,350	11	—
Yhteensä kaupungeissa. .	13,456	17,175	30,631	13,948	16,712	30,660	—	29
Koko lääni yhteensä	135,331	140,661	275,992	136,525	139,485	276,010	—	18
Viipurin lääni.								
<i>Kaupungit.</i>								
Viipuri	6,985	9,100	16,085	10,445	12,581	23,026	—	6,941
Sortavala	736	834	1,570	746	762	1,508	62	—
Käkisalmi	719	835	1,554	610	638	1,248	306	—
Lappeenranta	1,148	1,234	2,382	1,204	1,028	2,232	150	—
Hamina	1,463	1,884	3,347	1,362	1,636	2,998	349	—
Kotka	2,364	2,287	4,651	2,457	2,344	4,801	—	150
Summa	13,415	16,174	29,589	16,824	18,989	35,813	—	6,224
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Pyhtää	1,695	1,659	3,354	1,717	1,715	3,432	—	78
Kymi	3,479	3,494	6,973	3,444	3,439	6,883	90	—
Sippola	3,174	3,198	6,372	3,155	3,175	6,330	42	—
Wehkalahti	4,797	4,732	9,529	4,762	4,657	9,419	110	—
Miehikkälä	1,722	1,734	3,456	1,735	1,744	3,479	—	23
Wirolahti	3,900	3,786	7,686	4,025	3,918	7,943	—	257
Säkkijärvi	5,769	5,758	11,527	5,929	5,763	11,692	—	165
Siirto	24,536	24,361	48,897	24,767	24,411	49,178	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jälkimmäisiä. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	24,536	24,361	48,897	24,767	24,411	49,178	—	—
Suursaari ja Tytärsaari .	561	608	1,169	588	619	1,207	—	38
Lappvesi	4,601	4,580	9,181	4,487	4,443	8,930	251	—
Lemi	2,033	2,127	4,160	2,067	2,171	4,238	—	78
Luumäki	3,209	3,171	6,380	3,190	3,121	6,311	69	—
Walkeala	5,467	5,481	10,948	5,524	5,443	10,967	—	19
Suomenniemi	1,059	1,080	2,139	1,073	1,082	2,155	—	16
Savitaipale	3,366	3,599	6,965	3,378	3,540	6,918	47	—
Taipalsaari	1,802	1,916	3,718	1,773	1,877	3,650	68	—
Joutseno	1,755	1,795	3,550	1,722	1,772	3,494	56	—
Ruokolahti	3,905	3,885	7,790	3,770	3,686	7,456	334	—
Rautjärvi	1,648	1,698	3,346	1,652	1,705	3,357	—	11
Kirvu	3,510	3,442	6,952	3,497	3,407	6,904	48	—
Jääski	3,611	3,447	7,058	3,623	3,447	7,070	—	12
Antrea	4,764	4,696	9,460	4,619	4,574	9,193	267	—
Wiipurin maaseurak. . .	11,934	11,850	23,784	10,363	10,232	20,595	3,189	—
Johanneksen pitäjä . . .	2,834	2,832	5,666	2,926	2,927	5,853	—	187
Koivisto	3,812	3,589	7,401	4,469	4,267	8,736	180	—
Seiskarin ja Lavans. ulkos.	742	773	1,515					
Kuolemajärvi	2,072	2,142	4,214	2,058	2,095	4,153	61	—
Uusikirkko	6,351	6,264	12,615	6,120	5,975	12,095	520	—
Kivennapa	5,726	6,014	11,740	5,633	5,932	11,565	175	—
Muola	6,263	6,325	12,588	6,558	6,456	13,014	—	426
Heinjoki	1,466	1,415	2,881	1,476	1,385	2,861	20	—
Walkjärvi	3,419	3,420	6,839	3,360	3,335	6,695	144	—
Rautu	2,290	2,477	4,767	2,418	2,586	5,004	—	237
Sakkula	4,516	4,540	9,056	4,515	4,542	9,057	—	1
Pyhäjärvi	2,681	2,732	5,413	2,709	2,789	5,498	—	85
Räisälä	2,764	2,855	5,619	2,762	2,795	5,557	62	—
Käkisalmen maaseurak. .	1,235	1,273	2,508	1,194	1,280	2,474	34	—
Kaukola	1,674	1,712	3,386	1,598	1,637	3,235	151	—
Hiitola	3,429	3,538	6,967	3,293	3,457	6,750	217	—
Kurkijoki	3,590	3,637	7,227	3,438	3,891	6,829	398	—
Parikkala	5,943	6,349	12,292	5,805	6,130	11,935	357	—
Jaakkima	5,377	5,592	10,969	5,520	5,678	11,198	—	229
Siirto	143,945	145,215	289,160	141,945	142,187	284,132	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-ci.</i>	Jälkimäisiä. <i>De celle-là.</i>
Siirto	143,945	145,215	289,160	141,945	142,187	284,132	—	—
Sortavalan maaseurak. . .	7,308	7,398	14,706	7,709	7,782	15,491	—	785
Uukuniemi	2,310	2,446	4,756	2,407	2,500	4,907	—	151
Ruskeala	2,137	2,157	4,294	2,494	2,516	5,010	—	716
Suistamo	2,774	2,792	5,566	3,679	3,784	7,463	—	1,897
Korpiselkä	911	863	1,774	1,030	1,048	2,078	—	304
Suojärvi	2,100	2,013	4,113	2,308	2,333	4,641	—	528
Salmi	4,158	4,203	8,361	3,905	4,213	8,118	—	1,182
Mantsinsaari				690	735	1,425		
Impilahti	4,398	4,584	8,982	1,830	1,995	3,825	—	1,055
Kitelä				3,033	3,179	6,212		
Soanlahti *)	898	889	1,787	—	—	—	1,787	—
Summa	170,939	172,560	343,499	171,030	172,272	343,302	197	—
Yhteensä kaupungeissa	13,415	16,174	29,589	16,824	18,989	35,813	—	6,224
Koko lääni yhteensä	184,354	188,734	373,088	187,854	191,261	379,115	—	6,027
Mikkellin lääni.								
<i>Kaupungit.</i>								
Mikkeli	1,473	1,587	3,060	1,377	1,425	2,802	258	—
Heinola	621	765	1,386	623	764	1,387	—	1
Savonlinna	712	878	1,590	756	895	1,651	—	61
Summa	2,806	3,230	6,036	2,756	3,084	5,840	196	—
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Heinolan maaseurak. . .	3,075	3,190	6,265	3,067	3,160	6,227	38	—
Sysmä	4,588	4,686	9,274	4,558	4,607	9,165	109	—
Hartola	3,889	3,967	7,856	3,935	3,985	7,920	—	64
Luhanka	1,118	1,208	2,326	1,143	1,183	2,326	—	—
Leivonmäki	1,081	1,049	2,130	1,232	1,132	2,364	—	234
Joutsa	3,133	3,113	6,246	3,190	3,160	6,350	—	104
Mäntyharju	6,684	6,555	13,239	6,685	6,462	13,147	92	—
Kristiina	3,264	3,391	6,655	3,290	3,418	6,708	—	53
Anttola	1,176	1,231	2,407	1,171	1,209	2,380	27	—
Mikkelin maaseurak. . .	6,380	6,498	12,878	6,273	6,440	12,713	165	—
Hirvensalmi	3,175	3,409	6,584	3,241	3,358	6,599	—	15
Siirto	37,563	38,297	75,860	37,785	38,114	75,899	—	—

*) Soanlahden kirkonkirjoihin pantu väestö on jaettu Ruskealan, Suistamon, Korpiselän ja Suojärven saurakuntain välillä.

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 3 4 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 6 7 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 9 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miheppuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miheppuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellist. <i>De celle-là.</i>	Jälkimäistä. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	37,563	38,297	75,860	37,785	38,114	75,899	—	—
Kangasniemi	5,457	5,667	11,124	5,436	5,616	11,052	72	—
Haukivuori	2,025	2,094	4,119	1,958	1,950	3,908	211	—
Pieksämäki	4,887	4,848	9,735	6,475	6,476	12,951	—	232
Wirtasalmi	1,481	1,503	2,984					
Jäppilä	855	823	1,678	858	814	1,672	6	—
Joroinen	4,112	4,134	8,246	4,121	4,205	8,326	—	80
Juva	5,925	6,078	12,003	5,817	5,884	11,701	302	—
Puumala	2,832	3,016	5,848	2,833	2,959	5,792	56	—
Sulkava	2,805	3,096	5,901	2,777	3,003	5,780	121	—
Sääminki	4,515	4,674	9,189	4,530	4,586	9,116	73	—
Kerimäki	5,231	5,341	10,572	5,230	5,328	10,558	14	—
Enonkoski	537	555	1,092	559	561	1,120	—	28
Savonranta	1,213	1,240	2,453	1,221	1,244	2,465	—	12
Heinävesi	3,919	4,220	8,139	3,874	3,982	7,856	283	—
Kangaslampi	560	633	1,193	572	629	1,201	—	8
Rantasalmi	4,745	5,047	9,792	4,789	5,072	9,861	—	69
Summa	88,662	91,266	179,928	88,835	90,423	179,258	670	—
Yhteensä kaupungeissa	2,506	3,230	6,036	2,756	3,084	5,840	196	—
Koko lääni yhteensä	91,468	94,496	185,964	91,591	93,507	185,098	866	—
Kuopion lääni.								
<i>Kaupungit.</i>								
Kuopio	4,174	4,977	9,151	4,498	5,068	9,566	—	415
Joensuu	1,390	1,416	2,806	1,613	1,545	3,158	—	352
Iisalmi	622	681	1,303	563	599	1,162	141	—
Summa	6,186	7,074	13,260	6,674	7,212	13,886	—	626
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Leppävirta	7,754	7,826	15,580	7,518	7,421	14,939	—	275
Warkauden ruukki				459	457	916		
Suonnejoki	3,644	3,759	7,403	3,699	3,744	7,443	—	40
Hankasalmi	3,155	3,311	6,466	3,242	3,400	6,642	—	176
Rautalampi	5,961	6,057	12,018	6,121	6,197	12,318	—	300
Wesanto	1,851	1,802	3,653	1,852	1,832	3,684	—	31
Karttula	4,821	4,776	9,597	4,899	4,809	9,708	—	111
Siirto	27,186	27,531	54,717	27,790	27,860	55,650	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	3 Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	4 Vainonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	5 Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	6 Vainonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	7 Summa. <i>Total.</i>	8 Edellisiä. <i>De celle-ci.</i>	9 Jälkimäisiä. <i>De celle-là.</i>
Siirto	27,186	27,531	54,717	27,790	27,860	55,650	—	—
Kuopion maaseurak.	8,450	8,789	17,239	8,409	8,814	17,223	16	—
Tuusniemi	3,591	3,675	7,266	3,746	3,926	7,672	—	406
Maaninka	2,955	2,965	5,920	2,917	2,945	5,862	58	—
Pielavesi	5,467	5,607	11,074	5,524	5,538	11,062	12	—
Keitele	1,891	1,933	3,824	1,915	1,958	3,873	—	49
Kiuruvesi	4,818	4,851	9,669	4,670	4,691	9,361	308	—
Iisalmi	9,468	9,665	19,133	9,566	9,748	19,314	—	181
Rutakko	570	583	1,153	579	591	1,170	—	17
Lapinlahti	3,619	3,611	7,230	3,653	3,674	7,327	—	97
Nilsä	8,919	8,924	17,843	8,762	8,826	17,588	—	385
Juvankosken ruukki . . .				301	339	640		
Kaavi	4,407	4,275	8,682	4,271	4,087	8,358	324	—
Polvijärvi	2,636	2,715	5,351	1,988	1,976	3,964	1,387	—
Kuusjärvi	1,632	1,723	3,355	1,582	1,638	3,220	135	—
Liperi	5,089	5,329	10,418	6,626	6,873	13,499	—	3,081
Kontiolahti	4,899	4,773	9,672	4,384	4,224	8,608	1,064	—
Rääkkylä	3,062	3,310	6,372	2,876	3,132	6,008	364	—
Kiteen pitäjä	5,682	5,954	11,636	5,920	6,002	11,922	—	286
Kesälahti	1,584	1,738	3,322	1,625	1,714	3,339	—	17
Pälkjärvi	1,205	1,299	2,504	1,167	1,243	2,410	94	—
Tohmajärvi	4,285	4,430	8,715	3,678	3,586	7,264	480	—
Wärtsilän ruukki				471	500	971		
Kiihtelysvaara	3,690	3,774	7,464	3,516	3,561	7,077	387	—
Ilomantsi	6,609	6,538	13,147	6,932	6,800	13,732	—	585
Eno	2,719	2,672	5,391	2,578	2,592	5,170	221	—
Pielisjärvi	6,212	6,270	12,482	5,915	5,923	11,838	644	—
Juuka	4,347	4,460	8,807	4,350	4,402	8,752	55	—
Rautavaara	1,026	908	1,934	1,025	908	1,933	1	—
Nurmeksen kauppala. . .	135	145	280	5,722	5,775	11,497	—	43
Nurmes	5,575	5,599	11,174					
Kuhmoniemi (osa) . . .	—	—	—	55	46	101	—	101
Summa	141,728	144,046	285,774	142,513	143,892	286,405	—	631
Yhteensä kaupungeissa	6,186	7,074	13,260	6,674	7,212	13,886	—	626
Koko lääni yhteensä	147,914	151,120	299,034	149,187	151,104	300,291	—	1,257

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 3 4 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 6 7 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 9 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Eteläistä. <i>De celle-lä.</i>	Jatkimaisia. <i>De celle-ci.</i>
Waasan lääni. <i>Kaupungit.</i>								
Nikolainkaupunki	4,680	6,330	11,010	5,593	6,791	12,384	—	1,374
Kaskinen	332	379	711	433	398	831	—	120
Kristiinankaupunki	995	1,301	2,296	1,346	1,349	2,695	—	399
Uusikaarlepyy	403	576	979	526	550	1,076	—	97
Pietarsaari	867	1,245	2,112	1,088	1,202	2,290	—	178
Kokkola	834	1,122	1,956	1,199	1,249	2,448	—	492
Jyväskylä	1,181	1,368	2,549	1,252	1,416	2,668	—	119
Summa	9,292	12,321	21,613	11,437	12,955	24,392	—	2,779
Maalaiskunnat.								
Sidepyy	1,398	1,392	2,790	1,477	1,476	2,953	—	163
Isojoki	2,376	2,419	4,795	2,485	2,391	4,876	—	81
Lapväärtti	2,606	2,768	5,374	3,073	3,098	6,171	—	797
Kristiinankaup. maaseur.	644	661	1,305	732	709	1,441	—	136
Karijoki	1,127	1,168	2,295	1,237	1,289	2,526	—	231
Närpiö	4,792	5,258	10,050	5,490	5,809	11,299	—	1,249
Övermarkku	1,519	1,551	3,070	1,659	1,681	3,340	—	270
Korsnääsi	2,154	2,257	4,411	2,333	2,442	4,775	—	364
Teuva	3,002	3,108	6,110	3,095	3,182	6,277	—	167
Kauhajoki	4,948	5,211	10,159	5,162	5,374	10,536	—	377
Kurikka	3,735	3,782	7,517	3,735	3,914	7,649	—	132
Jalasjärvi	5,119	5,220	10,339	5,249	5,358	10,607	—	268
Peräseinäjoki	1,707	1,714	3,421	2,192	2,131	4,323	—	902
Ilmajoki	5,009	4,996	10,005	5,177	5,464	10,641	—	636
Seinäjoki	1,609	1,602	3,211	1,569	1,523	3,092	119	—
Ylistaro	4,538	5,077	9,615	4,526	4,992	9,518	97	—
Isokyrö	3,956	4,184	8,140	3,968	4,168	8,136	4	—
Vähäkyrö	2,391	2,599	4,990	2,262	2,466	4,728	262	—
Laihia	3,939	4,239	8,178	3,425	3,743	7,168	1,010	—
Jurva	1,844	1,880	3,724	2,387	2,433	4,820	—	1,096
Pirttikylä	1,493	1,656	3,149	1,569	1,669	3,238	—	89
Petolahti	929	971	1,900	1,234	1,274	2,508	—	608
Bergöö	382	392	774	355	380	735	39	—
Siirto	61,217	64,105	125,322	64,391	66,966	131,357	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kunnat. <i>Communes.</i>	Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	<i>Miehenpuolia. Sexe masculin.</i>	<i>Naistenpuolia. Sexe féminin.</i>	<i>Summa. Total.</i>	<i>Miehenpuolia. Sexe masculin.</i>	<i>Naistenpuolia. Sexe féminin.</i>	<i>Summa. Total.</i>	<i>De celle-ci.</i>	<i>De celle-là.</i>
Siirto	61,217	64,105	125,322	64,391	66,966	131,357	—	—
Maalahti	2,328	2,375	4,703	2,317	2,234	4,551	152	—
Sulva	1,579	1,731	3,310	1,667	1,720	3,387	—	77
Mustasaari	3,935	4,190	8,125	4,356	4,270	8,626	—	501
Raippaluoto	1,379	1,426	2,805	1,432	1,441	2,873	—	68
Koivulahti	1,870	1,938	3,808	1,892	1,905	3,797	11	—
Maksamaa	779	877	1,656	988	1,024	2,012	—	356
Wöyri	4,058	4,442	8,500	4,061	4,372	8,433	67	—
Nurmo	1,669	1,665	3,334	2,041	2,042	4,083	—	749
Lapua	5,844	6,186	12,030	5,511	5,862	11,373	657	—
Kauhava	3,736	4,038	7,774	3,813	4,072	7,885	—	111
Ylihärmä	1,582	1,706	3,288	1,652	1,714	3,366	—	78
Alahärmä	2,734	2,973	5,707	2,799	3,048	5,847	—	140
Oravainen	1,795	2,034	3,829	1,974	2,103	4,077	—	248
Munsala	2,270	2,397	4,667	2,615	2,714	5,329	—	662
Uudenkaarlep. maaseurak.	1,652	1,757	3,409	1,841	1,777	3,618	—	209
Jepua	1,091	1,179	2,270	1,186	1,214	2,400	—	130
Pietarsaari	2,819	2,940	5,759	3,150	3,094	6,244	—	485
Purmo	1,217	1,280	2,497	1,351	1,348	2,699	—	202
Ähtävä	1,179	1,288	2,467	1,244	1,305	2,549	—	82
Tervajärvi	1,496	1,593	3,089	1,527	1,571	3,098	—	9
Kruunupyy	1,812	1,963	3,775	1,631	1,696	3,327	448	—
Luoto	1,028	1,095	2,123	1,129	1,127	2,256	—	133
Kokkolan maaseurak. . .	1,859	1,991	3,850	2,693	2,562	5,255	—	1,405
Alaveteli	962	997	1,959	1,076	1,053	2,129	—	170
Kälviä	1,679	1,797	3,476	1,772	1,826	3,598	—	122
Ullava	490	504	994	637	631	1,268	—	274
Lohtaja	1,482	1,559	3,041	1,670	1,622	3,292	—	251
Himanka	1,253	1,327	2,580	1,350	1,359	2,709	—	129
Ylikannus	1,895	1,942	3,837	2,000	1,989	3,989	—	152
Toholampi	1,546	1,583	3,129	1,708	1,691	3,399	—	270
Kaustisenkylä	1,562	1,580	3,142	1,601	1,631	3,232	—	90
Weteli	1,751	1,704	3,455	1,791	1,738	3,529	—	74
Lestijärvi	466	455	921	493	477	970	—	49
Halsua	625	608	1,233	622	610	1,232	1	—
Siirto	124,639	131,225	255,864	131,981	135,808	267,789	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kunnat. <i>Communes.</i>	Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vainonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vainonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Edellisiä. <i>De celle-là.</i>	Jakimaisia. <i>De celle-ci.</i>
Siirto	124,639	131,225	255,864	131,981	135,808	267,789	—	—
Perho	858	844	1,702	892	873	1,765	—	63
Soini	1,580	1,562	3,142	1,592	1,582	3,174	—	32
Lehtimäki	985	956	1,941	1,059	982	2,041	—	100
Alajärvi	2,817	2,963	5,780	2,962	3,031	5,993	—	213
Wimpeli	1,433	1,530	2,963	1,466	1,532	2,998	—	35
Evijärvi	1,971	2,096	4,067	2,092	2,186	4,278	—	211
Kortesjärvi	1,742	1,843	3,585	1,850	1,884	3,734	—	149
Lappajärvi	2,409	2,606	5,015	2,569	2,703	5,272	—	257
Kuortane	2,216	2,311	4,527	2,340	2,389	4,729	—	202
Töysä	1,509	1,560	3,069	1,536	1,565	3,101	—	32
Alavuus	4,345	4,493	8,838	4,026	4,126	8,152	686	—
Wirrat	3,885	3,902	7,787	3,903	3,933	7,836	—	49
Ätsäri	2,719	2,774	5,493	2,688	2,730	5,418	75	—
Pihlajavesi	1,001	944	1,945	1,030	934	1,964	—	19
Multia	1,870	1,893	3,763	1,870	1,890	3,760	3	—
Keuruu	4,611	4,538	9,149	4,629	4,493	9,122	27	—
Petäjävesi	2,280	2,283	4,563	2,282	2,294	4,576	—	13
Jyväskylän maaseurak. .	4,656	4,640	9,296	4,695	4,674	9,369	—	73
Uurainen	1,500	1,504	3,004	1,496	1,510	3,006	—	2
Saarijärvi	5,609	5,626	11,235	5,570	5,591	11,161	74	—
Karstula	4,328	4,309	8,637	4,345	4,299	8,644	—	7
Kivijärvi	2,545	2,564	5,109	2,566	2,595	5,161	—	52
Pihtipudas	2,401	2,299	4,700	2,420	2,311	4,731	—	31
Wiitasaari	4,490	4,529	9,019	4,490	4,537	9,027	—	8
Konginkangas	1,026	1,008	2,034	1,014	1,009	2,023	11	—
Sumiainen	1,037	1,036	2,073	1,054	1,038	2,092	—	19
Laukaa	5,092	5,090	10,182	5,121	5,119	10,240	—	58
Summa	195,554	202,928	398,482	203,538	207,618	411,156	—	12,674
Yhteensä kaupungeissa	9,292	12,321	21,613	11,437	12,955	24,392	—	2,779
Koko lääni yhteensä	204,846	215,249	420,095	214,975	220,573	435,548	—	15,453
Oulun lääni. <i>Kaupungit.</i>								
Oulu	5,663	6,669	12,332	6,517	7,253	13,770	—	1,438
Raahe	975	1,274	2,249	1,601	1,610	3,211	—	962
Siirto	6,638	7,943	14,581	8,118	8,863	16,981	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 3 4 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 6 7 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 9 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	<i>Seze masculin.</i> Miehennuolia.	<i>Seze féminin.</i> Vaimonnuolia.	<i>Summa. Total.</i>	<i>Seze masculin.</i> Miehennuolia.	<i>Seze féminin.</i> Vaimonnuolia.	<i>Summa. Total.</i>	<i>De celle-ci.</i> Edellistä. <i>De celle-là.</i>	<i>Jalkimmaisista. De celle-ci.</i>
Siirto	6,638	7,943	14,581	8,118	8,863	16,981	—	—
Kemi	461	524	985	446	472	918	67	—
Tornio	471	631	1,102	625	746	1,371	—	269
Kajaani.	563	668	1,231	588	637	1,225	6	—
Summa	8,133	9,766	17,899	9,777	10,718	20,495	—	2,596
<i>Maalaiskunnat.</i>								
Sievi (Evijärvi)	1,792	1,913	3,705	2,073	2,115	4,188	—	483
Rautio	598	646	1,244	683	680	1,363	—	119
Ylivieska	2,709	2,882	5,591	2,933	3,016	5,949	—	358
Alavieska	1,265	1,342	2,607	1,422	1,420	2,842	—	235
Kalajoki	2,200	2,282	4,482	2,556	2,428	4,984	—	502
Merijärvi	810	841	1,651	847	868	1,715	—	64
Oulainen	2,124	2,122	4,246	2,300	2,277	4,577	—	331
Pyhäjoki	2,021	2,132	4,153	2,277	2,235	4,512	—	359
Saloisten kappeli	608	671	1,279	713	704	1,417	—	138
Raahe (Saloisten pit.)	1,073	1,071	2,144	1,254	1,128	2,382	—	238
Vihanti	1,397	1,439	2,836	1,511	1,468	2,979	—	143
Rantsila	1,430	1,536	2,966	1,668	1,648	3,316	—	350
Paavola	1,923	2,011	3,934	2,058	2,083	4,141	—	207
Revonlahti	601	604	1,205	729	676	1,405	—	200
Siikajoki	813	908	1,721	935	965	1,900	—	179
Hailuoto	984	1,054	2,038	1,128	1,108	2,236	—	198
Pyhäjärvi	2,557	2,638	5,195	2,698	2,769	5,467	—	272
Reisjärvi	1,449	1,541	2,990	1,559	1,628	3,187	—	197
Haapajärvi	2,419	2,527	4,946	2,607	2,610	5,217	—	271
Nivala (Pidisjärvi)	3,186	3,524	6,710	3,454	3,690	7,144	—	434
Kärsämäki	1,289	1,282	2,571	1,350	1,300	2,650	—	79
Haapavesi	2,724	2,792	5,516	2,915	2,870	5,785	—	269
Pulkki	1,126	1,192	2,318	1,211	1,244	2,455	—	137
Piippola	1,460	1,514	2,974	1,475	1,515	2,990	—	16
Kestilä	1,172	1,213	2,385	1,260	1,256	2,516	—	131
Säräisniemi	1,855	1,882	3,737	1,862	1,900	3,762	—	25
Paltamo	2,116	2,106	4,222	2,143	2,126	4,269	—	47
Kajaanin maaseurak.	1,447	1,464	2,911	1,492	1,461	2,953	—	42
Siirto	45,148	47,129	92,277	49,113	49,188	98,301	—	—

1 Kunnat. Communes.	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. Excédant.	
	Miehenpuolia. Sexe masculin.	Vaimonpuolia. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolia. Sexe masculin.	Vaimonpuolia. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellistä. De celle-là.	Jalkimmaisista. De celle-ci.
Siirto	45,148	47,129	92,277	49,113	49,188	98,301	—	—
Sotkamo	4,307	4,366	8,673	4,397	4,469	8,866	—	193
Kuhmoniemi	3,489	3,433	6,922	3,625	3,539	7,164	—	242
Ristijärvi	970	1,099	2,069	997	1,107	2,104	—	35
Hyrynsalmi	1,006	1,002	2,008	1,060	1,021	2,081	—	73
Suomussalmi	3,018	3,068	6,086	3,202	3,199	6,401	—	315
Puolanka	2,169	2,193	4,362	2,384	2,328	4,712	—	350
Utajärvi	2,129	2,010	4,139	2,217	2,040	4,257	—	118
Muhos	2,145	2,218	4,363	2,242	2,254	4,496	—	133
Tyrnävä	1,409	1,515	2,924	1,439	1,525	2,964	—	40
Temmes	430	523	953	478	545	1,023	—	70
Lumijoki	1,053	1,168	2,221	1,107	1,195	2,302	—	81
Liminka	1,612	1,805	3,417	1,639	1,817	3,456	—	39
Kempele	562	612	1,174	570	602	1,172	2	—
Oulunsalo	544	601	1,145	537	592	1,129	16	—
Oulu	1,881	1,932	3,813	1,935	1,944	3,879	—	66
Ylikiihiminki	1,084	1,029	2,113	1,102	1,036	2,138	—	25
Kiiiminki	825	805	1,630	847	828	1,675	—	45
Haukipudas	1,802	1,802	3,604	1,812	1,793	3,605	—	1
Ii	2,815	2,867	5,682	2,957	2,937	5,894	—	212
Kuivaniemi	848	862	1,710	909	911	1,820	—	110
Pudasjärvi	4,044	4,036	8,080	4,280	4,161	8,441	—	361
Taivaalkoski (Jokijärvi) . .	1,446	1,415	2,861	1,595	1,577	3,172	—	311
Kuusamo	3,941	4,248	8,189	4,323	4,603	8,926	—	737
Kuolajärvi	1,436	1,382	2,818	1,510	1,404	2,914	—	96
Kemijärvi	1,885	1,876	3,761	2,113	2,035	4,148	—	387
Rovaniemi	3,601	3,612	7,213	3,707	3,587	7,294	—	81
Tervola	1,321	1,411	2,732	1,477	1,580	3,057	—	325
Simo	1,302	1,230	2,532	1,392	1,304	2,696	—	164
Kemi	2,160	2,133	4,293	2,387	2,335	4,722	—	429
Alatornio	2,786	2,891	5,677	2,990	3,043	6,033	—	356
Karunki	892	898	1,790	963	950	1,913	—	123
Ylitornio	1,812	1,841	3,653	2,026	2,022	4,048	—	395
Turtola	822	781	1,603	868	812	1,680	—	77
Kolari	805	701	1,506	819	731	1,550	—	44
Siirto	107,499	110,494	217,993	115,019	115,014	230,033	—	—

1 Kunnat. <i>Communes.</i>	2 Henkikirjoihin pantu väestö. <i>Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personnelles.</i>			5 Kirkonkirjoihin pantu väestö. <i>Selon les registres des paroisses.</i>			8 Enemmän. <i>Excédant.</i>	
	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Miehenpuolia. <i>Sexe masculin.</i>	Vaimonpuolia. <i>Sexe féminin.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Kuollut. <i>De celle-ci.</i>	Jäljennä. <i>De celle-là.</i>
Siirto	107,499	110,494	217,993	115,019	115,014	230,033	—	—
Muonionniska	536	515	1,051	592	572	1,164	—	113
Enontekiäinen	420	399	819	444	410	854	—	35
Kittilä	1,404	1,426	2,830	1,483	1,481	2,964	—	134
Sodankylä	1,884	1,829	3,713	1,778	1,740	3,518	195	—
Inari	623	596	1,219	658	644	1,302	—	83
Utsjoki	221	216	437	226	207	433	4	—
Summa	112,587	115,475	228,062	120,200	120,068	240,268	—	12,206
Yhteensä kaupungeissa . .	8,133	9,766	17,899	9,777	10,718	20,495	—	2,596
Koko lääni yhteensä	120,720	125,241	245,961	129,977	130,786	260,763	—	14,802
Summa koko Suomessa	1,209,930	1,263,818	2,473,748	1,243,851	1,276,586	2,520,437	—	46,689
Siitä kaupungeissa . . .	111,126	137,522	248,648	127,498	144,917	272,415	—	23,767
» maalaiskunnissa . .	1,098,804	1,126,296	2,225,100	1,116,353	1,131,669	2,248,022	—	22,922

2. Asuinrakennusten lukumäärä Suomessa 1895 vuoden lopussa.

Nombre de maisons habitables en Finlande à la fin de l'année 1895.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>	Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja pilppu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	chaumines sans issue pour la fumée. <i>savupirttejä.</i>				varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja pilppu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	chaumines sans issue pour la fumée. <i>savupirttejä.</i>	
Uudenmaan lääni.					Siirto	8,589	8,586	3	—
<i>Kaupungit.</i>					Siuntio	735	735	—	6
Helsinki ynnä Viapori . .	2,761	2,761	—	27	Kirkkonummi	1,038	1,038	—	6
Loviisa	397	397	—	5	Espoo	685	685	—	8
Porvoo	450	450	—	10	Helsinki	1,474	1,472	2	7
Tammisaari	297	297	—	7	Nurmijärvi	1,055	1,055	—	8
Hankoniemi	224	224	—	15	Tuusula	963	963	—	6
Summa	4,129	4,129	—	21	Sipoo	1,090	1,090	—	6
<i>Maalaiskunnat.</i>					Porneesi	421	421	—	6
Bromarvi	509	508	1	6	Mäntsälä	986	986	—	8
Tenhola	637	637	—	6	Pukkila	387	387	—	6
Tammisaaren maaseurak.	287	287	—	7	Askula	415	415	—	7
Pohja	658	658	—	7	Porvoon maaseurak. . . .	1,750	1,750	—	7
Karja	510	510	—	6	Pernaja	791	791	—	8
Mustion tehtaansourak. .					Liljendaali	284	282	2	6
Snappertuuna	436	436	—	6	Myrskylä	408	408	—	6
Inkoo	663	663	—	6	Orimattila	1,766	1,766	—	5
Fagerviiki					Iitti	1,857	1,857	—	6
Degerbyy	273	273	—	6	Jaala	518	518	—	6
Karjalohja	436	436	—	5	Artjärvi	550	548	2	5
Sammatti	200	200	—	4	Laptreski	817	817	—	6
Nummi	598	598	—	6	Elimäki	797	797	—	7
Pusula	694	694	—	5	Anjala	507	507	—	5
Pyhäjärvi	523	523	—	7	Ruotsin-Pyhtää	509	509	—	7
Wihti	1,306	1,306	—	5	Summa	28,392	28,383	9	6
Lohja	859	857	2	6	Yhteensä kaupungeissa. .	4,129	4,129	—	21
Siirto	8,589	8,586	3	—	Koko lääni yhteensä	32,521	32,512	9	8

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. Gouvernements et communes.	Koko määrä asuinrakennuksia. Nombre total de maisons habitables.	Siita De ce nombre		Asuusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. Habitants par maison.	Lääni ja kunta. Gouvernements et communes.	Koko määrä asuinrakennuksia. Nombre total de maisons habitables.	Siita De ce nombre		Asuusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. Habitants par maison.
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja piippu. maisons avec des cheminées.	savupirttejä. chauminées sans issue pour la fumée.				varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja piippu. maisons avec des cheminées.	savupirttejä. chauminées sans issue pour la fumée.	
Turun ja Porin lääni. Kaupungit.					Siirto	6,954	6,952	2	—
Turku	2,146	2,146	—	16	Uudenkaup. maaseurak. . .	95	95	—	7
Pori	1,019	1,019	—	11	Pyhämaa (Rohdais) . . .	529	529	—	5
Rauma	461	461	—	9	Pyhämaan saariseurak. . .	255	255	—	
Uusikaupunki	385	385	—	10	Laitila	1,738	1,738	—	5
Naantali	229	229	—	3	Karjala	237	237	—	5
Maarianhamina	146	146	—	5	Mynämäki	969	969	—	4
Summa	4,386	4,386	—	13	Mietoinen	356	356	—	5
Maalaiskunnat.					Lemu	165	165	—	5
Ekkeröö	306	306	—	4	Askainen	229	229	—	5
Hammarlanti	400	400	—	5	Merimasku	208	208	—	5
Jomala	402	402	—	7	Rymättylä	507	507	—	5
Finströmi	410	410	—	6	Houtskari	325	325	—	6
Geeta	169	168	1	6	Korpoo	462	462	—	6
Saltviiki	428	428	—	6	Navo	645	645	—	5
Sunti	307	307	—	6	Parainen	1,141	1,141	—	6
Wordöö	192	192	—	6	Kakskerta	130	130	—	5
Lumparlanti	79	79	—	7	Kaarina	588	588	—	4
Lemlanti	306	306	—	7	Kuusisto	50	50	—	8
Föglöö	279	279	—	6	Piikkiö	414	414	—	5
Köökari	101	101	—	7	Paimio	752	752	—	5
Sottunka	64	64	—	6	Sauvo	589	589	—	5
Kumlinki	165	165	—	6	Karuna	297	297	—	6
Brändöö	177	177	—	7	Kemiö	1,118	1,118	—	5
Iniö	148	148	—	5	Dragsfjärdi	363	363	—	9
Velkua	80	80	—	7	Westanfjärdi	256	256	—	6
Taivassalo	521	521	—	5	Hiittinen	293	293	—	6
Kivimaa	391	391	—	6	Finbyy	255	255	—	6
Lokalahti	329	329	—	5	Perniö (ynnä Ylikylä) . .	1,155	1,155	—	6
Vehmaa	742	742	—	4	Kisko	551	551	—	5
Uusikirkko	958	957	1	5	Suomusjärvi	349	349	—	5
Siirto	6,954	6,952	2	—	Kiikala	432	432	—	6
					Kuusjoki	371	370	1	5
					Siirto	22,778	22,775	3	—

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>	Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tulisijoilla, joissa on torvi ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	saavupirttejä <i>chauminées sans issue pour la fumée.</i>				varustettuja tulisijoilla, joissa on torvi ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	saavupirttejä <i>chauminées sans issue pour la fumée.</i>	
Siirto	22,778	22,775	3	—	Siirto	38,916	38,793	? 123	—
Pertteli	457	457	—	5	Kullaa	489	489	—	5
Muurla	283	282	1	5	Normarkku	662	662	—	6
Uskela	618	618	—	5	Poomarkku	612	612	—	7
Angelnemi	164	164	—	6	Ahlainen	739	739	—	5
Halikko	939	939	—	6	Merikarvia	1,156	1,156	—	6
Marttila (ja Karinainen)	794	794	—	5	Siikainen	646	646	—	6
Koski	553	553	—	5	Kankaanpää	1,012	1,010	2	8
Euran kappeli.	288	288	—	5	Honkajoki	266	266	—	10
Prunkkala	85	85	—	14	Karvia	449	449	—	7
Lieto	767	767	—	5	Parkano	698	698	—	9
Räntämäki	770	770	—	5	Jämijärvi	435	435	—	7
Paattinen	151	151	—	6	Ikaalinen ynnä Ikaal. kaup.	1,760	1,759	1	6
Raisio	331	331	—	6	Viljakkala	480	480	—	5
Naantalın maaseurak. . .	119	119	—	8	Hämeenkyrö.	1,207	1,206	1	7
Rusko	120	120	—	6	Lavia	735	735	—	7
Masku	141	141	—	10	Suodenniemi	454	453	1	6
Vahto	148	148	—	5	Mouhijärvi	768	768	—	6
Nousiainen	508	508	—	6	Suoniemi	295	295	—	6
Pöytyä	899	899	—	5	Karkku	768	765	3	4
Oripää	210	210	—	7	Tyrvää	1,441	1,441	—	6
Yläne	337	337	—	8	Kiiikka	515	510	5	7
Honkilahti	344	343	1	5	Kiikoinen	405	404	1	6
Hinnerjoki	317	317	—	5	Kauvatsa	479	479	—	5
Euran pitäjä	486	485	1	6	Harjavalta	111	111	—	15
Kiukainen.	758	758	—	5	Kokemäki.	1,364	1,364	—	5
Lappi	582	582	—	6	Huittinen	1,370	1,370	—	7
Rauman maaseurak. . . .	658	658	—	5	Köyliö	517	517	—	6
Eurajoki	876	876	—	6	Säkylä	446	446	—	5
Luvia	645	644	1	4	Vampula	687	687	—	4
Porin maaseurak.	961	961	—	7	Punkalaidun.	1,077	1,074	3	5
Ulvila	1,002	886	? 116	5	Alastaro	797	797	—	5
Nakkila	827	827	—	5	Metsämaa	219	219	—	6
Siirto	38,916	38,793	? 123	—	Siirto	61,975	61,835	? 140	—

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>	Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torni ja pilppi. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupiirtejä. <i>chaminées sans issue pour la fumée.</i>				varustettuja tulensijoilla, joissa on torni ja pilppi. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupiirtejä. <i>chaminées sans issue pour la fumée.</i>	
Siirto	61,975	61,835	? 140	—	Siirto	14,339	14,331	8	—
Loimaa	1,793	1,793	—	5	Sahalahti	352	352	—	7
» osa Perttula . . .	—	—	—	—	Orivesi	692	692	—	11
Summa	63,768	63,628	? 140	6	Teisko	567	567	—	7
Yhteensä kaupungeissa . .	4,386	4,386	—	13	Kuru	443	443	—	9
Koko lääni yhteensä	68,154	68,014	? 140	6	Ruovesi	1,591	1,591	—	8
Hämeen lääni.					Kuorevesi	299	298	1	9
Kaupungit.					Korpilahti	1,205	1,205	—	8
Hämeenlinna	395	395	—	13	Jämsä	1,626	1,626	—	7
Tampere	1,334	1,334	—	19	Längelmäki	692	689	3	6
Summa	1,729	1,729	—	18	Eräjärvi	327	327	—	5
Maalaiskunnat.					Kuhmoinen	1,248	1,248	—	5
Somero	842	842	—	9	Kuhmalahti	222	222	—	8
Somerniemi	288	288	—	6	Luopioinen	805	804	1	5
Tammela	1,760	1,760	—	8	Tuulos	365	365	—	5
Jokioinen	572	572	—	6	Hauho	870	870	—	6
Perttula	323	323	—	6	Tyrväntö	250	250	—	7
Humppila	363	363	—	7	Hattula	627	626	1	6
Ujala	1,650	1,650	—	6	Hämeenlinnan maaseurak.	286	286	—	5
Kylmäkoski	314	313	1	5	Vanaja	386	386	—	7
Akaa	431	431	—	7	Janakkala	726	726	—	9
Kalvola	652	651	1	6	Renko	431	431	—	7
Sääksmäki	1,077	1,077	—	6	Loppi	987	986	1	6
Pälkäne	978	978	—	4	Hausjärvi	1,220	1,219	1	7
Lempäälä	905	903	2	5	Kärkölä	646	645	1	6
Vesilahti	1,339	1,339	—	5	Nastola	570	569	1	8
Tottijärvi	213	213	—	7	Hollola ynn. Lahden kaup.	885	479 ¹⁾	406 ²⁾	11
Pirkkala	928	928	—	5	Koski	433	433	—	7
Ylöjärvi	449	449	—	6	Lammi	551	230 ¹⁾	321 ²⁾	12
Messukylä	385	385	—	8	Asikkala	710	710	—	13
Kangasala	870	866	4	7	Padasjoki	427	427	—	12
Siirto	14,339	14,331	8	—	Summa	34,778	34,033	745 ²⁾	7
					Yhteensä kaupungeissa . .	1,729	1,729	—	18
					Koko lääni yhteensä	36,507	35,762	745 ²⁾	8

1) Saunoja.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asuusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>	Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asuusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tulensuojilla, joissa on torni ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupirttejä. <i>chaminées sans issue pour la fumée.</i>				varustettuja tulensuojilla, joissa on torni ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupirttejä. <i>chaminées sans issue pour la fumée.</i>	
Wiipurin lääni.					Siirto	27,987	27,890	97	—
<i>Kaupungit.</i>					Johanneksen pitäjä . . .	992	992	—	7
Wiipuri	1) 981	981	—	23	Koivisto	1,203	1,203	—	6
Sortavala	184	184	—	8	Seiskarin ja Lavans. ulkos.	230	230	—	
Käkisalmi	216	216	—	6	Kuolemajärvi	798	798	—	5
Lappeenranta	228	228	—	10	Uusikirkko	2,272	2,265	7	5
Hamina	605	605	—	5	Kivennapa	24,462	4,452	10	23
Kotka	275	275	—	17	Muola	2,604	2,602	2	4
Summa	2,489	2,489	—	14	Heinjoki	398	381	17	7
<i>Maalaiskunnat.</i>					Valkjärvi	1,854	1,710	144	4
Pyhtää	594	594	—	6	Rautu	742	742	—	7
Kymi	915	915	—	8	Sakkula	1,906	1,883	23	5
Sippola	882	882	—	7	Pyhäjärvi	1,143	1,140	3	5
Vehkalahti	1,998	1,998	—	5	Räisälä	1,298	1,270	28	4
Miehikkälä	2 1,407	2 1,407	—	2	Käkisalmen maaseurak. .	317	313	4	8
Virolahti	2,046	2,046	—	4	Kaukola	858	851	7	4
Säkkijärvi	1,722	1,717	5	7	Hiitola	824	803	21	8
Suursaari ja Tytärsaari .	195	195	—	6	Kurkijoki	1,456	1,456	—	5
Lappvesi	1,661	1,639	22	5	Parikkala	2,251	2,249	2	5
Lemi	808	798	10	5	Jaakkima	1,854	1,850	4	6
Luumäki	1,651	1,649	2	4	Sortavalan maaseurak. .	2,074	2,062	12	7
Valkeala	1,220	1,220	—	9	Uukuniemi	597	590	7	8
Suomenniemi	297	293	4	7	Ruskeala	963	961	2	4
Savitaipale	955	942	13	7	Suistamo	738	728	10	8
Taipalsaari	907	903	4	4	Korpiselkä	252	249	3	7
Joutseno	568	566	2	6	Suojärvi	461	458	3	9
Ruokolahti	1,406	1,395	11	5	Salmi	1,275	1,273	2	7
Rautjärvi	583	581	2	6	Mantsinsaari				
Kirvu	1,142	1,139	3	6	Impilahti	1,821	1,818	3	5
Jääski	1,364	1,354	10	5	Kitelä				
Antrea	2,012	2,012	—	5	Soanlahti	296	286	10	6
Wiipurin maaseurak. . .	1) 3,654	3,645	9	6	Summa	63,926	63,505	421	25
Siirto	27,987	27,890	97	—	Yhteensä kaupungeissa .	2,489	2,489	—	14
					Koko lääni yhteensä	66,415	65,994	421	26

1) Esikaupungit Hiekka, Pavloffski, Pikiruukkii, Likolampi, Saunalahti ja Sorvali ovat luetut Wiipurin maaseurakuntaan, eikä — kuten 1890 — Wiipurin kaupunkiin.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>	Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tuloasioilla, joissa on torvi ja pippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupirttejä, chaumières sans issue pour la fumée.				varustettuja tuloasioilla, joissa on torvi ja pippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupirttejä, chaumières sans issue pour la fumée.	
Mikkellin lääni.					Siirto	18,907	16,157	2,750	—
Kaupungit.					Kangaslampi	187	176	11	6
Mikkeli	204	204	—	14	Rantasalmi	1,071	1,053	18	9
Heinola	176	176	—	8	Summa	20,165	17,386	2,779	9
Savonlinna	172	172	—	10	Yhteensä kaupungeissa	552	552	—	11
Summa	552	552	—	11	Koko lääni yhteensä	20,717	17,938	2,779	9
Maalaiskunnat.					Kuopion lääni.				
Heinolan maaseurak. . .	723	723	—	9	Kaupungit.				
Sysmä	1,045	1,045	—	9	Kuopio	693	693	—	14
Hartola	697	581	116	11	Joensuu	260	260	—	12
Luhanka	230	230	—	10	Iisalmi	89	89	—	13
Leivonmäki	237	237	—	10	Summa	1,042	1,042	—	13
Joutsa	849	121	? 728	7	Maalaiskunnat.				
Mäntyharju	1,561	1,156	405	8	Leppävirta	1,387	1,249	138	11
Kristiina	776	763	13	9	Warkauden ruukki . . .				
Anttola	293	286	7	8	Suonnejoki	760	658	102	10
Mikkelin maaseurak. . .	1,481	1,477	4	9	Hankasalmi	847	730	117	8
Hirvensalmi	847	779	68	8	Rautalampi	1,519	1,250	269	8
Kangasniemi	1,489	813	676	7	Vesanto	419	414	5	9
Haukivuori	354	92	262	11	Karttula	892	584	308	11
Pieksämäki	953	871	82	11	Kuopion maaseurak. . . .	1,947	1,169	? 778	9
Virtasalmi	190	145	45		Tuusniemi	778	365	413	10
Jäppilä	126	53	73	13	Maaninka	658	500	158	9
Joroinen	828	700	128	10	Pielavesi	1,365	504	861	9
Juva	1,368	1,368	—	9	Keitele	399	243	156	
Puumala	787	780	7	7	Kiuruvesi	1,054	777	277	9
Sulkava	800	783	17	7	Iisalmi	2,039	993	? 1,046	9
Sääminki	884	884	—	10	Rutakko	130	70	60	9
Kerimäki	1,177	1,176	1	9	Lapinlahti	932	400	532	8
Enonkoski	153	152	1	7	Nilsia	2,270	1,484	? 786	8
Savonranta	267	261	6	9	Juvankosken ruukki . . .				
Heinävesi	792	681	111	10	Siirto	17,396	11,390	6,006	—
Siirto	18,907	16,157	2,750	—					

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asuusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>	Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asuusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tuloisjollia, joissa on torvi ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupirttejä. <i>chauminées sans issue pour la fumée.</i>				varustettuja tuloisjollia, joissa on torvi ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupirttejä. <i>chauminées sans issue pour la fumée.</i>	
Siirto	17,396	11,390	6,006	—	Maalaiskunnat.				
Kaavi	966	588	378	9	Sidepyy	598	598	—	5
Polvijärvi	688	686	2	6	Isojoki	825	825	—	6
Kuusjärvi	385	370	15	8	Lapväärtti	1,116	1,116	—	6
Liperi	1,039	1,039	—	13	Kristiinankaup. maaseur. .	273	273	—	5
Kontiolahti	954	951	3	9	Karjajoki	346	346	—	7
Rääkkylä	629	629	—	10	Närpiö	1,900	1,900	—	6
Kiteen pitäjä	1,152	1,152	—	10	Övermarkku	513	513	—	7
Kesälahti	406	404	2	8	Korsnääsi	597	597	—	8
Pälkjärvi	230	230	—	11	Teuva	1,030	1,030	—	6
Tohmajärvi	941	940	1	9	Kauhajoki	1,437	1,437	—	7
Värtsilän ruukki					Kurikka	998	998	—	8
Kiihtelysvaara	700	691	9	10	Jalasjärvi	1,470	1,470	—	7
Ilomantsi	1,662	1,584	78	8	Peräseinäjoki	425	425	—	10
Eno	578	521	57	9	Ilmajoki	1,401	1,401	—	8
Pielisjärvi	1,221	1,201	20	10	Seinäjoki	397	397	—	8
Juuka	974	861	113	9	Ylistaro	1,436	1,436	—	7
Rautavaara	195	79	116	10	Isokyrö	1,193	1,193	—	7
Nurmeksien kauppala. . .	1,366	1,106	260	9	Vähäkyrö	929	929	—	5
Nurmes					Laihia	1,258	1,258	—	6
Summa	31,482	24,422	7,060	9	Jurva	678	678	—	7
Yhteensä kaupungeissa	1,042	1,042	—	13	Pirttikylä	594	594	—	5
Koko lääni yhteensä	32,524	25,464	7,060	9	Petalahti	332	332	—	8
Vaasan lääni.					Bergöö	141	141	—	5
Kaupungit.					Maalahti	748	748	—	6
Nikolainkaupunki	738	738	—	17	Sulva	516	516	—	7
Kaskinen	175	175	—	5	Mustasaari	1,481	1,481	—	6
Kristiinankaupunki . . .	423	423	—	6	Raippaluoto	479	479	—	6
Uusikaarlepyy	178	178	—	6	Koivulahti	628	628	—	6
Pietarsaari	414	414	—	6	Maksamaa	248	248	—	8
Kokkola	355	355	—	7	Vöyri	1,514	1,514	—	6
Jyväskylän	299	299	—	9	Nurmo	473	473	—	9
Summa	2,582	2,582	—	9	Lapua	1,738	1,738	—	7
					Siirto	27,712	27,712	—	—

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. Gouvernements et communes.	Koko määrä asuinrakennuksia. Nombre total de maisons habitables.	Siitä De ce nombre		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. Habitants par maison.	Lääni ja kunta. Gouvernements et communes.	Koko määrä asuinrakennuksia. Nombre total de maisons habitables.	Siitä De ce nombre		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. Habitants par maison.
		varustettuja tuensijoilla, joissa on torvi ja pihppi. maisons avec des cheminées.	saunpireijä. chaunnes sans issue pour la fumée.				varustettuja tuensijoilla, joissa on torvi ja pihppi. maisons avec des cheminées.	saunpireijä. chaunnes sans issue pour la fumée.	
Siirto	27,712	27,712	—	—	Siirto	42,722	42,722	—	—
Kauhava	986	986	—	8	Lappajärvi	645	645	—	8
Ylihärmä	446	446	—	8	Kuortane	533	533	—	9
Alahärmä	737	737	—	8	Töysä	399	399	—	8
Oravainen	717	717	—	6	Alavuus	1,134	1,134	—	7
Munsala	857	857	—	6	Virrat	954	954	—	8
Uudenkaarlep. maaseurak.	580	580	—	6	Ätsäri	772	772	—	7
Jepua	303	303	—	8	Pihlajavesi	298	298	—	7
Pietarsaari	823	823	—	8	Multia	502	502	—	7
Purmo	391	391	—	7	Keuruu	1,346	1,346	—	7
Ähtävä	362	362	—	7	Petäjavesi	644	643	1	7
Teerijärvi	392	392	—	8	Jyväskylän maaseurak. . .	1,136	1,112	24	8
Kruunupyy	544	544	—	6	Uurainen	318	302	16	9
Luoto	290	290	—	8	Saarijärvi	1,344	1,344	—	8
Kokkolan maaseurak. . .	587	587	—	9	Karstula	1,096	1,096	—	8
Alaveteli	319	319	—	7	Kivijärvi	587	580	7	9
Kälviä	483	483	—	8	Pihtipudas	647	637	10	7
Ullava	121	121	—	10	Viitasaari	997	968	29	9
Lohtaja	435	435	—	8	Konginkangas	233	218	15	9
Himanka	426	426	—	6	Sumiainen	255	194	61	8
Ylikannus	543	543	—	7	Laukaa	1,280	1,206	74	8
Toholampl	446	446	—	7	Summa	57,842	57,605	237	7
Kaustisenkylä	397	397	—	8	Yhteensä kaupungeissa	2,582	2,582	—	9
Veteli	451	451	—	8	Koko lääni yhteensä	60,424	60,187	237	7
Lestijärvi	99	99	—	9					
Halsua	142	142	—	9	Oulun lääni.				
Perho	259	259	—	7	Kaupungit.				
Soini	469	469	—	7	Oulu	1,022	1,022	—	13
Lehtimäki	230	230	—	9	Raahe	382	382	—	8
Alajärvi	855	855	—	7	Kemi	99	99	—	9
Vimpeli	319	319	—	9	Tornio	171	171	—	8
Evijärvi	496	496	—	9	Kajaani	145	145	—	8
Kortesjärvi	505	505	—	7	Summa	1,819	1,819	—	11
Siirto	42,722	42,722	—	—					

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. Gouvernements et communes.	Koko määrä asuinrakennuksia. Nombre total de maisons habitables.	Siita De ce nombre		Asutusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. Habitants par maison.	Lääni ja kunta. Gouvernements et communes.	Koko määrä asuinrakennuksia. Nombre total de maisons habitables.	Siita De ce nombre		Asutusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. Habitants par maison.
		varustettuja tulisijoilla, joissa on torvi ja piippu. maisons avec des cheminées.	savupiirtejä. chauminées sans issue pour la fumée.				varustettuja tulisijoilla, joissa on torvi ja piippu. maisons avec des cheminées.	savupiirtejä. chauminées sans issue pour la fumée.	
Maalaiskunnat.					Siirto	14,260	13,847	413	—
Sievi (Evijärvi)	426	426	—	10	Ristijärvi	262	168	94	8
Rautio	208	208	—	8	Hyrnsalmi	291	271	20	7
Ylivieska	654	654	—	9	Suomussalmi	719	587	132	9
Alavieska	274	274	—	10	Puolanka	568	442	126	8
Kalajoki	682	682	—	7	Utajärvi	550	489	61	8
Merijärvi	177	177	—	10	Muhos	625	610	15	7
Oulainen	698	698	—	7	Tyrnävä	311	311	—	10
Pyhäjoki	517	517	—	9	Temmes	78	78	—	13
Saloisten kappeli	137	137	—	10	Lumijoki	355	351	4	7
Saloinen	220	220	—	11	Liminka	512	512	—	7
Vihanti	348	347	1	9	Kempele	64	64	—	18
Rantsila	388	388	—	9	Oulunsalo	171	171	—	7
Paavola	614	614	—	7	Oulu	486	486	—	8
Revonlahti	164	164	—	9	Ylikiminki	285	278	7	8
Siikajoki	254	254	—	7	Kiiminki	247	247	—	7
Hailuoto	374	374	—	6	Haukipudas	615	615	—	6
Pyhäjärvi	715	715	—	8	Ii	665	664	1	9
Reisjärvi	423	423	—	8	Kuivaniemi	169	169	—	11
Haapajärvi	713	713	—	7	Pudasjärvi	975	972	3	9
Nivala (Pidisjärvi)	816	816	—	9	Taivalkoski (Jokijärvi)	331	331	—	9
Kärsämäki	399	398	1	7	Kuusamo	1,130	1,130	—	8
Haapavesi	863	863	—	7	Kuolajärvi	277	277	—	11
Pulkkila	339	339	—	7	Kemijärvi	368	368	—	11
Piippola	433	429	4	7	Rovaniemi	577	577	—	13
Kestilä	316	312	4	8	Tervola	293	293	—	10
Säräisniemi	499	421	78	8	Simo	308	307	1	9
Paltamo	551	400	151	8	Kemi	519	519	—	9
Kajaanin maaseurak.	321	267	54	9	Alatornio	458	458	—	13
Sotkamo	976	966	10	9	Karunki	249	249	—	8
Kuhmoniemi.	761	651	110	9	Ylitornio	614	614	—	7
Siirto	14,260	13,847	413	—	Siirto	27,332	26,455	877	—

1	2	3		4	5	1	2	3		4	5
Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>		Asutusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohhti. <i>Habitants par maison.</i>		Lääni ja kunta. <i>Gouvernements et communes.</i>	Koko määrä asuinrakennuksia. <i>Nombre total de maisons habitables.</i>	Siitä <i>De ce nombre</i>			Asutusten luku keskimäärin asuinrakennusta kohhti. <i>Habitants par maison.</i>
		varustettuja tulisijoilla, joissa on torvi ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupiirejä. <i>chauminées sans issue pour la fumée.</i>					varustettuja tulisijoilla, joissa on torvi ja piippu. <i>maisons avec des cheminées.</i>	savupiirejä. <i>chauminées sans issue pour la fumée.</i>		
Siirto	27,332	26,455	877	—		Siirto	28,750	27,873	877	—	
Turtola	241	241	—	7		Inari	171	171	—	8	
Kolari	175	175	—	9		Utsjoki	79	79	—	5	
Muonionniska	161	161	—	7		Summa	29,000	28,123	877	8	
Enontekiäinen	104	104	—	8		Yhteensä kaupungeissa. .	1,819	1,819	—	11	
Kittilä	409	409	—	7		Koko lääni yhteensä	30,819	29,942	877	8	
Sodankylä.	328	328	—	11		Summa koko Suomessa	348,081	335,813	12,268	7	
						Siitä kaupungeissa . . .	18,728	18,728	—	15	
						» maalaiskunnissa . .	329,353	317,085	12,268	7	

3. Kylvö- ja sato-

Sémençe et ré-

1		2	3	4	5	6	7	8	9
L ä ä n i . Gouvernements.		K y l v ö . — S é m e n c e .							
		Vehnä. Froment.	Ruista. Seigle.	Ohrta. Orges.	Kaura. Avoine.	Sakila. Millet.	Tattaria. Sarrasin.	Henneti ja papu. Pois et fèves.	Pennuolia. Fournes de terre.
		Hehtolitraa.							
		1891.							
1	Uudenmaan lääni	984	69,411	11,251	125,010	2,996	7	4,905	134,746
2	Turun ja Porin »	4,180	131,899	40,841	228,084	2,229	31	7,098	196,321
3	Hämeen »	770	83,746	26,402	131,541	2,193	—	7,449	125,112
4	Viipurin »	132	87,383	35,885	180,637	1,080	536	1,989	136,902
5	Mikkelin »	561	70,555	27,645	100,417	12,069	684	2,656	99,217
6	Kuopion »	185	60,363	71,462	52,762	7,706	190	643	132,506
7	Vaasan »	26	111,134	82,648	167,408	795	3	467	225,673
8	Oulun »	8	31,601	96,429	12,813	330	—	2	91,376
9	Koko Suomi	6,846	646,092	392,563	998,672	29,398	1,451	25,209	1,141,853
		1892.							
1	Uudenmaan lääni	1,028	69,505	11,160	124,445	3,445	2	5,447	104,935
2	Turun ja Porin »	4,519	131,512	40,546	220,365	2,051	30	6,691	164,132
3	Hämeen »	737	83,326	27,238	131,751	1,231	2	6,227	103,098
4	Viipurin »	153	91,215	36,617	198,961	1,118	770	2,556	152,088
5	Mikkelin »	485	63,532	24,675	87,640	11,098	482	2,132	72,601
6	Kuopion »	97	60,397	68,130	54,867	7,467	121	463	102,661
7	Vaasan »	8	110,917	83,511	163,166	783	5	312	182,019
8	Oulun »	—	30,614	92,112	12,860	399	—	—	70,188
9	Koko Suomi	7,027	641,018	383,989	994,055	27,592	1,412	23,828	951,722
		1893.							
1	Uudenmaan lääni	1,023	63,850	12,280	123,255	4,454	12	3,777	97,345
2	Turun ja Porin »	4,167	128,384	41,055	226,702	2,340	13	10,125	157,696
3	Hämeen »	768	84,198	29,707	137,486	1,614	41	5,789	103,005
4	Viipurin »	96	65,141	26,112	138,651	1,461	489	3,368	87,621
5	Mikkelin »	473	64,077	26,765	95,366	11,067	458	5,285	77,081
6	Kuopion »	124	55,916	63,167	57,772	6,882	133	426	99,495
7	Vaasan »	16	109,167	80,700	161,395	701	2	331	186,172
8	Oulun »	3	30,936	89,250	10,741	390	—	—	64,808
9	Koko Suomi	6,670	601,669	369,036	951,368	28,909	1,148	29,101	873,223

määrä Suomessa.

colte en Finlande.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
S a t o . — R é c o l t e .										
Vehnä. Froment.	Ruista. Seigle.	Ohrta. Orges.	Kauria. Avoine.	Sakila. Millet.	Tattaria. Sarrasin.	Hennait ja Pois et fèves.	Pennuolia. Fournes de terre.	Saurita ja maurimau. Roses etc.	Pilavaa. Lm.	Hampua. Chenvez.
Hehtolitraa.									Kilogrammaa.	
1891.										
7,073	518,935	52,010	498,381	14,482	60	19,355	682,395	24,241	135,952	1,853
27,545	771,475	147,881	821,890	8,994	94	22,661	1,031,973	70,997	174,382	7,735
4,800	568,488	138,649	623,297	1,190	—	28,444	612,883	40,893	600,471	55,047
963	592,689	176,840	731,025	5,327	5,159	12,882	804,934	65,116	287,375	114,498
2,831	470,261	128,000	437,168	53,912	3,349	11,340	488,322	70,664	153,420	223,810
915	453,618	288,157	208,051	20,054	1,830	3,027	662,531	59,197	101,688	306,339
175	784,582	470,528	899,536	4,534	31	3,057	1,172,218	83,970	142,990	164,479
43	216,545	385,508	62,546	1,520	—	5	404,295	9,234	808	42,136
44,345	4,376,593	1,787,573	4,281,894	119,013	10,523	100,771	5,859,551	424,312	1,597,086	915,897
1892.										
5,951	392,000	55,395	603,510	16,618	14	10,675	291,410	12,413	103,860	1,566
26,546	763,905	199,031	1,218,041	10,942	112	17,181	656,545	30,544	286,813	6,390
3,871	457,519	143,999	738,305	6,864	13	15,168	450,490	22,504	600,655	48,879
1,063	550,340	178,069	767,594	4,711	6,071	15,194	955,658	54,592	529,486	132,569
1,998	310,150	99,542	364,201	43,927	1,377	6,839	291,656	35,918	101,033	145,699
368	247,926	203,527	173,977	23,506	569	1,083	319,721	19,926	77,903	228,857
23	435,725	353,854	689,810	3,194	32	510	685,222	44,168	130,711	94,518
—	85,120	237,061	27,301	1,421	—	—	150,454	3,516	490	24,580
39,820	3,242,685	1,470,478	4,582,739	111,183	8,188	66,650	3,801,156	223,581	1,830,951	683,058
1893.										
7,140	424,490	66,925	679,410	26,164	22	16,496	514,710	39,420	92,193	821
29,476	850,515	216,921	1,265,975	10,078	22	25,665	668,850	41,522	205,061	5,066
5,081	520,258	159,677	720,975	7,817	208	25,981	471,826	34,247	602,160	40,952
634	388,727	137,899	688,560	6,942	3,263	22,431	506,870	40,876	81,496	19,372
1,920	347,618	108,317	388,344	46,739	1,289	21,134	332,119	41,459	104,456	149,998
471	391,753	281,731	223,188	21,724	607	1,494	487,967	55,485	56,220	184,766
71	724,101	469,108	848,027	3,437	13	933	949,396	49,280	102,907	87,949
12	180,675	340,889	43,088	1,847	—	—	249,511	6,233	1,086	21,662
44,805	3,828,137	1,781,467	4,857,567	124,748	5,424	114,134	4,181,249	308,522	1,245,579	510,586

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		K y l v ö . — S é m e n c e .							
	L ä ä n i . Gouvernements.	Vehnä. Froment.	Ruis. Seigle.	Ohrta. Orge.	Kaura. Avoine.	Sekuli. Métail.	Tattari. Sarrasin.	Hermita ja papu. Pois et fèves.	Pernoiita. Fèves de terre.
		H e h t o l i t r a a .							
		1894.							
1	Uudenmaan lääni	1,055	61,155	11,235	130,498	4,490	7	4,311	102,583
2	Turun ja Porin »	4,454	127,560	40,893	232,351	2,490	13	8,646	163,526
3	Hämeen »	825	83,783	28,087	139,543	1,681	21	6,241	100,632
4	Viipurin »	117	74,913	29,386	165,596	1,431	655	3,896	105,345
5	Mikkelin »	466	68,714	26,947	99,392	10,920	440	1,915	82,625
6	Kuopion »	191	63,594	66,716	69,543	6,915	136	436	105,472
7	Vaasan »	14	108,792	82,119	168,578	815	—	311	195,031
8	Oulun »	2	35,539	88,351	10,844	446	—	—	72,953
9	Koko Suomi	7,124	624,050	373,734	1,016,345	29,188	1,272	25,756	928,167
		1895.							
1	Uudenmaan lääni	1,001	60,336	11,284	136,683	4,419	22	4,359	106,998
2	Turun ja Porin »	4,348	125,745	42,149	250,296	3,206	17	6,691	175,235
3	Hämeen »	701	80,914	26,916	150,936	1,694	38	5,989	109,613
4	Viipurin »	106	82,392	31,469	174,201	1,121	685	3,979	118,286
5	Mikkelin »	222	69,244	25,295	105,748	10,129	227	3,274	86,422
6	Kuopion »	893	64,267	69,307	65,918	7,727	2,579	1,187	112,835
7	Vaasan »	8	109,983	79,331	173,948	612	1	374	197,520
8	Oulun »	2	31,134	88,301	12,896	426	—	—	71,342
9	Koko Suomi	7,281	624,015	374,052	1,070,626	29,334	3,569	25,853	978,251

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
S a t o . — R é c o l t e .										
Hamppua. Gramme.	Pellava. Lih.	Naurita ja muuta juuri- kasveita. Kates etc.	Pernontia. Pommit de terre.	Hermitia ja Japanin. Pois et fèves.	Tattaria. Sarrasin.	Savoin. Métail.	Kaura. Avoine.	Ohrta. Orge.	Ruis. Seigle.	Vehnä. Froment.
H e h t o l i t r a a .									Kilogrammaa.	
1894.										
7,944	442,401	65,159	719,750	24,261	28	26,824	634,387	38,931	95,392	1,163
34,586	900,899	245,882	1,517,781	16,333	51	41,820	1,107,952	68,241	259,868	5,605
5,167	588,954	167,654	875,181	9,973	113	31,048	690,609	37,684	737,721	57,292
817	489,055	181,817	855,299	8,625	4,481	27,801	653,032	55,326	172,310	59,816
2,669	442,194	144,205	506,780	54,551	3,232	10,817	484,924	42,653	176,420	160,325
836	467,835	325,624	290,419	30,502	1,324	2,544	721,127	61,990	60,719	208,322
70	765,424	541,991	1,099,792	4,596	—	1,890	1,381,689	50,009	126,179	91,945
12	204,271	357,972	52,898	2,427	—	—	392,312	8,407	456	25,197
52,101	4,301,033	2,030,304	5,917,900	151,268	9,229	142,744	6,066,032	363,241	1,629,065	609,665
1895.										
7,812	460,236	69,540	828,215	26,731	104	22,042	637,674	65,082	119,360	1,098
30,705	905,696	248,906	1,683,435	19,677	91	40,439	1,213,857	92,904	300,531	5,817
5,998	603,502	167,437	1,008,121	9,601	202	35,214	790,061	57,488	632,374	55,262
777	577,646	201,011	970,869	7,014	4,290	29,184	737,487	57,208	223,272	70,263
1,406	497,895	147,401	573,109	54,172	1,991	12,573	494,172	47,663	112,689	159,984
4,958	548,038	386,369	366,120	34,854	22,397	8,057	754,123	74,051	76,426	238,322
51	852,614	501,781	1,124,999	3,733	3	2,226	1,355,962	60,828	152,296	98,780
8	221,571	431,570	69,019	2,506	—	—	373,976	8,934	1,968	37,148
51,715	4,667,198	2,154,015	6,623,887	158,288	29,078	149,735	6,357,312	464,158	1,618,916	666,674

4. Viljan tuonnin ja viennin

Importation et exportation

1 V u o s i. A n.	2 Suomeen tuotua viljaa. — <i>Importation.</i>							
	3 Jauhettua, kilogram- maa. <i>Farine et graine en kilogrammes.</i>	4 Jauhamatonta. Kilogrammaa. <i>Grains en kilogrammes.</i>						
		5 Kauraa. <i>Avoine.</i>	6 Vehnää. <i>Proment.</i>	7 Ohria. <i>Oryza.</i>	8 Ruista. <i>Seigle.</i>	9 Hernettä. <i>Pois.</i>	10 Muuta viljaa. ja muita. <i>Autres espèces.</i>	11 Summa. <i>Total.</i>
1 1891	61,253,150	3,805,629	1,742,052	8,007,275	17,531,939	845,399	8,703,906	40,636,200
2 1892	118,917,001	4,857,340	793,663	12,352,486	58,186,508	1,954,815	9,932,786	88,077,598
3 1893	149,945,851	3,886,972	438,368	11,892,398	34,445,426	2,035,723	5,330,294	58,029,181
4 1894	164,979,507	3,863,363	116,175	8,958,754	28,919,791	1,388,664	8,731,764	51,978,511
5 1895	147,799,682	4,357,943	298,184	8,429,123	20,137,309	1,046,193	4,997,931	39,266,683
6 Summa	642,895,191	20,771,247	3,388,442	49,640,036	159,220,973	7,270,794	37,696,681	277,988,173

määrät vuosina 1891—1895.

du blé en 1891—1895.

10	11	12	13	14	15	16	17					
Suomesta vietyä viljaa. — <i>Exportation.</i>								Erötus viljan tuonnin ja vien- nin välillä. Merkki + luvun edellä osoittaa jälkimmäisen, merkki — edellisen enem- myyttä. <i>Excédant de l'importation (—) ou de l'exportation (+).</i>				
Jauhettua, kilogram- maa. <i>Farine et grains en kilogrammes.</i>	Jauhamatonta. Kilogrammaa. <i>Grains en kilogrammes.</i>							Jauhettua kilo- grammaa. <i>Farine et grains en kilogrammes.</i>				
	Kauraa. <i>Avoine.</i>	Vehnää. <i>Proment.</i>	Ohria. <i>Oryz.</i>	Ruista. <i>Seigle.</i>	Hernettä. <i>Pois.</i>	Muita lajeja. <i>Autres espèces.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Jauhettua kilo- grammaa. <i>Farine et grains en kilogrammes.</i>	Jauhmatonta, kilogrammaa. <i>Grains en kilo- grammes.</i>			
462,043	41,133,348	—	106,483	3,508,081	—	15,635	44,763,547	—	60,791,107	+	4,127,347	1
579,486	3,487,697	—	500	174,312	—	15,611	3,678,120	—	118,337,515	—	84,399,478	2
58,905	27,592,749	—	3,680	595,309	—	10,425	28,202,163	—	149,886,946	—	29,827,018	3
203,331	20,381,729	—	15,150	957,392	12,198	30,958	21,397,427	—	164,776,176	—	30,581,064	4
99,961	30,309,420	—	56,838	1,976,547	1,024	3,960	32,347,789	—	147,699,721	—	6,918,894	5
1,403,726	122,904,943	—	182,651	7,211,641	13,222	76,589	130,389,046	—	641,491,465	—	147,599,127	6

5. Talven yli elätettyjen elukkain lukumäärä Suomessa.

Nombre des animaux domestiques en Finlande.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
L ä ä n i . Gouvernements.	Hevosia. Chevaux.	Vasoja. Poulains.	Harkkia ja sonneja. Boeufs et taureaux.	Lehmia. Vaches.	Nuorta karjaa. Jeune bétail.	Lampaita. Moutons.	Sikojia. Cochons.	Vuohia. Chèvres.	Poroja. Rennes.	Kanoja ja kalkkuna. Poules et dindons.	Muuta silpikarjaa. Autres volailles.
						1 8 9 1.					
Uudenmaan lääni . . .	28,313	3,105	10,019	78,153	26,805	78,734	17,219	276	—	52,715	1,155
Turun ja Porin » . . .	47,371	2,929	15,976	132,067	49,093	211,877	20,781	4,312	—	78,831	627
Hämeen » . . .	35,259	4,784	9,545	99,947	32,303	103,826	21,426	2,952	—	44,923	496
Viipurin » . . .	38,509	4,583	8,925	129,687	35,142	129,141	42,913	434	—	56,034	1,491
Mikkelin » . . .	21,003	3,188	8,837	91,199	34,028	68,465	32,519	812	—	19,397	112
Kuopion » . . .	27,021	4,818	10,003	125,045	33,126	71,858	29,990	434	—	14,612	25
Vaasan » . . .	43,875	4,517	9,519	162,114	49,058	236,352	20,952	5,444	—	36,049	347
Oulun » . . .	21,523	1,854	6,615	108,727	24,762	125,290	3,617	90	95,222	9,194	16
Summa	262,874	29,778	79,439	926,939	284,317	1,025,543	189,417	14,754	95,222	311,755	4,269
						1 8 9 2.					
Uudenmaan lääni . . .	28,765	2,027	9,913	81,406	26,419	77,853	16,583	281	—	54,221	1,237
Turun ja Porin » . . .	47,910	3,109	14,951	134,321	49,639	210,208	19,543	3,972	—	77,332	549
Hämeen » . . .	35,084	4,684	9,229	103,427	33,046	104,663	20,030	3,894	—	43,752	377
Viipurin » . . .	35,679	3,781	7,586	117,139	30,905	115,067	35,856	348	—	50,365	1,260
Mikkelin » . . .	21,453	3,216	9,043	92,519	32,602	68,231	32,428	795	—	18,860	924
Kuopion » . . .	27,365	4,943	12,757	128,099	34,203	73,076	29,702	411	—	15,782	61
Vaasan » . . .	43,480	4,190	8,375	162,424	47,000	229,597	18,603	5,070	—	36,718	334
Oulun » . . .	21,597	1,845	6,389	110,994	24,835	116,856	3,390	85	106,290	7,988	13
Summa	261,333	27,795	78,243	930,329	278,649	995,551	176,135	14,856	106,290	305,018	4,755
						1 8 9 3.					
Uudenmaan lääni . . .	27,995	3,137	8,856	79,663	27,014	76,114	15,695	120	—	56,530	1,125
Turun ja Porin » . . .	49,235	2,992	14,655	138,152	52,469	210,353	18,330	3,597	—	79,520	427
Hämeen » . . .	35,845	4,620	9,314	106,489	34,202	106,227	19,245	4,913	—	47,868	467
Viipurin » . . .	36,520	4,102	7,981	123,052	32,389	120,259	36,671	351	—	53,962	1,291
Mikkelin » . . .	20,609	3,469	8,182	91,835	30,780	67,420	31,410	743	—	21,138	143
Kuopion » . . .	26,986	4,855	10,429	128,126	32,275	69,274	27,977	459	—	18,169	17
Vaasan » . . .	43,634	4,321	8,657	168,523	49,587	241,917	16,747	4,066	—	40,205	191
Oulun » . . .	21,096	1,757	6,284	113,389	23,341	115,674	3,085	41	119,837	8,181	—
Summa	261,920	29,253	74,358	949,229	282,057	1,007,238	169,160	14,290	119,837	325,573	3,661

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
L ä ä n i. Gouvernements.	Hevosia. Chevaux.	Varsoja. Poulains.	Hartia ja sonneja. Boeufs et taureaux.	Lehmiä. Vaches.	Nuoria karjia. Jeune bétail.	Lampaita. Moutons.	Sikojia. Cochons.	Vuohia. Chèvres.	Porjia. Rennes.	Kanoja ja kalkkuneja. Poules et dindons.	Muita siipikarjaa. Autres volailles.
1 8 9 4.											
Uudenmaan lääni . . .	27,947	2,985	9,409	80,103	27,583	72,661	17,068	147	—	57,335	1,023
Turun ja Porin » . . .	50,143	3,466	14,922	144,923	55,115	217,082	19,072	4,123	—	85,000	330
Hämeen » . . .	36,333	4,629	9,500	111,655	35,421	107,611	19,450	4,601	—	53,454	367
Viipurin » . . .	37,505	4,122	8,689	127,621	34,671	123,676	38,078	354	—	58,340	2,026
Mikkelin » . . .	21,225	3,366	8,766	95,474	35,106	68,643	32,476	712	—	23,362	241
Kuopion » . . .	28,233	4,726	10,375	136,838	33,944	73,273	30,781	518	—	20,652	44
Vaasan » . . .	45,120	4,316	9,707	175,736	54,103	252,880	18,109	3,737	—	45,035	260
Oulun » . . .	20,882	1,648	6,386	115,382	22,643	112,599	3,110	48	127,594	8,924	6
Summa	267,388	29,258	77,754	987,732	298,586	1,028,425	178,144	14,240	127,594	352,102	4,297
1 8 9 5.											
Uudenmaan lääni . . .	28,501	2,943	8,744	83,002	27,735	73,769	18,994	160	—	63,335	1,129
Turun ja Porin » . . .	50,467	3,575	15,212	149,233	57,699	222,669	22,124	4,429	3	99,131	443
Hämeen » . . .	36,248	4,754	9,985	113,997	36,096	108,539	20,551	4,637	—	57,167	348
Viipurin » . . .	39,230	4,145	8,927	139,388	36,710	130,985	45,166	302	—	66,190	2,197
Mikkelin » . . .	21,561	3,387	9,292	101,406	33,275	72,573	33,450	635	—	23,729	101
Kuopion » . . .	27,806	4,737	10,603	137,833	34,838	81,961	31,971	431	—	24,858	33
Vaasan » . . .	45,654	4,450	9,948	182,134	55,228	262,092	21,532	3,899	—	51,133	400
Oulun » . . .	21,657	1,535	6,119	117,563	24,216	114,796	3,568	48	129,981	10,726	7
Summa	271,124	29,526	78,830	1,024,556	305,797	1,067,384	197,356	14,541	129,984	396,269	4,658

Animaux domestiques crevés des épidémies contagieuses.

1	2	3	4	5	6	7	8
L ä ä n i. Gouvernements.	Hevosia ja yarsioja. Chevaux et volants.	Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	Lampaita. Moutons.	Sikojia. Cochons.	Vuohia. Chèvres.	Poroja. Rennes.	Siipikarjaa. Volanté.
				1 8 9 1.			
Uudenmaan lääni	6	59	33	60	—	—	15
Turun ja Porin »	23	107	312	45	—	—	64
Hämeen »	25	146	127	26	4	—	112
Viipurin »	82	84	82	218	—	—	5
Mikkelin »	44	339	195	95	5	—	14
Kuopion »	124	713	517	177	—	—	16
Vaasan »	26	77	209	55	—	—	—
Oulun »	21	91	189	33	—	456	10
Summa	351	1,616	1,664	709	9	456	236
				1 8 9 2.			
Uudenmaan lääni	3	37	47	88	—	—	95
Turun ja Porin »	15	81	201	22	—	—	25
Hämeen »	54	336	206	91	5	—	143
Viipurin »	39	172	561	263	—	—	8
Mikkelin »	34	359	168	187	—	—	39
Kuopion »	125	794	627	285	—	—	105
Vaasan »	19	54	72	34	2	—	—
Oulun »	16	113	246	38	5	1,670	15
Summa	305	1,946	2,128	1,008	12	1,670	430
				1 8 9 3.			
Uudenmaan lääni	46	177	247	73	—	—	89
Turun ja Porin »	19	186	371	23	—	—	74
Hämeen »	17	201	161	67	—	—	29
Viipurin »	54	232	414	147	—	—	—
Mikkelin »	52	347	196	66	—	—	5
Kuopion »	148	638	536	213	—	—	148
Vaasan »	15	86	37	19	—	—	37
Oulun »	29	94	210	39	—	780	42
Summa	380	1,961	2,172	647	—	780	424

1	2	3	4	5	6	7	8
L ä ä n i. Gouvernements.	Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	Lampaita. Moutons.	Sikojä. Cochons.	Vuohia. Chèvres.	Poroja. Rennes.	Siipikarjaa. Volaille.
			1 8 9 4.				
Uudenmaan lääni	38	230	140	52	—	—	112
Turun ja Porin »	8	128	104	8	—	—	45
Hämeen »	17	303	201	48	—	—	45
Viipurin »	29	124	140	56	—	—	37
Mikkelin »	25	402	200	83	—	—	13
Kuopion »	89	589	544	190	—	—	139
Vaasan »	15	96	118	8	—	—	35
Oulun »	24	100	168	43	—	1,895	44
Summa	245	1,972	1,615	488	—	1,895	470
			1 8 9 5.				
Uudenmaan lääni	24	217	201	53	—	—	61
Turun ja Porin »	30	96	331	28	—	—	54
Hämeen »	93	269	285	62	—	—	37
Viipurin »	55	136	115	166	—	—	27
Mikkelin »	17	268	72	72	—	—	9
Kuopion »	100	608	678	260	—	—	153
Vaasan »	6	37	87	19	—	—	24
Oulun »	47	139	567	176	—	258	88
Summa	372	1,770	2,336	836	—	258	453

7. Petojen tappamia koti-eläimiä.

Animaux domestiques tués par des bêtes féroces.

1 L ä ä n i. Gouvernements.	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikojia. Cochons.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Porjia. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
1 8 9 1.							
Uudenmaan lääni	—	—	32	—	—	—	872
Turun ja Porin »	4	5	421	1	8	—	1,360
Hämeen »	2	6	130	4	7	—	453
Viipurin »	13	67	315	48	—	—	170
Mikkelin »	3	7	198	—	—	—	154
Kuopion »	—	56	798	15	4	—	146
Vaasan »	1	21	508	—	5	—	198
Oulun »	21	114	938	—	—	1,985	85
Summa	44	276	3,340	68	24	1,985	3,438
1 8 9 2.							
Uudenmaan lääni	—	1	23	—	—	—	992
Turun ja Porin »	2	3	315	2	5	—	1,418
Hämeen »	4	18	157	—	6	—	579
Viipurin »	20	100	280	20	1	—	246
Mikkelin »	—	14	180	3	3	—	167
Kuopion »	3	53	756	10	—	—	114
Vaasan »	1	13	577	4	3	—	178
Oulun »	16	92	994	—	—	2,303	52
Summa	46	294	3,282	39	18	2,303	3,746
1 8 9 3.							
Uudenmaan lääni	—	—	24	—	—	—	1,045
Turun ja Porin »	—	—	346	—	12	—	1,448
Hämeen »	—	1	112	—	—	—	671
Viipurin »	5	48	264	15	—	—	222
Mikkelin »	—	—	154	2	2	—	169
Kuopion »	2	40	719	14	—	—	248
Vaasan »	—	—	339	—	—	—	22
Oulun »	6	60	717	—	—	1,733	59
Summa	13	149	2,675	31	14	1,733	3,884

1	2	3	4	5	6	7	8
L ä ä n i. Gouvernements.	Hevosia ja varsoja. <i>Chevaux et poulains.</i>	Nauta-eläimiä. <i>Bêtes à cornes.</i>	Lampaita. <i>Moutons.</i>	Sikoja. <i>Cochons.</i>	Vuohia. <i>Chèvres.</i>	Porjia. <i>Porcs.</i>	Siipikarjaa. <i>Volailles.</i>
1 8 9 4.							
Uudenmaan lääni	—	1	2	—	—	—	926
Turun ja Porin »	—	3	280	—	7	—	2,184
Hämeen »	—	—	103	—	—	—	338
Viipurin »	5	49	219	11	—	—	382
Mikkelin »	—	—	172	1	3	—	185
Kuopion »	—	40	814	17	—	—	174
Vaasan »	—	—	187	—	—	—	65
Oulun »	17	121	722	—	—	2,114	35
Summa	22	214	2,499	29	10	2,114	4,289
1 8 9 5.							
Uudenmaan lääni	—	2	18	—	—	—	697
Turun ja Porin »	—	2	221	—	4	—	1,595
Hämeen »	—	—	74	—	—	—	622
Viipurin »	6	79	324	7	—	—	362
Mikkelin »	—	11	56	6	1	—	203
Kuopion »	2	21	700	1	—	—	218
Vaasan »	1	2	195	—	3	—	74
Oulun »	11	97	837	—	—	4,015	48
Summa	20	214	2,425	14	8	4,015	3,819

9. Vaihtelut ruistynnyrin

Prix courants du

	1	2					3					4					5					6					7					8					9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
		1891.										1892.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
		Alla merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.					Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.					Vuoden keskiarvohinna. Prix moyen de 10 ans.					Vuoden hinta. Prix moyen.					Alla merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.					Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.					Vuoden keskiarvohinna. Prix moyen de 10 ans.					Vuoden hinta. Prix moyen.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			

hinnassa vuosina 1891—1895.

seigne en 1891—1895.

10	11	12	13	1893.					1894.					1895.										
				Alla merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.					Alla merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.					Alla merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.										
				1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.						
13	50	12	73	17	—	10	—	10	50	12	39	21	—	7	—	9	50	12	—	13	—	6	50	1
13	—	12	10	22	—	9	—	10	50	11	84	20	—	7	—	9	50	11	49	13	—	7	50	2
13	50	12	41	25	—	10	—	10	50	12	09	16	—	9	—	9	50	11	71	17	50	8	—	3
13	50	12	93	30	—	8	—	10	50	12	59	28	—	6	50	10	—	12	19	20	—	6	—	4
13	—	12	22	20	—	10	—	10	50	1	93	18	—	8	—	10	—	11	69	18	—	7	50	5
12	50	12	38	24	—	7	—	10	50	12	09	20	—	9	—	10	—	11	82	16	—	7	—	6
12	50	11	36	21	—	7	—	10	50	11	14	21	50	7	—	9	50	10	88	20	—	5	50	7
12	50	11	60	18	—	5	—	11	—	—	—	—	—	7	—	10	—	11	21	18	—	7	—	8
—	—	—	—	27	—	9	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	25	—	11	—	9

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
		Rengin palkka elatusta lukematta. <i>Le salaire d'un serviteur de ferme sans compter le viere.</i>			Piian palkka elatusta lukematta. <i>Le salaire d'une servante de ferme sans compter le viere.</i>			Talon ruuassa olevan miehen <i>d'un ouvrier, sans</i>					
								Kesällä. — Pendant l'été.					
	L ä ä n i . Gouvernements.	Kokkimäen siinä oli niistä kunnissa, mistä palkkoja on annettu. <i>Salair moyen dans les paroisses où les prêtres sont les plus bas.</i>	Kokkimäen siinä oli niistä kunnissa, mistä palkkoja on annettu. <i>Salair moyen dans les paroisses où les prêtres sont les plus élevés.</i>	Kokkimäen koko ihmisiä. <i>Salair moyen de la paroisse.</i>	Kokkimäen siinä oli niistä kunnissa, mistä palkkoja on annettu. <i>Salair moyen dans les paroisses où les prêtres sont les plus bas.</i>	Kokkimäen siinä oli niistä kunnissa, mistä palkkoja on annettu. <i>Salair moyen dans les paroisses où les prêtres sont les plus élevés.</i>	Kokkimäen koko ihmisiä. <i>Salair moyen de la paroisse.</i>	Kokkimäen siinä oli niistä kunnissa, mistä palkkoja on annettu. <i>Salair moyen dans les paroisses où les prêtres sont les plus bas.</i>	Kokkimäen siinä oli niistä kunnissa, mistä palkkoja on annettu. <i>Salair moyen dans les paroisses où les prêtres sont les plus élevés.</i>	Kokkimäen koko ihmisiä. <i>Salair moyen de la paroisse.</i>			
		<i>fmg.</i>	<i>fmg.</i>	<i>fmg.</i>	<i>fmg.</i>	<i>fmg.</i>	<i>fmg.</i>	<i>fmg.</i>	<i>ml.</i>	<i>fmg.</i>	<i>ml.</i>	<i>fmg.</i>	<i>ml.</i>
1	Uudenmaan lääni . . .	223	320	120	124	200	75	1	47	2	50	1	—
2	Turun ja Porin » . . .	189	325	60	101	190	30	1	31	3	—	—	70
3	Hämeen » . . .	184	250	120	93	200	60	1	12	1	75	—	60
4	Viipurin » . . .	172	240	90	84	120	50	1	54	2	75	—	80
5	Mikkelin » . . .	164	200	75	62	120	30	1	05	1	50	—	60
6	Kuopion » . . .	135	210	70	62	100	35	1	12	1	50	—	60
7	Vaasan » . . .	171	375	90	88	200	45	1	39	3	—	—	70
8	Oulun » . . .	189	300	100	86	150	45	1	97	3	50	1	—
9	Koko Suomi	178	375	60	88	200	30	1	37	3	50	—	60
10	Uudenmaan lääni . . .	204	300	130	112	160	75	1	29	2	50	—	80
11	Turun ja Porin » . . .	189	400	70	103	175	40	1	25	2	50	—	75
12	Hämeen » . . .	176	325	100	92	215	45	1	10	1	80	—	60
13	Viipurin » . . .	160	240	80	77	120	40	1	44	2	—	1	—
14	Mikkelin » . . .	129	180	80	69	100	40	1	01	1	75	—	60
15	Kuopion » . . .	118	200	70	60	90	35	1	02	1	50	—	60
16	Vaasan » . . .	164	400	70	80	125	40	1	29	3	—	—	65
17	Oulun » . . .	187	300	120	86	140	40	1	93	2	50	1	—
18	Koko Suomi	166	400	70	85	215	35	1	28	3	—	—	60

11		12		13		14		15		16		17		18		19	
päivätyön hinta. — <i>Priz de la journée</i> compter la nourriture.																	
Talvelta. — <i>Pendant l'hiver.</i>						Kesällä. — <i>Pendant l'été.</i>						Talvelta. — <i>Pendant l'hiver.</i>					
Kokkimäärä kokon laanassa. Soldat moyen de la province.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Kokkimäärä kokon laanassa. Soldat moyen de la province.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Kokkimäärä siinä oli niistä kunnissa, missä jalkika on vähin. Soldat moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.	
<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>	<i>Fr.</i>	<i>rs.</i>
—	84	1	25	—	50	—	81	1	—	60	—	48	—	80	—	25	1
—	72	1	50	—	35	—	74	1	50	40	—	41	—	80	—	20	2
—	63	1	—	—	30	—	72	1	25	40	—	39	—	80	—	20	3
—	82	2	—	—	40	—	98	1	50	60	—	52	1	—	—	15	4
—	54	—	80	—	40	—	70	1	—	50	—	35	—	60	—	20	5
—	52	—	—	—	25	—	74	1	—	40	—	28	—	50	—	15	6
—	69	1	50	—	35	—	87	1	50	50	—	34	—	75	—	20	7
—	85	1	75	—	25	—	02	2	25	50	—	29	1	20	—	10	8
—	70	2	—	—	25	—	82	2	25	40	—	38	1	20	—	10	9
1892.																	
—	72	1	25	—	40	—	72	1	—	50	—	43	—	80	—	25	10
—	68	1	50	—	40	—	72	1	50	40	—	39	—	75	—	20	11
—	57	1	—	—	35	—	70	—	90	35	—	37	—	60	—	20	12
—	76	1	75	—	40	—	91	1	50	50	—	44	—	75	—	10	13
—	55	1	20	—	30	—	71	1	25	50	—	38	—	80	—	15	14
—	46	—	80	—	40	—	67	1	20	40	—	25	—	50	—	10	15
—	61	1	50	—	25	—	82	1	50	35	—	31	—	60	—	10	16
—	61	1	40	—	25	—	03	1	70	50	—	28	—	70	—	10	17
—	62	1	75	—	25	—	79	1	70	35	—	36	—	80	—	10	18

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä ä n i . Gouvernements.	Rengin palkkia elatusta lukematta. <i>Le salaire d'un serviteur de ferme sans compter le viere.</i>			Pilan palkkia elatusta lukematta. <i>Le salaire d'une servante de ferme sans compter le viere.</i>			Talon ruuassa olevan miehen d'un ouvrier sans		
	Sing.	Duc.	Duc.	Sing.	Duc.	Duc.	Kesällä. — Pendant l'été.		
							Sing.	Duc.	Duc.
1 Uudenmaan lääni . . .	222	330	100	121	180	70	1	28	2 50 — 75
2 Turun ja Porin » . . .	190	400	60	104	180	40	1	21	2 50 — 70
3 Hämeen » . . .	169	350	80	88	250	50	—	99	1 50 — 60
4 Viipurin » . . .	158	250	80	78	120	50	1	34	2 — 80
5 Mikkelin » . . .	119	200	75	61	100	40	—	95	1 50 — 50
6 Kuopion » . . .	114	200	75	57	90	30	—	99	1 50 — 70
7 Vaasan » . . .	163	300	100	82	125	40	1	34	3 — 70
8 Oulun » . . .	196	300	100	86	140	50	1	96	3 — 1 25
9 Koko Suomi	165	400	60	84	250	30	1	26	3 — 50
10 Uudenmaan lääni . . .	217	365	120	125	255	70	1	28	2 — 75
11 Turun ja Porin » . . .	185	380	80	99	240	40	1	20	2 50 — 60
12 Hämeen » . . .	162	260	80	82	160	50	1	—	1 50 — 60
13 Viipurin » . . .	178	350	80	97	250	50	1	50	2 25 — 75
14 Mikkelin » . . .	128	240	70	69	150	35	1	—	2 — 60
15 Kuopion » . . .	119	200	70	61	90	40	1	04	1 50 — 60
16 Vaasan » . . .	161	300	80	82	130	35	1	29	3 — 70
17 Oulun » . . .	191	400	100	87	150	50	1	97	3 — 1 25
18 Koko Suomi	168	400	70	88	255	35	1	28	3 — 60
19 Uudenmaan lääni . . .	213	325	140	119	200	75	1	29	2 — 75
20 Turun ja Porin » . . .	184	375	100	101	180	50	1	20	2 50 — 60
21 Hämeen » . . .	173	270	100	89	160	50	1	08	2 50 — 70
22 Viipurin » . . .	180	300	100	86	150	50	1	54	2 50 1 —
23 Mikkelin » . . .	141	250	60	77	150	40	1	02	2 — 60
24 Kuopion » . . .	125	200	75	62	90	35	1	04	1 50 — 60
25 Vaasan » . . .	165	350	100	83	130	40	1	33	3 — 70
26 Oulun » . . .	195	350	100	88	150	50	2	04	3 25 1 25
27 Koko Suomi	172	375	60	88	200	35	1	32	3 25 — 60

11	12	13	14	15	16	17	18	19
päivätyön hinta. — <i>Priz de la journée</i> compter la nourriture.			Talon ruuassa olevan vaimonpuolen päivätyön hinta. <i>Priz de la journée d'une ouvrière sans compter la nourriture.</i>					
Talvella. — Pendant l'hiver.			Kesällä. — Pendant l'été.			Talvella. — Pendant l'hiver.		
Sing.	Duc.	Duc.	Sing.	Duc.	Duc.	Sing.	Duc.	Duc.
1893.	76	1 50	—	35	—	72	1 30	— 50
—	67	1 25	—	25	—	71	1 50	— 40
—	56	— 80	—	30	—	65	1 —	— 40
—	74	1 40	—	20	—	92	1 60	— 50
—	54	1 50	—	30	—	66	1 —	— 35
—	45	1 —	—	25	—	65	1 —	— 30
—	62	1 25	—	25	—	87	2 50	— 40
—	61	1 20	—	30	1 03	2 —	— 50	— 29
—	62	1 50	—	20	—	77	2 50	— 30
1894.	72	1 25	—	40	—	74	1 —	— 50
—	65	1 25	—	40	—	70	2 —	— 40
—	53	— 80	—	30	—	64	1 —	— 40
—	78	1 50	—	40	—	95	1 50	— 50
—	52	1 25	—	30	—	64	1 25	— 45
—	47	1 —	—	30	—	68	1 —	— 50
—	60	1 25	—	25	—	82	1 50	— 45
—	63	1 —	—	25	1 01	1 60	— 50	— 29
—	61	1 50	—	25	—	77	2 —	— 40
1895.	75	1 25	—	40	—	74	1 —	— 50
—	68	1 50	—	40	—	71	2 —	— 40
—	61	1 25	—	30	—	68	1 25	— 40
—	84	1 50	—	50	—	98	1 25	— 60
—	54	1 50	—	35	—	67	1 25	— 50
—	49	1 —	—	30	—	71	1 —	— 50
—	63	1 —	—	30	—	84	1 50	— 50
—	64	1 50	—	25	1 01	1 60	— 50	— 30
—	65	1 50	—	25	—	79	2 —	— 40
—	67	1 25	—	25	—	71	2 —	— 40
—	61	1 25	—	30	—	68	1 25	— 40
—	84	1 50	—	50	—	98	1 25	— 60
—	54	1 50	—	35	—	67	1 25	— 50
—	49	1 —	—	30	—	71	1 —	— 50
—	63	1 —	—	30	—	84	1 50	— 50
—	64	1 50	—	25	1 01	1 60	— 50	— 30
—	65	1 50	—	25	—	79	2 —	— 40

11. Maanomistajain lukumäärä ja jako sen viljellyn maan laajuuden mukaan, mikä heillä on kussakin läänissä vuonna 1895.

Les propriétaires classés selon la grandeur de leurs terres labourables en 1895.

1	2	3	4	5	6
L ä ä n i. <i>Gouvernements.</i>	Maanomistajain lukumäärä. <i>Nombre de propriétaires.</i>	Siitä oli allaseisovalla lukumäärällä <i>De ce nombre ayants</i>			
		100 eli enm. <i>plus de 100</i>	25—100 <i>de 25 à 100</i>	5—25 <i>de 5 à 25</i>	vähem. kuin 5 <i>moins de 5</i>
		hehtaaria viljeltyä maata. <i>hectares terres labourables.</i>			
Uudenmaan lääni	5,968	216	1,129	4,098	525
Turun ja Porin »	11,163	349	3,149	6,080	1,585
Hämeen »	7,157	492	1,961	4,257	447
Viipurin »	30,838	381	6,759	13,945	9,753
Mikkelin »	9,385	628	1,526	4,983	2,248
Kuopion »	15,056	308	2,773	7,595	4,380
Vaasan »	22,680	441	4,314	13,066	4,859
Oulun »	15,543	8	524	6,097	8,914
Summa	117,790	2,823	22,135	60,121	32,711

Muist. Numerot tässä taulussa ovat summittaisia yhteenvedoja yksityisten kuntien antamista ilmoituksista. Ne maanomistajat, joilla kahdessa tai useammassa kunnassa on maa-tiloja, tulevat siis kahdesti tai useammasti tässä yhteenvedossa esiin.

12. Katsaus metsävalkeoihin Suomessa vuosina 1891—1895.

Les incendies des forêts en 1891—1895.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä ä n i. Gouvernements.	Hehtaaria palanutta maata. <i>L'étendue des terres boisées. dévastées par le feu (hectares).</i>					Edelläseisovan metsän ilmoit- tettu arvo. <i>Valeur des bois consommés. Markkaa.</i>				
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Uudenmaan	328	1	23	35	11	10,359	50	1,475	2,330	350
Turun ja Porin . . .	21,398	—	207	52	525	247,946	—	8,054	970	11,235
Hämeen	590	—	106	515	168	26,690	—	1,690	2,620	8,800
Viipurin	297	—	788	134	100	12,015	—	10,435	16,171	5,390
Mikkelin	228	—	5	154	59	3,252	—	125	4,600	1,105
Kuopion	660	—	117	3,196	277	20,617	—	2,477	32,120	3,030
Vaasan	10,185	—	25	8,059	27	92,853	—	980	16,470	815
Oulun	621	—	55	182,224	2,137	30,655	—	2,025	464,712	3,630
Koko Suomi	34,307	1	1,326	194,369	3,304	444,387	50	27,261	539,993	34,355

13. Tapettuja peto-eläimiä ja niistä maksettujen palkintojen määrä.

Bêtes féroces tuées ainsi que le montant des gratifications accordées aux chasseurs.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä ä n i. Gouvernements.	Karhuja. Ours.	Susia. Loups.	Ilveksiä. Lynx.	Kettuja. Renards.	Almoja. Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Narttia. Moutres.	Karpia. Hermies.	Ryöstölinjia. Oiseaux de proie.	Maksettujen palkintojen määrä. Le montant des gratifications. Markkaa. Marcs.
1891.										
Uudenmaan	—	—	10	809	—	30	28	4	818	1,882
Turun ja Porin . . .	—	2	7	628	—	149	18	67	1,842	768
Hämeen	7	—	26	422	—	23	17	411	1,187	1,325
Viipurin	12	7	31	440	6	38	31	25	447	2,090
Mikkelin	1	—	25	378	—	38	9	80	181	563
Kuopion	10	—	26	430	—	11	—	170	435	1,952
Vaasan	—	—	1	646	—	29	11	495	613	204
Oulun	76	3	5	676	53	48	10	469	860	4,595
Summa	106	12	131	4,429	59	366	124	1,721	6,383	13,379
1892.										
Uudenmaan	—	—	9	895	—	51	27	—	1,222	2,365
Turun ja Porin . . .	—	1	7	1,021	—	155	4	130	1,334	1,326
Hämeen	—	—	15	551	5	56	39	455	1,355	1,037
Viipurin	28	1	30	411	—	47	40	216	264	2,337
Mikkelin	3	—	37	321	—	105	2	72	275	983
Kuopion	11	1	35	373	1	10	2	243	278	2,521
Vaasan	1	—	1	829	—	45	11	296	629	360
Oulun	51	11	1	1,065	29	84	20	422	655	4,550
Summa	94	14	135	5,466	35	553	145	1,834	6,012	15,479
1893.										
Uudenmaan	—	—	11	945	—	45	21	56	1,240	2,357
Turun ja Porin . . .	—	1	10	1,029	—	122	5	57	1,561	967
Hämeen	—	6	10	445	4	58	36	404	1,521	1,025
Viipurin	24	1	31	407	4	35	36	53	277	1,451
Mikkelin	1	—	24	432	—	43	7	110	346	624
Kuopion	1	—	24	388	1	28	32	230	486	791
Vaasan	1	1	1	689	—	47	6	37	626	376
Oulun	31	3	4	939	35	71	58	382	626	2,734
Summa	58	12	115	5,274	44	449	201	1,329	6,683	10,325

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä ä n i. <i>Gouvernements.</i>	Karhuja. <i>Ours.</i>	Susia. <i>Loups.</i>	Iivetsia. <i>Ignz.</i>	Kettuja. <i>Renards.</i>	Ahmoja. <i>Gloutons.</i>	Saukkoja. <i>Loutres.</i>	Nakia. <i>Martes.</i>	Karpia. <i>Hermies.</i>	Ryöstölinnuja. <i>Oiseaux de proie.</i>	Maksettujen palkintojen määrä. <i>Le montant des gratifications.</i>
										Markkaa. <i>Marcs.</i>
1894.										
Uudenmaan	—	—	6	880	—	58	25	33	1,505	2,027
Turun ja Porin . .	—	—	3	1,016	—	139	17	32	2,334	668
Hämeen	—	—	5	463	4	56	35	274	1,493	705
Viipurin	32	4	28	395	—	63	34	81	474	1,607
Mikkelin	1	—	10	631	—	42	4	79	90	323
Kuopion	6	—	15	498	—	42	6	273	410	1,005
Vaasan	—	—	4	795	—	64	7	136	469	342
Oulun	24	—	8	894	26	93	13	321	1,061	2,067
Summa	63	4	79	5,572	30	557	141	1,229	7,836	8,744
1895.										
Uudenmaan	—	1	11	924	—	82	50	39	693	2,030
Turun ja Porin . .	—	—	4	946	—	182	4	91	2,247	631
Hämeen	—	—	5	471	3	46	34	93	1,148	516
Viipurin	11	2	21	402	4	57	38	130	283	1,277
Mikkelin	—	—	11	295	—	8	3	45	151	289
Kuopion	6	1	14	559	2	69	6	461	662	1,285
Vaasan	—	—	2	692	—	70	9	52	462	294
Oulun	32	7	16	903	35	103	25	506	736	3,315
Summa	49	11	84	5,192	44	617	169	1,417	6,382	9,637

14. Myllyjen lukumäärä Suomessa vuonna 1895.

Nombre des moulins en 1895.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
L ä ä n i. Gouvernements.	Myllyjä, joista käytettyinä — <i>Moulins.</i>							
	höyryllä. <i>Moulins à vapeur.</i>		vedellä. <i>Moulins à eau.</i>				Tuulella tahi muulla käytin- voimalla. <i>Moulins à vent.</i>	
	Myllyjen luku. <i>Nombre des moulins.</i>	Kiviparien luku. <i>Nombre des paires de meules.</i>	Myllyjen luku. <i>Nombre des moulins.</i>	Turbinein luku. <i>Nombre des turbines.</i>	Vesirastesten luku. <i>Nombre des roues.</i>	Kiviparien luku. <i>Nombre des paires de meules.</i>	Myllyjen luku. <i>Nombre des moulins.</i>	Kiviparien luku. <i>Nombre des paires de meules.</i>
Uudenmaan	17	32	145	8	181	271	139	140
Turun ja Porin	56	88	613	22	625	1,131	4,576	4,597
Hämeen	35	66	252	14	258	487	72	95
Viipurin	27	59	457	50	540	620	135	135
Mikkelin	39	37	314	18	306	390	600	600
Kuopion	21	46	454	83	434	480	993	995
Vaasan	14	81	850	163	720	1,344	2,354	2,466
Oulun	11	32	1,101	147	1,023	1,201	926	931
Summa	220	441	4,186	505	4,087	5,924	9,795	9,959

15. Katsaus Suomen sahaliikkeesen.

Nombre des scieries en Finlande ainsi que leur production.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä ä n i. Gouvernements.	Sahojen lukumäärä. Nombre de scieries.			Työväen määrä. Gens de travail.			Summa. Total.	Sahattuja tukkeja, kappali. Billes sciées, pièces.	Tuotannon määrä kuutiometriä. Production des scieries en mètres cubes.	Tuotannon bruttoarvo, markkaa. Valeur de la production en marcs.
	Hoiv- ty- ä vep- peur.	Vesi- ä sah.	Summa. Total.	Miehiä. Hommes.	Vaimonpuolia. Femmes.	Lapsia alle 15 vuot. Enfants au dessous de 15 ans.				
				1891.						
Uudenmaan	24	18	42	943	65	45	1,053	1,425,628	178,978	3,944,456
Turun ja Porin	35	22	57	2,085	198	10	2,293	2,816,683	357,098	8,778,079
Hämeen	51	12	63	1,155	94	25	1,274	1,584,240	163,164	3,005,801
Viipurin	30	11	41	2,006	201	7	2,214	2,464,951	344,154	8,169,777
Mikkelin	5	9	14	473	24	6	503	500,000	54,339	1,208,755
Kuopion	8	10	18	746	17	4	767	1,077,780	136,374	2,647,732
Vaasan	32	52	84	814	47	5	866	841,829	86,186	1,610,589
Oulun	12	24	36	1,065	166	18	1,249	960,186	171,918	3,931,508
Summa	197	158	355	9,287	812	120	10,219	11,671,297	1,492,211	33,296,697
				1892.						
Uudenmaan	26	18	44	1,176	102	19	1,297	1,603,551	174,603	4,131,267
Turun ja Porin	34	25	59	1,786	155	10	1,951	2,921,327	310,824	8,425,412
Hämeen	47	20	67	1,111	77	19	1,207	1,701,147	151,826	3,060,841
Viipurin	30	11	41	2,230	178	3	2,411	2,846,736	369,239	9,091,315
Mikkelin	8	8	16	560	38	8	606	585,148	69,440	1,524,217
Kuopion	8	9	17	752	22	4	778	961,055	114,473	2,445,576
Vaasan	34	60	94	818	45	12	875	881,267	90,327	1,819,195
Oulun	13	25	38	1,092	173	35	1,300	1,011,767	156,879	3,760,913
Summa	200	176	376	9,525	790	110	10,425	12,511,998	1,437,611	34,258,736
				1893.						
Uudenmaan	25	15	40	1,194	113	18	1,325	1,553,181	177,441	4,227,651
Turun ja Porin	37	27	64	2,024	205	13	2,242	3,020,567	311,390	8,504,078
Hämeen	40	19	59	1,031	90	7	1,128	1,644,621	142,597	2,825,624
Viipurin	32	11	43	2,195	174	12	2,381	2,903,275	368,752	9,385,738
Mikkelin	10	9	19	677	27	—	704	665,493	77,188	1,745,963
Kuopion	9	9	18	881	30	4	915	1,161,803	132,276	2,796,025
Vaasan	26	69	95	813	40	9	862	777,477	79,374	1,710,978
Oulun	13	26	39	1,266	221	51	1,538	1,085,425	168,300	4,055,832
Summa	192	185	377	10,081	900	114	11,095	12,811,842	1,457,318	35,251,889

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä ä n i. Gouvernements.	Sahojen lukumäärä. <i>Nombre de scieries.</i>			Työväen määrä. <i>Gens de travail.</i>			Summa. <i>Total.</i>	Sahattuja tukkeja, kappaleita. <i>Billes sciées, pièces.</i>	Tuotannon määrä kuitto- metreissä. <i>Production des scieries en mètres cubes.</i>	Tuotannon bruttoarvo, markkaa. <i>Valeur de la production en marcs.</i>
	Höyry- à vapeur.	Vesi- à eau.	Summa. <i>Total.</i>	Miehiä. <i>Hommes.</i>	Vainonpuolia. <i>Femmes.</i>	Lapsia alle 15 vuorokautta ou dessous de 15 ans.				
				1894.						
Uudenmaan	23	20	43	1,175	139	15	1,329	1,881,160	197,684	4,779,975
Turun ja Porin	37	26	63	1,976	214	21	2,211	3,263,983	330,915	9,131,838
Hämeen	46	17	63	1,104	94	11	1,209	1,933,622	192,969	3,672,726
Viipurin	36	7	43	2,293	224	3	2,520	3,026,049	391,422	10,015,069
Mikkelin	10	10	20	676	38	1	715	789,554	74,948	1,605,460
Kuopion	8	11	19	962	23	1	986	1,363,193	149,283	3,252,015
Vaasan	34	68	102	882	43	4	929	996,612	92,306	1,936,894
Oulun	13	22	35	1,166	183	18	1,367	919,023	152,170	3,854,357
Summa	207	181	388	10,234	958	74	11,266	14,173,196	1,581,697	38,248,334
				1895.						
Uudenmaan	21	25	46	1,148	128	19	1,295	1,698,473	195,762	4,510,970
Turun ja Porin	41	34	75	2,158	241	14	2,413	3,676,102	414,763	10,816,222
Hämeen	49	20	69	1,218	90	11	1,319	2,162,633	221,311	4,207,687
Viipurin	37	12	49	2,529	242	3	2,774	2,934,497	402,776	9,709,374
Mikkelin	12	7	19	675	35	—	710	825,852	96,070	1,895,428
Kuopion	9	10	19	960	21	—	981	1,151,961	136,853	2,748,217
Vaasan	40	71	111	971	41	27	1,039	1,135,157	109,221	2,158,765
Oulun	11	28	39	1,340	201	19	1,560	1,043,949	195,282	4,625,621
Summa	220	207	427	10,999	999	93	12,091	14,628,624	1,772,038	40,672,284

16. Tietoja Suomen kaupungeille kuuluvasta maasta, y. m. asiantilan mukaan vuoden 1895 lopulla.

Superficie des terres etc. appartenants aux villes à la fin de l'année 1895.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Kaupungit. Villes.	Kaupungille kuuluvaa maata. Terres appartenants aux villes.								Torit ja avonaiset paikat. Marchés.		Katuja. Rues.		Taloja. Propriétés.							
	Koko pinta-ala. Toute la superficie.	Siitä De la superficie appartient							Luku. Nombre.	Yhteensä Hectares.	Luku. Nombre.	leveys Largeur, mètres.	yhteensä Longeur, mètres.	Luku. Nombre.	Siitä De ce nombre appartenant à					
		kaupungin asema-ala la ville	tiet aux voies	puistot ja kävely- paikat aux jardins et pro- menades	viljellyt tilukset aux champs	niityt ja laitumet aux prés et pâtis	metsät aux bois	muu maa ja jou- mat aux autres caldes.							Suomen valtion omistamia. l'état de Finlande.	Venäjän valtion omistamia. la couronne Russe.	kaupungin omistamia. la ville.	seurakunnan omistamia. la paroisse.	yksityisten yhäyskun- tain tai seurojen omistamia. congrégations.	yksityisten omistamia. particuliers.
Hehtaaria. Hectares.	hehtaaria. — hectares.																			
Helsinki	1,489	242	201		1,046				29	33	117	9—24	45,587	¹⁾ 1,325	51	13	46	84	1,131	
Porvoo	1,003	81	1	4	158	172	452	135	3	4	25	4—30	14,317	297	4	—	5	1	4	283
Loviisa	1,360	69	6	7	73	164	963	78	5	3	36	4—18	8,356	297	1	—	10	—	—	286
Tammisaari	1,304	36	3	1	490	138	482	154	5	4	36	5—24	6,502	192	2	—	5	1	2	182
Hankoniemi	316	14	9	2	54	5	148	84	5	3	16	18	386	156	2	—	2	—	—	152
Turku	2,770	1,020	8	57	453	230	500	502	12	32	106	18	63,300	²⁾ 830	10	2	252	—	7	559
Naantali	191	45	10	1	12	23	100	—	3	?	8	7	2,700	187	—	—	4	—	—	183
Maarianhamina	300	69	7	2	—	213	—	9	2	2	14	15—24	7,898	93	1	—	4	—	—	88
Uusikaupunki	1,219	76	1	7	158	74	197	706	4	8	19	17	12,154	242	—	—	6	—	2	234
Rauma	3,059	153	5	21	424	60	644	1,752	7	6	23	6—18	8,729	293	—	—	6	1	—	286
Pori	3,215	141	28	50	561	1,603	653	179	9	9	50	9—24	28,243	496	3	—	19	1	7	466
Hämeenlinna	1,165	35	?	?	143	180	481	?	4	5	22	12	20,000	242	6	—	4	1	4	227
Tampere	958	198	15	16	165	51	411	102	9	10	63	11—36	36,411	771	1	—	10	—	5	755
Viipuri	1,034	978	56	—	—	—	—	—	10	19	105	12—30	53,386	987	20	15	16	6	12	918
Hamina	3,445	77	7	1	123	703	2,193	341	4	4	30	17	9,778	330	5	4	5	2	3	311
Lappeenranta	343	82	77	21	—	—	—	163	5	5	18	17	6,034	231	11	12	6	3	3	196
Käkisalmi	1,367	80	1	4	174	140	923	45	1	1	32	18	14,458	217	1	—	5	1	1	209

¹⁾ Väenlaskutilaisuudessa 1 p:nä Joulukuuta 1890. — ²⁾ Kokonaisia tontteja.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Kaupungit. Villes.	Kaupungille kuuluvaa maata. Terres appartenants aux villes.								Torit ja avo- naiset paikat. Marches.		Katujen Rues.			Taloja. Propriétés.						
	Koko pinta-ala. Toute la superficie.	Siitä De la superficie appartient							Jalku. Nombre.	Yhteensaskettu ala hehtaareissa. Hectares.	Jalku. Nombre.	leveys metreissa. Largeur, mètres.	yhteensaskettu pituus metreissa. Longeur, mètres.	Jalku. Nombre.	Siitä De ce nombre appartenant à					
		muu maa ja jou- maat aux autres calés.	metelit aux bois	niityt ja latumet aux prés et pâtis.	viljelyt tilukset aux champs	puistot ja kave- lypaikat. aux jardins et promenades	tiet aux voies	kaupungin asema- ala à la terrein de la ville							Suomen valtion omistamia. la couronne Russe. l'Etat de Finlande.	Venäjän valtion omistamia. la couronne Russe. la ville.	kaupungin omistamia. la paroisse.	seurakunnan omistamia. la paroisse.	yksityisten yhäyskuntain tai seurujen omistamia. congrégations.	yksityisten omistamia. particuliers.
	Hehtaaria. Hectares.	hehtaaria. — hectares.																		
Sortavala	82	34	19	21	?	3	?	0,3	4	5	40	20	11,151	132	—	—	6	1	2	123
Kotka	827	79	14	6	39	30	444	215	3	4	20	11—18	6,590	282	—	2	13	—	2	265
Mikkeli	658	104	?	?	99	?	?	30	2	?	14	?	?	130	4	—	5	—	1	120
Heinola	2,837	42	4	4	304	189	1,687	607	3	3	12	14	5,600	100	—	—	6	1	2	91
Sovonlinna	75	21	?	6	19	?	?	19	?	?	19	12	5,500	146	1	—	4	1	3	137
Kuopio	5,325	139	24	5	368	408	4,381		4	8	35	4—18	35,778	693	35	1	11	—	7	639
Joensuu	1,375	163	11	5	15	500	440	241	6	7	17	15—18	24,117	160	4	—	4	—	1	151
Iisalmi	1,072	76	0,5	5	124	96	541	230	4	6	13	18—36	5,772	58	—	—	3	—	—	55
Nikolaikaupunki	3,977	192	15	25	1,471	627	1,388	259	5	6	29	12—36	25,452	2) 436	7	1	7	1	4	416
Kaskinen	761	100	1	3	40	150	417	50	4	5	19	12	16,874	137	—	—	4	1	—	132
Kristiinankaupunki	3,541	32	5	30	592	296	2,442	144	7	4	17	4—9	7,112	253	—	—	4	2	3	244
Uusikaarlebyy	2,125	48	1	6	260	148	1,650	12	1	1	16	17—35	8,651	140	1	—	2	1	—	136
Pietarsaari	1,794	46	0,2	22	358	219	964	185	3	2	34	6—16	9,046	275	2	—	4	1	1	267
Kokkola 3)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jyväskylä	628	46	17	11	104	12	372	66	2	3	11	15	6,892	143	4	—	4	—	—	135
Oulu	4,700	135	25	41	691	987	2,354	467	4	5	30	12—14	25,430	752	8	—	9	2	8	725
Raahe	1,963	60	5	140	438	362	862	96	5	3	15	—	9,500	418	1	—	8	2	5	402
Tornio	7,466	22	—	4	260	99	4,276	2,805	2	2	14	7—9	8,000	107	1	1	3	1	1	100
Kajaani	11,274	36	1	13	147	350	9,677	1,050	6	5	10	10	5,000	96	1	—	6	1	1	87
Kemi 3)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Sitäpaitsi 2 lyhyttä poikkikatua. — ²⁾ Rakennettuja. — ³⁾ Tyydyttäviä tietoja puuttuu.

17. Maanteitä ja siltoja Suomessa vuonna 1895.

Routes et ponts en 1895.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä ä n i. Gouvernements.	Vuoden lopussa teki kilomeetterimäärä. <i>Longeur des routes en kilomètres à la fin de l'année.</i>			Vuoden lopussa löytyi. — <i>A la fin de l'année il y avait.</i>								
				Rautasiltoja. <i>Ponts de fer.</i>		Kivisiltoja. <i>Ponts de pierre.</i>		Puusiltoja. <i>Ponts de bois.</i>		Summa siltoja. <i>Total.</i>		Lauttoja. <i>Bacs.</i>
	Yleisiä maanteitä. <i>Grandes routes.</i>	Voies des villages.	Kyläteitä. <i>Total.</i>	Kappaleita. <i>Nombre.</i>	Yhteensä pituus metreissä. <i>Longeur en mètres.</i>	Kappaleita. <i>Nombre.</i>	Yhteensä pituus metreissä. <i>Longeur en mètres.</i>	Kappaleita. <i>Nombre.</i>	Yhteensä pituus metreissä. <i>Longeur en mètres.</i>	Kappaleita. <i>Nombre.</i>	Yhteensä pituus metreissä. <i>Longeur en mètres.</i>	
Uudenmaan	2,194	2,149	4,343	3	59	225	2,607	647	10,562	875	13,228	14
Turun ja Porin	3,112	3,270	6,382	2	36	531	6,172	966	11,583	1,499	17,791	47
Hämeen	2,845	1,971	4,816	7	196	155	1,750	793	8,718	955	10,664	5
Viipurin	3,945	4,638	8,583	13	400	204	4,042	953	15,891	1,170	20,333	17
Mikkelin	1,801	1,345	3,146	—	—	69	2,088	183	2,475	252	4,563	10
Kuopion	3,029	1,575	4,604	1	6	219	3,587	616	8,187	836	11,780	26
Vaasan	4,216	2,641	6,857	8	70	724	8,778	1,017	10,801	1,749	19,649	11
Oulun	1)3,825	1,835	5,660	1	83	117	2,187	1,116	11,922	1,234	14 192	45
Summa	24,967	19,424	44,391	35	850	2,244	31,211	6,291	80,139	8,570	112,200	175

1) Tästä 53 kilom. ratsastietä Sodankylässä.

18. Aikakautena 1891—1895 tapahtu-

Nombre des faillites

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		1891.			1892.			1893.		
	L ä ä n i. Gouvernements.	Lokumäärä. Nombre.	Varoja asemanilla mukana markkoissa. Actifs.	Velkoja asemanilla mukana markkoissa. Passifs.	Lokumäärä. Nombre.	Varoja asemanilla mukana markkoissa. Actifs.	Velkoja asemanilla mukana markkoissa. Passifs.	Lokumäärä. Nombre.	Varoja asemanilla mukana markkoissa. Actifs.	Velkoja asemanilla mukana markkoissa. Passifs.
1	Uudenmaan	²⁾ 101	2,235,132	2,641,096	160	12,996,273	12,724,757	137	10,981,664	10,167,630
2	Turun ja Porin	51	1,925,245	2,143,636	79	4,241,519	4,364,896	60	1,433,460	1,955,009
3	Hämeen	28	623,998	740,316	63	1,298,226	1,453,305	60	3,778,279	3,619,246
4	Viipurin	30	1,305,033	1,377,042	43	973,378	1,099,265	53	3,796,625	3,500,284
5	Mikkelin	¹⁾ 7	387,711	364,468	11	431,239	475,974	10	127,594	171,638
6	Kuopion	21	589,269	663,599	29	631,884	757,018	22	215,472	262,385
7	Vaasan	¹⁾ 36	1,136,687	1,282,260	¹⁾ 53	2,592,897	2,577,877	¹⁾ 56	907,111	1,024,992
8	Oulun	7	642,118	629,183	9	207,647	329,515	15	277,691	329,360
9	Summa	⁴⁾ 281	8,845,193	9,841,600	¹⁾ 447	23,373,063	23,782,607	¹⁾ 413	21,517,896	21,030,544
10	Siitä kaupungeissa . . .	²⁾ 248	8,205,572	9,036,580	354	21,159,183	21,000,111	321	19,044,091	18,375,526
11	» maalaiskunnissa . .	²⁾ 33	639,621	805,020	¹⁾ 93	2,213,880	2,782,496	¹⁾ 92	2,473,805	2,655,018

¹⁾ Sitä paitsi 1, jonka varat ja velat olivat tuntemattomia. —

²⁾ » 2, » »
³⁾ » 3, » »
⁴⁾ » 4, » »
⁵⁾ » 6, » »
⁶⁾ » 8, » »

neitten konkurssein lukumäärä.

en 1891—1895.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1894.			1895.			Summa 1891—1895.			
Lukumäärä. Nombre.	Varoja asemanilla mukana markeissa. Actifs.	Velkoja asemanilla mukana markeissa. Passifs.	Lukumäärä. Nombre.	Varoja asemanilla mukana markeissa. Actifs.	Velkoja asemanilla mukana markeissa. Passifs.	Lukumäärä. Nombre.	Varoja asemanilla mukana markeissa. Actifs.	Velkoja asemanilla mukana markeissa. Passifs.	Velkoja enemmän kuin varoja (-) tai päinvastoin (+). Excedant des passifs (-) ou au contraire (+).
73	6,911,742	7,080,845	55	1,266,065	1,608,057	²⁾ 526	34,390,876	34,222,385	+ 168,491
50	1,301,795	1,555,686	62	526,662	551,589	302	9,428,681	10,570,816	— 1,142,135
²⁾ 37	497,116	538,767	49	682,851	841,312	²⁾ 237	6,880,470	7,192,946	— 312,476
39	906,739	965,251	25	167,320	287,651	190	7,149,095	7,229,493	— 80,398
6	53,198	84,739	7	65,269	72,641	¹⁾ 41	1,065,011	1,169,460	— 104,449
15	269,734	317,722	14	1,103,683	1,035,280	101	2,810,042	3,036,004	— 225,962
24	349,227	409,553	32	1,698,160	2,108,396	³⁾ 201	6,684,082	7,403,078	— 718,996
3	24,563	310,066	14	213,972	257,021	48	1,365,991	1,855,145	— 489,154
²⁾ 247	10,314,114	11,262,629	258	5,723,982	6,761,947	²⁾ 1,646	69,774,248	72,679,327	— 2,905,079
185	9,491,260	10,154,773	182	4,928,893	5,556,683	²⁾ 1,290	62,828,999	64,123,673	— 1,294,674
²⁾ 62	822,854	1,107,856	76	795,089	1,205,264	²⁾ 356	6,945,249	8,555,654	— 1,610,405

Encore 1, dont on ne savait ni les actifs, ni les passifs.

» 2, » »
 » 3, » »
 » 4, » »
 » 6, » »
 » 8, » »

19. Erityisluettelo tehdyistä uusista maanteistä kussaki läänissä vuosina
1891—1895.

Specification des routes en construction pendant les années 1891—1895.

1	2	3	4	5			6
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>	Uuden kunnassa valmiiksi tehtyjen teiden yhteensä pituus kilometreissa. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	Tientekoon käytettyitä. <i>Nombre des jour- nées mises au travail.</i>		Tientekoon annettua apua yleisistä varolista. <i>Subvention de l'État.</i>			
		<i>Les journées d'homme.</i>	<i>Les journées d'ouvrage.</i>	Rahassa. <i>En argent.</i>		Jau- hoissa. <i>En fa- rine.</i>	
				<i>Ang.</i>	<i>gr.</i>	hl.	
Uudenmaan lääni.							
1891. Tie Pusulan pitäjässä	?	40	80	120	—	—	
1893. » » »	0,5	50	25	82	75	—	
1894. » » »	1,0	50	50	140	—	—	
Tie Orimattilan pitäjässä	13,0	?	?	5,000	—	—	
Summa vuosilta 1891—95	14,5	140	155	5,342	75	—	
Turun ja Porin lääni.							
1891. Tie Ikaalisten pitäjässä	5,3	?	?	4,000	—	—	
Tie Kilvakkalan kylästä reservikomppanian leiripaikalle Vatulan kylässä Ikaalisten pitäjää	?	?	?	500	75	—	
Tie valta-maantieltä Kankaanpään pitäjässä Siikaisten pitäjän rajalle	16,0	?	?	—	—	—	
Tie Vesunnin kylästä Putajan rahalle Mouhijärvellä . . .	6,4	600	3,000	—	—	—	
Tie Sarkkilan kylästä Punkalaitumen pitäjässä Alastaron pitäjän rajalle	11,8	2,116	3,702	2,000	—	—	
1892. Tie Viljakkalan pitäjästä Ylöjärvelle	6,4	?	?	7,500	—	—	
» » » Hämeenkyröön	8,6	?	?				
» Parkanon pitäjästä Virtain pitäjään	33,7	2,625	7,875				
» Papinniemen kylästä Kiikoisten pitäjään	11,8	1,850	2,300	—	—	—	
1893. » Sampun kylästä Reposuon niitylle	3,9	800	1,200	—	—	—	
1894. » Sapalahden kylästä kirkolle	2,5	100	200	—	—	—	
» Paltvuoren rusthollilta Vehmaan salmelle	6,7	17	300	185	40	—	
» valta-maantieltä Kyröskoskelle	3,0	?	?	2,700	—	—	
» Karkun asemalta valta-maantielle	0,1	?	?	600	—	—	
Siirto	116,2	8,108	18,577	17,486	15	—	

1	2 Vuoden kuluessa valmiiksi tehtyjen teitten yhteensä pituus kilometreissä. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytettyä. <i>Nombre des journées mises au travail.</i>		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'État.</i>		Rahassa. <i>En argent.</i>		Jauhoissa. <i>En farine.</i>	
		Hevospäivä-töitä. <i>Les journées d'équitation.</i>		Miehenpäivä-töitä. <i>Les journées d'homme.</i>		<i>fr.</i>	<i>pa.</i>	<i>hl.</i>	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	116,2	8,108	18,577	17,486	15	—	—	—	—
1895. Valta-maantien oikominen Kuusiston pitäjässä	0,7	?	?	982	—	—	—	—	—
Tie Lielahden kylästä valta-maantielle Timmersuon luona Paraisissa	5,0	302	693	—	—	—	—	—	—
Tie Marjanimeltä Kaitaniemelle Kustavin pitäjässä	1,0	?	?	1,494	55	—	—	—	—
Tie Hanninkylästä Laitakarin satamaan Luvian kappe-lissa	4	420	485	800	—	—	—	—	—
Tie Heittolan kylästä Ikaalisten pitäjässä valta-maantielle Ikaalisten kirkon ja Parkanon pitäjän välillä	1	300	450	—	—	—	—	—	—
Tie Vatulao kylästä Ikaalisten pitäjässä valta-maantielle Vatulan ja Kilvakkalan kylien välillä	1,2	150	350	—	—	—	—	—	—
Tie Mustanojan kylästä Myöntäjän kylään Lavian pitä-jässä	11,0	330	770	—	—	—	—	—	—
Summa vuosilta 1891—95	140,1	9,610	21,325	20,762	70	—	—	—	—
Hämeen lääni.									
1891. Tie Tehin kylästä Ruolahden kylään Kuhmoisten pitäjässä	4,8	400	500	—	—	—	—	—	—
Tie Kortelahden talosta Ruolahden kyläntielle Kuhmois-ten pitäjässä	2,5	200	300	—	—	—	—	—	—
1892. Tie Hiliältä Jokelaan (vanha kyläntie, jota on leven-netty)	21,0	?	?	—	—	—	—	—	—
Tie Veckman'in talolta Luopioisten kirkonkylässä valta-maantielle	2,5	?	?	—	—	—	—	—	—
Tie Pälkäneen pitäjässä Hauhon pitäjän rajalta Kanga-salan pitäjän rajalle. Työtä jatkettu 1894	19,5	2,350	3,100	—	—	—	—	—	—
Tie Pälkäneen kirkonkylästä Luopioisten pitäjän rajalle .	12,5								
Tie Pälkäneen kirkonkylästä Sahalahden pitäjän rajalle .	10,5								
Tie Sahalahden pitäjässä Pälkäneen pitäjän rajalta Kuh-malahden pitäjän rajalle. Työtä jatkettiin 1894	16,5	1,000	1,400	—	—	—	—	—	—
Tie Harakan mäen luona Vesilahden pitäjässä	0,2	75	125	—	—	—	—	—	—
Siirto	90,0	4,025	5,425	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5			6		
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>	Vuoden kuluessa valmistet- tujen yhteenlaskettu pituus kilometreissä. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	Tientekoon käytettyitä. <i>Nombre des jour- nées mises au travail.</i>	Hevospäivä- työtä. <i>Les journées d'homme.</i>	Miehensä- työtä. <i>Les journées d'homme.</i>	Tientekoon annet- tua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'État.</i>				
					Rahassa. <i>En argent.</i>		Jau- hoissa. <i>En fa- rine.</i>		
					Fmg.	ps	hl.		
Siirto	90,0	4,025	5,425	—	—	—			
1892. Tie Tottijärven pitäjässä Tottijärven kansakoululta Ken- nolan kylään Pirkkalan pitäjässä. Rakennettiin vuo- sina 1892—1893; 11:n km. pituudelta	11,0	25	500	—	—	—			
1893. Tie Kuohijärven kylästä Sapien kylään Hauhon pitäjässä Tie Kaakkilan kyläntieltä Näppilän salmelle Lempäälän pitäjässä	7,5	?	?	—	—	—			
Tie Teiskon tieltä Halimaan pysäkillä Kangasalla. Raken- nettiin 1893—1894	3	600	1,300	—	—	—			
1894. Kyläntie Pasin talolta Valkealan kylässä Kuhmoisten pitä- jää Kylämaan talolle samassa kylässä	5,6	1,450	850	—	—	—			
1895. Tie Janakkalassa Turengin kylästä Vanajan pitäjän ra- jalle	8,2	1,050	1,325	—	—	—			
Kyläntie Lopella Helsinkiin viedä maantieltä Sajanie- men kylän luona Riikimäelle viedä maantielle Hii- volan talon luona Janakkalan pitäjässä. Koko tie 10 km, työn alla vuoden kuluessa	2	50	100	27	—	—			
Kyläntie Kyyrärän kyläntieltä Parankosken kylään Luo- pioisten kappelissa. Koko tien pituus 7,5 km. . . .	—	15	40	—	—	—			
	?	?	?	—	—	—			
Summa vuosilta 1891—95	127,3	7,215	9,546	27	—	—			
Wiipurin lääni.									
1891. Tie Kymin pitäjässä	1,5	600	800	—	—	—			
Tie Sippolan pitäjässä valta-maantieltä Viialan kylässä Myllykosken asemalle. Työtä jatkettiin 1892	1,0	850	950	—	—	—			
Tie Kirvun pitäjässä Sairalan kestäkievarista talolle No 6 Sairalan kylässä	5,3	900	1,200	—	—	—			
1892. Tie Uudenkirkon pitäjässä Makulan kylästä Halilan kylään Tie Kymin pitäjässä Tavastilan rautatienasemalta Hamin- nan tielle. Työ tehty urakalla 6,000 markasta kunnan varoja	1,1	240	150	1,200	—	—			
	2,7	—	—	800	—	—			
Siirto	11,6	2,590	3,100	2,000	—	—			

1	2	3	4	5	6
Tiet, joita on tehty. Les nouvelles routes.	Vuoden kuhussa valmiiksi tehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus kilometreistä. Longueur, en kilomètres.	Tientekoon käytettyitä. Nombre des journées mises au travail.		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. Subvention de l'État.	
				Rahassa. En argent.	Jauhoissa. En farine.
		Les journées d'attelage.	Hevospäivä-töitä. Les journées d'homme.	Miehempäivä-töitä. Les journées d'homme.	Franc.
Siirto	11,6	2,590	3,100	2,000	—
1892. Tie Sakkolan pitäjässä Tapparin talolta Laatoken rannalle. Työ tehty urakalla 772 markasta 50 p:stä kunnan varoja	2,1	—	—	—	—
Tie Suojärven pitäjässä Kuikkaniemen kylästä Lietteisten kylään	17	2,657	9,604	18,697	50
1893. Maantie Kirvun kirkonkylästä Käkisalmeen vievälle maantielle	12	306	503	—	—
Tie Kaukolan pitäjässä Ahoniemen kylästä Ojajärven asemalle	3	500	2,040	—	—
1894. Tie Kirvun pitäjässä Mertjärven kylästä Laukkalan kylään	4,3	140	60	—	—
Tie Kirvun pitäjässä Sairalan kylästä Antrean pitäjän rajalle. Koko tien pituus 9,6 km.	5,3	150	100	—	—
Tie Kirvun kirkolta Hiitolan pitäjän rajalle. Koko tien pituus 23,5 km.	5,3	145	418	—	—
Tie Heinjoen pitäjässä Heinjoen maantieltä Kämärän tielle. Tien kustannusarvio 2,124 markkaa 50 p:ää	6,5	354	512	—	—
Tie Raudun pitäjässä Sumpulan kylästä Riiskan kylään	1	48	40	—	—
Tie Sortavalan pitäjässä Sortavala-Uukuniemin maantieltä Tuokslahden rautatiensillalle	13,6	150	450	—	—
Tie Rytyn rautatiensillalta Sortavalan pitäjässä Sortavala-Ruskealan maantielle	12,8	135	350	—	—
1895. Teitä Uudenkirkon pitäjässä	45	12,600	25,200	—	—
» Kuolemajärven »	20	4,000	8,000	—	—
Tie Kirvun pitäjässä	35	401	855	—	—
» Heinjoen pitäjässä	7	162	204	—	—
» Sortavalan pitäjässä	0,9	215	365	—	—
Summa vuosilta 1891—95	202,4	24,553	51,801	20,697	50
Mikkelin lääni.					
1891. Tie Hartolan pitäjän rajalta Mäntyharjun pitäjän rajalle	4,8	—	—	—	208
Siirto	4,8	—	—	—	208

1	2 Vuoden kuluksa valmiiksi tehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus kilometreittäin. <i>Longueur, en kilometres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytetyitä. <i>Nombre des journées mises au travail.</i>		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'État.</i>		Rahassa. <i>En argent.</i>		Janoissa. <i>En jano.</i>	
		Miehennäitä. <i>Les journées d'homme.</i>		Hevospäiviä. <i>Les journées de cheval.</i>		Fmg.		hl.	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	4,8	—	—	—	—				208
1891. Tie Joutsan pitäjän kirkonkylästä Ruovasmäen kylään Hartolan pitäjässä	24,6	600	1,200	—	—				777
Tie Yläkuonan kylästä Kerimäen pitäjässä Vuokalan kylään. Työ tehty urakalla 8,100 markasta	21,4	—	—	—	—				—
1892. Tie Mieskomäen kylästä Joutsan pitäjässä Leivonmäen pitäjän kirkonkylään. Rakennettiin 1892 ja 1895	6,5	1,789	4,750	4,841	50				—
Tie Kerimäen pitäjän rajalta Heinäveden pitäjän rajalle. Koko tien pituus 38 km.	6	500	1,000	—	—				—
Tie Kerman sahalla Heinäveden pitäjässä Liperiin ja Savonrantaan. Rakennettiin 1892—1895	40	5,100	18,600	10,000	—				—
Tie Juvolan kylästä Hankavaaran kylään Savonrannan pitäjässä. Koko tien pituus 7 km.	3	?	?	2,000	—				—
1894. Tie Joutsan pitäjän rajalta Hartolan pitäjän rajalle . .	23	600	1,200	—	—				471
Tie Sulkavan pitäjästä Ruokolahden pitäjään. Koko tien pituus 10 km.	2	25	2,200	3,111	70				—
Tie Kantalan kylästä Haukivuorella Virtasalmelle. Rakennettiin 1894 ja 1895, osaksi (?) urakalla 6,000 markasta kunnan varoja	15,5	2,100	1,889	—	—				—
Tie Pieskämmällä. Koko tien pituus 15 km.	3	300	2,700	—	—				—
Tie Sulkavan pitäjästä Torsantalon kylään Puumalan pitäjässä. Koko tien pituus 36 km.	?	—	800	800	—				—
1895. Tie Joutsan pitäjästä Ihantmäen kylään. Tie rakennettu urakalla	1,5	1,020	—	—	—				—
Summa vuosilta 1891—95	151,3	12,034	34,339	20,753	20				1,456
Kuopion lääni.									
1891. Tie Kasurilasta Kolmisopen kylään Kuopion pitäjässä. Työ tehty urakalla sekä jatkettu v:sta 1890. Koko tien pituus 7,5 km.	5,4	—	—	—	—				—
Siirto	5,4	—	—	—	—				—

1	2 Vuoden kuluessa valmiiksi tehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus kilometreissä. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytettyitä. <i>Nombre des jours mises au travail.</i>				Tientekoon annet- tua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'Etat.</i>			
						Rahassa. <i>En argent.</i>		Jau- hoissa. <i>En fa- rine.</i>	
		<i>Les journées d'attelage.</i>		<i>Miehentä- vitys. Les journées d'homme.</i>		<i>Fr.</i>	<i>q.</i>	hl.	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	5,4	—	—	—	—	—	—	—	—
1891. Tie Heinämäen kyläntieltä Lampaanjärven kylään Pielaveden pitäjässä. Työ tehty urakalla sekä jatkettu v:sta 1890. Koko tien pituus 5,3 km.	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Tie valta-maantieltä Pielaveden ja Kiuruveden välillä Nousialan kylään Pielaveden pitäjässä. Työ tehty urakalla sekä jatkettu v:sta 1890. Koko tien pituus 5,3 km.	3,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Tie valta-maantieltä Pielaveden ja Keiteleen välillä Vuonamon kylään Keiteleen pitäjässä. Työ tehty urakalla sekä jatkettu v:sta 1890. Koko tien pituus 3,2 km.	1,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Tie Keiteleen kirkolta Viitasaaren pitäjän rajalle. Työ tehty urakalla	9,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Tie Pellosmäen kylästä Kuopion pitäjässä Karttulaan Kartulan pitäjässä. Työ tehty urakalla	15,5	—	—	8,000	—	—	—	—	—
Kyläntie Valkeamäen kyläntieltä Saamaisten kylään Leppävirran pitäjässä. Työtä jatkettu edelliseltä aikakaudelta. Koko tiematka 10,7 km.	8	192	401	—	—	—	—	—	—
Tie Lempyystä Salmelle Suonnejoen pitäjässä. Koko tiematka 5,3 km.	?	?	?	—	—	—	—	—	—
Kyläntie valta-maantieltä Kuopion ja Jyväskylän välillä Särkisalon kylään Rautalammella. Työ tehtiin urakalla 1891—1892	25	?	?	6,000	—	—	—	—	—
Säkinmäen kyläntie valta-maantieltä Kuopion ja Jyväskylän välillä Säkinlahdelle Hankasalmen pitäjässä. Rakennettiin 1891—1893	9,6	?	?	5,700	—	—	—	—	—
Tie Nilsin pitäjässä	12,8	2,280	1,146	—	—	—	—	—	—
Valta-maantie Purujärven kylästä Kesälahden pitäjässä Kesälahden ja Kerimäen rajalle	1	112	437	—	—	—	—	—	—
Kesälahden pitäjässä Totkunniemen kyläntie	6,4	139	366	—	—	—	—	—	—
1892. Tie Keiteleeltä Vesantoon. Työ tehty urakalla	23	—	—	—	—	—	—	—	—
Siirto	124,8	2,723	2,350	19,700	—	—	—	—	—

1	2 Vuoden kuluksa valmistettujen teitten yhteenlaskettu pituus kilomeetreissa. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytettyä. <i>Nombre des jours mises au travail.</i>		Tientekoon käytettyä. <i>Les journées d'homme.</i>		Tientekoon annettu apua yleisistä varjoista. <i>Subvention de l'État.</i>		Rahassa. <i>En argent.</i>	
		Hevospari- toita. <i>Les journées d'équipes.</i>		Miehenpari- toita. <i>Les journées d'homme.</i>		Fmg.		Jan- hoissa. <i>En fa- rine.</i>	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	124,8	2,723	2,350	19,700	—	—			
1892. Tie Suonnejoen pitäjässä valta-maantieltä Kuopion ja Suonejoen välillä Salmen asemalle. Työ tehty urakalla	5	—	—	—	—	—			
Hankamäen kyläntie Hankasalmen pitäjässä. Työ tehtiin 1892 ja seuraavana vuonna	5	?	?	? 1,143	70	—			
Suolikosken kyläntie Hankasalmen pitäjässä. Koko tiematka 5 km.	2	25	60	—	—	—			
Tie Salahmin kylästä Iisalmen pitäjässä Luupuveden kylään Kiuruveden pitäjässä.	7,2	574	1,351	—	—	—			
Kaarakkalan kyläntie Iisalmen pitäjässä	10,3	?	?	16,180	60	—			
Tie Nilsin kirkonkylästä valta-maantielle Rautavaaran ja Rutakon välillä. Rakennettiin 1892—1895	52,9	?	?	70,227	36	—			
1893. Tie Tossavanlahdelta Keiteleen pitäjässä Pihtiputaan maantielle. Rakennettiin 1893—1895	6	—	2,030	3,870	23	—			
Kyläntie valta-maantieltä Kuopion ja Oulun välillä Iho- tunlahteen Hernejärven kylässä Iisalmen pitäjässä. Koko tiematka 22 km.	16	?	?	6,492	51	—			
Kyläntie Sutelasta Korpijärvelle Nilsin pitäjässä	17,5	510	22,968	22,548	44	—			
Maantie Viitaniemen kylästä Kaavin pitäjässä Juu'an pitäjän kirkonkylään. Rakennettiin 1893—1894	16	? 2,300	? 3,500	12,400	—	—			
Maantie Sysmän kylästä Polvijärven kappelin kirkonkylään. Rakennettiin urakalla 1893—1895	24,5	?	?	12,253	20	?			
Maantie Juukan ja Petäjäjärvi-Kaavin välillä. Rakennettiin 1893—1894	28	?	?	41,200	—	—			
Kyläntie Pankakosken kylästä Hattuvaaran kylään Pielisjärven pitäjässä. Rakennettiin 1893—1894	27,4	?	?	23,648	42	—			
Kyläntie Pielisjärven pitäjässä Viekin kautta Höljäkään	41	?	?	4,483	—	—			
Maukkulan mäkien oikaiseminen Ilomantsissa	4,5	?	?	7,500	—	—			
Kyläntie Ilomantsissa Lylykoskelta Kivilahdelle. Rakennettiin 1893—1894	23	?	?	54,000	—	—			
Maantie Tohmajärven pitäjässä Värttilän ruukin ja Havuvaaran välillä. Rakennettiin 1893—1895	12	?	?	12,216	40	—			
Siirto	423,1	6,132	32,259	307,863	86	—			

1	2 Vuoden kuluksa valmiiksi tehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus kilometreissä. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytettyjä. <i>Nombre des journées mises au travail.</i>		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'État.</i>		Rahassa. <i>En argent.</i>		Jauhoissa. <i>En farine.</i>	
		Meheimmät- toit. <i>Les journées d'homme.</i>		Hevospari- toit. <i>Les journées d'équidé.</i>		<i>fr.</i>	<i>ps.</i>	<i>hl.</i>	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	423,1	6,132	32,259	307,863	86	—	—	—	—
1893. Tie Kemien kylästä Ilomantsin maantielle	4,2	?	?	7,000	—	—	—	—	—
1894. Tie Kemien kylästä Tohmajärven rautatieasemalle . . .	3	348	279	1,169	27	—	—	—	—
1895. Tie Hankasalmen pitäjässä Hankasalmen kirkolta Raita- ahonmäen kylään. Koko tiematka 6 km. Työ tehty urakalla	2,5	—	—	516	—	—	—	—	—
Kyläntie Polvijärven pitäjässä Joensuu-Polvijärven maan- tieltä Höytiäisen rannalle Kunnasniemen kylässä. Työn toimitti kyläkunta. Koko tiematka 11 km.	—	?	?	—	—	—	—	—	—
Summa vuosilta 1891—1895	432,8	6,480	32,538	316,549	13	—	—	—	—
Waasan lääni.									
1891. Tie Maksamaan kylästä Tottesundin laivasillalle	2,1	?	?	2,856	—	—	—	—	—
Tie Raippaluodossa Långskär'in lahdesta Nabböraan. Työtä jatkettu edelliseltä aikakaudelta. Koko tien pituus 3,2 km.	1,6	197	1,211	—	—	—	—	—	—
Tie Laukaalta Jyväskylään	1	500	200	—	—	—	—	—	—
Tie Konginkankaan kirkonkylästä Kannon taloon Pyyrin- lahden kylässä	5,4	324	1,072	—	—	—	—	—	—
Tie Itolan talosta Viitasaarella, Rautalamille vievällä tiellä, Keiteleen pitäjän rajalle. Tietä jatkettu v:sta 1890	19,2	?	?	10,000	—	—	—	—	—
1892. Tie Saarijärven kirkolta Ätsärin pitäjän rajalle. Koko tiematka 35,0 km. Työ tehty urakalla	18,0	—	—	4,000	—	—	—	—	—
Tie Myllymäen asemalta Saarijärven pitäjän rajalle, jossa tie Saarijärveltä Ätsäriin loppuu. Työ tehty urakalla. Koko tiematka 10 km.	7	—	—	3,000	—	—	—	—	—
Tie Karstulan kirkonkylästä Myllymäen asemalle. Työ tehty urakalla. Työ koko tiematalla, 47 km., aloitettiin 1892 sekä jatkettiin vuosina 1893 ja 1894	247	—	—	29,000	—	—	—	—	—
Siirto	101,3	1,021	2,483	48,856	—	—	—	—	—

1	2 Vuoden kuluessa valmiiksi tehtyjen teitten yhteensä pituus kilometreissä. <i>Longueur, en kilomètres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytetyitä. <i>Nombre des jour- nées mises au travail.</i>		Tientekoon käytetyitä. <i>Nombre des jour- nées mises au travail.</i>		Tientekoon annet- tua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'État.</i>		Tientekoon annet- tua apua yleisistä varoista. <i>Subvention de l'État.</i>	
		Rahassa. <i>En argent.</i>		Jau- hoissa. <i>En fa- rine.</i>		Rahassa. <i>En argent.</i>		Jau- hoissa. <i>En fa- rine.</i>	
		<i>Les journées d'homme.</i>	<i>Les journées d'attelage.</i>	<i>Michenpärä- töitä. Les journées d'homme.</i>	<i>Michenpärä- töitä. Les journées d'attelage.</i>	<i>Ang.</i>	<i>pa.</i>	<i>hl.</i>	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	101,3	1,021	2,483	48,856	—	—			
1892. Tie Virtain kirkolta Pihlajaveden pitäjän rajalle. Työ tehty urakalla	18,7	—	—	3,000	—	—			
Tie Pihlajaveden kirkolta Virtain pitäjän rajalle. Työ lopetettu 1893	16	—	—	2,000	—	—			
1893. Tie Nästräskbackenista Norra Vallgrundin kylään Raippa- luodon pitäjässä. Koko tiematka 3 km.	1,5	2	948	53	—	—			
Tie Lanneveden kylästä Saarijärvellä Uuraisten pitäjän kirkolle. Työ lopetettiin 1894	8,5	1,436	6,976	4,000	—	—			
Tie Saarijärven kirkonkylästä Keuruun pitäjän rajalle. Koko tiematka 35,6 km.	30	2,052	11,172	12,000	—	—			
Tie Pyyrinlahden kylästä Konginkankaalla Laukaan pitä- jän rajalle	8	—	2,000	150	—	?			
Tie Evijärven kirkolta pappilaan. Tienteonvelvollisten kustannus Smk. 1,212	2,5	?	?	—	—	—			
Tie Myllymäen rautatienasemalta Keuruun pitäjän rajalle. Tientyö, 11 km., tehtiin urakalla 1,500 markasta . . .	4	—	—	—	—	—			
1894. Tie Luodon kirkolta Kruunupyyn pitäjän rajalle	13	4,800	?	—	—	—			
Tie Multian pitäjän rajalta Saarijärven kirkolle. Raken- nettiin 1894—1895	36	15,592	31,184	13,969	47	—			
Tie Saarijärven kylästä kirkolle	3,5	171	342	—	—	—			
Summa vuosilta 1891—1895	243,0	25,074	55,105	84,028	47	—			
Oulun lääni.									
1892. Tie Hyryn talosta Kuivaniemen pitäjässä Kylmälän talolle Oijärvellä	27	22	3,656	11,963	50	—			
Tie Siipolan talosta Haukiputaan pitäjässä Kaiteron torpalle	5,5	258	678	—	—	—			
Tie Kuusamon kirkolta Vuotungin kautta Paanajärvelle ja Tavajärvelle. Työ tehty urakalla vuosina 1892— 1894	769	—	—	63,684	31	—			
Siirto	101,5	280	4,334	75,647	81	—			

1	2 Vuoden kuluksen valmiiksi tehtyjen teitten pituus <i>Longueur, en kilomètres.</i>	3		4		5		6	
		Tientekoon käytetyitä. <i>Nombre des jours mises au travail.</i>		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista <i>Subvention de l'État.</i>		Rahassa. <i>En argent.</i>		Jau- hoissa. <i>En fa- rine.</i>	
		Miehentä- vöitä. <i>Les journées d'homme.</i>		Miehentä- vöitä. <i>Les journées d'homme.</i>		Ing.		hl.	
Tiet, joita on tehty. <i>Les nouvelles routes.</i>									
Siirto	101,5	280	4,334	75,647	81	—			
1892. Tie Hyrynsalmelta Moisiovaaraan. Tie tehty urakalla vuosina 1893—1894	28,3	—	—	19,300	—	?			
Tie Lehtovaaran kylästä Lahnajärven kylään. Raken- nettiin 1892—1893	23	1,291	2,350	7,473	—	?			
Tie Kuhmoniemen kirkolta Lentiiran kylään. Tientyö tehtiin 1892—1895	42	14,020	14,800	22,041	06	?			
Tie Ylikärpän talosta Saukkojärven taloon. Rakennettiin 1892—1893 hätäapuvaroilla	41,3	?	?	?	—	?			
1893. Tie Leskelän taloon Karjalan kylässä, rakennettu kunnan varoilla	1	80	139	—	—	—			
Tie Taivalkoskelta Kurtti-Vanhalan taloon; tien perustus- työ tehty urakalla. Koko tiematka 32,9 km. Vuosina 1893—1895	? 32,9	—	—	44,831	30	—			
Tie Puolangan kirkolta Suomussalmen pitäjän rajalle. Rakennettiin 1893—1894	33,5	1,466	6,894	7,414	50	?			
Tie Skriivarin talosta Kajaani—Sotkamon tiellä Iisal- men pitäjän rajalle. Työ tehty urakalla vuosina 1893—1894	50	—	—	27,740	75	?			
1894. Kyläntie Anttilan talosta Alavieskan kylässä ja pitäjässä Kähtävän kylään	7	644	753	—	—	—			
Tie Kolarissa Äkäsjoen kylästä Muonion rajalle	6,5	7	1,003	4,698	84	—			
Tie Muonioniskassa Muonion kirkolta Alamuonion kylään (Pakajoki)	41,6	37	9,870	25,706	75	?			
1895. Tie Ylikiimingissä Marttilan talosta Jurvokaisen taloon. Tie rakennettu urakalla	11,2	—	—	8,300	—	—			
Tie valta-maantieltä Jonkun kylään. Koko tiematka 13 km. Työ tehty urakalla	6	—	—	7,200	—	—			
Tie Alavieskan kirkolta Kalajoen tielle	0,8	763	1,104	—	—	—			
Tie Perälän talosta Hailuodon kirkonkylässä Kutukarin taloon	3	190	224	—	—	—			
Tie Pakajoelta Alamuonion kylässä Kolarin pitäjän ra- jalle	17	25	5,115	20,663	77	—			
Summa vuosilta 1891—1895	446,6	18,803	46,586	271,017	78	—			
Summa koko Suomessa vuosilta 1891—1895	1,758,0	103,909	299,395	739,178	53	1,456			

Suomessa vuosina 1891—1895.

en 1891—1895

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
— Nombre des tours des chevaux.									
Huitième Avril.	Touziokun Mai.	Kesäkuu Juuni.	Heinäkuu Juli.	Elokuu Aloit.	Syyskuu Syyskuu.	Lokakuu Lokakuu.	Marraskuu Marraskuu.	Joulukuu Joulukuu.	Koko vuonna. Toute l'année.
1891.									
1,932	2,595	3,103	3,222	3,102	2,469	2,228	1,917	1,990	28,488
2,793	2,308	2,265	2,229	2,391	2,432	2,288	2,655	3,091	30,231
1,803	2,092	2,642	2,436	2,449	2,146	1,933	1,707	1,591	23,797
3,003	3,334	3,796	3,924	4,169	3,456	3,179	2,809	3,132	38,907
645	887	910	955	805	852	795	625	525	9,028
1,348	1,981	1,894	1,836	2,023	1,916	1,710	1,897	1,691	21,169
1,882	2,096	2,190	2,170	2,350	2,242	2,027	1,712	1,652	23,374
1,516	2,010	2,882	2,924	2,782	2,216	1,811	1,283	1,615	24,468
14,922	17,303	19,682	19,696	20,071	17,728	15,971	14,605	15,287	199,462
1892.									
2,096	2,164	3,073	2,809	2,877	2,493	2,033	1,643	1,729	26,085
3,687	2,929	2,564	2,612	2,565	2,583	2,491	2,542	3,050	33,731
1,827	2,126	2,890	2,833	2,634	2,235	2,198	1,778	1,612	25,109
2,759	3,533	3,909	4,064	4,478	3,702	3,093	2,772	2,930	39,975
534	691	756	732	845	760	581	540	556	7,826
1,702	2,335	2,565	2,344	2,431	2,188	2,099	2,110	1,847	24,565
1,797	2,306	2,434	2,339	2,103	2,034	1,790	1,739	1,499	23,487
1,914	2,227	3,541	3,187	3,115	2,833	2,308	1,823	1,990	28,304
16,316	18,311	21,732	20,920	21,048	18,828	16,593	14,947	15,213	209,082
1893.									
1,681	1,987	2,673	2,613	2,684	2,151	1,944	1,688	1,582	23,763
3,343	2,812	2,508	2,559	2,286	2,315	2,234	2,194	2,908	31,877
1,700	1,880	2,309	2,263	2,250	1,765	1,746	1,473	1,215	21,055
2,516	3,242	3,665	3,481	3,695	3,083	2,687	2,047	2,149	33,871
574	656	721	710	704	705	616	554	551	7,656
1,925	2,319	2,595	2,429	2,405	2,230	2,095	1,928	1,893	25,781
1,784	1,977	2,168	2,042	2,199	2,028	1,771	1,382	1,289	21,360
2,480	2,302	4,149	3,080	3,802	3,147	2,364	1,944	2,120	32,365
16,008	17,175	20,788	19,177	20,025	17,424	15,457	13,210	13,707	197,728

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	L ä ä n i. Gouvernements.	Kestävien lukumäärä. Häviöt, kuoli postia alle chevauz.	Postitalojen lukumäärä. Postes aux chevauz.	Isosivertalojen lukumäärä. Postes aux ch. de réserve.	Hevosten lukumäärä, joita joka vuorokausi on kesti- kievareissa ollut saatavana. Nombre des chevaux aux postes chaque jour.	Ulkakavaloita. Chevauz de l'ou- vert.	Hollivessoita. Chevauz de re- tours.	Rasvavessoita. Chevauz de réserve.	Tammien lukumäärä.	Heinien lukumäärä.	Maaliskuu. Mars.
1	Uudenmaan	57	—	27	78	33	184	1,536	1,462	1,879	
2	Turun ja Porin	87	1	39	138	41	381	2,526	2,463	2,989	
3	Hämeen	106	—	18	111	77	285	1,258	1,431	1,506	
4	Viipurin	144	10	19	219	98	178	1,724	1,858	1,944	
5	Mikkelin	61	—	33	86	24	87	380	489	523	
6	Kuopion	143	—	29	201	6	357	1,576	1,754	1,696	
7	Vaasan	201	—	6	254	2	91	1,386	1,417	1,655	
8	Oulun	207	—	21	257	40	494	2,236	2,286	2,591	
9	Summa	1,006	11	192	1,344	321	2,057	12,622	13,160	14,783	
10	Uudenmaan	56	—	28	78	33	201	1,472	1,256	1,642	
11	Turun ja Porin	89	1	37	123	45	377	1,495	1,375	1,622	
12	Hämeen	108	—	15	116	121	282	1,173	1,046	1,452	
13	Viipurin	152	2	20	162	99	98	1,795	1,694	1,923	
14	Mikkelin	62	—	36	100	7	78	416	525	618	
15	Kuopion	143	—	29	201	6	357	1,007	1,118	1,165	
16	Vaasan	200	—	4	283	6	151	1,379	1,507	1,762	
17	Oulun	205	—	21	252	36	488	2,118	2,299	2,517	
18	Summa	1,015	3	190	1,315	353	2,032	10,855	10,820	13,001	

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Nombre des tours des chevaux.									
Haitikon. Avril.	Touksiku. Mai.	Keskinen. Juin.	Heinikon. Juillet.	Elokuu. Août.	Syysiku. Septembre.	Lokakuu. Octobre.	Marrasku. Novembre.	Jouluku. Décembre.	Koko vuonna. Toute l'année.
1894.									
1,768	1,852	2,505	2,776	2,560	1,784	1,646	1,498	1,602	22,868
2,518	2,101	2,175	2,272	2,229	2,192	2,051	2,115	2,203	27,834
1,591	1,869	2,197	2,385	2,230	2,008	1,758	1,601	1,277	21,111
2,171	2,787	2,979	3,391	3,015	2,642	2,347	2,005	2,175	29,038
708	695	644	732	815	728	513	649	483	7,359
2,052	1,828	2,005	2,144	2,195	2,032	1,996	1,444	1,244	21,966
1,967	1,778	1,830	1,792	2,161	1,941	1,651	1,669	1,553	20,800
2,709	2,915	3,811	3,158	3,697	2,828	2,436	2,002	2,179	32,848
15,484	15,825	18,146	18,650	18,902	16,155	14,398	12,983	12,716	183,824
1895.									
1,742	1,867	2,877	2,653	2,726	1,929	1,645	1,515	1,748	23,072
2,040	1,559	1,378	1,320	1,628	1,485	1,288	1,132	1,407	17,729
1,603	1,830	2,512	2,227	2,437	1,912	1,754	1,331	1,244	20,521
2,027	2,591	2,883	2,870	2,938	2,649	2,341	1,810	2,009	27,530
657	756	827	793	827	727	547	524	468	7,685
1,588	1,556	1,710	1,693	1,745	1,754	1,356	1,277	1,152	17,121
1,984	2,168	1,935	2,195	2,430	2,043	1,898	1,462	1,463	22,226
2,941	3,303	4,158	3,917	4,021	3,062	2,782	2,072	2,524	36,014
14,582	15,630	18,280	17,668	18,752	15,561	13,611	11,123	12,015	171,898

21. Erityisluettelo yleisten ulostekojen suuruudesta keskimäärin manttaalilta kussaki maalaiskunnassa Suomessa vuonna 1895.

Contributions sur les terres en 1895.

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.		Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque «mantal».																			
		Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmenystä). Impôts fonciers.				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.). Impôts indirects.				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille. Appointements du clergé.				Kunnallis- veroja. Impôts communaux.				Summa. Total.			
		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
		Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰	Smk.	7 ¹⁰
Uudenmaan lääni.																					
Tenhola.		198	50	19	60																
Bromarvi		285	05	—	—																
Pohja.		135	50	13	75																
Tammisaaren maaseurak.		200	—	7	10																
Karjalohja		220	15	—	—																
Sammatti		260	10	—	—																
Karja		254	60	25	90																
Snappertuuna		291	25	21	40																
Inkoo.		287	60	19	65																
Degerbyy		260	70	—	—																
Espoo		79	42	20	56																
Kirkkonummi		104	76	24	62																
Siuntio		89	91	14	30																
Lohja.		86	72	9	82																
Nummi		65	04	32	96																
Pusula		103	06	—	—																
Vihti		57	94	18	12																
Pyhäjärvi		177	40	—	—																
Porvoo		254	—	9	10																
Askula		193	50	26	40																
Pukkila.		319	60	28	80																
Porneesi		306	—	31	60																
Helsinki		198	50	3	50																
Mäntsälä		236	30	31	35																
Nurmijärvi		251	—	10	85																
Sipoo.		244	80	11	65																
Tuusula		238	70	27	—																

Tietoja ei ole saatu.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque mantale.																			
	Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmenystä). Impôts fonciers.				Valillisia ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.). Impôts indirects.				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille. Appointements du clergé.				Kunnallis- veroja. Impôts communaux.				Summa. Total.			
	Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps
Pernaja	242	30	22	05																
Liljendaali	274	27	34	15																
Iitti	239	14	31	77																
Jaala	242	61	22	03																
Elimäki	286	98	39	—																
Anjala	246	43	29	35	Tietoja ei ole saatu.															
Laptreski	225	43	25	22																
Ruotsin-Pyhtää	263	15	28	76																
Myrskylä	215	59	24	07																
Artjärvi	243	47	24	53																
Orimattila	212	48	34	30																
Turun ja Porin lääni. 1)																				
Ahvenanmaan kihlak. . .	179	88	8	50	67	75	65	70	137	60	97	35	34	97	36	71	420	20	208	26
Halikon » . . .	179	98	13	33	109	—	108	75	77	27	77	83	85	34	88	33	451	59	288	24
Piikkiön » . . .	160	62	13	68	52	35	42	95	56	46	41	31	44	31	43	44	313	74	141	38
Maskun » . . .	270	62	49	99	75	27	50	24	73	77	83	50	82	59	70	08	502	25	253	81
Mynämäen » . . .	187	50	17	95	25	56	28	21	70	96	63	92	37	79	34	39	321	81	144	47
Vehmaan » . . .	215	68	12	98	79	98	64	64	75	97	65	22	52	97	48	87	424	60	191	71
Ulvilan » . . .	179	11	24	80	134	44	181	16	123	69	137	10	117	85	81	02	555	09	424	08
Ikaalisten » . . .	231	38	—	—	142	07	—	—	121	65	—	—	109	71	—	—	604	81	—	—
Tyrvään » . . .	264	10	—	—	55	73	—	—	72	21	—	—	118	24	—	—	510	28	—	—
Loimaan » . . .	197	07	22	36	71	39	105	70	72	76	59	12	101	85	119	21	443	07	306	39
Hämeen lääni.																				
Asikkala	324	85	35	67	49	45	49	25	55	—	55	—	40	92	40	92	470	22	180	84
Hollola	302	15	14	94	27	15	27	15	87	40	87	40	33	12	33	12	449	82	162	61
Koski	328	34	43	50	9	14	9	14	64	90	64	90	21	20	21	20	423	58	138	74
Kärkölä	418	02	—	—	10	95	10	95	82	—	82	—	99	88	79	48	610	85	172	43
Lammi	316	88	27	46	11	49	11	49	100	—	100	—	31	80	31	80	460	17	170	75
Nastola	272	68	—	—	34	59	34	59	96	60	—	—	114	24	—	—	518	11	34	59
Padasjoki	278	14	24	05	10	25	10	25	114	40	—	—	48	—	48	—	450	79	82	30

¹⁾ Tietoja on saatu ainoastaan kihlakunnittain tästä läänistä.

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.		Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque mantale.																			
		Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmen- nystä).				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.).				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille.				Kunnallis- veroja.				Summa. Total.			
		Impôts fonciers.				Impôts indirects.				Appointements du clergé.				Impôts communaux.							
		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps		Smg. ps	
Hauho	233	22	14	62	61	91	35	10	70	72	38	80	20	30	13	25	386	15	101	77	
Tuulos	238	78	16	25	70	75	61	60	68	—	65	—	36	—	36	—	413	53	178	85	
Hattula	225	43	15	92	23	—	16	—	—	—	—	—	20	—	20	—	268	43	51	92	
Tyrväntö	169	62	8	59	68	42	53	42	47	—	47	—	40	—	44	—	325	04	153	01	
Hämeenlinnan maaseurak.	210	53	43	49	130	—	—	—	60	—	—	—	95	—	—	—	495	53	43	49	
Hausjärvi	248	10	23	38	41	—	—	—	21	—	—	—	66	—	—	—	376	10	23	38	
Janakkala	231	49	11	31	28	40	16	40	—	—	—	—	95	—	180	—	354	89	207	71	
Vanaja	174	54	12	26	63	93	63	93	51	60	40	80	56	—	56	—	346	07	172	99	
Loppi	232	12	23	99	127	—	111	—	85	—	85	—	—	—	—	—	444	12	219	99	
Renko	267	77	—	—	39	36	—	—	15	40	—	—	76	80	—	—	399	33	—	—	
Luopioinen	224	30	4	65	42	75	24	82	161	20	93	87	69	15	40	32	497	40	163	66	
Kuhmalahti	178	60	—	—	54	—	—	—	60	59	—	—	26	14	—	—	319	33	—	—	
Eräjärvi	193	—	—	—	73	33	—	—	60	—	—	—	53	74	—	—	380	07	—	—	
Kuorevesi	203	—	—	—	6	66	—	—	120	—	—	—	84	33	—	—	413	99	—	—	
Korpilahti	204	—	10	44	5	—	—	63	175	—	29	16	161	57	26	92	545	57	67	15	
Kuhmoinen	239	—	—	—	27	73	—	—	99	65	—	—	106	65	—	—	473	03	—	—	
Längelmäki	220	78	8	64	63	22	63	22	—	—	—	—	174	81	174	81	458	81	246	67	
Jämssä	205	—	6	72	173	68	173	68	—	—	—	—	497	03	497	03	875	71	677	43	
Somero	195	88	—	—	33	80	—	—	83	—	—	—	21	13	—	—	333	81	—	—	
Somerniemi	187	57	—	—	33	80	—	—	90	10	—	—	20	11	—	—	331	58	—	—	
Tammela	147	51	—	—	185	50	—	—	127	05	—	—	72	45	—	—	532	51	—	—	
Jokioinen	—	—	13	86	—	—	88	59	—	—	47	42	—	—	21	52	—	—	171	39	
Perttula	—	—	9	61	—	—	60	94	—	—	43	60	—	—	29	20	—	—	143	35	
Humppila	144	64	—	—	116	26	—	—	210	—	—	—	78	—	—	—	548	90	—	—	
Ujala	191	42	—	—	75	45	—	—	52	20	—	—	82	91	—	—	401	98	—	—	
Akaa	208	44	—	—	93	36	—	—	58	55	—	—	69	44	—	—	429	79	—	—	
Kylmäkoski	178	24	—	—	47	07	—	—	75	72	—	—	49	44	—	—	350	47	—	—	
Sääksmäki	192	17	—	—	32	60	—	—	55	90	—	—	29	50	—	—	310	17	—	—	
Kalvola	194	05	—	—	37	48	—	—	59	10	—	—	41	—	—	—	331	63	—	—	
Pirkkala	165	50	5	41	19	98	19	98	32	94	32	54	193	72	168	70	412	14	226	63	
Ylöjärvi	213	20	—	—	10	14	—	—	38	50	—	—	170	—	—	—	431	84	—	—	
Messukylä	165	59	—	—	25	55	—	—	80	—	—	—	55	50	—	—	326	64	—	—	
Kangasala	178	29	4	89	13	35	13	35	44	—	44	—	22	50	22	50	258	14	84	74	
Lempäälä	195	36	—	—	12	54	—	—	41	40	—	—	20	—	—	—	269	30	—	—	

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. <i>Communes.</i>	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. <i>Contributions en moyenne sur chaque manttal.</i>																			
	Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmenystä). <i>Impôts fonciers.</i>				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.). <i>Impôts indirects.</i>				Palkkaa papistolle ja kirkonpalve- lloille. <i>Appointements du clergé.</i>				Kunnallis- veroja. <i>Impôts communaux.</i>				Summa. <i>Total.</i>			
	Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>	<i>Smg.</i>	<i>7/10</i>
Vesilahti	250	53	5	35	12	46	12	46	40	86	40	86	109	30	109	30	413	15	167	97
Tottijärvi	241	49	4	90	241	49	174	51	385	80	536	55	160	—	697	90	1,028	78	1,413	86
Pälkäne	203	23	6	72	13	78	13	78	45	—	45	—	30	38	30	38	292	39	95	88
Sahalahti	187	48	6	72	18	92	18	92	63	59	63	59	8	40	8	40	278	39	97	63
Orivesi	187	16	—	—	279	—	—	—	125	—	—	—	129	60	—	—	720	76	—	—
Ruovesi	193	75	11	87	36	56	36	56	125	—	125	—	104	98	104	98	460	29	278	41
Kuru	219	20	21	60	196	80	—	—	75	73	—	—	52	—	—	—	543	73	21	60
Teisko	181	23	—	—	26	50	—	—	68	—	—	—	66	80	—	—	342	53	—	—
Wiipurin lääni.																				
Viipurin pitäjä	146	41	86	14	194	68	171	12	231	36	231	36	914	85	914	85	1,487	30	1,403	47
Johanneksen »	146	41	91	85	77	13	77	13	229	80	229	80	481	30	481	30	934	64	880	08
Uusikirkko	146	41	91	85	265	90	265	90	251	60	251	60	418	45	418	45	1,082	36	1,027	80
Kuolemajärvi	146	41	—	—	45	68	—	—	229	95	—	—	466	52	—	—	888	56	—	—
Koivisto	146	41	—	—	52	85	—	—	271	15	—	—	586	28	—	—	1,056	69	—	—
Seiskari ja Lavansaari	146	41	—	—	11	68	—	—	152	10	—	—	15	10	—	—	325	29	—	—
Säkjärvi	109	22	—	—	225	40	—	—	249	—	—	—	376	10	—	—	959	72	—	—
Virolahti	109	22	79	60	223	70	223	70	261	10	261	10	355	20	355	20	949	22	919	60
Miehikkälä	109	22	79	60	223	70	223	70	180	02	180	02	216	10	216	10	729	04	699	42
Vehkalahti	107	10	77	10	186	60	186	60	269	20	269	20	360	20	360	20	923	10	893	10
Sippola	107	10	77	10	186	60	186	60	210	—	210	—	208	—	208	—	711	70	681	70
Kymi	109	22	79	60	223	70	223	70	269	20	269	20	202	—	202	—	804	12	774	50
Pyhtää	109	22	79	60	223	70	223	70	269	20	269	20	168	—	168	—	770	12	740	50
Suursaari ja Tytärsaari	118	10	—	—	18	20	—	—	182	10	—	—	25	—	—	—	343	40	—	—
Lappvesi	136	92	57	55	33	50	33	50	180	—	180	—	113	—	113	—	463	42	384	05
Luumäki	121	55	57	55	17	14	17	14	232	40	232	40	240	70	240	70	611	79	547	79
Valkeala	130	41	—	—	110	56	—	—	168	21	—	—	692	13	—	—	1,101	31	—	—
Lemi	140	10	—	—	36	—	—	—	188	75	—	—	181	69	—	—	546	54	—	—
Taipalsaari	134	34	—	—	16	33	—	—	170	80	—	—	210	36	—	—	531	83	—	—
Savitaipale	129	94	—	—	14	—	—	—	222	14	—	—	86	—	—	—	452	08	—	—
Suomenniemi	106	64	—	—	60	—	—	—	230	50	—	—	283	24	—	—	680	38	—	—
Joutseno	179	32	59	20	63	72	63	72	272	40	272	40	102	32	102	32	617	76	497	64
Ruokolahti	165	14	—	—	52	19	—	—	331	19	—	—	148	60	—	—	697	12	—	—
Rautjärvi	109	46	—	—	43	26	—	—	362	89	—	—	202	19	—	—	717	80	—	—

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque mantale.																			
	Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruunun kymmenystä).				Valillisia ulostekoja (tientekoa ja sillanrakennusta, kyydistä ja kesti kievareja y. m.).				Palkkaa papistolle ja kirkon palvelioille.				Kunnallisveroja.				Summa.			
	Impôts fonciers.				Impôts indirects.				Appointements du clergé.				Impôts communaux.				Total.			
	Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no	Smc.	no
Jääski	131	20	—	—	109	17	—	—	375	14	—	—	221	30	—	—	836	81	—	—
Kirvu	121	79	—	—	84	65	—	—	282	16	—	—	282	26	—	—	770	86	—	—
Antrea	122	40	59	20	59	70	59	70	252	10	252	10	178	37	102	32	612	57	473	32
Muola	208	12	163	94	191	63	191	63	291	82	291	82	528	61	528	61	1,220	18	1,176	—
Heinjoki	149	44	99	19	178	87	198	87	361	83	361	83	542	32	542	32	1,232	46	1,202	21
Kivennapa	102	62	91	93	172	25	172	25	304	80	304	80	608	02	608	02	1,187	69	1,177	—
Valkjärvi	47	58	76	73	69	28	69	28	117	21	117	21	211	25	211	25	445	32	474	47
Rautu	31	—	69	62	53	—	53	—	123	53	123	53	78	42	78	48	285	95	324	63
Hiitola	111	49	57	56	210	—	210	—	138	40	138	40	64	20	64	20	524	09	470	16
Kaukola	111	49	—	—	190	—	—	—	192	65	—	—	65	80	—	—	559	94	—	—
Käkisalmen maaseurak. .	111	49	—	—	190	—	—	—	192	65	—	—	65	80	—	—	559	94	—	—
Pyhäjärvi	17	56	57	56	195	—	195	—	150	74	150	74	58	26	58	26	421	56	461	56
Räisälä	111	49	—	—	185	—	—	—	214	15	—	—	56	32	—	—	566	96	—	—
Sakkula	111	49	57	56	220	—	220	—	124	02	124	02	55	44	55	44	510	95	457	02
Parikkala	146	55	54	—	101	40	101	40	212	90	212	90	190	60	190	60	651	45	558	90
Jaakkima	132	01	57	55	88	84	88	84	189	34	189	34	345	07	345	07	755	26	690	80
Kurkijoki	106	90	57	55	90	37	90	37	189	34	189	34	362	95	362	95	749	56	700	21
Sortavalan maaseurak. .	103	85	—	—	44	25	—	—	281	20	—	—	42	50	—	—	471	80	—	—
Uukuniemi	103	85	—	—	42	35	—	—	299	05	—	—	145	10	—	—	590	35	—	—
Ruskeala	103	85	57	20	145	—	145	—	193	28	193	28	250	50	250	50	692	63	645	98
Impilahti	160	—	—	—	381	—	—	—	352	—	—	—	206	—	—	—	1,099	—	—	—
Suistamo	140	—	58	20	354	—	354	—	224	—	224	—	293	—	293	—	1,011	—	929	20
Salmi	—	—	63	—	—	—	57	—	—	—	116	—	—	—	106	—	—	—	342	—
Suojärvi	—	—	345	—	—	—	281	—	—	—	595	—	—	—	404	—	—	—	1,625	—
Korpiselkä	—	—	317	—	—	—	423	—	—	—	615	—	—	—	542	—	—	—	1,897	—
Soanlahti	—	—	79	—	—	—	285	—	—	—	180	—	—	—	148	—	—	—	692	—
Mikkelin lääni.																				
Hartola	150	—	120	—	120	—	120	—	144	—	144	—	400	—	394	—	814	—	778	—
Heinolan maaseurak. .	173	16	—	—	204	75	204	75	88	—	88	—	5	—	5	—	470	91	297	75
Joutsa	200	—	12	—	45	—	—	—	—	—	—	—	75	—	—	—	320	—	12	—
Luhanka	200	—	12	—	175	—	—	—	—	—	—	—	425	—	—	—	800	—	12	—
Leivonmäki	200	—	12	—	300	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	522	—	12	—
Mäntyharju	195	11	34	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	195	11	34	58
Sysmä	180	30	20	24	—	—	—	—	82	—	82	—	60	—	60	—	322	30	162	24

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.		Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque mantal.																			
		Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmenystä).				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.).				Palkkaa papistolle ja kirkonpalvel- oille.				Kunnallis- veroja.				Summa.			
		Impôts fonciers.				Impôts indirects.				Appointements du clergy.				Impôts communaux.				Total.			
		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}		Smg. 7 ^{te}	
Anttola		189	—	—	—	10	20	—	—	25	—	—	—	8	—	—	—	232	20	—	—
Mikkelin maaseurak. . .		168	—	4	58	68	30	68	30	118	—	118	—	81	15	81	15	435	45	272	03
Hirvensalmi		189	—	—	—	55	55	—	—	225	—	—	—	146	05	—	—	615	60	—	—
Kangasniemi		183	—	23	49	25	50	25	50	18	—	18	—	265	50	265	50	492	—	332	49
Ristiina		176	—	4	11	160	—	160	—	100	—	100	—	30	—	30	—	466	—	294	11
Juva		189	38	25	97	26	88	26	88	82	50	82	50	42	20	42	20	340	96	177	55
Puumala		189	38	—	—	58	89	—	—	131	43	—	—	61	83	—	—	441	53	—	—
Joroinen		189	38	—	—	117	—	120	80	41	25	29	—	485	40	41	25	833	03	191	05
Haukivuori		189	38	—	—	21	78	—	—	82	48	—	—	40	50	—	—	334	14	—	—
Pieksämäki		378	76	—	—	222	96	—	—	137	—	—	—	657	80	—	—	1,396	52	—	—
Jäppilä		189	38	—	—	50	—	—	—	168	—	—	—	60	—	—	—	467	38	—	—
Rantasalmi		200	—	—	—	121	93	—	—	98	—	—	—	191	—	—	—	610	93	—	—
Kangaslampi		200	—	—	—	127	93	—	—	130	80	—	—	126	—	—	—	584	73	—	—
Heinävesi		200	—	—	—	250	—	—	—	175	—	—	—	420	—	—	—	1,045	—	—	—
Kerimäki		200	—	—	—	60	—	—	—	180	—	—	—	140	—	—	—	580	—	—	—
Savonranta		200	—	—	—	60	—	—	—	160	—	—	—	250	—	—	—	670	—	—	—
Enonkoski		200	—	—	—	60	—	—	—	150	—	—	—	200	—	—	—	610	—	—	—
Sääminki		200	—	—	—	150	—	—	—	120	—	—	—	190	—	—	—	660	—	—	—
Sulkava		200	—	150	—	125	—	125	—	140	—	140	—	100	—	100	—	565	—	515	—
Kuopion lääni.																					
Kuopion maaseurak. . .		195	92	22	95	94	70	94	70	215	10	215	10	416	60	416	60	922	32	749	35
Karttula		186	24	—	—	66	72	—	—	339	42	—	—	98	17	—	—	690	55	—	—
Maaninka		197	32	—	—	2	30	—	—	146	—	—	—	175	—	—	—	520	62	—	—
Tuusniemi		196	72	—	—	154	80	—	—	255	—	—	—	305	51	—	—	912	03	—	—
Pielavesi		206	16	15	96	120	—	120	—	210	—	210	—	165	—	165	—	701	16	510	96
Keitele		206	32	—	—	60	—	—	—	210	—	—	—	265	—	—	—	741	32	—	—
Leppävirta		182	86	18	59	110	84	110	84	38	44	138	44	116	—	116	—	548	14	383	87
Rautalampi		182	86	18	59	282	40	282	40	290	—	290	—	304	70	304	70	1,059	96	895	69
Vesanto		182	86	—	—	282	40	—	—	390	—	—	—	292	20	—	—	1,147	46	—	—
Suonnejoki		182	86	—	—	89	15	—	—	83	13	—	—	623	12	—	—	978	26	—	—
Hankasalmi		182	86	18	59	109	—	109	—	142	—	142	—	50	—	50	—	483	86	319	59
Iisalmi		185	52	—	—	353	41	351	41	150	—	150	—	107	41	100	—	796	34	601	41
Rutakko		185	52	—	—	284	35	—	—	150	—	—	—	170	03	—	—	789	90	—	—

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque mantal.																			
	Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmen- nystä).				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.).				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille. Appointements du clergé.				Kunnallis- veroja. Impôts communaux.				Summa. Total.			
	Impôts fonciers.		Impôts indirects.																	
	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-	Perintö- ja kruunu-	Rälssi-
	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps	Smk.	ps
Lapinlahti	195	60	—	—	45	45	—	—	215	12	—	—	352	94	—	—	809	11	—	—
Kiuruvesi	208	89	6	72	400	—	400	—	240	—	240	—	121	—	121	—	969	89	767	72
Nilsä	200	73	—	—	35	40	—	—	117	63	—	—	71	10	—	—	424	86	—	—
Kaavi	106	05	—	—	144	63	—	—	150	—	—	—	359	96	—	—	760	64	—	—
Kuusjärvi	103	05	—	—	32	20	—	—	235	—	—	—	367	—	—	—	737	25	—	—
Polvijärvi	104	—	—	—	158	90	—	—	225	—	—	—	444	—	—	—	931	90	—	—
Liperi	111	15	24	—	165	39	165	39	286	83	286	83	401	85	401	85	965	22	878	07
Kontiolahti	104	50	—	—	261	—	—	—	271	—	—	—	—	—	—	—	636	50	—	—
Räikkylä	118	60	—	—	6	06	—	—	181	—	—	—	447	52	—	—	753	18	—	—
Kides	115	80	23	50	160	—	160	—	130	—	130	—	150	—	150	—	555	80	463	50
Kesälahti	102	60	—	—	120	—	—	—	294	50	—	—	103	—	—	—	620	10	—	—
Pielisjärvi	99	68	—	—	48	72	—	—	155	39	—	—	313	42	—	—	617	21	—	—
Juuka	99	68	—	—	80	—	—	—	113	10	—	—	220	—	—	—	512	78	—	—
Nurmes	99	68	—	—	167	—	—	—	243	60	—	—	518	40	—	—	1,028	68	—	—
Rautavaara	99	68	—	—	95	—	—	—	120	—	—	—	690	—	—	—	1,004	68	—	—
Ilomantsi	83	50	6	85	33	—	33	—	120	—	120	—	98	56	98	56	335	06	258	41
Eno	84	70	6	25	19	40	19	40	93	15	93	15	—	—	—	—	197	25	118	80
Kiihtelysvaara	98	—	6	—	45	10	45	10	81	—	81	—	384	—	384	—	608	10	516	10
Tohmajärvi	123	—	5	—	51	35	51	35	135	40	135	40	242	—	242	—	551	75	433	75
Pälkjärvi	50	50	6	95	20	80	20	80	108	60	108	60	148	70	148	70	328	60	285	05
Waasan lääni.																				
Pietarsaari	181	68	—	—	351	—	—	—	175	—	—	—	114	50	—	—	822	18	—	—
Purmo	181	76	—	—	153	—	—	—	150	—	—	—	160	—	—	—	644	76	—	—
Luoto	174	72	—	—	183	40	—	—	108	—	—	—	76	50	—	—	542	62	—	—
Ähtävä	169	68	—	—	239	—	—	—	180	—	—	—	183	65	—	—	772	33	—	—
Kruunubyy	176	12	—	—	80	—	—	—	160	—	—	—	50	—	—	—	466	12	—	—
Teerijärvi	169	84	—	—	90	—	—	—	175	—	—	—	135	—	—	—	569	84	—	—
Weteli	174	08	—	—	145	—	—	—	280	—	—	—	70	—	—	—	669	08	—	—
Perho	159	28	—	—	120	—	—	—	225	—	—	—	60	—	—	—	564	28	—	—
Halsua	167	58	—	—	150	—	—	—	385	—	—	—	45	—	—	—	747	58	—	—
Kaustisenkylä	164	—	—	—	150	—	—	—	295	—	—	—	60	—	—	—	669	—	—	—
Kokkolan maaseurak. . .	168	66	—	—	197	—	—	—	185	—	—	—	49	—	—	—	599	66	—	—
Alaveteli	171	12	—	—	180	—	—	—	185	—	—	—	43	—	—	—	579	12	—	—

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. <i>Communes.</i>	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. <i>Contributions en moyenne sur chaque mantala.</i>																			
	Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmen- nystä). <i>Impôts fonciers.</i>				Väillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.). <i>Impôts indirects.</i>				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille. <i>Appointements du clergé.</i>				Kunnallis- veroja. <i>Impôts communaux.</i>				Summa. <i>Total.</i>			
	Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>	<i>Smc.</i>	<i>pa</i>
Kälviä ja Ullava	168	24	168	24	198	—	—	—	220	—	—	—	60	—	—	—	646	24	168	24
Lohtaja.	170	40	—	—	202	—	—	—	200	—	—	—	60	—	—	—	632	40	—	—
Himanka	160	32	—	—	206	—	—	—	275	—	—	—	48	—	—	—	689	32	—	—
Ylikannus	160	48	—	—	208	—	—	—	250	—	—	—	68	—	—	—	686	48	—	—
Toholampi	155	52	—	—	199	—	—	—	260	—	—	—	52	—	—	—	666	52	—	—
Lestijärvi	163	92	—	—	202	—	—	—	258	—	—	—	40	—	—	—	663	92	—	—
Wöyri	173	53	—	—	42	50	—	—	141	80	—	—	60	75	—	—	418	58	—	—
Oravainen.	170	64	—	—	41	35	—	—	145	25	—	—	63	10	—	—	420	34	—	—
Maksamaa	137	79	—	—	35	10	—	—	143	40	—	—	62	15	—	—	378	44	—	—
Uusikaarlepyyn maaseur.	162	03	—	—	96	—	—	—	170	—	—	—	128	—	—	—	556	03	—	—
Jepua	165	68	—	—	96	—	—	—	175	—	—	—	125	—	—	—	561	68	—	—
Munsala	164	02	—	—	96	—	—	—	155	—	—	—	80	—	—	—	495	02	—	—
Ylihärmä	163	03	—	—	220	—	—	—	175	—	—	—	240	—	—	—	798	03	—	—
Alahärmä	164	34	—	—	200	—	—	—	185	—	—	—	220	—	—	—	769	34	—	—
Kauhava	161	94	—	—	120	—	—	—	170	—	—	—	139	—	—	—	590	94	—	—
Lapua	158	47	—	—	79	—	—	—	200	—	—	—	80	—	—	—	517	47	—	—
Nurmo	161	37	—	—	79	—	—	—	350	—	—	—	386	—	—	—	976	37	—	—
Maalahti	166	50	—	—	300	—	—	—	150	—	—	—	96	—	—	—	712	50	—	—
Petolahti	160	92	—	—	275	—	—	—	150	—	—	—	80	—	—	—	665	92	—	—
Bergöö	163	43	—	—	130	—	—	—	230	—	—	—	91	44	—	—	614	87	—	—
Sulva	165	42	—	—	300	—	—	—	150	—	—	—	51	12	—	—	666	54	—	—
Pirttikylä	174	70	—	—	230	—	—	—	150	—	—	—	79	68	—	—	634	38	—	—
Mustasaari	153	82	—	—	406	20	—	—	120	—	—	—	158	40	—	—	838	42	—	—
Koivulahti.	152	24	—	—	389	78	—	—	110	—	—	—	106	—	—	—	758	02	—	—
Raippaluoto	155	92	—	—	468	23	—	—	266	85	—	—	209	51	—	—	1,100	51	—	—
Laihia	168	53	—	—	354	50	—	—	144	—	—	—	174	72	—	—	841	75	—	—
Jurva	165	20	—	—	334	75	—	—	66	—	—	—	199	78	—	—	765	73	—	—
Wähäkyrö	177	07	—	—	218	04	—	—	118	12	—	—	128	02	—	—	641	25	—	—
Isokyrö	177	73	—	—	280	—	—	—	74	30	—	—	150	—	—	—	682	03	—	—
Ylistaro	175	10	—	—	360	—	—	—	115	—	—	—	75	—	—	—	725	10	—	—
Lapväärtti	171	40	—	—	285	—	—	—	200	50	—	—	281	—	—	—	937	90	—	—
Sidepyy	168	20	—	—	275	—	—	—	240	—	—	—	343	—	—	—	1,026	20	—	—
Kristiinankaup. maaseur.	169	30	—	—	300	—	—	—	140	—	—	—	63	—	—	—	672	30	—	—

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. <i>Communes.</i>		Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. <i>Contributions en moyenne sur chaque »mantal«.</i>																			
		Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmenystä). <i>Impôts fonciers.</i>				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillanrakennusta, kyyditystä ja kestikievareja y. m.). <i>Impôts indirects.</i>				Palkkaa papistolle ja kirkonpalvelioille. <i>Appointements du clergé.</i>				Kunnallisveroja. <i>Impôts communaux.</i>				Summa. <i>Total.</i>			
		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
		<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>
Isojoki	168	10	—	—	275	—	—	—	232	—	—	—	232	—	—	—	907	10	—	—	
Karijoki	169	90	—	—	280	—	—	—	235	13	—	—	478	—	—	—	1,163	03	—	—	
Närpiö	173	20	—	—	250	—	—	—	145	—	—	—	214	—	—	—	782	20	—	—	
Övermarkku	173	20	—	—	250	—	—	—	180	—	—	—	80	—	—	—	683	20	—	—	
Teuva	168	40	—	—	250	—	—	—	120	—	—	—	172	—	—	—	710	40	—	—	
Jalasjärvi	169	80	—	—	300	—	—	—	275	16	—	—	420	—	—	—	1,164	96	—	—	
Peräseinäjoki	170	60	—	—	300	—	—	—	200	—	—	—	850	—	—	—	1,520	60	—	—	
Kauhajoki	170	70	—	—	324	30	—	—	180	65	—	—	502	—	—	—	1,177	65	—	—	
Kurikka	171	10	—	—	318	10	—	—	175	—	—	—	202	—	—	—	866	20	—	—	
Ilmajoki	170	90	—	—	300	—	—	—	200	09	—	—	892	—	—	—	1,562	99	—	—	
Seinäjoki	171	—	—	—	270	—	—	—	150	—	—	—	162	—	—	—	753	—	—	—	
Korsnääsi	170	—	—	—	185	—	—	—	180	—	—	—	77	—	—	—	612	—	—	—	
Laukaa	240	—	190	—	133	—	133	—	416	—	416	—	777	77	777	77	1,566	77	1,516	77	
Sumiainen	151	12	7	25	343	20	343	20	637	35	637	35	385	—	385	—	1,516	67	1,372	80	
Petäjävesi	200	—	—	—	272	—	—	—	161	—	—	—	453	—	—	—	1,086	—	—	—	
Jyväskylän maaseurak.	176	—	—	—	570	—	—	—	160	—	—	—	700	60	—	—	1,606	60	—	—	
Saarijärvi	220	—	—	—	160	—	—	—	300	—	—	—	700	—	—	—	1,380	—	—	—	
Uurainen	190	—	—	—	150	—	—	—	270	—	—	—	425	—	—	—	1,035	—	—	—	
Karstula	182	16	—	—	156	—	—	—	300	—	—	—	249	60	—	—	887	76	—	—	
Wiitasaari	165	70	19	—	128	54	128	54	400	—	400	—	102	26	102	26	796	50	649	80	
Konginkangas	140	64	—	—	340	—	—	—	442	—	—	—	372	50	—	—	1,295	14	—	—	
Pihtipudas	150	—	20	—	80	—	80	—	368	—	368	—	353	—	353	—	951	—	821	—	
Kivijärvi	167	—	23	—	71	—	71	—	230	—	230	—	109	—	109	—	577	—	433	—	
Lappajärvi	165	—	—	—	310	—	—	—	320	—	—	—	410	—	—	—	1,205	—	—	—	
Wimpeli	165	—	—	—	380	—	—	—	360	—	—	—	415	—	—	—	1,320	—	—	—	
Evijärvi	160	—	—	—	340	—	—	—	350	—	—	—	425	—	—	—	1,275	—	—	—	
Kortesjärvi	170	—	—	—	350	—	—	—	340	—	—	—	400	—	—	—	1,260	—	—	—	
Alajärvi	180	—	—	—	290	—	—	—	280	—	—	—	430	—	—	—	1,180	—	—	—	
Soini	174	—	13	—	300	—	300	—	290	—	290	—	450	—	450	—	1,214	—	1,053	—	
Lehtimäki	180	—	—	—	280	—	—	—	300	—	—	—	420	—	—	—	1,180	—	—	—	
Kuortane	180	—	—	—	305	—	—	—	290	—	—	—	460	—	—	—	1,235	—	—	—	
Alavus	180	—	—	—	320	—	—	—	260	—	—	—	540	—	—	—	1,300	—	—	—	
Töysä	175	—	—	—	340	—	—	—	310	—	—	—	520	—	—	—	1,345	—	—	—	
Keuruu	212	—	—	—	350	—	—	—	270	—	—	—	600	—	—	—	1,432	—	—	—	

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. <i>Communes.</i>		Ulostekojen suurnus keskimäärin manttaalilta. <i>Contributions en moyenne sur chaque «mantal».</i>																			
		Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymme- nystä). <i>Impôts fonciers.</i>				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.). <i>Impôts indirects.</i>				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille. <i>Appointements du clergé.</i>				Kunnallis- veroja. <i>Impôts communaux.</i>				Summa. <i>Total.</i>			
		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu.		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
		<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>	<i>Sing.</i>	<i>7/8</i>
Pihlajavesi	300	—	—	—	390	—	—	—	480	—	—	—	520	—	—	—	1,690	—	—	—	
Multia	210	—	—	—	380	—	—	—	347	—	—	—	700	—	—	—	1,637	—	—	—	
Wirrat	140	—	10	—	360	360	—	—	390	390	—	—	800	800	—	—	1,690	1,560	—	—	
Ätsäri	160	—	25	—	450	450	—	—	280	280	—	—	600	600	—	—	1,490	1,355	—	—	
Oulun lääni.																					
Ii	151	29	13	26	93	93	—	—	221	40	221	40	259	259	—	—	724	69	586	66	
Kuivaniemi	149	75	18	53	181	181	—	—	122	122	—	—	40	40	—	—	492	75	361	53	
Haukipudas	156	49	—	—	31	60	—	—	112	—	—	—	82	45	—	—	382	54	—	—	
Kiiminki	153	73	—	—	46	10	—	—	238	—	—	—	281	91	—	—	719	74	—	—	
Ylikiminki	154	16	—	—	34	50	—	—	155	—	—	—	407	28	—	—	750	94	—	—	
Liminka	172	65	—	—	228	—	—	—	115	—	—	—	124	—	—	—	639	65	—	—	
Lumijoki	179	29	—	—	186	—	—	—	109	—	—	—	80	—	—	—	554	29	—	—	
Kempele	177	27	—	—	211	—	—	—	118	—	—	—	65	—	—	—	571	27	—	—	
Temmes	182	35	—	—	176	—	—	—	122	—	—	—	76	—	—	—	556	35	—	—	
Tyrnävä	183	18	—	—	195	—	—	—	143	—	—	—	131	—	—	—	652	18	—	—	
Muhos	159	53	—	—	389	—	—	—	200	—	—	—	250	—	—	—	998	53	—	—	
Utajärvi	158	24	—	—	389	—	—	—	154	—	—	—	196	—	—	—	897	24	—	—	
Pudasjärvi	155	07	—	—	111	38	—	—	304	—	—	—	96	—	—	—	666	45	—	—	
Taivalkoski	155	61	—	—	300	—	—	—	300	—	—	—	500	—	—	—	1,255	61	—	—	
Oulu	156	95	—	—	360	—	—	—	150	—	—	—	168	40	—	—	835	35	—	—	
Oulunsalo	166	63	—	—	360	—	—	—	150	—	—	—	112	26	—	—	788	89	—	—	
Kuusamo	38	40	—	—	800	—	—	—	125	—	—	—	240	—	—	—	1,203	40	—	—	
Kalajoki	154	—	—	—	424	—	—	—	216	83	—	—	230	40	—	—	1,025	23	—	—	
Alavieska	154	—	—	—	696	94	—	—	239	14	—	—	369	83	—	—	1,459	91	—	—	
Rautio	160	—	—	—	1,265	45	—	—	340	—	—	—	300	—	—	—	2,065	45	—	—	
Ylivieska ¹⁾	156	—	—	—	726	—	—	—	175	—	—	—	285	—	—	—	1,342	—	—	—	
Sievi (Evijärvi)	153	—	—	—	240	—	—	—	200	—	—	—	156	50	—	—	749	50	—	—	
Pyhäjoki	151	—	—	—	500	—	—	—	300	—	—	—	200	—	—	—	1,151	—	—	—	
Merijärvi	156	—	—	—	500	—	—	—	300	—	—	—	200	—	—	—	1,156	—	—	—	
Oulainen	155	—	—	—	500	—	—	—	300	—	—	—	200	—	—	—	1,155	—	—	—	
Raahe (Salon pit.)	153	—	—	—	100	—	—	—	152	85	—	—	152	24	—	—	558	09	—	—	
Salon kappeli	146	—	—	—	318	48	—	—	183	08	—	—	266	82	—	—	914	38	—	—	

¹⁾ Nämät tiedot koskevat v. 1894.

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Kunta. Communes.		Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque manttal.																			
		Kruununveroja (vakinaista veroa ja kruununkymmenystä).				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillan- rakennusta, kyydi- tystä ja kestikie- vareja y. m.).				Palkkaa papistolle ja kirkonpalveli- oille.				Kunnallis- veroja.				Summa.			
		Impôts fonciers.				Impôts indirects.				Appointements du clergé.				Impôts communaux.				Total.			
		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-	
		Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70	Smk.	70
Wihanti	155	—	—	—	78	72	—	—	112	32	—	—	78	73	—	—	424	77	—	—	
Siikajoki	149	—	—	—	217	12	—	—	185	—	—	—	231	—	—	—	782	12	—	—	
Revonlahti	152	—	—	—	217	12	—	—	185	—	—	—	231	—	—	—	785	12	—	—	
Paavola	153	—	—	—	217	12	—	—	165	—	—	—	351	—	—	—	886	12	—	—	
Rantsila	151	—	—	—	217	12	—	—	163	—	—	—	291	—	—	—	822	12	—	—	
Hailuoto	152	—	—	—	123	—	—	—	161	—	—	—	53	—	—	—	489	—	—	—	
Haapajärvi	143	02	—	—	450	—	—	—	275	—	—	—	175	—	—	—	1,043	02	—	—	
Haapavesi	153	87	—	—	440	—	—	—	175	—	—	—	195	—	—	—	963	87	—	—	
Kestilä	152	17	—	—	450	—	—	—	180	—	—	—	264	24	—	—	1,046	41	—	—	
Kärsämäki	144	96	—	—	450	—	—	—	200	—	—	—	259	25	—	—	1,054	21	—	—	
Nivala (Pidisjärvi)	148	45	—	—	500	—	—	—	145	—	—	—	173	—	—	—	966	45	—	—	
Piippola	138	79	—	—	500	—	—	—	150	—	—	—	149	76	—	—	938	55	—	—	
Pulkkila	150	36	—	—	500	—	—	—	150	—	—	—	201	60	—	—	1,001	96	—	—	
Pyhäjärvi	153	29	—	—	400	—	—	—	250	—	—	—	262	80	—	—	1,066	09	—	—	
Reisjärvi	141	98	—	—	325	—	—	—	250	—	—	—	200	—	—	—	916	98	—	—	
Hyrnsalmi	66	62	—	—	48	—	—	—	250	—	—	—	220	—	—	—	584	62	—	—	
Kajaanin maaseurak.	75	73	—	—	370	—	—	—	225	—	—	—	150	—	—	—	820	73	—	—	
Kuhmoniemi	82	08	—	—	60	—	—	—	90	—	—	—	200	—	—	—	432	08	—	—	
Paltamo	77	34	—	—	371	—	—	—	220	—	—	—	160	—	—	—	828	34	—	—	
Puolanka	71	42	—	—	31	50	—	—	245	—	—	—	115	—	—	—	462	92	—	—	
Ristijärvi	82	68	—	—	100	—	—	—	260	—	—	—	100	—	—	—	542	68	—	—	
Sotkamo	64	75	26	66	95	—	95	—	156	—	66	—	115	—	115	—	430	75	302	66	
Suomussalmi	78	47	—	—	150	—	—	—	450	—	—	—	249	—	—	—	927	47	—	—	
Säräisniemi	68	54	—	—	28	—	—	—	173	40	—	—	69	—	—	—	338	94	—	—	
Kemin maaseurak.	151	68	—	—	370	—	—	—	292	—	—	—	200	—	—	—	1,013	68	—	—	
Simo	163	92	—	—	250	—	—	—	250	—	—	—	180	—	—	—	843	92	—	—	
Tervola	155	04	—	—	350	—	—	—	110	—	—	—	170	—	—	—	785	04	—	—	
Rovaniemi	120	56	—	—	221	35	—	—	212	—	—	—	328	65	—	—	882	56	—	—	
Kemijärvi	120	96	—	—	400	—	—	—	300	—	—	—	590	—	—	—	1,410	96	—	—	
Kuolajärvi	38	40	—	—	149	—	—	—	262	—	—	—	245	80	—	—	695	20	—	—	
Ala-Tornio	105	12	—	—	268	—	—	—	160	—	—	—	183	—	—	—	716	12	—	—	
Karunki	115	20	—	—	229	—	—	—	151	—	—	—	203	—	—	—	698	20	—	—	
Yli-Tornio	124	16	—	—	210	35	—	—	141	60	—	—	375	80	—	—	851	91	—	—	
Turtola	106	56	—	—	350	25	—	—	125	50	—	—	300	75	—	—	883	06	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11										
Kunta. Communes.	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. Contributions en moyenne sur chaque »mantal«.																			
	Kruununveroja (varkinaista veroa ja kruunun kymmenystä). Impôts fonciers.				Välillisiä ulostekoja (tientekoa ja sillanrakennusta, kyyditystä ja kestikievareja y. m.). Impôts indirects.				Palkkaa papistolle ja kirkon palvelioille. Appointements du clergé.		Kunnallisveroja. Impôts communaux.		Summa. Total.							
	Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-		Perintö- ja kruunu-		Rälssi-					
	Sing.		7/16		Sing.		7/16		Sing.		7/16		Sing.		7/16					
	Sing.		7/16		Sing.		7/16		Sing.		7/16		Sing.		7/16					
Kolari	72	48	—	—	345	—	—	—	250	—	—	—	246	—	—	—	913	48	—	—
Muonionniska	95	26	—	—	54	99	—	—	190	—	—	—	208	02	—	—	548	27	—	—
Enontekiäinen	13	80	—	—	27	60	—	—	87	05	—	—	104	20	—	—	232	65	—	—
Kittilä	23	59	—	—	65	13	—	—	76	20	—	—	118	16	—	—	283	08	—	—
Sodankylä	13	80	—	—	21	25	—	—	91	90	—	—	57	80	—	—	184	75	—	—
Inari	13	80	—	—	146	—	—	—	120	—	—	—	236	—	—	—	515	80	—	—
Utsjoki	13	80	—	—	224	78	—	—	72	68	—	—	105	60	—	—	416	86	—	—

22. Erityisluettelo maksettavaksi lasketusta kruununylöskannosta ja

Le montant des contributions directes au profit

1		2		3		4	
L ä ä n i t. — Gouvernements.		Vakiinaista veroa. <i>Impôt foncier.</i>		Kruunun- kymmen. <i>Dîme de la couronne.</i>		Suostunta- veroa. <i>Impôt sur le revenu.</i>	
		<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>
Vma							
1	Uudenmaan	205,096	05	43,150	98	14,220	—
2	Turun ja Porin	731,207	68	73,474	09	8,300	—
3	Hämeen	421,907	73	43,289	16	—	—
4	Viipurin	123,563	66	24,449	88 ¹⁾	36,197	12
5	Mikkelin	205,318	83	18,489	55	—	—
6	Kuopion	176,841	82	28,924	82	—	—
7	Vaasan	378,469	82	66,454	22	4,060	—
8	Oulun	236,961	41	42,089	59	3,690	—
9	Summa	2,479,267	—	340,322	29	66,467	12
Vma							
10	Uudenmaan	233,603	17	39,057	67	13,940	—
11	Turun ja Porin	710,770	54	72,832	34	6,230	—
12	Hämeen	423,200	97	42,726	18	—	—
13	Viipurin	123,391	14	24,708	52 ¹⁾	34,626	31
14	Mikkelin	193,418	10	18,858	47	120	—
15	Kuopion	202,782	44	28,408	57	—	—
16	Vaasan	373,648	22	65,409	51	5,060	—
17	Oulun	239,159	72	42,419	45	4,210	—
18	Summa	2,499,974	30	334,420	71	64,186	31
Vma							
19	Uudenmaan	236,325	20	39,146	84	10,410	—
20	Turun ja Porin	741,569	32	77,335	08	11,240	50
21	Hämeen	430,537	27	60,456	03	—	—
22	Viipurin	125,167	10	25,565	41	32,803	67
23	Mikkelin	198,802	21	18,440	16	480	—
24	Kuopion	208,540	90	28,482	81	—	—
25	Vaasan	373,407	32	66,150	96	4,630	—
26	Oulun	239,335	67	42,322	90	1,820	—
27	Summa	2,553,684	99	357,900	19	61,384	17

¹⁾ Veroheinä-rahoja.

maksamattomista rästeistä kussaki läänissä vuosina 1891—1895.

de l'Etat et les restes pendant les années 1891—1895.

5		6		7		8		9		10	
Hengeltä maksettavia ulostoja kruunulle. <i>Cote personnelle.</i>		Arentirahoja. <i>Retenu des terres domaniales.</i>		Muuta ylöskantoa. <i>Autres droits.</i>		Summa maksettavaksi lasketun kruunun-ylöskantoa. <i>Total des contributions.</i>		Vähennystä. <i>A déduire des recettes.</i>		Maksamattomia rästejä vuoden lopussa 31 p:nä Joulukuuta. <i>Restes.</i>	
<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>	<i>franc.</i>	<i>ps.</i>
1891.											
186,540	—	100,837	32	?	?	549,844	35	16,027	96	566	15
306,451	03	198,291	96	130,347	66	1,448,072	42	14,484	34	724	90
189,111	—	88,779	37	86,519	73	829,506	99	7,248	62	1,213	77
268,595	—	9,322	91	457,823	23	919,951	80	11,548	11	2,430	77
144,062	05	21,107	80	35,599	—	424,577	23	7,620	17	1,488	17
194,691	01	15,501	72	71,844	16	487,803	53	11,724	56	1,659	51
267,278	—	33,894	13	131,016	57	881,172	74	11,895	41	738	50
149,651	50	45,462	06	48,123	38	525,977	94	22,495	66	1,547	03
1,706,379	59	513,197	27	961,273	73	6,066,907	—	103,044	83	10,368	80
1892.											
191,082	—	95,336	50	229,797	34	802,816	68	34,312	47	817	47
301,846	24	174,264	41	194,719	81	1,460,663	34	17,072	20	2,689	98
292,483	38	88,270	09	74,863	40	831,544	02	9,697	76	1,438	12
274,135	—	27,619	29	752,107	57	1,236,587	83	13,653	78	8,706	70
153,133	54	29,544	13	40,250	93	435,325	17	7,364	85	2,502	99
220,856	41	15,781	04	66,025	89	533,854	35	13,287	45	1,430	57
271,443	—	33,211	81	135,568	55	884,341	09	12,813	40	1,506	19
152,554	50	45,535	83	58,228	60	542,108	10	22,952	96	2,130	95
1,767,534	07	509,563	10	1,551,562	09	6,727,240	58	131,154	87	21,222	97
1893.											
201,590	21	97,009	58	244,294	93	828,776	76	22,975	91	3,247	80
303,460	35	194,703	32	179,092	68	1,507,401	25	16,827	97	2,115	42
204,241	54	87,697	51	67,886	56	850,818	91	9,714	99	1,710	55
276,499	—	29,455	20	479,191	55	968,681	93	13,667	36	21,587	65
153,151	12	29,430	25	40,331	56	440,635	30	9,308	72	1,572	77
206,938	59	14,134	12	75,530	43	533,626	85	14,283	48	2,244	69
273,560	—	32,740	45	142,892	82	893,381	55	16,942	51	1,319	70
153,361	—	53,536	44	71,835	03	562,211	04	25,125	61	2,018	20
1,772,801	81	538,706	87	1,301,055	56	6,585,533	59	128,846	55	35,816	78

1		2		3		4	
L ä n. — Gouvernements.		Vakinaista veroa. <i>Impôt foncier.</i>		Kruunun- kymmen. <i>Dime de la couronne.</i>		Suostunta- veroa. <i>Impôt sur le revenu.</i>	
		<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>
Vina							
1	Uudenmaan	282,698	59	37,638	92	10,410	—
2	Turun ja Porin	696,034	78	75,998	96	6,610	—
3	Hämeen	435,328	97	43,766	94	1,960	—
4	Viipurin	124,944	20	25,460	24	¹⁾ 32,960	43
5	Mikkelin	198,870	20	18,429	97	—	—
6	Kuopion	209,038	77	28,496	71	—	—
7	Vaasan	373,513	72	65,379	84	4,970	—
8	Oulun	239,667	08	42,104	37	1,780	—
9	Summa	2,560,096	31	337,275	95	58,690	43
Vina							
10	Uudenmaan	280,144	68	36,232	98	7,820	—
11	Turun ja Porin	720,030	68	73,678	33	3,180	—
12	Hämeen	432,548	58	42,544	14	150	—
13	Viipurin	124,875	83	24,857	29	¹⁾ 34,069	15
14	Mikkelin	199,696	57	18,068	11	—	—
15	Kuopion	202,690	67	27,929	78	—	—
16	Vaasan	368,263	70	64,139	37	2,830	—
17	Oulun	237,580	65	41,648	99	800	—
18	Summa	2,565,831	36	329,098	99	48,849	15

¹⁾ Veroheinä-rahoja.

5		6		7		8		9		10	
Hengeltä makset- tavia ulostekkoja kruunulle. <i>Cote personnelle.</i>		Arentirahoja. <i>Revenu des terres domaniales.</i>		Munta ylöskanton. <i>Autres droits.</i>		Summa maksetta- vaksi laskettua kruunun-ylös- kanton. <i>Total des contri- butions.</i>		Vähennystä. <i>A défalquer des recettes.</i>		Maksamattomia rästejä vuoden lopussa 31 p:nä Joulukuuta. <i>Restes.</i>	
<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>	<i>Frfg.</i>	<i>ps</i>
1894.											
203,011	01	95,801	08	208,914	90	838,474	50	26,674	60	3,691	60
309,125	75	203,198	56	212,608	48	1,503,576	53	17,237	37	2,833	25
197,241	60	90,876	95	84,098	81	853,273	27	9,373	51	2,293	42
278,266	—	31,494	94	550,292	07	1,043,417	88	22,879	31	21,086	41
148,178	08	30,113	08	46,068	65	441,659	98	10,299	17	3,271	29
210,010	63	13,875	21	61,539	67	522,960	99	16,007	59	1,682	62
275,350	—	31,969	30	145,508	20	896,691	06	15,506	89	1,734	04
161,304	06	53,981	18	54,062	02	552,898	71	24,075	72	1,672	61
1,782,487	13	551,310	80	1,363,092	80	6,652,952	92	142,054	16	38,265	24
1895.											
205,260	53	94,126	84	198,984	43	822,569	46	20,562	68	3,828	60
315,471	13	180,777	14	213,427	93	1,506,565	21	19,694	28	2,187	40
197,270	89	88,559	58	89,878	48	850,951	67	10,226	51	1,735	98
282,860	—	31,091	15	576,754	60	1,074,508	02	14,720	79	46,901	93
157,102	01	29,667	15	42,912	—	447,445	84	8,497	39	1,469	25
213,464	88	13,648	99	73,432	02	531,166	34	16,801	23	628	—
280,735	—	33,461	83	153,245	84	902,675	74	16,796	78	1,209	31
156,297	50	46,093	70	59,889	19	542,310	03	19,864	84	1,437	83
1,808,461	94	517,426	38	1,408,524	49	6,678,192	31	127,164	50	59,398	30

23. Tietoja maalaiskuntain

Les revenus et les dépenses

1		2		3		4		5		6	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>		T u l o j a . — <i>Recettes.</i>									
		Uusiokseentulot. <i>Taxes sur le revenu.</i>		Aseutituloja, kortelo- maksuista ja teur- mentit y. m. <i>Produits des biens et des capiaux.</i>		Muut tuloja. <i>Autres revenus.</i>		Suur- toll. <i>Toll.</i>		Kunnalliskuluto. <i>Administration com- munale.</i>	
		<i>franc.</i>	<i>pa.</i>	<i>franc.</i>	<i>pa.</i>	<i>franc.</i>	<i>pa.</i>	<i>franc.</i>	<i>pa.</i>	<i>franc.</i>	<i>pa.</i>
Uudenmaan lääni.											
1	Tenhola	6,990	85	854	62	8,182	79	16,028	26	1,404	—
2	Bromarvi	8,409	60	—	—	2,220	40	10,630	—	1,218	—
3	Pohja	8,519	26	1,405	84	7,032	47	16,957	57	1,060	—
4	Tammisaaren maas.	7,245	49	—	—	1,081	50	8,326	99	553	16
5	Karjalohja	2,480	45	—	—	45	25	2,525	70	265	—
6	Sammatti	841	40	99	52	97	87	1,038	79	100	—
7	Karja	4,758	12	279	87	—	—	5,037	99	508	94
8	Snappertuuna	4,358	95	823	15	941	32	6,123	42	250	—
9	Inkoo	8,155	76	—	—	4,577	17	12,732	93	500	—
10	Degerbyy	4,295	50	50	—	—	—	4,345	50	334	86
11	Espoo	13,761	76	7,121	46	1,622	60	22,525	82	700	—
12	Kirkkonummi	22,859	54	—	—	6,537	31	29,396	85	9,945	06
13	Siuntio	7,635	—	185	80	100	—	7,920	80	400	—
14	Lohja	6,528	78	—	—	1,723	—	8,251	78	2,469	60
15	Nummi	2,773	80	—	—	—	—	2,773	80	380	—
16	Pusula	8,350	25	—	—	1,146	50	9,496	75	375	—
17	Wihti	17,562	40	709	38	17,253	23	35,525	01	1,100	—
18	Pyhäjärvi	1,879	08	—	—	832	32	2,711	40	206	—
19	Porvoon maas.	15,468	88	1,531	50	4,565	74	21,566	12	3,601	06
20	Askola	3,662	—	141	—	940	—	4,743	—	475	—
21	Pukkila	1,112	70	430	62	—	—	1,543	32	150	—
22	Porneesi	5,102	57	2,593	46	1,249	24	8,945	27	302	30
23	Helsingin pitäjä	15,475	57	7,570	29	3,033	01	26,078	87	8,434	99
24	Mäntsälä	9,191	78	—	—	1,841	90	11,033	68	611	42
25	Nurmijärvi	21,579	20	605	—	3,895	99	26,080	19	2,089	05
26	Sipoo	16,339	—	400	—	1,805	—	18,544	—	625	—
27	Tuusula	22,153	28	561	37	1,085	10	23,799	75	2,500	—
28	Pernaja	1,428	48	—	—	4,028	87	5,457	35	950	—
29	Liljendaali	2,819	80	102	05	840	78	3,762	63	275	—
30	Siirto	251,759	25	25,464	93	76,679	36	353,903	54	41,783	44

tuloista ja menoista 1895.

des communes rurales en 1895.

7		8		9		10		11		12		13	
Menoja. — Dépenses.													
Koulut. Écoles.		Käytöksen keski- varain ja maan- kannuspoiston. Bâtis et poistes.		Terveys- ja sairauksien hoito. Hygien.		Korttelin ja pöytä- työnantajan huolto- ja maanhoidon menot.		Muut menot. Autres dépenses.		Summa. Total.		Maksutuloista ja muista tuloista 1895. Dittes.	
fr.	pa.	fr.	pa.	fr.	pa.	fr.	pa.	fr.	pa.	fr.	pa.	fr.	pa.
6,047	89	438	48	250	—	113	72	7,774	17	16,028	26	5,000	—
1,681	65	1,726	45	360	—	3,603	95	2,039	45	10,629	50	20,000	—
8,205	—	3,214	68	27	50	1,400	—	1,257	99	15,165	17	9,000	—
2,098	46	572	29	1,849	31	1,975	—	1,278	77	8,326	99	—	—
464	75	895	50	200	—	—	—	700	45	2,525	70	—	—
144	90	280	40	83	—	—	—	170	50	778	80	—	—
478	80	1,310	88	—	—	45	50	2,533	90	4,878	02	15	44
1,852	16	981	87	—	—	—	—	2,164	69	5,248	72	—	—
4,092	84	470	95	—	—	—	—	6,721	01	11,784	80	—	—
759	11	1,210	75	—	—	48	24	1,387	52	3,740	48	605	02
2,300	—	—	—	1,200	70	—	—	—	—	4,200	70	—	—
7,900	20	3,134	60	1,309	81	5,078	61	1,000	—	28,368	28	61,500	—
4,050	—	1,327	—	700	—	1,375	—	68	80	7,920	80	35,000	—
2,674	13	2,557	90	351	78	306	13	279	34	8,638	88	5,887	90
800	—	750	—	150	—	—	—	698	80	2,773	80	—	—
658	—	3,750	—	150	—	1,000	—	2,120	62	8,053	62	875	—
4,525	80	3,124	30	2,450	—	5,866	13	18,460	75	35,526	98	90,000	—
370	—	1,110	79	100	—	—	—	325	—	2,111	79	—	—
11,774	08	931	13	20,663	56	2,100	—	493	97	39,563	80	42,403	68
2,000	—	1,424	—	13	—	225	—	100	—	4,237	—	—	—
1,100	—	150	25	366	16	—	—	—	—	1,766	41	4,347	95
3,462	21	823	03	278	26	—	—	4,012	06	8,877	86	5,000	—
4,897	20	6,225	68	—	—	2,020	04	6,310	29	27,888	20	66,357	40
3,757	05	3,609	20	100	70	—	—	348	48	8,426	85	—	—
3,090	80	3,574	80	652	29	6,650	—	9,044	36	25,101	30	26,445	75
5,631	—	1,718	—	240	—	6,000	—	2,050	—	16,264	—	100,000	—
2,500	—	2,637	06	1,053	57	1,663	71	13,445	41	23,799	75	29,000	—
2,461	91	38	95	—	—	938	70	2,130	80	6,520	36	22,364	36
1,544	55	—	—	507	60	62	83	1,372	65	3,762	63	1,465	34
91,322	49	47,988	94	33,057	24	40,472	56	88,284	78	342,909	45	525,267	84

		1		2		3		4		5		6	
		T u l o j a. — Recettes.											
Kunnan nimi. Communes.		Uonasseronnita enhoja. Taxes sur le revenu.		Arontrahioja, kotokoh. majonuiiss ja vau- monnuiiss y. m. Produits des biens et des capitaux.		Maata tuloj. Autres revenus.		Suunna. Total.		Kunnahoito. Administration com- munale.		Kunnahoito.	
		Fr.	ps.	Fr.	ps.	Fr.	ps.	Fr.	ps.	Fr.	ps.	Fr.	ps.
1	Siirto	251,759	25	25,464	93	76,679	36	353,903	54	41,783	44		
2	Myrskylä	1,485	—	476	—	546	56	2,507	56	500	—		
3	Artjärvi	1,374	40	3	—	924	78	2,302	18	400	—		
4	Laptreski	7,036	—	553	06	656	41	8,245	47	662	—		
5	Ruotsin-Pyhtää	4,607	35	1,000	08	889	42	6,496	85	1,100	—		
6	Elimäki	16,952	78	1,231	52	328	63	18,512	93	1,798	22		
7	Anjala	2,830	—	400	—	200	—	3,430	—	310	—		
8	Iitti	35,291	24	5,462	86	3,539	94	44,294	04	1,065	96		
9	Jaala	4,208	28	190	35	1,140	91	5,539	54	720	—		
10	Orimattila	11,971	50	1,875	36	1,506	50	15,353	36	3,049	57		
11	Koko lääni	337,515	80	36,657	16	86,412	51	460,585	47	51,389	16		
Turun ja Porin lääni.													
12	Sunti	4,047	50	1,118	20	625	—	5,790	70	175	—		
13	Wordö	1,677	60	428	67	430	80	2,537	07	186	8		
14	Saltviiki	1,482	80	—	—	555	80	2,038	60	315	—		
15	Finströmi	2,534	73	—	—	—	—	2,534	73	307	4		
16	Geeta	1,178	40	—	—	35	—	1,213	40	130	—		
17	Hammarlanti	2,022	29	—	—	800	—	2,822	29	276	—		
18	Ekkerö	1,625	—	700	—	650	—	2,975	—	216	—		
19	Jomala	2,495	75	—	—	—	—	2,495	75	370	—		
20	Lemlanti	389	50	1,078	40	62	54	1,530	44	171	—		
21	Lumparlanti	406	—	—	—	45	—	451	—	125	—		
22	Föglö	3,302	50	—	—	870	34	4,172	84	175	—		
23	Sottunka	292	41	—	—	132	22	424	63	40	—		
24	Köökari	372	20	—	—	147	15	519	35	70	—		
25	Kumlinki	334	36	—	—	17	50	351	86	130	—		
26	Brändö	274	91	—	—	243	39	518	30	75	—		
27	Halikko	1,422	60	1,955	44	5,839	29	9,217	33	634	—		
28	Angelnemi	2,676	26	180	34	919	44	3,776	04	130	—		
29	Uskela	393	60	—	—	1,333	15	1,726	75	171	—		
30	Muurla	1,730	10	697	59	1,576	66	4,004	35	185	—		
31	Pertteli	2,050	—	11,925	50	1,220	50	15,196	—	385	—		
32	Kuusjoki	390	32	—	—	442	80	833	12	250	—		
33	Siirto	31,098	83	18,064	14	15,946	58	65,129	55	4,517	—		

7		8		9		10		11		12		13	
M e n o j a . — Dépenses.													
Korkeimman Hämeen- Kirkonkunta.		Kirkonkunta. Kirkonkunta. Kirkonkunta.		Terveys- ja sairaalatoim. Hämeen- Kirkonkunta.		Kirkonkunta ja yleinen Kirkonkunta ja yleinen Kirkonkunta ja yleinen		Muita menoja. Andres dépenses.		Summa Total.		Maksamaton velka 31 pää loppuun 1885. Pöytä.	
1885.	1886.	1885.	1886.	1885.	1886.	1885.	1886.	1885.	1886.	1885.	1886.	1885.	1886.
91,322 49	47,968 94	33,057 24	154 —	40,472 56	88,284 78	342,909 45	525,267 84	1	2	3	4	5	6
400 —	1,037 25	1,140 60	450 —	596 26	615 15	5,121 46	8,000 —	7	8	9	10	11	12
650 —	405 25	450 —	596 26	615 15	5,121 46	8,000 —	8,000 —	13	14	15	16	17	18
2,020 77	160 —	340 —	598 21	100 —	2,075 —	44,294 04	93,100 —	19	20	21	22	23	24
1,954 80	414,35 50	2,435 01	8,572 05	20,861 63	44,294 04	93,100 —	93,100 —	25	26	27	28	29	30
20 40	1,212 70	203 65	722 43	2,998 21	6,356 99	817 45	817 45	31	32	33	34	35	36
1,325 —	2,470 25	600 —	5,200 —	14,155 15	—	—	—	37	38	39	40	41	42
7,215 90	57,417 89	38,380 50	50,363 30	125,063 07	430,858 63	630,750 73	630,750 73	43	44	45	46	47	48
500 —	80 —	117 20	—	2,600 —	4,981 24	—	—	49	50	51	52	53	54
2,835 35	631 26	164 —	—	250 02	1,485 28	—	—	55	56	57	58	59	60
108,244 71	855 —	164 —	—	248 60	2,038 60	—	—	61	62	63	64	65	66
—	1,860 20	—	367 10	—	2,534 73	8 41	15	67	68	69	70	71	72
1,007 —	860 —	47 20	—	117 —	1,254 20	225 41	16	73	74	75	76	77	78
300 —	1,200 —	330 —	544 28	—	3,150 28	543 61	17	79	80	81	82	83	84
456 —	607 —	110 —	202 —	1,130 —	2,975 —	3,900 —	18	85	86	87	88	89	90
—	1,142 50	—	—	293 25	2,495 75	—	19	91	92	93	94	95	96
100 —	—	—	—	217 34	688 34	—	20	97	98	99	100	101	102
55 —	271 —	451 —	—	217 34	688 34	—	21	103	104	105	106	107	108
750 —	—	—	—	2,057 65	2,982 65	—	22	109	110	111	112	113	114
—	—	—	—	263 52	303 52	—	23	115	116	117	118	119	120
—	—	—	—	247 50	317 50	—	24	121	122	123	124	125	126
—	—	—	—	206 29	336 29	—	25	127	128	129	130	131	132
100 —	20 —	—	—	78 65	273 65	—	26	133	134	135	136	137	138
4,375 47	424 35	356 46	1,970 91	608 98	8,430 42	—	27	139	140	141	142	143	144
724 36	—	417 40	30 —	2,484 28	3,786 04	500 —	28	145	146	147	148	149	150
1,171 40	—	—	—	561 90	1,904 30	—	29	151	152	153	154	155	156
597 29	1,135 51	80 —	13 —	1,993 55	4,004 35	4,000 —	30	157	158	159	160	161	162
535 —	1,504 35	158 75	—	12,612 90	15,196 —	—	31	163	164	165	166	167	168
400 —	—	—	—	183 12	833 12	—	32	169	170	171	172	173	174
13,011 52	11,419 41	1,861 01	3,127 29	26,485 55	60,422 26	9,177 43	33	175	176	177	178	179	180

	1	2				3				4				5				6			
		T u l o j a . — Recettes.																			
		Kunnan nimi. Communes.		Tuloja. Taxes sur le revenu.		Aravainluoto, kerkon- lahjoitus ja vasta- muut 5 ^a m. des églises.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallinto- Administration com- munale.									
Finn.	Fr.	Finn.	Fr.	Finn.	Fr.	Finn.	Fr.	Finn.	Fr.	Finn.	Fr.										
1	Siirto	31,098	83	18,084	14	15,946	58	65,129	55	4,517	48										
2	Kisko	688	20	—	—	512	70	1,200	90	390	—										
3	Suomusjärvi.	568	62	35	23	112	—	715	85	254	—										
4	Kiikala	1,151	46	—	—	51	24	1,202	70	199	—										
5	Perniö	14,584	32	501	63	4,342	28	19,428	23	792	25										
6	Finbyy	1,415	80	—	—	87	30	1,503	10	250	—										
7	Kemiö	3,611	78	—	—	25	60	3,637	38	536	—										
8	Dragsfjärdi	2,466	40	—	—	669	23	3,135	63	600	—										
9	Westanfjärdi	4,533	41	—	—	97	23	4,630	64	225	—										
10	Hiittinen	1,333	80	81	01	266	27	1,681	08	285	—										
11	Piikkiö	1,911	—	—	—	—	—	1,911	—	800	—										
12	Kuusisto	642	50	158	80	25	52	826	82	120	—										
13	Kaarina	2,206	16	8	36	1,264	10	3,478	62	200	—										
14	Kakskerta	1,006	75	—	—	747	35	1,754	10	250	—										
15	Sauvo	4,836	70	1,964	19	—	—	6,800	89	180	—										
16	Karuna	1,655	—	100	—	1,180	75	2,935	75	200	—										
17	Paimio	10,731	50	437	—	1,418	36	12,586	86	630	—										
18	Parainen	6,475	95	—	—	931	80	7,407	75	408	—										
19	Masku	2,500	—	574	—	—	—	3,074	—	260	—										
20	Rusko	—	—	229	79	364	14	593	93	90	—										
21	Wahto	446	—	90	—	304	34	840	34	163	—										
22	Nousiainen	970	—	—	—	—	—	970	—	290	—										
23	Pöytyä	18,149	30	—	—	277	70	18,427	—	470	—										
24	Prunkkala	2,269	15	—	—	167	10	2,436	25	254	—										
25	Yläne	2,321	46	547	82	554	22	3,423	50	293	—										
26	Oripää	492	95	—	—	42	30	535	25	215	—										
27	Räntämäki	14,767	85	—	—	379	—	15,146	85	9,149	26										
28	Paattinen	2,000	50	—	—	450	—	2,450	50	1,300	25										
29	Raisio	3,597	38	832	60	431	—	4,860	98	402	30										
30	Naantalın maaseurak	1,241	74	—	—	—	—	1,241	74	365	64										
31	Lieto	1,192	24	—	—	50	—	1,242	24	470	—										
32	Marttila	5,022	20	1,017	12	98	21	6,137	53	134	—										
33	Karinainen	1,703	38	—	—	491	01	2,194	39	200	—										
34	Koski	4,896	75	902	—	1,147	48	6,946	23	370	—										
35	Siirto	152,489	08	25,563	69	32,434	81	210,487	58	25,263	18										

7	8	9	10	11	12	13					
Menoja. — Dépenses.											
Kotiteollisuus. Industries.		Käytettyä, keuhko- vauriota ja munien kivunhoitoa. Maladies et troubles. Hygiène.		Korkeita ja matalia vauriota ja munien kivunhoitoa. Maladies et troubles. Higiene.		Muuta menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		Maksamaton velka 31 pää loppukuuta 1890. Dettes.	
Finn.	Sw.	Finn.	Sw.	Finn.	Sw.	Finn.	Sw.	Finn.	Sw.	Finn.	Sw.
13,011 52	11,419 41	1,861 01	3,127 29	26,485 55	60,422 26	9,177 43	1				
350 —	—	30 —	—	402 20	1,172 20	—	2				
—	—	—	—	319 80	573 80	—	3				
415 50	—	—	—	237 35	851 85	—	4				
3,365 21	692 40	1,806 56	9,475 26	834 07	16,965 75	59,208 50	5				
838 50	—	—	17 33	379 27	1,485 10	6,100 —	6				
1,220 —	—	—	900 —	757 91	3,413 91	—	7				
1,956 80	—	—	—	275 —	2,831 80	—	8				
80 —	51 15	43 80	—	4,230 69	4,630 64	—	9				
915 97	—	—	618 53	213 45	2,032 95	4,900 —	10				
800 —	—	—	—	210 —	1,810 —	—	11				
38 30	45 —	—	—	623 52	826 82	—	12				
1,600 —	—	75 —	560 —	1,843 99	4,278 99	10,757 98	13				
400 —	—	—	—	1,028 85	1,678 85	—	14				
2,180 —	460 —	583 96	1,388 25	1,123 45	5,915 66	—	15				
1,552 —	444 80	113 85	—	625 10	2,935 75	—	16				
650 —	629 53	308 06	4,295 97	6,073 30	12,586 86	32,719 08	17				
1,000 —	2,825 69	460 80	610 —	2,103 26	7,407 75	—	18				
550 —	840 —	90 —	—	1,300 —	3,040 —	—	19				
132 —	—	—	—	249 96	471 96	—	20				
559 90	—	23 —	—	50 —	795 90	—	21				
680 —	—	—	—	—	970 —	—	22				
1,500 —	200 —	1,300 —	6,955 60	8,001 40	18,427 —	38,000 —	23				
600 —	55 05	—	1,501 —	26 —	2,436 05	3,100 —	24				
1,041 17	1,026 45	617 31	143 —	302 57	3,423 50	2,360 —	25				
150 —	28 25	—	—	142 —	535 25	—	26				
901 90	108 75	—	—	2,281 45	12,441 36	—	27				
200 —	130 50	—	600 —	300 —	2,530 75	10,000 —	28				
109 12	167 85	127 —	—	3,281 80	4,088 07	—	29				
240 —	151 —	—	—	600 —	1,356 64	—	30				
410 —	—	120 —	—	242 24	1,242 24	4,000 —	31				
958 49	—	650 70	300 —	3,602 85	5,646 04	—	32				
851 35	261 —	266 86	—	243 98	1,823 19	—	33				
1,171 86	14 50	819 59	—	3,996 98	6,372 93	—	34				
40,429 59	19,551 33	9,297 50	30,492 23	72,387 99	197,421 82	180,522 99	35				

1		2		3		4		5		6	
Kunnan nimi. Communes.		T u l o j a . — Recettes.									
		Uusalempien rahojen. Taxes sur le revenu.		Apoortien, korkojen, lajipienien ja tonttienojen y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muuta tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnanhallinto. Administration com- mune.	
		franc.	pa.	franc.	pa.	franc.	pa.	franc.	pa.	franc.	pa.
1	Siirto	152,489	08	25,563	69	32,434	81	210,487	58	25,263	18
2	Eura	1,155	—	—	—	470	—	1,625	—	200	—
3	Houtskari	1,100	—	—	—	—	—	1,100	—	245	—
4	Korpo	4,321	—	—	—	247	—	4,568	—	375	—
5	Navo	6,615	—	2,671	79	161	37	9,448	16	724	—
6	Rymättylä	6,397	77	906	71	4,051	53	11,356	01	407	—
7	Merimasku	720	40	760	58	1,524	76	3,005	74	219	—
8	Lemu	736	91	—	—	15	50	752	41	140	—
9	Askainen	713	20	—	—	735	—	1,448	20	160	—
10	Mynämäki	1,345	52	—	—	40	—	1,385	52	880	—
11	Mietoinen	2,117	15	1,196	—	52	—	3,365	15	150	—
12	Karjala	585	35	—	—	—	—	585	35	130	—
13	Wehmaa	1,922	16	283	59	20	25	2,226	—	210	—
14	Lokalahti	1,414	62	—	—	694	12	2,108	74	150	—
15	Taivassalo	3,145	22	—	—	1,400	—	4,545	22	358	—
16	Welkua	2,985	—	200	40	235	10	3,420	50	220	—
17	Iniö	263	40	—	—	472	85	736	25	135	—
18	Kustavi	2,587	21	84	76	—	—	2,671	97	75	—
19	Uusikirkko	6,006	25	335	—	3,198	80	9,540	05	165	—
20	Uudenkaupungin maas. .	1,100	—	260	—	220	—	1,580	—	210	—
21	Laitila	8,119	57	—	—	1,548	—	9,667	57	467	—
22	Kodisjoki	107	50	—	—	93	—	200	50	60	—
23	Pyhämaa	550	50	—	—	416	—	966	50	165	—
24	Pyhämaan saariseur. . .	750	—	—	—	61	65	811	65	75	—
25	Ulvila	22,146	49	—	—	820	—	22,966	49	3,700	18
26	Porin maaseur.	25,894	06	—	—	2,480	71	28,374	77	1,491	—
27	Kullaa	4,854	79	—	—	—	—	4,854	79	150	—
28	Nakkila	11,250	—	—	—	180	—	11,430	—	300	—
29	Normarkku	8,297	86	—	—	1,706	—	10,003	86	300	—
30	Poomarkku	8,763	40	41	80	490	22	9,295	42	663	50
31	Ahlainen	2,075	94	—	—	402	38	2,478	32	250	—
32	Merikarvia	5,705	24	140	—	500	—	6,345	24	450	—
33	Siikainen	2,407	50	—	—	766	85	3,174	35	260	—
34	Eura	2,410	90	—	—	380	48	2,791	38	150	—
35	Kiukainen	2,175	37	—	—	183	58	2,358	95	174	—
36	Siirto	303,229	36	32,444	32	56,001	96	391,675	64	39,071	81

7	8	9	10	11	12	13		
M e n o j a . — Dépenses.								
Konttori- kote.	Kydytys- vareihin ja maan- kannuspien. Rakais- et rontes.	Terveys- ja sairahot. Hygienes.	Kortin- ja palkon laidetta et amorti- sante.	Muuta menoja. Autres dépenses.	Summa. Total.	Maksamien velka 31 p:nä joulukuuta 1886. Dettes.		
franc.	pa.	franc.	pa.	franc.	pa.	franc.	pa.	
40,429	59	19,551	33	9,297	50	30,492	23	
196	75	527	92	—	—	700	33	
200	—	55	—	30	—	200	—	
519	—	150	—	293	—	3,231	—	
4,562	25	30	—	1,081	13	5,661	50	
2,119	22	611	90	691	78	4,532	92	
200	—	281	60	79	71	1,746	22	
254	69	142	50	22	—	193	22	
620	—	292	—	—	—	312	40	
—	—	431	16	—	—	74	36	
966	75	1,320	—	193	35	100	—	
—	—	182	87	—	—	272	48	
302	60	92	96	—	—	886	42	
909	29	135	45	30	—	444	21	
955	—	2,446	36	375	10	410	76	
295	50	763	25	—	—	2,028	75	
200	—	401	25	—	—	736	25	
1,000	—	980	50	—	—	616	47	
480	—	279	56	231	57	1,196	47	
450	—	300	—	—	—	620	—	
2,553	79	502	—	325	—	5,819	78	
93	—	—	—	—	—	47	50	
320	—	111	50	170	—	200	—	
460	30	64	94	84	26	127	15	
1,750	—	7,950	52	150	—	7,061	84	
3,500	—	7,472	40	231	—	15,680	37	
700	—	3,750	—	36	—	218	79	
1,600	—	8,760	—	320	—	350	—	
600	—	2,803	—	20	—	6,275	56	
740	—	1,769	37	268	—	5,104	55	
1,727	58	—	—	600	—	613	25	
800	—	2,670	—	1,365	—	970	04	
1,238	—	—	—	200	—	782	06	
442	71	—	—	1,181	80	224	70	
750	—	—	—	500	—	246	95	
71,936	02	64,398	18	18,207	36	37,248	78	
						139,730	61	
						370,592	76	
						187,168	71	
							38	

1		2		3		4		5		6	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>		T u l o j a . — <i>Recettes.</i>									
		Uonlaskeruita enhoja. <i>Taxes sur le revenu.</i>		Aveninohjo, kottelo, huputusta ja vasta- kantoja y. m. <i>Produits de bois et des capteurs.</i>		Maata tulot. <i>Revenus des terres.</i>		Summa. <i>Total.</i>		Kuntaliiketoim. <i>Administration com- munale.</i>	
		<i>Fr.</i>	<i>Pa.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Pa.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Pa.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Pa.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Pa.</i>
1	Siirto	303,229	36	32,444	32	56,001	96	391,675	64	39,071	81
2	Honkilahti	1,106	74	—	—	242	28	1,349	02	159	20
3	Eurajoki	4,315	57	—	—	220	76	4,536	33	400	—
4	Luvia	2,458	30	42	—	265	—	2,765	30	100	—
5	Lappi	4,400	62	—	—	25	30	4,425	92	300	—
6	Ranman maas.	3,493	42	737	40	66	18	4,297	—	300	—
7	Hinnerjoki	1,798	—	—	—	—	—	1,798	—	125	—
8	Ikaalinen	19,625	45	1,369	10	—	—	20,994	55	1,050	—
9	Jämijärvi	1,904	82	—	—	—	—	1,904	82	375	—
10	Parkano	11,048	66	222	68	3,661	41	14,932	75	718	39
11	Kankaanpää.	14,327	81	109	18	2,937	13	17,374	12	662	—
12	Karvia	3,814	53	—	—	—	—	3,814	53	200	—
13	Honkakajoki	4,425	—	250	—	300	—	4,975	—	300	—
14	Hämeenkyrö.	32,926	77	750	—	—	—	33,676	77	1,657	—
15	Wiljakkala	5,659	20	109	62	1,272	39	7,041	21	397	—
16	Karkku	3,745	25	—	—	1,008	04	4,753	29	163	98
17	Suoniemi	5,710	41	—	—	101	50	5,811	91	215	—
18	Mouhijärvi	3,818	65	—	—	1,072	20	4,890	85	744	—
19	Suodenniemi.	3,571	82	—	—	699	—	4,270	82	170	—
20	Lavia	1,050	—	—	—	—	—	1,050	—	225	—
21	Tyrvää	18,258	84	100	—	2,392	97	20,751	81	1,088	—
22	Kiikka	6,318	15	2,982	53	1,936	—	11,236	68	539	—
23	Kiikoinen	1,902	87	156	30	870	01	2,929	18	268	—
24	Huittinen	21,775	80	260	65	—	—	22,036	45	1,480	—
25	Wampula	7,638	33	2,383	82	3,418	59	13,440	74	1,269	49
26	Kauvatsa	3,945	25	—	—	—	—	3,945	25	300	—
27	Punkalaidun.	7,330	43	—	—	3,872	18	11,202	61	660	—
28	Loimaa	20,472	—	874	71	4,801	51	26,148	22	1,000	—
29	Metsämaa	1,657	14	—	—	489	19	2,146	33	135	—
30	Oripää	492	95	—	—	42	30	535	25	215	—
31	Alastaro	11,849	50	70	27	3,372	45	15,292	22	570	—
32	Kokemäki	25,303	35	3,418	45	275	—	28,996	80	450	—
33	Harjavalta	2,865	—	—	—	1,728	77	4,593	77	400	—
34	Köyliö	2,276	—	1,241	—	95	—	3,612	—	200	—
35	Säkylä	1,404	—	1,122	44	361	92	2,888	36	205	—
36	Koko lääni	565,919	99	48,644	47	91,529	04	706,093	50	56,112	87

7		8		9		10		11		12		13	
M e n o j a . — Dépenses.													
Koulutoimi. Lisäes.		Kysälyksen, koulutuksen vapautuksen kunnallisuuskor- vauksen maksut.		Terveyst. ja asuin- hygien.		Kirkon ja pöytä- kirkon kirkonmaksu- kirkon maksut.		Muut meno- jät.		Summa Total.		Maksamaton velka 31 pää 1895. Dek.	
Fin.	mk.	Fin.	mk.	Fin.	mk.	Fin.	mk.	Fin.	mk.	Fin.	mk.	Fin.	mk.
71,936	02	64,398	18	18,207	36	37,248	78	139,730	61	370,592	76	187,168	71
74	—	577	60	131	—	241	30	165	92	1,349	02	—	2
1,845	40	1,726	93	351	20	—	—	212	80	4,536	33	—	3
1,038	70	471	—	35	—	—	—	532	15	2,176	85	—	4
1,000	—	1,850	—	450	—	—	—	450	—	4,050	—	—	5
1,300	—	1,112	—	250	—	1,050	—	235	—	4,247	—	—	6
250	—	1,130	—	125	—	—	—	82	—	1,712	—	—	7
2,328	—	1,732	30	1,337	42	12,118	96	15,262	21	33,818	89	12,824	34
250	—	491	40	21	20	—	—	688	13	1,825	73	—	9
750	—	4,273	75	652	18	3,778	22	4,760	21	14,932	75	8,000	10
769	32	5,259	24	2,720	37	633	27	6,024	51	16,068	71	21,000	11
275	—	1,925	67	—	—	305	96	962	30	3,668	93	145	60
475	—	2,150	—	351	—	—	—	60	—	3,336	—	—	13
6,100	—	2,616	—	700	—	21,000	—	20,000	—	52,073	—	19,000	14
1,602	97	900	—	299	84	1,090	50	2,750	90	7,041	21	9,200	15
976	—	1,560	46	808	58	—	—	1,124	95	4,634	97	—	16
407	80	447	34	125	21	—	—	115	54	1,310	89	—	17
1,216	—	1,806	25	200	—	—	—	700	—	4,666	25	—	18
200	—	738	24	24	—	—	—	2,000	82	3,133	06	—	19
—	—	—	—	300	—	—	—	525	—	1,050	—	—	20
1,000	—	3,236	43	488	72	660	—	14,278	66	20,751	81	15,866	76
1,619	50	2,906	80	467	12	1,028	52	2,776	16	9,337	10	1,899	58
1,770	47	405	25	54	86	185	—	242	60	2,926	18	2,977	60
3,258	27	3,132	35	1,705	24	6,555	76	5,904	83	22,036	45	28,000	24
1,502	95	1,110	57	4,310	07	4,077	38	1,172	28	13,442	74	—	25
500	—	992	—	—	—	885	—	1,268	25	3,945	25	3,000	26
1,947	07	1,125	37	1,295	57	1,456	89	4,717	71	11,202	61	—	27
3,092	16	4,801	—	2,150	—	2,300	—	1,200	—	14,543	16	28,200	28
205	—	263	95	179	30	—	—	1,325	—	2,108	25	—	29
150	—	28	25	—	—	—	—	142	—	535	25	—	30
4,096	84	855	13	1,085	38	3,573	98	5,110	89	15,292	22	32,300	31
3,077	—	7,200	—	700	—	5,950	—	13,100	—	30,477	—	2,942	20
300	—	1,691	—	10	—	—	—	2,192	77	4,593	77	—	33
150	—	—	—	2,450	—	—	—	812	—	3,612	—	—	34
1,050	50	—	—	355	40	—	—	1,277	46	2,888	36	—	35
116,513	97	122,904	46	42,342	02	104,139	52	251,903	66	693,916	50	372,524	79

		1		2		3		4		5		6	
		T u l o j a . — R e c e t t e s .											
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>		Uusikseuruntuloja. <i>Taxes sur le revenu.</i>		Arentus- ja korkoja. Lainojen ja muiden menojen y. m. <i>Produits des loans et des capitaux.</i>		Muita tuloja. <i>Autres revenus.</i>		Summa. <i>Total.</i>		Kunnallislaitto. <i>Administration com- munale.</i>			
		<i>franc.</i>	<i>pes.</i>	<i>franc.</i>	<i>pes.</i>	<i>franc.</i>	<i>pes.</i>	<i>franc.</i>	<i>pes.</i>	<i>franc.</i>	<i>pes.</i>		
1	Siirto	283,075	91	10,351	70	37,277	32	330,704	93	32,529	32		
2	Perttula	1,407	94	—	—	230	—	1,637	94	300	—		
3	Tammela	40,432	45	3,105	20	2,605	74	46,143	39	1,827	20		
4	Pirkkala	19,404	16	1,224	65	7,597	—	28,225	81	710	—		
5	Ylöjärvi	5,717	36	1,136	—	703	43	7,556	79	579	—		
6	Messukylä	2,225	67	—	—	450	—	2,675	67	350	—		
7	Kangasala	12,264	81	—	—	544	41	12,809	22	350	—		
8	Lempäälä	4,782	27	90	46	1,085	36	5,958	09	640	—		
9	Wesilahti	9,259	23	1,029	40	4,803	72	15,092	35	700	—		
10	Tottijärvi	1,681	08	—	—	334	09	2,015	17	150	—		
11	Pälkäne	6,523	—	2,131	—	1,600	—	10,254	—	710	—		
12	Sahalahti	1,860	—	—	—	693	30	2,553	30	200	—		
13	Ruovesi	13,327	06	—	—	242	65	13,569	71	400	—		
14	Kuru	2,815	—	—	—	416	—	3,231	—	759	—		
15	Teisko	4,742	81	1,100	—	—	—	5,842	81	420	—		
16	Orivesi	9,300	—	—	—	400	—	9,700	—	320	—		
17	Koko lääni	418,818	75	20,168	41	58,983	02	497,970	18	40,944	52		
Wiipurin lääni.													
18	Wiipurin pitäjä	48,985	56	3,000	—	20,000	—	71,985	56	5,100	—		
19	Koivisto	23,606	02	—	—	520	30	24,126	32	3,342	78		
20	Johanneksen pitäjä	9,768	45	—	—	361	20	10,129	65	1,776	37		
21	Uusikirkko	41,466	99	—	—	3,855	23	45,322	22	1,804	18		
22	Kuolemajärvi	9,620	36	—	—	167	50	9,787	86	700	—		
23	Kymi	12,275	86	856	53	1,778	86	14,911	25	1,250	—		
24	Pyhtää	2,805	55	175	—	33	05	3,013	60	450	—		
25	Wirolahti	28,314	11	230	89	608	78	29,153	78	1,070	—		
26	Wehkalahhti	11,474	97	—	—	2,475	28	13,950	25	2,800	—		
27	Miehikkälä	5,512	80	338	02	387	—	6,237	82	720	—		
28	Säkjärvi	29,799	60	—	—	4,807	25	34,606	85	1,275	—		
29	Sippola	13,534	30	777	50	425	70	14,737	50	800	—		
30	Suursaari ja Tytärsaari	1,413	—	90	—	1,792	—	3,295	—	190	—		
31	Walkeala	41,473	80	—	—	—	—	41,473	80	2,100	—		
32	Luumäki	7,121	18	—	—	—	—	7,121	18	782	—		
33	Siirto	287,172	55	5,467	94	37,212	15	329,852	64	24,160	33		

7	8	9	10	11	12	13
Konttori. <i>Écoles.</i>	Käytöksen keuhko- varojen ja muiden kunnosajon. <i>Revenus et ventes.</i>	Terveys- ja sairaanhoito. <i>Hygien.</i>	Korjot ja rakennus- työnsuunnitelmia. <i>Reparations et aménage- ments.</i>	Muita menoa. <i>Autres dépenses.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Maksamaton velka 31 pää Joulukuuta 1898. <i>Dette.</i>
	<i>franc.</i>	<i>franc.</i>	<i>franc.</i>	<i>franc.</i>	<i>franc.</i>	<i>franc.</i>
77,488 81	72,641 05	25,857 08	24,433 66	91,659 33	324,609 25	421,690 13
230 —	1,096 94	16 —	—	95 —	1,737 94	100 —
5,327 38	6,510 30	3,041 10	3,108 40	2,480 15	22,294 53	62,712 60
4,610 20	7,387 23	1,236 90	3,011 14	11,270 34	28,225 81	23,019 20
1,993 89	3,416 71	89 —	1,134 60	296 90	7,510 10	2,000 —
1,040 —	135 67	—	—	1,150 —	2,675 67	—
3,385 —	2,346 —	kuulu vaivas- taloon.	5,021 02	1,408 33	12,510 35	19,200 —
934 —	2,069 84	340 46	—	765 75	4,750 05	—
4,136 64	3,608 19	824 15	2,743 47	3,079 90	15,092 35	25,283 11
523 22	397 60	48 52	189 60	641 98	1,950 92	110 —
3,950 —	1,622 —	622 —	780 —	1,000 —	8,684 —	11,000 —
525 —	108 —	205 95	—	1,393 60	2,432 55	—
5,866 58	1,828 35	4,327 79	407 43	4,709 24	17,539 39	5,449 22
724 —	1,464 —	—	—	284 —	3,231 —	—
1,600 —	1,351 73	1,090 —	—	1,381 18	5,842 91	6,000 —
1,000 —	2,700 —	40 —	—	5,640 —	9,700 —	—
113,334 72	108,683 61	37,738 95	40,829 32	127,255 70	468,786 82	576,564 26
35,137 98	12,876 —	7,000 —	9,420 —	2,451 58	71,985 56	157,000 —
5,606 32	3,569 84	10,067 34	—	1,540 04	24,126 32	—
3,652 40	415 —	297 20	—	461 30	6,602 27	—
9,092 54	7,931 79	950 —	2,200 —	23,343 71	45,322 22	10,000 —
1,670 —	3,072 03	2,541 20	—	1,804 63	9,787 86	—
2,610 —	1,638 40	986 70	75 —	9,292 17	15,852 27	1,500 —
1,296 89	575 —	—	—	763 30	3,085 19	—
8,464 20	2,637 —	1,580 60	1,500 36	13,901 62	29,153 78	35,000 —
2,997 —	1,337 —	576 80	960 —	5,279 40	13,950 20	16,000 —
800 —	1,828 —	100 —	850 —	1,306 —	5,604 —	10,000 —
5,021 91	4,145 —	1,392 82	1,650 —	12,911 32	26,396 05	45,000 —
2,264 78	1,584 —	534 24	885 —	8,664 —	14,732 02	10,000 —
2,425 —	—	—	—	680 —	3,295 —	—
2,800 —	2,000 —	700 —	5,300 —	28,791 15	41,691 15	35,000 —
1,010 —	355 —	110 —	800 —	4,064 18	7,121 18	15,000 —
84,849 02	43,964 06	26,836 90	23,640 36	115,254 40	318,705 07	334,500 —

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2		3		4		5		6	
		Tuloja. — <i>Recettes.</i>									
		Uusaskerutut rahojia. <i>Taxes sur le revenu.</i>		Avaruushuol. korjot. ja kassat. johtamilla y. m. <i>Produits des loyers et des capitaux.</i>		Muut tulot. <i>Autres revenus.</i>		Summa. <i>Total.</i>		Kunnallishallinto. <i>Administration com- munale.</i>	
		<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>
1	Siirto	287,172	55	5,467	94	37,212	15	329,852	64	24,160	33
2	Lappvesi	20,968	03	1,367	22	2,999	11	25,334	36	2,077	44
3	Lemi	1,799	92	—	—	—	—	1,799	92	318	—
4	Taipalsaari	3,532	50	10	20	40	—	3,582	70	320	—
5	Savitaipale	5,318	58	238	42	433	48	5,990	48	395	—
6	Suomenniemi	3,843	—	800	12	112	02	4,755	14	97	—
7	Joutseno	3,074	28	443	86	61	81	3,579	95	500	—
8	Ruokolahti	17,300	—	159	60	2,169	—	19,628	60	775	—
9	Rautjärvi	4,573	17	15	03	504	61	5,092	81	450	—
10	Kirvu	15,011	58	1,128	69	2,589	79	18,730	06	1,150	—
11	Jaaski	16,321	51	1,217	89	1,011	53	18,550	93	900	—
12	Antrea	12,831	95	1,000	—	—	—	13,831	95	616	—
13	Mnola	29,432	45	—	—	1,285	36	30,717	81	1,230	—
14	Heinjoki	8,681	91	395	58	272	70	9,350	19	578	—
15	Kyyrölä	2,469	94	2,741	30	181	90	5,393	14	600	24
16	Kivennapa	50,322	62	171	52	—	—	50,494	14	2,966	69
17	Walkjärvi	17,615	—	—	—	5,212	50	22,827	50	800	—
18	Rautu	10,244	—	—	—	250	—	10,494	—	500	—
19	Sakkula	18,342	29	2,509	14	1,215	06	22,066	49	685	—
20	Pyhäjärvi	12,950	—	568	20	357	—	13,875	20	1,285	—
21	Raisälä	15,000	—	600	—	220	—	15,820	—	600	—
22	Käkisalmen maas.	3,721	—	332	33	1,022	95	5,076	28	610	—
23	Kaukola	10,600	—	180	11	4,120	—	14,900	11	1,312	—
24	Hiittola	23,758	25	972	25	230	31	24,960	81	700	—
25	Kurkijoki	15,554	31	708	78	372	63	16,635	72	850	—
26	Parikkala	9,419	64	238	—	2,091	—	11,748	64	1,005	—
27	Jaakkima	16,575	80	11,459	10	6,681	—	34,715	90	4,719	76
28	Ruskeala	7,906	14	—	—	500	—	8,406	14	1,000	—
29	Sortavalan maas.	33,879	79	10,178	25	436	12	44,494	16	1,952	54
30	Uukuniemi	6,598	08	—	—	—	—	6,598	08	771	70
31	Impilahti	15,889	07	747	20	1,504	47	18,140	74	1,122	86
32	Suistamo	3,458	—	1,000	—	30	—	4,488	—	100	—
33	Salmi	940	—	320	—	22,589	80	23,849	80	2,280	92
34	Suojärvi	6,781	01	—	—	2,600	—	9,381	01	810	—
35	Korpiselkä	10,312	60	916	—	—	—	10,321	76	296	15
36	Soanlahti	4,500	—	—	—	1,250	—	5,750	—	250	—
37	Koko lääni	726,698	97	44,979	89	99,556	30	871,235	16	58,844	63

7	8	9	10	11	12	13	
Menoja. — Dépenses.							
Konttori- maksu. <i>Bureau.</i>	Käytävään, keuhko- varain ja maan- kunnasapiloon. <i>Indes et routes.</i>	Terveys- ja alinshoito. <i>Hygien.</i>	Korke ja pihonan työhuoneita. <i>Indes et routes.</i>	Muut menot. <i>Autres dépenses.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Maksamaton velka 31 pää joulukuuta 1888. <i>Dettes.</i>	
<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>	<i>Foug.</i>	<i>ml.</i>
84,849	02	43,964	06	26,836	90	23,640	36
3,804	—	1,677	02	7,618	90	6,475	60
807	—	263	43	83	61	—	—
—	—	424	78	12	—	2,236	69
2,114	26	473	82	1,017	97	1,383	89
1,502	—	394	50	414	85	1,842	40
525	—	1,237	—	370	—	587	95
2,100	—	6,785	—	650	—	8,190	—
800	—	496	—	147	17	1,504	42
7,305	09	1,563	20	1,026	17	3,000	—
1,987	54	5,289	80	168	—	9,205	59
3,923	25	4,283	45	2,300	—	1,209	25
1,365	25	9,274	88	390	53	4,000	—
1,066	64	2,386	43	322	—	1,703	87
1,926	35	827	18	48	65	1,468	11
6,130	12	12,660	82	12,065	04	3,527	97
898	28	5,178	—	300	—	15,082	—
625	—	5,500	—	500	—	2,118	50
6,561	28	5,699	—	1,823	25	6,541	60
1,260	—	2,220	—	1,204	—	6,016	20
3,850	—	2,525	75	225	—	4,580	—
2,344	50	1,013	13	325	45	783	20
1,200	—	1,010	—	256	—	10,002	11
3,698	56	2,166	30	705	52	14,630	43
2,296	80	—	—	1,117	27	8,711	63
2,200	—	693	—	1,100	—	5,000	64
13,640	22	947	60	1,117	20	12,254	80
1,500	—	1,846	—	250	—	810	14
10,000	—	4,948	70	1,566	71	8,865	76
24	—	1,190	—	190	10	422	28
3,212	—	316	07	1,126	82	2,777	75
2,100	—	1,000	—	600	—	102	—
3,980	44	950	—	4,239	85	1,078	44
1,040	—	2,470	—	386	—	100	—
1,121	24	3,564	95	551	36	1,387	66
2,000	—	572	50	250	—	700	—
183,757	84	135,812	37	71,306	32	105,484	19
264,596	49	819,801	84	895,812	66	37	

	1	2 3 4 5 6									
		T u l o j a . — Recettes.									
		Kunnan nimi. Communes.	Uusakaerentia rahojen. Taxes sur le revenu.	Aventurilajia, kirkon ja koulun ja seurakunnan maiden y. m. Produits des biens et des capitales.	Muita tuloja. Autres revenus.	Summa. Total.	Kansallishallinto. Administration com- munale.				
		<i>fr.</i>	<i>ps.</i>	<i>fr.</i>	<i>ps.</i>	<i>fr.</i>	<i>ps.</i>	<i>fr.</i>	<i>ps.</i>		
1	Transport	97,086	45	11,210	15	22,456	47	130,703	07	7,744	—
2	Pielavesi	33,456	55	—	—	1,257	—	34,713	55	1,290	—
3	Keitele	16,749	—	539	—	35	—	17,323	—	590	—
4	Rautalampi	27,373	83	1,342	96	7,860	39	36,577	18	1,260	—
5	Wesanto	5,149	—	320	12	752	09	6,221	21	430	—
6	Leppävirta	24,261	71	—	—	1,500	—	25,761	71	1,900	—
7	Suonnejoki	32,399	42	—	—	687	69	33,087	11	1,025	—
8	Hankasalmi	16,756	04	797	—	11,385	34	28,938	38	987	50
9	Iisalmi	49,530	56	1,500	—	200	—	51,230	56	1,990	—
10	Rutakko	2,261	87	150	76	295	93	2,708	56	207	25
11	Lapinlahti	21,337	57	288	68	1,270	77	22,897	02	600	—
12	Kiuruvesi	22,967	87	450	50	1,053	91	24,472	28	2,156	12
13	Nilsä	39,498	96	2,176	50	49,200	—	90,875	46	1,440	—
14	Kaavi	22,685	14	—	—	544	15	23,229	29	1,420	—
15	Kuusjärvi	10,760	93	—	—	155	18	10,916	11	570	—
16	Polvijärvi	12,923	28	52	90	1,380	11	14,356	29	937	41
17	Kontiolahti	22,953	11	1,463	78	—	—	24,416	89	1,470	—
18	Liperi	24,119	36	751	81	3,616	23	28,487	40	3,531	65
19	Rääkkylä	11,610	—	—	—	5,396	04	17,006	04	1,000	—
20	Kides	22,232	72	—	—	2,458	20	24,690	92	1,897	36
21	Kesälahti	3,533	50	—	—	50	—	3,583	50	415	—
22	Pielisjärvi	32,591	55	1,492	91	2,000	—	36,084	46	1,500	—
23	Juuka	2,163	40	300	—	8,464	69	10,928	09	1,100	—
24	Nurmes	42,000	—	152	—	600	—	42,752	—	1,950	—
25	Rautavaara	8,966	31	—	—	1,432	89	10,399	20	1,000	—
26	Kiihtelysvaara	21,804	56	950	—	3,250	—	26,004	56	1,100	—
27	Ilomantsi	19,252	14	10,000	—	20,323	07	49,575	21	1,250	—
28	Eno	16,070	13	37	33	—	—	16,107	46	770	—
29	Tohmajärvi	28,409	09	2,610	30	940	—	31,959	39	1,829	—
30	Pälkjärvi	8,050	—	—	—	70	—	8,120	—	425	—
31	Koko lääni	698,904	05	36,586	70	148,635	15	884,125	90	43,785	29
	Waasan lääni.										
32	Pietarsaari	5,101	45	—	—	62	—	5,163	45	532	13
33	Purmo	4,166	94	—	—	682	10	4,849	04	75	—
34	Siirto	9,268	39	—	—	744	10	10,012	49	607	13

7	8 9 10 11 12 13						Menoja. — Dépenses.								
	Korkeimman oikeuden 1898.		Korkeimman oikeuden 1898.		Korkeimman oikeuden 1898.		Korkeimman oikeuden 1898.								
1	34,320	06	14,087	06	8,120	27	7,962	51	58,469	17	130,703	07	125,793	46	1
2	165	—	6,398	94	5,170	48	15,228	71	2,451	82	30,704	95	27,000	—	2
3	715	—	908	—	755	67	15,140	50	6,407	87	24,517	04	61,000	—	3
4	11,167	45	627	45	2,931	42	3,355	44	17,235	42	36,577	18	34,941	88	4
5	1,790	—	605	05	1,415	32	709	50	1,271	34	6,221	21	3,500	—	5
6	4,750	50	7,235	—	4,350	—	2,796	—	4,130	21	25,761	71	3,700	—	6
7	680	—	2,189	—	1,589	81	—	—	27,603	30	33,087	11	—	—	7
8	1,220	84	1,039	30	1,801	31	13,765	48	10,123	95	28,938	38	14,402	48	8
9	4,460	—	25,700	—	4,500	—	1,758	02	12,822	54	51,230	56	28,525	53	9
10	576	25	207	25	206	85	29	82	1,498	23	2,725	65	21	17	10
11	1,663	06	1,267	75	1,317	54	8,874	—	9,174	85	22,897	20	53,175	54	11
12	1,088	32	3,541	70	2,024	50	—	—	15,661	64	24,472	28	—	—	12
13	9,000	—	4,379	74	5,531	25	51,330	30	19,147	97	90,829	26	151,000	—	13
14	2,230	—	2,772	79	5,121	29	141	64	2,447	35	14,133	07	97,139	75	14
15	398	—	836	94	420	68	1,741	56	6,434	13	10,401	31	37,481	66	15
16	2,388	—	6,037	67	1,045	—	4,019	26	727	94	15,155	28	79,268	34	16
17	3,800	—	2,213	32	2,351	38	11,258	16	3,324	03	24,416	89	39,973	53	17
18	4,640	49	2,300	—	1,000	—	1,380	—	6,039	66	18,891	80	84,893	97	18
19	900	—	251	—	459	80	286	30	14,208	94	17,106	04	5,502	99	19
20	1,867	25	3,924	71	768	35	—	—	19,687	25	28,144	92	13,343	33	20
21	1,200	—	366	55	171	31	300	—	180	—	2,632	86	29,485	—	21
22	5,298	—	4,384	47	2,000	—	7,133	—	15,768	99	36,084	46	19,650	—	22
23	2,870	—	4,500	—	1,245	—	16,617	84	9,628	09	35,960	93	47,576	50	23
24	5,600	—	5,231	95	3,000	—	825	—	26,145	05	42,752	—	15,000	—	24
25	1,200	—	1,175	—	200	—	2,000	—	4,824	20	10,399	20	—	—	25
26	3,100	80	2,312	94	1,680	—	464	—	21,447	62	30,105	36	—	—	26
27	—	—	2,195	38	3,816	65	—	—	30,619	06	37,881	09	—	—	27
28	399	—	665	25	705	25	607	37	12,960	59	16,107	46	19,272	13	28
29	8,240	42	2,773	—	1,194	51	1,375	—	14,311	51	29,723	44	24,625	—	29
30	1,100	—	510	—	300	—	1,200	—	4,585	—	8,120	—	1,350	—	30
31	116,828	44	110,637	21	65,793	64	170,299	41	379,337	72	886,681	71	1,017,622	26	31
32	1,600	—	1,328	53	348	53	—	—	1,317	92	5,127	11	—	—	32
33	207	—	738	20	86	72	—	—	3,741	12	4,848	04	—	—	33
34	1,807	—	2,066	73	435	25	—	—	5,059	04	9,975	15	—	—	34

	1	2	T u l o j a. — Recettes.						5	6		
			Uusiokseenrautatieojat Taxes sur le revenu.		Avenitrahon, koteloja, inhiotuksia ja eska- mentia y. m. Produits des bords et des capitans.		Muita tuloja. Autres recettes.				Summa. Total.	Kunnallimittaus. Administration com- mune.
			Fr.	kl.	Fr.	kl.	Fr.	kl.				
1	Siirto	131,107	30	5,623	99	32,032	40	168,763	69	10,705	86	
2	Raippaluoto	873	98	358	42	420	77	1,653	17	309	81	
3	Laihia	11,819	48	626	30	6,012	76	18,458	54	645		
4	Jurva	2,878	70	420	—	—	—	3,298	70	328		
5	Wähäkylä	4,650	—	1,832	50	1,502	28	7,984	78	420		
6	Isokylä	7,512	08	896	52	14,527	47	22,936	07	230		
7	Ylistaro	5,287	50	—	—	1,767	73	7,055	23	397	50	
8	Lappväärtti	9,524	26	—	—	1,709	05	11,233	31	300		
9	Kristiinankaup. maas. . .	—	—	—	—	694	97	694	97	108	90	
10	Siipyy	4,506	73	—	—	505	72	5,012	45	150		
11	Isojoki	2,454	23	295	81	6,734	39	9,484	43	330		
12	Karijoki	5,512	86	86	87	417	49	6,017	22	194		
13	Närpiö	20,855	46	2,201	41	3,536	89	26,593	76	300		
14	Teuva	5,634	93	604	74	532	75	6,772	42	400		
15	Jalasjärvi	10,337	78	436	54	749	84	11,524	16	662		
16	Peräseinäjoki	6,377	54	—	—	419	84	6,797	38	300		
17	Kauhajoki	11,947	50	143	51	8,229	80	20,320	61	500		
18	Kurikka	8,443	61	146	50	—	—	8,590	11	350		
19	Ilmajoki	19,817	12	1,643	31	32,892	06	54,352	49	462	30	
20	Seinäjoki	2,981	15	—	—	2,981	15	2,981	15	200		
21	Korsnäsi	1,200	—	800	—	—	—	2,000	—	225		
22	Öfvermarkku	2,142	—	68	—	1,313	—	3,523	—	200		
23	Laukaa	27,645	09	1,200	—	450	—	29,295	09	722	09	
24	Sumiainen	6,068	75	—	—	100	—	6,168	75	400		
25	Petäjävesi	12,296	61	215	—	1,538	18	14,049	79	900		
26	Jyväskylän maas.	43,404	28	740	—	30,246	—	74,390	28	1,600		
27	Saarijärvi	39,600	—	156	50	340	55	40,097	05	650		
28	Uurainen	5,892	83	—	—	1,028	25	6,921	08	230		
29	Karstula	31,221	83	—	—	1,385	72	32,607	55	925		
30	Wiitasaari	13,123	63	—	—	7,578	29	20,701	92	750		
31	Pihtipudas	15,449	11	—	—	74	37	15,523	48	620		
32	Kivijärvi	9,997	57	—	—	350	16	10,347	73	445		
33	Konginkangas	4,358	81	—	—	309	57	4,668	38	738	40	
34	Lappajärvi	2,876	22	—	—	975	67	3,851	89	395		
35	Wimpeli	3,000	—	—	—	1,677	26	4,677	26	200		
36	Siirto	490,798	94	18,495	92	160,053	23	669,348	09	26,293	86	

7	8	9	10	11	12	13								
M e n o j a. — Dépenses.														
Koulutomi. Écoles.	Kirkon- ja seurakun- nustien, kirkko- kunnossapito- kassien ja muuten kirkon ja seurakun- nustien kassien.	Terveys- ja sairaanhoito. Hygienes.	Kirkon ja seurakun- nustien kassien kassien.	Muuta menoa. Autres dépenses.	Summa. Total.	Maksettujen velkojen ja sitoumusten velkojen.								
Fr.	kl.	Fr.	kl.	Fr.	kl.	Fr.								
29,412	55	25 580	35	4,725	40	6,156	38	87,669	10	164,249	64	57,220	40	1
121	19	143	28	—	—	—	—	392	24	966	52	—	—	2
1,600	—	1,685	—	641	48	—	—	13,887	06	18,458	54	—	—	3
760	—	674	67	183	80	—	—	2,412	91	4,359	38	—	—	4
4,950	—	450	50	350	10	155	18	650	15	6,975	93	9,700	—	5
2,228	65	1,180	75	1,000	—	690	—	15,965	10	21,294	50	22,000	—	6
1,884	23	1,026	—	485	70	4,438	75	—	—	8,232	18	9,358	75	7
1,569	50	388	93	92	—	—	—	8,882	88	11,233	31	—	—	8
290	—	107	72	1	—	—	—	187	35	694	97	606	89	9
730	10	124	12	56	40	105	—	3,297	99	4,463	61	1,750	—	10
982	38	3,514	80	102	16	1,678	78	2,876	31	9,484	43	1,294	80	11
900	91	1,691	16	55	—	1,608	16	1,567	99	6,017	22	—	—	12
1,294	86	862	41	2,037	15	4,481	66	11,286	61	20,262	69	8,000	—	13
571	87	337	39	235	40	—	—	5,498	82	7,043	48	—	—	14
2,578	10	1,374	95	425	—	2,533	87	5,553	73	13,127	65	13,590	52	15
971	02	189	66	85	—	2,400	—	2,851	70	6,797	38	38,368	—	16
5,601	05	1,618	60	368	72	6	40	7,458	83	15,553	60	—	—	17
1,308	75	438	50	121	20	—	—	5,026	20	7,244	65	—	—	18
3,132	26	1,174	25	1,934	60	22,552	52	22,371	26	51,627	19	36,900	—	19
989	—	241	40	—	—	15	—	873	—	2,318	40	—	—	20
900	—	129	—	600	—	—	—	146	—	2,000	—	—	—	21
505	—	45	—	540	—	634	—	609	—	2,533	—	—	—	22
4,400	—	4,533	—	2,000	—	1,640	—	16,000	—	29,295	09	—	—	23
668	80	54	—	460	24	950	40	3,985	61	6,519	05	13,793	60	24
3,378	15	3,729	25	4,801	18	123	—	1,834	20	14,765	78	1,867	59	25
6,881	80	3,074	05	2,002	76	8,000	—	12,331	28	33,889	39	100,000	—	26
3,500	—	10,747	05	2,735	37	1,798	40	20,666	23	40,097	05	6,000	—	27
2,036	—	4,760	—	189	68	996	90	1,146	—	9,358	58	3,337	77	28
2,540	11	2,177	84	490	—	1,655	—	29,000	—	36,787	95	45,933	33	29
5,843	09	6,857	33	2,700	86	2,919	46	1,631	18	20,701	92	15,500	—	30
1,824	50	2,000	—	800	—	3,394	79	8,000	—	16,639	29	45,000	—	31
800	—	1,218	40	489	50	—	—	7,394	83	10,347	73	14,000	—	32
205	75	975	—	326	74	—	—	2,422	49	4,668	38	—	—	33
497	28	1,947	10	272	32	—	—	484	55	3,596	25	—	—	34
880	—	854	37	529	55	—	—	568	55	3,032	47	—	—	35
96,736	90	85,905	83	31,838	31	68,933	65	304,929	15	614,637	70	444,221	65	36

	1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2		3		4		5		6			
			Tuloja. — Recettes.											
			Ulkaseurittia rahojia. <i>Travaux sur le revenu.</i>			Aventurajoja, korkoja, lajitusta ja tosi- monia y. m. <i>Produits des biens et des capitaux.</i>			Muuta tuloja. <i>Autres revenus.</i>			Summa. <i>Total.</i>		Kunnallishallinto. <i>Administration com- munale.</i>
			Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.
1		Siirto	490,798	94	18,495	92	160,053	23	669,348	09	26,293	86		
2		Evijärvi	2,975	—	—	—	625	—	3,600	—	324	—		
3		Kortesjärvi	9,603	42	248	41	766	75	10,618	58	766	75		
4		Alajärvi	7,882	13	—	—	260	—	8,142	13	230	—		
5		Soini	3,095	10	50	79	258	14	3,404	03	450	67		
6		Lehtimäki	1,092	85	91	79	884	16	2,068	80	259	10		
7		Kuortane	2,985	65	—	—	610	—	3,595	65	985	25		
8		Alavuu	11,207	76	—	—	472	77	11,680	53	825	—		
9		Töysä	4,977	16	260	—	25	25	5,262	41	232	—		
10		Keuruu	24,205	—	—	—	—	—	24,205	—	710	—		
11		Pihlajavesi	5,916	15	—	—	345	20	6,261	35	290	36		
12		Multia	6,201	37	1,610	25	2,628	73	10,440	35	509	—		
13		Wirtain pitäjä	21,778	88	1,029	40	1,202	25	24,010	53	1,250	—		
14		Ätsäri	7,453	13	319	90	358	91	8,131	94	540	—		
15		Koko lääni	600,172	54	22,106	46	168,490	39	790,769	39	33,665	99		
Oulun lääni.														
16		Oulun pitäjä	9,234	52	240	—	—	—	9,474	52	818	—		
17		Oulunsalo	2,889	53	28	17	38	10	2,955	80	220	—		
18		Lumijoki	2,199	74	1,328	39	2,756	31	6,284	44	256	55		
19		Liminka	9,714	87	129	50	1,837	65	11,682	02	375	—		
20		Kempele	2,000	—	105	—	2,097	72	4,202	72	200	—		
21		Tyrnävä	3,775	79	—	—	182	89	3,958	68	325	—		
22		Temmes	2,100	—	—	—	312	50	2,412	50	100	—		
23		Muhos	8,773	79	91	60	341	11	9,206	50	450	—		
24		Utajärvi	6,862	52	—	—	814	—	7,676	52	300	—		
25		Ii	24,863	61	—	—	1,041	88	25,905	49	725	—		
26		Kuivaniemi	2,349	43	—	—	2,732	81	5,082	24	320	—		
27		Hankipudas	8,123	19	389	50	308	10	8,820	79	630	—		
28		Kiiminki	2,567	37	—	—	28	42	2,595	79	245	—		
29		Yli-kiiminki	6,931	48	10	—	4,173	22	11,114	70	455	—		
30		Pudasjärvi	10,900	—	—	—	2,747	—	13,647	—	850	—		
31		Taivalkoski	4,000	—	60	—	272	—	4,332	—	600	—		
32		Kuusamo	15,541	08	—	—	23,729	57	39,270	65	1,460	80		
33		Kalajoki	12,164	57	288	19	1,752	78	14,205	54	460	—		
34		Siirto	134,991	49	2,670	35	45,166	06	182,827	90	8,790	35		

7		8		9		10		11		12		13	
M e n o j a . — D é p e n s e s .													
Kuntienimi. Communes.		Käytävyyteen, kouluihin, vartiin ja maanrakennukseen. Routes et routes.		Terveys- ja sairaalatoim. Hygiène.		Korkeita ja pölkön yhteyshankkeita. Intérêts et amortissements.		Muuta menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		Mokautumien velka 31 1896. Dettes.	
Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.	Fr.	Pa.
96,736	90	85,905	83	31,838	31	68,933	65	304,929	15	614,637	70	444,221	65
300	—	1,320	—	—	—	—	—	1,656	—	3,600	—	—	2
350	—	1,926	30	—	—	—	—	7,575	53	10,618	58	—	3
—	—	1,789	50	—	—	—	—	6,035	40	8,054	90	—	4
300	—	1,480	60	—	—	—	—	909	88	3,141	15	—	5
534	40	676	50	—	—	335	90	22	67	1,828	57	—	6
610	—	1,712	55	350	—	250	21	350	—	4,258	01	—	7
1,425	—	1,577	35	—	—	—	—	7,853	18	11,680	53	—	8
2,120	10	610	96	77	—	—	—	2,097	15	5,137	21	2,500	9
2,343	66	7,168	66	1,000	—	2,200	—	10,782	68	24,205	—	76,000	10
484	—	2,061	70	280	71	2,226	60	573	08	5,916	45	3,746	32
1,910	54	3,247	42	612	24	1,060	83	1,423	90	8,763	93	—	12
3,000	—	5,023	23	5,399	06	1,100	—	8,232	24	24,004	53	35,650	13
650	—	1,797	—	242	73	730	—	4,472	21	8,431	94	6,750	14
110,764	60	116,297	60	39,800	05	76,837	19	356,913	07	734,278	50	568,867	97
4,209	69	500	—	880	—	975	—	2,091	83	9,474	52	—	16
1,120	—	190	—	185	75	551	50	900	25	3,167	50	211	70
1,703	02	528	15	—	—	150	—	1,679	37	4,317	09	3,000	18
1,500	—	1,818	23	982	67	2,875	19	5,014	31	12,565	40	1,883	38
460	—	760	—	355	48	—	—	2,427	24	4,202	72	—	20
325	—	676	09	200	—	—	—	2,432	59	3,958	68	6,000	21
300	—	293	20	285	40	1,433	90	—	—	2,412	50	4,272	22
—	—	4,257	43	730	11	275	—	3,230	65	8,943	19	19,903	28
925	—	1,220	—	1,150	—	—	—	4,081	52	7,676	52	41,290	50
2,775	—	3,918	61	963	97	2,505	03	11,434	82	22,322	43	12,666	65
528	43	2,127	77	132	68	1,943	31	125	90	5,178	09	1,000	26
2,196	80	2,086	35	273	60	197	90	3,428	14	8,812	79	6,250	27
372	20	1,593	05	28	90	109	25	247	39	2,595	79	5,666	67
200	—	645	98	407	68	3,933	33	4,910	—	10,551	99	6,000	29
1,400	—	4,500	—	1,266	98	—	—	5,000	—	13,016	98	20,382	62
300	—	1,807	90	200	—	2,600	—	3,500	—	9,007	90	37,602	66
1,660	25	3,882	—	480	30	23,381	87	8,405	43	39,270	65	50,911	81
6,004	14	11,234	16	803	94	122	—	1,589	39	20,213	63	6,008	09
25,979	53	42,038	92	9,327	46	41,053	28	60,498	83	187,688	37	223,049	36

Kunnan nimi.
Communes.

Makennuksen velka 31 päättökautta 1985.	Summa.
<i>Pöytä.</i>	<i>Tulot.</i>
Muuta menojä.	
<i>Autos ajoneuvot.</i>	
Korjot ja rakennus- yhtymänsäkoje- <i>huolto ja ajoneuvot-</i> <i>menot.</i>	
Tarvike- ja siirto-	
<i>lupien.</i>	
Käytävien, keuhko-	
verhojen ja seinien	
korjaukset.	
<i>Huolto ja vuokra.</i>	

1		2		3		4		5		6			
		T u l o j a . — R e c e t t e s .											
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>		Dienakseruilla rahojia. <i>Taxes sur le revenu.</i>		Avenintuloja, korkoja, hagastuksia ja muuta. <i>Produits des biens et des capitaux.</i>		Muuta tuloja. <i>Autres revenus.</i>		Summa. <i>Total.</i>		Kunnallilaitto. <i>Administration com- munale.</i>			
		<i>Smk.</i>	<i>ps</i>	<i>Smk.</i>	<i>ps</i>	<i>Smk.</i>	<i>ps</i>	<i>Smk.</i>	<i>ps</i>	<i>Smk.</i>	<i>ps</i>		
1	Siirto	351,521	53	13,898	02	113,433	18	478,852	73	24,725	17		
2	Simo	7,087	43	56	50	807	50	7,951	43	405	—		
3	Kemin maaseur.	10,783	—	120	—	20,443	84	31,346	84	1,370	—		
4	Ala-Tornio	8,308	92	—	—	—	—	8,308	92	1,280	—		
5	Karunki	3,801	24	—	—	—	—	3,801	24	350	—		
6	Yli-Tornio	7,007	62	—	—	635	—	7,642	62	630	—		
7	Turtola	5,280	61	—	—	—	—	5,280	61	410	—		
8	Kolari	3,642	22	—	—	25	—	3,667	22	390	—		
9	Rovaniemi	15,000	—	—	—	6,500	—	21,500	—	700	—		
10	Kemijärvi	4,241	—	—	—	—	—	4,241	—	480	—		
11	Kuolajärvi	5,285	18	1,393	48	20	—	6,698	66	450	—		
12	Kittilä	5,740	—	—	—	17	—	5,757	—	440	—		
13	Sodankylä	2,336	32	—	—	90	—	2,426	32	420	—		
14	Muonionniska	2,010	19	—	—	42	—	2,052	19	391	—		
15	Enontekiäinen	563	05	2	95	—	—	566	—	183	—		
16	Utsjoki	1,371	60	65	—	—	—	1,436	60	240	—		
17	Inari	4,614	80	—	—	323	30	4,938	10	375	—		
18	Koko lääni	438,594	71	15,535	95	142,336	82	596,467	48	33,239	17		

7	8	9	10	11	12	13							
M e n o j a. — Dépenses.													
Koulutointi. Écoles.	Kyädityksen, koulutuksen varehien ja maanien kunnallistalon. Bâtiments et routes.	Terveyst. ja sairaanhoito. Hygiène.	Korttelit ja palkon työväenhuoneisto. Logis et aménage- ments.	Muuta menoja. Autres dépenses.	Summa. Total.	Makamien velka 31 puu Jouluukuun 1896. Paike.							
Smk.	ps.	Smk.	ps.	Smk.	ps.	Smk.	ps.						
65,427	69	101,645	41	33,139	19	100,500	63	171,768	25	497,206	34	1,393,417	41
4,128	17	1,630	66	231	16	480	—	1,019	94	7,894	93	8,000	—
2,618	20	4,087	35	1,137	77	246	29	22,585	01	32,044	62	13,581	24
1,234	—	1,809	—	480	—	100	—	475	—	5,378	—	8,533	33
1,752	50	1,037	25	75	80	240	—	345	69	3,801	24	8,666	65
1,870	—	4,205	40	450	—	—	—	487	22	7,642	62	25,406	—
1,300	—	1,477	57	—	—	336	—	1,757	04	5,280	61	4,000	—
400	—	1,947	07	51	25	—	—	930	13	3,718	45	9,333	33
1,700	—	6,454	—	3,350	—	—	—	9,295	92	21,499	92	24,000	—
800	—	1,361	—	1,600	—	—	—	—	—	4,241	—	—	—
13	55	1,656	33	63	54	1,393	48	3,021	70	6,598	60	34,886	96
848	—	3,347	15	207	20	—	—	914	65	5,757	—	8,300	—
195	45	360	—	276	87	—	—	1,174	—	2,426	32	16,988	35
530	53	429	—	—	—	—	—	701	66	2,052	19	5,500	—
—	—	97	—	20	37	—	—	408	54	708	91	1,000	—
65	74	515	—	—	—	139	25	476	61	1,436	60	200	—
—	—	300	—	616	—	670	29	2,976	81	4,938	10	1,112	49
82,883	83	132,359	19	41,699	15	104,105	94	218,338	17	612,625	45	1,562,925	76

27. Kaupunkien

Aperçu des revenus des villes

1	2	3	4	5	6	7	8	9						
									Kaupunki.	Yksilö verojärjestön vastuu määrä.	Taksereunan luvallisuus verojärjestöä.			
												Villes.	Montant d'un «skattefogar».	Impôt sur chaque «skattefogar».
Kaupunki-asukasten takseeratut tulot. Les revenus taxés des habitants des villes				Yhteensä tuloina. Total.	Verojärjestön lukumäärä. Nombre des «skattefogar».	Yksilö verojärjestön vastuu määrä. Montant d'un «skattefogar».	Taksereunan luvallisuus verojärjestöä. Impôt sur chaque «skattefogar».	9a						
Tuloista ja tontista. Pour propriétés.	Elinkeinoista ja kaupunkitaksista. Pour métiers, commerce, etc.	Tulot kauppaliikenteestä. Pour approvisionnement.	Mmk.						Mmk.	Mmk.	Mmk.			
1	Helsinki	7,138,000	11,205,600	16,023,600	34,367,200	82,024	400	14	50					
2	Porvoo	9,557	29,422	28,328	67,307	7,493	300	9	05					
3	Loviisa	102,575	336,530	433,720	872,825	2,411	300	5	64					
4	Tammisaari	120,000	357,600	464,000	941,600	4,708	200	5	—					
5	Hankoniemi	199,932	787,251	548,573	1,535,756	4,884	300	9	50					
6	Turku	1,994,800	5,948,000	5,846,000	13,788,800	32,546	400	15	—					
7	Naantali	60,000	74,000	28,000	162,000	1,440	200	1	50					
8	Maarianhamina	63,000	228,600	173,600	465,200	2,394	200	4	—					
9	Uusikaupunki	204,900	983,600	434,700	1,623,200	7,918	200	4	10					
10	Rauma	76,400	951,600	180,800	1,208,800	5,506	200	4	60					
11	Pori	506,777	3,807,475	1,406,844	5,721,096	13,297	400	13	—					
12	Hämeenlinna	462,000	792,700	1,028,400	2,283,100	10,766	200	5	50					
13	Tampere	1,552,200	6,265,600	4,365,000	12,182,800	56,031	200	6	25					
14	Viipuri	1,440,800	3,967,600	8,917,200	14,325,600	21,915	400	14	—					
15	Hamina	103,500	535,354	561,146	1,200,000	4,000	300	9	—					
16	Lappeenranta	142,700	483,900	574,466	1,201,066	6,098	200	5	50					
17	Käkisalmi	49,380	188,048	225,765	463,193	2,070	200	7	35					
18	Sortavala	97,800	351,900	438,750	888,450	2,763	300	9	—					
19	Kotka	183,675	2,087,867	442,365	2,713,907	7,450	300	6	10					
20	Mikkeli	?	?	?	1,333,800	6,669	200	5	62					
21	Heinola	89,200	228,400	198,800	516,400	2,580	200	4	65					
22	Savonlinna	58,400	303,600	257,800	619,800	3,434	200	5	96					
23	Kuopio	569,200	1,152,000	1,972,400	3,693,600	15,871	200	8	76					
24	Joensuu	164,200	1,170,300	272,500	1,607,000	8,394	200	3	—					
25	Iisalmi	49,000	337,800	102,200	489,000	2,155	200	2	15					
26	Nikolainkaupunki	863,580	2,585,200	2,912,100	6,360,880	14,488	400	14	64					
27	Kaskinen	12,035	85,470	112,359	209,864	996	200	7	10					
28	Kristiinankaupunki	69,200	634,750	93,700	797,650	3,749	200	3	75					
29	Siirto	—	—	—	111,639,894	—	—	—	—					

tulot vuonna 1895.

de la Finlande en 1895.

9 Summa uloskäsennettyä veroja. Total des taxes sur le revenu et sur les maisons.	10 Tuloja kaupunki alaisesta maasta ja vedestä. Reu des biens immeubles.	11 Maksia liikenteestä sekä elinkeinotaksista. Octroi et taxes sur le trafic.	12 Valtioapua. Subvention de l'Etat.	13 Osuus poliisivierasta. Participation à la taxe sur l'éclaircissement.	14 Korkeita. Indrets.	15 Muuta tuloja. Autres recettes.	16 Summa. Total.	
Mmk.	Mmk.	Mmk.	Mmk.	Mmk.	Mmk.	Mmk.	Mmk.	
1,191,355	903,380	715,840	689,149	11,534	63,456	1,063,216	4,637,930	1
67,306	20,140	26,018	10,660	783	7,058	31,347	163,312	2
13,596	24,153	22,048	2,706	393	12,957	28,542	104,395	3
23,450	12,599	5,275	1,490	373	4,380	14,236	61,803	4
40,727	5,495	34,785	9,178	—	—	1,098	92,183	5
487,417	77,232	423,786	100,608	5,292	30,819	143,970	1,269,124	6
2,260	4,560	4,419	—	111	450	4,631	16,431	7
9,576	3,561	8,392	1,600	—	396	5,155	28,680	8
30,274	16,216	11,627	18,720	615	4,299	31,917	113,668	9
25,328	28,107	24,630	17,423	652	—	7,586	103,726	10
172,861	104,065	138,389	24,050	2,105	—	52,299	493,769	11
58,392	17,273	4,123	26,735	904	20,383	98,011	225,821	12
359,890	66,213	38,137	82,208	4,219	17,050	299,057	866,774	13
306,810	81,448	325,912	73,516	2,907	2,145	459,075	1,251,813	14
35,866	18,600	22,989	19,374	669	5,802	2,109	105,409	15
32,806	2,250	4,003	13,000	692	5,501	35,729	93,981	16
15,215	7,464	130	11,510	260	20,705	7,192	62,476	17
24,867	15,447	12,373	550	269	1,876	1,466	56,848	18
45,445	36,470	137,050	10,886	—	—	1,890	231,741	19
37,480	10,034	15,936	3,105	—	846	7,038	74,439	20
12,165	10,160	3,200	2,020	—	769	25,446	53,760	21
20,467	4,874	10,599	2,220	280	—	18,985	57,425	22
133,776	48,196	25,795	22,688	1,621	—	55,321	287,397	23
23,805	6,818	25,865	3,150	—	1,330	7,054	68,022	24
4,633	8,520	5,211	2,081	—	2,849	856	24,150	25
207,786	53,603	170,546	24,096	1,971	2,900	12,090	472,992	26
6,163	2,045	5,367	1,140	112	1,857	15,731	32,415	27
14,059	15,709	30,820	1,800	409	—	3,670	66,467	28
3,403,775	1,604,632	2,253,265	1,175,663	36,171	207,828	2,435,617	11,116,951	29

	1	2	3	4	5	6	7	8	
Kaupunki-asukasten takseeratut tulot. <i>Les revenus taxés des habitants des villes.</i>									
Kaupungit. <i>Villes.</i>	Taloista ja tontista. <i>Pour propriétés.</i>	Elinkeinosta ja kauppalikkeesta. <i>Pour métiers, commerce, etc.</i>	Palkkeista, eläkkeistä y. m. <i>Pour appointements.</i>	Yhteensä tuloja. <i>Total.</i>	Verekyrien lukumäärä. <i>Nombre des réchutiers.</i>	Yksi verotusvuosi tulo, joka tekee. <i>Montant d'un échutier.</i>	Takseeraus tavallista vero- apilaa. <i>Impôt sur chaque échutier.</i>		
	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>		<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	
1 Siirto	—	—	—	111,639,894	—	—	—	—	—
2 Uusikaarlepyy . . .	67,100	255,500	133,600	456,200	2,251	200	4	44	—
3 Pietarsaari	69,600	580,000	645,800	1,295,400	6,522	200	4	—	—
4 Kokkola	95,700	376,200	340,700	812,600	4,306	200	1	80	—
5 Jyväskylä	?	?	?	1,365,400	6,827	200	3	—	—
6 Oulu	415,315	3,693,776	1,460,720	5,569,811	11,522	350	14	80	—
7 Raahel	82,000	451,150	838,470	1,371,620	3,915	300	8	20	—
8 Tornio	48,650	280,400	234,050	563,100	2,547	200	3	40	—
9 Kajaani	40,513	81,155	197,103	318,771	1,548	200	6	80	—
10 Kemi	36,300	892,400	121,300	1,050,000	3,362	250	2	—	—
11 Summa	?	?	?	124,442,796	—	—	—	—	—
Kauppalat. (<i>Bourgs</i>).									
12 Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Salo	—	—	—	—	876	300	1	80	—
14 Ikaalinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Nurmee	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—

9	10	11	12	13	14	15	16	17
Summa Total.	Muuta tuloja. Autres recettes.	Kokoj. Intérêts.	Oman palovihavero. Participation à la taxe sur l'impôt de	Välle- Solvation de l'Etat.	Makoj. Makoj. Opetus et laiz sur le trafic.	Tuol. Tuloja kaupungin alalesta maasta ja velasta. Rec. des biens immobiliers.	Summa Total des lices sur la revenu et sur les mofiers.	
<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	
3,403,775	1,604,632	2,253,265	1,175,663	36,171	207,828	2,435,617	11,116,951	1
9,994	6,240	1,843	900	168	67	3,628	22,840	2
24,700	5,547	23,316	5,250	354	1,266	8,116	68,549	3
7,751	9,163	25,712	1,987	336	1,396	18,335	64,680	4
20,481	7,077	7,171	1,587	600	2,326	3,091	42,333	5
169,997	38,802	85,972	15,251	2,265	6,150	131,277	449,714	6
27,182	10,606	9,582	4,071	431	410	15,113	67,395	7
8,660	19,013	10,508	2,250	210	10,310	7,268	58,219	8
9,370	5,400	2,200	3,294	217	1,476	8,338	30,295	9
6,724	11,650	20,785	1,000	—	—	9,230	49,389	10
3,688,634	1,718,130	2,440,354	1,211,253	40,752	231,229	2,640,013	11,970,365	11
—	—	—	—	—	—	—	—	12
1,577	4,154	14,387	—	—	349	1,355	21,822	13
—	2,539	881	—	—	1,472	—	4,842	14
—	3,200	2,553	—	—	200	40	5,993	15
1,577	9,893	17,771	—	—	2,021	1,395	32,657	16

	1	2	3	4	5	6
	Kaupungin nimi. <i>Villes.</i>	Hallinnosta, lauskytunnosta, politiasta ja ylöskannosta. <i>Administration et service politiques.</i>	Koulutuksesta. <i>Instruction publique.</i>	Terveystieteiden (lääketieteen ja koulutuksen), pääkoulun, ammattikoulun ja muiden. <i>Sous hygiéniques.</i>	Ennenmuutoksen. <i>Ensemble des populations.</i>	Vankienluotto. <i>Prisons.</i>
		<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
1	Helsinki	574,143	483,263	156,968	90,036	?
2	Porvoo	23,710	26,413	4,248	10,682	459
3	Loviisa	14,767	7,745	3,645	5,940	137
4	Tammisaari	19,342	14,223	3,530	2,703	330
5	Hankoniemi	24,020	22,590	5,450	4,700	304
6	Turku	235,834	252,925	88,703	61,689	—
7	Naantali	5,900	2,867	1,601	160	—
8	Maarianhamina	3,800	2,495	2,069	1,236	200
9	Uusikaupunki	16,307	45,397	6,951	3,382	182
10	Rauma	21,736	27,908	7,056	2,485	482
11	Pori	90,169	83,737	13,163	17,751	1,752
12	Hämeenlinna	30,315	21,463	9,813	6,397	620
13	Tampere	119,470	140,615	15,992	13,418	2,138
14	Viipuri	188,713	137,547	49,867	40,291	3,083
15	Hamina	40,212	30,027	3,106	8,016	1,195
16	Lappeenranta	19,411	17,149	3,700	2,500	—
17	Käkisalmi	8,830	28,246	2,965	2,456	—
18	Sortavala	14,800	900	2,500	800	200
19	Kotka	42,920	42,262	14,495	6,997	801
20	Mikkeli	19,339	12,261	1,967	3,604	300
21	Heinola	10,390	9,647	2,344	1,429	127
22	Savonlinna	12,892	6,519	2,125	2,511	474
23	Kuopio	41,606	64,881	12,551	4,472	2,190
24	Joensuu	15,585	14,506	1,840	1,384	150
25	Iisalmi	7,004	3,794	217	759	—
26	Nikolainkaupunki	68,892	64,086	14,930	18,320	1,700
27	Kaskinen	5,948	14,671	1,000	800	54
28	Kristiinannakaupunki	17,910	9,002	3,705	1,212	406
29	Siirto	1,693,965	1,587,139	436,501	316,130	17,284

7	8	9	10	11	12	13
Möjligast. Disposés pour le logement des troupiers.	Rakennukset, yleistä työtä sekä torien, katujen, siltojen y. m. kunnossapito, puutarhat. Bâtiments et travaux publics, l'entretien des marchés, des routes etc.	Kampujen siirtolaitteet, yleistä rakennus- (kyläympäisyä, kunnustukset, uistat y. m.). Services des refuges, chantiers publics etc.	Katurakennukset. Bâtiments des rues.	Kokkeja ja pöytäsiirtolaitteita. Infirmerie et aménagement.	Muita menoja. Autres dépenses.	Välisessä menossa. Total.
<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
209,489	1,549,798	3,013	154,081	538,783	878,356	24,637,930
—	11,459	1,406	3,182	23,647	41,418	146,624
—	5,826	1,370	1,438	8,363	52,008	101,239
—	7,928	1,000	2,522	1,611	1,738	54,927
—	4,173	250	2,179	2,851	11,643	78,160
828	625,076	5,877	47,132	145,954	196,881	1,660,919
—	7,100	150	200	—	1,314	19,292
—	4,767	530	488	1,500	4,307	21,392
—	10,301	2,102	1,594	6,855	18,467	111,538
—	22,019	7,056	1,286	2,641	8,081	100,750
105	267,055	29,933	6,539	67,781	134,351	712,336
20,332	9,031	334	2,976	3,600	94,462	199,343
—	31,922	2,165	15,683	108,121	1,052,082	1,501,606
1,470	164,924	1,800	36,317	111,341	219,250	954,803
301	5,123	521	3,111	6,510	7,287	105,409
—	6,763	—	1,263	3,400	33,156	87,342
—	1,162	—	657	—	17,670	61,986
—	32,131	200	1,100	4,600	6,700	63,931
—	60,090	222	3,430	35,646	17,056	223,919
—	5,956	313	1,367	—	30,356	75,463
—	9,194	250	569	9,589	7,695	51,234
—	14,099	405	298	3,125	8,853	51,301
—	33,074	1,316	7,605	57,047	51,524	276,266
—	24,075	1,243	677	6,156	17,918	83,534
—	1,229	—	—	3,000	3,815	19,818
—	133,973	3,287	29,206	40,370	21,502	396,266
—	1,980	300	308	—	3,184	28,245
—	7,774	836	1,223	—	19,535	61,603
232,525	3,058,002	65,879	326,451	1,192,691	2,960,609	11,887,176

1	2	3	4	5	6
Kaupungin nimi. <i>Villes.</i>	Hallinnasta, liikekierästä, poliisista ja yleisestä. <i>Administration et service publique.</i>	Konttoritoimen. <i>Instruction publique.</i>	Terveystoimien (lääkärit ja kaikkien puolesta, sairaanhoitoa y. m.). <i>Soin hygienique.</i>	Prinssimurtohuolto. <i>Corps des pompiers.</i>	Vankilatoimien. <i>Prisons.</i>
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1 Siirto	1,693,965	1,587,139	436,501	316,180	17,284
2 Usikaarlepyy	6,526	2,032	1,834	1,237	—
3 Pietarsaari	13,600	14,200	3,000	2,368	69
4 Kokkola	10,548	12,085	2,954	5,611	100
5 Jyväskylä	15,793	4,387	2,595	1,853	1,368
6 Onlu	63,231	50,012	9,984	6,536	4,677
7 Raabe	20,676	14,727	4,171	1,487	55
8 Tornio	13,727	10,649	3,133	2,989	742
9 Kajaani	8,100	7,995	900	150	100
10 Kemi	10,500	3,800	1,500	650	510
11 Summa	1,856,666	1,707,026	466,572	339,011	24,905
12 Kauppalat. (<i>Bourgs.</i>)					
12 Lahti	—	—	—	—	—
13 Salo	4,846	1,060	125	30	—
14 Ikaalinen	1,290	—	—	325	—
15 Nurmes	600	—	—	500	—
16 Summa	6,736	1,060	125	855	—

7	8	9	10	11	12	13
Majoitusmaksu. <i>Dépense pour le logement des troupes.</i>	Maailman. <i>Bâtisses et travaux publics, entretien des murailles, des routes etc.</i>	Services des routes, clerges publiques etc.	Katuvien. <i>Relevés des rivières.</i>	Korkeita ja pöytämaailman. <i>Intérêts et amortissements.</i>	Muuta. <i>Autres dépenses.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
232,525	3,058,002	65,879	326,451	1,192,691	2,960,609	11,887,176
—	3,820	586	400	660	4,508	21,603
—	23,913	1,067	517	—	9,815	68,549
—	8,566	500	1,556	1,235	7,949	51,104
—	9,020	90	1,949	12,523	2,888	52,466
—	25,198	2,502	6,918	22,359	61,367	252,784
—	3,782	605	1,052	—	15,978	62,533
820	3,000	2,470	1,326	—	3,687	42,543
—	2,000	141	260	1,400	9,249	30,295
—	18,600	730	1,510	—	13,411	51,211
233,345	3,155,901	74,570	341,939	1,230,868	3,089,461	12,520,264
—	—	—	—	—	—	—
—	24,344	—	361	—	4,350	35,116
—	1,410	—	153	—	680	3,858
—	256	584	—	—	200	2,140
—	26,010	584	514	—	5,230	41,114

25. Osote pitäjänmakasiinein tilasta vuosina 1891—1895.

Les magasins de blé des communes en 1891—1895.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä ä n i. Gouvernements.	Säästö tilinpäätöksen mukaan vuoden lopussa. <i>Montant des dépôts à la fin de l'année.</i>					Siitä oli sisällä makasiineissa. <i>De ces sommes restant dans les magasins.</i>			
	Ruhtina. Seigle.	Ohria. Orges.	Kaurja. Avoine.	Herneitä. Pois.	Puhdasta raunaa. En orges.	Ruhtina. Seigle.	Ohria. Orges.	Kaurja. Avoine.	Herneitä. Pois.
	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.	Smc.	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.
V:nä 1891.									
Uudenmaan	43,143	3,779	11,684	—	195,994	35,425	3,042	8,005	—
Turun ja Porin	54,076	13,688	14,678	58	37,407	40,965	10,175	8,463	51
Hämeen	29,034	11,476	5,994	—	32,900	24,925	10,588	4,929	—
Viipurin	26,737	6,763	7,284	—	195,353	9,459	1,690	2,284	—
Mikkelin	31,840	17,412	2,004	—	57,452	14,044	9,757	828	—
Kuopion	53,579	42,420	1,693	—	33,359	16,008	19,761	320	—
Vaasan	63,048	56,666	10,505	—	34,950	35,868	37,126	6,587	—
Oulun	42,699	52,592	76	—	15,376	16,755	25,375	35	—
Summa	344,156	204,796	53,918	58	603,791	193,449	117,514	31,451	51
V:nä 1892.									
Uudenmaan	43,393	3,191	11,973	—	216,513	28,875	2,202	9,070	—
Turun ja Porin	56,215	14,898	15,244	57	51,120	35,066	10,316	11,628	37
Hämeen	28,429	10,468	6,510	—	71,089	18,244	7,747	4,767	—
Viipurin	25,684	6,946	6,487	—	205,873	6,414	1,466	2,298	—
Mikkelin	31,854	16,821	3,555	—	55,183	7,784	3,739	13	—
Kuopion	53,702	44,166	1,874	—	31,890	3,705	4,929	204	—
Vaasan	64,096	55,209	12,433	—	39,595	14,394	17,974	6,820	—
Oulun	47,597	49,721	545	—	15,470	7,550	9,049	460	—
Summa	350,970	201,420	58,621	57	686,733	122,032	57,422	35,260	37
V:nä 1893.									
Uudenmaan	40,529	4,517	11,540	—	207,724	27,822	2,125	7,615	—
Turun ja Porin	57,016	14,588	17,724	58	55,285	38,881	10,058	11,535	39
Hämeen	28,585	10,616	7,297	—	50,863	19,727	8,407	6,543	—
Viipurin	27,631	7,545	8,003	—	216,334	8,105	3,116	4,999	—
Mikkelin	39,644	17,174	4,259	—	34,524	8,528	3,862	734	—
Kuopion	53,591	44,312	1,753	—	39,455	14,005	13,083	444	—
Vaasan	67,158	56,688	12,331	—	38,311	30,340	25,495	7,793	—
Oulun	45,190	56,870	90	—	17,409	12,010	14,577	—	—
Summa	359,344	212,310	62,997	58	659,905	159,418	80,723	39,663	39

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä ä n i. Gouvernements.	Säästö tilinpäätöksen mukaan vuoden lopussa. <i>Montant des dépôts à la fin de l'année.</i>					Siitä oli sisällä makasiineissa. <i>De ces sommes restant dans les magasins.</i>			
	Ruhtina. Seigle.	Ohria. Orges.	Kaurja. Avoine.	Herneitä. Pois.	Puhdasta raunaa. En orges.	Ruhtina. Seigle.	Ohria. Orges.	Kaurja. Avoine.	Herneitä. Pois.
	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.	Smc.	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.	Hilitraa.
V:nä 1894.									
Uudenmaan	41,765	2,861	12,102	—	187,862	32,898	2,198	9,213	—
Turun ja Porin	59,866	16,795	21,768	58	55,104	43,212	12,592	15,700	24
Hämeen	29,898	10,787	7,764	—	66,884	22,818	9,025	6,775	—
Viipurin	30,358	8,194	10,851	¹⁾ 4,244	170,134	15,753	5,034	7,288	¹⁾ 3,149
Mikkelin	34,500	17,771	4,677	—	58,808	10,181	5,573	1,607	—
Kuopion	57,662	46,858	1,975	—	37,454	26,184	22,856	520	—
Vaasan	69,715	58,771	15,223	—	38,524	39,582	35,314	10,136	—
Oulun	46,717	59,923	100	—	19,291	17,302	22,426	—	—
Summa	370,481	221,960	74,460	4,302	634,061	207,930	115,018	51,239	3,173
V:nä 1895.									
Uudenmaan	42,683	2,472	12,578	—	221,856	34,865	1,826	9,869	—
Turun ja Porin	57,764	15,671	20,950	87	51,661	47,865	12,643	16,970	80
Hämeen	30,049	10,630	8,819	—	57,327	25,428	9,637	7,855	—
Viipurin	31,254	8,357	11,769	—	212,237	19,411	6,135	8,761	—
Mikkelin	35,401	18,289	4,892	—	41,297	17,703	9,416	2,285	—
Kuopion	60,056	48,125	2,263	—	39,794	33,070	30,127	958	—
Vaasan	70,050	59,872	15,975	—	35,736	46,567	41,111	12,470	—
Oulun	47,161	58,091	115	—	22,324	24,643	33,825	115	—
Summa	374,418	221,507	77,361	87	682,232	249,552	144,720	59,283	80

¹⁾ Tattaria.

	1	2	3	Phonno-aroja. Total des capitaux.
	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Specification des fonds.</i>		
			<i>Shac.</i>	<i>ya.</i>
	Uudenmaan lääni.			
1	Helsinki.	Helsingin Käsityöläisseuran avunanto- ja eläkessä	378,456	15
2		Helsingin Kauppaseuran pensioni- ja avunantokassa	232,928	93
3		Helsingin Ammatti- ja Tehtaantyömiesten eläke- ja avunanto- kassa	112,885	38
4		Helsingin Merimieshuoneen pensionikassa	191,560	74
5		Merimieshuonekassa merihätään joutuneita merimiehiä vart. H:gissa .	63,075	61
6		Vahtimestarein pensioni- avunanto-yhdistys	56,051	32
7		Nikkari- y. m. ammattikisällein avunanto-yhdistys	54,806	—
8	Loviisa.	Varattujen varain rahasto	2,999	17
9		Rautatiekassa	46,068	65
10		Järjestely- ja rakennusrahasto	61,848	30
11		Satamakassa	13,203	43
12		Naisväenyhdistyksen kansakoulurahasto	15,422	16
13		Kansakirjastonrahasto	5,225	69
14		Aleksander II:n stipendiorahasto	6,106	53
15		Kylpylaitosrahasto	1,625	07
16		Mosebackin rahasto, lähellä kaupunkia löytyvän n. s. Mosebackin kaunistamista varten	20,226	09
17		Tjäderin rahasto köyhiä varten	40,258	33
18		Degerbäckin rahasto köyhiä varten	29,000	—
19		Felinin rahasto köyhiä varten	4,530	—
20		Hougborgin sam.	6,833	61
21		Sucksdorffin sam.	4,000	—
22		Eschnerin sam.	2,000	—

[illegible]

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	<i>Raion-nimistö.</i> <i>Tout des communes.</i>
		<i>Fr.</i>
1	Loviisa. Mennanderin rahasto köyhiä varten	10,003 02
2	Unoniusen sam.	25,000 .
3	Seuran Pro Amore Proximi lastenrahasto	3,600 .
4	Porvoo. Eläke- sekä leski- ja orpokassa	358,597 91
5	Työkassa v:ltä 1868	1,811 94
6	Iltakoulun yksityisrahasto	1,415 20
7	Pyhäkoulun sam.	1,378 45
8	L. Bromanin testamenttirahasto	27,441 21
9	Alfred Langin sam.	26,000 .
10	F. Linderoosin sam.	1,000 .
11	Hedvig Nylundin sam.	10,000 .
12	Apurahasto köyhiä porvarein leskiä ja lapsia varten	4,600 .
13	Köyhäinkassa	44,300 .
14	Kansakoulurahasto	45,524 36
15	Käsityökoulun yksityisrahasto	2,696 97
16	Uutisrakennusten kassa	40,070 92
17	Majoituskassa	32,497 28
18	Lokaviemärikassa	21,080 61
19	Merimieshuonekassa	20,655 36
20	Työväenyhdistyksen sairaa- ja hautausapukassa	5,355 55
21	Tammisaari. Lindqvistin testamenttirahasto kansakoululasten avuksi	24,800 .
22	Merimieshuonekassa	17,827 73
23	Laivureinyhtiönkassa	2,907 52
24	Käsityöläisten pensionikassa	2,716 .
25	Norrgrénin testamenttirahasto porvarein leskien auttamiseksi	10,500 .
26	Carolina Carlstedtin lahjotus kansakoululasten auttamiseksi	14,600 .
27	Aleksander II:n stipendiorahasto	10,000 .
28	Aleksander II:n palkintorahasto	2,687 .
29	Työväenasuntorahasto	6,200 .
30	Strugoffin rahasto sairaskodin ylläpitämiseksi kaupungissa	4,000 .

	4	5	6	7	8	9	10	11	
Niistä sijotettu. — Placements des capitaux.									
Paidasta rahaa. Argent comptant.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Kassaan ja muihin säästöihin. Biens meubles et divers actifs.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Pankkeihin luovutettavaksi. Comptes courants avec des banques et dépôts.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Lainoihin velkakirjia vastaan. Pietis suor. et divers jumeaux.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinnitettuihin omi- sustien tai hypoteekilla vastaan. Pietis hypoteekilla.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Kokoa kassojen velko- obligatiossien ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Ostokassan. Actions.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
Muutonta ja kiinnitettuihin. Biens immeubles.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.	Fin.
35	—	—	—	—	9,500	500	2 67	—	35
2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3	—	—	—	—	3,020	—	—	—	3
4	13,370	75	—	—	107,100	35,700	5,827 16	13,370	75
5	—	—	—	—	—	1,811 94	—	—	5
6	—	—	—	—	—	1,415 20	—	—	6
7	—	—	—	—	—	1,378 45	—	—	7
8	—	—	—	—	27,441 21	—	—	—	8
9	—	—	—	—	26,000	—	—	—	9
10	—	—	—	—	1,000	—	—	—	10
11	—	—	—	—	10,000	—	—	—	11
12	—	—	—	—	4,600	—	—	—	12
13	—	—	—	—	44,200	—	—	—	13
14	—	—	—	—	45,524 36	—	—	—	14
15	—	—	—	—	—	2,696 97	—	—	15
16	—	—	—	—	40,070 92	—	—	—	16
17	—	—	—	—	32,497 28	—	—	—	17
18	—	—	—	—	21,080 61	—	—	—	18
19	184 07	19	—	—	14,000	2,330	4,091 65	49 64	19
20	174 70	20	—	—	—	—	5,180 85	—	20
21	—	—	—	—	5,100	13,100	2,800	—	21
22	627 72	22	—	—	12,000	5,200	—	—	22
23	70 55	23	—	—	—	2,065	771 97	—	23
24	—	—	—	—	—	—	2,716	—	24
25	—	—	—	—	3,500	2,000	—	—	25
26	—	—	—	—	4,500	—	1,200	—	26
27	—	—	—	—	7,000	3,000	—	—	27
28	—	—	—	—	—	1,600	1,087	—	28
29	460 75	29	—	—	5,739 25	—	—	—	29
30	400	30	—	—	1,600	2,000	—	—	30

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2 Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	3 Pääoma-erä. <i>Total des capitaux.</i>	
			<i>Fr.</i>	<i>ml.</i>
1	Tammisaari.	Siltarahasto	32,250	—
2		Naisväenyhdistyksen kassa köyhäin lasten vaateavuksi	9,336	44
3		Kauppa- ja Teollisuusyhdistyksen kassa	9,307	95
4		Säästäväisyseuran kassa	660	13
5		Vapaaehtoisen palokunnan kassa	634	95
6	Hankoniemi.	Käsityö- ja Tehdasyhdistyksen rahasto	1,032	66
7		Aleksander II:n stipendiorahasto	3,761	60
8		Kansakoulun stipendiorahasto	441	86
9		Köyhäintalonrahasto	1,553	09
10		Realikoulunrakennusrahasto	24,202	07
11		Sairastuvamrahasto	16,342	91
12		Työväenyhdistyksen saira- ja hautausapukassa	7,996	61
13		Poliisi- ja palokonstaapelein eläkekassan	300	—
14	Tenhola.	Köyhäinkassa	7,266	81
15		Maatilarahasto	16,815	93
16		Kansakoulurahasto	132	36
17		Käsityökoulukassa	1,264	20
18		Aleksander II:n stipendiorahasto	1,842	17
19		Viljelysrahaston reservirahasto	1,850	28
20		Hedv. Bruncronan stipendiorahasto	201	25
21	Bromarvi.	Aleksander II:n stipendiorahasto	365	25
22		Leskikejsarinnan sam.	585	20
23		Kirjastonrahasto	18	50
24		Köyhäinkassa	16,222	51
25		Pitäjänmakasiinikassa	95	20
26		Viljelysrahaston reservirahasto	1,200	—
27	Pohja.	Alexander II:n köyhäin- ja sairashuonerahasto	710	—
28		Tienkorjausrahasto	4,720	—
29		Yhteinen köyhäinrahasto	600	—

Niistä sijotettu. — *Placements des capitaux.*

Maatiliin ja kiinteisiin. töihin. <i>Bienes inmuebles.</i>	Omakkeisiin. <i>Actions.</i>	Korkeisiin kasvaviin valtio- obligationeihin ja muihin arvopappeihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Latvian kiinnitys- vastaan kiinnitys- vastaan tai hypoteekki- vastaan. <i>Prtis hypothécaires.</i>	Latvian valtiokassan vastaan. <i>Prtis sur d'autres garanties.</i>	Pankkeihin talteenpanoksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Kassaan ja muihin säästö- Bienes muebles et divers actifs.	Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>
<i>Fr.</i>	<i>ml.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ml.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ml.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ml.</i>
—	—	—	—	22,500	1,750	8,000	—
—	—	—	—	—	8,200	800	336 44
—	—	—	3,000	3,000	3,000	—	307 95
—	—	—	—	—	617 50	—	42 63
—	—	—	—	—	500	—	134 95
—	—	—	—	—	—	610 98	26 13
—	—	—	—	2,235	1,526 60	395 55	—
—	—	—	—	—	441 86	—	—
—	—	—	—	—	1,553 09	—	—
—	—	—	—	—	24,202 07	—	—
—	—	—	—	—	16,342 91	—	—
—	—	—	—	—	7,996 61	—	—
—	—	—	—	—	300	—	—
—	—	—	—	2,500	400	145	1,791 08
—	—	—	5,000	8,230 56	2,675 48	240	669 89
—	—	—	—	—	—	—	132 36
—	—	—	—	500	729 63	—	34 57
—	—	—	—	800	990 88	40	11 29
—	—	—	1,633 12	—	—	—	217 16
—	—	—	—	—	201 25	—	—
—	—	—	—	—	—	—	365 25
—	—	—	—	—	585 20	—	—
—	—	—	—	—	—	—	18 50
10,000	—	—	—	3,497 93	969 29	—	1,755 29
—	—	—	—	—	—	—	95 20
—	—	—	—	—	—	—	1,200
—	—	—	—	—	710	—	—
—	—	—	—	—	4,720	—	—
—	—	—	—	—	600	—	—

1	2	3	
		Plaanin varojen työt des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	<i>franc.</i>	<i>mk.</i>
1	Pohja. Lindgrenin rahasto	6,886	—
2	v. Julinin lahjotusrahasto	1,160	—
3	Fattenborgin sam.	350	—
4	Kollinin sam.	180	—
5	Sällin sam.	200	—
6	Kansakoulurahasto	18,654	73
7	Lainakirjasto-rahasto	10	40
8	Tammisaaren Pippingin rahasto käyhiä koululapsia varten	10,000	—
9	maaseurak. Viinaverorahasto	78	71
10	Sammatti. Köyhäinkassa	439	03
11	Turvattomien lasten rahasto	214	11
12	Karja. Kansakoulukassa	22,200	02
13	Inkoo. Köyhäinkassa	11,608	06
14	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,260	85
15	Fagerviikin tehtaan köyhäinkassa	1,985	18
16	Kirkkokassa	19,063	92
17	Viinijyväkassa	199	61
18	Viljelysrahasto	5,000	—
19	Sam. reservirahasto	1,630	94
20	Degerbyy. Viinaverorahasto	505	33
21	Aleksander II:n stipendiorahasto	483	95
22	Kirkkokassa	2,000	—
23	Viinikassa	298	98
24	Kirkkonkellorahasto	1,359	51
25	Piirimuurikassa	93	34
26	Lainamakasiinikassa	4,433	25
27	Espoo. Viinaverorahasto	20,967	19
28	Elok. 14 p:n rahasto	1,055	64
29	Geitlinin kansakoulurahasto	1,100	—

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11	Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		
								<i>franc.</i>	<i>mk.</i>	
Matkoihin ja kineleihin collin. <i>Biens immeubles.</i>										
Omakassan <i>Actions.</i>										
Korkean kasvun valtio- obligatioreihin ja muihin arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>										
Lainoihin kiinteistö- vastain kiinteistö omi- sukseen tai lyhytokeksi vastain. <i>Prets hypothécaires.</i>										
Lainoihin velkakirja- vastain. <i>Prets sur documents garantis.</i>										
Pankkeihin taloustavarai. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>										
Kassaan ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
14,540	83	—	—	—	—	—	—	3,584	50	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
13,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2 Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Specification des fonds.</i>	3 Pääomien- Total des capitaux.	
			<i>Frnc.</i>	<i>mk.</i>
1	Sipoo.	C. F. Eklundin työrahasto	7,431	50
2		Armfeltin köyhäinrahasto	2,309	80
3	Tuusula.	Nybergin koulurahasto	30,000	—
4		Aleksander II:n stipendiorahasto	1,000	—
5		Vanhan ompeluseuran kassa	4,823	—
6		Köyhäinhoito-ompeluseuran sam.	200	—
7	Pernaja.	Ulriika Armfeltin rahasto köyhiä säätyhenkiä varten	3,760	74
8		Heleena Johanintyttären köyhäinrahasto	515	52
9		Aleksander II:n hätäapurahasto	4,236	16
10		Otto Johanssonin köyhäinrahasto	16,000	—
11		Otto Johanssonin kansakoulurahasto	8,000	—
12		J. A. v. Bornin rahasto Röysynsuon oijittamiseksi	1,536	26
13		Viljelysrahasto	5,006	41
14		Gustaf Roseliusen sairashoitorahasto	3,363	99
15		Kirkonkylän piirin kansakoulukassa	10,000	—
16		Karl Segerstrålen rahasto rahvaan taloudellista edistystä varten	5,300	96
17		Vahinkoeläin-kassa	145	—
18		Neiti Ida Mennanderin kansakoulurahasto	300	—
19		Theodor Ruuthin sam.	100	—
20	Liljendaali.	Kansakoulurakennus-kassa	1,903	47
21		Sillan- ja tientekokassa	1,187	70
22		Aleksander II:n stipendiorahasto	239	57
23		Rahasto pappilan ja kärkejätalonvuokraa varten	27	47
24		Rahasto turvattomien lasten kasvatusta varten	41	20
25	Lapteski.	Petoeläin-palkintorahasto	134	—
26		Pitäjänmakasiinikassa	20,428	36
27		Porlomin kylän makasiinikassa	3,118	62
28		Gyllingin rahasto orpolasten kasvattamiseksi	36,352	58
29		Sam. ruokitusrahasto	5,000	56

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Maitoeläin- Bovis mouteläin.	Oskakesin. Actions.	Korkeaa kasvavien valtio- obligatsioonien ja muihin arvoesineiden. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Korkeaa kasvavien valtio- obligatsioonien ja muihin arvoesineiden. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.	Latvian valtiokassa. Latvian valtiokassa.
Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.	Frnc.
mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.
—	—	—	—	—	7,431	50	—	—	—	1
—	—	—	—	—	2,309	80	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	30,000	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	4,823	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	6
—	—	—	—	—	3,000	—	703	63	57	11
—	—	—	—	—	—	—	493	73	21	79
—	—	—	—	—	2,000	—	2,216	16	20	—
16,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	11
—	600	—	—	—	—	—	936	—	—	26
—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	6	41
—	—	—	—	—	—	—	3,342	08	21	91
—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	5,234	—	—	66
—	—	—	—	—	—	—	—	—	145	—
—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	1,777	—	—	58	70	67
—	—	—	—	—	1,176	39	—	—	—	11
—	—	—	—	—	239	50	—	—	—	07
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	41	20	—	—	—	—
—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	11,721	—	2,700	—	5,700	307
—	—	—	—	—	1,044	90	1,502	34	—	571
—	—	—	—	—	11,037	47	24,370	—	—	945
—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	56

1	2	3	
		Pääoma-veloja. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. Communes.	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. Spécification des fonds.	Frang.	mk.
1	Lapteski. Hätäapurahasto	4,268	12
2	Lindroosin lahjotusrahasto	641	94
3	Sillan- ja tienteonrahasto	886	61
4	Köyhäinkassa	6,960	09
5	Ruotsin-Pyhtää. Lahjotusrahasto Strömforsin tehtaan köyhiä tehtaalaisia varten	1,435	83
6	Hätäapurahasto	4,816	69
7	Palkintorahasto petoeläinten hävittämiseksi	105	26
8	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,387	67
9	Artjärvi. Hätäapurahasto	1,677	82
10	Rahasto petoeläinten hävittämiseksi	819	35
11	Maantien- ja sillanteonrahasto	322	68
12	Kansakoulukassa	2,882	—
13	Alexander II:n muistorahasto	189	54
14	Myrskylä. Aleksander II:n stipendiorahasto	617	41
15	Elimäki. Köyhäinkassa	1,492	52
16	Sillan- ja tienrakennuskassa	320	01
17	Koiranverokassa	505	—
18	Forselles'in lahjotusrahasto	3,882	57
19	Hätäapukassa	1,290	65
20	Isäntäyhdistyksen rahasto	1,713	57
21	Viinaverorahasto	7,647	50
22	Koulukassa	11,505	11
23	Viljelysrahasto	7,500	—
24	Sam. reservirahasto	3,000	81
25	Rahasto maanteitä varten	7,580	60
26	Sam. maantienapua varten	1,240	—
27	Anjala. Orpolasten kassa	138	77
28	Reservirahasto viljelyksiä varten	1,927	94
29	Hätäapurahasto	3,204	84

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:															
Puhdas raha. Argent comptant.		Käsitteon ja muun säästön. Biens meubles et divers actifs.		Pankkeihin talletettavat. Comptes courants avec des banques de dépôt.		Lainoihin velkakirjaa varten. Prêts sur d'autres garanties.		Lainoihin kiinnitystä vas- taan kiinteään omaan- teen tai hypoteekkiä varten. Prêts hypothécaires.		Kortin kaavain vaihto- obligatioihin ja muun arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Oraakkain. Actions.		Maatiloihin ja kiinteäis- töihin. Biens immobiliers.	
Frang.	mk.	Frang.	mk.	Frang.	mk.	Frang.	mk.	Frang.	mk.	Frang.	mk.	Frang.	mk.	Frang.	mk.
—	—	—	—	4,268	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	641	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	886	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	141	85	—	—	—	6,786	25	—	—	—	—	31	99
—	—	—	—	200	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	35	83
—	—	—	—	2,200	—	2,365	44	—	—	—	—	—	—	251	25
—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	26
—	—	—	—	1,387	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	04
—	—	—	—	1,677	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	819	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	322	68
—	—	—	—	—	—	1,500	—	1,000	—	—	—	—	—	382	—
—	—	—	—	189	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	511	41	100	—	—	—	—	—	—	—	6	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,492	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	320	01
—	—	—	—	—	—	407	04	—	—	—	—	—	—	97	96
—	—	—	—	—	—	—	—	1,155	—	2,530	—	—	—	197	57
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,290	65
—	—	—	—	1,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	113	57
—	—	—	—	2,210	—	806	15	1,357	13	—	—	—	—	3,274	22
—	—	—	—	—	—	9,181	89	—	—	—	—	—	—	2,323	22
—	—	—	—	5,100	—	1,709	40	—	—	—	—	—	—	690	60
—	—	—	—	1,770	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,230	81
—	—	—	—	7,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	60
—	—	—	—	1,240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	77
—	—	—	—	1,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	327	94
—	—	—	—	2,209	75	—	—	—	—	—	—	—	—	195	09
—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécifications des fonds.</i>	Pääoma-voim. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
1 Anjala.	Aleksander II:n stipendiorahasto	564 40
2	Sairastalorahasto	9,426 50
3	Käskassa	717 37
4	Wreden hautakassa	1,622 84
5 Iitti.	Köyhäinkassa	4,724 29
6	Hätäapukassa	4,762 89
7	Hjerpen köyhäinrahasto	1,124 75
8	Sairaskassa	16,435 —
9	Kristuksensisarten rahasto	272 37
10	U. Lindholmin rahasto köyhiä kansakouluoppilaita varten . . .	3,333 10
11 Jaala.	Köyhäinkassa	2,394 14
12	Hätäapurahasto	593 47
13	Hjerpen rahasto	274 22
14	Sairastalokassa	4,520 53
15 Orimattila.	Aleksander II:n stipendiorahasto	3,471 31
16	Peto-eläinkassa	1,765 28
17	Köyhäinyhdistyksen kassa	7,146 81
18	Köyhäinpiiri rahasto	25,303 62
19	Löfvingin stipendiorahasto	460 —
20	Sam. köyhäin sam	857 20
21	Strömbergin kirjarahasto	205 80
22	Soirinsuonrahasto	100 —
23	Maanviljelyslainarahasto	25,540 72
24	G. Peltolan rahasto	1,157 —
25	Susanna Mäkelän sam	200 —
26	Viinaverorahasto	4,985 33
27	Sillan- ja tienrakennusrahasto	866 61

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>															
Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassaan ja muuhun säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		Pankkeihin talletettäväksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>		Lainoihin velantakissa varaan. <i>Piété sur d'autres garanties.</i>		Lainoihin kiinnitystä vas- taan kiinteisiin omakseen tai hypoteekkiä vastaan. <i>Piété hypothécaires.</i>		Korkeasta kassasta valti- obligatiolainoihin ja muihin arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maailloihin ja kiinteä- töihin. <i>Biens immobiliers.</i>	
<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
				500						4,500					
								4,900							
				1,600											
								4,343 79							
								2,399							
								1,045							
								13,400							
								252							
								3,000							
								2,394 14							
								593 47							
								274 22							
								4,000							
			</												

1	2	3	
		Pääoma-varioli. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
Turun ja Porin lääni.			
1 Turku	Maistraatin pensioni- ja avunantokassa	150,055	90
2	Kaupaseuran sam. sam.	1,053,875	01
3	Käsityöläisseuran sam. sam.	263,485	03
4	Laivuriseuran sam. sam.	89,923	15
5	Merimieshuonekassa	252,306	—
6	Pension- ja avunantolaitos vanhoja, turvattomia, vaimonp. sää- tyhenkiä varten	242,490	61
7	Kaup. Johan Spieker'in lahjotusrahasto	23,669	04
8	Rautalinin lahjotusrahasto	16,458	28
9	Roosin sam.	8,571	87
10	Allénin sam.	17,168	80
11	Brehmerin sam.	11,131	12
12	Saloviuksen sam.	690	72
13	Naisväen-yhdistyksen kassa	106,358	54
14	Cajanderin testamenttirahasto	174,426	92
15	Rettigin sam.	39,399	59
16	Heldtin sam.	214,617	09
17	W. A. Hjeltin avunantorahasto	277,399	49
18	Eschnerin vapaalasarettirahasto	915,419	30
19	Apteekari Arvidssonin ynnä muiden lahjotusrahastot köyhäin- hoidon hallinnossa	163,848	75
20	Neiti Erica Tockerströmin testamenttirahasto	2,000	—
21	Apteekari Arvidssonin lahjotusrahasto	31,162	47
22	Pehr Ithimauksen istutusrahasto	10,357	88
23	P. C. Rettigin pensionirahasto	31,411	70
24	Turun tehdasyhdistyksen hallirahasto	27,957	16
25	Turun tehdasyhdistyksen yksityinen rahasto	706	67
26	Kenraaliluutnantti Schwertschkoffin rahasto	58,948	95
27	Suomen kauppa-apulaisten eläkeyhdistys	214,180	83
28	Fridolf Pauline'n laitosrahasto	268,083	10

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>															
Puhdasta riihan. <i>Argent comptant.</i>		Kaluunon ja muun sastavin. <i>Biens meubles et autres actifs.</i>		Pankkeliin taloustietavaksi. <i>Comptes courants met des banques de dépôt.</i>		Lainoihin velkakirja vastain. <i>Ptits sur d'autres garanties.</i>		Lainoihin kilnilyyää vaa- tan kilnelyn onnuttuun tai hypoteekki vastain. <i>Ptits hypothécaires.</i>		Kortoon karevoin valio- obligatiinonin ja muun arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maailoihin ja kilnelym- töihin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
				</											

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-arvo. <i>Valeur des capitaux.</i>
		<i>Franc.</i> <i>mk.</i>
1 Turku.	Kihlakunnankirjuri Fernbergin testamenttirahasto köyhäin kou- lua varten Turussa	2,134 73
2	Rahasto Turkuun perustettavaa ukkoinkotia varten	91,906 07
3	Cajanderin pyhäkoulurahasto	8,000 —
4	Kapteeni Feilken lahjotus lastenturvayhdistykselle	95,390 05
5	Sunnuntai- ja teknillisen käsityökoulun säästörahasto	32,524 —
6	»Yhdistys koti» iäkkäitä naistenkilöitä varten	242,510 68
7	G. A. Serénin lahjotus kesälomasiirtolalle kansakouluoppilaita varten Turussa	52,208 33
8	Rahasto laitoksen perustamiseksi työväenluokkaan kuuluvia pa- rantumattomia sairaita ja paranevia varten	296,131 16
9	G. A. Lindblomin testamenttirahasto köyhiä lapsia varten Turussa	52,250 —
10	G. A. Serénin rahasto kotia varten iäkkäille palvelijoille Turussa	51,477 15
11 Pori.	Aleksander II:n stipendiorahasto	10,540 —
12	Sjöblomin lahjotusrahasto kansakouluja varten	26,000 —
13	Franzenin stipendiorahasto	567 83
14	Arvid Grönfeldtin sam.	2,114 70
15	Anniskelu-yhtiön sam.	14,948 11
16	Vaaterahasto köyhiä kansakoulu-oppilaita varten	5,076 87
17	Elisabeth Stenvallin lahjotus	2,200 —
18	Theodor Moliisin lahjotusrahasto	9,350 44
19	Carl Duvaldin sam.	10,000 —
20	G. A. Görmanskyn sam.	695 38
21	Kansankirjastohuoneenrahasto	87,647 26
22	Köyhäin- ja työhuonelaitoksen pohjarahasto	1,092 05
23	Rouva Fagerin hätä-apurahasto	6,010 —
24	C. F. Juseliuksen & K. A. Nordgrenin lastenkotorahasto	35,066 11
25	Vapaa-ehtoisen palokunnan laulajain rahasto	856 21
26	Sam. sam. kirjastorahasto	209 26
27	Antti ja Eeva Ahlströmin rahasto	10,000 —
28	Caroliina Sundvallin sam. sam.	1,100 —

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>																	
Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassatonta ja muuhun säästävää huonetta muuhun osaksi.		Pankkivälikäytännön. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>		Lainauhin velkalehtiä vastaan.		Lainauhin kiinnitys vastau- teen kiinnokseen omistuse- n tai hypoteekin vastaan.		Pöytäkirjoitteen vastaan.		Kortin kaavain valio- obligationeihin ja muihin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maailman ja kirkon- toihin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Franc.</i>	<i>mk.</i>
—	—	—	—	2,134 73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	81,344 03	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	530 54	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	17,294 87	—	—	—	—	32	—	—	—	—	30 86	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	30,524	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
100,000	—	10,000	—	21,156 50	—	—	6,500	—	100,000	—	—	—	—	2,454 18	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	50,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	267,722 97	—	—	—	—	—	—	2,208 33	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	50,000	—	—	—	—	—	—	28,408 19	—	—	9
—	—	—	—	20,000	—	—	30,000	—	—	—	—	—	—	2,250 —	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,477 15	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	640 —	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	26,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	191 83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16 —	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44 70	—	—	15
—	—	—	—	566 11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	612 —	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	446 87	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	2,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	—	—	—	—	—	190 44	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	37 38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28 —	—	—	21
—	—	—	—	78,000 39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,646 87	—	—	22
—	—	—	—	340 05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32 —	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	—	10 —	—	—	24
—	—	—	—	35,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66 11	—	—	25
—	—	—	—	856 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	209 26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	—	—	—	1,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2 Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	3 Pääoma-avaroja. <i>Total des capitaux.</i>	
			<i>francs</i>	<i>mk.</i>
1	Pori.	Kauppahdistyksen kassa	1,041	04
2		Kauppaseuran apukassa	82,441	76
3		Naisyhdistyksen sam.	3,300	—
4		Eläkelaitos iäkkäitä, turvattomia säätyläisnaisia varten	48,801	73
5		Käsityöläisten apukassa	36,755	44
6		Purjehdusseuran rahasto	2,313	60
7		Säästöväisyysseuran sam.	2,309	07
8		Merimieshuonekassa	39,887	49
9		L. A. Asplundin testamenttirahasto	31,394	21
10		Yhdistys naisstipendioita varten	13,070	27
11		Dorcas-yhdistys köyhiä varten	2,756	01
12		Vankeusyhdistys	3,870	90
13		Maalaiskuntien hätäapurahasto	1,060	—
14		Työlaitos kerjääviä lapsia varten	19,853	45
15		Porin yksityislyseon rahasto	2,120	—
16		Apukassa iäkkäitä naispalvelijoita varten	16,919	08
17		Kansanlukulusalin varat	515	30
18		Purjehdusseuran Uusi Paviljonkirahasto	6,290	03
19		Porvariston stipendiorahasto	2,400	—
20		Leskirouva Fredrika Wilhelmina Fagerin stipendiorahasto	2,000	—
21		Arvid Grönfeldtin sam.	1,000	—
22		Rehtori Ad. Malinin sam.	1,273	32
23		Reinh. Rosengrenin lahjotus Rosenlew & kumpp:n sahojen työväen sairaskassalle	400	—
24		Otto Fredrik Köhlerin rahasto	2,182	27
25		Porin työväen sairaa- ja hautaus-apukassa	8,957	95
26	Rauma.	Kreivi C. M. Creutzin sairasaapurahasto	1,000	—
27		Köyhäinkassa	35,452	79
28		Ilvanin pikkulastenkoulukassa	6,134	65
29		Hätä-apurahasto	15,930	65

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4 Maailloihin ja kineemisiin. <i>Biens immeubles.</i>	5 Omakkeihin. <i>Actions.</i>	6 Kokoon kasaavien valtio- obligatioiden ja muiden obligatioiden. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	7 Päästä hypoteekin. <i>Prests hypothécaires.</i>	8 Lainoihin kiinnitystä vastaan kineemien oma- suuteen tai hypoteekkia vastaan. <i>Lainoihin kiinnitystä vastaan.</i>	9 Lainoihin valtakirjojen vastaan. <i>Prests sur titres garantis.</i>	10 Pankkeihin rahastettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques et dépôts.</i>	11 Kassaan ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>	12 Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>	13 Pääoma-avaroja. <i>Total des capitaux.</i>	14 mk.
—	—	—	—	—	—	1,000	63	40	41	1
—	—	29,600	—	—	49,700	3,051	76	90	—	2
—	—	—	—	—	—	3,300	—	—	—	3
—	—	6,100	38,000	—	—	4,529	—	172	73	4
—	—	—	36,270	300	—	—	—	185	44	5
1,450	—	—	—	—	—	481	87	278	72	6
—	—	1,710	—	—	—	523	07	76	—	7
—	—	—	37,800	571	1,000	—	—	516	49	8
—	—	30,150	—	—	—	—	—	1,244	21	9
—	—	—	10,000	—	—	3,062	11	8	16	10
—	—	—	—	—	—	2,624	83	131	18	11
—	—	—	—	—	—	3,870	90	—	—	12
—	—	—	—	1,000	—	—	—	60	—	13
—	—	—	18,000	—	—	1,551	73	301	72	14
—	—	—	—	2,000	—	—	—	120	—	15
—	—	2,900	—	—	—	14,008	—	11	08	16
—	—	—	—	—	—	515	30	—	—	17
—	—	2,000	—	—	—	4,290	03	—	—	18
—	—	—	—	—	—	2,400	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	21
—	—	—	—	—	1,200	73	32	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	180	—	—	—	106	05	113	95	24
—	—	—	—	—	—	2,182	27	—	—	25
—	—	—	8,000	—	—	900	—	57	95	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	28
—	—	—	11,000	17,955	22	—	—	6,497	57	29
—	—	—	—	—	—	100	6,010	75	23	30
—	—	—	—	—	12,967	80	—	2,962	85	31

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Specification des fonds.</i>	Raamattu. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>frs.</i> <i>ms.</i>
1 Rauma.	Hedvig Amnellin stipendiorahasto	2,225 97
2	J. M. Ilvanin lahjotusrahasto	16,000 25
3	G. V. Wahlroosin sam.	4,767 82
4	Käsityöläisten eläkerahasto	24,452 40
5	Viinijyväkassa	3,214 25
6	Porvariston eläkekassa	69,867 08
7	Raumiinvaunukassa	396 34
8	Gustaf Springertin lahjotus köyhäinkassalle	9,568 58
9	Käsityöläisten hätäapurahasto	3,584 68
10	Merimieshuonekassa	39,725 69
11	Ilvanin rahasto kristillistä tarkotusta varten	21,389 11
12	J. L. Steniusen kansakoulurakennusrahasto	23,326 —
13	Sam. sairaahuonerahasto	17,531 25
14	Sam. rantatierahasto	144,348 23
15	A. Mannerbergin polttopuurahasto	3,237 92
16	Sam. diakonissarahasto	1,060 —
17	J. L. Steniusen kansakouluvaatetusrahasto	3,189 35
18	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,257 62
19	Ida Paqvalinin sairasapurahasto	2,000 —
20 Uusikaupunki.	Kreivi C. M. Creutzin lahjotusrahasto	1,000 —
21	Kaupungin diakonissarahasto	23,245 15
22	Lastenkotirahasto	19,700 —
23	Cederin lahjotusrahasto köyhäinkassalle	8,531 93
24	Työväen sairas- ja hautauskassa	5,117 61
25	Cederin lahjotusrahasto kirkolle	165,300 —
26	Andolinin sam. köyhäinkassalle	6,292 43
27	Seikovin pikkulasten koulurahasto	38,280 47
28	Sam. kirkkolahjotus	16,000 —
29	Sillanrakennusrahasto	8,968 56
30	Kauppa- ja laivanpääliikkö-seuran eläkekassa	213,273 05

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>															
Vaindasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Käsitteen ja muuhin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		Pankkeihin talousvetoksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>		Lainoihin velkakirjien vastain. <i>Prêts sur dettes journal.</i>		Lainoihin kiinteästä vastain kiinteään omi- nukseen tai hypoteekista vastain. <i>Prêts hypothécaires.</i>		Kokoa kaavayin valtio- obligationsiin ja muuhin arvopapereihin. <i>Obligations de l'État et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maailloihin ja kiinteäsi- misiin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>	<i>frs.</i>	<i>ms.</i>

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Rakennus- velien maksu.
		<i>frs.</i>
1 Sudi.	Viinaverorahasto	1,030 80
2	C. J. Blomqvistin ja C. G. Rosenbergin kansakoululahjotus	9,700 —
3	C. G. Rosenbergin kansakoulustipendioiksi	2,000 —
4 Wordö.	Viinaverorahasto	5,813 80
5	Merimieshuonekassa	11,518 46
6	Yksityinen merimieshuonekassa	15,861 85
7	Viinijyväkassa	1,189 45
8	Kirkonrakennuskassa	1,445 93
9	Kirkonkassa	171 67
10 Saltviiki.	Viinaverorahasto	5,722 05
11 Finströmi.	Viinaverorahasto	2,200 —
12 Geeta.	Köyhäinkassa	2,000 —
13 Hammarlanti.	Köyhäinkassa	411 43
14	P. Sittkoffin kansakoulustipendiorahasto	300 —
15	Alexander II:n stipendiorahasto	540 —
16 Ekkerö.	Köyhäinkassa	3,232 20
17	P. Sittkoffin kansakoulustipendiorahasto	541 —
18 Jomala.	Bromanin testamenttirahasto	1,200 —
19	Anna Liisa Sannäsin lahjotus köyhäinkassalle	500 —
20 Lemlanti.	Palokassa	5,668 21
21	Köyhäinkassa	2,034 84
22	Kansakoulurahasto	1,725 —
23 Föglö.	Lastenkassa	1,572 32
24 Kumlinki.	Köyhäinkassa	1,738 51
25	Viinaverorahat	4,317 63

[illegible]

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-voiton. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
1	Brändö. Köyhäinkassa	3,488 04
2	Viinaverorahat	2,062 76
3	Halikko. J. Nervanderin köyhäinkassa	4,871 50
4	Lastenpäästöraho	5,280 80
5	Aleksander II:n stipendiorahasto	3,000 —
6	Rahasto koulunopettajien palkkaamiseksi	8,202 52
7	Paloviinarahasto kirjaston hyväksi	17,344 04
8	Koiraverorahasto	398 59
9	Wideniuksen köyhäinkassa	850 37
10	Manttaalikassa	443 88
11	Köyhäinapukassa	991 39
12	Angelniemi. Apukassa köyhiä kansakoululapsia varten	500 —
13	Kiertävä koulukassa	2,000 —
14	Muurila. Köyhäinkassa	554 35
15	Maanviljelyskassa	5,409 73
16	Kirkkokassa	4,791 88
17	Viinijyväkassa	23 08
18	Viinaverorahasto	381 75
19	Kansakoulukassa	17 68
20	Stefan Tapanin rahasto	10,213 13
21	Lainamakasiiinirahasto	142 17
22	Manttaalikassa	108 85
23	Papintalonrakennuskassa	55 57
24	Pertteli. Talollislesken H. S. Henrikintyttären rah. kansak. ja köyhiä varten	11,082 76
25	Kuusjoki. Urkuinrahasto	4,380 93
26	Aleksander II:n stipendiorahasto	861 84
27	Kisko. Koulurahasto	10,551 —
28	Paloapukassa	15,467 —

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

Pöytäkirja rahaa. Argent comptant.	Kassaan ja muihin säästöihin. Biens meubles et autres actifs.	Pankkeihin talletettavaksi. Comptes courants avec des banques de dépôt.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Pitkiä ja lyhyitä Prets sur d'autres unités	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vastaan.	Latvoin viikantirpan vasta
---------------------------------------	--	---	----------------------------------	--	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Rahoitusvuoto. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
1	Kisko. Köyhäinkassa	1,359 85
2	Pikkulasten koulukassa	1,012 —
3	Suomusjärvi. Kansakoulun stipendiorahasto	1,000 —
4	Urkuinrahasto	1,500 —
5	Kirjotusvihko-rahasto kansakoulua varten	100 —
6	Kiikala. Elias & Ulrika Waleniuksen koulurahasto	618 74
7	Aleksander II:n stipendiorahasto	296 73
8	Paloapukassa	9,164 —
9	Vaatetusapu köyhille kansakoululapsille	266 17
10	Koulurahasto	3,320 87
11	Perniö. Kirkkokassa	7,456 48
12	Viinijyväkassa	2,233 45
13	Yliskylän kirkkokassa	20 92
14	Augustinin rahasto pikkulasten koulua varten	4,000 10
15	Kiikin rahasto opettajan palkkaamiseksi Teijon ruukilla	2,382 17
16	Björölingin rahasto kunnan köyhille	2,184 64
17	Kansakoulurahasto	2,803 69
18	Lainakirjaston rahasto	145 12
19	Köyhäinkassa	16,524 63
20	Työrahasto työn hankkimista varten hädänalaisille katovuo- sina	1,912 96
21	Makasiinirahasto	296 57
22	Viinaverorahasto	4,330 39
23	Koiranverorahasto	1,451 63
24	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,013 50
25	Teollisten verstaattien sillanrakennuskassa	4,951 86
26	Yhteinen sillanrakennuskassa	767 74
27	Maanviljelyskassa N:o 1	8,620 28
28	Sam. N:o 2	10,005 28
29	Finby. Aleksander II:n stipendiorahasto	3,286 55
30	Forsströmin koulurahasto	19,819 49

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

Puhutusta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassaan ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		Pankkoihin sijoitettavaksi talletukset, talletukset talletus- ja talletus- kirjojen kautta. <i>Comptes courants avec des banques et dépôts.</i>		Lainoihin velkittajien vastaan. <i>Prests sur débiteurs privés.</i>		Lainoihin kiinteistöistä vastaan kiinteistöjen omi- sukseen tai hyönteeksi vastaan. <i>Prests hypothécaires.</i>		Korkeaan kasvavien viljo- jen ja kasvien ja muihin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Muut lainat ja kiinteis- töihin. <i>Divers immeubles.</i>	
<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
—	—	—	—	956	47	—	—	—	—	—	—	—	—	403	38
—	—	—	—	1,012	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	218	74
—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	196	73
—	—	—	—	—	—	—	—	9,000	—	—	—	—	—	164	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääomaveroja. <i>Tiedt des capitaux.</i>
		<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>
1 Finbyy.	Hätäapurahasto	4,153 32
2	Maanviljelyslainarahasto	6,088 59
3	Paloapukassa	2,645 97
4	Lainamaksiinikassa	4,526 69
5	Andersson-puolisoiden rahasto	482 27
6 Kemiö.	Maria Wahlgrenin köyhäinkassa	685 71
7	Kaarle Anderssonin sam.	114 29
8	Kansakoulun stipendiokassa	71 66
9	G. A. Serénin lahjotus köyhien kansakouluoppilasten avustamiseksi	40,333 33
10 Dragsfjärdi.	Stünze Schotin köyhäinkassa	20,000 —
	Petersenin rahasto, korko jaettava leskille Björkbodan ja Daalin ruukeilla	1,400 —
11	Aleksander II:n stipendiorahasto	750 —
12	Daaliruukin työmiesten sairaskassa	13,284 88
13	Sam. sam. eläkekassa	16,694 61
14		
15 Westanfjärdi.	Koulurahasto	8,730 86
16	Kirkonrakennusrahasto	21,245 93
17	Kansakoulurakennusrahasto	2,109 77
18	Koulukassa	257 —
19 Piikkiö.	v. Haartmanin stipendiorahasto maanviljelijöille	5,344 41
20 Kuusisto.	Sandbergin köyhäinkassa	2,296 —
21	af Heurlinin lahjotusrahasto	766 80
22 Kaarina.	Paaskunnan lahjotusrahasto	4,149 05
23	Aleksander II:n stipendiorahasto	227 05
24	Kirkkokassa	12,399 49
25	C. G. Rosenbergin lahjotus kansakoululle	1,094 91
26 Sauvo.	Bondsdorffin lahjotus; korko köyhille koululapsille	10,000 —

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailioihin ja kiinteisiin toihin. <i>Biens immeubles.</i>	Omakkeisiin. <i>Actions.</i>	Kortin kaupan valitsee obligatioiden ja muihin arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kortin kaupan valitsee obligatioiden ja muihin arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Lainoihin kiinteistöjä vastaan kiinteistö onnistuneen tai hypoteekin vastaan. <i>Piis hypoteekin.</i>	Lainoihin kiinteistöjä vastaan. <i>Piis sur réelles garanties.</i>	Pankkeihin tilaattaviksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Kassaan ja muihin säilytyksiin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>
<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>	<i>Frnk.</i> <i>ml.</i>
—	—	—	—	—	—	4,153 32	1
—	—	—	—	—	3,724 —	2,364 59	2
—	—	—	—	—	—	2,645 97	3
—	—	—	—	—	—	4,526 69	4
—	—	—	—	—	—	482 27	5
—	—	—	—	—	685 71	—	6
—	—	—	—	—	114 29	—	7
—	—	—	—	—	—	71 66	8
—	—	—	—	—	—	40,333 33	9
—	—	—	—	—	—	20,000 —	10
—	—	—	—	—	—	1,400 —	11
—	—	—	—	—	—	750 —	12
—	—	—	10,000 —	75 —	2,940 52	—	13
—	—	400 —	1,800 —	3,400 —	10,930 —	—	14
—	—	—	—	—	—	8,730 86	15
—	—	—	—	—	—	21,245 93	16
—	—	—	—	—	—	2,109 77	17
—	—	—	—	—	—	257 —	18
—	—	—	—	5,000 —	—	—	19
—	—	—	2,296 —	—	—	—	20
—	—	—	—	—	766 80	—	21
—	—	—	—	—	4,130 —	19 05	22
—	—	—	—	—	—	227 05	23
—	—	—	—	—	8,327 31	3,793 55	24
—	—	—	—	—	—	1,000 —	25
—	—	—	—	—	—	10,000 —	26

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pitkous-vuorin. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i>
1 Karuna.	Hätäapurahasto	2,133 40
2	Kansakoulurakennusrahasto	2,270 95
3	Köyhäinkassa	810 —
4 Paimio.	Stipendiorahasto kansakouluoppilaita varten	3,140 72
5	Sam. kiertävän koulun oppilaita varten	1,000 —
6 Parainen.	Brotheruksen lahjotusrahasto	4,200 —
7	Holländerin sam.	2,400 —
8	Köyhäinhuoneenrakennuskassa	29,740 69
9	Paloapurahasto	45,598 85
10	Aleksander II:n stipendiorahasto	4,129 10
11	Koulurahasto	12,376 53
12	Kirkonlämmitys-rahasto	500 —
13	Maantienkunnossapitämis-kassa	871 35
14	Kirkon kattorahasto	530 —
15 Wahto.	Koulurahasto	1,059 01
16	Köyhäinkassa	3,020 —
17	Pikkulastenkoulu-rahasto	898 25
18 Pöytyä.	Hätäapurahasto	3,022 06
19	Koiraverorahasto	352 98
20	Tien- ja sillanrakennuskassa	1,622 39
21	Kirkon köyhäinkassa	2,443 15
22	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,859 41
23	Rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	159 97
24 Yläne.	J. B. Jägerhornin lahjotusrahasto	5,600 —
25	Kirkonrakennuskassa	2,132 —
26	Viinijyväkassa	1,008 52
27	Sahlbergin köyhäinrahasto	275 53
28	Naisyhdistyksen köyhäinrahasto	604 —

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailmoin ja kineemä- toihin. <i>Biens immeubles.</i>	Ostekeisim. <i>Actions.</i>	Korho kaarevin valti- obligationihin ja muuhin aropereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés des Sociétés.</i>	Korho kaarevin valti- obligationihin ja muuhin aropereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés des Sociétés.</i>	Laatohin kineemä- toihin. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Laatohin kineemä- toihin. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Laatohin kineemä- toihin. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Laatohin kineemä- toihin. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>
<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>
—	—	—	—	—	—	2,133 40	—
—	—	—	—	—	1,500 —	—	770 95
—	—	—	—	—	—	—	810 —
—	—	—	—	—	3,140 72	—	—
—	—	—	—	—	1,000 —	—	—
—	—	—	—	—	—	4,200 —	—
—	—	—	—	—	1,400 —	1,000 —	—
—	—	—	—	—	10,000 —	19,700 —	40 69
—	—	—	—	—	—	45,223 69	375 16
—	—	—	—	—	—	3,990 —	139 10
—	—	—	—	—	—	12,360 —	16 53
—	—	—	—	—	—	500 —	—
—	—	—	—	—	—	850 —	21 35
—	—	—	—	—	—	530 —	—
—	—	—	—	—	—	—	1,059 01
—	—	—	—	—	2,800 —	—	220 —
—	—	—	—	—	800 —	—	98 25
—	—	—	—	—	—	3,022 06	—
—	—	—	—	—	—	352 98	—
—	—	—	—	—	—	1,622 39	—
—	—	—	—	—	—	2,443 15	—
—	—	—	—	—	—	1,859 41	—
—	—	—	—	—	—	159 97	—
—	—	—	—	—	—	5,600 —	—
—	—	—	—	—	—	2,132 —	—
—	—	—	—	—	—	1,008 52	—
—	—	—	—	—	—	275 53	—
—	—	—	—	—	—	604 —	—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-arvo. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>
1	Naantalin maaseurak. Aleksander II:n stipendiorahasto	300 —
2	Eura. Viljelysrahasto	5,305 74
3	Korpoo. Neiti S. Mårtenssonin testamenttirahasto	2,000 —
4	Navo. Kansakoulukassa	24,047 03
5	Lastenkoulukassa kiertävän lastenopettajan palkkaamiseksi	4,570 —
6	Joulukynttilärahasto	4,015 —
7	Paloapukassa	19,800 —
8	Rymättylä. Köyhäinkassa	9,207 68
9	Aleksander II:n stipendiorahasto	757 18
10	Lastenkoulukassa	100 78
11	Viinijyväkassa	191 58
12	Tienteonkassa	213 75
13	Pappilan rakennuskassa	122 67
14	Merimasku. Köyhäinkassa	1,047 65
15	Lemu. J. Pippingsköldin lahjotus mallitaloksi maanviljelijöille	6,000 —
16	Askainen. Lastenkoulukassa	553 66
17	Köyhäinkassa	962 87
18	Kreivitär Mannerheimin lahjotus	1,150 —
19	Mynämäki. Kansakoulurahasto	1,967 80
20	Köyhäinkassa	7,980 —
21	Rahasto petoeläinten hävittämiseksi	831 21
22	Lastenpäästöraahasto	6,000 —
23	Maanviljelysrahasto	8,840 36
24	Hätäapurahasto köyhiä koululapsia varten	1,000 —
25	J. Lindqvistin kirkkorahasto	10,000 —
26	Sofia Simonintytär Moision rahasto	1,000 —
27	Mietoinen. Kansakoulurahasto	500 —

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maantilojen ja kintemien Brens immeubles.	Osakkeiden Actions.	Korkean katevajan valio- obligationien ja muiden obligationien ja Sociétés des Sociétés.	Korkean katevajan valio- obligationien ja muiden obligationien ja Sociétés des Sociétés.	Laatolain valio- obligationien ja muiden obligationien ja Sociétés des Sociétés.	Laatolain valio- obligationien ja muiden obligationien ja Sociétés des Sociétés.	Pankkisiin taloustavaksi. Comptes courants avec des banques et dépôts.	Puhlata rahast. Argent comptant.
<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>	<i>Fr. c.</i> <i>pa</i>
—	—	—	—	—	—	300 —	— 1
—	—	—	—	—	4,800 —	—	505 74 2
—	—	—	—	—	—	2,000 —	— 3
—	—	—	—	—	—	24,047 03	— 4
—	—	—	—	—	—	4,570 —	— 5
—	—	—	—	—	—	4,015 —	— 6
—	—	—	—	—	—	19,800 —	— 7
—	—	—	—	—	—	8,277 21	930 47 8
—	—	—	—	—	—	757 18	— 9
—	—	—	—	—	—	—	100 78 10
—	—	—	—	—	—	191 58	— 11
—	—	—	—	—	—	—	213 75 12
—	—	—	—	—	—	—	122 67 13
—	—	—	—	—	—	—	1,047 65 14
6,000 —	—	—	—	—	—	—	— 15
—	—	—	—	—	250 —	—	308 66 16
—	—	—	—	—	800 —	—	162 87 17
—	—	—	—	—	—	1,150 —	— 18
—	—	—	—	—	—	—	1,967 80 19
—	—	—	—	—	2,380 —	5,000 —	— 20
—	—	—	—	—	800 —	—	31 21 21
—	—	—	—	—	6,000 —	—	— 22
—	—	—	—	—	8,387 —	—	453 36 23
—	—	—	—	—	1,000 —	—	— 24
—	—	—	—	4,000 —	6,000 —	—	— 25
—	—	—	—	—	1,000 —	—	— 26
—	—	—	—	—	500 —	—	— 27

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääomavaroja. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
1 Karjala.	Köyhäinkassa	1,574 40
2	Lastenpäästörahaso	2,210 04
3	Maanviljelysrahaso	2,518 98
4	Pihalan köyhäinrahaso	850 70
5	Kansakoulukassa	1,040 —
6 Wehmaa.	Leskirouva Lindemarkin testamentti köyhäinkodiksi ja köyhille kansakoululapsille	12,000 —
7	Loviisa Westerhergin testamentti kunnan köyhille	709 —
8	Iisak Granbomin sam.	600 —
9	Maanviljelysrahaso	4,000 —
10 Lokalahti.	Köyhäinkassa	4,310 —
11	Hätäapurahasto	1,676 58
12	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,505 33
13	Lainakirjasto-rahasto	216 —
14	Kirja- ja vaatetusassa köyhiä kansakouluoppilaita varten	660 34
15 Taivassalo.	Köyhäinkassa	513 96
16	Kansakoulurahasto	2,911 12
17	Kiertävä koulukassa	4,031 79
18	Leskirouva Lindemarkin lahjotus köyhien lasten auttamiseksi	1,000 —
19	Sam. sam. köyhäinkodiksi	6,457 42
20	Sam. sam. köyhäin lasten kouluttamiseksi	4,000 —
21	Kirkonrakennuskassa	653 32
22	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,250 63
23	Ompeluyhdistysrahaso köyhäin koululasten vaatettamiseksi	1,293 27
24	Isäntäyhdistyksen rahasto kotiteollisuuden edistämiseksi	206 65
25	Kansakoulun stipendiorahasto	354 28
26	Maanviljelysrahaso	5,197 89
27	Paloapukassa	4,082 86
28	Kansakoulun veistokassa	140 05

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maatiliin ja kiinteistöihin. <i>Biens immeubles.</i>	Ostokassan. <i>Actions.</i>	Kortin kaavavien valit- obligationeihin ja muuhin arvopapereihin. <i>Obligations de l'État et des Sociétés.</i>	Laatohin kiinnitetyt vas- tan kiinteistö onnimencon tai hypoteekki varamen. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Laatohin kiinnitetyt vas- tan kiinteistö onnimencon tai hypoteekki varamen. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Laatohin velkakirjain vastan. <i>Laatohin velkakirjain vastan.</i>	Pankkeihin talletettavat. <i>Comptes courants avec des banques et dépôts.</i>	Kahletoon ja muuhin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>
<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
—	—	—	—	1,350 —	—	—	224 40 1
—	—	—	—	2,028 —	—	—	182 04 2
—	—	—	—	2,515 —	—	—	3 98 3
—	—	—	—	800 —	—	—	50 70 4
—	—	—	—	1,040 —	—	—	— 5
—	—	—	—	—	7,630 39	4,369 61	— 6
—	—	—	—	—	709 —	—	— 7
—	—	—	—	—	600 —	—	— 8
—	—	—	—	—	4,000 —	—	— 9
—	—	—	—	—	4,300 —	—	— 10
—	—	—	—	—	—	1,676 58	— 11
—	—	—	—	—	—	1,505 33	— 12
—	—	—	—	—	—	200 —	16 — 13
—	—	—	—	—	—	660 34	— 14
—	—	—	—	—	—	513 96	— 15
—	—	—	—	—	465 25	312 48	2,133 39 16
—	—	—	—	—	—	4,031 79	— 17
—	—	—	—	—	—	1,000 —	— 18
—	—	—	—	—	—	6,457 42	— 19
—	—	—	4,000 —	—	—	—	— 20
—	—	—	—	—	—	646 14	7 18 21
—	—	—	—	—	—	2,250 63	— 22
—	—	—	—	—	—	1,293 27	— 23
—	—	—	—	—	—	206 65	— 24
—	—	—	—	—	—	354 28	— 25
—	—	—	—	—	5,100 —	97 89	— 26
—	—	—	—	—	—	4,082 86	— 27
—	—	—	—	—	—	140 05	— 28

1	2	3		
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécifications des fonds.</i>	Pääoma-voiton. <i>Total des capitaux.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ps.</i>
1	Taivassalo. Lainakirjastorahasto	90 11		
2	Kirkkoherrantalon metsäkassa	29,720 29		
3	Nuorukaisyhdistyksen kassa	1,120 01		
4	Kirkkokassa	720 67		
5	Viinijyväkassa	424 06		
6	Welkua. Köyhäinkassa	4,100 —		
7	Kiertävä koulukassa	209 08		
8	Kirkonrakennuskassa	703 70		
9	Papintalonkassa	800 —		
10	Iniö. Viinijyväkassa	340 —		
11	Kirkonrakennuskassa	7,000 —		
12	Köyhäinkassa	2,054 —		
13	Kiertävä koulukassa	1,503 40		
14	Kansakoulunrakennuskassa	1,500 —		
15	Kustavi. Köyhäinkassa	3,173 89		
16	Merimieshuonekassa	1,000 —		
17	Kansakoulun pohjarahasto	1,018 15		
18	Sam. stipendiorahasto	300 —		
19	Kiertävä koulukassa	936 81		
20	Maanviljelysseuran rahasto	737 16		
21	Uusikirkko. D. N. J. Cumeniusén kansakoulu- sekä kansakoulun polttopuu-rahasto	20,348 20		
22	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,332 46		
23	Maanviljelysrahasto	4,915 70		
24	Uudenkaup. Kansakoulurahasto	5,639 03		
25	maaseurak. Köyhäinkassa	229 48		
26	Kirkonrakennuskassa	5,670 18		
27	Laitila. Aleksander II:n rahasto köyhäin koululasten auttamiseksi . . .	1,000 —		
28	Iida Ruthin sam.	800 —		

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

|--|

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-eritys. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fmg. Mk.</i>
1	Kodisjoki. Köyhäinkassa	619
2	Pyhämaa. Aleksander II:n rahasto	504
3	Köyhäinkassa	849
4	Kust. Nikulan kansakoulurahasto	25
5	A. Pourun sam.	304
6	Pyhämaan luoto. Aleksander II:n sam.	325 13
7	Ulvila. Hätä-apurahasto	5,454 50
8	Maanviljelysrahasto	14,196 50
9	Porin maa- Rosenlewin rahasto köyhiä työmiehiä varten	33,550 10
10	seurak. Vanhan sahan työntek. apukassa	5,112 30
11	Seikun sahan työmiesten apukassa	9,460 20
12	A. Rosengrenin lahjotusrahasto	4,000
13	Kullaa. Hätä-apurahasto	5,392 37
14	Köyhäinkassa	500
15	Kansakoulukassa	700
16	Kulkutaatirahasto	170
17	Urkujenrakennusrahasto	5,337 10
18	Apukassa Leinebergin tehtaan työmiesten hyväksi	10,000
19	Nakkila. Paloapukassa	17,325
20	Maanviljelysrahasto	8,900
21	Klara Avellanin stipendiorahasto	2,313
22	Aleksander II:n stipendiorahasto	3,690
23	Pettersonin lahjotusrahasto	1,081 60
24	Isak Jokelan lahjotusrahasto	1,000
25	Hurun sam.	1,700
26	Köyhäinkassa	200
27	Köyhäin lasten vaatetusrahasto	1,000
28	F. Fagerlund-Unkurin lahjotus kansakoululle	2,000

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailman ja kirkon- toihin. <i>Biens communaux.</i>	Osakkeiden. <i>Actions.</i>	Oikeuksien ja muihin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kokoon kertyneen valti- obligaatien ja muihin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Pääsijoitukset. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Lainojen velkajärjestelmä vastaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Lainojen velkajärjestelmä vastaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>
					619		1
					504		2
					300	549	3
						25	4
					304		5
						325 13	6
					5,454 50		7
					14,000		8
				29,600	2,550	1,390	10 10 9
						4,700	412 30 10
						9,454 21	5,99 11
						4,000	— 12
					3,000	2,392 37	— 13
					500		— 14
					700		— 15
					170		— 16
					1,000	4,337 10	— 17
				10,000			— 18
				16,000	1,325		— 19
					8,900		— 20
					2,313		— 21
					3,690		— 22
					1,081 60		— 23
					1,000		— 24
					1,700		— 25
					200		— 26
					1,000		— 27
					2,000		— 28

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääomien Total des capitaux.
		<i>Fmg. fr.</i>
1 Normarkku.	Hätä-apurahasto	1,971 62
2	Aleksander II:n stipendiorahasto	349 75
3 Poomarkku.	Kansakoulun stipendiorahasto	248 —
4	Hätä-apurahasto	5,875 81
5	Orpolasten rahasto	9,903 82
6	Maanviljelysrahasto	7,000 —
7	Kunnan maanviljelyskassa	1,879 44
8 Ahlainen.	Hätäapurahasto	716 58
9	Lönnrothin lahjotusrahasto	240 —
10 Siikainen.	Kansakoulurahasto	3,000 —
11 Euran pitäj.	Köyhäinkassa	3,000 —
12	Varattomain koululasten vaatetusrahasto	264 21
13 Kiukainen.	Köyhäinkassa	3,851 40
14	Hätäapurahasto	1,455 19
15 Eurajoki.	Pappilan rakennusrahasto	27,000 —
16	Hätäapurahasto	7,668 92
17	Urkuinrakennusrahasto	5,027 —
18	Aleksander II:n stipendiorahasto	120 —
19	Björkenheimin sam.	540 —
20	Kirkon viinikassa	5,850 —
21	Lamputien ja torpparien apurahasto	8,000 —
22	Björkenheimin lahjotus kansakoululle	400 —
23 Luvia.	Aleksander II:n stipendiorahasto	7,130 72
24	Kansakoulurahasto	2,005 12
25 Honkilahti.	Viinaverorahasto ja kansakoulurahasto	7,563 60

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailloihin ja kiinteisiin Biens immeubles.	Osaikkosihin Actions.	Pytäs Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Korttien kaavereihin valtio- obligatioihin ja muihin arvopapereihin.	Latvihin kiinteistä vai- kkaan kiinteisiin omistam- teen tai hypoteekkiä vastain.	Latvihin velkakirjain vastain.	Pankkeihin talletettavaksi. Comptes courants avec des banques de dépôt.	Kassaan ja muihin säästöihin. Biens meubles et titres mouvables.
<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>	<i>Fmg. fr.</i>
—	—	—	—	—	—	1,880 —	91 62 1
—	—	—	—	—	272 86	35 —	41 89 2
—	—	—	—	—	210 —	—	38 — 3
—	—	—	—	—	5,066 20	—	809 61 4
—	—	—	—	—	9,375 73	200 —	328 09 5
—	—	—	—	—	7,000 —	—	— 6
—	—	—	—	—	1,602 83	—	276 61 7
—	—	—	—	—	—	—	716 58 8
—	—	—	—	—	—	240 —	— 9
—	—	—	—	—	3,000 —	—	— 10
—	—	—	—	—	600 —	2,400 —	— 11
—	—	—	—	—	—	264 21	— 12
—	—	—	—	—	300 —	3,067 03	484 37 13
—	—	—	—	—	—	1,455 19	— 14
—	—	—	—	—	27,000 —	—	— 15
—	—	—	—	—	500 —	7,162 59	6 33 16
—	—	—	—	—	—	5,000 —	27 — 17
—	—	—	—	—	—	120 —	— 18
—	—	—	—	—	—	540 —	— 19
—	—	—	—	—	5,000 —	600 —	250 — 20
—	—	—	—	—	—	8,000 —	— 21
—	—	—	—	—	—	400 —	— 22
—	—	—	—	—	—	7,130 72	— 23
—	—	—	—	—	—	2,005 12	— 24
—	—	—	—	—	6,325 —	—	1,238 60 25

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Talousta- rahoitusta. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Sum.</i>
1	Hauman maaseurak. Lundinin köyhäinkassa	12,114 29
2	Nordmanin koulurahasto	13,282 61
3	Viinaverorahasto	3,758 21
4	Köyhäinkassa	4,308 50
5	Lappi. Köyhäinkassa	2,500 —
6	Ikaalinen. Köyhäinkassa	574 30
7	Hätäapurahasto	86 —
8	Kansakoulurahasto	9,619 54
9	Ahlgrenin lahjotusrahasto	17,904 31
10	Aleksander II:n muistorahasto	645 05
11	Maanviljelyskassa	26,855 44
12	Parkano. Aleksander II:n stipendiorahasto	284 80
13	Hätäapurahasto	13,538 76
14	Kankaanpää. Lahjotusrahasto	9,050 33
15	Hätäapurahasto	555 31
16	Köyhäinkassa	1,768 07
17	Aleksander II:n muistorahasto	182 56
18	Altaritaulunkassa	337 61
19	Karvia. Maanviljelysrahasto I	5,150 —
20	Sam. II	10,000 —
21	Köyhäinkassa	11,158 39
22	Honkajoki. Hätäapurahasto	5,605 30
23	Köyhäinkassa	4,812 —
24	Avunantokassa	495 55
25	Kansakoulurahasto	935 —
26	Lahjotusrahasto kansakoululle	125 —
27	Manttaalikassa	1,171 22

[illegible]

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Rakennus- rahojen. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Franc.</i> <i>pt.</i>
1 Hämeenkyrö.	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,200
2	Ahlgrenin lahjotusrahasto kansanvalistuksen edistämiseksi	15,492 50
3	Sasslinin saarna- ja koulurahasto	189 75
4	Apukassa Kyröskosken ruukin työmiesten hyväksi	15,071 27
5 Wiljakkala.	Aleksander II:n stipendiorahasto	407 55
6	Ahlgrenin rahasto kansanvalistuksen edistämiseksi	15,500 —
7 Karkku.	Kirkonrakennusrahasto	147,800 —
8	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,365 91
9	Neiti Leisteniuksen sam.	381 —
10	Hätäapurahasto	1,142 16
11 Suoniemi.	Aleksander II:n stipendiorahasto	960 92
12	Neiti Leisteniuksen sam.	538 81
13	Kirkkoherra O. S. Holmströmin rahasto	602 39
14	Köyhäin ja turvattomien lasten rahasto	2,038 76
15 Mouhijärvi.	Hätäapurahasto	1,264 82
16	Rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	1,593 —
17	Palo-apukassa	6,076 96
18	Kirkkokassa	121 77
19	Pappilan rakennuskassa	15,700 —
20	Kappalaistalon sam.	16,870 —
21	Altaritaulu-kassa	241 69
22	Kansakoulurahasto	1,300 —
23	Urkuinrahasto	94 22
24 Suodenniemi.	Hätäapurahasto	650 —
25	Kansakoulun stipendiorahasto	263 42
26 Tyrvä.	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,484 36
27	O. R. Spoolin rahasto sairashuonetta varten	7,307 17

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijoitettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Puhlasi rahaa. <i>Argent comptant.</i>	Kassaan ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et autres actifs.</i>	Paikkeihin talouskassa. <i>Comptes tenus avec des banques et déposit.</i>	Lainoihin velkajia varten. <i>Petit sur d'autres garanties.</i>	Lainoihin kiinteitä vas- toja kiinteän omaisuuden tai hypoteekkiä vastaan. <i>Petit hypothécaires.</i>	Korkeaa kasvavien valio- obligatioiden ja muihin arvoesineihin. <i>Obligations de l'Etat et des sociétés.</i>	Osakkeisiin. <i>Actions.</i>	Muuttoihin ja kiinteisiin töihin. <i>Biens immeubles.</i>
<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>	<i>Franc.</i> <i>pt.</i>
—	—	—	1,200 —	—	—	—	1 —
—	—	3,492 50	12,000 —	—	—	—	2 —
—	—	—	—	—	—	—	3 —
—	—	—	—	—	—	—	4 —
—	—	1,642 77	12,821 —	—	500 —	—	—
—	—	—	—	—	—	—	5 —
—	—	407 55	—	—	—	—	6 —
—	—	2,750 —	12,750 —	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	7 —
—	—	75,000 —	12,000 —	60,800 —	—	—	8 —
—	—	1,365 91	—	—	—	—	9 —
—	—	381 —	—	—	—	—	10 —
—	—	1,142 16	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	11 —
—	—	960 92	—	—	—	—	12 —
—	—	538 81	—	—	—	—	13 —
—	—	602 39	—	—	—	—	14 —
—	—	2,038 76	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	15 —
—	—	1,250 —	—	—	—	—	16 —
—	—	993 —	600 —	—	—	—	—
—	—	6,020 —	—	—	—	—	17 —
—	—	—	—	—	—	—	18 —
—	—	—	—	—	—	—	19 —
—	—	3,600 —	12,000 —	100 —	—	—	20 —
—	—	500 —	15,370 —	1,000 —	—	—	—
—	—	200 —	—	—	—	—	21 —
—	—	1,200 —	—	—	—	—	22 —
—	—	—	—	—	—	—	23 —
—	—	650 —	—	—	—	—	24 —
—	—	—	263 42	—	—	—	25 —
—	—	—	—	—	—	—	26 —
—	—	1,484 36	—	—	—	—	—
—	—	—	4,500 —	2,807 17	—	—	27 —

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma- varojen. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i>
1	Tyrvää. Hopun kartano, kansakoulun hyväksi	12,000 —
2	Kiertokoulun rahasto	594 25
3	Ylikossun talo kansakoululle	9,500 —
4	Viljelysrahasto	7,630 72
5	Kiikka. Aleksander II:n stipendiorahasto	2,100 —
6	Lindstedtin lahjotusrahasto lasten opetusta varten	1,200 —
7	Ylikontin talo kansakoululle	5,250 —
8	M. Lutherin muistorahasto	55 40
9	Kiikoinen. Lindstedtin testamenttirahasto lastenopetusta varten	828 07
10	Lavia. Maanviljelysrahasto	5,090 —
11	Huittinen. Aleksander II:n stipendiorahasto	4,000 —
12	Stålhandsen rahasto, korko köyhille joulurahaksi	600 —
13	Ilvanin rahasto, korko köyhille kansakoululapsille	300 —
14	Rosenbergin lahjotusrahasto	1,000 —
15	Furuhelmin lahjotus kansakoululle	800 —
16	Wampula. Aleksander II:n stipendiorahasto	151 92
17	J. A. Lindströmin lahjotusrahasto, kansakoulun ja kiertokoulun hyväksi	4,330 09
18	Henrik Wilkkisen köyhäinrahasto	300 —
19	Kauvatsa. Aleksander II:n stipendiorahasto	502 97
20	Jaakko Mikkolan sam.	300 —
21	Punkalaidun. Koulukassa kuuromykkiä varten	1,477 96
22	Alexander II:n muistorahasto oppilasten hyväksi rakettavassa tyttökoulussa	479 23
23	Kansakoulurahasto köyhiä opilaita varten	2,089 13
24	Vaatetusrahasto kansakoululapsia varten	1,063 91
25	Maanviljelysrahasto	8,835 13

[illegible]

1	2	3
		Plaaninvarjo. Total des capitaux.
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	
1	Tampere. Työväen asuntojen rakennusrahasto	96,119 23
2	Vesijohtorahasto	333,969 82
3	Rahasto kaupungin kaunistamiseksi	15,437 29
4	Johan Kasper Greekin koulurahasto	43,720 57
5	G. Haggrenin köyhäinhuonerahasto	13,017 12
6	Skyttälän järjestelyrahasto	975,990 —
7	Asikkala. Kansakoulukassa	5,100 25
8	Viljelysrahasto	9,000 —
9	Hollola. Neiti Lina Ammondin stipendiorahasto kansakoululle	7,189 95
10	Sofia von Hausenin sam. sam.	11,634 85
11	Esittelijäsihteeri A. von Hausenin sam. sam.	2,176 98
12	Apteekkari K. Valstedtin sam. sam.	41,893 03
13	Koski. Kosken verkatehtaan työmiesten apurahasto	4,722 38
14	Koulukassa	1,715 81
15	Ompeluseuran kassa	1,000 —
16	Lammi. Tunte mattoman vaimonpuolen jouluapurahasto	8,000 —
17	Kansakoulukassa	10,501 99
18	Nastola. Aleksander II:n stipendiorahasto	2,488 06
19	Koiranverorahasto	553 48
20	K. Hyvösen rahasto	100 —
21	Ulrik Lindholmin rahasto	3,000 —
22	Padasjoki. J. A. Langin testamenttirahasto	20,000 —
23	Viljelysrahasto	19,000 —
24	Karolina Forsellin kansakoulurahasto	4,000 —
25	Viinanvalmistusrahasto	4,937 05

4 5 6 7 8 9 10 11

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							</
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-voitot. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>pt.</i>
1	Tyrvääntö. Köyhäin kansakoululasten vaatetusrahasto	1,009 93
2	Viljelysrahasto	6,768 78
3	Hauho. Danetin koulurahasto	24,200 —
4	Kansakoulurahasto	16,661 35
5	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,810 06
6	A. Jokisen sam.	3,250 —
7	Tuulos. Viljelysrahasto	6,788 13
8	Hätäapurahasto	2,314 25
9	Köyhäinrahasto	936 15
10	Rahasto paloruiskun hankkimiseksi	8 29
11	Hattula. Kansakoulurahasto	3,763 58
12	Wetterhoffin sam.	1,465 06
13	Nordensvanin sam.	1,399 62
14	Zittingin sam.	2,064 69
15	Hämeenlinnan Hätäapurahasto	1,783 03
16	maaseurak. Lainakirjaston rahasto	529 03
17	Vanaja G. Johnin rahasto kansakoululapsia varten	5,000 —
18	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,965 05
19	Alma Lassilan sam.	400 —
20	O. Brusinin sam.	1,208 95
21	Janakkala. Aleksander II:n stipendiorahasto	11,100 —
22	Cecilia Lindroosin sam.	1,000 —
23	Sam. sam. sam.	3,000 —
24	Zittingin rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	1,000 —
25	Viljelysrahasto	8,000 —
26	Ompeluseuran rahasto	1,741 44

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:							
Maailman ja kunnien- töihin. Bienes inmuebles.	Ostokassan Actions.	Korkeasta kasvavien valtio- obligatioihin ja muihin arvoesineisiin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Latvian kiinnitys- vastuu kiinnitys- sittenen tai hypoteekilla vastuu. Pietä hypoteekilla.	Latvian velkakirjan vastuu. Pietä sur d'autres garanties.	Paikallisiin taloustavaraan. Comptes courants avec des banques de dépôt.	Kassaan ja muihin säästävien. Bienes meubles et autres actifs.	Paidatut rahat. Argent comptant.
Fr. pt.	Fr. pt.	Fr. pt.	Fr. pt.	Fr. pt.	Fr. pt.	Fr. pt.	Fr. pt.
—	—	—	—	5,100	1,668	—	1,009 93
—	—	—	—	—	24,200	—	78
—	—	—	5,000	10,000	1,661 35	—	—
—	—	—	—	3,250	1,810 06	—	—
—	—	—	—	6,375	400	—	—
—	—	—	—	1,500	720	10	13 13
—	—	—	—	395	—	13 70	84 25
—	—	—	—	—	—	—	527 45
—	—	—	—	1,000	—	2,630	8 29
—	—	—	—	—	270	1,110	133 58
—	—	—	—	—	—	1,345	85 06
—	—	—	—	—	600	1,300	54 62
—	—	—	—	—	1,783 03	—	164 69
—	—	—	—	—	529 03	—	—
—	—	—	—	—	4,030	970	—
—	—	—	—	—	1,965 05	—	—
—	—	—	—	—	400	—	—
—	—	—	—	—	1,120	—	88 95
—	—	—	—	—	11,100	—	—
—	—	—	—	—	1,000	—	—
3,000	—	—	—	—	1,000	—	—
8,000	—	—	—	—	1,741 44	—	—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma- varojen. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>fr.</i>
1	Urjala. Köyhäinkassa	45,844.49
2	Ylemmän kansakoulun rahasto	1,290.92
3	Koulurahasto	12,000.—
4	Tyttökoulun apukassa	439.82
5	Aleksander II:n koulurahasto	5,342.09
6	Ompeluseuran apukassa köyhiä lapsia varten	815.19
7	Viljelysrahasto	13,125.90
8	Lasiruukin sairas- ja apukassa	6,939.29
9	Jenny Costianderin rahasto	14,790.—
10	»Prinsessa Eugenie» rahasto	651.41
11	Knut Furuhielmin lahjotus	2,120.—
12	Paloapukassa	12,170.—
13	Frimanin rahasto kansakoululasten koulunkäyntiä varten	2,000.—
14	Sääksmäki. Frimanin stipendiorahasto kansakoululapsia varten	2,000.—
15	Gripenbergin sam. Sam.	2,000.—
16	Somero. Ompeluseuran rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	1,400.—
17	Köyhäinkassa	4,860.13
18	Kalvola. Paloviinaveron osuus	3,180.43
19	Jokioinen. Aleksander II:n stipendiorahasto köyhiä kansakoululapsia varten	1,150.—
20	Brehmerin lahjotusrahasto äskennaineita siveellisiä puolisoja vart.	4,400.—
21	Viljelysrahasto	4,000.—
22	Jokioisten ruukin sairasapukassa	3,462.13
23	Humppila. Viinikassa	489.36
24	Köyhäintalorahasto	865.—
25	Akaa. Kansakoulurahasto	10,000.—
26	Hautaus- ja sairashoitorahasto	1,264.88
27	Ompeluseuran rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	400.—

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>															
Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassaan ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		Pankkeihin taloitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>		Lainoihin velkittajien vastain. <i>Pièces sur d'autres immeubles.</i>		Lainoihin kiinteistöistä vastain kiinteistöjen omi- sukseen tai hypoteekkiä vastain. <i>Pièces hypothécaires.</i>		Korkeaa kasvavien valtio- obligatioiden ja muihin arvoapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Omakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maatiloihin ja kiinteis- töihin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>
2,290	86	7,350	63	—	—	7,694	—	19,026	—	—	—	—	—	9,483	—
360	92	—	—	420	—	—	—	12,000	—	510	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	439	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4,871	59	—	—	—	—	470	50	—	—	—	—
—	—	—	—	815	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	13,125	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	90	—	—	—	—	—	—	—	—	5,800	—	—	—	—	—
1,139	29	—	—	—	—	14,790	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	557	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94	41	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
120	—	—	—	—	—	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
170	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4,860	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,380	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,150	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	4,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3,462	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—
283	36	—	—	865	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,264	88	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Ruutun- arvo. <i>Total des superficies.</i>
		<i>mg.</i>
1	Somerniemi. Aleksander II:n kansakoulustipendiorahasto	650
2	Pappilan rakennuskassa	26,500
3	Kansakoulurahasto	7,400
4	Perttula. Viljelysrahasto	6,396
5	Rahasto diakonissalaitosta varten	90
6	Tammela. Hätäapurahasto	18,907
7	Aleksander II:n stipendiorahasto	6,605
8	Teollisuuskoulurahasto	24,015
9	Viljelysrahasto	10,960
10	Lainamakasiinirahasto	15,410
11	C. A. Zittingin rahasto köyhäinhuonetta varten	3,567
12	Pirkkala. G. F. Ahlgrénin rahasto lainakirjastoa varten	15,628
13	Hätäapurahasto	5,932
14	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,070
15	Köyhäinhuonerahasto	1,289
16	Maria Syrénin köyhäinrahasto	1,050
17	Sahalahti. Koiraverorahasto	515
18	Kansakoulukassa	5,398
19	Köyhäinhuonekassa	2,000
20	Ylöjärvi. G. F. Ahlgrénin rahasto	15,500
21	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,046
22	Viljelysrahasto	8,188
23	Kangasala. Hätäapurahasto	614
24	Neitsytrahasto	3,706
25	Aleksander II:n stipendiorahasto	3,015
26	Lainakirjastorahasto	391
27	Kiertävän koulun rahasto	500
28	Kappalaispuustellin rakennusrahasto	13,662
29	Neiti Lindströmin rahasto	3,706

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

[illegible]

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pakoma- varojen Tiedot des capitaux.
		Markat. Fmk.
1 Lempäälä.	Ahlgrénin koulurahasto	18,860 49
2	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,819 11
3	Viljelysrahasto	9,120 —
4	Hätäapurahasto	4,294 32
5	Lainarahasto	8,220 28
6	Pappilan rakennuskassa	11,226 66
7	Lastenkodin ompeluseuran rahasto	6,549 66
8	Sundberg & Mæxmontanin rahasto köyhiä varten	1,027 85
9	Köyhäntälön rakennusrahasto	1,915 36
10 Vesilahti.	Ahlgrénin testamenttirahasto	16,593 22
11 Tottijärvi.	Hätäapurahasto	586 26
12	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,030 79
13 Pälkäne.	Aleksander II:n sam.	1,191 06
14	Kansakouluopettajattarien palkkausrahasto	9,290 29
15 Ruovesi.	Hätäapurahasto	6,577 97
16	Sairashuonekassa	3,000 —
17	G. F. Ahlgrénin koulurahasto	15,000 —
18 Teisko.	G. F. Ahlgrénin sam.	15,000 —
19	J. Pienisillan jouluapurahasto	1,000 —
20	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,200 —
21	Toivo Koveron sam.	500 —
22 Messukylä.	Köyhäinkassa	4,075 —
23	Hätäapurahasto	308 56
24	Ahlgrénin koulurahasto	16,000 —
25 Orivesi.	Hätäapurahasto	18,136 87
26	Maanviljelysrahasto	12,644 70
27 Kuru.	G. F. Ahlgrénin koulurahasto	15,000 —

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

[illegible]

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pakane-vaatj. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr. c.</i>
Wiipurin lääni.		
1 Wiipuri.	Kansalliskassa	19,795 06
2	K. A. Ladon legaati avunantoa varten kauppiasten ja porvarein leskille ja lapsille, perustettu 11 p. Huhtik. 1767	65,668 32
3	Merimieshuonekassa	71,263 88
4	S. Ignatiusen rahasto avunantoa varten säätyhenkivainajain leskille ja lapsille, perustettu 13 p. Toukok. 1826	106,400 —
5	Naisväen-yhdistys orpolasten kasvattamista varten	84,774 33
6	Suomal kaupunkiseurakunnan kirkkorahasto	23,574 05
7	Käsityöläisseuran pensionikassa	100,182 37
8	Eläke- ja apukassa palkollisille ja työväenluokalle	192,141 38
9	Kauppaseuran pensionikassa	257,215 86
10	Pensionirah. uskollisia palkoll. varten, kaup. W. Rothen perust. Anna Boijen rahasto köyhiä säätyhenkien leskiä varten	34,749 11
11	Anna Boijen rahasto köyhiä säätyhenkien leskiä varten	87,912 83
12	Diakonissalaitoksen rahasto	170,543 41
13	Amalia Boijen rahasto avunantoa varten orvoille kansakoululapsille	40,000 —
14	Viktor Hovingin stipendiorahasto	7,060 28
15	Orpolasten rahasto, perustettu Wiipurin säästöpankin voittovaroilla	9,104 67
16	Johan Lindströmin stipendiorahasto	2,772 99
17	Katovuotten työhuonerahasto, perustettu v. 1867	8,949 68
18	Pfefferlingin lahjotus koululasten hyväksi	6,285 —
19	Wiipurin linnan kuntoopanorahasto	8,711 08
20	Turun sillanrahasto	12,975 19
21	Aleksander II:n stipendiorahasto	9,431 64
22	Wiipurin kaupungin historiarahasto	244 17
23	Teaterihuonerahasto	81,778 70
24	Panttilainalaitosrahasto, anniskelu-osake-yhtiön lahjottama	125 15
25	A. Sandellin rahasto	2,095 —
26	Jaakko Innaisen testamenttirahasto	10,000 —
27	Wiipurin käsityö- ja tehdas-yhdistyksen apukassa	7,995 —

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailloihin ja kinteisiin biens immobiles.	Osakkeisiin Actions.	Korkeaa kaavertin valtio- obligatioonin ja muihin obligatioonin de l'Etat et des Sociétés.	Pöytäkirjojen obligatioonin obligations de l'Etat et des Sociétés.	Lainoihin kinteisiin vastaan Lainoihin kinteisiin vastaan.	Pöytäkirjojen obligatioonin obligations de l'Etat et des Sociétés.	Maailloihin ja kinteisiin biens immobiles et autres actifs.	Pöytäkirjojen obligatioonin obligations de l'Etat et des Sociétés.
<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>	<i>Fr. c.</i>
—	—	—	19,000 —	—	—	—	795 06 1
—	—	—	57,200 —	5,500 —	1,694 74	—	1,273 58 2
—	—	—	58,500 —	7,900 —	—	3,649 50	1,214 38 3
—	—	11,400 —	95,000 —	—	—	—	— 4
24,500 —	—	4,000 —	11,000 —	—	30,000 —	15,000 —	274 33 5
—	—	—	—	18,723 70	4,000 —	—	850 35 6
—	—	—	46,000 —	28,081 60	24,376 56	1,456 78	267 43 7
—	—	—	137,900 —	13,000 —	38,650 —	2,450 —	141 38 8
—	—	17,549 41	186,000 —	17,500 —	27,000 —	—	9,166 45 9
—	—	—	34,000 —	—	500 —	—	249 11 10
—	—	—	55,000 —	17,000 —	15,912 83	—	— 11
70,000 —	—	38,489 39	23,500 —	—	38,000 —	—	554 02 12
—	—	—	40,000 —	—	—	—	— 13
—	—	—	6,000 —	—	1,000 —	—	60 28 14
—	—	6,000 —	3,000 —	—	—	—	104 67 15
—	—	2,700 —	—	—	—	—	72 99 16
—	—	—	—	—	8,900 —	—	49 68 17
—	—	6,000 —	—	—	—	—	285 — 18
—	—	—	—	—	8,700 —	—	11 08 19
—	—	10,000 —	—	—	2,500 —	—	475 19 20
—	—	9,400 —	—	—	—	—	31 64 21
—	—	—	—	—	—	—	244 17 22
—	—	—	—	—	81,700 —	—	78 70 23
—	—	—	—	—	—	—	125 15 24
—	—	2,000 —	—	—	—	—	95 — 25
—	—	—	—	10,000 —	—	—	— 26
—	—	—	—	7,900 —	—	—	95 — 27

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääomavero. <i>Tarif des capitaux.</i>
		<i>Sm. fr.</i>
1 Wiipuri.	Olga Richardtin avunantokassa	100,135 18
2	Alarik Björkmanin rahasto naisväen köyhäinyhdistykselle . . .	10,477 32
3	Viipurin kaupungin kaunistamisrahasto	4,150 03
4	Kansatieteellisen museon rahasto	4,423 81
5	W. Rothen rahasto turvattomien lasten yhdistykselle	15,720 40
6	Kauppaneuvoksetar Adaridin lahjotusrahasto hulluintalaa varten	1,048 48
7	Asessori Botschkareffin lahjotusrahasto	992 37
8	Pääoma- ja elinkorkolaitoksen rahasto, Viipurin säästöpankin lahjottama	14,024 05
9	Anniskelu-osake-yhtiön lahjotusrahasto kansakoulun veistoluokkien y. m. kannattamiseksi	27,085 64
10	Kansan lukusalin rakennusrahasto	3,389 24
11	Rahastojen yhteinen rahasto, kaikkien rahastojen mahdollisten vajeusten peittämiseksi	3,663 69
12 Hamina.	Rahasto parantumattomia varten	1,193 41
13	Köyhäinrahasto	21,641 16
14	Merimieshuonekassa	10,256 76
15	Rahasto kellovillasta palkollisväkeä varten	214 42
16	Aleksander II:n stipendiorahasto	8,325 62
17	Neiti J. von Schouttzin rahasto	6,464 35
18	Ahlqvistin lahjotusrahasto	30,232 35
19	Ignatiuksen köyhäinrahasto	51,000 —
20	Porvariston eläke- ja apukassa	63,453 —
21	Tehdas- ja käsityöyhdistyksen apurahasto	8,925 —
22 Lappeenranta.	Vanhan Anniskelu-yhtiön lahjarahasto	76,156 49
23	J. Kavaleffin veistoteollisuusrahasto	44,381 40
24	Lasarettirahasto	27,773 16
25	Kansakoulupettajien eläkerahasto	2,736 02
26	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,322 78
27	Käsityöyhdistyksen apurahasto	4,205 —

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Muuttolain ja kineelintuottu. <i>Biens immeubles.</i>	Oankkain. <i>Actions.</i>	Koroon kasvavien valtoobligatsioonien ja muitten arvopapereitten. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Pääomavero. <i>Tarif des capitaux.</i>	Lainojen kineelintuottu. <i>Lainojen korkojen osat.</i>	Lainojen korkojen osat. <i>Lainojen korkojen osat.</i>	Pankkikassa. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Pankkikassa. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>
<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>	<i>Sm. fr.</i>
—	10,400	—	100,000	—	—	—	135 18 1
—	—	4,150	—	—	—	—	77 32 2
—	—	4,400	—	—	—	—	— 03 3
—	—	15,700	—	—	—	—	23 81 4
—	—	1,040	—	—	—	—	20 40 5
—	—	990	—	—	—	—	8 48 6
—	—	14,020	—	—	—	—	2 37 7
—	—	26,820	—	—	—	—	4 05 8
—	—	3,300	—	—	—	—	265 64 9
—	—	3,600	—	—	—	—	89 24 10
—	—	—	—	—	—	—	63 69 11
—	—	—	—	1,190	—	—	3 41 12
—	—	—	—	20,925	—	—	716 16 13
—	—	—	—	6,800	3,400	—	56 76 14
—	—	—	—	210	—	—	4 42 15
—	—	—	—	8,200	106 90	—	18 72 16
—	—	—	—	6,460	—	—	4 35 17
—	—	—	—	30,200	—	—	32 35 18
—	34,000	—	—	17,000	—	—	— 19
—	—	—	40,000	22,000	1,453	—	— 20
—	—	—	—	—	8,925	—	— 21
—	—	—	—	72,900	3,250	—	6 49 22
—	—	—	—	40,574 86	3,800	—	6 54 23
—	—	—	—	25,445 83	651 63	—	1,675 68 24
—	—	—	—	1,272	1,464 02	—	— 25
—	—	—	—	1,500	822 78	—	— 26
—	—	—	—	—	4,205	—	— 27

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2 Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	3 Pääoma-arvo. <i>Total des capitaux.</i>	
			<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
1	Käkisalmi.	Kauppaneuvos Adaridin lahjotusrahasto	21,997	77
2		Aleksander II:n stipendiorahasto	5,178	09
3		A. Andrejevan stipendiorahasto	14,079	54
4		Kauppias N. Pogreboffin sam.	2,887	65
5		Irinja Rogatscheffin sam.	602	08
6		Helena Kannisen saunarahasto	5,531	30
7		Rosalie Hasselblattin stipendiorahasto	847	—
8		Anniskelu-yhtiön lahjotusrahasto	3,652	—
9		Käsityöyhdistyksen apurahasto	8,000	—
10		Kauppiaantytären E. Andrejeffin kansakoulurahasto	178,176	—
11	Sortavala.	Naisväenyhdistyksen kassa	11,000	—
12		Kuuromykkäinyhdistyksen lahjotusrahasto	7,000	—
13		Köyhäinkodin rahasto	64,260	40
14		Köyhäinkassa	36,000	—
15		Merimieshuonekassa	19,127	44
16		Työväenyhdistyksen rahasto	1,004	28
17		Käsityöyhdistyksen sam.	5,164	62
18		Kauppa- ja tehdasyhdistyksen rahasto	4,200	58
19	Kotka.	Aleksander II:n stipendiorahasto	5,543	10
20		Kotkan kaupungin veistokoulurahasto	26,081	13
21		Pohjarahasto kansan lukusalia varten	4,626	40
22		Sam. kansankotia varten	3,642	48
23		Rahasto turvattomia lapsia varten	175	—
24		Merimieshuonekassa	5,556	33
25		Käsityö- ja tehdasyhdistyksen rahasto	6,271	85
26		Rahasto kansantajuisia esitelmiä varten	182	—
27		Kansankirjasto-rahasto	2,892	—
28	Wiipurin	Ykspään kansakoulurahasto	4,350	—
29	pitäjä.	Aleksander II:n stipendiorahasto	820	—

4	5	6	7	8	9	10	11								
Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:															
Puhdasta rahaa. Argent comptant.		Käyttöön ja myyntiin satavilla. Biens meubles et divers actifs.		Pankkeihin talletettavaksi: Comptes courants avec des banques de dépôts		Lainoihin velkakirjain vastaksi. Prêts sur titres garantis.		Lainoihin kiinnitystä vaa- naan kiinnittämättömien tai hypoteekkiä vastaan. Prêts hypothécaires.		Korkeaan kasvavien valtio- obligatioiden ja myyntiin arvoapaperien. Obligations de l'État et des Sociétés.		Osakkeisiin. Actions.		Maitoihin ja kiinteis- töihin. Biens immobiliers.	
Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.
7,000															
						</									

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécifications des fonds.</i>	Rahasto- vuoto. <i>Total des dépenses.</i>
		<i>Fr. g.</i>
1	Uusikirkko. Köyhäinkassa	20,740 89
2	Kuolemajärvi. Köyhäinkassa	6,460 80
3	Kymi. Aleksander II:n apurahasto	900 20
4	Tie- ja siltakassa	8,882 20
5	Köyhäinkassa	16,000 —
6	Kyydityskassa	1,006 —
7	Paloapukassa	12,004 90
8	Koirakassa	320 —
9	Kansakoulukassa	6,662 20
10	Pyhtää. Kansakoulukassa	2,008 50
11	Aleksander II:n apurahasto	1,792 70
12	Petoeläinkassa	625 —
13	Köyhäinkassa	13,009 90
14	Miehikkälä. Köyhäinkassa	6,330 —
15	Kansakoulukassa	7,996 40
16	Lainakirjaston kassa	906 —
17	Kiertävän koulun rahasto	1,446 —
18	Paloapukassa	2,008 —
19	Viljalainakassa	10,000 —
20	Wirolahti. Köyhäinkassa	4,682 20
21	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,456 25
22	Kansakoulukassa	1,825 —
23	Ekesparren rahasto	4,000 —
24	Suonviljelysrahasto	15,720 50
25	Maanviljelysrahasto	17,000 —
26	Hätäapurahasto	3,604 50
27	Sippola. Köyhäinkassa	14,992 14
28	Suonviljelyskassa	5,739 —
29	Maanviljelysrahasto	10,000 —

Niistä sijoitettu: — *Placements des capitaux:*

4	5	6	7	8	9	10	11
Maailman ja kunnien- töihin. <i>Biens immobiliers.</i>	Omakassan Aktioiden. <i>Actions.</i>	Kortin kasvavien valto- obligatioiden ja muihin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Peto- hypoteekit. <i>Perte hypothécaires.</i>	Kortin kasvavien valto- obligatioiden omistamiseen tai hypoteekin vastaan. <i>Perte hypothécaires.</i>	Laatohin velkakirjojen vastaan. <i>Perte sur dettes garanties.</i>	Laatohin velkakirjojen vastaan. <i>Perte sur dettes garanties.</i>	Laatohin velkakirjojen vastaan. <i>Perte sur dettes garanties.</i>
<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>	<i>Fr. g.</i>
—	—	—	—	1,500 —	3,917 34	15,323 55	—
—	—	—	—	460 —	5,800 80	—	200 —
—	—	—	—	—	880 —	—	20 20
14,000 —	—	—	—	—	—	8,880 —	2 20
—	—	—	—	—	—	2,000 —	—
—	—	—	—	—	1,000 —	—	6 —
—	—	—	—	—	10,000 —	2,000 —	4 90
—	—	—	—	—	—	320 —	—
—	—	—	—	—	4,000 —	2,660 —	2 20
—	—	—	—	—	—	2,000 —	8 50
—	—	—	—	—	—	1,713 66	79 04
—	—	—	—	—	—	625 —	—
—	—	—	—	—	6,000 —	7,000 —	9 90
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	4,000 —	2,330 —	—
—	—	—	—	—	2,000 —	5,990 —	6 40
—	—	—	—	—	—	906 —	—
—	—	—	—	—	—	1,446 —	—
—	—	—	—	—	—	2,000 —	8 —
—	—	—	—	—	7,000 —	3,000 —	—
—	—	—	—	—	2,700 —	1,980 —	2 20
—	—	—	—	—	—	1,450 —	6 25
—	—	—	—	—	1,800 —	—	25 —
—	—	4,000 —	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	15,720 —	—	50 24
—	—	—	—	17,000 —	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3,600 —	4 50
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	10,500 —	—	—	429 —	3,900 —	163 14
—	—	3,000 —	—	—	2,000 —	—	739 —
—	—	2,000 —	—	—	7,618 —	—	382 —

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-arvo. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
1 Sippola.	Tie- ja siltakassa	1,976 50
2	Koulurahasto	1,631 —
3 Säkjärvi.	Maanviljelyslainarahasto	15,000 —
4 Walkeala.	Viljakassa	10,000 —
5	Kansakoulukassa	16,210 18
6	Tien- ja sillantekokassa	4,650 25
7	O. V. Segersvärdin rahasto	610 —
8	Aleksander II:n rahasto	1,459 34
9	Maanviljelyskassa	28,727 35
10	Köyhäinkassa	13,504 12
11	Paloapukassa	1,614 66
12	Pappilärakennusrahasto	451 24
13 Luumäki.	Köyhäinkassa	2,475 40
14	Jyvälainarahasto	12,927 35
15	Maanviljelysrahasto	16,438 50
16	Viinikassa	7,854 40
17	Kirkonrakennuskassa	3,754 20
18	Apurahasto	12,406 25
19	Kansakoulurahasto	995 21
20	Aleksander II:n rahasto	7,614 30
21 Lappvesi.	Kirkonrakennuskassa	1,026 08
22	Kansakoulukassa	5,660 —
23	Urkukassa	922 39
24	Viinikassa	7,635 76
25	Kirkonrakennusrahasto	1,693 39
26	Pappilänkoriaus-kassa	2,563 86
27	Kirjastokassa	1,409 91
28 Lemi.	Maanviljelyskassa	12,531 57
29	Yleinen rakennusrahasto	4,324 68
30	Köyhäinkassa	5,252 40

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailman ja kirkon- töihin <i>Bons remises.</i>	Osa- kassat. <i>Actions.</i>	Korkean kassan valio- obligatsioonien ja muihin arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkean kassan valio- obligatsioonien ja muihin arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Lainojen kiinnittämistä vastaan. <i>Prêts sur d'actes garantis.</i>	Lainojen velkakirja vastaan. <i>Prêts sur d'actes garantis.</i>	Pankkeihin talletettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Käyttöön ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>
<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>	<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
—	—	—	—	—	—	1,000 —	976 50 1
—	—	—	—	—	—	1,631 —	— 2
—	—	—	15,000 —	—	—	—	— 3
—	—	9,100 —	—	900 —	—	—	— 4
—	—	—	—	12,579 16	—	—	3,631 02 5
—	—	—	—	—	—	4,650 25	— 6
—	—	—	—	479 25	—	—	130 75 7
—	—	—	—	997 50	—	—	461 84 8
—	—	—	6,200 —	19,500 —	3,000 —	—	27 35 9
—	—	—	—	11,750 —	—	—	1,754 12 10
—	—	—	—	—	—	1,600 —	14 66 11
—	—	—	—	—	—	—	451 24 12
—	—	—	—	2,000 —	475 40	—	— 13
—	—	—	—	—	12,800 —	—	127 35 14
—	—	—	—	16,200 —	—	—	238 50 15
—	—	—	1,000 —	6,550 —	—	—	304 40 16
—	—	—	2,800 —	750 —	—	—	204 20 17
—	—	—	—	12,100 —	—	—	306 25 18
—	—	—	—	685 —	—	—	310 21 19
—	—	—	—	6,875 —	—	—	739 30 20
—	—	—	—	1,020 —	—	—	6 08 21
—	—	—	—	—	5,660 —	—	— 22
—	—	—	—	922 39	—	—	— 23
—	—	—	—	6,813 —	—	—	822 76 24
—	—	—	—	573 40	1,100 —	—	19 99 25
—	—	—	—	2,424 —	—	—	139 86 26
—	—	—	—	1,000 —	150 —	—	259 91 27
—	—	—	—	11,755 05	—	—	776 52 28
—	—	—	—	4,154 85	—	—	169 83 29
—	—	—	—	5,118 99	—	—	133 41 30

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-erä. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>fr.</i>
1 Antrea.	Köyhäinkassa	1,702 10
2	Maanviljelyslainarahasto	20,000 —
3 Ruokolahti.	Suoviljelysrahasto	10,000 —
4 Muolaa.	Köyhäinkassa	4,524 05
5	Maanviljelyslainarahasto	20,100 —
6	Kansakoulukassa	30,895 43
7	Makasiinikassa	12,102 —
8	Kirkkokassa	5,669 62
9	Viinikassa	13,142 74
10 Kyyrölä.	Venäläisen hyväntekeväisyysseuran Suomessa rahasto	266 —
11	Makasiinirahasto	670 —
12 Heinjoki.	Köyhäinkassa	5,121 09
13	R. Grotenfeltin rahasto	2,156 —
14	Makasiinirahasto	2,528 80
15 Valkjärvi.	Vaatetusrahasto	1,192 —
16	Aleksander II:n rahasto	4,214 54
17	Viinikassa	1,365 —
18	Kirkkokassa	9,000 —
19 Rautu.	Kansakoulukassa	16,000 —
20	Köyhäinkassa	5,550 —
21 Käkisalmen	Aleksander II:n stipendiorahasto	728 —
22 maaseurak.	Pärnän siltarahasto	6,662 —
23	Köyhäinkassa	1,306 50
24 Kaukola.	Aleksander II:n stipendiorahasto	5,675 —
25	Kansakouluoppilasten rahasto	996 —

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailman ja kintomien töihin. <i>Biens immeubles.</i>	Osaakeita. <i>Actions.</i>	Korkea kasvavien valtio- obligatioiden ja muiden arvopesteihin. <i>Obligations de l'État et des Sociétés.</i>	Latvian kintomien vas- tan kintomien omistuksen tai hypoteekin vastaan. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Latvian valtiokirjain vastaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Latvian valtiokirjain vastaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Pankkien talitehtävien. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Käsitöiden ja muiden säästävien biens meubles et autres actifs.
<i>fr.</i>	<i>fr.</i>	<i>fr.</i>	<i>fr.</i>	<i>fr.</i>	<i>fr.</i>	<i>fr.</i>	<i>fr.</i>
—	—	—	—	—	1,600 —	—	102 10
—	—	—	—	20,000 —	—	—	—
—	—	—	10,000 —	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	1) 474 73
—	—	—	—	20,000 —	—	—	100 —
—	—	—	28,360 20	—	—	—	2,535 23
—	—	—	12,000 —	—	—	—	102 —
—	—	—	5,220 35	—	—	—	449 27
—	—	—	12,660 20	—	—	—	482 54
—	—	—	—	—	266 —	—	—
—	—	—	—	—	670 —	—	—
—	—	—	—	4,605 95	—	—	515 14
—	—	—	—	—	2,156 —	—	—
—	—	—	—	2,180 —	—	—	348 80
—	—	—	—	—	1,192 —	—	—
—	—	—	—	4,214 54	—	—	—
—	—	—	—	—	1,365 —	—	—
—	—	—	—	9,000 —	—	—	—
—	—	—	—	14,000 —	2,000 —	—	—
—	—	—	—	5,000 —	550 —	—	—
—	—	—	—	—	728 —	—	—
—	—	—	—	—	6,660 —	—	2 —
—	—	—	—	—	1,300 —	—	6 50
—	—	—	—	4,000 —	1,675 —	—	—
—	—	—	—	—	990 —	—	6 —

1) Tiedot vaillinaiset.

1	2	3	
		Pitämäärä. Total des capitaux.	ml
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. <i>Spécification des fonds.</i>		
1	Kaukola. Köyhäinkassa	4,996	50
2	Pärnän siltarahasto	19,204	—
3	Sakkola. Köyhäinkassa	2,775	—
4	Maanviljelyslainakassa	15,000	—
5	Aleksander II:n rahasto	2,185	84
6	Kansakoulukassa	3,006	20
7	Wiipurin läänin hätäapukassa	3,003	—
8	Taipaleen lauttauskassa	18,431	66
9	Räisälä. Elisabeth Öhbergin rahasto	1,060	—
10	Kansakoulun halko- ja heinärahasto	735	—
11	Köyhäinkassa	2,607	10
12	Kansakoulurahasto	6,662	—
13	Viinikassa	6,782	20
14	Hätäapukassa	5,610	—
15	Tie- ja siltakassa	6,720	20
16	Paloapurahasto	4,024	24
17	Pyhäjärvi. Kansakoulurahasto	19,650	—
18	Hiitola. Aleksander II:n stipendiorahasto	4,000	—
19	Maanviljelyskassa	15,600	—
20	Köyhäinkassa	12,760	—
21	Kansakoulukassa	1,457	58
22	Kurkijoki. Kansakoulukassa	25,754	36
23	Köyhäinkassa	11,889	80
24	Maanviljelysrahasto	20,650	—
25	Parikkala. Aleksander II:n rahasto	389	90
26	Köyhäinkassa	11,000	—
27	Kansakouluoppilasten rahasto	1,675	—
28	Kouluyhdistyksen rahasto	1,210	—

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11	Puhkasta rahaa. Argent comptant.		
								Smc	ml	
Maailmihin ja kintemä- toihin. <i>Biens immeubles.</i>	Osakekassat. <i>Actions.</i>	Kokoon kasvatettua valtio- obligationeihin ja muuhun arvopapereihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Laivoihin kintemästä vas- taan kintemästä omistuneen tai hypoteekin vastaan. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Laivoihin velkakirjoja vastaan. <i>Prêts sur valeurs publiques.</i>	Pankkeihin sijoitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Kaustoon ja muuhun saataviin. <i>Biens meubles et autres actifs.</i>	Pankkita Argent comptant.	Smc	ml	
—	—	—	—	4,000	990	—	6 50	—	—	1
—	—	—	—	16,000	3,200	—	4	—	—	2
—	—	—	15,000	2,775	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	2,151 06	—	34 78	—	—	4
—	—	—	—	—	3,000	—	6 20	—	—	5
—	—	—	—	3,003	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	14,677 07	—	—	3,754 59	—	—	7
—	—	—	—	1,060	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	735	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	2,600	—	7 10	—	—	10
—	—	—	—	6,000	660	—	2	—	—	11
—	—	—	—	4,000	2,780	—	2 20	—	—	12
—	—	5,610	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	4,000	2,700	—	20 20	—	—	14
—	—	—	—	—	4,000	—	24 24	—	—	15
19,000	—	—	—	—	650	—	—	—	—	16
—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	15,000	600	—	—	—	—	18
—	—	—	—	9,000	3,760	—	—	—	—	19
—	—	—	—	485 63	—	—	971 95	—	—	20
—	—	—	—	21,684	3,500	—	570 36	—	—	21
—	—	—	—	11,889 80	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	20,000	650	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	388	—	1 90	—	—	24
—	—	—	9,000	2,000	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	1,675	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	1,200	—	10	—	—	27

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma- varojen. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fins.</i>
Mikkeli.		
1	Mikkeli. Aleksander II:n apurahasto	5,945 95
2	Tri J. A. Backmanin sam.	1,060 —
3	Antellin rahasto	697 28
4	R. Gripenbergin apurahasto	537 86
5	Rouvasväenyhdistyksen rahasto köyhiä lapsia varten	10,873 37
6	Työväenyhdistyksen rahasto	883 73
7	Käsityöläisyhdistyksen sam.	8,023 17
8	Työväen sairas- ja hautausapukassa	2,454 37
9	Stipendiorahasto kouluoppilaita varten	7,767 48
10	Savonlinna. Aleksander II:n stipendiorahasto	4,640 39
11	Olavinlinnan stipendiorahasto	2,294 33
12	J. Tykkysen sam.	300 —
13	A. Raninin rahasto	4,000 —
14	Sjödénin sam.	1,075 24
15	Mölsén sam.	1,255 22
16	Hedlundin y. m. sam.	610 50
17	Köyhäinhoito- ja työhuonejohtokunnan rahasto	558 98
18	Köyhäin- ja työhuonerahasto	6,805 36
19	Kaupungin kellorahasto	1,463 32
20	Urkukassa	1,001 63
21	A. Boehmin rahasto	65,088 88
22	Porvariston leski- ja orpokassa	22,868 47
23	Olavinlinnan kunnossapitorahasto	425 20
24	Kauppayhdistyksen kassa	1,515 03
25	Merimieshuonekassa	3,494 06
26	Heinola. G. W. Strengin lahjotusrahasto	3,000 —
27	Rahasto lukusalia varten	700 —
28	Toropoffin koulurahasto	25,000 —

4		5		6		7		8		9		10		11	
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>															
Puhutusta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassasta ja muista säästöistä. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		Pankkeihin sijoitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques et dépôts.</i>		Lainoihin velkakirja vastain. <i>Pièces sur d'autres garanties.</i>		Lainoihin kiinnitystä vas- taan kiinteään omaisuuteen tai hypoteekki vastain. <i>Pièces hypothécaires.</i>		Kotona kassavien valto- oikeussuhteiden ja muitten arvoesineiden <i>Obligations de l'État et des sociétés.</i>		Osakekassat. <i>Actions.</i>		Maantiloja ja kiinteäsi- töihin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>	<i>Smc.</i>	<i>nu.</i>
—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—
60	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 80	3	—	—	82 48	—	580	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 25	4	—	—	526 61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	5	—	—	8,203 37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 40	6	—	—	329 01	—	520 32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
423 35	7	310 25	—	7,289 57	—	7,289 57	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44 69	8	—	—	1,609 68	—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	9	—	—	267 48	—	7,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	11	—	—	4,640 39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	12	—	—	2,294 33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	13	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	14	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	15	—	—	1,075 24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	16	—	—	1,255 22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	17	—	—	610 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	18	—	—	558 98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	19	—	—	6,605 36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	20	—	—	1,463 32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	21	—	—	1,001 63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	22	—	—	3,308 30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
112 60	23	—	—	—	—	10,268 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68 47	24	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	26	—	—	425 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	27	—	—	—	—	1,515 08	—	—	—	—	—	—	—	—	—
494 06	28	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécifications des fonds.</i>	Pääomavaroja <i>Total des capitaux.</i>
		<i>frs.</i> <i>mk.</i>
1	Anttola. Kirkonrakennuskassa	1,050 54
2	Hätäapurahasto	378 —
3	Veistokassa	162 12
4	Köyhien lasten kansakoulukassa	320 81
5	Kansakoulurahasto	221 21
6	Apurahasto	499 25
7	Käsäteollisuuskassa	225 35
8	Joroinen. Längmanin rahasto	5,752 —
9	Puumala. Hätäapurahasto	19,869 84
10	Veistorahasto	1,549 56
11	Kutomakoulun rahasto	1,422 08
12	Maanviljelysrahasto	11,179 37
13	Pieksämäki. Juvosen rahasto	40,000 —
14	Pappilan metsärahasto	20,000 —
15	Käsäteollisuuskassa	4,728 55
16	Tavastin lahjotusrahasto	454 62
17	Jäppilä. Viinikassa	800 —
18	Kansakoulurakennuskassa	993 46
19	Haukivuori. Köyhäinkassa	572 91
20	Viljelyslainarahasto	6,348 —
21	Viinikassa	4,214 35
22	Metsärahasto	4,834 09
23	Kansakoulurahasto	9,740 34
24	Savonranta. Viljelysrahasto	3,766 39
25	Rantasalmi. Vaatetusrahasto köyhiä kansakouluoppilaita varten	926 10
26	Sääminki. Hätäapurahasto	12,853 74
27	Maanviljelysrahasto	10,763 45
28	Kansakoulurahasto	5,045 77

4 5 6 7 8 9 10 11

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

Puhdista rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassasta ja muista sastavilla. <i>Divers meubles et objets actifs.</i>		Pankkeihin taloitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôts.</i>		Lainoihin velkakirja vastain. <i>Prests sur d'autres garanties.</i>		Lainoihin kiinnitystä vastaan kineisiin omistuneiden tai hypoteekkiä vastaan. <i>Prests hypothécaires.</i>		Korkeaa kasvavien valtio- obligatioiden ja muitten arvoesineiden. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Osakkeiden. <i>Actions.</i>		Maailloihin ja kineisiin- töihin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>	<i>Sm.</i>	<i>mk.</i>
350	—	—	—	—	—	700	54	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	378	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	162	12	—	—	—	—	—	—	—	3
35	81	—	—	—	—	285	—	—	—	—	—	—	—	—	4
221	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
9	—	—	—	—	—	490	25	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	225	35	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	5,752	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	11,969	84	7,900	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	409	56	1,140	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	72	08	1,350	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	11,179	37	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	4,728	55	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	454	52	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	756	69	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	560	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	6,200	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	3,973	38	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	3,960	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	6,500	3,009	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	3,091	23	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	926	10	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	12,853	74	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	10,584	41	—	—	—	—	—	—	179	04
—	—	—	—	—	—	5,030	—	—	—	—	—	—	—	15	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28

1	2	3	
		Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>		Tilasto- vuosi. <i>Total des capitaux.</i>	
		Smc.	nu
1	Joutsa.	Makasiinirahasto	21,607 74
2		Maanviljelysrahasto	10,208 90
3		Aleksander II:n rahasto	2,569 77
4		Viinaverorahasto	480 59
5		Kiertokoulurahasto	81 35
6		Kansakoulurahasto	1,269 53
7		Manttaalikassa	898 17
8		Äänirahasto	326 17
9	Luhanka.	Paloapukassa	515 39
10		Kansakoulurahasto	155 90
11		Maanviljelysrahasto	10,165 —
12		Viinaverorahasto	125 —
13		Kiertokoulurahasto	20 —
14		Äänirahasto	154 60
15		Käsiteollisuusrahasto	715 26
16		Urkukassa	900 —
17	Leivonmäki.	Luku- ja lauluseuran kassa	1,000 —
18		Kansakouluoppilas-apurahasto	1,084 53
19		Kirkkoherrantalon rakennusrahasto	28,394 02
20		Aleksander II:n stipendiorahasto	2,204 53
21	Hirvensalmi.	Maanviljelysrahasto	9,490 45
22		Aleksander II:n stipendiorahasto	2,015 72
23	Ristiina.	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,762 51
24		Makasiinilainarahaston apukassa	14,391 64
25		Oldenburgin prinsessan stipendiorahasto	575 51
26	Kangasniemi.	Maanviljelysrahasto	9,825 —
27		Kansakoulurahasto	2,000 —
28		Viinaverorahasto	5,108 98
29		Aleksander II:n stipendiorahasto	2,300 —

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>															
Puhutun rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassatonta ja muuta säästävää <i>Bien meubles et divers actifs.</i>		Pankkeihin sijoitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>		Lainoihin velkakiintoa vastaan. <i>Pièces sur d'autres garanties.</i>		Lainoihin kiinteistöistä vas- taan kiinteistöön omistukseen tai hypoteekkiä vastaan. <i>Pièces hypothécaires.</i>		Korttia kannaville velto- obligatioineihin ja muuhin arvopapereihin. <i>Obligations de l'État et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maantiloihin ja kiinteistö- töihin. <i>Biens immeubles.</i>	
fr.	sc.	fr.	sc.	fr.	sc.	fr.	sc.	fr.	sc.	fr.	sc.	fr.	sc.	fr.	sc.
								10,500							
									9,079 90						
									10,008 74						
									1,414						
									150						
									60						
									900						
									537 78						
															</

1	2	3	
		Rahasto-vaaroja. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. Communes.	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. Spécification des fonds.	Fr.	mk.
1 Kuopio.	Majoitusrahasto	964	30
2	Kansankirjastorahasto	10,675	14
3	Aleksander II:n stipendiorahasto	10,000	—
4	J. V. Snellmanin sam.	717	68
5	Rahasto rautatien aituutta varten	3,590	33
6	Työväenkassa	383	56
7	Musiikkirahasto	714	—
8	Pesuhuonerahasto	1,413	07
9	Kuopion kaupungin eläkekassa	193,844	22
10	Käsityöyhdistyksen kassa	904	31
11	Sam. stipendiorahasto	4,912	23
12	Työväenyhdistyksen kassa	1,067	02
13	Sam. sairas- ja hautauskassa	7,890	46
14	Sam. opetusrahasto	3,050	21
15	Kauppaseuran eläke- ja apurahasto	73,213	62
16	Merimieshuonekassa	21,993	—
17	Ompeluseuran kassa lastenkotia varten	2,272	90
18	Kuopion tuomiokapitulin rahastot	274,786	13
19 Joensuu.	Merimieshuonekassa	3,813	83
20	Porvariston eläkekassa	47,144	49
21	Naisväenyhdistyksen kassa	348	—
22	Sam. sam. käsityökoulua varten	12,594	96
23	Rahtiusyhdistyksen kassa	246	15
24	Nuorukaisyhdistyksen sam.	194	15
25	»Rauha» yhdistyksen sam.	1,182	48
26	Pohjois-Karjalan piipilaseuran sam.	6,475	32
27	Keski-Karjalan hevosystävain-yhdistyksen sam.	1,046	72
28	Työväenyhdistyksen sam.	1,102	49
29	Kauppiasyhdistyksen sam.	1,647	17
30	Vapaaehtoisen palosammutuskunnan sam.	2,201	24
31	Käsityöyhdistyksen sam.	335	57
32	Pohjois-Karjalan maanviljelysseuran sam.	3,998	46

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:										
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Maitiolhin ja kiinteimä- töihin. Bons immeubles.	Oakeosin. Actions.	Kortin kaavavien valtio- obligatsioonien ja muihin aropapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Lainoihin kiinnitettävää tai työtöteitä varten. Prêts hypothécaires.	Lainoihin velakattajien vastaan. Prêts sur gages garantis.	Pankkeihin talloitettavaksi. Comptes courants avec des banques de dépôt.	Katukon ja muihin sastevien. Bons meubles et autres actifs.	Puhutettu rahaa. Argent comptant.	Fr.	mk.	
—	—	—	—	—	964	30	—	—	—	1
—	—	—	—	8,000	2,675	14	—	—	—	2
—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	717	68	—	—	—	4
—	—	—	—	—	3,590	33	—	—	—	5
—	—	—	—	—	383	56	—	—	—	6
—	—	—	—	—	714	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	1,413	07	—	—	—	8
—	59,950	83	12	118,120	9,000	6,000	—	691	10	9
—	—	34	—	—	806	—	—	70	31	10
—	—	—	—	3,000	1,307	35	—	604	88	11
—	—	—	—	—	—	1,000	—	67	02	12
—	—	—	—	7,500	100	250	—	40	46	13
—	—	—	—	800	1,000	1,200	—	50	21	14
—	15,036	75	—	55,900	—	2,000	—	276	87	15
—	—	—	—	20,159	75	—	—	1,759	—	16
—	—	—	—	—	—	1,600	—	672	90	17
—	—	—	—	69,900	154,313	65	33,790	16,782	48	18
—	—	—	—	—	3,813	83	—	—	—	19
—	—	—	—	45,200	—	1,700	—	244	49	20
—	—	—	—	—	—	—	—	348	—	21
—	—	—	—	—	2,000	10,000	—	594	96	22
—	—	—	—	—	220	—	—	26	15	23
—	—	—	—	—	—	—	—	194	15	24
—	—	—	—	1,097	99	—	—	84	49	25
—	600	—	—	4,690	—	—	—	1,185	32	26
—	—	—	—	—	—	—	—	1,046	72	27
—	—	—	—	—	1,102	49	—	—	—	28
—	—	—	—	—	1,450	—	—	197	17	29
—	—	—	—	—	2,201	24	—	—	—	30
—	—	—	—	225	—	—	—	110	57	31
—	—	—	—	467	60	1,617	07	1,476	90	32

1	2	3	
		Plaaninvarjo. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Fr.	mk.
1 Lapinlahti.	Englannin ystäväin lahjotusrahasto	848	19
2	Maanviljelysrahasto	8,258	19
3	Kansakoulukassa	3,177	76
4	Hätäapurahasto	62,794	21
5 Nilsilä.	Maanviljelysrahasto	16,885	71
6	Suon- ja nevanviljelysrahasto	8,145	53
7	Bolinin suonviljelysrahasto	1,911	35
8	Hätäapurahasto	20,263	36
9 Kaavi.	Maanviljelysrahasto	18,023	38
10	Hätäapurahasto	17,330	93
11 Kuusjärvi.	Maanviljelysrahasto	8,611	—
12	Hätäapurahasto	11,725	93
13 Polvijärvi.	Maanviljelysrahasto	24,708	67
14	Viinikassa	2,758	46
15	Hätäapurahasto	6,174	03
16 Kontiolahti.	Maanviljelysrahasto	19,313	44
17	Suonviljelysrahasto	5,457	49
18	Aleksander II:n stipendiorahasto	7,155	51
19	Kansakoulurakennusrahasto	11,734	65
20	Viinikassa	10,839	86
21	Utran sahan työmiesten säästökassa	419	03
22	Köyhäinhuoneen rakennuskassa	2,099	58
23	Hätäapurahasto	19,423	93
24 Liperi.	Maanviljelysrahasto	25,054	45
25	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,902	60
26	M. Lutherin sam.	208	69
27	Hätäapurahasto	31,530	75

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:															
Puhdasta rahaa. Argent comptant.		Kassaan ja muihin sataviin. Bienes muebles et otros activos.		Pankkeihin talletettavaksi. Comptes courants avec des banques de dépôt.		Lainoihin velkeltäjin vastain. Prêts aux débiteurs garantis.		Lainoihin kiinnitystä vastain tai hypoteekilla vastain. Prêts hypothécaires.		Korkeiden kasvavien valtio- obligatioonien ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'État et des Sociétés.		Osakkeisiin. Actions.		Maatiloihin ja kiinteistö- tiliin. Bienes inmuebles.	
Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.
	196	36					651		83						
							8,258		19						
							3,177		76						
	96	54			44,050		18,647		67						
	618	61					16,267		10						
	1,170	13					6,975		40						
	228	10					1,683		25						
	13	36				20,250									
	473	38					17,550								
	30	93			11,300		6,000								
							8,611								
	5	93			7,720		4,000								
							24,708		67						
							2,758		46						
	14						2,000								
	14	03			4,160										
	150	98					19,162		46						
	108	03					5,349		46						
							7,155		51						
	4,048					800	6,886		65						
	1,858	87					8,980		99						
	419	03													
	2,099	58													
	23	93			11,400		8,000								
	76	11					24,978		34						
	752	60					2,150								
	78	42					130		27						
	30	75				26,500	5,000								

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Rahoitus- vuosi <i>Tout des capitaux.</i>
1	Räikkylä. Maanviljelysrahasto	17,450 —
2	Kansakoulukassa	15,400 51
3	Urkukassa	6,325 42
4	Kiertokoulu-kassa	1,007 55
5	Viinikassa	9,500 —
6	Aleksander II:n stipendiorahasto	564 —
7	Hätäapurahasto	32,947 17
8	Kides. Maanviljelysrahasto	10,000 —
9	Köyhäin huoneen rakennuskassa	7,895 51
10	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,207 80
11	Rahasto ikäkulujen auttamiseksi	648 89
12	Hätäapurahasto	6,798 23
13	Kesälahti. Maanviljelysrahasto	5,460 —
14	Kirkonrakennuskassa	518 56
15	Viinikassa	2,414 61
16	Kansakoulukassa	76 65
17	Köyhäinkassa	828 95
18	Hätäapurahasto	15,600 09
19	Pielisjärvi. Kansakoulurahasto	17,105 96
20	Maanviljelysrahasto N:o 1	18,312 58
21	Sam. N:o II.	14,342 09
22	Suonviljelysrahasto	5,768 61
23	Turvattomien lasten kassa	4,117 14
24	Köyhäinkassa	394 91
25	Sutisen lahjotusrahasto	259 22
26	Aminoffin sam.	530 —
27	Rahasto lääkärin palkkaamiseksi	1,131 60
28	Puustellikassa	47,551 50
29	Viinikassa	7,448 55

4		5		6		7		8		9		10		11	
Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:															
Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		Kassaroissa ja muissa säästöissä. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		Pankkeihin sijoitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>		Lainoihin velkakirjojen varaan. <i>Pièces sur divers emprunts.</i>		Lainoihin kiinteistöistä vastaava kiinteistöön omi- nukseen tai hypoteekkiin vastaan. <i>Pièces hypothécaires.</i>		Kotonaan asuvien valtio- velkakirjoihin ja muihin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		Osakkeisiin. <i>Actions.</i>		Maantiloihin ja kiinteistö- töihin. <i>Biens immeubles.</i>	
<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>	<i>fr.</i>	<i>mk.</i>
—	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	7	—	8
—	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	7	—	8	—	9
—	3	—	4	—	5	—	6	—	7	—	8	—	9	—	10
—	4	—	5	—	6	—	7	—	8	—	9	—	10	—	11
—	5	—	6	—	7	—	8	—	9	—	10	—	11	—	12
—	6	—	7	—	8	—	9	—	10	—	11	—	12	—	13
—	7	—	8	—	9	—	10	—	11	—	12	—	13	—	14
—	8	—	9	—	10	—	11	—	12	—	13	—	14	—	15
—	9	—	10	—	11	—	12	—	13	—	14	—	15	—	16
—	10	—	11	—	12	—	13	—	14	—	15	—	16	—	17
—	11	—	12	—	13	—	14	—	15	—	16	—	17	—	18
—	12	—	13	—	14	—	15	—	16	—	17	—	18	—	19
—	13	—	14	—	15	—	16	—	17	—	18	—	19	—	20
—	14	—	15	—	16	—	17	—	18	—	19	—	20	—	21
—	15	—	16	—	17	—	18	—	19	—	20	—	21	—	22
—	16	—	17	—	18	—	19	—	20	—	21	—	22	—	23
—	17	—	18	—	19	—	20	—	21	—	22	—	23	—	24
—	18	—	19	—	20	—	21	—	22	—	23	—	24	—	25
—	19	—	20	—	21	—	22	—	23	—	24	—	25	—	26
—	20	—	21	—	22	—	23	—	24	—	25	—	26	—	27
—	21	—	22	—	23	—	24	—	25	—	26	—	27	—	28
—	22	—	23	—	24	—	25	—	26	—	27	—	28	—	29
—	23	—	24	—	25	—	26	—	27	—	28	—	29	—	30
—	24	—	25	—	26	—	27	—	28	—	29	—	30	—	31
—	25	—	26	—	27	—	28	—	29	—	30	—	31	—	32
—	26	—	27	—	28	—	29	—	30	—	31	—	32	—	33
—	27	—	28	—	29	—	30	—	31	—	32	—	33	—	34
—	28	—	29	—	30	—	31	—	32	—	33	—	34	—	35
—	29	—	30	—	31	—	32	—	33	—	34	—	35	—	36
—	30	—	31	—	32	—	33	—	34	—	35	—	36	—	37
—	31	—	32	—	33	—	34	—	35	—	36	—	37	—	38
—	32	—	33	—	34	—	35	—	36	—	37	—	38	—	39
—	33	—	34	—	35	—	36	—	37	—	38	—	39	—	40
—	34	—	35	—	36	—	37	—	38	—	39	—	40	—	41
—	35	—	36	—	37	—	38	—	39	—	40	—	41	—	42
—	36	—	37	—	38	—	39	—	40	—	41	—	42	—	43
—	37	—	38	—	39	—	40	—	41	—	42	—	43	—	44
—	38	—	39	—	40	—	41	—	42	—	43	—	44	—	45
—	39	—	40	—	41	—	42	—	43	—	44	—	45	—	46
—	40	—	41	—	42	—	43	—	44	—	45	—	46	—	47
—	41	—	42	—	43	—	44	—	45	—	46	—	47	—	48
—	42	—	43	—	44	—	45	—	46	—	47	—	48	—	49
—	43	—	44	—	45	—	46	—	47	—	48	—	49	—	50
—	44	—	45	—	46	—	47	—	48	—	49	—	50	—	51
—	45	—	46	—	47	—	48	—	49	—	50	—	51	—	52
—	46	—	47	—	48	—	49	—	50	—	51	—	52	—	53
—	47	—	48	—	49	—	50	—	51	—	52	—	53	—	54
—	48	—	49	—	50	—	51	—	52	—	53	—	54	—	55
—	49	—	50	—	51	—	52	—	53	—	54	—	55	—	56
—	50	—	51	—	52	—	53	—	54	—	55	—	56	—	57
—	51	—	52	—	53	—	54	—	55	—	56	—	57	—	58
—	52	—	53	—	54	—	55	—	56	—	57	—	58	—	59
—	53	—	54	—	55	—	56	—	57	—	58	—	59	—	60
—	54	—	55	—	56	—	57	—	58	—	59	—	60	—	61
—	55	—	56	—	57	—	58	—	59	—	60	—	61	—	62
—	56	—	57	—	58	—	59	—	60	—	61	—	62	—	63
—	57	—	58	—	59	—	60	—	61	—	62	—	63	—	64
—	58	—	59	—	60	—	61	—	62	—	63	—	64	—	65
—	59	—	60	—	61	—	62	—	63	—	64	—	65	—	66
—	60	—	61	—	62	—	63	—	64	—	65	—	66	—	67
—	61	—	62	—	63	—	64	—	65	—	66	—	67	—	68
—	62	—	63	—	64	—	65	—	66	—	67	—	68	—	69
—	63	—	64	—	65	—	66	—	67	—	68	—	69	—	70
—	64	—	65	—	66	—	67	—	68	—	69	—	70	—	71
—	65	—	66	—	67	—	68	—	69	—	70	—	71	—	72
—	66	—	67	—	68	—	69	—	70	—	71	—	72	—	73
—	67	—	68	—	69	—	70	—	71	—	72	—	73	—	74
—	68	—	69	—	70	—	71	—	72	—	73	—	74	—	75
—	69	—	70	—	71	—	72	—	73	—	74	—	75	—	76
—	70	—	71	—	72	—	73	—	74	—	75	—	76	—	77
—	71	—	72	—	73	—	74	—	75	—	76	—	77	—	78
—	72	—	73	—	74	—	75	—	76	—	77	—	78	—	79
—	73	—	74	—	75	—	76	—	77	—	78	—	79	—	80
—	74	—	75	—	76	—	77	—	78	—	79	—	80	—	81
—	75	—	76	—	77	—	78	—	79	—	80	—	81	—	82
—	76	—	77	—	78	—	79	—	80	—	81	—	82	—	83
—	77	—	78	—	79	—	80	—	81	—	82	—	83	—	84
—	78	—	79	—	80	—	81	—	82	—	83	—	84	—	85
—	79	—	80	—	81	—	82	—	83	—	84	—	85	—	86
—	80	—	81	—	82	—	83	—	84	—	85	—	86	—	87
—	81	—	82	—	83	—	84	—	85	—	86	—	87	—	88
—	82	—	83	—	84	—	85	—	86	—	87	—	88	—	89
—	83	—	84	—	85	—	86	—	87	—	88	—	89	—	90
—	84	—	85	—	86	—	87	—	88	—	89	—	90	—	91
—	85	—	86	—	87	—	88	—	89	—	90	—	91	—	92
—	86	—	87	—	88	—	89	—	90	—	91	—	92	—	93
—	87	—	88	—	89	—	90	—	91	—	92	—	93	—	94
—	88	—	89	—	90	—	91	—	92	—	93	—	94	—	95
—	89	—	90	—	91	—	92	—	93	—	94	—	95	—	96
—	90	—	91	—	92	—	93	—	94	—	95	—	96	—	97
—	91	—	92	—	93	—	94	—	95	—	96	—	97	—	98
—	92	—	93	—	94	—	95	—	96	—	97	—	98	—	99
—	93	—	94	—	95	—	96	—	97	—	98	—	99	—	100
—	94	—	95	—	96	—	97	—	98	—	99	—	100	—	101
—	95	—	96	—	97	—	98	—	99	—	100	—	101	—	102
—	96	—	97	—	98	—	99	—	100	—	101	—	102	—	103
—	97	—	98	—	99	—	100	—	101	—	102	—	103	—	104
—	98	—	99	—	100	—	101	—	102	—	103	—	104	—	105
—	99	—	100	—	101	—	102	—	103	—	104	—	105	—	106
—	100	—	101	—	102	—	103	—	104	—	105	—	106	—	107
—	101	—	102	—	103	—	104	—	105	—	106	—	107	—	108
—	102	—	103	—	104	—	105	—	106	—	107	—	108	—	109
—	103	—	104	—	105	—	106	—	107	—	108	—	109	—	110
—	104	—	105	—	106	—	107	—	108	—	109	—	110	—	111
—	105	—	106	—	107	—	108	—	109	—	110	—	111	—	112
—	106	—	107	—	108	—	109	—	110	—	111	—	112	—	113
—	107	—	108	—	109	—	110	—	111	—	112	—	113	—	114
—	108	—	109	—	110	—	111	—	112	—	113	—	114	—	115
—	109	—	110	—	111	—	112	—	113	—	114	—			

1	2	3	
		Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-erä. <i>Total des capitaux.</i>	
		<i>Smc.</i>	<i>Fr.</i>
1	Pielisjärvi.	Rahasto kiertokoulujen ylläpitämiseksi	10,498 08
2		Hätäapurahasto	27,477 26
3	Nurmes.	Maanviljelysrahasto	14,560 —
4		Kansakoulukassa	26,100 —
5		Aleksander II:n stipendiorahasto	2,503 60
6		Hätäapurahasto	86,620 59
7	Juuka.	Paloapukassa	1,589 38
8		Turvattomain lasten kassa	1,530 01
9		Köyhäinkassa	6,442 45
10		Manttaalikassa	107 91
11		Säästöpankin pohjarahasto	513 57
12		Maanviljelysrahasto	715 76
13		Kansakoulukassa	5,596 56
14		Hätäapurahasto	40,919 69
15	Rautavaara.	Puustellikassa	4,616 80
16		Maanviljelyskassa N:o I	2,400 —
17		Sam. N:o II	2,000 —
18		Bolinin lahjotusrahasto	300 —
19		Viinikassa	1,518 67
20		Lainakirjastonkassa	150 —
21		Kansakoulukassa	1,197 92
22		Hätäapurahasto	3,819 76
23	Eno.	Aleksander II:n stipendiorahasto	538 69
24		Maanviljelysrahasto	11,948 31
25		Kansakoulurahasto	1,351 87
26		Rahasto raajarikkojen ylläpitämiseksi	486 65
27		Viinikassa	7,351 32
28		Köyhäinkassa	98 75
29		Hätäapurahasto	16,325 64

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kassan nimi. <i>Biens communaux.</i>	Kassan nimi. <i>Actions.</i>	Kassan nimi. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kassan nimi. <i>Obli- gations de l'Etat et des Sociétés.</i>
1	2,800	—	—	—	—	7,013 06	—	—	685 02	1
2	—	—	—	—	—	13,050 —	14,400 —	—	27 26	2
3	—	—	—	—	—	14,560 —	—	—	—	3
4	—	—	—	—	—	26,100 —	—	—	—	4
5	—	—	—	—	—	—	2,503 60	—	—	5
6	—	—	—	—	—	14,500 —	22,100 —	—	20 59	6
7	—	—	—	—	—	669 14	—	—	920 24	7
8	—	—	—	—	—	1,397 13	—	—	132 88	8
9	—	—	—	—	—	2,145 40	—	1,548 05	2,749 —	9
10	—	—	—	—	—	107 91	—	—	—	10
11	—	—	—	—	300 —	167 55	—	—	46 02	11
12	—	—	—	—	—	232 25	—	—	483 51	12
13	4,500	—	—	—	—	—	—	—	1,096 56	13
14	—	—	—	—	—	11,000 —	29,870 —	—	49 69	14
15	—	—	—	—	—	4,471 39	—	—	145 41	15
16	—	—	—	—	—	2,400 —	—	—	—	16
17	—	—	—	—	—	2,000 —	—	—	—	17
18	—	—	—	—	—	300 —	—	—	—	18
19	—	—	—	—	—	1,518 67	—	—	—	19
20	—	—	—	—	—	150 —	—	—	—	20
21	—	—	—	—	—	225 25	865 17	—	107 50	21
22	—	—	—	—	—	—	3,810 —	—	9 76	22
23	—	—	—	—	—	528 36	—	—	10 33	23
24	—	—	—	—	—	11,611 51	—	—	336 80	24
25	—	—	—	—	226 29	1,125 58	—	—	—	25
26	—	—	—	—	—	—	—	—	486 65	26
27	—	—	—	—	—	7,088 26	—	—	263 06	27
28	—	—	—	—	—	98 75	—	—	—	28
29	—	—	—	—	—	8,400 —	7,900 —	—	25 64	29

	1	2	3	4
	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Rahoitusvuosi. <i>Année des dépenses.</i>	
	Waasan lääni.			
1	Kokkola.	Köyhäinkassa	23,627	72
2		Kansakoulurahasto	24,000	—
3		Libeckin sairashuonerahasto	233,160	82
4		Peitziuksen eläkerahasto köyhiä varten	11,732	32
5		Lundströmin lahjotusrahasto työnansion hankkimista varten köyhille	3,422	55
6		Kortin stipendiorahasto	1,556	84
7		Libeckin sam.	6,964	37
8		Aleksander II:n stipendiorahasto	4,343	90
9		Roosin lahjotusrahasto köyhiä varten	2,966	04
10		Käsityökoulun palkintorahasto	2,160	69
11		C. Sneckendahlin lahjotusrahasto köyhiä varten	5,459	13
12		Grönrothin sam. sam.	3,607	71
13		H. Renlundin lahjotusrahasto köyhiä koululaisia varten	3,880	08
14		Merimieshuonekassa	12,832	92
15		Teollisuusharjoittajain kassa	14,123	35
16		Teollisuusharjoittaja-yhdistyksen matkastipendiorahasto	352	23
17		Suutarisällien kassa	324	68
18	Pietarsaari.	Köyhäinrahasto	7,044	80
19		A. G. Pettersenin köyhäinhalkorahasto	3,314	33
20		Aleksander II:n stipendiorahasto	3,519	27
21		Lasarettirahasto	178	56
22		J. L. Runebergin patsasrahasto	392	76
23		Öströmin eläkerahasto	6,820	22
24		Lindskogin koulunopettajarahasto	6,657	30
25		Lindskogin laulunopettajarahasto	812	—
26		Rehtori A. Höckertin stipendiorahasto	5,388	51
27		J. L. Penttinen rahasto kaup. lahjotusmaan lunastusta varten	607	47
28		Tyttökoulurahasto	9,918	01
29		Kauppiasten apukassa	31,443	83

Puhdas raha. Argent comptant.		Kattaus ja muun antavien Biers muuttu et divers actifs.		Ranskan tallettamat. Comptes courants avec des banques de depots.		Lainoihin velkakirjat vastaan.		Lainoihin kiinnitystä vastaan hypoteekin vastaan. Prets hypotheques.		Korkea kasvatettu velko- obligatiossien ja muun arvoesineiden obligations de l'Etat et des Societes.		Oskareita. Actions.		Kantoihin ja kiinnitys- toihin. Biers immeubles.	
ml.	fr.	ml.	fr.	ml.	fr.	ml.	fr.	ml.	fr.	ml.	fr.	ml.	fr.	ml.	fr.
2,997	72	—	—	2,680	—	400	—	7,550	—	—	—	—	—	10,000	1
—	2	—	—	900	—	—	—	11,100	—	—	—	—	—	12,000	2
560	82	—	—	39,620	—	—	—	132,980	—	—	—	—	—	60,000	3
732	32	—	—	1,000	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	4
122	55	—	—	3,300	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	5
76	84	—	—	480	—	—	—	4,600	—	—	—	—	—	—	6
364	37	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
343	90	—	—	1,100	—	2,900	—	—	—	—	—	—	—	—	8
186	04	—	—	450	—	2,350	—	—	—	—	—	—	—	—	9
160	69	—	—	1,500	—	500	—	5,000	—	—	—	—	—	—	10
459	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
607	71	—	—	3,000	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	12
180	08	—	—	3,600	—	7,460	—	2,300	—	—	—	—	—	—	13
442	92	—	—	2,630	—	5,800	—	—	—	—	—	—	—	—	14
549	35	—	—	4,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
102	23	—	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
174	68	—	—	—	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	18
—	—	—	—	944	80	4,100	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	614	33	2,700	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	635	27	2,884	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	178	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	392	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	540	22	6,280	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	597	30	6,060	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	12	—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	1,588	51	3,800	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	607	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	2,173	46	7,350	—	—	—	—	—	—	—	—	29

1	2	3	
		Plasma-averoja. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. Communes.	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. Spécification des fonds.	Fr.	mk.
1	Pietarsaari. Kapteeni Langin apukassa laivurinleskejä varten	15,862	10
2	Laivurein eläkerahasto	43,940	—
3	Kapteeni Langin apukassa kauppiaanleskejä varten	15,756	14
4	Käsityöläisten apukassa	6,141	74
5	Merimieshuonekassa	20,294	98
6	Rosalie Stjerncreutzin köyhäinrahasto	1,825	90
7	Kapteeni S. G. Pettersonin apurahasto laivureita varten	5,343	92
8	Uusikaarlepyy. Bogdanoffin rahasto, korko köyhille	19,600	—
9	Konsulinrouva P. Grundfeltin lahjotusrahasto köyhille	5,000	—
10	Tohtori K. F. Forsiuksen sam. sam.	1,000	—
11	Raatinmies J. A. Lybeckin lahjotusrah. köyhiä kauppiaanlesk. varten	2,000	—
12	Maria Blomin lahjotusrahasto köyhiä varten	400	—
13	M. J. Gyllenbergin joulurahasto köyhiä kauppiaanlääkäreitä varten	5,873	—
14	Granbergin lahjotusrahasto varattomia säätyhenkiä varten	561	08
15	Jupiterin lahjotusrahasto köyhiä laivureita ja perämiehiä sekä heidän lapsiansa varten	285	68
16	Tehdas- ja käsityöläisyhdistyksen eläkekassa	2,500	—
17	Augusta Lybeckin stipendiorahasto	5,000	—
18	Aleksander H:n normaalkoulun stipendiorahasto	500	—
19	Aleksander H:n stipendiorahasto koululapsia varten	1,455	47
20	Merimieshuonekassa	9,627	85
21	Nikolainkaup. Kaupaseuran apu- ja eläkekassa	374,972	45
22	Käsityöläiseuran sam. sam.	45,429	69
23	Merimieshuonekassa	36,286	44
24	Kaupunginlasarettirahasto	142,765	24
25	Köyhäinrahasto	19,519	93
26	Koulurahasto kansakouluja varten	17,424	48
27	Pikkulasten koulurahasto	2,194	71
28	Rosenbergin köyhäinrahasto	9,346	59
29	Calamniuksen stipendiorahasto	4,364	54
30	Conradin piirustusrahoita sunnuntaiouluja varten	1,993	87

4 5 6 7 8 9 10 11

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:

Puhdas rahaa. Argent comptant.	Fr.	mk.	Kassaan ja muuhun säästöihin. Biens meubles et autres actifs.	Fr.	mk.	Pankkeihin luovutettavaksi. Comptes courants avec des banques de dépôt.	Fr.	mk.	Lainoihin velkakiirjan vastaan. Prets sur d'autres garanties.	Fr.	mk.	Lainoihin kiinnitystä vas- taan kiinnittämällä omistajan tai hypoteekilla vastaan. Prets hypothécaires.	Fr.	mk.	Kokoa kassavaria valit- oitulatuonella ja muilla arvoesineillä. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Fr.	mk.	Osakekassa. Actions.	Fr.	mk.	Maailman ja kineemien Bens immobles.	Fr.	mk.
101	05	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,761	05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
38,742	88	2	—	—	—	5,197	12	—	—	—	—	38,742	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1,156	14	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	4	—	—	—	953	74	—	1,688	—	—	3,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	09	5	—	—	—	1,174	89	—	16,100	—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	6	—	—	—	1,825	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
289	92	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,054	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	8	—	—	—	19,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	9	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	10	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	11	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	12	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	13	—	—	—	5,273	—	—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	14	—	—	—	—	—	—	561	08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	15	—	—	—	—	—	—	285	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	16	—	—	—	—	—	—	900	—	—	1,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	17	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	18	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	19	—	—	—	1,455	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	20	—	—	—	9,627	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
672	45	21	—	—	—	—	—	—	100,300	—	—	274,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
729	69	22	—	—	—	1,000	—	—	30,200	—	—	13,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
378	44	23	—	—	—	15,508	—	—	—	—	—	20,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	24	—	—	—	120,215	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22,550	—	—	—	—	—	
—	—	25	—	—	—	2,989	41	—	—	—	—	15,975	52	—	—	555	—	—	—	—	—	—	
—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,759	48	—	—	1,665	—	—	—	—	—	—	
—	—	27	—	—	—	2,194	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	28	—	—	—	9,346	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	29	—	—	—	4,364	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	30	—	—	—	1,993	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

1		2	3	4
	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécifications des fonds.</i>	Pääoma-arvoja <i>Total des capitaux.</i>	
			<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
1	Nikolainkaup.	Aleksander II:n stipendiorahasto teollisuuskoulunoppilaita varten	4,120	—
2		Aleksander II:n stipendiorahasto seminaarinoppilaita varten . .	6,066	67
3		Uno ja Frithiof Wolffin rahasto kaupungin lasarettia varten . .	6,344	23
4		Gabriel Revellin rahasto köyhiä varten	15,000	—
5	Ristiinankaup.	Aleksander II:n elinkorkorahasto	8,003	36
6		Köyhäin- ja työhuonerahasto	20,000	—
7		Kuunelasarettinrahasto	1,668	24
8		Carlströmin lahjotusrahasto lauluopettajaa varten kansakou- luissa	15,520	—
9		Kansakoulu-opettajain eläkekassa	18,957	—
10		Lindin lahjotusrahasto kansakouluopett. palkkain korottamiseksi	2,812	—
11		Kansakoululasten vaatetusrahasto	4,339	—
12		Yksityisen tyttökoulun lahjotusrahasto	28,535	—
13		Merimieshuonekassa	25,729	79
14		Paloviinarahaston voittovarot	133,859	67
15		Käsityöläisyhdistyksen apukassa	11,972	11
16		Kaupparenan eläkekassa	236,093	28
17		Carlströmin lahjotusrahasto iäkkäitä palvelijattaria varten . .	29,108	89
18		Sjöbergin köyhäinrahasto	52,160	54
19		Kirkonrakennuskassa	72,200	—
20		Johanna Österbackin lahjotusrahasto köyhiä varten	300	—
21		Raatihuoneenkorjaus-rahasto	5,936	20
22		Kivisillankorjaus-rahasto	6,163	67
23		Mutausrahasto	4,018	74
24	Kaskinen.	Tuulaakikassa	11,351	45
25		Lääkäriinrahasto kaupunginlääkärin palkkaamiseksi	21,757	21
26		Tyttökoulurahasto	1,841	11
27		Gröndahlin rahasto köyhiä varten	5,648	62
28		Viinarahaston voittovarot	14,528	30
29		Merimieshuonekassa	2,958	64

[illegible]

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-arvo. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i>
1	Raippaluoto. Aleksander II:n stipendiorahasto	93 89
2	Kunnantuvan rakennusrahasto	2,631 85
3	Köyhäinkassa	2,203 81
4	Rosenbergin lahjotusrahasto	3,398 03
5	Viljalainamakasiinirahasto	4,215 35
6	Koulurakennuskassa	827 67
7	Kirkonrakennuskassa	224 23
8	Kirkonkassa	530 53
9	Viinijyväkassa	314 51
10	Syringin lahjotusrahasto	750 —
11	Björkö, Raippaluodon, pohj.- ja etelä-Wallgrundin kyläin kyläkas.	1,070 80
12	Laihia. Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille kansakoululapsille	3,200 —
13	Sam. sam. sam.	2,043 46
14	Jurva. Johan Jakob Bergmanin lahjotusrahasto köyhille	420 —
15	Vähäkyrö. Kansakoulurahasto	30,505 50
16	Isokyrö. Aleksander II:n stipendiorahasto	1,000 —
17	Rippikoulustan kirjarahasto	2,000 —
18	Ylistaro. Köyhäinkassa	925 40
19	Köyhäin viljarahasto	13,666 75
20	Köyhäin työkassa	5,892 15
21	Lapväärtti. Yleinen köyhäinkassa	4,201 89
22	Estlanderin rahasto köyhille	7,415 88
23	Rosenbergin sam. sam.	3,247 31
24	Klovun rahasto köyhille kouluoppilaille	4,792 50
25	Björmanin rahasto Lapväärtin kirkon kunnossapitämiseksi	36,562 65
26	Bäckelundin kirkkoherranpuustellin rakennusrahasto	44,639 48
27	Kirkonkassa	772 14
28	Viinikassa	414 04

[illegible]

1	2	3	
		Pääomaveroja. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. Communes.	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. Spécification des fonds.	Franc.	mk.
1	Lapväärti. Kirkon köyhäinkassa	3,078	66
2	Juthin kappalaisvirkatalon rakennusrahasto	189	23
3	Ristiinankaup. Yleinen köyhäinkassa	10,610	56
4	maaseurak. Rosenbergin rahasto köyhille	1,000	—
5	Viinaverorahasto kansakoulun tarpeeksi	80	24
6	Slippy. Yleinen köyhäinkassa	184	40
7	Rosenbergin köyhäinrahasto	1,000	—
8	Hätäapurahasto	273	22
9	Rosnäsin kirkkoherranvirkatalon rakennusrahasto	9,098	53
10	Isojoki. Rosenbergin köyhäinrahasto	3,000	—
11	Karijoki. Rosenbergin sam.	1,000	—
12	Närpiö. Köyhäinkassa	8,581	15
13	Kansakoulurahasto	39,713	53
14	Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille koululapsille	9,991	56
15	Carlsenin köyhäinrahasto	1,320	50
16	Carlsenin rahasto kyläopettajia varten	4,009	11
17	Aleksander II:n stipendiorahasto	2,718	73
18	Lukuapurahasto	2,860	—
19	Koiraverokassa	992	67
20	Korsnäsi. Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille lapsille	2,000	—
21	Ylimarkku. Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille lapsille	5,131	69
22	Aleksander II:n stipendiorahasto	885	86
23	Kansakoulurahasto	1,223	92
24	Teuva. Köyhäinrahasto	13,295	—
25	Rosenbergin lahjotusrahasto	2,000	—
26	Koulurahasto	8,197	18
27	Suonviljelysrahasto	1,892	17

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:

Puhdasta rahaa. Argent comptant.	Kassaan ja muihin sastorin. Bons meubles et divers actifs.	Pankkeihin luovutettavat. Comptes courants avec des banques de dépôt.	Lainoihin veloitettavat vastaan. Prêts sur décaissements généralisés.	Lainoihin kiinnitetyt vas- taan kiinnitetään omistuksen tai hypoteekin vastaan. Prêts hypothécaires.	Korkeaa kasvavien valtio- obligatioiden ja muihin arvopeurien. Obligations de l'Etat et des Sociétés.	Osakkeisiin. Actions.	Maailloihin ja kiinteisiin töihin. Biens immobiliers.
Franc.	mk.	Franc.	mk.	Franc.	mk.	Franc.	mk.
39 71	1	—	—	3,038 95	—	—	—
—	2	—	—	189 23	—	—	—
—	3	—	—	10,610 56	—	—	—
—	4	—	—	1,000 —	—	—	—
—	5	—	—	80 24	—	—	—
—	6	—	—	184 40	—	—	—
—	7	—	—	1,000 —	—	—	—
33 09	8	—	—	240 13	—	—	—
—	9	—	—	9,098 53	—	—	—
—	10	—	—	3,000 —	—	—	—
—	11	—	—	1,000 —	—	—	—
867 37	12	—	—	4,583 78	3,130	—	—
35 —	13	3,467 26	—	11,728 27	24,488	—	—
3 63	14	—	6,650	337 93	3,000	—	—
48 64	15	—	—	1,271 86	—	—	—
53 11	16	—	—	3,956 —	—	—	—
—	17	—	—	2,718 73	—	—	—
43 —	18	—	—	317 —	2,500	—	—
35 —	19	126 33	—	831 34	—	—	—
—	20	—	—	2,000 —	—	—	—
131 69	21	—	—	5,000 —	—	—	—
86 22	22	885 —	—	—	—	—	—
23 92	23	—	—	1,200 —	—	—	—
485 72	24	2,625 98	—	9,783 30	400	—	—
—	25	—	—	2,000 —	—	—	—
325 86	26	251 62	—	7,619 70	—	—	—
185 01	27	32 16	—	1,675 —	—	—	—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma- varsin. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>ms.</i>
1	Teuva. Kilomeetteritolpparahasto	279 17
2	Myllyverorahasto	497 29
3	Pappilan rakennusrahasto	5,589 08
4	Jalasjärvi. Köyhäinkassa	9,823 94
5	Rosenbergin köyhäinrahasto	3,000 —
6	Peräseinäjoki. Köyhäinkassa	1,317 06
7	Rosenbergin köyhäinrahasto	1,000 —
8	Kauhajoki. Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille	2,000 —
9	Kurikka. Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille lapsille	2,775 —
10	Ilmajoki. Aleksander II:n stipendiorahasto	1,828 31
11	Kansakoulurahasto	1,393 40
12	Ilmajoen ja Seinäjoen kuntain paloapurahasto	50,000 —
13	Pappilan metsärahasto	42,000 —
14	Sam. korkorahasto	6,583 07
15	Rosenbergin rahasto köyhille	4,000 —
16	Ilmajoen maamiesseuran kassa	14,490 —
17	Suonviljelysrahasto	18,000 —
18	Sam. korkorahasto	2,740 30
19	Jyväskylän seurojen rahasto	17,133 72
20	Ent. käsityöläisyhdistyksen lahjarahasto köyhäin lasten koulun- käyntiä varten	144 88
21	Seinäjoki. Aleksander II:n stipendiorahasto	500 —
22	Jussilan sam.	50 —
23	Rosenbergin lahjotusrahasto köyhille	1,000 —
24	Suonviljelysrahasto	3,000 —
25	Laukaa. Aleksander II:n stipendiorahasto	4,389 50
26	Arvidsonin veistorahasto	7,680 49

[illegible]

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2 Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	3 Pääomaveroja. <i>Totat des capitaux.</i>	
			<i>Smc.</i>	<i>nu</i>
1	Laukaa.	Kirkonpalokassa	15,213	04
2		Urkukassa	606	49
3		P. Niskan lahjotusrahasto kiertäviä kouluja varten	2,037	57
4	Peljäjävesi.	Pastori Lundqvistin rahasto köyhäin lasten koulunkäyntiä varten	4,117	27
5		Pappilan metsärahaso N:o 1.	55,216	53
6		Sam. sam. N:o 2.	98,279	80
7		Neiti Pesoniuksen lahjotusrahasto työhuonetta varten	408	60
8	Jyväskylän	A. J. Arvidsonin rahasto köyhille	1,192	30
9	maaseurak.	Aleksander II:n lainakirjasto-rahasto	1,000	—
10	Saarijärvi.	Kappalaisvirkatalon rakennusrahasto	22,880	—
11		Sam. metsärahaso	98,994	68
12		Kirkon viinikassa	3,147	30
13		Sam. kynttiläkassa	2,525	63
14		Sam. urkukassa	1,300	—
15		Rahasto alttaritaulua varten	946	60
16		Suonviljelysrahasto	873	01
17		Maanviljelyslainarahasto	17,000	—
18		Sam. korkorahasto	2,794	83
19		Hätäapurahasto	6,660	—
20	Uurainen.	Aleksander II:n stipendiorahasto	850	—
21		Hätäapurahasto	1,196	03
22	Karstula.	Aleksander II:n rahasto	2,119	—
23	Pihtipudas.	Maanviljelyslainarahasto	28,361	66
24		Hätäapurahasto	6,213	65
25		Aleksander II:n stipendiorahasto	1,415	26
26		Rahasto petolintuin tappamiseksi	20	50
27	Kivijärvi.	Viinikassa	1,189	—
28		Hätäapurahasto	282	93

Niistä sijotettu: — *Placements des capitaux:*

Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>				
Kassavarojen ja muiden säästöjen <i>Biens meubles et divers actifs.</i>				
Pankkeihin taljettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>				
Lainoihin velkakirjia vastaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>				
Lainoihin kiinnitystä vas- taan kiinteistö onnantuen tai hypoteekin vastaan. <i>Prêts hypothécaires.</i>				
Kortin kaavalla valtio- obligatioonihin ja muihin aropapereihin. <i>Obligations de l'État et des Sociétés.</i>				
Osakkeisiin. <i>Actions.</i>				
Maailoihin ja kiinteistö- töihin. <i>Biens immobiliers.</i>				

1	2	3	
		Platoon-vuosi. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ps.</i>
1	Kivijärvi. Maanviljelysrahasto	4,000	—
2	Sam. varakassa ja suonviljelysrahasto	1,312	64
3	Kansakoulurahasto	274	71
4	Pappilan rakennusrahasto	17,864	—
5	Konginkangas. Maanviljelysrahasto	1,500	—
6	Sam. verorahasto	378	88
7	Aleksander II:n stipendiorahasto	21	85
8	Sumiainen. Maanviljelyslainarahasto	5,000	—
9	Sam. verorahasto	290	—
10	Lappajärvi. Köyhäinkassa	574	—
11	Viljelyslainarahasto ynnä vararahasto	3,667	75
12	Wimpeli. Köyhäinkassa	1,356	58
13	Viljelyslainarahasto ynnä vararahasto	6,707	95
14	Evijärvi. Koulurahasto	5,029	10
15	Viljelyslainarahasto ynnä vararahasto	7,060	32
16	Kortesjärvi. Koulurahasto	7,350	82
17	Viljelyslainarahasto ynnä vararahasto	6,492	69
18	Köyhäinkassa	1,309	93
19	Lehtimäki. Maanviljelyslainarahasto	2,200	—
20	Maanviljelyslainarahaston vararahasto	765	26
21	Kuortane. Viinikassa	3,114	16
22	Pappilarakennusrahasto	7,512	50
23	Piipakassa	450	63
24	Viljelysrahasto	4,800	—
25	Sam. vararahasto	1,832	45

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
Puhasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>	Käsitteon ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>	Pankkeihin taloitettavaksi. <i>Comptes courants avec des banques de dépôt.</i>	Lainoihin velkauran vastaan. <i>Petit sur garanties.</i>	Lainoihin kiinnitystä vas- taan kiinteään omaisuu- teen tai hyönteeksi vastaan. <i>Petit hypothécaire.</i>	Kortin kaavavin valto- obligationeihin ja muihin arvoesineihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Omakassain. <i>Actions.</i>	Maailloihin ja kiinteisiin- töihin. <i>Biens immobiliés.</i>			
<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>			
270	—	—	3,730	—	—	—	—			
912	—	—	400	—	—	—	—			
274	—	—	16,700	—	—	—	—			
1,164	—	—	1,500	—	—	—	—			
—	—	—	378	88	—	—	—			
—	—	21 85	—	—	—	—	—			
—	—	—	5,000	—	—	—	—			
—	—	—	290	—	—	—	—			
—	—	—	574	—	—	—	—			
—	—	—	3,667	75	—	—	—			
—	—	—	349	80	—	—	—			
—	—	—	769	92	—	—	—			
—	—	—	6,707	95	—	—	—			
—	—	—	5,000	—	—	—	—			
—	—	—	7,060	32	—	—	—			
—	—	—	7,350	82	—	—	—			
—	—	—	6,492	69	—	—	—			
—	—	—	1,291	04	—	—	—			
—	—	—	2,200	—	—	—	—			
—	—	—	765	26	—	—	—			
—	—	—	2,524	23	—	—	—			
—	—	—	7,100	—	—	—	—			
—	—	—	400	75	—	—	—			
—	—	—	4,800	—	—	—	—			
—	—	—	1,650	18	—	—	—			
589	93	21	—	—	—	—	—			
412	50	22	—	—	—	—	—			
49	88	23	—	—	—	—	—			
—	—	24	—	—	—	—	—			
182	27	25	—	—	—	—	—			

1	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	2 Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	3 Pääoma- väh. <i>Total des capitaux.</i>	
			<i>Fr.</i>	<i>mk.</i>
1	Alavuus.	Maanviljelysrahasto	6,500	—
2		Sam. korkorahasto	1,879	—
3		Hätäapurahasto	2,834	61
4		Paloapurahasto	1,155	18
5		Kirkonkorjaus-rahasto	11,468	63
6		Pappilan rakennusrahasto	17,100	13
7	Töysä.	Maanviljelyslainarahasto	2,500	—
8		Sam. vararahasto	649	69
9	Keuruu.	Paloviinaverorahasto kansakouluja varten	8,000	—
10		Provasti Malmsténin lahjotusrahasto köyhille	9,000	—
11		Malmsténin kansakoulurahasto	10,000	—
12		Aleksander II:n stipendiorahasto	1,000	—
13		Cronstedtin lahjotusrahasto köyhiä kansakouluoppilaiten varten	5,000	—
14		Sairashuonerahasto	2,000	—
15	Pihlajavesi.	Malmsténin lahjotusrahasto köyhille	1,727	67
16		Pappilan rakennusrahasto	12,640	38
17		Sam. maanviljelysrahasto	19,792	49
18		Lukkarintalon rakennusrahasto	5,704	49
19		Kansakoulukassa	56	02
20		Urkukassa	660	—
21		Maanviljelyslainarahasto	2,200	—
22		Sam. vararahasto	717	19
23		Koiraverorahasto	350	32
24	Multia.	Malmsténin lahjotusrahasto köyhäin ylläpitämiseksi	1,050	—
25		Aleksander II:n stipendiorahasto	888	21
26		Räätäliyhdistyksen rahasto varattomia kansakoululapsia varten	945	90
27		Maanviljelyslainarahasto	1,800	—
28		Sam. korkorahasto	532	30
29		Hirvelän lahjotusrahasto köyhille	105	—

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11	Puhdasta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		12
Maanviljelys- rahojen <i>Biens immeubles.</i>	Omakassan <i>Actions.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta velkasta <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29

1	2	3	
		Pääoma-erät. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Fr.	mk
1	Wirrat.		
2	Kuuromyökkäin kassa	4,686	29
3	G. F. Ahlgrenin lahjotusrah. köyhäin lasten koulunkäyntiä varten	15,490	—
4	J. W. Durchmanin lahjotusrahasto	639	96
5	Pappilan rakennusrahasto	34,823	04
6	Kirkonkassa	3,677	57
7	Viinikassa	1,119	55
8	Kynttiläkassa	887	20
9	Köyhäinkassa	325	—
10	Rahasto sairashoitoa ja köyhiä varten	2,000	—
11	Kansakoulurahasto N:o 1	1,048	43
12	Sam. N:o 2	235	97
13	Sam. N:o 3	305	60
14	Ätsäri.		
15	Pappilan rakennus- ja viljelysrahasto	1,214	06
16	Ostolan kappalaispuustellin palkintorahasto	206	99
17	Kassa aidan kunnossapidoksi pappilantilusten ja rautatie-alueen välillä	1,038	62
18	Kynttiläkassa	211	89
19	Viinikassa	651	94
20	Pikkulasten koulu-rahasto	1,940	68
21	Kansakoulurahasto	292	42
22	Maanviljelyslainarahasto	13,500	—
23	Sam. vararahasto	835	42
24	Urkukassa	191	56
25	Provasti Durchmanin lahjotus köyhille	536	70
26	Koiraverorahasto	301	03
27	Hätäapukassa	247	72
28	Köyhäinkassa	2,298	40
	Oulun lääni.		
29	Oulu.		
30	Kauppiain eläkekassa	766,488	26
31	Merimieshuoneen kassa	83,319	10

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11			
Maailloihin ja kiinteisiin toihin. <i>Biens immeubles.</i>	Omakkeihin. <i>Actions.</i>	Obligatioihin ja kiinteisiin arvoesineisiin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeaan kasvavien valtiot- obligatioihin ja muihin arvoesineisiin. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Latvuihin kiinteistö- vastuun kiinteistöön omi- sukseen tai hypoteekki- vastuun. <i>Prêts sur d'actes garantis.</i>	Latvuihin valtiot- vastuun. <i>Prêts sur d'actes garantis.</i>	Pankkeihin luovutettavaksi. Complets courants avec des banques de dépôt.	Kulutoon ja muihin käyttöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>	Puhdasraha. <i>Argent comptant.</i>		
Fr.	mk	Fr.	mk	Fr.	mk	Fr.	mk			
—	—	—	—	—	4,686 29	—	—	—		
—	—	—	—	—	15,490 —	—	—	—		
—	—	—	—	—	639 96	—	—	—		
—	—	—	—	—	34,823 04	—	—	—		
—	—	—	—	—	3,677 57	—	—	—		
—	—	—	—	—	1,119 55	—	—	—		
—	—	—	—	—	887 20	—	—	—		
—	—	—	—	—	325 —	—	—	—		
—	2,000 —	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	800 —	—	—	248 43		
—	—	—	—	—	—	—	—	235 97		
—	—	—	—	—	—	—	—	305 60		
—	—	—	—	—	43 76	1,000 —	—	170 30		
—	—	—	—	—	127 —	—	—	79 99		
—	—	—	—	—	—	1,013 33	—	25 29		
—	—	—	—	—	—	—	—	211 89		
—	—	—	—	—	581 10	—	—	70 84		
—	—	—	—	735 —	670 93	500 83	—	33 92		
—	—	—	—	—	212 —	—	—	80 42		
—	—	—	—	—	13,500 —	—	—	—		
—	—	—	—	—	814 22	—	—	21 20		
—	—	—	—	—	—	—	—	191 56		
—	—	—	—	—	536 70	—	—	—		
—	—	—	—	—	301 03	—	—	—		
—	—	—	—	—	19 45	212 62	—	15 65		
—	—	—	—	—	—	—	—	2,298 40		
385,354 84	—	—	—	228,830 —	133,856 —	7,000 —	—	11,447 42		
—	—	—	—	51,960 —	25,555 —	3,600 —	—	2,204 10		

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-erä. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>Fr.</i> <i>mk.</i>
1	Raahe.	
2	Kaupungin mutakassa	1,360 65
3	Köyhäinkodin rahasto	2,744 76
4	Teollisuusyhdistyksen eläkekassa	10,626 07
5	Tornio.	
6	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,517 48
7	Bergerin sam.	5,615 25
8	Dahlmanin lahjotusrahasto köyhiä varten	10,749 69
9	Kansakoulurahasto	4,867 71
10	Käsityöläis-koulunkassa	5,327 16
11	J. M. Porthanin koulurahasto	226,290 81
12	Kauppayhdistyksen kassa	9,900 —
13	Köyhäinkassa	10,902 72
14	Oulun	
15	maaseurak.	
16	Arpajaisrahasto koulun oppilaita varten	1,325 43
17	Paloopuhydistysrahasto	3,000 —
18	Lainakirjastonrahasto	853 06
19	Hätäapurahasto	914 78
20	Oulunsalo.	
21	Köyhäin kansakouluoppilaitten kassa	900 —
22	Lumijoki.	
23	Kansakoulukassa	2,437 21
24	Kansakouluoppilas-kassa	112 22
25	Maanviljelyskassa	3,845 89
26	Lainakirjaston kassa	68 80
27	Palokassa	766 24
28	Liminka.	
29	Kirjakassa köyhiä kansakoulu-oppilaita varten	57 50
30	Aleksander II:n stipendiorahasto	889 30
31	Hätäapurahasto	926 13
32	Kempele.	
33	Maanviljelyskassa	4,000 —
34	Hätäapurahasto	1,324 95
35	Tyrnävä.	
36	Maanviljelyskassa	10,373 53
37	Kansakoulukassa	1,085 06

		4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>									
Puhlanta rahaa. <i>Argent comptant.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Kassaan ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Pankkiliikun luottotilin. <i>Comptes courants avec des banques et dépôts.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Lainoihin velkakirjia vastaan. <i>Pièces sur d'autres garanties.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteistä omi- nustien tai hyönteistä vastaan. <i>Pièces hypothécaires.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Kotien kassavien valtio- oikeusluottotilin ja muihin arvoesineihin. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Osakekassat. <i>Actions.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
Mattioliin ja kiinteä- toihin. <i>Biens immeubles.</i>		<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>	<i>fr.</i>	<i>fl.</i>
		155 65	1						
		—	2						
		381 07	3						
		—	4						
		—	5						
		419 70	6						
		—	7						
		—	8						
		—	9						
		2,500	10						
		—	11						
		125 43	12						
		1,500	13						
		353 06	14						
		78 15	15						
		—	16						
		1,426 51	17						
		112 22	18						
		100 59	19						
		68 80	20						
		750 56	21						
		—	22						
		—	23						
		13 24	24						
		—	25						
		95 26	26						
		16 53	27						
		85 06	28						

1	2	3	
		Pääoma-työnä Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Fr.	mk.
1 Tyrnävä.	Kirkonkassa	1,229	92
2	Köyhäinkassa	3,564	83
3	Viinikassa	5,981	10
4	Hätäapurahasto	4,385	36
5 Muhos.	Hätäapurahasto	14,543	99
6 Utajärvi.	Hätäapurahasto	8,016	64
7 Temmes.	Köyhäinkassa	6,247	50
8	Hätäapukassa N:o 1	3,684	25
9	Sam. N:o 2	5,535	46
10	Maanviljelysrahasto	3,296	—
11	Palokassa	2,185	—
12 Kuivaniemi.	Hätäapurahasto	2,763	99
13 Haukipudas.	G. Bergbomin lahjoitusrahasto	10,032	50
14	Sam., vaivaistalon rakentamiseksi	102	20
15	Hätäapukassa	1,714	35
16	Hätäapulahjarahasto	602	17
17	P. Itälähden lahjoitusrahasto	1,585	15
18 li.	Hätäapulahjarahasto	11,328	89
19 Ylikiminki.	Hätäapulahjarahasto N:o 1	1,728	59
20	Sam. N:o 2	4,095	50
21	Pappilanrakennusrahasto	17,003	17
22	Palovakuutusrahasto	451	91
23	Maanviljelysrahasto	15,492	22
24	Kansakoulukassa	275	55
25 Kiiminki.	Hätäapurahasto	409	44
26 Pudasjärvi.	Lahjoituskassa	2,402	40
27	Viinaverorahasto	3,904	54

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:															
Puhdasta rahaa. Argent comptant.		Kassaan ja muihin säästöihin. Bons meubles et autres actifs.		Pankkeihin luovutettavaksi. Comptes courants avec des banques de dépôt.		Lainoihin velkattuna vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Lainoihin kinnitystä vastaan kinnitetään omaisuutta tai hypoteekkiä vastaan. Prêts hypothécaires.		Korkeaa kasvavia valtio- obligatioita ja muihin arvoesineisiin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Osakkeisiin. Actions.		Maatiloihin ja kinnemai- suihin. Bons immeubles.	
Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.	Fr.	mk.
—	—	—	—	—	—	1,225	55	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3,416	13	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	5,825	70	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4,385	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	14,543	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4,016	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	6,077	50	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3,684	25	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	5,535	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3,296	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,763	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	8,375	50	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,657	—	81	63	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,714	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	602	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	585	15	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	7,328	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,657	70	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	14 02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4,095	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	16,485	36	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	179 73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1 91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	15,160	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	19 80	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	409	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2,390	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3,708	96	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	
		Pääomavaroja. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ml.</i>
1	Pudasjärvi. Rakennuskassa	1,003	98
2	Köyhäinkassa	4,090	—
3	Hätäapulajarahasto	17,854	90
4	Stipendiorahasto	4,560	—
5	Taivalkoski. Hätäapulajarahasto	6,132	08
6	Kuusamo. Hätäapulajarahasto	4,266	35
7	Köyhäinkassa	7,910	79
8	Kansakoulukassa	6,883	09
9	Pappilanrakennusrahasto	150	—
10	Kalajoki. Alopeuksen koulurahasto	3,170	—
11	Aleksander II:n stipendiorahasto	602	36
12	Sandmanin apukassa	858	58
13	Hätäapulajarahasto	5,184	74
14	Rautio. Köyhäinkassa	1,817	94
15	Kansakoulurahasto	1,000	—
16	Aleksander II:n stipendiorahasto	45	60
17	Hätäapukassa	552	69
18	Hätäapulajarahasto	2,230	63
19	Maanviljelysrahasto	2,521	46
20	Alavieska. Kansakoulukassa	2,170	03
21	Palovakuutusrahasto	32	04
22	Alopeuksen koulurahasto	1,752	47
23	Hätäapukassa	4,072	39
24	Maanviljelysrahasto	4,951	69
25	Köyhäinkassa	996	48
26	Hätäapulajarahasto	6,803	60
27	Ylivieska. Vaivauskassa	3,334	15
28	Rakennuskassa	476	70

4	5	6	7	8	9	10	11		
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>									
Maailloihin ja kiinteisiin- töihin. <i>Biens immobiliers.</i>	Oskakkeisiin. <i>Actions.</i>	Ostajien ja valtiot- omistajien ja maahan- omistajien. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Kotien kaupan valtiot- omistajien ja maahan- omistajien. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Lainojen kiinteistö- omistajien kiinteistö- omistajien kiinteistö- omistajien. <i>Prêts immobiliers.</i>	Pienet sijoitukset <i>Petits sur titres divers.</i>	Lainojen kiinteistö- omistajien kiinteistö- omistajien kiinteistö- omistajien. <i>Petits sur titres divers.</i>	Pankkeihin kiinteistö- omistajien kiinteistö- omistajien kiinteistö- omistajien. <i>Comptes courants avec des banques et d'épargne.</i>	Kassoihin ja muihin säästöihin. <i>Biens meubles et divers actifs.</i>	Puhdista rahaa. <i>Argent comptant.</i>
									<i>Fr.</i>
									1,003 98
									4,090
					2,500		15,354		90
							4,560		4
							6,132		08
							4,266		35
					4,869 46				3,041 33
					5,487 20				1,395 89
					150				9
					3,170				10
							602 36		11
							858 58		12
							5,184		74 13
									14
					1,817 94				15
					1,000				7 60
					38				194 29
					358 40				63 18
							2,230		19
					2,521 46				5 85
									32 04
					2,164 18				4 67
					1,747 80				60 59
					4,011 80				7 24
					4,944 69				127 95
					868 53				60 26
					270		6,533		—
									—
					3,334 15				—
					476 70				—

1	2	3
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-eritys. <i>Total des capitaux.</i>
		<i>fr.</i> <i>mk.</i>
1 Ylivieska.	Aloperuksen koulurahasto	1,800 —
2	Maanviljelysrahasto	8,765 20
3	Viinikassa	2,140 —
4	Kansakoulukassa	450 —
5	Aleksander H:n stipendiorahasto	251 60
6	Hätäapulajarahasto	2,779 56
7 Sievi.	Viinaverokassa	8,320 —
8	Köyhäinkassa	600 —
9	Hätäapulajarahasto	424 92
10 Pyhäjoki.	Kansakoulukassa	200 —
11	Lainakirjaston kassa	300 —
12	Hätäapulajarahasto	19,217 13
13 Merijärvi.	Hätäapukassa N:o 1	184 50
14	Sam. N:o 2	2,510 91
15	Viinaverokassa	4,754 76
16	Maanviljelysrahasto	2,422 03
17 Oulainen.	Maanviljelysrahasto	9,801 94
18	Hätäapulajarahasto	3,062 57
19 Salon emä-	Hätäapukassa	624 18
20 seurak.	Hätäapulajarahasto	2,431 23
21	J. Kankaalan lahjotusrahasto	2,058 90
22 Salon kappeli.	Koulukassa	4,233 31
23	Sotamieskassa	1,626 —
24	Paloapukassa	1,414 22
25	Maanviljelyskassa	3,768 —
26	Hätäapulajarahasto	12 89

4	5	6	7	8	9	10	11
Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>							
Maailmalla ja kineemal- toilla. <i>Biens immeubles.</i>	Osakekassa. <i>Actions.</i>	Korkeasta kineemal- toilla. <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeasta kineemal- toilla. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Korkeasta kineemal- toilla. <i>Prêts sur titres garantis.</i>	Korkeasta kineemal- toilla. <i>Prêts sur titres garantis.</i>	Korkeasta kineemal- toilla. <i>Prêts sur titres garantis.</i>	Korkeasta kineemal- toilla. <i>Prêts sur titres garantis.</i>
<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>	<i>fr.</i> <i>mk.</i>
—	—	—	—	1,800 —	—	—	1 —
—	—	—	—	8,765 20	—	—	2 —
—	—	—	—	2,140 —	—	—	3 —
—	—	—	—	450 —	—	—	4 —
—	—	—	—	251 60	—	—	5 —
—	—	—	—	—	2,779 —	—	56 6 —
—	—	—	—	8,320 —	—	—	7 —
—	—	—	—	600 —	—	—	8 —
—	—	—	—	—	424 —	—	92 9 —
—	—	—	—	200 —	—	—	10 —
—	—	—	—	300 —	—	—	11 —
—	—	—	—	7,100 —	12,117 —	—	13 12 —
—	—	—	—	—	—	184 50	13 —
—	—	—	—	—	2,510 —	—	91 14 —
—	—	—	—	383 29	4,000 —	—	371 47 15 —
—	—	—	—	2,422 03	—	—	16 —
—	—	—	—	7,998 33	—	—	1,803 61 17 —
—	—	—	—	—	3,062 —	—	57 18 —
—	—	—	—	624 18	—	—	19 —
—	—	—	—	—	2,431 —	—	23 20 —
—	—	—	—	2,058 90	—	—	21 —
—	—	—	—	3,549 29	—	—	684 02 22 —
—	—	—	—	1,600 —	—	—	26 — 23 —
—	—	—	—	—	1,400 —	—	14 22 24 —
—	—	—	—	3,557 —	—	—	211 — 25 —
—	—	—	—	—	12 —	—	89 26 —

1	2	3	
		Pääomavaroja. Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécifications des fonds.</i>		
		<i>Frng.</i>	<i>Fr.</i>
1	Wihanti. Alopæuksen koulukassa	1,180	—
2	Hätäapulajarahasto	8,041	69
3	Maanviljelyskassa	8,333	—
4	Siikajoki. Lahjotusrahasto kansakoulun oppilaita varten	1,300	—
5	Revenlahti. Häätäapukassa	1,682	68
6	Hätäapulajarahasto	1,281	29
7	Paavola. Häätäapukassa	3,000	—
8	Hätäapulajarahasto	7,145	12
9	Maanviljelysrahasto	1,194	33
10	Rantsila. Maanviljelysrahasto	4,345	14
11	Hätäapulajarahasto	11,633	73
12	Hafluoto. Aleksander II:n stipendiorahasto	1,300	—
13	Hätäapulajarahasto	37	70
14	Häätäapukassa	1,500	—
15	Piippola. Häätäapulajarahasto	22,528	85
16	Viinaverorahasto	2,330	50
17	Maanviljelyskassa	3,845	66
18	Paloapukassa	1,252	57
19	Rahasto köyhiä oppilaita varten	291	—
20	Putkkila. Häätäapulajarahasto	6,692	54
21	Köyhäinkassa	981	—
22	Kestilä. Häätäapulajarahasto	3,390	91
23	Maanviljelysrahasto	11,191	92
24	Kärsämäki. Häätäapukassa	5,740	23
25	Maanviljelysrahasto	11,615	13

Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:										
4	5	6	7	8	9	10	11	Puhdasta rahaa. Argent comptant.		
								Knustoon ja muihin säästöihin. Bons meubles et autres actifs.	Paikkainin comptes courants avec des banques de dépôt.	
Maittoihin ja kinttelin- toihin. Bens immeubles.	Omakassan Actions.	Kotikon kasvatin velto- obligationeihin ja muihin aropaperihin. Obligations de l'État et des Sociétés.	Lainoihin kiinnitystä vas- taan kinttela onnennuon- tai hypoteekia varten. Prets hypothécaires.	Lainoihin velkainin vastoin. Prets sur d'autres garanties.	Lainoihin velkainin vastoin. Prets sur d'autres garanties.	Lainoihin velkainin vastoin. Prets sur d'autres garanties.	Lainoihin velkainin vastoin. Prets sur d'autres garanties.	Lainoihin velkainin vastoin. Prets sur d'autres garanties.	Lainoihin velkainin vastoin. Prets sur d'autres garanties.	
—	—	—	—	1,180	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	8,041	—	—	—	2
—	—	—	—	—	8,333	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	1,300	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	1,482	68	200	—	—	5
—	—	—	—	—	—	1,281	—	—	—	6
3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	7,145	—	—	—	8
—	—	—	—	—	1,194	33	—	—	—	9
—	—	—	—	—	4,330	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	11,633	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	1,300	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	37	—	—	—	14
—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	1,398	70	21,130	—	—	16
—	—	—	—	—	2,330	50	—	—	—	17
—	—	—	—	—	3,697	—	—	113	19	18
—	—	—	—	—	580	—	414	—	—	19
—	—	—	—	—	291	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	6,692	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	3,390	—	—	—	23
—	—	—	—	—	11,164	85	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	5,740	—	—	25
—	—	—	—	—	11,205	30	—	226	17	26

1	2	3	
		Rahasto-nimi. Titre des capitaux.	
Kunnan nimi. Communes.	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. Spécification des fonds.	Fm. p.	
1	Pyhäjärvi. Hätäapukassa	24,045	42
2	Hätäapulajarahasto	11,707	77
3	Maanviljelysrahasto	30,000	—
4	Köyhäinkassa	380	75
5	Alopæuksen koulukassa	5,372	22
6	Haapajärvi. Alopæuksen koulukassa	2,436	36
7	Aleksander II:n stipendiorahasto	427	10
8	Kansakoulurahasto	1,584	12
9	Maanviljelysrahasto	16,726	11
10	Hätäapulajarahasto	3,976	37
11	Köyhäinkassa	591	50
12	Reisjärvi. Hätäapulajarahasto	3,442	67
13	Alopæuksen koulukassa	1,246	—
14	Nivala. Alopæuksen koulukassa	2,980	—
15	Kansakoulun stipendiorahasto	2,671	43
16	Hätäapulajarahasto	4,102	03
17	Haapavesi. Hätäapulajarahasto	6,602	50
18	Hätäapukassa	9,633	07
19	Paltamo. Köyhäinkassa	118	19
20	Hätäapukassa	1,831	22
21	Hätäapulajarahasto	3,946	88
22	Viinaverokassa	2,962	97
23	Aleksander II:n stipendiorahasto	1,458	74
24	Kajaanin Viinaverokassa	12,168	55
25	maaseurak. Malmi lahjoitus vaivaistalon rakentamista varten	2,207	47
26	Hätäapulajarahasto	712	32
27	1892—1893 vuosien hätäapulainavaroja	37,373	—

4	5	6	7	8	9	10	11	
Niistä sijotettu: — Placements des capitaux:								
Puhdasta rahaa. Argent comptant.	Kassatonta ja muuhin säästeyttä. Biens meubles et divers actifs.	Pankkeihin luovutettavaksi. Comptes courants avec des banques et dépôts.	Lainoihin velkakirjoja vastaan. Pyltes sur d'autres garanties.	Lainoihin velkakirjoja vastaan. Pyltes sur d'autres garanties.	Lainoihin kiinnitysra- hojen kiinteään omaisuuteen tai tyyppönsä vastaan. Pyltes hypothécaires.	Korkeaa kasvavien valtio- obligatioiden ja muihin arvoesineihin. Obligations et titres et des autres.	Osakeosin. Actions.	Kantoihin ja kiinteis- töihin. Biens immeubles.
Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.	Fm. p.
2,006 28	—	—	22,039 14	—	—	—	—	—
77 2	—	11,707	—	—	—	—	—	—
3	—	—	30,000	—	—	—	—	—
4	—	—	380 75	—	—	—	—	—
5	111 52	—	5,260 70	—	—	—	—	—
6	25 87	58 02	2,352 47	—	—	—	—	—
7	4 30	19 31	403 49	—	—	—	—	—
8	81 96	579 16	923	—	—	—	—	—
9	4 02	432 09	16,290	3,976	—	—	—	—
10	37 10	—	—	—	—	—	—	—
11	37 35	34 15	520	—	—	—	—	—
12	67 12	—	—	3,442	—	—	—	—
13	—	—	1,246	—	—	—	—	—
14	—	—	2,980	—	—	—	—	—
15	—	—	800	1,871 43	—	—	—	—
16	03 16	—	—	4,102	—	—	—	—
17	50 17	—	—	6,602	—	—	—	—
18	272 15	—	4,500	4,860 92	—	—	—	—
19	—	—	—	101 90	16 29	—	—	—
20	—	—	—	1,831 22	—	—	—	—
21	88 21	—	—	—	3,946	—	—	—
22	—	—	—	2,962 97	—	—	—	—
23	—	—	—	573 13	168 34	—	—	—
24	31 42	186 65	—	3,712 50	8,235 98	—	—	—
25	27 —	42 —	—	1,405 —	738 47	—	—	—
26	32 26	—	—	—	712 —	—	—	—
27	—	16 63	—	37,356 37	—	—	—	—

1	2	3	
		Palkansaajien Total des capitaux.	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Fr.	mk.
1 Särkisniemi.	Maanviljelysrahasto	10,000	—
2	Hätäapulajarahasto	11,763	78
3	Hätäapukassa	684	46
4 Sotkamo.	Kansakoulurahasto	36,000	—
5	Aleksander II:n ja Lutheruksen rahasto	740	98
6	Hätäapukassa	4,668	45
7	Hätäapulajarahasto	5,577	91
8	Maanviljelysrahasto N:o 1	16,412	37
9	Sam. N:o 2	16,000	—
10 Kuhmoniem.	Hätäapulajarahasto	14,556	84
11	Maanviljelysrahasto	19,297	06
12 Ristijärvi.	Hätäapulajarahasto	3,410	34
13	Viinaverorahasto	7,500	—
14	Maanviljelysrahasto	5,000	—
15 Hyrynsalmi.	Hätäapulajarahasto	1,816	69
16	Viinaverorahasto	2,340	78
17	Palokassa	3,148	19
18	Lainakirjaston kassa	172	74
19 Puolanka.	Viinaverorahasto	3,800	—
20	Hätäapulajarahasto	2,277	22
21 Suomussalmi.	Englannin ystäväin kassa	864	38
22	Viinaverorahasto	9,549	32
23	Hätäapulajarahasto	2,589	36
24 Tervola.	Hätäapulajarahasto	12,126	33
25	Työ- ja hätäapurahasto	508	71
26	Hätäapukassa	1,616	62

Niistä sijotettu: — <i>Placements des capitaux:</i>										
4	5	6	7	8	9	10	11	Puhdasta rahaa. Argent comptant.		12
								Fr.	mk.	
Maailloihin ja kineemisiin. <i>Biens immobilières.</i>	Osakeisiin. <i>Actions.</i>	Korkeaan kasvavien velto- obligatioiden ja muiden <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeaan kasvavien velto- obligatioiden ja muiden <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Korkeaan kasvavien velto- obligatioiden ja muiden <i>Obligations de l'Etat et des Sociétés.</i>	Lainoihin kiinteistä vaa- ran kiinteistä omakseen tai hypoteekilla varaan. <i>Prêts hypothécaires.</i>	Lainoihin kiinteistä vaa- ran kiinteistä omakseen tai hypoteekilla varaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Lainoihin kiinteistä vaa- ran kiinteistä omakseen tai hypoteekilla varaan. <i>Prêts sur d'autres garanties.</i>	Puhdasta rahaa. Argent comptant.	Puhdasta rahaa. Argent comptant.	12
								Fr.	mk.	
—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	11,763	78	2
—	—	—	—	—	—	—	—	684	46	3
36,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	740	98	5
—	—	—	—	—	—	—	—	4,668	45	6
—	—	—	—	—	—	—	—	5,577	91	7
—	—	—	—	—	—	—	—	16,412	37	8
—	—	—	—	—	—	—	—	16,000	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	2,500	12,056	10
—	—	—	—	—	—	—	—	17,172	31	11
—	—	—	—	—	—	—	—	3,410	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	7,500	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	1,816	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	1,968	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	1,090	74	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	800	19
—	—	—	—	—	—	—	—	2,277	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	494	73	21
—	—	—	—	—	—	—	—	9,378	90	22
—	—	—	—	—	—	—	—	1,840	749	23
—	—	—	—	—	—	—	—	500	11,626	24
—	—	—	—	—	—	—	—	24	14	25
—	—	—	—	—	—	—	—	460	29	26
—	—	—	—	—	—	—	—	1,093	37	27

	1	2	3
	Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Rahoitus- vuosi. <i>Tout des dépenses.</i>
1	Simo.	Hätäapulajarahasto	1,594 06
2	Kemin pitäjä.	Käsityökoulun kantavarasto	1,620 81
3		Työkassan varasto	8,023 15
4		Orpoin ja turvattomien lasten kasvatus apurahasto	3,674 49
5	Kolari.	Hätäapulajarahasto	26 67
6	Alatornio.	Hätäapulajarahasto	579 98
7	Turtola.	Hätäapulajarahasto	482 10
8	Karunki.	Hätäapulajarahasto	1,749 97
9	Ylitornio.	Hätäapulajarahasto	2,305 10
10		Kansakoulurahasto	734 70
11	Rovaniemi.	Abrahamin kassa	6,829 34
12		Pappilan rakennuskassa	13,287 93
13		Hätäapulajarahasto	6,101 98
14		Maanviljelysrahasto N:o 1	6,500 —
15		Sam. N:o 2	1,654 24
16	Kemijärvi.	Hätäapulajarahasto	2,977 32
17		Maanviljelysrahasto	4,998 48
18		Viinaverorahasto	2,820 —
19	Kuolajärvi.	Tornion apurahasto	2,890 —
20		Hätäapulajarahasto	2,158 67
21		Hätäapukassa	558 75
22	Kittilä.	Hätäapukassa	3,178 —
23		Hätäapulajarahasto	2,121 29
24		Maanviljelysrahasto	6,667 32
25		Aleksander II:n stipendiorahasto	95 —
26		Apurahasto kansakoulun oppilaita varten	500 —

[illegible]

1	2	3	
Kunnan nimi. <i>Communes.</i>	Rahaston eli kassan nimi ja tarkoitus. <i>Spécification des fonds.</i>	Pääoma-voitot ja Total des capitaux.	
			<i>francs</i> <i>ms</i>
1	Sodankylä. Hätäapulahjarahasto	1,573	57
2	Muonionniska. Hätäapukassa	2,746	68
3	Hätäapulahjarahasto	5,436	33
4	Koulukassa	3,509	50
5	Palokassa	39	80
6	Utsjoki. Hätäapulahjarahasto	129	97
7	Enontekiö. Hätäapukassa N:o 1	3,310	72
8	Sam. N:o 2	3,520	99
9	Maanviljelysrahasto	4,858	45
10	Inari. Maanviljelysrahasto	4,992	41
11	Hätäapulahjarahasto	714	58
12	Köyhäinkassa	685	81
13	Tiekassa	1,567	65

[illegible]